

1) Tudurat numberd:

5-7; 19; 60-61, 66, 81.
98-100, 104, 106-107; 130.
143, 154, 162; 177, 202;
243; [247] 250; [251, 255]
264, 268-269, 274, 280.
[286], 313-314; 326, 327;
336; 340, 357; 366; 367, 401;
405, 406; 411; 415; 446-447;
475; 489; 500.

4) Urtarus:

1) Punased numberd - salajaoed,
cealds; payule panda.

2) - " - punare ringis -
tärešt; salajaoed, triz
kist mite ilmunud.

3) Urtat numberd - kaoter
Cainud.

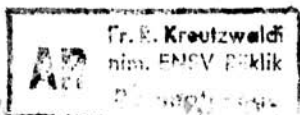
4) Urtat numberd - jalle mu-
retetud, -

- harilokud numberd,
" salajaoed numberd.

A-922

1970-11-17

43180

Sõjainistri Päewakäsud.

Nr. 1.

Tallinnas, 3. jaanuaril 1922 a.

Räsen Rindralstaabi kursustele komandeeritud ohwitseri oma endise wäeosa nimelrja ja ameti peale edasi jätta ja neile palka maksta kursustel viibimise ajal selle ameti järele; kui nad selle aja jooksul saavad nimetatud kõrgema koha peale, — siis viimase koha järele.

Ohwitseridele, kes wäeosa des kursustele komandeeritute kohuseid täidawad, maksta palka viimaste palgast ühe astme wõrra madalama normi järele.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **S o o t s.**

Nr. 2.

Tallinnas, 3. jaanuaril 1922 a.

Üksikud garnisonid ja wäeosad on awaldanud päewakäskluses eht muul teel wõõrihma kandmise torra, mis aga märksalt üks teisest lahku lähewad.

Sõjawäelaste wälmuse ühtlustamiseks määran kindlaks wõõrihma kandmise järgmiselt:

Sõduritel wõõrihma kandmine sunduslik alati pealmise riide (finelt, frenshi eht pluusa) peal, ohwitseridel ja ametnikudel fineli peal ainult riwis, kuna neil wäljaspool riwiteenistust wõõrihma kandmine sunduslikuks jääb ainult frenshi peal.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **S o o t s.**

Kaarma linnas

25

Nr. 3.

Tallinnas 5. jaanuaril 1922 a.

Arvaldan teadmiseks ja läsitamiseks raudtee jaamade lo-
mandantuuride rahuaegse tegewuse juhtnõbrid.

Lisa: Suhtnõbrid.

Edjainistri eest,

Rindralstaabi Rindral-Rajor Carl.

Raudtee jaamade komandantuuride rahuaegse tegevuse

Juhnöörid.

1.

1. Raudtee jaamade komandantid määratakse ametisse Rindralstaabi Walitsuse poolt.

M ä r k u s : Ametioskuse järelproovimiseks peavad jaamakomandantide kohtadele kandideerivad ohwitserid sellekohases Rindralstaabi Walitsuse Ülema poolt määratavas komisjonis kutseeksami tegema.

2. Rahua ajal on jaamade komandantuurid eesajgu järgmistes jaamades: Tallinnas, Narwas, Walgas ja Irboskas. Nimetatud jaamade komandantuuride tegevuse piirkonnad on järgmised:

1) Tallinna jaama komandantuur — Tallinn — Tapa — Tamsalu (ühesarw.) — Haapsalu — Baltiski — Mõisaküla (ühesarw.) — Pärnu (ühesarw.)

2) Narwa jaama komandantuur — Narwa — Tapa (väljaarw.).

3) Walga jaama komandantuur — Walt — Tamsalu (väljaarw.) Mõniste — Mõisaküla (väljaarw.) Irboska (väljaarw.).

4) Irboska jaama komandantuuril on ainult kohalised ülesanded ja tegevuspiirkonnaks Irboska jaam.

M ä r k u s : Raudtee jaamade komandantuuride tegevuspiirkondade muutmine sünnib Rindralstaabi Walitsuse ülema korraldusel.

3. Raudtee jaamade komandantid on nende alluwates raioonides Sõjainisteeriumi eesajad ning wastutawad sõjawäeliste wõude korraliku täitmise ning Sõjainisteeriumi huwide kaitsemise eest. Raudtee sijemistesse korraldustes pole raudtee jaamade komandantidel õigust ennast segada, väljaarwatud juhul.

misel, mis läesolewates juhtnõbrides ette nähtub.

4. Raudtee jaamade komandantide korraldused, mis wäeosade ja sõjawäe kraami saatmise ning korra alalhoidmise jaamas puutuvad, tulewad kõigi sõjawäelaste poolt täita. Wäeosade ülematel pole õigusi ennast komandandi korraldustesse segada ja temale mingisuguseid käsusi anda. Kui wäeosade ülemad jaama komandandi tegewuse mõnes asjas seaduswastase leiawad olewat, siis on nad sellest lohustatud Rindralistaabi Walitsusele teatama.

5. Ametiasjus raudtee jaama ilmuwad sõjawäelased on lohustatud kõigis käsimustes, mis wäeosade ja sõjawäe kraami saatmise raudteel puutuvad, otsekohe jaama komandandi poole pöörama, sellest nad kõik tarwilised seletused ja korraldused saawad.

6. Jaama komandandi piirkonda jõudwate wäeosade ja üksikute komandode ülemad on lohustatud wiibimata jaama komandandile oma tuleku aega ja otstarbet teatama.

7. Jaama komandandil on õigus kohalikkudelt sõjawäe ja kodanikestelt wõimudelt politseilt, raudtee asutustelt ja agentidelt, kõike wõimalikku kaasabi nõuda. Ühtlasi on ka jaama komandant lohustatud nimetatud asutustele wastutulelit olema ja nende nõudmisi seaduslikudes piirides täitma.

2.

8. Jaama komandant on lohustatud kõiki wäeosasid ja komandosid, mis sõjawäe ja harilikku rongidega tema alalistse asukohta jõuwad, wastu wõtma ja edasi saatma.

9. Jaama komandandi kohusel on ka kõrgemate sõjawäe ülemuste läbisõidul nende wastuwõtmine ja edasi saatmine, nende väljasõidust ühtlasi ka järgmisele jaama komandandile teatades.

10. Komandant on lohustatud järele walwama, et siise jõudwad ja väljasõitwad wäeosad ja komandod jaamas ja tee peal korra peats, ja selleks tarwilisi abinõusid tarwitusele wõtma. Jaama komandandil on õigus sõdurisi, kes korra rikkunud eht tema korraldusi ei täida, arreteerida ja lähema maakonna rahwatäe üles juurde saata. Niisama on jaama

komandandil õigus ka ohvitseri, kes awaliku rahju rikkub, rongidelt kõrvaldada oma järelewalwe alla wõttes, millest tema lähemale linna komandandile, kes ohwitseri kohta edaspidised korraldused teeb, teatab.

Märkus: Igast sõjawäelase linnipidamisest teatab jaama komandant ka sõjawäelase otskohese ülemusele.

11. Komandant teeb kõik tarwilised korraldused eschelonide ja komandode ülematele pealeistumise, pealelaadimise, maha- ja ümberlaadimise suhtes.

12. Komandandi kohus on järele walwata, et eschelonide ülemad peale- ja mahalaadimise juures sellekohastest tähtaegadest linni peats, wastawaid Raudtee Walitsuse ja Sõjaministeeriumi poolt wäljaantud määrusi täpsaks ning kõigi andmetega escheloni liikumise, peatuiste j. n. e. kohta oleks warustatud.

13. Sõjawäe rongi õnnetuse korral on jaama komandant kohustatud, kui ta õigeks ajaks kohale wõib jõuda, wiibimata esimese rongiga õnnetuse kohale wälja sõitma, et kobanliste ja raudtee wõimudega kokkuleppel tarwilisi korraldusi teha kannatada saanud sõjawäelastele wõimalikku abi anda ja sõjawäe hurni wõid kaitsta. Õnnetute juhtumiste üle kokkuseatawate aktide ärakirjad paneb komandant wiibimata oma ülemusele ette.

14. Sõjawäe kraami kaduma-, rikki- ehk põlema minetu korral tuleb jaama komandandil sellest wiibimata wastawa wäeosa ülemale teatada, juhtumise üle kokkuseatud aktide ja protokollide ärakirju ülemusele ette kandes.

15. Teel haigeks jäänud ehk surunud sõjawäelased antakse komandandi korraldusel üle kohalikkudele sõjawäe ehk kobanlistele wõimudele, sellest ühtlasi sõjawäelase otskohese ülemusele teatades. Komandant walwab ka selle järele, et haigeks jäänud sõjawäelastele wiibimata tarwiliku abi antakse.

16. Sõjawäelaste kraami ümberwadamise korral jaamade wahel on komandant kohustatud weoabinõude saamisels oma kaasabi andma.

17. Sõjawäelaste ehk sõjawäe hobuste ümberpaigutamise ajal nende kestel külgehaakawate haiguste ilmiskitulemise korral

on komandant lohistatud kokkukõlas sõja- ja kodanlike wõimus-
bega ning raudtee administratsiooniga tarwilisi korraldusi tege-
ma haigete isoleerimiseks ja wagunite desinfitseerimiseks, ning
nende korralduste täitmise järele walwama.

18. Wäeosjade ja ütsikute komandode saatmise puhul raud-
teel mõnesugustel põhjustel mahajäänud sõjawäelasi on jaama
komandant lohistatud sellekohase diendusega, mis sõidupileti
aset täidab, kuni wäeosa ehk komando asupaigant edasi saatma
kui selge on, et sõjawäelased seaduslikest põhjustest maha jää-
nud. Mingsugused muud nimetatud otstarbeks wäljaantud tun-
nistused raudteel maksuta sõitu ei õigusta. Sõjawäelased, kes
oma kuulumust ümberpaigutatawasse wäeosasse ehk komandosse ei
juuda tõeks teha, tulewad lähema rahwawäe ülema juurde saata.

19. Komandant on lohistatud sõjawäe weolirjasi, mis
temale ümberpaigutatawate wäeosjade ja komandode ülemate
poolt ette pandakse, kontrollseerima, oma allirjaga kiinitama ja
tarbekorral parandama. Ütsikute sõjawäelaste sõidupileti on
komandant lohistatud kiinitama, tarbekorral parandama ainult
sel juhtumisel, kui jaama kasjapidaja keeldub neid vastu wõt-
mast selle tõttu, et nad seaduslikult pole kokkuseatud.

20. Walesti kokku seatud weo- ja sõidupiletite suhtes,
mis wäljaspool punkti, milles jaama komandant asub, raudtee
kasjadele ette pandakse, on komandant lohistatud järele wal-
wama, et raudtee agentid wäeosjade (komandode) ülematelt nend-
de weodokumentide asemel kirjalikku nõudmist pealtirjaga „Ea-
korraline“ nõuaks, mille põhjal wastawa raiooni jaama koman-
dandi laudu pärast wäeosajast uus seaduslik weoliri wälja nõu-
takse. Kui weolirjade kokkuseaduse reeglitest kõrwalkaldumised
mõne wäeosa poolt tihti korduvad, ehk kui selgub, et need kõrwalkaldu-
mised riiklikelt kahjulitumõdi koguni kuritarwituse otstarbel sündinud
on, on jaama komandant sarnastest juhtumistest lohistatud oma
ülemusele ette laudma.

21. Sõjawäe rongide wäljasõidust, päralt jõudmistest,
hlijsaks jäämistest ja õnnetustest on jaama komandant lohistat-
tud telegrafi laudu oma ülemusele ette laudma.

8.

22. Komandant on raudtee agentibelt lohistatud nõud-

ma, et nende poolt tehtavad sõjawäe liikumise puutuvad korraldused sõjawäe vedude korralduse, õigeajalist ja hädasõjua täitmisel võimaldaks. Nende seaduslikkude nõudmistele mitetäitmisest teatab komandant agendi lähema ülemusele, ühtlasi sellest ka oma ülemusele ette langes.

23. Komandant on kohustatud nõudma, et sõjawäe veoüks määratud wagunib (platvormib) oleks kõigiti pealeistumiseks ehitatud — laadimiseks varustatud, puhastatud, tarwilisel korral desinfektiseeritud, valguetatud, külmal ajal ka kütetud.

24. Komandant on kohustatud nõudma, et sõjawäe rongid oleks tehnilise eksploatatsiooni määruste ja Rindralstaabi Walitsuse korralduste järgi kokku seatud.

25. Komandant on kohustatud nõudma, et sõjawäe rongide fisseljõudmise ajaks jaamades joogiweisi saadaval oleks, et jaamad oleks valguetatud ja puhwetid awatud.

26. Kõik sõjawäe rongid määratakse Rindralstaabi Walitsuse korraldusel, vähemate wäeosade ümberpaigutamise korral, kui telegraafiline korraldus Rindralstaabi Walitsusest jaama komandandile läte ei jõua, võib wihmane, kui tarwilik weerew materjal olemas, ka oma korraldusel nimetatud wäeosast sega- ja kaubarongidega edasi saata, igast niisugusest juhtumisest oma ülemusele ette langes.

27. Kui sõjawäe ümberpaigutamine määratud ajal ei wõi sündida, on jaama komandant kohustatud sellest wastawatele raudtee agentidele teatama, sellest oma ülemusele ette langes.

4.

28. Jaamade komandantidel on roodu ülemate õigused.

29. Jaamade komandantidel on õigus nendele alluwates raioonides maksuta sõita Raudtee Walitsusest wäljaantawate aastakaartide põhjal.

30. Sõjawäe waranduse walwetš ja korra alalhoidmiseks jaamas sõjawäeliste vedude ajal on jaamade komandandib õigustatud tarwilikul ajaks kohalikkudest garnisonibest sõjawäelisi komandandib nõudma. Kui need komandandib oma alaliseft asupagast wäljaspoole wälja nõutakse, tuleb komandantidel nende komandandib määramise üle palwega oma ülemuse poole pöörata.

31. Sõja raudtee asjanduse puutuwates küsimustes on jaama komandantidel õigus wastawate raudtee agentide poole, kes tema raioonis asuwad pöörata. Komandantide kirjawahetus raudtee kaitsewalitsusega sünnib jaama komandantide ülemuse laudu.

32. Sõja raudtee asjanduse alal rutuliste korralduste tegemiseks on jaamade komandantidel õigus maksuta raudtee telegrafi ja telefoni tarvitada.

33. Sõjaajal on jaama komandantide kohta maksuwad erimäärsused.

Rindralstaabi Walitsuse Ülem,
Rindralstaabi Polkownik: Törwand.

Djalond I. ülem,
Kapten: Rossländer.

Djalond I. jaostonna D ülem,
Kapten: Sternpit.
Steinpix.

Nr. 4.

Tallinnas, 5. jaanuaril 1922 a.

Trahwin 3. Suurtükiläse polgu abjutandi I. t. al.-kapten Rurg'e 300 margaga hooletu ametikooste täitmise eest, mille tõttu lit. „D“ nr. nr. 70479 ja 70480 paremad pooled kaduma on läinud ning nende tarvitamise seaduslikuse üle wõidmata on selgusele jõuda.

Sõjaministri eest,
Rindralstaabi Rindral-Major Barka.

2) Sõjainiistri päewakäsu 5-st jaanuarist 1922 a. nr. 3 lihas avaldud Kaudtee jaama Komendantuuride rahuaegse tegevuse juhtnõuete lõpul on allri: „Kapten **Steinpil**“, mis peab olema „Kapten **Steinpil**“.

Sõjainistri Päevakäskud.

Nr. 8.

Tallinnas, 5. jaanuaril 1922 a.

Peale Tartu rahulepingu allakirjutamist formeeriti Eesti-Wene sega piirikomisjon, mille ülesandeks oli kindlaks määrata piiri-joon, tehes selleks tarvilikud tööd: koha peal piir siäseajada ja äramärgida piirimärgidega, piiri-joon seaduslikult (triangulatsioonil abil) kindlaks määrata ja piirikaartid ülesvõtta. Suurem osa nendest töödest sai korraldatud ja täidetud Eesti delegatsioonil poolt, mille esimehe abi, kes ka lüüa aega fakultselt esimehe kohuseid täitis, oli al.-polkownik Bach ja liikmed al.-kapten Martin ja merewäe leitnant Jungermann.

Pärast piiri ehituste järelvaatamist segakomisjoni poolt, piiriraamatu koostuseadmist ja piirikaartide korrekteerimist sai Eesti-Wene piirilõpulikul kindlaks määratud ja 30.-al novembril 1921 a. kirjutatud mõle nate riikide volinikute vastavate aktidele alla.

Eesti delegatsioon oma tööde juures on kõigel ajal pidanud meeles Wabariigi huwist ja meie Ida piiri omas sihis ja märkides ei jätta praegu midagi soowida. Riisugused tagajärjed olid saawutud delegatsioonil abi esimehe ja liikmete waewarilika teistwa töö läbi. Töö kiirus annab tõendust, et al.-polkownik Bach, al.-kapten Martin ja merewäe leitnant Jungermann täitsid oma ülesannet ennasitalgawalt ja kohusetruult. Uwaldan neile selle eest oma südamliku tänu.

Sõjainister,

Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Nr. 9.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1922 a.

Minu päewaläskude nr. 415 ja 609 põhjal on wäeosad lohustatud iga kuu raha pearaamatust wäljawõtteid Sw. War. Wal. Raha-Urwe osakonda saatma iga kuu eest järgneva kuu 15-ks päewaks.

Ragu Warustuse Walitsuse ülema ettekandest selgub, jaawad tähendatud päewaläskud paljude wäeosade ja asutuste poolt wiisalt ehk korratumalt täidetud.

Sõjainiisterium peab Rahaministeriumile igakuulist eelarwe täitmise aruannet andma. Ilma tähendatud wäljawõtebeta saab aga aruande andmine wõimatuks, sest et sel korral üksikute wäeosade kasjade seis teadmatuks jääks. Et aruanne tähtajaliselt esitatud peab olema, siis on ka wäeosade raha pearaamatu wäljawõtete saatmine tähtajaliselt tingitud. Holatan wäeosade ehk asutuste ülemaid ja majanduse ülemaid hooletu ja korratu läskude täitmise pärast ja käsen Sw. War. Wal. ülemaat selle järele walwata, et kõik wäljawõtted määratud tähtajaks saadetud saakswad ja kõrwalkalbumistest minule ettetanda süüblaste wastutusele wõtmiseks.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Varla.**

Nr. 10.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1922 a.

Soomusrongide brigadi ülema lohustetäitja alam-polkownik Johannes Koska kandis ette, et on terweks saanud ja 29. detsembril 1921 a. oma ameti lohuste täitmisele asunud. Käsen Soomusrongide brigadi staabi ülemaat alam-polkownik Karl Tasso't oma otjekoheste lohuste täitmisele asuda.

Siendus: Minu päewaläsk 19. nowembrist 1921 a. nr. 687.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Varla.**

Nr. 11.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1922 a.

Oma päewakäsu 27. 7. 21. nr. 453 muutmiseks määrati 1. jaanuarist s. a. alates sõjawäelase toiduainete normi hinnaks, ilma seebi ja tubakata, 41 mkr. ja tegelikult piiri ja rannawalwe teenivatele sõduritele kes toidu ainete asemel raha saavad, 53 marka päewas inimese peale.

Seebi eest, selle mitte saamise korral, maksta eniselt 28 marka naelast ja piirivalwele tubaka raha 3 marka päewas inimese peale.

Dienbus: Minu päewakäsud 1. 1. 21. nr. 2, 11. 6. 21. nr. 362 ja 23. 6. 21. nr. 375.

Nr. 12.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1922 a.

Oma päewakäsu 2. 7. 21. nr. 392 muutmiseks käsen neile, kes minu päewakäsu 26. 3. 21. nr. 199 põhjal pühadel ja wäeosa aastal päewadel antawaid liisa toiduained natuuras ei saa, maksta raha, 15 marka inimese peale iga püha kohta.

Nr. 13.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1922 a.

Käsen 1-st jaanuarist alates minu päewakäskude 16. 5. 20. nr. 289, 10. 6. 20. nr. 413 ja 3. 7. 20. nr. 589 põhjal puhtuse otstarbeks antawat seepi anda ainult tööliste — sõjawäelastele, kellel wäheste palga tõttu võimalik ei ole ise seepi muretseta, kuna eraisikutele, kes palka saavad wabal kofu leppel ehk üleüldisel alusel, teiste riigi töölistega, seebi andmine ülemaltähendatud ajast ära jätta tuleb.

Sõjaminister, kindralstaabi kindralmajor **Soots.**

Nr. 14.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1922 a.

Minu päevakäsu nr 705 § 2 — 1921 a. täiendusets
juhiti tähelepanemiseks lauba weotariifi nr. 12. muudatuste peale,
mis avaldatud „Riigi Teatajas“ nr. 119/120 — 1921 a.

Nr. 15.

Tallinnas, 9. jaanuaril 1922 a.

Annari Sõjaväe Ringkonna lohtu alla endise 3. jalaväe
polgu sõjaväelase Nikolai Woldemari p. Schafi Wõru maal.
Krootuse walla kobaniku teda süüdistades N. S. § 1412 põhjal.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Barka.

Sõjainistri Päewakäsud.

Nr. 16.

Tallinnas, 10. jaanuaril 1922 a.

9. jaanuaril s. a. saatis Merejõudude Staabi kantselei Alek s. am. asetäitja Salliste kirjutaja Sõjainisteeriumi salajase kirjawahetuse üle Stendust tegema ja andis kirjutaja kätte originaalide kergemals äratundmiseks lahtised äratirjad nimetus kirjawahetusest, kuna numbrite äratäendamiseft küllalt oleks olnud. Salajase kirjawahetuse goidumise kohta käiwa minu ringkirja 14. juunist 1921 a. nr. 96 mittetäpisealse täitmise eest awaldan s. am. asetäitjale Sallistele noomituse ja hoiatan, et tulewikus sarnastel juhtumistel saan süüdlasi ametist tagandama.

Sõjainister,

Rindralstaabi Rindral-Major Soost.

Nr. 17.

Tallinnas, 10. jaanuaril 1922 a.

Awaldan Sõjaringkonna kohtu uurtijale sõjawäe ametnikule Hasselblatti'le noomituse selle eest, et ta 27. detsembril 1921 aastal Balti jaama ilma ametniku täppideta pagunites ilmus, ja kui jaama komandant teda sellepärast oma juure kutsus, selle vastu wiisakuseta oli.

Toetis: Balti jaama komandandi raport nr. 759.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soost.

Nr. 18.

Tallinnas, 10. jaanuaril 1922 a.

Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäsu nr. 130 § 3 osalises muutmiseks ja minu päewakäsu nr. 686 — 1921 a täienduseks teatan, et 1-ses klassis on lubatud sõtta 50% hinnaalandusega kindralitel, admiralidel ja staabi ohwitseridel, kellel polgu ülema ehl laewakomanderi õigused, II-ses klassis — kõikidel teistel ohwitseridel ja ametnikudel.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major **Coots.**

Sõjainistri päewakäsk nr. 19, jalgajale.

Sõjainistri P ä e w a k ä s k .

Nr. 20.

Tallinnas, 11. jaanuaril 1922 a.

Nimetan eraisik Woldemar Ottenson'i aseajajaks Harju maakonna Rahwawäe ja Raitse Litu, 1. jaanuarist j. a. arwates.

Märkus: S. Ringtonna ülema raport nr. 11899, 29. 12. 21 a.

Sõjainistri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 21.

Tallinnas, 13. jaanuaril 1922 a.

Minu päewakäsu nr 1193 — 1920 a. täienduseks, awal-
dan teadmiseks ja täitmiseks järgmised muudatused merewäe
sanitäär-ohwitseri de normi kohta:

- 1) Waruta alumise paela alumise ääre all landa kitsast
fin st kanti;
- 2) Sanitäär-lipnikutel landa waruta paela lengiga;
Ühes sellega muudan ära merewäe sanitäär-ohwitseri de
tunnusmärgi ladmise wärsatu waruta peal.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 22.

Tallinnas, 13. jaanuaril 1922 a.

Merejõudude Hannawalwe osakonna asutamise päewaks
lugeda 1. weebuar 1921 a.

Ulus: Minu päewakäsub nr. nr. 55, 56 ja 109 —
1921 a., ja Merejõudude Juhataja ettelanded
21. 11. 21. a. nr. 6958 ja 4. 1. 22 a. nr. 70.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Nr. 23.

Tallinnas, 13. jaanuaril 1922 a.

Olen tähele pannud, et suurtükiväe ohvitserid aru ei saa lennuasjanduse tähtsusest sõjaväele üleüldse ja suurtükiväele isearanis. Ohvitserid, kes olid lennuväe vaatlejate kursustele määratud, püüdsid igatepidi jätta oma väeosadesse tagasi pöörata, rohkem jagu põhjendades selle peale, et terwislikelt lennuväe teenistusesse mitte kõlbulikul ei ole.

Tähenдатud asjaolu näitab selgesti, et niisugustel ohvitseridel üleüldse mingisugusi soov ei ole ennast oma asjas edasi arendada, sest peab kõltildele teada olema, et modern sõjaväes talgi nende teadmistega edasi ei saa, mis ohvitser ainult sõjaloolis omandas: õppida tuleb igas aukraadis ja igas ametis ja kõige rohkem veel suurtükiväelastele, sest tehnika on selles välkiitis kõige kaugeemale jõudnud.

Ülemaltähenдатud asjaolu arvesse võttes, käsen Suurtükiväe Inspektoril Terwishoiu Walitsuse Ülema kolleleppel arstilise komisjoni määrata ühe wanema ohvitseri eesistumisel, kes minu päewakäsu nr. 651 — 1921 a. awaldatud tingimiste järele ohvitserid suurtükiväe poltudes järele waataks ja kõltilde lennuväe teenistusesse kõlbulikkude peale nimelkirjad mulle Suurtükiväe Inspektori kaudu ettepaneks.

Kui kõlbulikkude seas peaks ohvitseri leiduma, kes oma asjandust waatluse alal edasi õppida ei soowi — ei wõi arusaadawalt sarnane ohvitser ka edaspidise teenistuskäigu peale lootust panna.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 24.

Tallinnas, 14. jaanuaril 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 154 — 5. märtsist 1921 a. muutmiseks panen sõjaasjanduse ajakirja „Sõduri“ väljaandmise Rindralstaabi Walitsuse peale, arwates 1. jaanuarist 1922 a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 25.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

Minu päevaläsu nr. 747 — 28. detsembrist 1921 a. täiendusels lugeda Sõjakooli loosseisus nr. 62 Ohvitseride kurtuste ülema kolmanda abi loht maksvals 1. septembrist 1921 a.

D i e n d u s: Sõjawäe Ringkonna Staabi ülema wahetiri nr. 7121.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 26.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

On juhtumisi ette tulnud, kus wäeosad ja asutused Sõjawäe Warustuse Walitsuse Ehituse ja Korteri osakonna poolt saadud awansi summad ära kulutawad kortsnate pühkimise, mustuse wäljameo ja ära tarwitatud wee kulubels, selle peale waatamata, kas wäeosad wõi asutus asub kroomu, era wõi omawalitsuse ruumides.

Dma päewaläsu nr. 176 — 1921 a. täiendusels juhiti wäeosade ja asutuste ülemate tähelepanu selle peale, et awansi summasi kortsnate pühkimise ja mustuse wäljameo peale wõib nõuda Ehituse ja Korteri osakonnast ja ära tarwitada ainult kroomu hoonete peale; kui aga wäeosad ehk asutus asub era wõi omawalitsuse ruumides, siis tulewad kulud tingimata ruumide omanikude lenda jätta saadama üüriwaha arwel.

Wee eest tuleb tasu maksta logukonna Seaduse pr. 647¹ põhjal tegeliku wee hinna eest, mis omawalitsusel enesel maksmata on läinud, aga mitte hinda, mida omawalitsused era isikute ja asutuste läest wõtawad kindla hinna järele.

Mahanõudmistes läsin igalord näidata, kelle ruumides (Sõjainiisteteruumi, linna, eraisiku maja jne.) wäeosad ehk asutus asub.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soops.

Nr. 27.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

1.

Viimasel ajal nimetavad sõjaväe osade ja asutuste ülemad komisjonisti nendele alluvate hobuste teenistuseks mitte kõlblikuks tunnistamiseks ja saadavad komisjoni otsuste põhjal hobused kui kõlbmatad Tallinna hobuste laatsaretti.

Keelan seesuguse hobuste kõlbmataks tunnistamise wiisi ära ja käsen hobuste üle, mis wäeosade ülemate arwamise järel kas üleüldse mitte sõjaväele kõlbulikud ei ole ehk mis teenistuse alale ei wasta, Diwiisi ülematele ettekanda, wiimased, kui leiawad wäeosade ülemate ettekanded põhjendatuks, saadavad kirjawahe-tuse Warustuse Walitsuse ülemale, kelle korraldusel siis erapooletuteft asjatundjateft isikuteft komisjon hobuste kõlblikuse otsustamiseks määratakse, kelle esimees otsuse akti näol Warustuse Walitsuse ülemale kinnitamiseks ettekannab.

Peale akti kinnitamist käsen sõjaväele üsna kõlbmatad hobused ära müüa, teenistuse alale aga mitte wastawaid hobuseid teistele wäeosadele hobusele wastawa teenistuse jaoks üles anda ehk kui neid tarwis ei ole, ära müüa.

Kui selle juures selgub, et hobused on kõlbmataks saanud hooletu ümberkäimise, halwa toitmise ehk mitte oistarbelohase tarwitamise tõttu, siis käsen Diwiisi ja wastawa digustega ülematel süüdlasi wastutusele wõtta ja tekinud kahjud riigi heaks siisenduda.

2.

Sagedasti juhtub, et wäeosad ja asutused hobuseid, mis nendele looselgude täiendamiseks antakse, wastu ei wõtta soowides paremaid saada.

Käsen edaspidi wäeosade ja asutuste ülematel tingimata kõiki antawaid hobuseid wastu wõt.a, kui need War. Walitsuse Hobustega Warustus Osakonna poolt wäljaandmiseks kõlblikuks on tunnistatud. Selle käsu mitte täitjad käsen wastutusele wõtta eelmises paragrafis ettenähtud korras.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr. 28.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

§ 1.

Uunan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Tartu maak. Ahja walla kodanikusi Daniel Hendritu v Mällo, Fowle Gavrili p. Safranow'i, Joannes Kristjani p. Naageli, Hermann Johani p. Naudjalg'i, Jaan Kristjani p. Klaos'i, Paul Jaani p. Kiiska, Tartu maak. Rasina walla kod. Karl Joosepi p. Büttsepp'a, Tartu maak. Weeksi walla kod. Arthur Sakobi p. Näm-mast'i, Tartu maak. Waimastvere walla kod. Johannes Jaani p. Liitwal'i, Tartu maak. Rastre-Wõnnu walla kodanikusi Wetsander Jaani p. Pent'i, Karl Juhani p. Otti, August Juhani p. Joost'i, Tartu maak. Matia walla kod. Hermann Willemi p. Ilwes'e, Tartu maak. Lulle walla kod. August Juhani p. Aldanson'i, Tartu maak. Mo-selatschi walla kodanikusi Jakob Joosepi p. Koojapoeg'i, Johannes Joosepi p. Koojapoeg'i, ja Paul Joosepi v. Arna, neid süüdistades N. S. §§ 1627, 1629, 1632, 1633, 1634 u. N. S. § 109 ja S. N. S. §§ 269, 273² ja 279 põhjal.

§ 2.

Tartu maak. Rastre-Wõnnu walla kodaniku August Juhani p. Joost'i vastu tõstatud süüdistuse N. S. § 1629, 1633 ja S. N. S. § 279 järele ja Tartu maak. Wajise-Dreepää walla kod. Gustaw Peetri p. Anderson'i vastu tõstatud süüdistuse U. N. S. § 108 jao 1. järele, lõpetan andmete puudusel ära ja Tartu maak. Rähri walla kodaniku Julius Jaani p. Lootsi süüdistuse N. S. § 1629, 1633 järele lõpetan ära, sest et tema surunud on.

§ 3.

Tartu maak. Ahja walla kod. Mihkel Peetri v. Anderson'i, Rastre-Wõnnu walla kodaniku Osar J. Kobi p. Mütli, Pangoti walla kod. Jaan Mari v. Kääril'u, Grasiawa walla kodaniku Arnold Juhani p. Arjulese, Rastre-Wõnnu walla kod. Alkiel Jaani p. Niho, Tartu linna kod. Andrei Mitwei p. Losnitsky, Rastina walla kod. August Jaani p. Nagel'i, Ahja walla kod. Alkiel Gustawi p. Rebase vastu tõstetud ühendasused N. S. § 1629, 1632, 1633, 1634 ja S. R. S. § 279 ja U. R. S. § 108 järele jätan seisma, kuni nende ülesleidmiseni.

Sõjaministri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major Larfa.

Nr. 29.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

7. jaanuaril polgu r/w. Woldemar Juhani p. Mätsep'at, kes Sõja Ringkonna Kohu poolt 28. augustil 1919 a. N. S. § 377, 378, 134 ja 135 järele kõige üheksaltote õiguste kaotamisega ühels aastaks wangiroodu mõistetud, misjuures karistus S. R. S. § 1429 lisa X. p. 3 järele sõja lõpuni edasi lülatud, wabastan hoolsa ja eeskujuliku teenistuse eest temale määratud karistusest ja sellega ühenduses olewatest tagajärgedest.

Sõjaministri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major Larfa.

Nr. 30.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

Uualdan riigimajade nomenklatuuri, mille järele Riigi Rahasaajanduse Arweosakond 1922 aastal arweid pidama saab.

Räfen loiti Sõjawäe osafi ja asutusi 1922 aastal raha fišsematsmiste juures rentidesse — Riigisummade arwele — kaastirjas tingimata maksu nimetus nomenklatuuri järele ära tähendada.

Siis: Riigimajade nomenklatuur 1922 a. peale.

Nr. Nr. Punct. Maksude jaotus.

1.

Lulumaks.

1. 1922 a. maks.
2. Eelmiste aastate maksud.
3. Trahwid ja wiivitusrahad.

2.

Äri- ja tööstusmaksud.

1. Põhiärimaks (patendid).
2. Lifaärimaks mitte awalikult aruandwate ettemõtete pealt (puhtafumaks):
 - a) 1922 a. maks.
 - b) eelmiste aastate maks.
3. Lifaärimaks awalikult aruandwate ettemõt. pealt (la- pit. ja prots. maks):
 - a) 1922 a. maks.
 - b) eel- mi- te aastate maks.
4. Trahwid ja wiivitusrahad.

3.

Liikumata waranduste maksud.

1. Maks liikumata waranduste pealt linnades ja alewites:
 - a) 1922 a. maks.
 - b) eelmiste aastate maks.
2. Maks liikumata waranduste pealt maal:
 - a) 1922 a. maks.
 - b) eelmiste aastate maks.
3. Trahwid ja wiivitusrahad.

4.

Maksud kapitalide ja hoiusummade pealt.

1. Maks väärtpaberite pealt.
2. " hoiusummade pealt.
3. Obligatsiooni maksud (13. jaan. 1905 ja 9. jaan. 1915 a. fead. p.).
4. 0, 396% maks kontoforrent (on call) arwete pealt.
5. Trahwid ja wiivitusrahad.

5.

Kattamaks.

1. a) Kattamaks.
- b) Wiivitusrahad.

6.

Tempelkohtu ja kantseleimaksud.

1. a) Tempelmaks.
- b) Tempelrahwid
2. Kohtu poshliinid.
3. Akti poshliinid.
4. Tuleliinutuse poshliinid.
5. Kreposti " ja maksud.
6. Kantselei " ja maksud.
7. Kohtumaks.
8. Advokaatide maks.
9. Maks ees- ja omandusõiguste pealt joonistuste, mudelite, leiduste ja kaubamärkide eest.
10. Proovimaks metallidelt.
11. Mõõduude ja kaalude õg-istunnistamise eest.

7.

Päranduse maksud.

1. Päranduse poshliinid.
2. Trahwid ja wiivitusrahad.

8.

Kandteemaks.

1. a) 1922 a. maks.

9.

Mitmesugused tasumaksud.

1. Passide maks.
2. Maks wäljamaa passide pealt.
3. Passide wiseerimise ja peatustubade maks.
4. Kutude tagasimaks, mis on tehtud eraasutuste ja isikute armel.
5. Maks loterii wõitude pealt.
6. Mitmes. muud tasumaksud lubade, tunnistuste ja teadete eest.

10.

Tollid.

1. Tollimaks sisseveetawatelt kaupadelt.
2. " wälja " "
3. " transiit " "
4. E dumaksud tolliwaltkuse ladude tarwitamise eest.
5. Saewa ja sadamate maksud.
6. 5% aktsidentfiad.
7. Trahwid.
8. Mitmeugused sissetulekud.

11.

Aktiisid jookide pealt.

1. Aktiis piirituse pealt.
2. " weinide, nappide ja liööride pealt.
3. Aktiis õlle pealt.
4. Patentid joogi ohtadele, wabrikutele ja töökodadele.
5. Mitmeugused muud sissetulekud.
6. Trahwid.

12.

Aktiisid pärimi pealt.

1. Aktiis.
2. Patentid.
3. Trahwid.

13.

Aktiis tubaka jaaduste pealt.

1. Tubaka aktiis.
2. Pabrossikestude ja paberi aktiis.
3. Patentimaks kauplustelt.
4. " wabrikutelt ja tehastelt.
5. Trahwid.

14.

Aktiis tuletikkude pealt.

1. Aktiis tuletikkude pealt.
2. Patentid.
3. Trahwid.

15.

Sissetulekud piiritusest.

1. Piirituse müük.
2. Ceteri j. n. e. müük.
3. Mitmeugused sissetulekud.

16.

Sissetulekud Riigi maadest, hoonetest ja metsadest.

1. Rendimaksud maadest ja metsadest.
2. Hoonete rendid ja liirid.
3. Metsade sissetulekud.

- a) metsamüüf.
- b) valmis metsamaterjali müüf.
- 4. Jähtlubiade maks.
- 5. Mitmesugused sissetulekud.
- 6. Trahvid ja viivitusrahad.
- 7. Sissetulekud maakorralduse operatsioonidest.

17.

Sissetulekud Riigi ettevõtetest.

- 1. Sissetulekud Rauband- ja Tööstusminist. kaubandus- ettev. ja tööstusl. operats. (puhaskasu).
- 2. Sissetulekud Põllutööm. operats. :
a) Mitmes. töö tusettemõistet. ja weejõust.
- 3. Riigi Trükitöödade sissetulek.
- 4. „Riigi Teataja“ ja muu kirjastus.
- 5. Muudest riigi asutustest.
- 6. Riigi liikuva varanduse kasutamisest.
- 7. Trükitööde müügist.
- 8. Riigil o'ewatest väärtpaber. (E. Pank j. n. e.)
- 9. %/o riigi poolt antud laenude pealt.

18.

Raudteede sissetulekud.

- 1. Sõidupiletite müügist.
- 2. Bagaschi weost.
- 3. Rauba „
- 4. Transiit „
- 5. Mitmes. raudtee sissetulekud.

19.

Posti-telegrafi ja telefoni sissetulekud.

- 1. Postimaks.
- 2. Telegrafi maks.
- 3. Telefoni „
- 4. Mitmes. sissetulekud.

20.

Juhuslikud sissetulekud.

- 1. Trahvid ja viivitusrahad, mis eelmistes pr. pr. mitte ettenähtud.
- 2. Leitub ja konfiskeeritud varandused.
- 3. Mitmes. riigi varanduse müüf.
- 4. Ülejäägid krediitidest.
- 5. Mitmesugused ettenägemata sissetulekud.
- 6. Matsud eelmiste aastate arvel.
- 7. Riigikontrolli poolt awalikult tehtud ülemäärane matsud.

21. Selgitamata maksud.

Diendus: Migi Rahvasjanduse Arweosakonna ring-
kiri nr. 1874.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 31.

Tallinnas, 17. jaanuaril 1922 a.

Täitenduseks minu päewakäskudele nr. 415 ja nr. 609 läsin 1922 a. alates raha pearaamatust saadetawates wälja-
wõtetes lahtreis „aruandeid antud aruande kuul“ summe murtub
arwana näidata: nimelt joone peal summa, mis tegelikult kulus-
tatud, ja joone all summa, mis Sõjaministeeriumi krediidi uuen-
damise arwele siäsemakstud.

Ühtlasi teelan asjata renteidesse tagastamata ära, mida
eelmise aruande ülejäägi järguisse aruandesse ülekandmisega
ära hoida võib.

Tagastamata luban ainult üffitute juhusliste eelsummade
ülejäätide juures, kui lähemal ajal nende järele tarwidust ette-
näha ei ole.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

No. 32.

Tallinnas, 19. jaanuaril 1922 a.

Sõjawäe seaduste logu wäljatöötamiseks määran komis-
pni: esimehels Korraldus Walitsuse Ülema polkownik Seimon'i,
Ülmels Sõjaministri käsudetaítja staabi ohwitseri alam-polkow-
nik Kull'i.

Komisjonil totku tulla 25. jaanuaril s. a.

Ühtisels Korraldus Walitsuse Ülema kohustetaittä jooks-
w. töwalal määran Sõjaministri käsudetaítja staabi ohwitseri
pikownik Seimon'i.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 33.

Tallinnas, 19. jaanuaril 1922 a.

Määrata katse komisjoni „Riigi Oiguse“ alal kindralstaabi kurtustel 22. jaanuaril s. a. kella 18:15, järgmises koosseisus: esimees — kindralstaabi polkownik Reel, liikmed — lektor professor Korjalow ja polkownik Markewitsch.

Sõjaminister, kindralstaabi kindral-major **Soots.**

Nr. 34.

Tallinnas, 19. jaanuaril 1922 a.

Endist kindluse Suredlikmäe 2 grupe ülemat kapten Lindt'i trahwin 1000 margaga, panduliku korra eest temale alluwas grupe, mille tõttu sõjawäe sõidupiletite lit. „A“ nr. nr. 361101 — 361500 raamatust mitmele wäljaantud piletitte aratarmitamise üle on wõimata selgusele jõuda, lit. „B“ nr. nr. 277101 — 277200 raamatust juured nr. nr. 277180 ja 277194 wälja on rebitud ja lit. „D“ nr. nr. 16701 — 16800 raamatust juur nr. 16800 kadama on läinud. Sama grupe endist asjaajaja L. t. Brojnr'i kelle hoole all ülematri metatud raamatud olivad, trahwin hooletu asjaajamise eest 500 margaga.

Sõjainistri eest, kindralstaabi kindral-major **Varla.**

Nr. 35.

Tallinnas, 19. jaanuaril 1922 a.

Wabastan Lennuwäe alamkapten Johannes Wiitmanni tema peale pandud Sõjawäe Ringkonna kohtu ajutise liitue kohustest, 1. jaanuarist s. a. arwates.

Märkus: Sõjawäe Ringkonna kohtu esimehe ettekawe 10. jaan. s. a. nr. 320.

Sõjainistri eest, kindralstaabi kindral-major **Varla.**

Nr. 36.

Tallinnas, 19. jaanuaril 1922 a.

Nimetan Merejõudude Intendantuurist s. ametnil Johannes Treiberg'i Merejõudude Intendandi kohusetäitjaks, 17. detsembrist 1921 a. arwates.

Märkus: Merejõudude Staabi ülema whf. 17. detf. 1921 a. nr. 7539.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Varla.**

Nr. 37.

Tallinnas, 20. jaanuaril 1922 a.

§ 1.

Minu pwh. 1921 a. nr. 433 awaldatud kindralstaabi kuresuste põhikirja peatükk 55 täienduseks ja osaliseks muutmiseks awaldan siin juures täiendawad reeglid ohwitseride wastuwõtmise katsete kohta.

§ 2.

Kutsetele wastuwõtmise eelatsed toimetada 1922 aastal oktoobri kuu esimesel päewadel. Selleks katsetegijaid ohwitsera komandeerida Tallinna 1-ks oktoobriks. Lõpulilud eksamid — 1923 a. jaanuari kuu esimestel päewadel.

Need ohwitserid, kellel on õigus lõpuksamitest osa wõtta, on kohustatud ilmuma Kindralstaabi Kuresuste Juhatajale 2-ksel jaanuaril 1923 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Elisaks: Sõjainiistri päevakäsu nr. 37 — 1922 a. juurde.

Sinikar. 20. jaanuaril 1922 a.

Sõjainiister,

Rindralstaabi Rindralmajor Soof3.

Rvl. 1921 a. nr. 433 avaldatud „Rindralstaabi Kurfuste“ põhikirja peatüki 5 täienduseks ja osaliseks muutmiseks.

Säiendavad reeglid

Ohvitseride vastuvõtmiseks Rindralstaabi kursustele.

A. Kursustele vastuvõtmise tingimised nende ohvitseridele, kes valmistavad ennast teenistuses Rindralstaabis:

1. Vastuvõtmise katsetest lubatakse osavõtta neile ohvitseridele, kes niisugustena mitte vähem kui kolm aastat teeninud, mis juures peab olema kaõs aastat katkestamata puht riiviteenistust.

Teenistuseaja väljaarvamine tehakse 1. oktoobriks sel aastal, millal eelkatset toimetatakse. Uja arvestamisel jäetakse välja puhkuse ja haiguse aeg, kui ta kokkuvõetult üle kolme kuu on kestnud.

2. Ohvitserid, kes pärast katkestamata kaheaastalist teenistust riivis, on teeninud rohkem kui kolm aastat adjutantide kohtadel ehk staabides ja asutustes, on lohistatud ennem kursustele astumist veel üks aasta katkestamata riivis teenima.

3. Katsetele lubatakse ainult neid ohvitseri, kellel on täies lil rahuaegne sõjakooli haridus ehk kes G. W. Sõjakooli juures ohvitseride kursused rahuloldavalt läbi teinud.

Näisama lubatakse katsetele ainult neid, kellel on hea attes-tatsioon ja kelle eest väeosa ülem isiklikult vastutab, et ohvitser Eesti riikluse ja aususe mõttes täiesti usalduse väärtiline on.

4. Katsetele ei lubata ohvitseri, kes on: 22 a. vana, fidaatel eb, kokutajab, halwa kuulmisega ja üldeldse neid, kes kannatavad mingisuguste füüsiliste puuduste all, mis raskenda-wad teenistust riivis ja kes oma loomu poolest on täitsa kõlb-mata tegemiseks lendumafinal.

B. Kursustele vastuvõtuiise katsjed:

I. Eelkatsjed.

Eelkatsjet toimetatakse Tallinnas Rindiaalslaabi kursuste ruumides ja nad sisaldavad:

1) Kirjatöid antud teema pääle: taktika, poliitilise ajaloo, poliitilise geograafia ja Eesti keele alal.

2) Ülesannete lahendamise taktika alal.

3) Wene keele ja ühe lääne rahwa (prantsuse, inglise ehk saksa) keele teadmise katse.

4) Katse oskuses kirjutada kirjutusmasinal ja Morse tähestiku teadmises.

5) Katsasõidur oskuses.

Teemad kirjalikudeks töödeks antakse ulatuses, mis sisseastumise programmis ettenähtud.

1922 aastal poliitilise ajaloo alal saavad olema teemad Wenemaa ja Suuramaa uueaja ajaloo ja kodumaa ajaloo alal; poliitilise geograafia alal — Eesti, Lati, Soome ja Nõuf. Wene-maa geograafia.

Kirjalikudeks katseteks ja taktilise ülesande lahendamiseks antakse 4 tundi aega.

Taktilise ülesande lahendamine sisaldab juhi otsuse lühikese motiveerimise ja tarvilikud lüürid wäeosale ehk ühikule (ühikute grupppele); peale selle kaarwil peab ära tähendama osade paigutamine wastowalt ülesandele ja otisusele.

Kirjalikud tööd waadatakse labi jelleks määratud komisjoni poolt.

II. Nõudmised eelkatsjetele.

1. Kirjatööde läbiwaatamisel juhitakse tähelepanu üldpildiselt järgmisele: õigestirjutusele; oskusele oma mõtteid väljendada lühidalt ja selgelt, sest selle oskuse puudus näitab selge mõtlemise puudust ja dissiplineerimata mõistust; oskusele otselohel, ilma üleoruste tõneluste ja tõrwalistest asjadest, asuda antud teema sifu väljendamiseks ja wiimaks jellele, kas katsetegija katseasjas küllalt lugenud on.

Eriti katsete juures juhitakse tähelepanu:

a) Eesti keele töödes — ilmtingimata õigekirjutasele. Ohvitseri, kes kirjatöödes teeb jämedad ortograafilised vead, ei lasta lõputatsetele.

b) Töödes poliitilise ajaloo alal — ajalooliste faktide ja sündmuste teadmisele, nende tõhisele hindamisele, võimele kõrgemale tõusta lihtsast faktide jutustamisest, valgustades neid juhtiva mõttega ja tehes vastavad järeldused.

c) Töödes geograafia alal — küllalt laiadele teadmistele, oluliste geograafiliste andmete kohta, tõrvale jättes tähtsusetu peensused.

Duuliste andmete all tuleb mõista: kindel kaardi tundmine, arusaamine rahva kohta käivatest andmetest (rahvus, usk, sõtsiaalsed ja poliitilised kihid jne.), arusaamine riigi majanduslike (tööstus, laubandus), kultuurilise ja välispoliitilise seisukorraft ja wahkorrast teiste riikidega.

d) Töödes taktika alal — et vastus oleks täiesti vastav küsimusele (teemale), sest eitawal korral võib näha, mitte küllalist teemast aru saamist eht meelega tõrvale kalbumist; et kirjatöö oleks täiesti iseseisew ja loogiline antud küsimuse harutamine (mitte paljas ümberkirjutamine mõnest õperaamatust); et katsetegijal oleks võimalikult lähem tutvus küsimuste kohta, mis ilmoõija ja Wabadussõja aegadel esile tõusiwad.

e) Ülesannetes taktika alal — õskusele hinnata seisukorda tema terminus, mitte end laialt pildudes ütsikasjadesse; eraldada ülesande põhüdee; teha õge järelduse olukorrast (otjuse loogiline põhjendamine) ja õieti asetada enesele eesmärgi; wiimaks — selgelt ja arukalt teha korraldusi.

Töödes taktika alal pannakse isearaliku rõhtu järjekindluse, ütsihiduse ja selguse peale.

2. Wõõra keele alal nõutakse wabat lugemist sõjalise sõjuga raamatust ja wabat üleandmist oma sõnadega samas keeles. Wene keele alal weel kirjatöö.

3. Kirjutusmasinal peab katse tegija õskama kirjutada mitte wähem kui 60 tähte minutis ilma wigadeta.

4. Morje tähesõnaku teadmises peab katse tegija suutma wabalt lihtsad laused suuneri abil üle anda ja wastu wõtta.

5. Katsasõidu alal — julget ümberkiimist hobusega, kind-
lat istatut ja lihtsamate talistuste mõitmist.

6. Lendmasinal — lartmata lendamist vaatlejana.

III. Lõpulistud katsed.

1) Lõpulistudele katsetele lubatakse ohvitseri, kes eelkatsedel on saanud Eesti keeles mitte vähem kui 9 ja teistes ainetes igas ühes mitte vähem kui 6 balli.

Ohvitserid, kes neile tingimistele vastamata wabastatakse pärast eelkatset kuni lõpulistude katsete alguseni (eel- ja lõpu-
katsete wahetaja 2 $\frac{1}{2}$ —3 kuud).

2) Lõpulistud katsed on suusõnalised, toimetakse E. W. Sõ-
jakooli programmi ulatuses ja järgmistel aladel:

- a) Määrustikud,
- b) taktika,
- c) sõjakunsti ajalugu,
- d) suurtükiteadus,
- e) fortifikatsioon,
- f) sõjamae administratsioon,
- g) topograafia,
- h) Eesti sõjageograafia,
- i) matemaatika.

Peale selle tehakse ohwitseridele katsed topograafilise joos-
nistamise osuses.

Katse läbiteinuks loetakse neid, kes igal alal on saanud
mitte vähem kui 6 balli.

Kursustele vastuwõtmiseks on eeltingimuseks, et katse taga-
järkebe resultaati ei oleks mitte alla 7 balli.

3) Kui ohwitseride arv, kes on täitnud kõik need tingimused, on suurem kui arv, mida wõidakse wastuwõtta kindralstaabi
kursustele, siis määratakse kursustele sisseastumise õigus eeskätt
ballide keskmise resultaadi järel. Ühesuguste resultaaside juures
on Wabaduse Riigi omanikul eesõigus.

Nr. 38.

Tallinnas, 23. jaanuaril 1922 a.

Liig sagedasti tuleb ette, et wäeosade ülemad esinewad ettepanekutega waba koha peale määramiseks referiivist igat ohwitseri, kes nende poole palwega pöörawad.

Juhin wäeosade ülemate tähelepanemisele selle peale, et rahuaegne teenistus ohwitseridele hoopis suuremad nõudmised ette seob, kui sõjaegne, sest rahuaegne langeb ohwitseride ülesandeks peaaesjalikult noorte sõdurite väljaõpetamine, kus juures ohwitseridel omal tarwiline oskus ja haridus peab olema.

Seda silmas pidades nõuan, et ohwitserid keda tagawara wäest teenistusse wõtmiseks esitakse, peawad järgmistele tingimistele wastama:

a) Sõjaegse haridusega ohwitserid:

- 1) Attestatsioon üleüldises kolkuwõttes „hea“.
- 2) Peawad osawõtnud olema Wabadussõjas.
- 3) Üleüldine haridus — täieline kesklooli kursus.

b) Rahuaegse sõjalise haridusega ohwitserid:

- 1) Attestatsioon „hea“
- 2) Kui opteerinud kodakondsusse peale Wabadussõda, siis teatud isikute poolt soowitused.

Ohwitserisi, kes nende tingimistele ei wasta, ilmaaegse kirjawahetuse ärahoidmiseks, teenistusse wastuwõtmiseks mitte esineda.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Sõjaministri Päevakäsiud.

Nõ. 39.

Tallinnas, 24. jaanuaril 1922 a.

Minu päevakäskude 12-st juunist ja 10-st augustist 1920 a. nr. nr. 435 ja 787 peale vaatamata tuleb üsna tihti wäeosadest Sõjapägede Staabi Arhiivi liikideeritud ja ümbernimetatud wäeosade lõpetamata kirjawahetusi, mis wiimastes juba mitmed kuud täitmata on seisnud pealtkirjadega: „alluuse järgi, edaspidiseks korralduseks“ jne. Kirjawahetuse hulgas on ka väga palju sõdurite wastuwõtte ja teenistuse lehta, misjughused oleksid pidanud omal ajal ära saadetud saama: sõdurite teenistusest wabastamise puhul — wastawale maafonna rahwawäe ülemale ja ülemilmise puhul — uue teenistuse kohale. Nõnda näituseks on: 1) 7 jalawäe polgu ülem polkownik Binding liikideeritud 5 jalawäe polgu kirjalogu Arhiivi ära andnud 31-sel augustil 1921 a. Pärastine sama polgu ülem polkownik Liwal, ning kapten Nulberg saadawad sinna tagant järgi detsembri kuus loinud aastal 5 jalawäe polgu lõpetamata kirjawahetust mitmesajal lehel ja laugelt üle 100 üksiku asja kohta, selle peale vaatamata, et see kirjawahetus juba sama aasta augusti kuu algul, s. o. enne kirjalogu arhiivi üle andmist oli 7 jalawäe polgus saadud. Osa kirjawahetusest on weel täitsa segamini aetud s. o. ühe asja, wõi sõduri kohta käiwad paberid ei ole mitte ühtekokku õmmeldud, waid see mitmesaja leheline paberite hulk on üksikutel lahtistel lehtedel lahte pakki lõidetult ära saadetud. 2) Nõnda sama on ka Sakala üksiku partisaanide pataljoni ülem alam-polkownik Jakobson liikideeritud Sakala partisaanide polgu kirjalogu Arhiivi ära annud 16. novembril 1921 a. ja sama pataljoni kapten Oidermann jaadab sinna tagant järele detsembri kuu lõpul l. a. liikideeritud Sakala

partisaanide polgu lõpetamata kirjawahtetuse 130 lehel — üle 15 üffiku asja kohta, kuid see kirjawahtetus aga oli juba pataljoni saadud 1. a. juuli, augusti ja septembri kuudes 1920. ajal, kus liivideeritud polgu kirjafogu alam-polkownik Jakobson'i korralduses oli.

Üleüldse on liivideeritud wäeosades asjaajamine väga puudulik olnud. Mii ei ole sõsetunud ja väljalainud kirjade raamatud sõdurite nimestikud ja teised raamatud seaduses ettenähtud korra järel peetud, isegi päewakäskude originaalid on väga puudulikult kokku seatud ja osalt allakirjutamata jäetud. Sääraniis puudulik on asjaajamine Sakala partisaanide polgus olnud — nõnda on seal polkownik Binding'i poolt allakirjutatud reamehe Joani Toomer'i ja kapteni Didermann'i poolt allakirjutatud reamehe Rudolf Mägi wabastamise tunnistuse 2 eksemplaarid — Tartu maakonna rahwawäe ülemale wälja saatmata jäänud, ning kaustikusse pandud. Warustuse kohta pole nende peale wististe kokkuseatudki, sest neid kaustades ei leidu, kuna rahwawäe ülemad neid omelti taga otsivad; 3) Liivideeritud 6 jalawäe polgu kirjafogu on Archiwiis wasturõdetud 19. märtsil-1921 a. ilma polgu päewakäskudeta, sõdurite nimestikudeta ja wabastamise tunnistusteta 1 eksemplaarideta, misjulgused said sõdurite ülewinnase puhul ühes nende dokumentidega kuni wiimaste korda seadmiseni tarwitada antud 4 jalawäe polgule. 4. jalawäe polguft saadeti nimetud päewakäskud, nimestikud ja wabastamise tunnistused 4. juulil 1921 a. Archiwi, kui nogu 5 jalawäe polgu ülema wahikirjas 24. detsembrist 1921 a. nr. 22047 juures Archiwi saadetu 259 lehelisest kirjawahtetuseft näha, ei ole endise 4-da jalawäe polgu ülem alam-polkownik Malberg, temale üle antud 6 jalawäe polgu 96 sõuri teenistuse lehte wastawalt edasi saatnud, ehk jälle ära korraldanud, waatamata selle peale, et ta seda oleks pidanud tegema, sel ajal millal tema 6 jalawäe polgu ülemaks oli. Ka liivideeritud 6 jalawäe polgus on asjaajamine õige tunitawalt lontanud.

Rogu ülemal toobust on näha, et üleüldse wäeosade asjaajamine on wõimata puudulik olnud. Wäeosade ülemad ei täida ehk jälle ei loe minu päewakäskust (1920 a. nr. nr. 21, 29,

129, 134, 435, 787, 837 ja 966) wõi jälle püüawad mee'ega oma pealt tööd teiste kaela mee'etada.

Tuletan meelde, et Arhiw ei ole mitte mõni kantselei, kus saab sõjawäe l'fade ja asutuste lõpetamata kirjawahetus sorteesritud, täidetud ja igasugused keerdküsimused arutud, waid on asutus, kuhu peab üleantama täitsa lõpetud kaustad, raamatud jne.—alalhoidmiseks. Minult õenduste saamiseks wõib Arhiwi poole pöörata, sest seesuguse otstarbe kohaselt on ka tema koosseis ette nähtud.

Ülemalkirjeldud määrnähtuste peale juhin polkownik Pitding'i, polkownik Biwak'i, alam-polkownik Jakobsen'i, alam-polkownik Naiberg'i kapten Oidermann'i ja kapten Nulberg'i tähelepanu Sõjawägede Staabi Arhiwi, lõpetama kirjawahetuse rutustamiseks täitmiseks, Sõjawäe Staabi ülemal wälja kutsuda isikud, kelle kohuseks seda oli teha.

Et niisugusele lohatusele lõppu teha, käsin edaspidi hirmilt eht neile wastawate ülematel süüdlasteft minule ettekannda nende wastutusele wõtmiseks, eht jälle teenistuseft tagandamiseks.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 40.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1922 a.

§ 1.

Tulumaksu seaduse § 41 (Riigi Teataja nr. 63/64—1920 a.) täitmiseks, käsin tähendatud § ettenähtud teadaande lehed 1921 a. tulude üle (worn nr. 2) sõjawäelastel enestel oiselohe maksuinspektoritele eht walla ja alemi tuluhindamise komisjonidele kõige hiljem 1.ks weebuar'ks 1922 a. ära anda.

Märkus 1: Teadaanded fiskeanda sellesse jaostonda, kus maksukohustlane 15-al detsembril 1921 a. elas.

Märkus 2: Teadaanded pole waja anda sõjawäelaste kohta, kellede fiskeetulef 1921 a. üle 20.000:— marga ei olnud.

§ 2.

Et kroonu majades ehl kasarmutes elawate isikute poolt tulumaksu määramiseks tarwisminewad andmed korralikult antud saatsiwad, teen kohuselise maja komendantile ehl majawarlemale selle järele walwata, nagu see Riigi Teatajas 1920 a. nr. 63/64 § 37 ette on nähud.

§ 3.

Tulumaksu seaduse § 38 (Riigi Teataja nr. 63/64—1920 a.) täitmiseks käsin majanduse ühustel 15-ks weebruariks 1922 a. kohalisele maksuinspektorile ehl walla ja alewil tuluhindomise komisjonile ära saata teadaanded (vorm nr. 4-a) kõikide sõjawaes 1921 a. teeninud isikute kohta nendele wäljaantud tasu suuruse üle.

Tulumaksu alla kuulumaits tasuta loetakse põhipalk, elukalliduse lisad ja perekonna abirahad, mis Riigi Teatajas 1920 a. nr. 63/64 § 4 p. 4, ettenähtud ja kõik muud tulud, mis sama § p. p. 1, 2, 3 ja 5 ette on nähtud.

§ 4.

Sõjawäelaste kuu palgast, kes selleks soowi awaldawad, wõiwad majanduse jaostonnad 1922 a. tulumaksu arwel terve aasta kestwusel 1% linnipidada, selleks tulumaksu seaduse §§ 66 ja 67 ettenähud, isillikla matshulaarte tarwitusele wõttes.

§ 5.

Kõiki tarwisminewaid blankettisi (vormisi) antakse wälja: linnades — maksuinspektorite kantseleldes, waldades ja alewites — walla wõi alewivalitsustes.

Eõjainistri eest,

Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Mr. 41.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1922 a.

§ 1.

Wabastan järgmised ohwitserid nende peale pandud Eõjaringlonna lohtu ajutiste liikmete lohuslest 1. weebruarist j. a. arwates:

Rannawalwe osakonnast kapten **Lõnso.**
 Merewäe eskpashist kapten **Luppe.**
 7. jal polgust (enne al.-ohwiseride koolisi) kapten **Rülaots.**
 Infeneri pataljonist al.-kapten **Kemmel'i.**

§ 2.

Nimetan järgmised ohwitjerid Sõjaringkonna lohtu ajutis-
 tels liikmeteks 1. weebruarist s. a. arvates:

Rindralstaabist al.-kapten **Morladt.**

Merejõudude staabist ase.-kapten **Ekimoff.**

M/c. Lennuki pealt wan.-leitnant **Bruun.**

Kalewi pataljonist al.-kapten **Kivi.**

Korraldus Walitsusest al.-leitnant **Wunn.**

" " kapten **Melgunoff.**

" " al.-kapten **Feldhuhn.**

" " al.-kapten **Veitthammel**

MuS: Sõjaringkonna lohtu esimehe ettekanne nr. 746,
 26. jaanuarist 1922 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Nr. 42.

Tallinnas, 28. jaanuaril 1922 a.

Minu pmk. 10. detf. 1921 a. Nr. 726 täitmiseks ei olnud wäeosadel ja asutustel wõimalik saartelt pärit olevaid rahwawäelasi 30. detsembril m. l. aastal rezerwi lasta jää olude tõttu laewa ja igasuguse teise ühenduse puudumise pärast saarte ja mannermaa wahel, ning kõik saartelt pärit olevad rezerwi lastawad rahwawäelased said Tallinna Karnisoni ülema korraldusel Tallinnas kinnipeetud kuni tarwiliku laewa ühenduse loomiseni. 4. jaanuaril s. a. said mehed selleks korraldatud erilae-waga oma elukohtadele ära saadetud.

Ülemaal toodud asjaolusi arwele wõttes, käsin wäeosadel ja asutustel, kellede juures sarnased sõdurid kinni said peetud 30.

detsembrist 1921 a. kuni 4. jaanuarini 1922 a. toibu peale arwata.

Siendus: Tallinna Karnisoni ülema raport nr. 4 — 3. jaanuaril 1922 a.

Sõjainistri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Mr. 43.

Tallinnas, 28. jaanuaril 1922 a.

1.

Minu päewaläsu 11. juulist 1921 a. nr. 359 muutmiseks nimetan Tallinna kindluse piirkonnas olevate Riitai maaalade selgitamise komisjoni esimehiks Sõjakooli lektori Marisew'i asemele Korraldus Walitsuse lästudeäitja ohwitseri leitnant Dja, 1-st augustist 1921 a.

Komisjoni koosseisu suurendan ühe liikmega, kelleks Sõjawäe Warustuse Walitsuse ehituse ja korteri osakonnast lipnik Besta nimetan.

2.

Pr. 1 nimetud komisjonile teen ülesandeks kõikide Sõjainisteeriumi kinniswaranduste väljasegitamise terwes Wabariigi piirkides ja nende kohta käiwate dokumentide ja plaanide kokkukoormise ja muretssemise.

Peale lordingeadmist tulewad plaanid ja dokumendid üleanda alalhoidmiseks Sõjawägede Staabi Arhiivi. Arhiivi peawad antud saama originaalid, kuna wastawatele asutustele kinnitud ära kirjad jääwad.

Kinniswaranduste omandamise, müümise eht üleandmise puhul tulewikus peawad wastawad asutused ülemalnimetud dokumendid otsesoh e arhiivi saatma.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 44.

Tallinnas, 28. jaanuaril 1922 a.

Merejõudude Juhataja kohustetäitja aselipten Herm kandis ette, et tema 26-mal jaanuaril s. a. haigeks on jäänud.

Kuni aselipten Herm'i terweks saamiseni nimetan Merejõudude Juhataja ajutiseks kohustetäitjaks Merejõudude Juhataja Staabi ülema, merewäe lipten Salja sellestjast kuupäewast armateg.

Diendus: Aselipten Herm'i raport 26. 1. 22 a. nr. 518.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 45.

Tallinnas, 28. jaanuaril 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna lohtust alam-leitnant Nikolai Tšijjakow'i pere'omanumi on tema oma palwe peale Rügikohtu otsusel „Hell'iks“ ümber muudetud.

Nimetud perekonna nimemuutus tema teenistuse lehte ja dokumentidesse sissekanda.

Alus: Rigi Teataja nr. 1, 1922 a.

Nr. 46.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1922 a.

S. Rp. S. art. 225 põhjal lõpetan ära 29. sept. 1921 a. S. R. Kohtu poolt surma mõistetud Järwa maakonna Kufje ma walla kodaniku A fced Aleksandri p. Alitajakas'e süüdistuse asja sest et wiimane on 10. jaanuaril s. a. ärasurnud.

Alus: Sõjawäe Pcol. Raport. nr. 202.

Diendus: Minu pwt. nr. 377.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larfa.

Sõjainistri Päewakäsuud.

No. 47.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1922 a.

Dma päewakäsu nr. 669 § 3; 8. 11. 1920 a. muutmisets, annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Wõru maakonna Rojola walla liiget Samuel Jakobson p. Häidal'i teha süüdistades R. S. § 13, 1454 jagu 2 ja S. R. S. § 279 põhjal.

Nr. 48.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1922 a.

Minu päewakäsu 31. mail 1921 a. nr. 341 muutmisets lugeda Karl Teetsmann'i mitte ametnikuks, vaid sõduriks.

Märkus: 1. diivlitsi ülema wahetusi nr. 366, 18. 1. 22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larfa.

Nr. 49.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1922 a.

Kohtu-uurijate ja kohtuase kutsete täitmisel telliwad sõjawäe osades ja asutustes tihti arusaamatused kutjutawate väljasaatmise suhtes. Uwaldan selle küsimuse lahendamisets juhtnõu-rid, millede järele tulewikus talitada tuleb:

1) Sõjawäe kohtu-uurijate ja Sõjaringkonna kohtu poolt väljakutsutud, uurimise all olewad ja süüdistatawad ohwitserid ning sõjawäe ametnikud, saadetakse sõjawäe osadest wõi asutustest üksikus korras ja warustatakse neid Sit. N-ga edasi ja tagasi sõiduks, mille juures, süüdistamises mõistmise juhtumisel ja wiibimata wahi alla wõtmise korral, tagasisõidu Sit. N. nendelt kohtu

lantseleis ära wõetakse ja wäeosale wõi asutusele, kes Lit. wäljaandnud, lantselei kaudu tagasi saadetak.

Õhwekohese ülemuse walwe wõi wahi all olewad süübis, tatabad õhwekerid ja sõjawäe ametnikud saadetakse sõjawäe kohtu-uurijate juurde ja sõja kohtusse wastawalt, kas õhwekeri wõi ametniku saatel, mille juures, niihästi saatjale, kui saades tawale Lit. U. wäljaantakse ja saatja warustakse peale selle weel päewarahaga, kui komandeerimise eest teenistuse kohuste täitmisel.

2) Kriminaal kuritegudes uurimise all olewates süübis, tatabate õhwekeride ja sõjawäe ametnikkude wäljakutsumisel tsiwwiil kohtu-uurijate poolt ja tsiwwiil kohtudesse, nagu: rahukohus, rahukogu ja kohtupalat, warustakse wäljakutsutawaid samadel alustel, nagu see äratähendatud par. 1 Lit. U-ga, mille juures, juhtumisel, nagu see par. 1 ettenähtud Lit. U. saadetakse tagasi wastawa wangistusasutuse juhataja kaudu selle sõjawäe osale wõi asutusele, kelle poolt Lit. oli wäljaantud;

3) Uurimise all olewad ja süüdistatabad sõdurid, leda wäljakutsutakse sõjawäe kohtu-uurijate juurde ja sõjakohtudesse, samati ka tsiwwiil kohtu-uurijate poolt ja tsiwwiil kohtudesse (rahukohus, rahukogu ja kohtupalat), saadetakse sõjawäe osadest kohaliku Rahwawäe ülema (Komendandi) kaudu wäljasaadetawate sõdurite kohta kindlaks määratud korras, kui nemad wahi wõi oma lähema ülemuse walwe all on. Uurimise all olewad ja süüdistatabad sõdurid, kes wahi ega walwe all ei ole saadetakse üksitus korras, neile wäljaandes Lit. U. edasi ja tagasi sõiduks, nagu see p. 1 ettenähtud;

4) Sõjawäelased, (niihästi õhwekerid, sõjawäe ametnikud, kui ka sõdurid), leda kas nõudjatena wõi kofijatena tsiwwiil asjus, tsiwwiil kohtudesse wäljakutsutakse, riigi arwel ei saadeta. Et niisugustel juhtumistel wäljakutsutawatele kohtusse ilmumist wõimaldada, wõib sõjawäe osa wõi asutuse ülem wäljakutsutawale ainult puhkust selleks ajaks lubada, ning niisugusel korral wäljaantakse sõduritele Lit. B.

5) Õhwekerisi ja sõjawäe ametnikkusi, leda wäljakutsutakse sõjawäe kohtu-uurijate poolt ja sõjakohtudesse, samati ka

tsiviil kohtu-uurijate poolt ja tsiviil kohtudesse tunnistajatena või ekspertidena, mingisuguste sõidudokumentidega ei varustata, sellepärast, et nende sõidukulud seaduse järele vastava kohtu poolt arastatakse.

Sõjawäe kohtu-uurijate ja sõjawäe kohtudesse kutsutatawad sõdurid — tunnistajad varustatakse Lit. A-ga üleüldistel alustel; Tsiviil kohtu-uurijate ja tsiviil kohtudesse kutsutatawad sõdurid — tunnistajad varustatakse Lit. B. nagu see p. 4 tähendatud.

6) Tsiviil kohtudesse laebeanusena kutsutatawad sõdurid nende poolt enne sõjawäe teenistusesse asumist toimepandud süütegude eest, saadetakse välja ainult sellel juhtumisel, kui süütegu raskesti võib karistatud saada, kui arestiga või rahatrahviga.

7) Sõdurite väljasaatmisel tunnistajatena tsiviil kohtu-uurijate ja tsiviil kohtude nõudmisel, tuleb tähelepanna, et nende väljakutsumine kohtuõidumude poolt, võib ainult väljakutsutavate lähema ülemate laudu juhtide saada ja nende väljasaatmine võib ainult siis täidetud saada, kui väljakutsutav on võimalik teenistuse olude põhjal kohtusse ilmumiseks teenistuse kohustuse täitmiseft wabastada, kui neid aga teenistuseft wabastada ei wõi, siis peab väljakutsutawa ülem alluuse korras sellest ettelandma ja väljasaatmise tahtistuse põhjusteid arastetama, ning ühes sellega wastawale kohtu-uurijale wõi kohtule teatama, et teenistuse oludeft araripuwatel põhjustel väljakutsutu ilmuda ei wõi (Kr. Rp. S. par. par. 436 ja 439).

Dwiitserid ja sõjawäe ametnikud, keda tsiviil kohtu-uurijate wõi tsiviil kohtudesse väljakutsutakse, wõttawad kutsed wõtteskohe wastu, kuid nende ilmumine nimetatud kohtudesse on araripuw samasuguseft korraft, nagu see sõdurite kohta maksem.

8) Kõit sõjawäelased, keda kohtudesse kutsutakse välja tunnistajatena, asjus, millega Sõjaminiisteeriumi huwid seotud, komandeeritakse riigi arwel, üleüldistel alustel, mis teenistuse kohuste täitmise komandeerimistel, makewad.

9) Et ilmaaegseid sõitusi kohtu-uurijate juurde ära hoida, pööran Sõjaringkonna kohtu Esimehe tähelepanu selle peale, et sõjawäe kohtu-uurijad laiemalt tarwitaks neile antud S. Rp. S.

par. 380 põhjal õigust ülekulata sõjaväelasi, kas kohaliku kohtu-uurija läbi, või sõjaväe ülemuse läbi.

10) Väeosjade ja asutuste päevaläbud peavad täpipealseid andmeid kohtudesse ja uurijate juurde komandeeritavate sõjaväelaste kohta sisaldama, nagu: misjulguse kohta, kas süüaluseks, tunnistajana, nõudjana, kohtjana j. n. e., omas või Sõjainiisteeriumi asjus.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Mr. 50.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1922 a.

On ilmsiks tulnud, et paljud väeosjade ülemad karistades sõjaväelasi dissiplinaar korras süütegude eest, mis on teotud riigile tehtud kahjuga, jätavad unustusse seaduse nõudmist (Dissiplinaar määrustil par. 118) ja ei tee kindlaks kahju suurust ega teesi, kuidas see kahju laetud peaks saama ja lõpetavad asja ainult dissiplinaar karistuse pealepanemisega, jättes riigile tehtud kahju katmise küsimuse lahtiseks.

Rõnjutan ette, et Dissiplinaar määrustiku nõuded par. par. 117, 118, 122, 123 ja 124 täpelt täidetud saaks ja juhin tähelepanetud, et tagawara wälle arwatuid ja lõpultult wäeteenistusest wabastatuid sõjaväelasi võib ka kui dissiplinaarselt nii ka rahaliselt dissiplinaar korras karistada tegude eest, mis nad on toime pannud sõjaväe teenistuses olles, kusjuures karistuse täidewiimine sunnib politsei kaudu wastuwaiblemata korras, kui wastuwaiblemata riigi nõudmine, nagu see on ettenähtud par. 51—22 S. R. I. XVI j. 2 1910 a. wäljaanne.

Ülemaltähendud seaduse nõuded riigile tehtud kahju siise nõudmise juures (Dissiplinaar määrustil par. 118) wõiwad dissiplinaar korras ainult siis pealepandud saada, kui riigile dissiplinaar süüteo läbi kahju tehtud on.

Sõjainiister,

Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Nr. 51.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1922 a.

§ 1.

8-dal novembril möödolinud aastal 1-se Suurtükiwäe polgu Nojutand lipnik Treufeld hobuste jalutamise ettekäändel, käskis 2 polgu hobusi etterokendada ja kaasa wõttes laht tuttawat baami ja ühe meesterahwo, tegi nendega sõitu kuni Raudteejaamani ja tagasi. Rutsariks oli wõetud sõdur, kes hobustega ümber läia ei oskanud ja kes tagasitulekul wiis hobuse mitte oma latri, waid pani teda teise kohta tigeada hobuse kõrwa, kes teisi löi, mille tagajärjel hobuse „Tobe“ jalaluu murdus ja teda mahalasta tuli.

Eht küll hobuse enneaegne hullumine ei rippunud lipnik Treufeld'i kurja tahtmisest, kuid siiski lipnik Treufeld on süüdi selles, et ta kroonu hobuseid tarwitas era otstarbeks ja uhaldas hobuseid wilumata hohusemehele. Selle pärast karistati lipnik Treufeld'i 7 päewase arestiga peawahis.

Tõhtub kahju, filmaspidades, et siin ei olnud tegemist kurtahimisega, waid ainult lohakusega, ettepanna Sõjandulogule riigi kaasa tanda wõtmiseks.

§ 2.

Soomusrongide Brigadi töölojas 1920 a. juuni kuus said parandatud aurukatel' ja saelaater, miswugune warandus mitte riigi oma ei olnud. Kui tehtud tööde eest arwe maksmine tuli, siis ütlesid aurukatla ja saelaatri omanikud, endine proua Neha ja praegune A/s. „Raidur“ sellest ära, seletades, et keegi ei olla korraldusi teinud nende asjade parandamiseks riigi töölojas.

Sellega on riigile tehtud kahju 10.853 mt. suuruses. Et aga riik kahju tanda ei tohi, siis kirjutan ette seda summa Soomusrongi Brigadi töölojade Ülema tehniker Mägi käest tähendub summa 4 tuu jooksul tema palgast finni pidada. Peale selle karistati Soomusrongi Brigadi Tööloja Ülemat, Tehniker

Riigi't, selle eest et ta riigi tööstuses erawarandust parandada lastis, 7 päevase arestiga peawahis. Karistus täidewiia Soomus-
rongide Brigaadi Ülemal ja minule ette landa.

§ 3.

Silwibeeriwise aktide läbiwaatamise komisjoni aktist nr. 122/221 on näha, et end lennuroodu Abjutandi, nüüd lennu-
wäes teeniwa al.-kapten Fischer'i teadmisel ja korraldusel said
wäljaantud Sašnamäe aerodroomil 27. juulil 1920 a. surma-
saanud lendurite sugulastele peale lendurite isikliku waranduse
ka kroonu warandus, selle asemel, et S. S. R. r. V. par.
432 põhjal lootuseada nimetiri waranduse üle, mis peale sur-
masaanud lendurite järele jäi, misjuures kroonu warandus
oleks pidanud eraldatud ja kroonule tagasi antud saama, kuna
isiklik warandus nimesitiku järele oleks pidanud wäljaantud
saama politsei laudu nende seaduslikkude pärijatele.

Misjuures al.-kapten Fischer'i teguwisile järgnes riigile
tehtud 9744 mrl. kahju. Et siin mitte kuritegewusega, waid
ainult lohatusega tegemist on, esineda Sõjandulogule ettepane-
luga seda kahju 9744 mrl. riigi kassa landa wõtta. Kuid
ilmnits tulnud lohatus eest awalban al.-kapten Fischer'ile
walju noomituse.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soos.

Nr. 52.

Tallinnas, 31. jaanuaril 1922 a.

Uue põhilirja alustel töötama hakkanud „Sõjawäe Majan-
dusühisuse“ juhatusel, peale walitud liikmete, määrab Sõjami-
nisteeriumi poolt kapten Laurits ja rewisjoni komisjoni istu-
mistest osawõtjaks polkownik Markewitsch'i 1-st weebruastist
j. a. arwates.

Endiseid Sõjainiisteriumi poolt määratud liikmeid pole
 kornit Schent'i ja alam-kapten Palm'i lugeba juhatuselt
 väljajäänuteks sellestamaft kuupäewast armates.

Alus: Sõjawäe Maajandusühifuse põhikiri § 25.

Dien dus: Minu päewakäst 1921 a. nr. 254.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Sõjainistri Päevakäskud.

Nr. 53.

Tallinnas, 2. veebruaril 1922 a.

Käsen Sõjakooli ülemal formeerida Sõjakooli juures iseseisew klass tagawarawäe ohwitseride ettevalmistamiseks.

Rahwawäe ülematel kõigi wastuwõetud nekrutite peale, kellel mitte wähem, kui täieline keskkooli haridus, saata nimetised Korraldus-Walitsuse Mobilisatsiooniosakonna ülemale, arastähendamiseks, misugusse wäeosasse keegi on määratud.

Isedraalitse korralduse järele neid wäeosadest Sõjakooli juurde komandeerida, kus ase-ladeti nimetuse saamad ja, wälise tunnemärgina teistest Sõjakooli ladettidest, paguni alumisel äärel musta kitsast ristpaela kannawad.

Minu poolt kinnitud programmi järele tähendub ase-ladettidega läbi minna 11 kuu jooksul järg-järgult 2 kuulised nekrutite ja 6 kuulised alam-ohwitseride õppused, ning wiimaste 3 kuu jooksul nendega lühidalt läbiwõtta sõjalised õpeained, mis tarwis teada tagawarawäe ohwitseridel.

Täieline õppuste programm, sõjaliste õpeainete kohta wiimaste 3 kuu jooksul, Sõjakooli ülemal minule kinnitamiseks esitada mitte hiljem 1. juunit 1922 a.

Kõigi õppuste kestwusel käsen pea rõhku panna rea — praktilise ettevalmistamise peale. Sga õppuse jagu, enne järgmise peale üleminemist, lõpetada katsega. Neid ase-ladettisi, kes katsetel nõrga teadmisega, ehk mitte rahuloldawa ülewõlpidamisega, komandeerida wäeosadesse harilitu sõdurina.

Peale alam-ohwitseride õppuse läbi wõtmist ja selle katse rahuloldawalt äratagemist ning rahuloldawalt atesteeritud ase-ladettid ülenbada sõjawäe alam-ohwitseridels, kuid mitte enne 8 kuulist teenistust.

**Sõjakooli juures wiibimise ajal saavad ase-ladettid igasuguse
warustuse ühesugustel alustel Sõjakooli ladettidega.**

Sõjaminister,

Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Nr. 54.

Tallinnas, 2. weebruaril 1922 a.

**Cesti Punase Risti Peawalitsus on annetanud 8. septem-
bril 1921 a. s. ametnil Johann Essenson'ile, Cesti Punase
Risti mälestusmärgi. Nimetud mälestusmärk s. ametnil Essenson'i
teenistuse lehte sisjefanda.**

**Märkus: S. Warustus Walitsuse kantselei illema wa-
hefiri nr. 6217, 16. 12. 21 a.**

Sõjaministri eest,

Rindralstaabi Rindral-Major Larla.

Sõjaminstri Päewakäsiud.

Nr. 55.

Tallinnas, 4. weebruaril 1922 a.

Awaldan teadmisels „Riigi Teatajas“ nr. 13 — 31. jaanuaril 1922 a. awaldub täienduse määrusele 10-werstatilise mannermaa piiridärse keeluwõ lohta.

Wabariigi Wallitjuse poolt 6. septembril 1920 a. wastu wõetud seaduse laupade, toibuainete ja loomade wäljaweo lohta 10-werstatilise mannermaa piiridärsele maarippa ja üle riigi piiri § 1 määruse 1 („R. T.“ nr. 155, 156 — 1920 a.) põhjal määrab laubandus-tööstusminister wälja heita 16. nowembril 1920 a. („R. T.“ nr. 197, 198) määrusega kindlaks tehtud mannermaa piiriwõõst järgmised maa-alad:

1. Latwia piiril — Riia lahest kurni Wõru ja Pelseri maakondade piirini.

2. Wene piiril: 1) Košchelitzi küla ja Pelseri-Pihlwa raudtee wahel, mis piiratud on: Idunast — Irbost-Pihlwa maanteega Košchelitstist kurni piirini, kusjuures maantee on ühes arwatud; idast — Wene piiriga maanteest kurni Pelseri-Pihlwa raudteeni; põhjast — tähendatud raudteega, wiimane ka juurde arwatud, piirist kümne wersta laugusent.

2). Rastri mõisa ja Woo (Räpina) jõe wahel, mis piiratud on: läänest — 10-werstatilise mannermaa piiriwõõ linniga Rastri mõisa ja Woo (Räpina) jõe wahel; Idunast — Woo (Räpina) jõega, wiimane juurde arwatud, kurni Peipsi järweni; idast — Peipsi järwe kaldoga Woo (Räpina) jõesuust kurni Enajõe suuni ja põhjast Enajõega kurni Rastri mõisani; niisamuti ka Piirisaar Peipsi järwel.

8) Irboškift üle Kotja-Gora küla, mis juurde arvatud, kummi Bene piirini mineva maantee.

Tallinn, 21. jaanuaril 1922 a.

Raub.-tööstusministri l. t. A. Ipsberg. Raubanduse osakonna juhataja S. Kull.

Sõjainimestri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Varfa.

Nr. 56.

Tallinnas, 4. veebruaril 1922 a.

"Riigi Teatajas" nr. 113 pr. 11 — 1921 a. avaldatud riigiteenijate ametisõitude tasu seaduse teostamise juures käsen järgmised juhtnõbrid tarvitusele võtta:

1) Väeosade majanduse ülemad on kohustatud komandeeritavatele isikutele, kes soovitavad ametisõidul välispunktis riigi eht linna omavalitsuse asutuse poolt tasuta korterit tarvitada, korteri nõudmise vorm nr. 1 välja andma.

2) Komandeeritud isik on kohustatud välispunktis sisse, nii ka väljasõidu korral majanduse ülema poolt väljaantud nõudmist linna komendantile eht tema puudusel vastavale asutusele esitama.

3) Linna komendant eht temale vastav asutus on kohustatud väeosade majanduste ülemate poolt väljaantud korteri nõudmise järele minu päevakäsu nr. 27 — 1919 a. ettenähtud korras korteri saamisets lubasid välja andma ja ühtlasi korteri nõudmise taloni komandeeritud isikule tagasi andma, taloni peale märkust tehes, mis ajast mis ajani isik korterit tarvitab.

4) Erakorralistel juhtumistel, kui komandeeritud isikul mingisugustel põhjustel väeosade poolt korteri nõudmist väljaantud ei ole, luban komendantidel, eht temale vastavatel asutustel punkt 3 ettenähtud korras korteri saamisets lubasid välja anda, ning selle üle väeosale eht asutusele, kust isik oit komandeeritud, 3 päeva jooksul, peale isiku väljasõidumisi, teatama.

Sõjainimestri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Varfa.

Nõ. 57.

Tallinnas, 4. veebruaril 1922 a.

Sõmin. post. nr. 262 — 23. apr. 1921 a. lõpetan Abo Adam Hansu p. Rusk'i vastu N. S. art. 13, 1629 ja 1632 põhjal töstetud süüdistuse ära.

Ulus: Sõjaväe Prokuröri arvamine 30. jaanuarist 1922 a.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 58.

Tallinnas, 4. veebruaril 1922 a.

Uman Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Wiru maalonna Awanduse walla kodaniku Aleksander Jüri p. Königsmanu'i, teda süüdistades U. N. S. art. 108 1 j. ja S. N. S. art. 273^b põhjal.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 59.

Tallinnas, 4. veebruaril 1922 a.

Uman Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Wiru maal. Järwe walla kodaniku Aleksander Jaani p. Muilas'e, teda süüdistades U. N. S. art. 108 jagu 1 ja p. 2 ja S. N. S. art. 273^b põhjal.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Sõjaministri kättesaadud nr. 60 ja 61, salajasel.

Sõjainistri Päewakäsud.

Nr. 62.

Tallinnas, 7. weebruaril 1922 a.

Minu järelepärimise peale Dtseloheste Ratsude Peawalitsuselt, kus sõduri palgad käiwad tulumaksu alla ja korra kohta kuidas sõduritelt tulumaksu sissenõutakse, sellel wäljaspool sõjawäeteenistust tuluhallikaid on andis Dtseloheste Ratsude Peawalitsus järgmise seletuse: „Sõduri-palk kui niisugune ei ulata tulumaksu alla. Kuid paljudel sõduritel on wäljaspool sõjawäeteenistust veel teisi tuluhallikaid, misugustel juhtumistel need sõdurid maksustatakse nende kogutulude pealt (sõduri-palk — teised tulud) ja maksuwõlg nõutakse sisse politsei läbi sunniteel. Nõudmisega tuleb pöörata maksja sõduri enese poole, kuid ainult tema ülemuse kaudu. Wastutaw on siin maksja ise kui Warbantiigi kodanik.“

Awaldan seda teadmiseks ja täitmiseks.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Nr. 63.

Tallinnas, 7. weebruaril 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 735 § 2 — 1921 a. selgituseks teatan, et õhüstel rongidel sõitwatel sõjawäelastel platskaart omal kulul osta tuleb. Wastawa kulu tasub, wäeosa ehk asutuse majanduse jaostond „Riigi Teatajas“ nr. nr. 84/85 ja 110 — 1921 a. awaldatud määruse põhjal. (Raudtee weotariif nr. 15 ühes muudatustega).

Õhulasi juhin tähelepanu raudtee weotariifide nr. nr. 16, 17, 18 ja 19 ja nende juurde käiwate muudatuste peale, mis ülemalnimetatud „Riigi Teataja“ nr. nr. awaldatud.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 65-a.

Tallinnas, 9. weebruaril 1922 a.

1. Käsen kõigis wäeosades ja sõjawäelistes asutustes kõl-
tude sõjawäelaeste kohta (ohwitserid ja ametnikud ühes arwatud)
„terwise lehed“ sisse seahida ja tarwitusele wõtta.

2. Terwise lehe ülesandeks on:

a) äratähendada andmeid: 1) sõjawäelase terwislike selju-
korra kohta üleüldse; 2) tema haiguse (haiguste) ehl
lehalise puuduse (puuduste) iseloomu kohta; 3) tema
iseäralisi kalduwusi teatud haiguste suhtes; 4) tema
füüsilise arenemise kohta sõjawäe teenistuse ehl spordi
tagajärjel.

b) saawutada täpipealseid sanitar-statistilisi andmeid sur-
nute ja teenistusest wabastute kohta;

c) saawutada andmeid mitmesuguste sõjawäe-, kui ka rah-
wa terwishoidliste küsimuste lahendamiseks.

3. Kantselei poolt, kus wäeosas (sõjawäelises asutuses)
sõjawäelane teenib ehl kuhu ta esimisi korda teenistusse wõetakse,
täidetakse terwise lehe pp. 1 — 12.

4. Terwise lehte hoiab alal ja täidab pp. 13 — 20
wastawa wäeosaj ehl sõjawäelise asutuse arst. Wiimane kannab
terwise lehte kõik sõjawäelase juures teenistuse ajal ettetulewab
tõsisemad haigused, kui ka kõik tähelepanemise wäärt juhtumised
tema terwislikel alal.

Märkus: Kui wäeosal ehl sõjawäelisel asutusel oma
arsti ei ole, on wäeosaj (sõjawäelise asutuse) ülema kohusel
välja selgitada, misuguse sõjawäe arsti alla ta meeskond kuul-
ub; wiimase hoolde jääb meeskonna terwise lehte pibamine.

5. Sõjaväelase Alewitimise puhul saadetakse tema termise leht ähes munde teenistuse dokumentidega uude teenistuse kohta.

6. Sõjaväelase vabastamise puhul teenistusest haiguse põhjal ehk sõjaväelase surma puhul saadab wäeosa (sõjaväelise asutuse) arst wastawa lõpuliikult täidetud termise lehe ära kirja kirjana harilisele kuu aruandele Sõjaväe Termisohoiu Walitsusse.

7. Sõjaväelase teenistuse lõpetamise ehk reservei lastmise puhul saadab wäeosa (sõjaväelise asutuse) arst termise lehed Sõjaväe Termisohoiu Walitsusse.

Li ja: Termise lehe vorm.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Sümfiline diagnoos.

	Späetundmärked.	Reifteenistunni.	Späetamärked.
21. Rüdgemise tegevus	paremal, flümal noolalul flümal		
22. Ruumilise tegevus	paremal kõrvnal noolalul kõrvnal		
23. Selgroo muutused.			
24. Sügavate areenimine.			
25. Salsgabe ehitus.			
26. Südamme tegevus.			
27. Süstejugafl aldisr muiget arealooab flü.			
28. Ras baiguse päerast puhkusele almus in mis- juguse baiguselega.			
29. Süüdal löppele teentistuse oeg. (Seleeroti lastud, köödmachuts tummistud, jurnud).			
30. Ras lemmunde teentistusele kööbuts. (Kinnult Alennõndiseeri kööbts)			
31. Teentistuse ajal läbipöötus kääbitamab ba- guseb, muigastuseb.	Diagnoos.	Ras rannitsetud.	Ras kaus.
			Ras baigus eht mi- gastus on teentistuse lopuaste äärmisest tingitud? (mastele "ei" või "ja")

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 64.

Tallinnas, 8. weebruaril 1922 a.

Merejõudude Juhataja kohustetäitja ase-kapten Herm kandis ette, et tema 3. weebruaril s. a. terweks saanud ja oma kohustetäitmisele asunud on.

Niutise! Merejõudude juhataja kohustetäitjal m/w. kapten Saltza'l oma otsekooste kohustetäitmisele pööriba sellestamast kuupäewast arwates.

Dien dus: Minu pmk. 28. 1. 1922 a. nr. 44 ja ase-kapten Herm'i raport 3. 11. 1922 a. nr. 736.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larfa.

Nr. 65.

Tallinnas, 9. weebruaril 1922 a.

Minu päewakäsu 19. detsembrist 1921 a. nr. 738 läsen lugeba maitsusetaks.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larfa.

Sõjainistri päewakäst nr. 66, jalgajane.

Sõjaministri Päevakäsiid.

Nr. 67.

Tallinnas, 10. weebruaril 1922 a.

Annas Sõjaväe Ringkonna kohtu alla Wiljandi maakonna Helme walla kodaniku Jaan Peetri p. Tomson'i, teda süüdistades U. N. S. § 108 i 2, S. N. S. § 273³ ja U. N. S. § 109 põhjal.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 68.

Tallinnas, 10. weebruaril 1922 a.

Annas Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Lääne maakonna Rapakohila walla kodaniku Jaan Jüri p. Laik'i, Wiru maakonna Rakvere walla kodaniku August Anna p. Tomberg'i ja Kirna kohatu walla kodaniku Edward Rüstase p. Erman'i neid süüdistades N. S. art. 13 j. 2, 3, 4, 1453 p. 4 ja S. N. S. art. 279 põhjal.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 69.

Tallinnas, 10. weebruaril 1922 a.

Annas Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Walga maakonna Tõlliste walla kodaniku Karl Udo p. Koolmeister'i, teda süüdistades U. N. S. art 109 põhjal.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 70.

Tallinnas, 10. webruaril 1922 a.

Tartu maakonna, Worbuse walla tobanikude Alfred Jaani p. Penja ja Oskar Gustawi p. Lemmer'i vastu tõstetud süüdistused, misjughused on ettenähtud N. S. § 13, jagu 4 ja 1453 j. 4, lõpetan ära andmete puudusel.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 71.

Tallinnas, 11. webruaril 1922 a.

Et paljudes wäeosades hobustele heinte muretsemine ras-
kendatud on ja heinad oma hinna poolest mõnes kohas isegi
kallimad on kui taerad — luban, oma päewakäsu 9. 6. 21.
nr. 357 osaliseks muutmiseks, wäeosades kus see tarwilik ja
rahalise mõttes, wäljamines aasa heina turu hinnast, kasulik
on, tarwitada 2 naela heinte asemel 1 nael taeru, kus juures
heinte päewane norm, mis minu päewakäsus nr. 357 — 21.
awaldatud on, mitte üle 5 naela vähendatud ei tohi saada.

Taerad, mis heinte asemel antud saawad, tulewad wäeosas-
del ise oma algatusel mureisjeda, korra järele nagu see minu
päewakäsus 9. 6. 21. nr. 356 ettenähtud on, kuna Intendan-
tuur endiselt minu päewakäsjuga 9. 6. 21. nr. 357 kindlaks
määratud normi järele taerad wälja annab.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainiistri Päevakäsk.

Nr. 72.

Tallinnas, 14. veebruaril 1922 a.

§ 1.

Minu prof. 5. detsembrist 1921 a. nr. 720 § 1 osaliseks muutmiseks: käsen kindral-major Lebedew'i lugeda kindralstaabi kursustel alalise professori kohta peal, professori kohustetäitjaks, arvates 1. jaan. 1922 a.

§ 2.

Minu prof. 18. juulist 1921 a. nr. 433 § 31 täienduseks panen kindralstaabi kursuste alalise professori peale järgmised kohustused:

- a) pidada 8 tundi loenguid, eht praktiilisi töid nädalas,
- b) täita peale loengute need ülesanded õpetöö alal, mis tema peale paneb kursuste juhataja,
- c) tarbeks olla kursuste juhatajale abiks kursuste juhatamises.

Ülenormi peetud loengute ja praktiiliste tööde, ning loengute käsitirjade eest saab al. professor tasu Wõõrriigi Valitsuse poolt kinnitud koosseisu nr. 57 järel.

Sõjainiister, kindralstaabi kindral-major **Soots.**

Nr. 73.

Tallinnas, 16. veebruaril 1922 a.

16. veebruarist j. a. alates suurendan Alam-ohvitseride kooli õpeeskadroni ratsa hobuste kaarte normi 10 naela pealt 12 naelani ja Suurtükiväe poligooni raskete hobuste normi

15 naelani päewas hobuse peale. See korraldus on maksen-
lani 16. maini s. a.

Siendus: Minu päewaläsjud nr. 357 ja 656 — 21
a., ratsawäe Inspektori waheliri 28. 1. 22 a. nr. 90 ja
suurtükiläwäe Inspektori waheliri 2. 2. 22 a. nr. 153.

Eßjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Eoos.

Nr. 74.

Tallinnas, 17. weebruariil 1922 a.

Annan Eßjawäe Ringtonna Kohtu alla Järwamaatonna
Kõmküla walla kod. Oswald Hansu p. Rosmann'i, teda süü-
distades R. E. § 1453 jagu 4 ja E. N. E. § 279 põhjal.

Eßjaminsitri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 75.

Tallinnas, 17. weebruariil 1922 a.

§ 1.

Annan Eßjawäe Ringtonna Kohtu alla Saaremaa-
tonna, Suuremõisa walla kodaniku Rudolf Peetri p. Kana
ja Harjumaatonna, Laitse walla kodaniku Johannes Wardi p.
Pikmann'i neid süüdistades R. E. § 13, 1453 jagu 4 ja
E. N. E. § 279 põhjal.

§ 2.

Läänemaatonna, Reinga walla kodaniku Christfried Fried-
richi p. Under'i ja Harjumaatonna Reila walla kodanikute
Eduard Mihli p. Lister'i ja Georg Järi p. Lister'i
wastu esitetud süütsed, mis sügused on ettenähtud R. E. § 13,
1453 p. p. 3 ja 4, lõpetan ära, andmete pundusel.

Eßjaminsitri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 76.

Tallinnas, 18. veebruaril 1922 a.

Rõigefuurema otstarbekohasuse saavutamiseks plaanide, kavade ja eelarvete loomiseadmisel Sõjaministeeriumis tehtavate tööde ja ehituste ja juba kinnitatud plaanide ja kavade täidesaatmisel lähen tarvitusele võtta võrdlemalt meil maksva S. S. R. järgmise korra:

§ 1.

Varustuse Valitsuse Ehituse ja Korterite Osakond on asutus, kelle alla otsekohe kuuluvad Sõjaministeeriumi päralt võti tema korraldusel olevad kasarmud ja teised ehitused, sama la kaitseelised ehitused, Osakonna ülesandeks on:

a) Koondada enne üleüldist Sõjaministeeriumi eelarve loomiseadmist kõik andmeid ja teated, mis tarvilikud on aasta eelarve loomiseadmise juures kavatsivate uute ehituste, kapitaal ümberehituste, ehituste järkjärguliste uuendamise, parandamise ja ehituste remontide alal (S. S. R. r. 2, par. 316.).

b) Kõha peal p. „a“ tähendatud andmete kindlakstegemine ja kõigi Sõjaministeeriumi ehituste järele vaatamine kas erikomisjonide eht uskitute Ehitus ja Korterite Osakonna liigete laudu.

b) Korjatud ja kontroleeritud andmete põhjal loomiseada aastaseid eellavatsusi uute ehituste ja kapitaal ümberehituste üle; ehituste järkjärgulise uuendamise ja parandustööde nimestikke loomiseadmine sama la summade nimestikke, mis tarvis läheb Sõjaministeeriumi kaitseeliste ehituste, kasarmute ja teiste ehituste korrashooldmiseks (S. S. R. r. II. par. 316, p. 1, 2, 3.).

c) Sõjaministeeriumi uute ehituste, ümberehituste ja parandamiste plaanide, kavade ja eelarvete loomiseadmine (S. S. R. r. XVIII par. 155—165).

f) Kavade, eelarvete võti aruannete, eelarve näol, ja võrdlevate väljaarvamiste loomiseadmine: 1) ilmsiks tulevate tähtsawate tööde peale; 2) tööde minutilise juures juba kinnitatud kavade ja eelarvete vastu; 3) uute ettenägemata tekkimise erakorraliste tööde jaoks.

1) Tehnilise Nõulogu Ehitus Sektsioonile kõigi kinnituste

30
omalajal ettepanemine, mis Seltsiooni otsustamise ja harutamise alla kuuluvad.

1) Ehitustööde täitmine, nende ülevaatamine ja vastuvõtmine tehtud tööde ja ehituste korrashooldmise kohta aruannete pidamine võrdlevalt S. S. R. r. XVIII par. 168—190 põhimõistele.

Markus I.: Kõik tarvilikud teated ja andmed kaitsete kindluste ehituste üle (p. a.) juhitakse Ehitus ja Korteri Osakonda Merejõudude Suhtaja Staabi Tehnika Osakonda Ehitus jaoskonnast, kelle otseloheseks ülesandeks on ka walwata kaitsete kindluste ehituste korras hooldmise eest ja nende kirjelduste kokkuajamine.

§ 2.

Rüütmuste läbiwaatamiseks mis Ehitus ja Korteri Osakonda alla kuuluvad ja mis par. 1. ettenähtud ja nende ühendamiseks ja heakskiitmisel tehnilisest küljest, asutakse Tehnilise Nõukogu juures kõrgema astmena „Ehitus Seltsioon,“ kelle ülesandeks on:

a) Par. 1. p. b. tähendatud ehituste kawatuste ja niimestitunde läbiwaatamine ja harutamine;

b) Kõigi Sõjaministeeriumi ehituste plaanide, uute ehituste, kapitaal ümberehituste ja ehituste järkjärgse uuendamine ja parandamine, joonistuste, kawade ja eelarwete läbiwaatamine, ühendamine, tarbekorral ja muutmine ja heakskiitmine (par. 1. p. „e“);

d) Tehniste tööde ja kunsti alal tehtawate aruannete läbiwaatamine;

e) Kõige juhuslike läbiwaatamine, kus on kõrwalekalbutud ehitus reeglite nõuetest ja normidest, mis on määratud kindlaks tööde wäljaarwamise juures;

f) Kawade, eelarwete ja eelarwete näol aruannete läbiwaatamine ilmsits tulnud täiendawate tööde juures, ja juba kinnitatud kawade ja eelarwete muutmine ja uuesti ettenägemata juhtumistel tekitatud erakorraliste kiirete tööde peale. (par. 1. p. „f“);

f) Eelarwete ja eelarwete nõul aruannete läbiwaatamine parandustööde peale, kui nende hind on rohkem kui 100.000 Emt.

l) Ehitustööde jaoks ülesliidiste tingimiste ja ehitus materjali vastuwõtmissels tehniliste tingimiste wäljatöötamine.

Ettepanud plaanide, kawade ja eelarwete läbiwaatamisel ja kontroleerimisel, täidab Tehnilise Nõuogu Ehitus Seetfioon S. S. R. r. XVIII par 166 ettenähtud nõudmisi ja walwab, et need kawad ja eelarwed ei sisaldaaks eneses mingisugusi liialdusi ja üleliigseid nõudmisi, mis asjata suurendaks riigi wäljaminekuid ehituste juures.

Tehnilise Nõuogu Ehitus Seetfioonil on õigus tarwilike parandusi kawades ja eelarwetes teha, kõrwale heita kõiki liialdusi, parandada eelarwete ja aruannete wäljaarwamistes wigasi ja ehitusi ja kui tarwis, nõuda, kelle läski waja, seletusi.

Märkus I.: Ehituste kawatsused, plaanid ja kawad puutuwate kaitseliste ehituste kohta peawad enne nende läbiwaatamist tehnilisest küljest läbiwaadatud saama nende sojalise otstarbekohasuse küljest, eriti kindralstaabi Walitsuse juures määratud komisjoni poolt. Nende küsimuste läbiwaatamiseks võib Tehnilise Nõuogu Ehitus Seetfiooni koosseis wastawalt muudetud wõi täiendatud saada. Kõik nende küsimustega seotud asjaajamine on täitsa salajane.

Märkus II.: p. „l“ tähendatud küsimused peale nende wäljatöötamist Tehnilises Nõuogu Ehitus Seetfioonis, nõuawad weel heakskiitmist Tehnita Nõuogu ülesliidise koosoleku poolt.

§ 3.

Tehnilise Nõuogu Ehitus Seetfiooni lõpuarwamised par. 2. tähendatud küsimuste kohta nõuawad weel lõpulist kinnitamist Sõjanõuogu poolt, kellele nad Warustuse Walitsuse Ülema poolt ettepanakse kusjuures par. 2, p. „f“ ja „l“ ettenähtud eelarwed ja aruanded wite täiendawate ehituste kohta, parandustööde ja uuesti ettenägemata tekunud erakorraliste tööde üle esitakse Sõjanõuogule, kui nende tööde hind on suurem kui 500.000 Emt.

Märkus: Eelarved ja eelarwete nõol aruanded täienbawate tööde, parandustööde ja uuesti ettenägemata tekimud eratorraliste tööde kohta, kui nende hind alla 100.000 Eml. on, kinnitatakse Ehitus ja Rorteri Osakonna Ülema poolt, kui nende hind suurem ja kuni 500.000 Eml., siis kinnitatakse Warustuse Walitsuse Ülema poolt.

§ 4.

Rõit Tehnilise nõutogu Ehitus Sektsooni alla käiwad küsimused harutatakse täies koosseisu ja otsustatakse lühisa hädalte enamusega. Arwamiste lahkumisel ja motiweeritud isearwamiste ettepanetul esitakse need küsimused Tehnika Nõutogule lõpuliikits heakarwamisels.

§ 5.

Rõit kawade ja eelarwete kokkuseadjad, sama ka nende kontroleerijad ja kinnitajad, kes on kõrwalealdunud kindlaks määratud reeglitest langewad wasiutusle S. N. S. par. 203 järele.

§ 6.

Tehnilises Nõutogu Ehitus Sektsooni töökord ja asjaajamine sünnib isearaliste juhtnõude kohaselt, mis Ehitus Sektsooni poolt kokkuseatud ja Tehnilise Nõutogu Etimehe poolt kinnitatud.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots**.

Nr. 77.

Tallinnas, 18. weebruari 1922 a.

Mutatud minu pwt. f. l. p. nr. 76, Tehnilise Nõutogu Ehitus Sektsooni koosseisu määrn ajutiselt kindlaks:

Esistuja: Warustuse Walitsuse Ülema Tehnilise abi al. polk. **Burikow**.

Liikmed: Inseneriwäe Inspektor al. polk. **Mihberg**.
Ehituse ja Rorteri osakonna Ülem, insener **Sisast**.

Sw. Tehnika koolist klasside Inspektor sõjawäe insener: **Isakow**.

Warustuse Walitsuse Ehitus ja Rorteri osak. insener: **Solubow**.

Varustuse Walitsuse Tehnika osak. insener mehanik: Rudolf He.

Merejõudude Staabi Tehnika osak. Ehitus jaot. sõjaväe insener: Barmin.

Ajutiiselt kuni Tehnilise Nõuõu Ehitus Seltsiooni alalise koosseisu kindlaks määramiseni nimetan insener He't selle Seltsiooni alaliseks liikmeks, sekretääri kohuseid panen inseneriwaie inspektori käskubetaija staabi ohwitseri al.-kapten Rirschbaum'i peale ja temale abiks määrata üks ametnikudest Varustuse Walitsuse ülema korraldusel.

Seltsiooni istangutel ettetulewate küsimuste harutamisele wõiwad tarbekorral ka, eesistuja arandagemise järele, eriteadlased osawõtmisele kutsutud saada.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 78.

Tallinnas, 18. weebruaril 1922 a.

Kuna Sõjaväe Varustuse Walitsus aluskottide jaoks sellekohast riidet tarwilisel arwul on muretsenud, lugeda maksuwjetaks minu päewalast 3. juulist 1920 a. nr. 590.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 79.

Tallinnas, 17. weebruaril 1922 a.

Räsen awada eelolewaks sumisels hoopjaks osakonnad:

1) Tallinna Sõjaväe haigemajal, Haapsalus — mudaga rawitsemisels — 40 woobiga.

2) 1. Diwitisi laatsaretil, Narwa-Jõesuu — rinna haigetele — 20 woobiga.

Osakonnad awada 1. juuniks s. a. kõik tarwilitud korraldused teha Terwisshoiu Walitsuse ülemaal, kellel osakondade awamistest minule ettelanda.

Oiendus: Sõjaväe Terwisshoiu Walitsuse ülema raport nr. 703.

Sõjainiistri esst, Kindralstaabi Kindral-Major: **Varla.**

Nr. 80.

Tallinnas, 17. veebruaril 1922 a.

Sõjaväe Varustuselise Valitsuse Meehonika töölukade asutamise päewaks lugeda 21. ~~novembril~~ ^{novembril} 1918 aastal.

Diendus: Varustuselise Valitsuse ülema ettelanne 13. 2. 22. nr. 674.

Sõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Sõjainiistri päewakäsi nr. 81, jalajane.

Sõjainiistri Päewakäsud.

Nr. 82.

Tallinnas, 17. veebruaril 1922 a.

Nimetan ehituse insener Krišjan Kaspi, Sm. Varustuselise Valitsuse Ehituse ja korteri osakonda, ehituse jaoskonna töödejuhhi kohustetähtjaks, 20. novembrist 1921 a. arvates.

Märkus: Sm. Varustuselise Valitsuse ülema whi. nr. 5881, 29. 11. 21 a.

Sõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 83.

Tallinnas, 17. veebruaril 1922 a.

Nimetan 6. jalaväe polgust koolitajaks Peeter Weermann'i 3-da diviisi hambaarsti kohustetähtjaks, 1. jaanuarist j. a. arvates.

Märkus: Sm. Terwishoiu Valitsuse ülema raport nr. 716, 2. 2. 22 a.

Sõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Wea parandus.

Sõjainiistri päewakäsus 17. 2. 22. nr. 80 on trükitud:
 Waraõruse Walitsuse Mehanika Töökojade asutamise päewakä-
 lugebä 21. webruar 1918 aastast, peab aga olema 21. nowem-
 ber 1918 aastast.

Rindraltsaabi Walitsuse Osakond 1 wanema
 asjaajaja I. t. Udal.

Ühendus.

Sõjaministri päevakäst nr. 84 — 1922 a. on päevakäskude nummerdamise juures valesse jäänud, mille tõttu see päevakäst trükiti ilmuma ei saa.

Sõjavägede Staabi Kantsleit ülem P ä i t.

Sõjaväe trükitoda.

Sõjainistri P ä e w a k ä s k .

Nr. 85.

Tallinnas, 24. veebruaril 1922 a.

Neli aastat tagasi, 24. veebruaril 1918 aastal, pandi Eesti iseseisvusele alus. Kõik ei saanud eesti rahvas siis otsekohe oma saatuse täielikuks peremeheks, sest temal tuli raskes Saksia olupatsiooni aeg üle elada ja siis sõda Nõukogude Venemaaga pidada. Kuid rahva kindel tahtmine ja sõjaväe julgus võimaldasid võidu ja rahu, mis iseseisvust kindlustas ja rahva arenemist võimaldas. Nendele, kes vabadusvõitluses iseäraliste teenuste ehl wahvust on ülesnäidanud, on Vabariigi Valitsus Vabaduse ristid annetanud, mis täna, selle risti asutamise kolmandamal aastapäeval, sõjavägede ees pidulikult välja jagatakse. Olgu see rist tema saajatele Eesti rahva tänuähelä tehtud töö eest, neid kihutades ka tulevikus veel suurematele värgitegudele, kui senini tehtud, kui Eesti riigi saatuse jarnaseid tegusi peaks nõudma.

Sellel tähtsal päeval termitan kõiki Eesti sõjaväes teenijaid ohvitseride, ametnike ja sõduride, iseäranis vabadusristi kangelaste, ja soovin neile uut jõudu ja edu töös, waba Eesti kasuks.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s .

Päevakäsu.**Nr. 86.**

Tallinnas, 23. veebruaril 1922 a.

3-da Suurtükiväe polgu aastapäevaks lugeda — 16. märts;

Wälja baterei nr. 15 aastapäevaks — 16. mai;

Wälja baterei nr. 18 aastapäevaks — 13. veebruar.

Diendus: Suurtükiväe Inspektori ettepanne 14. 2. 22 a. nr. 218.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 87.

Tallinnas, 23. veebruaril 1922 a.

Minu abi Rindral-major Larka't lugeda Eesti Vabariigi Valitsuse otsuse täitmiseks komandeeritaks Soome, 21-st veebruarist j. a.

Diendus: Rindral-major Larka raport 21. 2. 1922 a. nr. 1045.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 88.

Tallinnas, 23. veebruaril 1922 a.

Sõjaväe Tehnilise nõutogu esimehe asetäitjat Alampollownik Burwilow'i lugeda komandeeritaks Prantsusmaale, 16. veebruarist j. a.

Alampolkownik Burwitow'i äraoleku ajaks panen Sõjam. Tehnilise nõufoogu esimehe asetäitja kohuste täitmise Sw. Warustus Walitsuse Mehanika Töökojade ülema insener Sander'i peale, jellestjamaast kuupäewasti arwates.

Siendus: Al.polkownik Burwitow'i ja insener Sander'i raportid 15. 2. 1922 a. nr. 30 ja 31.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 89.

Tallinnas, 23. weebbruaril 1922 a.

1.

Terwis, jõud ja wastupidawus on sõjuri lastwatuse alusjeks. Kehaliste harjutuste läbi saawad need omadused alalhoidtud. Otsustarbekohasteks harjutusteks ja õnnetuete juhtumist-ärarhoidmiseks peawad wõimlemise õpetajad ja spordilinstruktorid küllaliselt warustud olema teadmistega inimese kehaehitused, üsksikute kehaliikmete tegemuse ja kehaliste harjutuste terwissoiu üle.

Et iga üksiku sõjuri wõimist tema keha omadustega kokkukõlaskse wõia, peab roodu ülem, wõimlemise õpetajad ja spordilinstruktorid pidewas ühenduses olema wäeosa arstiga, et omale selget pilti luua iga õpilase kehalisest wõimistest ning sellest olemawast nõuetest tema wastu.

Seda alusjeks wõttes käjen:

1) Diwitšibe ja wastawate õigustega ülemate korraldusel organiseerida wäeosaades õppijed roodude ülematele, noorematele ohwitseridele ja spordilinstruktoritele, wõenõu jaanitääz-ohwitseride juhatusel, kehaliste harjutuste terwissoiu alal.

Terwissoiu Walitsuse ülemal anda diwitšibi arstidele wastawad lawad ja juhtnõõrid eelnimetud õppuste organiseerimiseks.

Need õppustid pidada wäheamajl kaks korda nädaläs, weebuaril, mäetši ja aprillil kuu jooksul.

2) Üksiku wäeosa ülematel organiseerida eelnimetud õppused meeskondadele wäeosa sanitäär-ohwitseride juhatusel, üldise ja spordilise terwishoiu alal.

Neid õppusi pidada vähemalt kaks korda kuus: weebruari, märtsi ja aprilli kuude keskusel.

Arstlikult järelewaatust toimetada vähemalt üks kord kuus, roodu ülemate roodu ohwitseride ja wõimlemise õpetajate juuresolekul; selle juures peab sanitäär-ohwitser juuresoleivate ülemate tähelepanu pöörama järelewaatama lehaliste iseraiwuste peale ja allakriipsutama saawunud edu lehalises wäljaarenemises.

3) Sanitäär-ohwitserid on kohustatud wõimalikult tihemini wiibima lehaliste harjutuste õppustel, et tutwuneda lehalise arenemise käiguga wäeosas ja sellest wäeosa ülemale ette kanda.

2.

Nõuan, et kõigi rüümitutele ametitele määratud ajateenijate ja ajutiselt oma roodude juurest ajutuste juurde äratomandeeritud sõduritega peab vähemast kaks korda nädalas, ja vähemast kahe tunni jooksul, kas oma roodude juures ehl eriti selle määratud komandodes, lehalisi ja spordilisi harjutusi ja õppuseid lasteasjanduse alal läbi wõetama.

Diviiside ülematel määrata jels päewad ja tunniaeg, anda wastaw õpetama.

Tuletan meelde, et iga sõdur — kirjutaja, kingsepp, rätssepp, hobusemees j. n. e. — kõlge pealt isamaa kaitsjana esineda ja sellepärast kohustatud er omas sõjateaduslises arenemises kaaswõitlejatega rööbastikku minema.

Sõjaminister, kindralstaabi kindral-Major Soots.

Nr. 90.

Tallinnas, 25. weebruariil 1922 a.

Annari Sõjawäe Kingkonna lohtu alla Wiru maadonna Salki walla kiltme Johannes Iluri p. P u s s i, teda süüdistades U. N. S. § 109 ja S. N. S. § 273² põhjal.

Sõjaminister, kindralstaabi kindral-Major Soots.

Nr. 91.

Tallinnas, 25. weebruaril 1922 a.

Annab Sõjaväe Ringkonna tehti alla Soome riigi ko-
baniku Axel Edwin Lindquist'i, teda süüdistades R. S. §
1453 p. 4 ja S. N. S. § 279 põhjal.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 92.

Tallinnas, 27. weebruaril 1922 a.

Käsen järgmised ohvitserid suurülitöödest Lennu-vaatlejate
kursustele komandeerida:

2. Suurülitööde polgust alamleitnant Friedrich Kuusela
ja alamleitnant Ewald Paulberg; 3. Suurülitööde polgust
lipnik Ralf Tennorist ja lipnik Karl Uibo.

Wäeosa ülematel tähebub ohvitserid wiibimata Lennu-
väe Alema kättesse välja saata.

Mus: Minu pwl. nr. nr. 651, 1921 a. ja 23—1922 a.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsud.

Nr. 93.

Tallinnas, 28. weebruaril 1922 a.

Endise Suurülikwäe Walitsuse Majanduse osakonna asjaajajat j. ametnik Axel Narusberg'i trahwin 1000 margaga lohata asjaajamise eest, mille tõttu tema hoole alla usaldatud sõidupiletite lit. „A“ raamatust nr. nr. 274901 — 275000 18 piletit nr. nr. 274958, 274960, 274962, 274967, 274968, 274969, 274972, 274973, 274974, 274956, 274980, 274984, 274985, 274986, 274987, 274988, 274991, 274994, ühes juurtega ja sõidutunnistuste lit. „B“ raamatust nr. nr. 262601 — 262700, 7 tunnistust nr. nr. 262666, 262667, 262671, 262672, 262673, 262679, 262690 ühes juurtega kaduma on läinud ja 3, tunnistust nr. nr. 262685, 262686 ja 262687 väljarebitud on.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 94.

Tallinnas, 28. weebruaril 1922 a.

Minu päewakäsu 1921 a. nr. 176 pr. 1 p. 3 muutmiseks läsen: 1) Narwa linna Romandandi ning Wieru maakonna Rahwawäe ülemate ruumid lugeda 1-se Diwiisi; 2) Tartu, Walga, Wõru ja Põlwa maakondade Rahwawäe ülemate ruumid 2-se Diwiisi ja 3) Pärnu ja Wiljandi maakondade Rahwawäe ülemate ruumid — 3. diwiisi remont komisjonide viironda 1-st märtsist j. a. alates.

Siendus: Sõjawäe Ringkonna ülemate raport 15. 2. j. a. nr. 10275.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 95.

Tallinnas, 2. märtsil 1922 a.

Kvaldan 15. märtsil j. a. maksavad toidlus alal välja-
antavate ainete päevase normi hinnad :

1) Harilik toidu norm	39	marka,
2) Suurendatud toidu norm	59	"
3) Haigemajas haigete toidu norm	49	"
4) Piirivalwele rahana antav toidu norm	55	"
5) Piihade liha toidu norm	14	"
6) Piirivalwe tubaka raha	3	"

Märkus: 1) Sellikorraal kui toidu ained naturas välja-
antud ei saa, maksta rahas nende hindade järele .

2) Piirivalwele maksta kõrgendatud toidu normi hinda ja
tubaka raha ainult nende sõduritele kes tegelikult piirivalweks on.
Kui toiduainet tegelikult piirivalweks olejatele naturas välja-
antud saavad, siis hariliku normi ja kõrgendatud hinna wah-
eraha maksta ei tule.

3) Toiduainete hinnad on ilma seebita wõetud. Seebi eest
maksta, selle mitte saamise korral 30 marka naelast.

Sellega kaotavad kõik endised korraldused selle kohta oma
maksuse.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Sõjaministri Päewakärsud.

Nr. 96.

Tallinnas, 2. märtsil 1922 a.

Täiendawateist teateist, mis minule Soomusrongi Brigaadi ülema poolt oma raporti juures 12. weebr. s. a. Nr. 1503 ettelantud Soomusrongide Brigaadi töökodades parandaba antud eraifiku päralt olewate saelaateri ja aurukatla asjus (minu pwl. nr. 51 — 30. 1. 22 a.) selgus, et ülemaltähendatud asjad olid paranduseis wõetud Soomusrongide Brigaadi insener Jürgens'i korraldusel ja teadmisel, kuna aga juurdluses, mis olu-
toobri kuus m. a. toimepandi, insener Jürgens ise näitas, et temale on teadmata millal ja mis kombel sattusid töökoja hoo-
wi tähendatud masinad ja et nende masinate parandamine on sündinud end. Partisaanide polgu ülema al.-polk. Unt'i sea-
duslikul nõudmisel.

Uute andmete ja wana juurdluse mateljaali wõrblemisest selgub, et siin kroonu töökodades eraifitute masinate paranda-
mised, millega riigile kahju on tehtud 10.153 mrl. suuruses, langeb mitte ainult töökoja ülema, waid ka tema otselohese
ülema peale, kellel ei jätkanud kodanlist julgust, juurdluse tege-
misel teatada, et masinate parandus sündis tema teadmisel ja
korraldusel näidates al.-polk. Unt'i peale, kes kategooriliselt
eitab oma osawõtmist selles asjas.

Sõuise jättes tehniker Mägi peale pandub minu pwl. nr. 51
distsiplinaar karistust, käsen riigile tehtud kahju katmi-
seks 10.153 mrl. suuruses kinnipidada Soomusrongide Brigaadi
töökoja ülema tehniker Mägi ja sama Brigaadi insener Jür-
gens'i palgast ühewõrra. Peale selle karistan insener Jürgens'i

7 päewase arestiga peawahis, tema poolt antud korralduse eest erawarandust sõjawäe töölojas parandada ja mitte õigete teadete andmise eest juurdluse toimepanemisel.

Minu päewakäsk tuleb wiibimata Soomusrongi Brigaadi ülemaal täide wiia.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 97.

Tallinnas, 4. märtsil 1922 a.

Mimetan eraisil Artur Kiiin'i mehanikuts s.-l. „Meeme“ peale, 1. märtsist s. a. arwates.

Tiendus: Merejõudude Juhataja raport nr. 1106, 21. weebruarist s. a.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainiistri päewakäskud nr. nr. 98, 99 ja 100 on salajased.

Nr. 101.

Tallinnas, 4. märtsil 1922 a.

Endist 1-se Diwiisi Staabi ülema k. t. alam-kapten Waga't trahwin 1050 margaga lit. „A“ tarwitamise kohta käiwate määruste puuduliku läsitamise eest, mille tagajärjel piletid nr. nr. 338267, 338268 ja 338269 seadusewastaselt on wäljaantud.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 102.

Tallinnas, 7. märtsil 1922 a.

Minu päevaläsu nr. 208-b, 1920 a. põhjal sai wäeosade ülematele luba antud neid ohwitseri, arste ja ametnikka, kes demobilisatsioonil puhul sõjawäe teenistusest wabastatud saamad, pitaajalisele puhkusele lasta, ilma sõjawäelise palga ja warustusega.

See puhkusele lastmine oli soowitam, et mõimaldada demobiliseeritud sõjawäelastele, kuni erasutustes koha leidmiseni, wõrmi kanda ja kergitada selles mõttes nende majanduslist seisukorda. Ka oli see soowitam wäeosade ülematel, et puhkusel olewate sõjawäelaste dokumendid korda seada ja wäeosas nende majandusline wahetord likwideerida. Iseenesest arusaadam, et niisugune puhkuse aeg ei oleks pidanud terweid aastaid kestma, nagu see mõnes wäeosas ette on tulnud, et weel praegu pitaajalisel puhkusel olewaid isikuid nimelkirjades leidub.

Keelan edaspidi niisuguse puhkusele lastmise koguniste ära ja läsen ühe nädala jooksul, selle päewaläsu kättesaamisest arwates, kõiki pitaajalisel puhkusel loetawaid isikuid wabastamiseks wäljasaata.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 103.

Tallinnas, 9. märtsil 1922 a.

§ 1.

Nimetan insener Erwin Kreuzberg'i Sw. Warustuse Walitjuse Ehituse ja Korteri osakonda tööde juhi kohuste täitjaks, 10. weebruari st. a. arwates.

Märkus: Sw. Warustuse Walitjuse ülema wõht. nr. 903, 21. weebruari st 1922 a.

§ 2.

Nimetan tagawarawäe sw. ametniku asetäitja Woldemar Müllerhof'i eraisikuna Sw. Warustuse Walitsuse Ehituse ja Korterit osakonna Ehituse jaoskonna laekahoidja kohustetäitjaks, 1. jaanuarist j. a. arwates.

Märkus: Sw. Warustuse Walitsuse ülema whl. nr. 956, 25. weebruariist 1922 a.

Eksamister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Laanakuks

Sõjainistri Päewakäsjud.

Nr. 105.

Tallinnas, 10. märtsil 1922 a.

Minu abi Rindral-Major Larka't, kes Wabariigi Walit-
fusse otjuse täitmiseks oli Soome Komandeeritud, lugeba 5. si
märtsist j. a. tagasi jõudnuds.

Siendus: Minu päewakäst nr. 87—23. 2. 22 a. ja
Rindral-Major Larka raport 6. 3. 22 a. nr. 1057.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Sõjainistri päewakäsjud nr. nr. 106 ja 107 on salajased.

Nr. 108.

Tallinnas, 13. märtsil 1922 a.

On jälle juhtumisi ette tulnud, kus salajane kirjawaheetus
üha pitsseerimata (pat. nr. 12 II. div. staabis), eht jälle
teise wäeosa pitsatiga linni pitsseeritult wälja saadeti (Malewi
Malewa pat. ja Soomusr. brigaad).

Juhin wäeosade ja asutuste klemate tähelepanu endise
wene kirjawaheutuse määrustiku peale ja nõuan, et salajased kir-
jad ja dokumendid tingimata wastupidawates ümbrikutes ja last
pitsatiga linnipitsseeritult saadetak.

Ühtlasi tuletan meele Sõjawägebe Staabi ringkirju 14-
juunist 1921 a. nr. 96 (salajane) ja 27. okt. samast aastast
nr. 6355, mille järele tähtsamad ja täiesti salajased kirjad
tulewad kolme piisatiga kinni piitseerida ja kinnitatud kirjades
saata.

Wäljematel wäeosadel, mis eraldi oma staabidest seisawad,
nagu Kalewi Malewa pataljoni, wiibimata wastaw piisat muretseba.

Sõjaminiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

Nr. 109.

Tallinnas, 13. märtsil 1922 a.

Sellekohase kokkuleppe põhjal Riigiraudteede Walitjuse,
Sõjaminiisteeriumi ja Port-Runda wabriku Walitjuse wahel,
sünniwad igasugused Sõjaminiisteeriumi weod Runda teeharui
harilikus korras liitrite ja aastakaartide põhjal, wastawa sõja-
wäe tariifi järele.

Kraami weo ja sõjawäelaste sõitude korral tulewad iga
teele eraldi liitrid wälja anda.

Kraami saatmisel wagunite wiisi riigiraudteelt — Runda
teeharule ja ümberpöördukt, tuleb lit. „D“ peal, mis wäljaantub
riigiraudtee jaoks, märkus teha, et wagun määratud on edasi
saatmiseks ühe tee pealt teise tee peale.

Kui riigiraudtee wagun Rakwere jaamas laaditakse Runda
teeharule edasisaatmiseks, seab Rakwere jaam wastawa akti
koku, mille kraami saatja allakirjutab. Kraami saatmisel waguni
wiisi Rakwere jaamast Runda teeharule ilma saatjata, annab
kraami saatja wäeosa Rakwere jaama ülemale sellekohase
nõudmise.

Sõjaminiistri eest,
Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

Nr. 110.

Tallinnas, 15. märtsil 1922 a.

Üle-Eestimaalise Kommunistilise salaliidu asjus lõpetan ära Paul Jürgens'i, Rudolf Palsen'i, Paul Kontkar'i, Karl Tuist'i, Eduard Laurits'i, Julie Kõrgemaa, Kristijan Weksman'i, Peeter Sch'eng'i, Johannes Kiviräht'i, Martin Probell'i, Gustaw Ball'i, August Keem'i, Leena Kolla, Eduard Rint'i, Jaan Tõnnisson'i, Anette Paju, Liina Paju ja Jakob Kressa vastu tõstetud süüdistust U. N. S. art. 102 põhjal süüdistuse andmete puudulikkuse tõttu ja Helene Lõuna vastu tõstetud süüdistust U. N. S. art. 168 jagu 3 põhjal, sest et eeluurimisel selgels pole tehtud, et Lõuna kommunisti tegelast Woldegar Lorents'i varjates selle põrandaalusest tegemusest teadis, kuna selgels tehtud on, et Lõuna Lorents'i, kui temale tuntud wäejoosikut warjos, mis kommunist Lorents tegelikult oli. See kuritegu on Helene Lõuna kohta ettenähtud N. S. art. 528 ja käib Riigikogu poolt 11. 3. 21 a. vastuwõetud amnestia seaduse § 1 põhjal lõpetamise alla.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major: **Varla**

Nõ 111.

Tallinnas, 13. märtsil 1922 a.

Uutan Sõjawäe Ringlõuna Kohtu kätte harutada Üle-Eestimaalise Kommunistilise salaliidu asjus 1) Harjumaakonna Rabala walla kodaniku Jaan Juhani p. Reinberg'i, 2) Lääne-maakonna Patsalu walla kodaniku Jaan Jaani p. Truuman'i, 3) Tallinna linna kodaniku Arnold Hantsu p. Sommerling'i, 4) Harjumaakonna Kaasiku walla kodaniku Jüri Toomase p. Kooberg'i, 5) Harjumaakonna Wardi walla kodaniku Adolf Pauli p. Leewald'i, 6) Pärnumaakonna Talli walla kodaniku Karl Mihkli p. Kuuski, 7) Harjumaakonna Jõealme walla kodaniku Jaan Marbi p. Leeto, 8) Pärnumaakonna Boltweti

walla kodaniku Kristijan Marbi p. Cooper't, 9) Tallinna linna
 kodaniku Heindrich Johannese p. Ungerwaldb't, 10) Tallinna
 linna kodaniku Sergei Teodori p. Andrejew't, 11) Harjuma-
 aonna Raikla walla kodaniku Johan Jüri p. Tantshindrel't,
 12) Tartumaakonna Krüdnere walla kodaniku Johan Jüri p.
 Wään't, 13) Tallinna linna kodaniku Karl Kaarli p. Tammit'u,
 14) Wiljandimaakonna Uue-Suislepa walla kodaniku Peeter
 Marbi p. Stinson'i, 15) Päänemaakonna Reina walla kodaniku
 Leopold Saasi p. Nitin't, 16) Wõrumaakonna Pindi walla koda-
 niku Karl Mihli p. Horn't, 17) Wiljandimaakonna Eisekila
 walla kodaniku Aleksander Marbi p. Raekson't, 18) Wiruma-
 aonna Peetri walla kodaniku Priidik Toomase p. Owi, 19) Jär-
 wamaakonna Lehtse walla kodaniku Mats Juhani p. Süld't,
 20) Harjumaakonna Raasku walla kodaniku Tõnu Jüri p.
 Wainio, 21) Järwamaakonna Eena walla kodaniku Gustaw
 Juhani p. Saun't, 22) Tallinna linna kodaniku Aleksander
 Marbi p. Prass't, 23) Harjumaakonna Rapla walla kodaniku
 Karl Juhani p. Ern't, 24) Tartumaakonna Wõtiwere walla
 kodaniku Eduard Heinrichi p. Ragu, 25) Harjumaakonna Triigi
 walla kodaniku Jaan Jaani p. Jaanus'e, 26) Harjumaakonna
 Rapla walla kodaniku Willem Jüri p. Tiideman't, 27) Harju-
 maakonna Rapla walla kodaniku Hans Marbi p. Entelberg't,
 28) Päänemaakonna Maasju walla kodaniku Leonhard Juhani
 p. Epner'i, 29) Wiljandimaakonna Wastjemõisa walla kodaniku
 Artur Marbi p. Nilson't, 30) Wiljandimaakonna Uue-Põllisamaa
 walla kodaniku Jüri Jaagu p. Reinhol't, 31) Wiljandima-
 aonna Rabala walla kodaniku Tõnis Mihli p. Tiba, 32) Pärnu
 linna kodaniku Johan Laaweli p. Wirnus'e, 33) Pärnu linna
 kodaniku Konstantin Juhani p. Mämsiljon't, 34) Pärnu linna
 kodaniku Johan Habreitu p. Hansen't, 35) Pärnu maakonna
 Kõonga walla kodaniku Eduard Jaani p. Uerjon't, 36) Wil-
 jandimaakonna Aidu walla kodaniku Johan Gustaw p. Leht'i,
 37) Pärnumaakonna Ralsina walla kodaniku Peeter Peedi p.
 Lindau, 38) Wiljandimaakonna Pajatu walla kodaniku Peeter
 Ubo p. Pals't, 39) Wiljandimaakonna Tuhalaane walla kodaniku
 Jaan Juhani p. Comp't, 40) Tallinna linna kodaniku E. Fetebe

Altri t. Preismann'i, 41) Wiljandimaakonna Tuhalaane walla
 lōdaniku Ella Hansu t. Karo, 42) Rakwere linna lōdaniku
 Erna Hugo t. Saarens'i 43) Harjumaakonna Mlawere walla
 lōdaniku Ida Hansu t. Wedro, 44) Samburgi linna lōdaniku
 Jaat Jaago p. Jakobson'i, 45) Läänemaakonna Klooftri walla
 lōdaniku Lōnis Jaani p. Kumm'i, 46) Tartumaakonna Pääbla
 walla lōdaniku Gustaw Peibo p. Suäsen'i 47) Tartumaakonna
 Awinaurme walla lōdaniku Dstar Abrami p. Sild'i 48) Tartu-
 maakonna Kirepi walla lōdaniku Peeter Mari p. Mihelson'i,
 49) Tartumaakonna Luunja walla lōdaniku Harald Jaani p.
 Nael'i, 50) Wiljandimaakonna Pujatu walla lōdaniku Martin
 Juhani p. Reesen'i, 51) Narwa linna lōdaniku Albert Kaarli
 p. Lammemägi, 52) Tartumaakonna Pangodi walla lōdaniku
 Woldemar Samueli p. Saks'i, 53) Wirumaakonna Runda walla
 lōdaniku Bernhard Jakobi p. Piiäpea, 54) Järwamaakonna
 Wöhmuta walla lōdaniku Eduard Piiidiku p. Ambos'e, 55) Tar-
 tumaakonna Palupere walla lōdaniku Paula Johannese t. Järwe,
 56) Harjumaakonna Ripia walla lōdaniku Jüri Hansu p.
 Liwas'e, 57) Harjumaakonna Keila walla lōdaniku Richard
 Augusti p. Merring'i, 58) Tallinna linna lōdaniku Jaan Jüri
 p. Santo, 59) Harjumaakonna Kuuwajõe walla lōdaniku Johan
 Hansu p. Soans'i, 60) Järwamaakonna Koiva walla lōdaniku
 Johannes Juhani p. Waja, 61) Saaremaakonna Riheltonna
 walla lōdaniku Johanna Gustawi t. Hinnus'e, 62) Harju-
 maakonna Kurna walla lōdaniku Julius Gustawi p. Gutopild'i,
 63) Harjumaakonna Mlawere walla lōdaniku August Gustawi
 p. Paks'e, 64) Tallinna linna lōdaniku Albert Juhani p.
 Koew'i, 65) Tallinna linna lōdaniku Peeter Peetel p. Petree,
 66) Harjumaakonna Kurna walla lōdaniku Jaan Jaani p.
 Kaew'i, 67) Järwamaakonna Sorgwere walla lōdaniku Hns
 Jüri p. Ewere, 68) Harjumaakonna Kuimeisa walla lōdaniku
 Jaan Jaani p. Glasen'i, 69) Tallinna linna lōdaniku Karl
 Miina p. Koots'i, 70) Harjumaakonna Nehata walla lōdaniku
 Otto Jüri p. Loigom'i, 71) Harjumaakonna Trligt walla lōda-
 niku Jüri Lōnu p. Lähiepp'a, 72) Harjumaakonna Rawila
 walla lōdaniku Johannes Lōnu p. Kett'i, 73) Harjumaakonna

Alawere walla kodaniku Johan Jaani p. Kleesmann'i, 74) Läänemaakonna Jõgisoo walla kodaniku Bernhard Udo p. Rubthai'i, 75) Saaremaakonna Raorna-Suure walla kodaniku Aleksander Gustawi p. Baltin'i, 76) Pärnumaakonna Abja walla kodaniku Peeter Jaani p. Lempo, 77) Võru maakonna Uue-Antsla walla kodaniku Karl Karoline p. Ellis'e, 78) Järva maakonna Albu walla kodaniku Otto Hansu p. Raasik'u, 79) Harjumaaakonna Rinna walla kodaniku Johannes Kristjani p. Palmann'i, 80) Wirumaaf. Meiktaguse walla kodaniku August Jaani p. Metstorn'i, 81) Paide linna kodaniku Elfriede Ansu t. Schnid'i, 82) Pärnumaaf. Selli walla kodaniku Jaan Jakob p. Rea, 83) Pärnumaaf. Lõstama walla kodaniku Wolbemar Mardt p. Rangur'i, 84) Pärnu linna kodaniku Gertrud Juhani t. Wirkus'e, 85) Harjumaaakonna Kõhila walla kodaniku Johannes Hansu p. Tallenhof'i, 86) Läänem. Vähre walla kodaniku Karl Pelidiku p. Kroonsepp'a, 87) Harjum. Kirna-Kõhata walla kodaniku August Johani p. Tannebaum'i, 88) Harjum. Raasiku walla kodaniku Jakob Jüri p. Wirgebau, 89) Harjum. Peningi walla kodaniku Hans Hindretu p. Jänes'e, 90) Wirum. Sõmeru walla kodaniku Annete Jaani t. Kivi-Int'i, 91) Harjum. Suuru walla kodaniku Juuli Jüri t. Runge, 92) Wirum. Kilti walla kodaniku Ailene Madise t. Baju, 93) Harjum. Järvalandi walla kodaniku Johan Otto p. Grünling'i, 94) Harjum. Kirna-Kõhata walla kodaniku August Tiina p. Noode, 95) Tallinna linna kodaniku Arnold Gustawi p. Johanson'i, 96) Harjum. Kirna-Kõhata walla kodaniku Antonie Augusti t. Noode, 97) Harjum. Rapla walla kodaniku Luise Raasi t. Gateberg'i, 98) Harjum. Peningi walla kodaniku Jüri Mihli p. Sundi'i, 99) Wõjandim. Rabala walla kodaniku Jüri Raasi p. Palla, 100) Järvam. Albu walla kodaniku Elwiine Hansu t. Paas'i, 101) Järvam. Raskemaa walla kodaniku Minna Gustawi t. Uul'i, 102) Narwa linna kodaniku Wolbemar Antoni p. Lorents'i, 103) Wirum. Errowalla kodaniku Marie Hansu t. Koljal'i, 104) Harjum. Rose-Uuemõisa walla kodaniku Wilip Joosep p. Saat'i, 105) Narwa linna kodaniku Juuli Mardt t. Haas'i, 106) Narwa linna kodaniku

Ida Mardi t. Orgel'i, 107) Harjum. Kurna walla kodaniku
 Anna Mardi t. Lunt'i, 108) Harjum. Kurna walla kodaniku
 Reinhold Jüri p. Niiksmann'i, 109) Harjum. Rose-Uuemõisa
 walla kodaniku Jaan Tõnu p. Wikita, 110) Saaremaalonna
 Kärbla walla kodaniku Marie Aleksandri t. Jakobson'i, 111)
 Harjum. Alawere walla kodaniku Gustaw Hindreku p. Päär-
 mann'i, 112) Harjum. Jürgala walla kodaniku Anton Jaani p.
 Sammal'i, 113) Harjum. Peningi walla kodaniku Johannes
 Jüri p. Tiiman'i, 114) Tartum. Giißwäre walla kodaniku
 Eduard Mihkli p. Jürgens, 115) Harjum. Järwakandi walla
 kodaniku Jüri Tõnise p. Jänes'i, teada süüdistatse U. N. S.
 art. 102, 129 p. 1 ja 2, N. S. art. 270, N. N. S. art.
 169, 170 p. 5 ja S. N. S. art. 273¹ põhjal.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 112.

Tallinnas, 15. märtsil 1922 a.

§ 1.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Lääne maakonna
 Oru walla kod. Johannes Hindreku p. Ment'i Krafnosjarsty
 maal. Schalinsky walla kod. Johannes Gustawi p. Wanso ja
 Harjumaakonna Kloostri walla kodaniku Luise Juhani t. Ment'i,
 neid süüdistades N. S. § 13, 15, 1453 j. 2 ja S. N. S. §
 279 põhjal.

§ 2.

Läänemaakonna Oru walla kod. Johannes Hindreku p.
 Ment'i vastu tõstetud süüdistuse, misjugune on ettenähtud N.
 S. § 13, 1453 p. 2 ja S. N. S. § 279 järele, jätan seis-
 ma, kuni tema ülesleidmiseeni politsei wõimude poolt.

M ä r k u s: Sõjawäe Prokuröri arwamine „ „
 märtsil 1922 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Mr. 113.

Tallinnas, 15. märtsil 1922 a.

Annast Sõjaväe Ringkonna kohtu alla Wirumaakonna Rose walla kodanikla Andrei Jefiati p. Prokofjew'i, Gawril Grigorjew'i ja Pihlwa kubermangu Ostrowsky maal. kodaniku Nikolai Wasi'y p. Sadwinshy, neid süüdistades R. S. § 13, 1453 j. 4 ja S. N. S. § 279 põhjal.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Mr. 114.

Tallinnas, 15. märtsil 1922 a.

Sõjaväe Ringkonna kohtu esimees polkownik Heinrich Wahtramäe on Wabaritgi Wälistuse otsusega 10. märtsist j. a. tema senisest ametist wabastatud, kohtupalati liikmeks nimetamise puhul; ja arwatud tagawara wälte, wõrmitandmise õigusega, 23-st weebruariist j. a. arwates.

Kuni uuele ameti kohale ajumiseni, lugeba tagawarawäe polkownik Wahtramäe komandeerituls Sõjainiisteeriumi juure, Sõjaväe Ringkonna kohtu esimehe kohuse täitjana. Ühtlasi käsin poll. Wahtramäe'd S. Ringkonna kohtu esimehe ameti üleandmist selle kohtu liikmele alam-kapteen Kromel'ile, alata. Kui üleandmine lõppenud, siis sellest andjal ja wõtjal raportiga ette landa.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päevakäskud.

Nr. 115.

Tallinnas, 16. märtsil 1922 a.

Olen tähele pannud, et sanitar-autofi mitte sanitar otstar-
beteks termitatse ja ka seda, et sanitar-autodel haigeid wee-
talle, kelle terwisline seisukord harilisi transporti hobustel välja
kannatab.

Luban tulewikus sanitar-autofi ainult sanitar otstarbetel
tarvitada ja üksnes siis, kui selleks tõsine vajadus olemas.

Sanitar-autod seisavad: Tallinnas — Sõjaväe Terwis-
holu Walitsuse ja diivisides — wastawa diivisi arsti korralduses.

Sõjaväe Terwisholu Walitsusel ja diivisi arstidel tuleb
sanitar-autode tarwitamise juhtumiste üle üksikasjalisi aruandeid
pidada.

Haigeid kelle terwisline seisukord seda lubab, tulewad haril-
listel weo abinõudel (wäeosa wõi asutuse sõidu riistel, ehk woo-
rimeestel) rawitusasutustesse toimetada.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 116.

Tallinnas, 16. märtsil 1922 a.

Et rawitsuse all olemate rahwawäelaste warustuse kohta
selget wahelorda Sõjaväe üksuste ja Sõjaväe haigemajade (laa-
saretide) wahel luua, käjen:

1. Sõjaväe arsiliste komisjonide poolt sõjaväe teenistusele
kõlbmatas tunnistatud rahwawäelased tulewad teenistusest wa-
bastamisel oma wäeosaadesse (üksustesse) saata.

Märkus: See määrus ei käi waimuhaigete kohta.

2. Ravitusasutustesse ravitsemisele saadetavate rahvamäe-
laste varustus lehtedel tuleb Sõjaväe üksuste poolt ainult see
varustus ülestähendada, mis haigele faktiliselt ligi antud.

3. Varustus lehed ja toidu atestatsioonid peavad Sõjaväe
üksuse poolt hiljemalt järgmisel päeval peale haige rahvamäelase
ravitusasutusse saatmist viimasele ära saadetud olema.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Coots.

Sõjaministri Päewakärsud.

71

Nr. 117.

Tallinnas, 20. märtsil 1922 a.

Porraldus Walitsuse käskudeäitja ohwitser kapten Leopold Ebnson lugeda sama Walitsuse juures ilma sõjawäelise palga ja warustuseta, 1. märtsist s. a. arwates.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 118.

Tallinnas, 20. märtsil 1922 a.

§ 1.

Sõjawäe Ringkonna kohus kohtuistungisel 2. weebuaril s. a. kuulab ära ajapikendusel olewa lipnik Hugo Kruuberg'i süüdistusasia ja otsustas teda mõista N. S. § 279 ning N. S. §§ 134, 135, ja 139 jao II. põhjal kümneks aastaks sunnitööle ühes kõigi viguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. § 25.

Kassafisiooni kaebus minu poolt tähelepanemata jäetud, kuid karistust pehmendatud ja määratud wiis aastat tüümi.

See otsus läks seaduslikku jõusse 6. weebuaril 1922 a.

Märkus: Sõjawäe Prokurööri whl. nr. 1431, 7. märtsist 1922 a.

§ 2.

Sõjawäe Ringkonna kohus kohtuistungisel 11. weebuaril s. a. kuulab ära tagawarawäe leitnant Aleksander Friedrichs'i süüdistusasia ja otsustas teda mõista N. S. § 1483 jao II, 134, 135 ja 39 astme II. põhjal kümneks päewaks aresti.

See otsus läts seaduslikku jõusse 20. weebruaril 1922 a.
Märkus: Sõjawaé Prokuröri whf. nr. 1464, 9. märtsi
fift 1922 a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nõ 119.

Tallinnas, 21. märtsil 1922 a.

Sõjawaé Terwishoiu Walitsuse ülemat sanitar-polkownik
Lossmann'i lugeda Rahwuswaheliseft Terwishoiu konwe-
rentsift osawõtmiise otstarwel komandeerituls Warshawi, 16-ft
märtsift j. a.

S.-polkownik Lossmann'i äraoleku ajal äätta Terwis-
hoiu Walitsuse ülema kohuseid tema abil, sanitar-alampolkownik
Terwan'il.

Märkus: S.-polkownik Lossmann'i raport 16. 3. 22 a.
nr. 1562.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 120.

Tallinnas, 21. märtsil 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 92, 27. weebruarift 1922 a. muut-
misels lugeda Bendur-waatilejate kursustele komandeerituls alam-
leitnant Ewald Paulberg'i asemele 2. suurtiikiwäe polgust
lipnik Arthur Pahlberg.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 121.

Tallinnas, 22. märtsil 1922 a.

Rõige lähemal ajal ilmub trükitift ja saab laialti saadetud
wäesfadesse „Suhatused lästgranaatide pilbumisels“.

Räsen 30-ks märtsiks j. a. wälja saata Alamohwitseride Kooli ülema käsutusse üks noorem ohwitser igast diviisist, Soomusrongide brigaadist, Infeneri bataljonist, Sõjakoolist ja Merejõudude staabist — praktiliseks tutvunemiseks käsi-granaatide pildumise wiisides.

Romandeeritawaid wallida ohwitseride sportlaste seas, kes suudatfiwad oma wäeosades ebafi anda omandud teadmisi.

Romandeerimise kestmus mitte kauem kui üks nädal.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Varla.**

Nr. 122.

Tallinnas, 24. märtsil 1922 a.

1-se Suurtükikwäe polgu 17 patarei majanduslike asjaajamise rewideerimisel 13.—27. 4. 21 a. 1-se Diviisi Kontrollööri poolt tuli ilmsiks wäärnähtused majanduse alal:

- 1) Puudujäägid rahas, kraamis, toidumoonas;
- 2) Arwestamata rahad, kraamid ja n. e.;
- 3) Kõrwale kaldumised raamatupidamises ja asjaajamises.

Peale rewideerimisi said 17 patarei ülema, leitnant Kron'i poolt puudujäägid renteisse jissemaliskmisega laetud ja kõik rewideerimisel arwestamata leitud warustus arwele wõetud. Seba lõendab 1-se Diviisi Kontrollöör peale teisikordset rewideerimist oma ettelandega 1-se Diviisi ülemale 10. 2. 22 a. nr. 196 all.

Suurdlusest ja altidest on näha, et suuremalt osalt wäärnähtused on tekkinud patarei ülema, leitnant Kron'i ja Majanduse ülema, lipnik Haus'i wilumatuse ja osalt lohatuse tõttu patarei majanduse asjaajamises. Wäärnähtuste tekkimises aitafid kaasa mõned kõrwalised asjaolud, mida lõendawad rewideerimise altides ja juurdluses dokumendid, kwittungid j. n. e., millest wilumatus wälja paistab.

Seda kait filmaspidades ja arvesse wõttes, et eht kuu riigile tehtud kahju tasutud on, siiski see puudujäägi tekkimine oli wõimaldatud patarei ülema, leitnant Aron'i nõrga järelwalwamise läbi ja Majanduse ülema, lipnik Haus'i, kelle otsekoheises korralduses riigi warandus seisis, hooletuse läbi; karistan 17 patarei ülemat, leitnant Aron'i dissiplinaar korras 5 päewase arestiga peawahis ja sama patarei endist Majanduse ülemat, nüüd 17 patarei wanemat ohwitseri, lipnik Haus'i 10 päewase arestiga peawahis.

Õiendus: 1-se Diwii'i ülema ettekanne 20. 2. j. a. nr. 1180.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soost.

Paamaluksu.

Sõjainiistri Päewakäjud.

Nr. 123.

Tallinnas, 24. märtsil 1922 a.

12. novembril 1920 a. läks 5-da jalawäe polgu noorem ohvitser al.-kapten Siop Pihtwa piiril kauba wahetamise punkti juures üle piiri, et wasta-pool seiswa Wenemaa Nõukogude roodu ülemaga läbirääkida kaupade läbilaskmise kohta.

Läbirääkimistel sai al.-kapten Siop arreteeritud ja Pihtwa saadetud, kust Moskwa „Butorka“ wangimajasse wiidi, sealt uue Pihtwa wangilaagrisse, lõpuks „Andronow'i“ sun-
dusliku tööde laagrisse, kust 9. 12. 21 a. pantwangiks Eesti kommunistide wastu ümberwahetati.

Niisuguse omawolilise ülepiiri minemise peale tuleks waadata, kui kaitsewäelase põgenemise peale wäljamaale, kuid aga arwesse wõttes, et niisugune al.-kapten Siop'i teguwis oli wäljakutsutud etteawatamatus ja tergemeelsuse tõttu ja et ta selle eest juba wangis olles küllalt karistatud sai, leian wõimalikuks al.-kapten Siop'it karistada dissiplinaar korras 5 päewase arestiga pearahis, katse pärast otselohesesse ühendusesse astuda Wene sõjawäe wõimudega, wahepunkti peal toimetawa kauba wahetamise kaasabi saamutamiseks.

Tulewikus farnaste juhtumiste ärahoibmiseks käsen kõiki kaitsewäe ülemaid selle järele walwata, et ohwitserid ja sõdurid täidaks ainult neile sõjawäe teenistusega peale pandud kohustusi ja et nad kauplemisest wõi sellele kaasaitamisest täiesti loobuks ja mingisugust osa ei wõtaks sellest.

D i e n d u s : 1-se Diwitši Ülema ettekanne 21. 2. 22 a.
nr. 1238.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Nr. 124.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Räsen wäeosade ja asutuste ülematel kõigile sõburitele, kes teenistusest lahti lastakse puhul ehk teistel põhjustel tagawarawälke lastud saamad, nõndasama ka neile kes haiguse ja mõne muu põhjuse pärast teenistusest täiesti ehk ajutiselt wabastakse ja oma alalise elukohale ilmuna peawad, maksta sõõgiraha tee peale kuni Maafonna linnani 1 päewane toidunorani hind, mis wabastamise aeg möölew on, ühes juurde lisamisega 50% — wäljaarwotud Saaremaafonda, Hiia, Wormsi ja Rihnu saartele sõitjaid, kelledele maksta sõõgiraha nawiigatsooni ajal 3 päewa eest, kuni aga wäljaspool nawiigatsooni aega Saaremaafonda sõitjaid warustada 5 päewase sõõgirahaga ja teiste eelpool nimetatud saartele minejaid nõndasama nagu nawiigatsooni ajalgi. Suhtumisel kui saartele sõitjaid jää ehk teiste olude tõttu edasi liikuda ei saa, siis on Läänemaafonna Rahwawäe ülem lohusutatud Saaremaafonda sõitjaid oma juurde toidule wõtma, arwates ilmunise päewast ja eimesel wõimalusel edasi saatma, kus juures wäeosa poolt waljaantud sõõgiraha temale reisu jätamisels tee peale sõõgirahaks saab loetud, ilma et Rahwawäe ülemal lisa tuleks maksta.

Teiste saartele sõitjaid, kelle sõit ka olude tõttu talistud on, saawad sellisamal wiisil edasi saadetud wastawa Rahwawäe ülema korraldusel kelle alla saar kuulub.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 125.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Sõjalgasest alates on kogunud mitmesuguseid arweid Maafonna ja Linna-omawalitsuse asutuste poolt sõjawäele antud warustuse peale, millede wäljamatsmiffi hariliku ettenähtud korra järele ei saa toimetada, sest et puuduwad dokumendid ja allkir-

jad mis warustuse saamist wäeosjabe poolt tõendaks, kuna aga wäeosjad ise liikwideeritud on ei saa seda enam tagant järele teha, nõndasama on ka osalt seda wõimata teha puudulikkude dokumentide ja andmete tõttu, sest sõjalaubel wõetud ainete saamisel ei olnud wäeosjabel iga lorb wõimalik saadud aineid arwestada, nõuetele wastawaid dokumenta wäljaanda ja ettenähtud juhtnõuete linnipidada.

Et aga ained tegelikult fiiski saadud on ja omawalitsuse asutused nende peale antud arweid wäljamaksimist nõuavad, käsen diiwilifides diiwilfi ülematel ja Toll-nnas Sw. Warustuse Walitsuse ülemal määrata komisjonid kontrolli esitaja juuresolekul kes ülewal tähendatud põhjustel seniajani diendamata arwed läbiwaataks, nende järele saadud ainete wastuwõtmist wõimalust mööda katsumis tõestada, sellets oistarbets kõiki olemas olewaid dokumentisi käsitades, arwesse wõttes omawalitsuse asutuste raamatupidamises leiduwaid andmeid ja nende esitajate seletusi puuduwate dokumentide ja andmete kohaselt.

Saadud andmete põhjal komisjoni akt kolku seada ja otsustada arwe wälja ehk mitte wäljamaksta, ettetuues oma põhjendatud arwamisi selle kohta.

Tööd algada kohe peale päewaläsu lättesaamist ja iga üksiku asutuse arwed saata peale läbiwaatamist Sw. War. Wal. ülemal edaspidiseks korralduseks.

Omawalitsuse asutuste arweid diendamiseks määrata komisjonid maakondade järele järgmiselt:

- 1-se Diiwilfi ülemal — Wiru ja Järwa maakonnad,
- 2-se " " — Tartu, Walga, Wõru ja Petseri maakonnad,
- 3-da " " — Pärnu ja Wiljandi maakonnad ja Sw. Warust. ülemal — Harju, Lääne ja Saare maakonnad.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 126.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Sõjanõukogu istangu protokoll 17 skp. nr. 48 p. 7 põhjal wabastan, tegemas sõjawäe teenistuses olewaid ohwitseri- ja sw. ametnikkusi nendele kuni 1921 a. kandmiseks wäljaantud ihukatte warustuse, kui ajajooksul kõlbmatuseni ära kantud, tagasi andmiseft.

Warustus mahakustutada wäeosa raamatuteft läesolewa päewaläsu põhjal. Mahakustutatud warustuse üle wäeosa ülematel jaata aruanded loquarwudes üffikute nimetuste järele Sõjawäe Warustuse Walitsuse Intendantuuri osakonda.

Maha kustutamise alla kuuluwad:

Talwe ja suwe mütsid, mütsi märgid, palitud, poolpalitud, frenschid, pükid, sääre- ja poolsaapad, säärefidemed, wõõrihmad ühes öla rihtmatega, soe ja külmi ihupeesu, läterätikud, taskurätikud, woodilinnad, padja püürid, sokid, kindad, jalarätikud, pagunid, paguni ja krae täped ja nende asjade walmistamiseks wäljaantud materjalid.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 127.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Harjumaakonna Kawiila walla kodaniku Woldemar Tõnu p. Hammer'i ja Wirumaakonna Rägawere walla kodaniku Leonhard Marti p. Tiitjen'i, neid süüdistades R. S. art. 9, 270, 1459 ja S. R. S. art. 279 põhjal.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major L a r t a.

Sõjawäe trükitoda.

Sõjainistri Päewakäsu.

Nr. 128.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Endisi 1-se Diviisi Staabi ülema l. t. al.-kapteni Waga't trahwin 1827 margaga lit. „A“ tarwitamise kohta käivate määruste pnuduliku käsitamise eest, mille tagajärjel piletid nr. nr. 344005, 344006 ja 344100 seadusvastaselt on väljaantud.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 129.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Sõjainistiteeriumi ja Laewasõidu Ameti wahel tehtud lepingu põhjal on Laewasõidu Ameti alla kuuluwatel laewadel 1922 a. nawigatsiooni ajal sõjawäelaste ametisõitubeks ja sõjawäe kraami weoks l. t. „A“ ja „D“, ning isiklikus asjus ja puhkusele sõitwate sõjawäelaste sõitubeks lit. „B“ ja aastatunnistused 50% hinnaalandusega wastawates klassides makswad.

Laewasõidu Ameti laewad liiguwad 1922 a. järgmistel liinidel:

- 1) Tallinn — Tšitre — Lohja — Räämu — Wõsu, (A/l. „Kungla“).
- 2) Haapsalu (Kohuküla) — Kuivaste — Kuresaare (Roma-saare), (A/l. „Nistna“).
- 3) Haapsalu — Kohuküla — Heltermaa — Triigi — Sõru — Kärkla, (A/l. „Endla“).
- 4) Wirtsu — Kuivaste, (A/l. „Isabella“) ajutiselt jää-lagunemise ajal.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri päewakäsl nr. 130, jalajane.

Nr. 131.

Tallinnas, 25. märtsil 1922 a.

Riigikaitse kubernik Karlos Rinne Babariigi Sõjakooli alalise lektoriks, 1. jaanuarist j. a. arwates.

Märkus: Sw. Ringkonna ülema raport nr. 7248, 27. webruarist 1922 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 132.

Tallinnas, 29. märtsil 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 360, 11. juunist 1921 a. muutmiseks keelan ära sõduritel musta pikade pükste kandmise. Väeüksuste ja asutuste ülematel teen kohuseks selle järel walwata, et kõik sõdurid oleks warustud kaitse värwi pükstega.

Märkus: Tallinna Garnisoni ülema raport nr. 243—17. märtsist j. a.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 133.

Tallinnas, 29. märtsil 1922 a.

Keelan ära sõjawäe wõrmiss sõjawäelastel wiibimise Tallinnas asuwate kabarees „Must Kaks“ ja „Lootuse“ seltsi einelaua ruumides.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 134.

Tallinnas, 30. märtsil 1922 a.

Minu päevaläskude 1921 a. nr. 705 § 2, 1922 a. nr. nr. 14 ja 63 täienduseks juhin tähelepanu kaubaweo tariifi nr. 12 ja weotariifide nr. nr. 15 ja 17 muudatuste peale, mis avaldatud „Kiigi Teatajas“ nr. 35 — 1922 a.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Larka.**

Nr. 135.

Tallinnas, 30. märtsil 1922 a.

On juhtumisi, kus wäeosade ülemad referwi lastud sõduritele ärakootatud referwi lastmise tunnistuste asemel uued tunnistused, teise kuupäewa ja nr. all väljaannawad, mille tõttu tagawarawäelaste arwepidamine rahwawäe ülemate kantseleides, kus uude tunnistuste väljaandmisest teated puuduwad, raskestatud saab ja arusaamatusti tekitab.

Et referwi lastud sõdurid wäeosade nimekirjast mahakustutakse ja nende teenistuse lehed maakonna rahwawäe ülemate kantseleides alalhoitakse, peawad neile ärakootatud tunnistuste asemel, dublikaadid, mitte wäeosade ülemad, waid rahwawäe ülemad, väljaandma.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Larka.**

Nr. 136.

Tallinnas, 30. märtsil 1922 a.

Wabastan sw. ametnik **Tönnert**'i minu wpl. nr. 334, 1921 a. määratud komisjoni liikme kohustest, 16. märtsist f. a. arwates.

Märkus: Sw. Ringkonna ülema wpl. nr. 7295, 17. III. 22 a.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major: **Larka**

Nr. 137.

Tallinnas, 30. märtsil 1922 a.

Ülelligsete asjade lahjamise ärahoidmiseks Sõjandukogu, vähemate lahjussummade riigi arvele võtmise küsimustes, mis ilma sõjaväelaste süüta riigi varanduse rikkumise ja ärahävitamise tagajärjel tekkinud, asutan ajutiselt, kokkulebas S. S. R. II r. par. 78, kuni S. S. R. vastavate par. par. äramuutmiseni, Warustuse Walitsuse ülema juurde komisjoni selpool nimetatud küsimuste otsustamiseks.

Komisjoni esimeheks nimetan Warustuse Walitsuse ülema administratiiv abi, al. polkownik Wiard'i ja liikmeteks Warustuse Walitsuse osakondade ülemad, mille juures igast istangust vähemalt 3 liiget peavad osawõtma. Komisjon otsustab küsimusi Riigikontrolli esitaja osawõtmisel.

Komisjonil on õigus lahjust riigi arvele võtta igal eraldi juhtumisel, valmistamise hinna väärtuse kohaselt kuni 15000 margani, viimane summa ühesarwatud, kui lahju on riigi varanduse kaduma minemise, rikkumise ja ärahävitamise tagajärjel tekkinud ja mitte sõjaväelaste süü läbi, ning kui viimaste süütuus on wastawa juurdlusega tõendatud.

Suuremate kui 15000 margalisteh lahjussummade riigi arvele võtmise küsimusi otsustab Sõjandukogu, Warustuse Walitsuse ülema ettepanekul.

Wastuwõetud otsused kinnitab Warustuse Walitsuse ülem ja awalikse Sõjaminiistri päewaläsus waranduse mahakustutamiseks wastawasti nimelirjast.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 138.

Tallinnas, 31. märtsil 1922 a.

Täienduseks minu päewakäsule 19-st detsembrist 1921 a. nr. 735 avaldan teadmiseks, et Riigi Teatajas nr. 113 — 1921 a. väljakuulutatud „Riigiteenijate ametisõitude tasu seaduse“ § 9 ja 10 põhjal 5 liigi järele komandeerimise päewarahade maksmisel tuleb ametitegewuse piirkondadeks lugeda:

- 1) 1-se Diviisi piirkonnaks — Wiru maakond ja Tartu maakonnast see osa, mis põhja pool 2-se Diviisi piirkonda.
- 2) 2-se Diviisi ja Soomusrongide brigaadi piirkonnaks lugeda Tartu, Walga, Võru ja Petseri maakonnad.
- 3) 3-da Diviisi piirkonnaks — Pärnu, Viljandi ja Järva maakonnad.
- 4) Tallinna linnas, Harju ja Läänemaakondades² asuwate wäeosade ja asutuste piirkonnaks lugeda Harju- ja Läänemaakonnad.
- 5) Saaremaal asuwate wäeosade ja asutuste piirkonnaks lugeda Saaremaakond.

Komandeerimised wäeosade ja asutuste poolt ühe ja selle sama piirkonna piirides läsin lugeda päewarahade suhtes 5 liigi alla.

Komandeerimise puhul wäeosade ehk asutuste enese raionis, kui wäosade ehk asutuste ühes ülemalnimetatud piirkonnas on — tasu alla ei läi.

See korraldus hakkab maksma 15-st aprillist 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Mr. 139.

Tallinnas, 31. märtsil 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna kohus lohtuistumisei 9. weebruariil j. a. waatas läbi tagawarawäe sw. amalmik August Wanter'i süüdistusaktsja ja otsustas teha teenistusest kõrwaldada S. R. S. § 229 jao 2 põhjal nagu see S. R. S. § 44 ettenähtud. S. R. S. § 229 jao 3 põhjal temalt jissenõuda 82.727 marka kroonu kahju.

See otsus läks seaduslikku jõusse 18. weebruariil 1922 a.
Märkus: Sõjawäe Prokuröri whf. nr. 1887, 22. 3. 22 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Larka.**

Mr. 140.

Tallinnas, 31. märtsil 1922 a.

Sõjawäe õpetuskomitees teenimalipnik Johan-Jumari Lindebaum'i perekonnanimi on tema oma palwe peale Riigikohtu otsusega 23. webruarist 1922 a. „Sardo v'is“ ümbermuudetud.

Lähendub nimemuutus lipnik Sardo teenistuslehte ja dokumentidesse jissenlandu.

Muus: Riigi Teataja nr. 37, 1922 a.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Mr. 141.

Tallinnas, 31. märtsil 1922 a.

Sõjawägede Staabi ülemat Rindralstaabi Rindral-Major Pilli lugeda lomandeerituks wäljamaale 29. märtsist j. a. arwates.

Tema äraolekul panen Sõjawägede Staabi ülema kohused Rindralstaabi Walitsuse ülema Rindralstaabi polkownik Tõrwan d'i peale.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Sõjaministri P ä e w a k ä s k .

Nr. 141-a.

Tallinnas, 31. märtsil 1922 a.

Uvaldan teadmiseks ja käsitamiseks Sõjandusliku pooldi waa luwõetud, kinnitatud Sõjalaewastiku ja Meresõjalaewade w h u a kuubede ja õliriite warustuse tabelid:

N i m e t u s .	Õliriided.	Wihma kuued.	Wihm müfid.	Mär- kus
II. järgu laewades . .	$\frac{1}{3}$ loogu mees- konna täiest koos- seisust.	15 tk. terve meeskonna peale.	$\frac{1}{3}$ meeskonna täiest koosseisust + 15 tk. wihma kuubede arwu järele.	
III. ja IV. järgu laewades	Terve koosseisude peale.	4 tk. iga lae- wa meeskonna peale.	Terve koosseisu peale loogu mees- konna täiest arwust + 4 tk. wihma kuubede arwu järele.	
Rannawalwe Ujumate Abiõudude Osakonna paa- tide peale ühes Tallinna töökojaga	Koosseisu järele loogu meeskonna peale.	10 tütki.	Koosseisu järele loogu meeskonna peale + 10 tk. wihma kuubede arwu järele.	
Merewäe Sibile . . .	22 paari.	20 "	42 tütki.	
Megnaasaare Komandan- tuuri	3 kompl.	25 "	28 "	
Naisasaare Komandan- tuuri	3 "	15 "	18 "	
Ranna patarei nr. 6 .	—	10 "	10 "	

Peale selle peab igal II. järgu laewal, nagu mere seadus ja paatide alaline walmisolek seda nõuab, ühe sõuepaadi jooks, pintide alla kinniseotult 7 komplekti õliriideid alaliseks walmis-
olekuks olema.

Õliriite, wihma kuubede ja wihmamüfide kandmise kait-
wuse aeg lugeb 2 aastat, misjaguise tähtsaja järele neid defetti

komisjonile võib ettepanna kõlbmatas tunnustamisets eht edaspidise kandmise tähtaja kindlaks määramisets. Tähtajad on maksvad ka eelmistel aastatel wäljaantud sama nimelise warustuse kohta.

D i e n d u s : Sõjandusliku kätangu protokoll nr. 45 —
16. II. 22 a.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Majar **Soots.**

Nr. 142.

Tallinnas, 1. aprillil 1922 a.

Luban Ratsapolgu sõduritele väljaanda üks komplekt säärega saapa materjaali ja raha nende valmistamiseks ning peenikese materjaali muretsamiseks, mk. 700.

Polgu ülemal selle järele walmata, et saapad kahe kuu jooksul peale materjaali ja raha kättesaamist valmistatud oleksid.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soos.

Sõjaministri Päewakäsud.

Nr. 144.

Tallinnas, 3. aprillil 1922 a.

Awalban siin juures õppur-sõdurite nimekirja, kellele minu poolt tunnistused priitkooli saamise peale kuni kõrgema kooli lõpetamiseni (Wabariigi Wälistuse poolt 29. juunil 1921 a. wastuwõetud seadus, mis on wäljatuulutatud Riigi Teatajas 8. juulil s. a. nr. 57) on wäljaantud.

N i m e k i r i.

Nr. nr.	Beretonna, risti ja isanimi	Wäeosa nimetus	Tunnistuse nr. nr.
1	Steinmann, Anton Adami p.	End. 4. jal. poll.	1032
2	Sints, Arnold Willemi p. (leitn.)	End. 5. jal. poll.	1033
3	Walfenklaui, August Adami p.	End. 7. jal. poll.	1034
4	Kill, Heinrich Augusti p.	"	1035
5	Awik, Richard Karli p.	"	1036
6	Käär, Peeter Tõnise p.	"	1037
7	Sinnow, Wärner Juhani p.	"	1038
8	Lööwen, Hugo Willemi p.	"	1039
9	Stein, Woldemar Ditto p.	"	1040
10	Strömbling, Joh. Jaani p. (lipnik)	End. 8. jal. poll.	1041
11	Maim, Herman Jaani p. (al. kapt.)	1. Suurtükiväe poll.	1042
12	Koostfeldt, Karl Kaarli p. (al. leitn.)	2. Suurtükiväe poll.	1043
13	Martinson, Edgar Ludwigi p.	End. 1. Rindl. Suurt. b.	1044
14	Friedrichson, Ewald Adolffi p.	L. R. Soomusr. nr. 3.	1045
15	Duil, Roger Willemi p. (s. am. aset.)	End. 3. Tartu sõjaw. h.	1046
16	Kurwits, Jüri Jüri p.	1. jalaw. poll.	1214
17	Narits, Eduard Mihkli p.	End. 4. jal. poll.	1215

Nr. nr.	Peretonna, ristit ja isanimi	Wäeosa nimetus	Lunnistuse nr. nr.
18	Walfsch, Joh. Wardi p. (leitn.)	End. 4. jal. polt.	1216
19	Röhler, Hartwig Jakobi p.	End. 7. jal. polt.	1217
20	Langel, Johannes Johannese p.	"	1218
21	Wain, Jüri Karli p.	"	1219
22	Matijfen, Woldemar Jaani p. (al. leitnant)	3. Suurtükiväe polt.	1220
23	Andrejew, Friedrich Rudolfi p.	L. R. S. „Rapt. Jrm“.	1221
24	Raamat, Elmar Jfaki p.	"	1222
25	Kuus, Harry Karli p. (lipnik)	"	1223
26	Tattar, Albert Augusti p. (lipn.)	L. R. Soomusr. nr. 2.	1224
27	Lomingas, Oskar Jakobi p.	"	1225
28	Uikas, Karl Gustawi p.	R. R. Soomusr. nr. 1.	1226
29	Tuisk, Robert Mihkli p. (lipnik)	End. R. R. Sr. nr. 3.	1227
30	Ederberg, Bruno Friedrichi p.	End. Balti pataljon.	1228
31	Beifeldt, Joh. Jaani p. (s. ametn.)	Sõjaw. Staabi kantf.	1229

Sõjaminiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 145.

Tallinnas, 3. aprillil 1922 a.

Wabariigi Walitus otsustas 24. märtsil s. a. lubada wastu wõtta ja lenda järgmistele ohwitseridele Poola Walituse poolt annetatud aumärke:

A) 5 järgu Sõjaliste Teenuste Rist:

1. Rindral-Leitnant Laidoner'ile

B) Polonia Restituta aumärgid:

1. Rindral-Major Soots'ile.

2. Rindral-Major Sarka'le.

3. Rindral-Major Dill'ile.

4. Polkownik Simon'ile.

C) Sõja Riistid (Kryz Walecznych):

1. Rindral-Major Heinze'le.
2. Rindral-Major Lönisjoni'ile.
3. Rindral-Major Bödder'ile.
4. Rindral-Major Unt'ile.
5. Palkownik Brede'le.
7. Malm-palkownik Burwitow'ile.
8. Wanem-leitnant Kraus'ile.

Tähendub aumärgid minu ja nende ohwitseride teenistuste kohta sõjateenistajatele.

Märkus: Riigisekretäri whf. nr. 862, 27. 3. 22 a.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 146.

Tallinnas, 3. aprillil 1922 a.

Minu päewakästudega 1919 a. nr. 18, 1920 a. nr. 44 ja 966 on keelatud ajateenijatelt isikuid võtta, kes rahwawäe komisjonide poolt arstlikult läbiwaadetud ja registreeritud ei ole; niisama mõuab minu päewakäst nr. 966 sõdurite teenistuse lehtede wiibimata korda seadmist. Sellepeale vaatamata korduab juhtumised, kus sõdurid otsekohe teenistusse wõetakse ja siis tagant järele rahwawäe komisjoni saadetakse, nii ka juhtumised, kus wäeosades teenivate sõdurite teenistuse lehed weel korda seadmata on.

Tuletan meelde, et päewakästid selle jaoks antakse, et nende nõudmisi täita. Mittetäitjaid olen sunnitud karistama.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 147.

Tallinnas, 4. aprillil 1922 a.

Edjawägede Staabi ülemat Kindralstaabi Kindral-Major Pilli väljamaalt, kuhu tema oli Babariigi Valitsuse ülesandel komandeeritud lugeda tagasi jõudnuks ja oma ametikohuste täitmisele asunuks 1. aprillist j. a. arwates.

Kindralstaabi polkownik Tõrwand'il oma otseloheste ametikohuste täitmisele asuda.

M l u s : Minu päewakäst 31. märtsist j. a. nr. 141 ja Kindral-Major Pilli raport 3. 4. j. a. nr. 1730.

Edjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Bäewakäjud.

82

Nr 148.

Tallinnas, 4. aprillil 1922 a.

Minu päewakäsu 18. jaanuarist 1921 a. nr. 41 § 5 punkt 4 täienduseks läsin Eesti wabadusõja mälestusmärkide wäljaandmisel korraldada järgmiselt:

Anda Wabadusõja mälestusmärke:

1. Kõikidele sunduslikult ja wabatahtlikult sõjawäe teenistusse astunud sõjawäelastele — Eesti kodanikkudele kui ka wäljamaalastele selle peale waatamata kas tema tulellinil ehl seljaga teenis.

2. Kaitsejõudlastele, kes tegelikult tulellinil lahinguteft osa wõtsid, kui nemad selleks tõendawad dokumendid ette näitawad.

3. Teistest ministeeriumiteft sõjainisteeriumi käsutaba komandeeritud isikutele, kes tegelikult sõjategewuseft osawõtsid ja tõendawad dokumendid ette näitawad.

4. Kõõdimeestele, kes wäeosjade poolt olid sunnitud kaasa minema ja lahingus haawata said.

5. Naissõduritele, kes Sõjawägebe Ülemjuhataja lubal ja wabatahtlikult liini wäeosjadesse astusiwad ja sõjawäe teenistusse wõeti.

6. Punase Risti ja Sinise tähe õbedele, kes sõjawäes teenisiwad.

7. Liini peal wõibiwate wäeosjade juures teeniwatele sanitaär õbedele.

8. Naisarstidele ja hambaarstidele, kes sõjawäe teenistuses olid.

9. Sõjawäe kiriku õpetajatele ja preekiritele.

10. Sõjas langenutele, surnutele ja jäljeta kadunutele, kui nende wanemad, naine ehl lapsed soowi awaldawad mälestusmärki saada.

M ä r k u s : Vangenute ehl kadunute järeltulijatel ei ole õigust seba mälestusmärgi rinnal kanda.

Wabadusõlja mälestusmärgle ei anta:

1. Sõjawäe asutusetes teeniwatele wabapalgalistele, nagu kantseleibes teeniwatele mees — ja naiskirjutajatele, ladu wäp-
tibile, haigemaja teenijatele ja teistele kellel sõjategewusega ühist ei olnud.

2. Sõjawaelastele, kes peale registreerimisele ilmunift teiste ministeeriumite käsutusse said komandeeritud, perekondlis-
tel ehl muil põhjustel sõjawäe teenistusest wabastud ehl aja-
pilendusele lastud ilma sõjategewusest osawõtmata.

3. Wene organisatsioonibe poolt formeeritud Wene wäe-
osades teeniwatele isikutele, kes alguses Eesti territoriumil teguts-
sidsid ja pärast Põhja-Lääne armeesse üle läksid.

4. Niisama ka Läti wäeosades teeniwatele isikutele, kes
pärast Läti walitsuse wägedesse üle läksid.

Sõjaminister, kindralstaabi kindral-major Soots.

Nr. 149.

Tallinnas, 5. aprillil 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna lohtu alla Tartu maakonna
Kambja walla kodanil Jaan Johani p. Rõõmberg'i, teba
U. N. S. § 109, S. N. S. §§ 269, 273² süüdistatakse.

Sõjainitsiri eest, kindralstaabi kindral-major Larfa.

Sõjainistri Päewakäsu d.

Mr. 150.

Tallinnas, 6. aprillil 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 134 — 30. 3. j. a. täienduselt juhitn tähepanu kauba weotariifi nr. 12 muudatuste peale, mis awaldatud „Niigi Teatajas“ nr. 40 — 1922 a.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Mr. 151.

Tallinnas, 6. aprillil 1922 a.

Sõjainisteeriumi ja Narwa ning Narwa jõesuu liinil liikuwate laewade omaniku Aleksander Kotschenow'i wahel tehtud lepingu põhjal on 1922 a. navigatsioonil ajal aurulaewadel „Pawel“ ja „Ust-Narowski“ sõjawäelaste ametisõitubeks ja sõjawäe kraami weoks lit. „A“ ja „D“, ning isiklikus asjus ja puhkusele sõitwate sõjawäelaste sõitubeks lit. „B“ ja aastatunnistused 50% hinnaalandusega wastawates klassides makswad.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Mr. 152.

Tallinnas, 6. aprillil 1922 a.

Merejõudude Juhataja Staabi Tehnika osakonna ehituse jaostond ühendada War. Wal. Ehituse ja Korteri osakonnaga.

1.15 malks lõpetada asjaajamise ja waranduse üleandmist ja vastuwõtmist.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 153.

Tallinnas, 6. aprillil 1922 a.

Wastawalt ajakirjanduses maksuale honoraari normile, filmaspibades „Sõduri“ rea pikkust (Sõduri rida — 47 tähte, „Sõduri Nisa“ rida — 58 tähte) määran kindlaks „Sõduri“ laastöö tasu normid järgmiselt:

Tõlled	2	—	4	ml.
Sõnumed	1 ¹ / ₂	—	3	„
Artiklid jookswate küsimuste üle sõjawäe alal	4	—	6	„
Iseseiswad teaduslikud tööd	4	—	8	„

Need normid on makswad nii „Sõduri“ kui ka „Sõduri Nisa“ kohta. Tasu maksmise suhtes hindab igat üksikut tööd ajakirja vastutaw toimetaja ja määrab kindlaks tasu suuruse eelpool toodud normide piirides. Oma otsuse tasu suuruse kohta kirjutab vastutaw toimetaja käsitirjale resolutsiooni näol, mille põhjal tegew toimetaja honoraari maksimist toimetab.

Tasu sõnumete eest määrab tegew toimetaja eelpool nimetatud normi piirides.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri päewakäsi nr. 154, salajane.

Nr. 155.

Tallinnas, 7. aprillil 1922 a.

Riigikogu poolt 13. detsembril 1921 a. vastuwõetud seaduse põhjal (R. T. 1922 a. nr. 1) lähen 29. aprillil s. a. tagawarawälle lasta sõdurisi, kes 1. malks kaks aastat ja rohkem sõjawäes teeninud.

Teenistuse aja arvesse lugeda: Wene sõjawäeteenistuse aeg kuni 6. detsembrini 1917 a., Eesti wäeosades 1917 ja 1918 aastal, kuni 5. aprillini 1918 a. ja Eesti sõjawäes teenistuse aeg 21. novembrist 1918 a. alates.

Ueg mis sõburid wahti all wiibinud, neile kohtu poolt määratud karistuse ärakandmiseks, teenistuse aja arvesse ei wõeta (Minu päewakäsi 1921 a. nr. 681).

Tagawarawälke lastawatele sõburitele valmistada sõjawäeosades ja asutustes wabaastamise tunnistused kolmes eksemplaaris, milledest esimene — wäeosasse jääb, teine — wiibimata selle maakonna rahwawäe ülemale saadetakse, kuhu sõdur elama asub ja kolmas — sõburile kätte antakse, kes elukohta jõudes kohustatud on seda kolme päewa jooksul linnas — politsei, maal — wallawalitsuses ettenäitama, kus ilmumise üle tunnistuse peale märkus tehakse ja sõdur arwe peale wõetakse.

Wabaastamise tunnistuse kätteandmise juures peab sõburitele äraseletatama, et politsei või wallawalitsustes mitteilmumise eest nemad rahwawäe ühema poolt kuni 10 päewase arestiga disiplinäär korras karistatud wõiwad saada.

Tagawarawälke lastawaid sõburisi warustada sõbgirahaga minu päewakäsu 1922 a. nr. 124 põhjal.

Sõburitele, kes peale 1. detsembrist 1919 a. teenistusse wõetud kroonu riideid mitte wäljaanda (Minu päewakäsi 1920 a. nr. 38).

Peale sõburite wäeosade nimelirjadest mahakustutamist ja teenistuse lehtedesse wastawa märkuse tegemist — saata teenistuse dokumendid (teenistuse ja wastuwõtte lehed) wiibimata selle maakonna rahwawäe ülemale, kus sõdur teenistusse wõetud, alalhoidmiseks.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major S o s t k.

Nr. 156.

Tallinnas, 7. aprillil 1922 a.

Uvaldan käsitamiseks ja teadmiseks Wabariigi Walitsuse otsuse 29-st märtsist 1922 a.:

R i n n i t a b a:

1) Ühele sõjawäe kirjutajale meie sõjawäe esitaja juures Latwias päewarahadeks à 4 schillingit päewas, 1-st jaanuarist f. a. arwates.

2) Ühele sõjawäe kirjutajale meie sõjawäe esitaja juures Seedumaal päewarahadeks à 4 schillingit, 1-st jaanuarist f. a. arwates.

3) Ühele sõjawäe kirjutajale ja ühele kästjalale meie sõjawäe esitaja juures Poolamaal, kummagile à 4 schillingit päewas, 1-st jaanuarist f. a. arwates.

Riigivanem: R. Pääts.

Riigisekretäär: R. Terras.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr 157.

Tallinnas, 7. aprillil 1922 a.

S. Terwishoiu Walitsuse ülemat f. polkownik P o s s m a n n'i lugeda Warshawi Rahwuswaheliselt terwishoibliselt konwerentfilit tagasi jõudnuks ja oma ameti kohustetäitmisele asunuks 31-st märtsist f. a.

Tema abil jan. al.-polkownik Terwan'il oma otsekoheste kohustetäitmisele asuda.

Dienkõus: San. polkownik Possmann'i raport 31-st märtsist f. a. nr. 1888.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major B a r t a.

Tallinnas, 7. aprillil 1922 a.

Wabariigi Walitsus on otsusega 31. märtsil s. a. Sõjanõukogu liigete üldarwu 13 peale kindlaks määranud, nende hulka ka kaks Riigikogu liiget arwates.

Sõjanõukogu liikmeteks Sõjaministeeriumi poolt on nimetatud:

Sõjainistri abi, Kindralstaabi Kindral-Major Parla,
Sõjawägede Staabi ülem, Kindralstaabi Kindral-Major Bill,
1-se Diviisi ülem, Kindral-Major Heinze,
2-se Diviisi ülem, Kindral-Major Pöbber,
3 da Diviisi ülem, Kindral-Major Tönnisson,
Kindralstaabi Walitsuse ülem,

Kindralstaabi Polkownik Törwand,
Sõjawäe Ringkonna ülem, Kindral-Major Unt,
Merejõudude Juhataja, Uue-lapten Herm,
Sw. Wõrustuse Walitsuse ülem, Polkownik Rotberg,
Sõjawäe Terwishoiu Walitsuse ülem,

Sanitar-Polkownik Pösmann,
Korralduswalitsuse ülem, Polkownik Seimann.

Uwalban teadmiseks.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soost.

Mr. 159.

Tallinnas, 7. aprillil 1922 a.

Dhwitseride Resklogu kewabiise korralise peakoosoleku määran 30. aprillil s. a. kell 11 Dhwitseride Resklogu ruumides (Tallinnas, Naatuse pl. nr. 14.)

Wäewakord:

1. Peakoosoleku juhatusel walimine;
2. Dhwitseride Resklogu 1921 a. aruande läbiwaatamine ja tunnitamise;

3. Väljaspool Tallinna karnisoni asuwate ohwitseride logudele toetusraha jagamine;
4. Ohwitseride Resklogu juhatusel walimine;
5. Rewisjoni komisjoni walimine;
6. Sookwad küsimused.

Ulus: Wabariigi Ohwitseride Kogude ja Resklogu pöhi kirja § 110 (Sõjamin. pwl. nr. 192 — 1921 a.).

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soos.

Mr. 160.

Tallinnas, 8. aprillil 1922 a.

Wabariigi Walitsus otsustas lubada wasturõtta ja lenda Rindralstaabi Walitsuse IV. osakonna merewäelasel Johannes Engso'l Briti Kuninga poolt annetatud, liiduwäärt teenistuse eest Inglise Raubalaewastikus Euroopa sõja ajal, Briti Sõja medali ja Briti Raubalaewastiku medali ühes lintidega.

Tähendub medalid tema teenistuslehte fiskeleanda.

Märkus: Riigisekretääri whf. nr. 1008, 1. 4. 22 a.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parfa.

Mr. 161.

Tallinnas, 8. aprillil 1922 a.

§ 1.

6. Jalawäe polgus teeniwa leitnant Hugo Tschuhna perekonnanimi on tema oma palwe peale Riigikohtu otsusega 23. weebruarist 1922 a. „Tulinola's" ümbermuudetud.

Tähendub nimemuutus leitnant Tulinola teenistuslehte ja dokumentidesse fiskeleanda.

Ulus: „Riigi Teataja nr. 37 lisa“ 1922 a.

§ 2.

Tagavara võies olewa alam-leitnant Peeter Rosenblatti perekonnanimi on tema oma palwe peale Riigikohtu otsusega 30. novembrist 1921 a. „Nõim m'els“ üm bermuudetud.

Lähendub nimemuutus alam-leitnant Nõmme'e teenistuslehte ja dokumentidesse sissekanda.

Mus: „Riigi Teatajas nr. 1 lisa“ 1922 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Sõjainistri Päevakäsu.

Nr. 163.

Tallinnas, 11. aprillil 1922 a.

§ 1.

Uunan Sõjaväe Ringkonna lohtu alla Järva maakonna Koosna-Mõitu walla kod. Arnold Gustawi p. Koppelman'n'i, teda süüdistades N. S. art. 1453 jagu 4 ja S. N. S. § 279 põhjal.

§ 2.

Läänemaakonna Taebla walla kod. Elwiine Mutso, sünd. Brüsewitsch, Helene Mutso, sünd. Ljubimoe ja Wiru maak. Wao walla kod. Amanda Friedrichi t. Hein'i vastu tõstatatud süüdistused, misjuhusel on ettenähtud N. S. art. 13, 13 j. 2, 15, 126, 128 ja 1453 j. 4 järele lõpetan ära, andmete puudusel.

Märkus: Sõjaväe Prokuröri arwamine 11. aprillist 1922 a.

Sõjainistrieest,

Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 164.

Tallinnas, 11. aprillil 1922 a.

Uunan Sõjaväe Ringkonna lohtu alla Wirumaakonna Kõhla walla kodaniku Aleksander Gustawi p. Murki, teda süüdistades U. N. S. § 108 j. 1 ja S. N. S. § 269, 273³ põhjal.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 165.

Tallinnas, 11. aprillil 1922 a.

Uunan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Paide linna kodaniku Gerhard Balduini p. Lientala'i, teada süüdistades U. N. S. art. 111¹ p. 1. ja S. N. S. art. 273³ ja N. S. art. 975 põhjal.

Sõjainisfiri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parfa.

Nr. 166.

Tallinnas, 11. aprillil 1922 a.

Uunan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Narva linna kodanikud August Andrese p. Kaup'i ja Gustaw Leenu p. Wanatalu, neid süüdistades U. N. S. art. 51, 111¹, 111³ ja S. N. S. art. 273² põhjal.

Sõjainisfiri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parfa.

Nr. 167.

Tallinnas, 11. aprillil 1922 a.

Lätendamalt minu päewaläsfule 4. V. f. a. nr. 158 awalban teadmiseks, et Sõjanõutogu liikmets Riigikogu riigikaitse komisjoni poolt on walitud Riigikogu liige Tõnis Kalbus ja rahaasjanduse komisjoni poolt Riigikogu liige August Jürmann.

Riigikontrolli esitajaks Sõjanõutogu istangutel on nimestatud Riigikontrollööri poolt Sõjawäe Osakonna Peakontrollöör hra M. Kelder.

Siendus: Riigikogu Suhatuse w/t. w/t. 29. 3. f. a. nr. 85 ja 5/VI. f. a. nr. 85, ning Riigikontrollööri w/t. 4. IV. f. a. nr. 1090/2392.

Sõjainiister, Rindralabi Rindral-Major Soots.

Wea parandus.

Sõjaminiistri päewatahus 11. aprillist f. a. nr. 167 on trükitud: „Täiendawalt minu päewatahule 30. märtsist f. a. nr. 157 awaldan“, peab aga olema trükitud: Täiendawalt minu päewatahule 7. aprillist f. a. nr. 158 awaldan“

Sõjawägede Staabi Kantslelei Sekretäri f. t. Birkan.

Nr. 168.

Tallinnas, 12. aprillil 1922 a.

Läenduselts minu päewakäsu nr. 664 — 8-ist novembrist 1921 a. käsin merewäes teenivatele ohwitseridele-lektoritele ja instrktoritele tasu maksta merewäelaste-spetsialistide teoreetiliste ettemalmistuse tundide eest järgmiselt:

- 1) ohwitseridele-lektoritele 25 mk. tunnis:
- 2) instrktoritele 15 " "

Räesolew päewakäst hakkab maksama 1-ist novembrist 1921 a.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 169.

Tallinnas, 12. aprillil 1922 a.

Minu päewakäsus 11-ist juunist 1920 a. nr. 424 awaldatud lisapalga normid merewäelastele eriteadliste ametikooste täitmise eest lugeda makswateks la ajateenijate merewäelaste kohta käesolewa päewakäsu aluses tähendatud koosseisude kinnitamise päewast arwates.

Nuus: Wabariigi Walitsuse poolt kinnitatud Merewäe koosseisud: 7. 7. 20 a. nr. 584, 585 ja 586; 20. 7. 20 a. nr. 605; 31. 7. 20. nr. 621, 622 ja 623; 14. 8. 20 a. nr. 624; 17. 9. 20 a. nr. 632; 19. 11. 20 a. nr. 647; 10. 1. 21 a. nr. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 ja 39; 1. 6. 21 a. nr. 43 ja 29. 7. 21 a. nr. 58.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsjud.

Nr. 170.

Tallinnas, 15. aprillil 1922 a.

7-dal märtsil s. a. peeti politsei kordniku poolt ilma piletitta Tallinna Balti jaama perroni peal wiibimise pärast Inseneri pataljoni kirjutajad Roost ja Milian kinni ja anti jaamas olewale tunnimehele jaama komendantuuri wiimiseks üle. Teel komendantuuri jooksis Milian tunnimehe käest ära. Roost pidas ennast komendantuuris komendandi al. leitnant Mühlsbaum'i vastu väljakutsuwalt ja ülbelt üles, tõrtus oma kaaslast nimetamast ja sai al. leitnant Mühlsbaum'i poolt hoobi pale peale, mille tagajärjel ta kõrwa trumminahk lergelt wigastatud sai. — Arsti otsuse järele peab see wigastus kahe nädala jooksul täiesti paranema.

See juhtumine näitab weel kord, kuiwõrd halvasti paljud sõjawäelased oma kohuseid tunnewad ja oma huwifid kaitsewad.

Al. leitnant Mühlsbaum tegi suure wea sellega, et ta külma were laotas, sellega ennast karistuse alla saates ja süüdlase Roost'i karistust lergendades. Oles al. leitnant Mühlsbaum külmawereliseks jäänud ja oma teguwilsi paremini kaalunud, oles Roost palju raskema karistuse wõinud saada. Ka ei wõi al. leitnant Mühlsbaum'ile wabandawaks olla asjaolu, et tema niisuguses kohas teenib, kus igapäew tuleb korrariiklujatega kokkupuntuda ja ärrituda.

Inseneri pataljoni noorem kirjutaja Roost on juba enenemalt joobnud olekus lärmitsamise eest pataljoni ülema poolt 5 päewalise arestiga peawahis karistatud. Nähtawasti ei ole esimene karistus Roost'i parandanud ja praegu peastab teda waljema karistuse eest ainult külmawerelikkuse puudus al. leitnant Mühlsbaum'i poolt.

Sama pataljoni noorem kirjutaja *Miljan* enne karistatud ei ole, on aga niisuguse süüteo teinud, mida waljult karistama peab. Oles tunnimees jaamas agaram olnud, oles *Miljan* tema poolt rängalt kannatada wõinud.

Selfirjelbatud andmete põhjal määrati leitnant *Mühlbaum*'ile selle eest, et ta sõdurit *Roosi*'i löi, arwesse wõttes, et ta wiimase süü läbi tasakaalust wälja sattus, ning ärritub meeleolus toimetas *S. R. S.* par. 186 korras 5 päewa, sõduritele *Roosi*'ile selle eest, et ta ilma pileetita Balti jaama perronile ilmus ja jaama Komendantuuri wiibus, Komendandi al. leitnant *Mühlbaum*'i vastu wälja kutsuwalt ja wiisakujeta end ülewalpidas — 10 päewa ning sõdurile *Miljan*'ile, selle eest, et ta ilma pileetita Balti jaama perronile ilmus ja kui teda jaama Komendantuuri taheti saata, saatja käes ära jooksis — 10 päewa aresti peawahis.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major *Soots*.

Nr. 171.

Tallinnas, 19. aprillil 1922 a.

Maakwatefi seadustest üleastumiste ja selle tagajärjel tekivate arusaamatuste ärakorradamiseks sõjawäe wõimude korraldusel algatud juurdluste toimetamisel süüdistuse asjus, mis puutuvad eraisikutesse, kui ka eraisikute wangistamisesse, juhul wastawate sõjawäe ülemuste tähelepanu järgmiste asjaolude peale:

S. R. S. par. 314 ja art. 315 põhjal on polgu ülematel ja polgu ülema õigustega isikutel ehk polgu ülemast wäenematel wäeülematel õigus juurdlust algada eraisikute süüdistuse asjus järgmistel juhtumistel: 1) kui on korda saadetud süü — ehk kuritegu, mis eeldab sõjawäelise dissipliini ehk teenistuse korra rikkumist ja selles süüteo osanikud ühel ajal sõjawäelased ja eraisikud; 2) kui kuritegudest osawõtawad eraisikud lohas, mis kuulub ainult sõjawäe hooldonda.

Rõigil teistel juhtumistel, kus sõjaväe võimudele süü eht kuritegu teatawaks on saanud, tuleb sellest lähemale politsei esitajale teadustada.

Süüdistuse asja juurdlemine peab sündima harilikult korras, nagu see on S. Rp. S. par. par. 318 — 321 ja 325 — 332 äratähendatud, kus juures tahtlusabinõud wõiwad tarwitusele wõetud saada süüdistatawate eraisikute suhtes ainult juhustel, 1) kui kahtlustataw on tabatud kuritöö pealt eht jalamaid peale kuritöö kordasaatmisst, 2) kui kuritööst kannatanud isikud eht päälnägijad otsekohe äranäitawad kahtlusealuse, 3) kui kahtlustatawa külges eht tema kodus leitakse selgeid kuritöö jälgi, 4) kui kuritööd tõendawad asjad kuuluvad kahtlusalusele, eht leiduwad tema juures, 5) kui kahtlusalune katsub põgeneda eht tabati sellel eht peale katset, 6) kui kahtlustataw ei oma alalist elukohta (S. Rp. S. par. 329). Selle juures tahtluswahendina tarwitada järgmisi abinõusi.

- 1) isikutunnistuse ärawõtmine, eht allkirjaline kohestus ilmuda uurimisele ja elukohast mitte lahkuda;
- 2) politsei walwe alla andmine;
- 3) wastutuse peale andmine;
- 4) kaotsooni wõtmine;
- 5) kodune arest ja
- 6) wahi alla wõtmine. (Kr. Rp. S. par. 416).

Sga algatud asi ja tahtlusabinõu tarwitusele wõtmine peab 24 tunni jooksul kohalikele kohtuwõimudele asja allu wuse korras saama esitatud.

Wastawa kohtuwõimu korraldusel kahtlustatawate isikute tahtlusabinõude kohta saawad sõjawõimude poolt wiitwitujeta täidewiitdud.

Kui kohtu-uurija aegsasti kohale ei jõua, kuna kuritöö jäljed wõiwad kaoksi minna, wolitab wäeülem juurdlust toimetawat ohwitseri eht sõjawäeametnikku, kuni kohtu-uurija kohalejõudmiseni, kohtu-uurijat asendama ja seaduspäraselt eeluurimisi toimetama, nagu: läbiotsima, toimepanema ülewaatusi ja asitõenduste ärawõtmisi. Kohtu-uurija kohaleilmumisega käseb wäeülem sellele terwet toimetusi üleanda (S. Rp. S. par. par. 342, 343.).

Etigi juhin Rindralstaabi Walitsuse III Osakonna ametnik-
lube tähelepanu seaduste täpisele täitmise peale, Agentuuri
teel saadud teated, mis kuuluvad Rindralstaabi Walitsuse III
Osakonna kompetentsele, teatatakse sõjawäe ülemusele alluuse
korras ja Riikse Politseile asja edaspidiseks toimetuse wõtmiseks,
kus juures nende kuritegude paljastamise mõttes soowitaw
on Rindralstaabi Walitsuse III Osakonna raiooni juhatajatele
lähedas kontaktis töötada Riikse Politseiga.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr 172.

Tallinnas, 22. aprillil 1922 a.

Määrata kindlaks tasu sõjaajaloo kirjutajatele valmistajustub töö eest:

1) Ajaloo kirjutajatele, kes tegelikus sõjaväes ei teeni ja palka ei saa, tasu maksta 5 marka rea eest.

2) Nendele, kes tegelikus sõjaväes teenivad ja palka saavad, kes oma otsekohesid kohuseid täidavad ja ajalugu ainult wabal ajal kirjutowad — 4 marka rea eest.

3) Nendele, kes tegelikus teenistuses on, selle eest palka saavad, kuid ajalookirjutamiseks teenistuse kohuste täitmiseft wabastatud on — 2 marka rea eest.

Walmistööb waatab läbi selleks määratud erikomisjon ja ainult selle oja eest, mis ilma ümbertegemata heaks liidetakse, makstakse täis hind; töö eest mis ümber tuleb teha makstakse pool hinda. Komisjoni poolt maha tõmmatud ribad eest hinda ei makseta.

Beikseid parandusi ümbertegemiseks ei loeta.

Märkus: Tähtede arv trükkireas peab olema 65.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 173.

Tallinnas, 22. aprillil 1922 a.

Kindralstaabi Walitjuse IV osakonna triangulaator alamkapten Ottomar Douglas komandeeritakse astronomi-geodeesisti

erialale ettevalmistamisel Saksamaale, teha tema praeguse kohta ja palga peale edasi jättes, 10-st aprillist j. a.

Alus: Babariigi Valitsuse otsus 17. 11. 1922 a.

Diendus: Rindralstaabi Valitsuse ülema märkus IV osakonna ülema raportil 12. apr. 1922 a. nr. 545.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 174.

Tallinnas, 22. aprillil 1922 a.

Uvaldan walju noomituse Warustuse Valitsuse ülema polkonnil Rothberg'ile selle eest, et tema, olles minu esitajana 27. septembril 1921 a. komisjonis, mis Raubandus-Tööstus-ministeeriumi algatusel kokku kutsuti, et omal ajal Sõjaministeeriumi ülesandel erlati poolt ostetud tekkide kohta seiskohta wõtta, alla kirjutas jedawõrd lohatalt redigeeritud protokollile, et selle protokollil siju mitmel wiisil wõib mõista ja selle tõttu riigi huwide kaitsmine raskestatud on.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 175.

Tallinnas, 24. aprillil 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Wiru maakonnas Sõmeru walla kodaniku August Jaani p. Tiidre, teha l. N. S. § 109 ja S. N. S. § 269 põhjal süüdistatasse.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Barka.

Tallinnas, 24. aprillil 1922 a.

Minu päewaläsu nr. 150 — 6. 4. j. a. täiendusets juhja
täghelpanu lauba westariifi nr. 12 muudatusste peale, mis awal-
datub „Riigi Teatajas“ nr. nr. 46/47 ja 49 — 1922 a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 178.

Tallinnas, 26. aprillil 1922 a.

Minu päewakäsu 7. aprillist j. a. nr. 155 täienduseks luban nende sõduritele, kes kuni 1. oktoobrini 1920 a. teenistusesse on astunud ja kellel isiklikud erariided puuduvad, wabaastamise puhul kaasa anda pruugitud sõjaväe riided minu päewakäsu 1920 a. nr. 38 normide piires.

Sõjainister, Rindralftaabi Rindral-Major **Soots.**

Sõjainistri Päewakäsu d.

95

Nr. 179.

Tallinnas, 26. aprillil 1922 a.

S. Terwishoiu Walitsuse ülem, san. polkownik Lofsmann
tandis ette, et ta 21-sel aprillil s. a. 2. diviisi raioni sanitaar
olusid järelwaatama on sõitnud.

S. Terwishoiu Walitsuse ülema kohuseid täita san. pol-
kownik Lofsmann'i äraoleku ajal tema abil san. al. polkownik
Terwan'il sellestjamaast kuupäewast arwates.

Märkus: S. Terwishoiu Walitsuse ülema raport 21. IV.
22 a. nr. 2274.

Sõjainistri eesti, kindralstaabi kindral-Major Larka

Nr. 180.

Tallinnas, 27. aprillil 1922 a.

Et Eesti Wabariigis mitmesugused wangistus asutused
puuduvad, mis Wene seadustes ettenähtud ja wastaw uus
Kriminaal kodeks kodanliste wõimude poolt weel wäljatõotamata,
läsen sõja kohtutele (Sõja Ringkonna Kohus, polgu, brigaadi
ja bataljoni kohtud, wäljakohud) karistuse määramisel Eesti
maksimate laelakohtu seaduste põhjal ja karistuste täibewiimisel
järgmised ajutised juhtnõõrid filmas pidada:

1) Sunnitöö ja wangirood täibetasse wastawate kodanliste
profurõride läbi, kuna sülkalused õiguste kaotuse puhul saawad
sõjawäesteenivate nimetirjast mahatustutatud. (W. S. R. S. art.
1119 ja 1122).

2) Sõja kohtud peawad arwesse wõtma karistuse määra-
misel, et S. R. S. art. 20—46 kirjeldatud karistused on ette-

nähtud ohwitsjeride ja sõjawäe ametnikute kohta ja S. N. S. art. 47—54 kirjeldatud karistused on ettenähtud sõdurite kohta. Sõja Rukhtlus Seaduses üffikute kuritegude eest ettenähtud kahe- kuuksiliste karistuste määramisel peab S. N. S. art. 5 ja 6 nõudmised täitma (W. ja S. N. S. art. 8 lisa märkus II).

3) Sõja Rukhtlus Seaduses ettenähtud kindluse wangistus käsen täita peawahis. Reschium on ettenähtud S. S. R. raam. XVII art. 1 märkus 2. lisa.

4) Sõja Rukhtlus Seaduses ettenähtud sõjawäe üffil wangistus tuleb ümberarwata arestiks wee ja leiva peale juhtnõõriks wõttes S. N. S. art. 59 lisa (ajut. juhtnõõrid üffitu kinnipid. sõjaw. wangim. asendamiseks).

5) Kõbanlise türmi mõistmise puhul tuleb kohtutel karistus ümberarwata nagu S. N. S. art. 8 lisa ja märkus I ettenähtud on, kusjuures disiplinäär rood saab täidetud harilikus korras ja sõjawäe üffil wangistus tuleb ümberarwata, nagu läesolewa päewakäsus p. 4 on ettenähtud.

6) Uue Rukhtlus Seaduses, Rukhtlus Seaduses ja Rahulogu Rukhtlus Seaduses ettenähtud arest tuleb asendada nagu S. N. S. art. 8 lisa märkus IV. ettenähtud on. Sõjawäe üffil wangistus tuleb asendada p. 4 põhjal.

7) Sõja Kõhtud, reserveeritud isikutele karistust Sõja Rukhtlus Seaduse põhjal määrates, peawad karistuse ümberarwama kõbanlise karistuse peale S. N. S. art. 8 lisa märkus VII põhjal.

8) Kui Sõja Kõhus mingisugustel põhjustel (terwislikel ja muud) ei leia wõimalikult karistust ümberarwata lühikese ajaliseks arestiks wee ja leiva peal, tuleb karistus ümberarwata kõbanlise türmi aja peale ja seda täita Disziplinäär roodu juures asutatud wangi rühmas (W. S. N. S. art. 8 lisa märkus VII).

9) Sõja Kõhtud peawad neid juhtnõõre käsitades oma otsustes lõpu karistuse äratähendama, mille täitmiseks wastaw ülem korralduse teeb.

10) Disziplinäär roodu mõistetud isikud tulewad ühes kohtu otsuse äratirjaga, märkusega mis ajast karistuse algust lugeda (kohtu otsuse päew wõi wahi alla wõtmise moment, kui kohtu- alune kohtu istumisel weel wahi all ei wiibinud) ja tarwilikute

dokumentidega Disiplinaar koobu ülema korraldusse ülevõtta.
(R. Sõmin. pösk. nr. 1176, 1201—1920 aast.)

11) Kohtu poolt mõistetud arest tuleb täita kohalikes garnisoni peawahitides ja kus see võimata on Tallinna Komendantri laudu. Wahialused, kes wee ja leiwa peal karistust kannavad, peavad võimalikult üksikutes kambritesse paigutatud saama, igatahes mitte kokku teistsuguste wahialustega. Arest wee ja leiwa peale täidetakse Disiplinaar määrustiku art. 74 p. 2 ettenähtud korras (Walge kartser, leib, sool, wesi, kohwi ja tee iga päew. Soe toit kahe päewa järele kolmandal päewal. Magab paljabe naribe peal. Suitsetamine keelatud).

12) Tegewas teenistuses seiswaid sõjawäelasi ei tule mitte paigutada kodanlikesse wngimajadesse, wäljaarwatud juhtumised, mill sündistakse kuritegudes kus karistus õiguste litsendustega ähwardab, wõi sarnane otsus kohtu poolt tehtud on ja kohtualuse teiste wangidega koos pidamine peawahis eeluurimise tarwiduste wõi wangi ülespidamise tõttu soowitaw pole.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Larba.**

Nr. 181.

Tallinnas, 27. aprillil 1922 a.

Sõjawäe Tehnilise Nõutogu esimehe asetäitjat alampolkownik Burwikow'i lugeda komaneerimiselt Prantsusmaalt tagasi jõudmiks ja oma ameti kohusetäitmisele asunuks 11-ist aprillist s. a. arwates.

Diendus: Minu pösk. 23-ist weebruariist s. a. nr. 88 ja alampolkownik Burwikow't raport 11. IV. 1922 a. nr. 57.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Larba.**

Nõ 182.

Tallinnas, 27. aprillil 1922 a.

Sepingute põhjal mis Tartu Nurulaewa Seltsi ja A/C „Kitteweo“ ning Sõjamineisteriumi wahel tehtud, on 1922 a. namigatfiooni ajal nimetatud seltside laewadel mis Emaajdel, Weipsi ja Wirisjärwel liiguwad, sõjawäelaste ametisõitubels ja sõjawäe kraami weoks lit. „A“ ja „D“ ning isiklikus asjus ja puhkusele sõitwate sõjawäelaste sõitubels lit. „B“ ja aastatunnistused 50% hinnaalandusega was awates klasfides makswad.

Sõjamineistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Tarka.**

Nr. 183.

Tallinnas, 27. aprillil 1922 a.

Minu päewakäsu 20-st nowembrist 1920 a. nr. 1128 muutmiselstähin wäeosjade orkestritel erawiisi mängimise eest mängijatele tajuks nõuda:

Tallinna garnisonis 50 marka t.

Pärnu, Narwa ja Tartu garnisonis . 30 " "

Märkus: Sõjawäe looride muusika inspektori raapori 20. IV. 22 a. nr. 184.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Sõjainistri Päevakäskud.

Nr. 184.

Tallinnas, 29. aprillil 1922 a.

Mitmekorvsete meeldetuletuste peale vaatamata on juhtumisi, kus sõjaväelased, keda komandeeritud eht puhkusele lastud, ei ilmu linnades — linna komandandile ja maal — walla-
walitsusele endid registreerima 24 tunni jooksul peale kohale jõudmist, samuti ka 24 tunni jooksul — enne väljasõitmist.

Edespidistel juhtumistel, tuleb sõjaväelasi, kellede poolt see määrus täitmata jäetud, linna komandantidel arreteerida ja sellest wäeosa ülemale teatada. Wallawalitsus, kell wõimata on sõjaväelasi arreteerida — teatab ainult wäeosa ülemale nende sõjaväelaste nimed — kes registreerimisele ei ilmunud.

Wäeosa ülemaid kohustan korraldust teha selle järele walwamisel, et iga sõjaväelasel kes komandeerimiselt eht puhkusele tagasi ilmunud, oleks sellekohase tunnistuse peale fiske ning wälja registreerimise kohta märkus tehtud.

Märkus: Minu pwl. nr. nr. 23, 40 ja 60 — 1919 a. ja nr. 110 — 1920 a.

Sõjainistri eest,
Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 185.

Tallinnas, 29. aprillil 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna kohus kohtuistmisel 2. weebruari s. a. kuulas ära 2 Suurtükiväe polgu lipnik Anton Lõnd'i süüdistus asja ja otsustas teda mõista R. S. § 1697, 1692, 134, 135 ja 33 astme 2-se põhjal kahetsats kuuls tühmi ühes kõigi iseeralistte õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ette-

nähtud N. S. § 58¹⁻² ning S. N. S § 5 j. II ning 27² põhjal ühes sõjawäe teenistusest väljajäetmisega ning aukaadi ja autasude kaotamisega. Ruld filmaspidades lipnik L o n d'i teenuseid wabadus sõjas alates 5. detf. 1918 a. kurni sõja lõpuni, tema sennist karistamatust ja hoolsat teenistust, mis-
suguste asjaolude tõttu L o n d'i käesolewa kuriteo, kui õnnetu-
tel asjaoludel tekkinud episoodi peale tema elus waadata tuleb,
määras lohus S. Ap. S. § 913 ja S. N. S. § 95 põhjal
efineda Wabariigi Walitsuse ees palwega käesolewat karistust
pehmendada ja selle karistuse asemel teda S. N. S. § 5 jao
V ja § 42 põhjal alandada reameheks ühes tagajärgedega,
mis ettenähtud S. N. S. § 42¹ ja 43.

Wabariigi Walitsus otsustas lipnik L o n d'i kohtulist karis-
tust kergendada ja selle karistuse asemel teda alandada rea-
meheks ühes tagajärgedega, mis ettenähtud S. N. S. § 42¹
ja 4.

See otsus läks seaduslikku jõusse 10. märtsil j. a.

Märkus: Sõjawäe Prokuröri wahetiri nr. 2637,
12. 4. 22 a.

Sõjaminiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major P a r t a.

Nr. 186.

Tallinnas, 29. aprillil 1922 a.

Räsen edaspidi sõjawäes, kui ametlik juhtnõör hobuste
rautamise juures, tarwitusele wõtta loomaarst M. R ä n g e l'i
poolt lohkuseatud „Hobuse rautamise õpetus“.

Rõik wäeosjad ja asutused, kus hobuste rautamist toimetasse,
on kohustud eelpool tähendud hobuse rautamise õpetust murets-
jema, misuguse saamiseks Sw. War. Walitsuse [Looma Ter-
wishoiu ja Hobustega warustamise osakonna poole tuleb pöörata.

Sõjaminiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major P a r t a.

Sõjainistri Päewakäsk.

Mr. 187-a.

Tallinnas, 29. aprillil 1922 a.

Räfin minu päewakäsu 10-st septembrist 1921 a. nr. 525 punkt 6 muutmiseks eralõikutelt, kes Sõjainisteeriumi päralt olevates majades elavad, saadawat tasu renteisse järgmises korras fissematähta: 1) üüri raha — Riigisummade arwele Sõjainisteeriumi alal pr. 14 p. 2 järele, 2) kütte, walgustuse ja wee raha — Sõjainisteeriumi krediidi uuendamise arwele.

Elanikkelt raha fissendubmisi ja renteisse maksmisi teostada wäeosade ja asutuste ülematel, kelle hoolde ja korraldusse Sõjainisteeriumi päralt olevad majad ja hooned on usaldatud.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Mr. 187.

Tallinnas, 29. aprillil 1922 a.

S. Terwishoiu Walitsuse ülem sanitar polkownik Sosmann kandis ette, et ta sanitar olude ülewaatamiselt 2-se diwiisi raiooni 25-mal aprillil j. a. tagasi jõudnud ja oma ameti kohustetäitmisele asunud on.

Ujutisel Terwishoiu Walitsuse ülemal san. alampolkownik Serwan'il otsekohaste kohustetäitmisele asuda sellest samast kuupäewast arwates.

Tiendus: Minu päewakäst 26. apr. 1922 a. nr. 179 ja san. polkownik Sosmann'i raport 25-st aprillist j. a. nr. 2318.

Sõjainiisteri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **P a r t a.**

Mr 188.

Tallinnas, 2. mail 1922 a.

§ 1. Ujutise Walitsuse määruse 25. märtsist 1919 a. ja Wabariigi Walitsuse otsuse 1-st detsembrist 1920 a. (Riigi Teataja nr. 19 — 1919 a. ja nr. 211/212 — 1920 a.) põhjal asutan Tallinnas Sõjawälja Kohtu järgmises koosseisus:

Esistuja: Tallinna Wahi pataljoni ülema k. t. kapten Schmidt, liikmed: Alam-ohwitseride koolist — alam-kapten Kattas, Sõjawäe Ringkonna staabist — alam-kapten Pawlowski, Tallinna linna komandantuurist — leitnant Puusild ja Sõjainiisteriumist alam-leitnant Ritter. Kohtu asjaajaja kohuseid täita alam-leitnant Ritter'il.

Nimetud Sõjawälja kohtul kokkuastuda Tallinnas, Wabariigi Alam-ohwitseride kooli ruumides (Gilde tän.) 2. mail 1922 a. kell 16 ja mitte hiljem kui kahe öö-päewa jooksul läbiharutada Järwa maakonna Särgwere walla kodaniku Johannes Hansup. Pindhors'i süüdistus asi.

Tallinna linna komandandil määrata wastaw karaul kohtuistumise ruumi.

§ 2. Ujutise Walitsuse määruse 25. märtsist 1919 a., Wabariigi Walitsuse otsuse 1-st detsembrist 1920 a. ja Siseministri reso-

lutfiooni põhjal 2. mail 1922 a., millega Johannes Hansu p. Vinkhorsti süüdistusasi minule üleantud on, annan selle pääwatäsu § 1 nimetud sõjavälja kohtu alla Johannes Hansu p. Vinkhorsti, 29 a. wana, pärit Järwa maakonnast, Särgwere wallast, selles, et tema, Vinkhorst, 1. mail 1922 a. Tallinnas sõjaseaduse ajal eesmärgiga Tallinna 2. politsei raiooni ülemat Tuherm'i, kes oma teenistuse kohuste täitmise juures oli, surmata, Tuherm'i peale tema, Vinkhorsti, juuresolewast rewolwrist—parabellumist ühe paugu lasi, kus juures kuul Tuherm'il läbi kõhu tungis ja paksu soolikat purustades, seljast wälja tuli, misjugune haaw arsti poolt elukardetawaks on tunnistatud.

Ülemälnimetatud süütegu on ettenähtud Ujutise Walitsuse määruses 25. märtsist 1919 a. § 19 p. 8.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Laaka.

Nr. 189.

Tallinnas, 3. mail 1922 a.

Annab Sõjawäe Ringkonna kohtu alla end. Kõpli Sõjawäe haigemaja ülemarsti Jan. kapt. Tõnis Peterson'i, keda S. N. S. art. 173 järele süüdistatakse, haigemaja majanduse ülema sw. am. Robert Mats'i, keda S. N. S. art. 229, 232 järele süüdistatakse, majanduse ülema abi sw. am. af. Jaan Paju, keda S. N. S. art. 229, 232, 240 ja N. S. art. 1681 järele süüdistatakse, warahoidjad Nikolai Koort keda S. N. S. art. 232 järele ja Adolf Peal, keda S. N. S. art. 229 ja 232 järele süüdistatakse, tootlustaja Jaan Üni, keda S. N. S. art. 232 järele süüdistatakse, hobusemoonamuureitsija Johannes Kilimitti'i, keda S. N. S. art. 229 järele süüdistatakse, pesutöökoja järel waataja Anette Siimo keda N. S. art. 351 ja kodanik Teodor Bütner'i keda N. N. S. art. 177 järele süüdistatakse.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Laaka.

Sõjainistri Päewakärsud.

Nr. 190.

Tallinnas, 3. mail 1922 a.

§ 1.

Ujutise Walitsuse määruse 25-st märtsist 1919 a. ja Wabariigi Walitsuse otsuse 1-st detsembrist 1920 a. (Riigi Teataja nr. 19. 1919 a. ja nr. 211, 212. 1920 a.) põhjal asutan Tallinnas Sõjawälja Kohtu järgmises koosseisus: Eesistuja Tallinna Wahi-Pataljoni ülema l. t. kapten Schmidt, liikmed: Sõjawäe Ringkonna Staabist kapten Baumann ja alamkapten Pawlowky, Alam-ohwitseri koolist alamkapten Rattas ja Tallinna linna Komandantuurist leitnant Puusild. Kohtu asjaajajaks määran Tallinna Wahi-pataljonist sõjawäe ametnik Luik.

Nimetud Sõjawälja kohtul kokkuastuda Tallinnas „Sõdurite Kodu“ ruumides 3-dal mail 1922 a. kell 18 ja mitte hiljem, kui kahe ööpäewal läbiharutada Saare maakonna Raarma-Suure walla liige Wiktor Eduardi p. Ringisjapp'a süüdistuse asja.

Tallinna Linna Komandandil määrata wastaw taraul kohtu istumise ruumi.

§ 2.

Ujutise Walitsuse määruse 25-st märtsist 1919 a. Wabariigi Walitsuse otsuse 1-st detsembrist 1920 a. ja Siseministri resolutsiooni põhjal 3-st mail 1922 a. millega Wiktor Eduardi p. Ringisjapp'a süüdistuse asi minule üle-antud on, annan selle päewakärsu § 1. nimetud sõjawälja kohtu alla Wiktor Eduardi p. Ringisjapp'a, sündinud 1888 a. pärit Saaremaalt, Raarma-Suure wallast teda süüdistades selles:

1) Et tema 1918 aastast saadil, sõja ajal Wenemaaga, on torraldanud sõjawäelike teabete kogumist ja salakuulamist waenlaste lasteks Eesti Wabariigi piirides.

2) Et tema 1918 aastast saadil kuni seni ajani on Eesti Vabariigi piirides rahvast mässule õhutanud Eesti Vabariigis maksma riiklike ja kogukondlike forra kullutamiseks, selleks otsustamiseks pörandaaluseid organisatsiooni luues ja vastava kirjanduse laiali lautamist organiseerides.

3) Et tema, õffel vastu 3-dat mail 1922 a. eesmärgiga Eesti Vabariigi Riikse Politsei ametniku Julius Paalme'i, kes oma teenistuse kohuste täitmisel oli, surmata, temale revolvriga varustatud olles, vastu hakkas, kuna tema lasta ei saanud temast mitte äraolenematel põhjustel, sest et revolvrer ära võeti ja teda wahi alla toimetati.

Ülemalnimetatud süüteo on ettenähtud Ujutise Walitsuse määruses 25-ft märtsist 1919 a. § 19 p. 1, 2 ja 8.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 191.

Tallinnas, 3. mail 1922 a.

Minu päewakäsu 18. weebuarist j. a. nr. 76 par. 2 punkt e muutmiseks lugeda see punkt järgmiselt redigeeritud:

Kõige juhuste läbiwaatamine, kus on kõrwalekalbutud ehitus reeglite nõuetest ja normidest, mis on määratud kindlaks tööde wäljaarwamise jaoks.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 192.

Tallinnas, 4. mail 1922 a.

3-da Suurtükilwäe polgu paigutamiseks tarwiliste koha ja ruumide leidmiseks määran komisjoni järgmises koosseisus: Esi- mees — Suurtükilwäe inspektor polkownik B r e d e, liikmed: 3 Suurtüki polgu ülem kapten R i r s c h b a u m ja üks esitaja Wiljandi maakonna walitsuse määramisel.

Komisjonil koha peal ruumid üle maadata ja kindlaks teha:
 1) Kas terve 3 suurtüüli pool mõis Põltsamaa raioni ümber-
 paigutatud suada. 2) Kui ei saa, siis kuhu saaks 18 batarei
 Wana — Wõidusi üle wia.

Komisjoni kogunise aeg ära määrata ja liigetele teada-
 anda komisjoni esimehel.

M ä r k u s ; Wiljandi maatonnawalitsuse whl. 25. 4. 22.
 nr. 61.

Eõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr 193.

Tallinnas, 5. mail 1922 a.

Kinnitades minule eraldi esitatud kawa topografiliste, hüdro-
 grafiliste, astronoomiliste ja geodesiliste wälistöõbe peale käesolewa
 aasta suwel, käsen nende töõbe eest maksta järgmiselt:

Tükkitöö tasuks määran:

I. Topografiliste töõbe eest

topografiidele iga üleswõetud ruutwersta eest 400 marka,
 mis nendele ühtlasi päewarahade, oma tööraionis küttide, joo-
 nestuse, kantselei, käsitöõriistade ja mõõdu tähiste muretsemise
 kuludeks on arwatud.

See tasu maksta wälja järgmiselt:

a) Romandeerimise juures 10% tasusummasi, üleswõtmisele
 märgitud maapinna suuruselt.

b) Geomeetrilise wõrgu walmisjaamisel ja osatonna ülema
 healkiitwusel 10%.

c) Iga kuu üks kord 50% wersta hinnast iga üleswõetud
 ruutwersta pealt.

d) Järelejäänud 30% wäljamaksta ühe kuu jooksul peale
 üleswõetud maapinna kaarti lõpuliiku walmisjaamist ja äraandmist.

e) Ainult geomeetrilise wõrgu walmisjaamise eest arwata
 tasusummas 20% wersta raha hinnast.

II. Topografiliste kaldaäärsete ülesvõtte tööde eest
 hüdrografidele iga ülesvõtetud ruutwersta eest
 mõõbus 1 werst tollis 400 marka
 " 200—250 jülda tollis 700 " "
 " 100 " " " " " " " 1200 " "
 misjagune tasu saab väljamaksetus felleesjamas järjetorras, kui
 topografiidele (pp. I a, b, c, d, e).

III. Hüdrografiliste tööde eest
 hüdrografidele iga äramõõdetud jookswa wersta eest—68
 marka aga ülbse mitte rohkem 11 tuhat marka kuus.

Hüdrografia Saastonna, ühtlasi ekspeditiooni,
 ülemale iga jookswa wersta pealt, mis on äramõõdetud lähe
 hüdrografi poolt tohtu 45 marka, aga ülbse mitte rohkem kui
 12 tuhat marka kuus.

Punktides II ja III nimetud hüdrografidele ja Hüdrografia
 Saastonna ülemale määratud wersta ja mõõbu pealt tasu ar-
 wata ühtlasi nende päewarahadeks, oma tööraoonis külltibe,
 joonestuse, kantselei materjaalide, lattide, toobrite, wutade, lubja,
 laua, naelte, mõõbutähiste muretsemiseks ja ruumibe süüri raha,
 riistade ja materjaali wao kulude katmiseks.

Wersta raha hüdrografidele maksta järgmiselt:

- a) Romandeerimise juures 10% tasu summast ülesvõtmisele
 märgitud weepinna suuruselt.
- b) 60% iga kuu ülsford selle jookswa wersta hinnast,
 mis on ülesvõtetud.
- c) Järelijäänud 30% väljamaksta sügaruuste pealekandmise
 juures plansheti peale.

Kiiknutud tööde eest topografiidele ega hüdrografidele tasu ei makseta.

Hüdrografia ekspeditiooni noorematele ohwitseri-
 bele, kes iseisewalt töötada ei wõi, wab uelb peab weel hü-
 drografiliste tööbega tutvustama, maksta romandeerimise raha
 minu päewakäsus nr. 735, 19. detsembril 1921 a. awaldatud
 normibe II liigi järele terve sumiste tööde kestmise ajal. Mi-
 samasuguses suuruses romandeerimise raha maksta joonistajale
 wäliswõttel olemise ajal.

IV. Astronoomiliste, geodeetiliste ja triangulatsioonide tööd eest
 Geodeetiliste, triangulatsioonide ja kartograafide
 tööstööde ajal maksta komanbeerimise raha niisama kui
 hüdrografia ekspeditsiooni noorematele ohvitseridele (II liigi järel).
 Ülemalnimetatud tööd täitmiseks luban eratöölisi palgata
 5 kuu peale:

3 topografile	à 6	. . .	kokku 18	töölisi,
3 hüdrografi	à 7	. . .	" 21	"
2 "	à 5	. . .	" 10	"
1 triangulatorile		. . .	" 5	"
1 geodeetilise		. . .	" 2	"

Kokku: 56 töölisi.

Õigiasutuste eratöölise päevapalgaga I gruppe I kategooria järel nr. 114,64 30% = 149 päevas, vastava perepõhja abirahaga minu päevakäsu 26. märtsil 1921 a. nr. 200 alusel, peale selle abi ja toetusraha tasuta arstimisega minu 1920 a. päevakäskude 30. oktoobril nr. 1078 ja 5. novembril nr. 1094 alusel — ja töö algusel Tallinnast töö kohale ja sealt töö lõpetusel tagasi kroonu kulul raudteel sõitmisega, Sw. Ülemjuhataja päevakäsu nr. 681, 26. 10. 1919 a. alusel.

Palga muutmise puhul muutuvad need normid ka siin nimetatud töölise peale.

Rindraltaabi Walitsuse IV Osakonna ülem ja tööd vastavate jaoskondade ülemad eht nende asetäitjad on lohusutatud walmama et töö saaks korralikult täidetud.

Osakonna, jaoskondade ülemate ja vastava ametniku väljasõitudel töötamise kohtadele järelewaatels ja palgamaksimiseks töölisele, makstakse päewaraha väljasõlnud päewade eest normide järel, mis on awaldatud minu päewakäsus nr. 735, 19. detsembril 1921 a.

Sõidukulud osakonna ja jaoskondade ülematele, topograafidele, hüdrografidele, triangulatsioonide ja geodeetiliste lähemast jaamast töökohtadele küüthobuste tarvitamisel tasuta ka küüdi määruste järel, mis awaldatud „Õiigi Teatajas“ nr. 47—1919 a.; erakorralistel juhtumistel — arwete järel eht waba kokkuleppel.

203

Peale harilikku varustuse luban väljaanda välistööde peale pärisomanduseks topograafidele, triangulatoritele ja hüdrograafidele: üks paar säärega saapaid, ühed pooletallad ja kontšaplekid, — eht nende asemel säärega saapa materjaal selleks määratud õmbluse rahaga.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsjud.

Nr 194.

Tallinnas, 5. mail 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 189. täiendusels lõpetan ära S. Rp. S. art. 234 p. 2 põhjal süüdistuse andmete puudusel end. Kopti Sõjawäe Haigemaja sanitar õde Männit'u süüdistuse S. R. S. art. 232 järele.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larla.

Nr. 195.

Tallinnas, 5. mail 1922 a.

§ 1. Väljaõpe töö õigeks organiseerimiseks, ühtlustamiseks ja kawakindlaks läbiwiimiseks on waja, et see töö sünniks sõjawäe õpeasutuste inspektori poolt läbiwaadatud ja minu poolt tarwitamiseks kinnitatud õpeprogrammide järele.

Käsen kõigile õpeasutustele äraanda 1. VII s. a. oma õpeprogrammid sõjawäe õpeasutuste inspektorile läbiwaatamiseks, kes minule nad kinnitamiseks esitab.

Ra juba warem wastawate ülemate poolt kinnitatud programmid peawad õpeasutuste inspektorile läbiwaatamiseks äraantud saama.

§ 2. Kõiksugu katsed (eksamid) sõjawäe õpeasutustes peawad sündima sõjawäe õpeasutuste inspektori korraldusel wastawalt sellekohastele õpeasutuste põhikirjale.

Katsete komisjonide koosseisu määrab minu nõusolekul sõjawäe õpeasutuste inspektor.

§ 3. Tunni õpetawa kolguseadmiseks tarwilik tundi jaotus ühtsuste ainete õpetamiseks peab sündima sõjawäe õpeasutuste inspektori nõusolekul.

Sõjainister, Kindralabi Kindral-Major Soots.

Nr. 196.

Tallinnas, 5. mail 1922 a.

Räfen minu päewakäsku 1-st detsembrist 1921 a. nr. 707
maksuasetats lugeda 20-st aprillist j. a. arwates.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 197.

Tallinnas, 5. mail 1922 a.

Sõjawäge Ülemjuhataja päewakäskudes nr. nr. 97, 130, 154, 181, 292, 325, 326, 403, 612, 613, 652, 681, 900, 1040, 1111 ja minu päewakäskudes 1920 a. nr. nr. 151, 152, 531, 799, 800, 876, 877, 1005, 1120, 1150, 1153, 1921 a. nr. nr. 20, 319, 376, 462, 543, 643 647, 665, 705, 713, 735 ja 1922 a. nr. nr. 14, 18, 49, 63, 109, 134, 150 on awaldatud teadmiseks ja täitmiseks juhtnõuroid sõjawäe weodokumentide tarwitamise kohta. Suureks kurwas-
tusjeks pean aga tunnistama, et mitmed wäeosade ja asutuste
ülemad nagu ei taha teadagi nendest päewakäskudest. Käskude
mittetäitmine on üldse suurem paha sõjawäelase juures. Kuid
weodokumentide mitte-seaduslik tarvitamine nõuab riigilt üleliig-
seid wäljaminekuid, misjugune asjaolu süüdi weel raskendab.

Viimasel ajal on weodokumentide tarwitamiseks antud juht-
nõuroid rikkumine iseäranis hoogu wõtnud 2. Diivisi Staabis
ja 2. Suurtükiväe polgus.

2. Diivisi Staabist on lähe kuu jooksul (21. 2. — 21. 4.)
tehtud Tallinna umbes 30 ohwitseri sõitu. Mitmel juhtumisel
on läinud Tallinnas ühel päewal kuni 4 inimest, misjuures
seaduslik alus puudub.

2. Suurtükiväe polgus on ka paljudel juhtumistel litte-
rid mitte-seaduslikult wäljaantud, misjuures sagedasti sõidupile-
titel märgitakse, et sõit tehtakse „Suurtükiväe inspektoriga läbi-
rääkimisteks“, kuna aga uisjuga läbirääkimist peetud ei ole ja
Suurtükiväe inspektor teadagi wäljatutsunud ka ei ole.

Sõidu- ja weodokumentide mitteeaduslikult tarvitamise tagajärjel tekkinud riigikahjud jaamad süüdlaselt fiske nõutud. Kuid et minu päewaläskude mittetäitmine lordub, olen sunnitud süüdlasi dissiplinaarselt karistama ja teen 2. Diviisi Staabi ülemale, Kindralstaabi alam-polkownik P a r w'ele ja 2. Suurtükiväe polgu ülemale polkownik F e o f a n o w'ile märkuse puudlikku kohuste täitmise eest.

Ühes sellega nõuab, et diviiside ja nendele wastawad ülemad oma tähelepanu pööraks weo- ja sõidudokumentide tarvitamise peale nendele alluwates wäeosjades ja omalt poolt wõtaks abinõud tarwitusele, et sõitused ja lomanbeerimisi wõimalikult wähendata.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major **Coots**.

Nr. 198.

Tallinnas, 6. mail 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Wiljandi maakonna Leebiku walla kodaniku Juhan Udo p. Jänapuu, leda S. N. S. § 138 ja U. N. S. § 109 põhjal süüdistataks.

Sõjainistri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major **Larka**.

Nr. 199.

Tallinnas, 6. mail 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Petserimaakonna Irbostwa walla kodaniku Nikolai Swani p. Sobakow'i leda süüdistades N. S. art. 1453 jagu 4 ja S. N. S. § 279 põhjal.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major: **Larka**

Nr. 200.

Tallinnas, 5. mail 1922 a.

Nimetan Sõjaväe Ringkonna kohtus teeninud polkownik
Gustav Runno's'e Sõjaväe Ringkonna kohtu ajutiseks liitmeks
10. märtsis s. a. arwates.

Märkus: Sõjaväe Ringkonna kohtu esimehe ettelanne
nr. 1702, 11. 3. 22. a.

Sõjainimesteri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **P a r t a**.

Nr. 201.

Tallinnas, 6. mail 1922 a.

Sõjainimesteeriumi ja Peipsi Nurulaewa Seltfi wahel teh-
tud lepingu põhjal on 1922 a. nawigatsioonil ajal nimetatud
Seltfi laewadel mis liiguvad Narwa ja Wasknarwa ning Tartu
ja Peipsi wahel, sõjawäelaste ametisõitudelks ja sõjaväe kraami
weoks lit. „A“ ja „D“, ning isiklikus asjus ja puhkusele sõit-
wate sõjawäelaste sõitudelks lit. „B“ ja aastatunnistused 50%
hinnaalandusega wastawates klassides makswad.

Sõjainimestri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **P a r t a**.

P ä e w a k ä s u d.

Nr 203.

Tallinnas, 8. mail 1922 a.

§1. Luban täesolewa aasta peale wäljaanda ohwitseridele ja sw. ametnikkudele ülitondade valmistamiseks riidet ja saabaste valmistamiseks: mannermaa ohwitseridele sääresaapa ja merewäe ohwitseridele ja sw. ametnikkudele poolsaapa nahad, ja nende ümblusrahaks maksta järgmiselt:

Mannermaa ohwitseridele ja ametnikkudele:

Frensch:	{	ümblusrahaks	2000	marka	—	p.
		peenikene materjaal	254	"	—	"
Pütsid:	{	ümblusrahaks	700	"	—	"
		peenikene materjaal	51	"	—	"

Neile kellel õigus on palitud saada:

Palitu:	{	ümblusrahaks	2600	"	—	"
		peenikene materjaal	225	"	—	"
Sääre- saapad:	{	ümblusrahaks	1000	"	—	"
		peenikene materjaal	40	"	—	"
Pool- saapad:	{	ümblusrahaks	600	"	—	"
		peenikene materjaal	50	"	—	"

Merewäe ohwitseridele ja ametnikkudele:

Palit:	{	ümblusrahaks	2600	marka	—	p.
		peenikene materjaal	156	"	—	"
		woodri ostmises	379	"	50	"
Auh:	{	ümblusrahaks	2200	"	—	"
		peenikene materjaal	120	"	—	"
		woodri ostmises	270	"	25	"

Pütsid :	{	õmblusrahaks	700	marka	—	p.
		peenikene materjaal	45	"	—	"
		woodri ostmisels	86	"	25	"
West :	{	õmblusrahaks	600	"	—	"
		peenikene materjaal	37	"	—	"
		woodri ostmisels	162	"	50	"
Pool- saapad :	{	õmblusrahaks	600	"	—	"
		peenikene materjaal	50	"	—	"

Riiete ja saabaste õmblemine võib sündida väeosade töö-
kohades, kus niisugused olemas, Tallinnas Warustuse Walitsuse
töökohades, kui teiste tööde tõttu see võimalik Intendantuuri
osakonna ülema äranägemise järele.

Wiimasel juhtumisel õmblusraha, kui ka peenikese mater-
jaali eest õhwtseridele ja ametnikkudele raha anda ei tule.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 204.

Tallinnas, 9. mail 1922 a.

14. detsembril 1920 a. tegi Meejõudude intendant m./am.
Willem Tamm lepingu ärimõhe Hans Witsman'iga, millega
Witsman ennast kohustas 1. aprilliks 1921 aastal 800 kant-
sülba puid intendantuurile muretsema hinnaga 6400 marka
franko Tallinna sabam. 14. detsembril 1920 a. andis m./am.
Tamm Witsman'ile wolituse kütteainete keskkomiteest 800
kant sülba puid intendantuurile ostma. Witsman sai selle
wolituse põhjal Kütteainete Keskkomiteest puud ja müüis need
puud 5.200.000 marga eest intendantuurile ära, ilma et
oleks arwed Kütteainete Keskkomiteega viendanud. Kütteainete
Keskkomitee nõuab Meejõudude intendantuurilt 1.682,428
marka 80 penni, mis puude hind franko mets oli.

Kui asti ilmfiis tult ei wõtnud intendant mingisuguseid abinõud Witsman'i wastu käfile, waid tegi 13. oktoobril 1921 aastal Witsman'iga lepingu mille põhjal Witsman Tamm'ele logu oma waranduse äramüüis. Tamm palub Witsman'i warandust riigile lahjutajaks. Witsman on oktoobri kuus 1921 a. wäljamaale põgenenud.

Süüdistan m/am. Willem Tamm'e tema kätte usalbatud 5.200.000 marga raiskamises ja annan Sõja Ringkonna kohtu alla S. R. S. art. 232 p. 4 põhjal.

Hans Witsman'i wastu tõstetud süüdistus asja panemiseks kuni tema tabamiseni.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soost.

Nr. 205.

Tallinnas, 10. mail 1922 a.

Sagedaste tulewad Sõjaministeeriumi ettelanded ja waherjad, niisama kirjutawad ka mõned Sõjaministeeriumi ametnikud paberist, mille sijust muudu aru ei saa, kui sõnaraamatu abil, sest et nad sijaldawad palju uusi sõnu, mille tähtsus üldiselt weel tutaw ei ole. Et ajawolitmiist ära hoida, käsen ametlike paberite kirjutamisel wõtta juhtnõbrits järgmist: 1) Jättes uute harilikus kõnes tarwitatawate sõnade populeriseerimine üli ja ajalirjanduse hoolets, tarwitada ametlikus kirjawahetuses ainult neid uusi sõnu, mis ajalirjanduses juba läbi on lõõnub. 2) Kui tarwis on wälja ütelda mõnda sõjatehnilist wõi sõjateaduslist erimõistet, milleks meil kohalik üldtuttawat sõna ei ole, siis tarwitada uusi sõnu, kuid liisada klamrite wahel ehk märkuses nende tähendus wõi wõerakeelne tõlge juure.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soost.

Tallinnas, 10. mail 1922 a.

Selle peale vaatamata, et juba aegjaste oli tehtud korraldus, et rahwawäelased tulewad lasta tagawarawälke amades riides, ja et sellepärast nende erariided tulewad alles hoida, korduvad juhtumised, et sõduril tagawarawälke lastmise ajal oma riideid enam ei ole, mille tõttu tuleb wabastada kroonu riides, ja sellega riiete puudust sõjawäes suurendada. Selle ära hoidmiseks käsin wõtta juhtnõuiks järgmist: 1) Juba nüüd teatada sõduritele, et 1. sept. s. a. saavad tagawara wälke lastud mitte üksi need, kes 2 aastat on ära teeninud, waid ka need jalawäelased, kes küll vähem, kui 2 aastat on teeninud, kuid kes kaks juwe õppusel on olnud. Wiimaste wabastamine on walitsuse õigus ja mitte kohus. Ja seda õigust kawatseb tema ära tarwitada ainult nende kohta, kes omades riides sõjawäest wõiwad lahkuda, kuna teised edasi tuleb jätta teenima, kuni 2 aastat täis saab. 2) Kui nimetatud isikud ka selleks ajaks, kui 2 aastat täis saab, omale riideid ei ole soetanud, tuleb neid wabastada kroonu riides. Selle juures tuleb kogu seada armaturileht, mis tuleb sõdurile ligi anda korraldusega, et see asutus, kes sõdurit tagawarawälke registreerib (wallawalitsus, politsei, rahwawäe ülem) temalt riided 2 nädala jooksul ära wõtaks ja wäeosasse tagasi saadaks.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäskud.

Nr. 207.

Tallinnas, 9. mail 1922 a.

Sõjainistri päewakäskude nr. 12 — 7-st jaan. 1921 a. ja nr. 137 — 30-st märtsist j. a. muutmisels läsen nende päewakäskudega wäeosade ja asutuste likwideerimise aktide ning ühna ametnikkude süüta riigiwaranduste hoidmisel tekkinud lah-
jude ja kulude riigikanda wõtmise aktide lõpulistuks läbiwaata-
misels asutatud komisjonidel, ülemalnimetatud asju peale haru-
tamist ja läbiwaatamist oma arwamistega saata Sõjanõukogule
kinnitamisels, kui on otsustanud lahju riigikanda wõtta. Was-
tasel korral esitada oma ülemusele, seadusliku läigu andmisels.

Niisama esitada Sõjanõukogule ka need aktid, kus lahju
riigikanda wõetakse, ja mis Sõjainistri eht tema abi poolt
waremalt on kinnitatud.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr 208.

Tallinnas, 10. mail 1922 a.

Uunan Sõja Ringkonna kohtu lätte harutada endise S.
Warustuse Wal. Ehit. ja Kort. osakonna III töötalgu ülema
j. ametniku I. t. August Peetri p. Siio p't, Eh. ja kort.
os. Narwa jaoskonna ülema j. ametniku Alfred Hansu p.
Rehwa, kümnik j. am. I. t. Eduard Karli p. Sunne ja
Narwa linna kodaniku Sergei Sergei p. Swanow'i süü-
distus asja, keda S. N. S. art. 232 p. 3 ja 4, N. S.
art. 13 ja 1681 ja N. N. S. art. 177 põhjal süüdistakse.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

Nr. 209.

Tallinnas, 11. mail 1922 a.

Annan Eõjawõe Ringkonna Kohtu alla Winski linna to-
daniku Sergei Aleksei p. Tschugunow'i ja Peeter Pauli p.
Stulba, ja Nowgorodi todaniku Wassili Aleksei p. Rislow-
Sawjer'i, neid süüdistades R. S. § 13, 1629 ja 1632 ja
S. N. S. § 279 põhjal.

Eõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

Sõjainistri Päevakäsu.

Nr. 210.

Tallinnas, 12. mail 1922 a.

Minitan lodanil Ernst Kulle Aegnaasaare pürotehnikeri lohusetäit. 15. aprillist j. a. arwates.

Märkus: Merejõudude Juhataja raport nr. 1991, S. 4. 22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larla.

Nr. 211.

Tallinnas, 13. mail 1922 a.

Sõidan Tallinnast ära, jätan oma asetäitjaks oma abi Kindral-Major Larla.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 212.

Tallinnas, 15. mail 1922 a.

Räsin Meriwäe Kadettide Kooli alalistele lektoritele meri-praktika, nawigatsioon, astronoomia ja lootsia alal kadettide õppustel laewal nawigatsioon ajal minu päewakäsus nr. 664, 8. nowembrist 1921 a. § 2 märkuses 2 ettenähtud tasu maksta.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larla.

Nr. 213.

Tallinnas, 15. mail, 1922 a.

Wabariigi Wabitsuse poolt on 10. mail j. a. otjustud Wenemaale saata komisjon traalimise asjus läbirääkimiseks.

7 1 1
Sõjainiisteriumi esitajaks tähendub komisjoni määratud
Merejõudude staabis teeninud vanem-leitnant Rudolf Gilde-
mann'i, kelle väljatoomandeerimisels Merejõudude Suhatajal
vastavad korraldused teha kokkuleppel välisminiisteriumiga.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Sõjavõtte teatistada.

Päevakäskud.**Nr. 214.**

Tallinnas, 17. mail 1922 a.

Sõjavägede Ülemjuhataja päevakäskude nr. nr. 181 ja 403 — 1919 a. täielikuks ja minu päevakäsku nr. 376 — 1921 a. osaliseks muutmiseks, lähen arstide komisjoni poolt pärast ravitsemist puhkuse andmise juures terwise parandamiseks järgmiselt juhtööbrits võtta:

1) Puhkus kuni 15 päeva kestvusega lugeda lühikesajaliselt; puhkus, mis üle nimetatud tähtaja kestab — pikaajaliselt puhkuseks.

2) Sõjaväelasi, kellele arstide komisjoni otsusega pikaajaline puhkus lubatud, varustab Sõjaväe haigemaja, ehk kus viimast pole, rahvaväe ülem sõidupiletiga lit. „A“: a) juhtumisel, kui puhkus mitte üle ühe kuu ei kesta — sõiduks koju ja sealt tagasi väeosasse; b) kui puhkus üle ühe kuu kestab — ainult koju sõiduks; viimasel juhtumisel saavad sõjaväelased puhkuseaja lõpul tagasisõiduks sõidupileti lit. „A“ lähemalt maakonna rahvaväe ülemalt.

3) Sõjaväelastele, kellele arstide komisjoni poolt lühikesajaline puhkus lubatud, keelan koju ja tagasi sõiduks sõidupileti lit. „A“ väljaandmise.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Tallinnas, 17. mail 1922 a.

Sõjaväelise alam-mediitsiinilise personali ettevalmistamiseks lähen Sõjaväe Terwishoiu Walitsuse Ülemal perioodiliselt korraldada Tallinna Sõjaväe Haigemaja, 1. ja 2. diviisi laatsaretide juures kaheksakuulisi Sõjaväe wälskerite kursusi juurde lihtatud programmi järele.

Kursantide arvu määrab kindlaks Sõjaväe Terwishoiu Walitsuse Ülem aratähendades, kui palju õpilasi iga diviis (brigaad, Merewägi) andma peab.

Liisa: Programm.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Welsterite kursuse programm.

1. Anatoomia ja füsioloogia.

- 1) Inimese keha anatoomia ja füsioloogia lähikene ülevaade.
- 2) Luukere: Luude ühendus. Kõndi kest. Pea luud. Keha luud. Selgroog. Rihete luud. Kinnakõrv. Ülemiste keha-liigete luud ja liigendid. Alumiste kehaliigete luud ja liigendid.
- 3) Lihased: Pea ja kaela lihased. Rinna lihased. Kõhu ja selja lihased. Ülemiste kehaliigete lihased ja künnapad. Alumiste kehaliigete lihased ja künnapad.
- 4) Seedimisorganid: Suuloobas. Hambad. Sülgnäärmed. Keel. Kurf. Söögitoru. Magu. Sooled. Maks ja sapp. Kõhunäär (Pankreas). Kõhutulle.
- 5) Põrn.
- 6) Sugu- ja luseorganid: Neerud. Kusiteed. Kusipõis. Kusitoru. Suguilge. Munad. Naiste suguorganid.
- 7) Hingamisorganid: Ninas. Kõriõõlm. Hingekõri ja hingetoru. Kopsud. Kinnakelme. Hingamine.
- 8) Vere ringjooksu organid: Veri. Süda. Südamelott. Südame klapid. Südame tegevus. Luit- ja tõmb-jooned. Nahljooned.
- 9) Oluuste vahetus.
- 10) Närwikawa: Peaaju ja selgüdi. Peaaju ja selgüdi närwid.
- 11) Silm.
- 12) Kõrv.
- 13) Surnu lõikamine: Korjusmürgitus lihwitus.

2. Kirurgia.

- 1) Üldine patoloogia ja bakterioloogia.
- 2) Põletik: Ageda põletiku tunnused, põhjused ning järelbused. Pitaldane põletik. Mädanemine. Kudesurm (necrosis).

- 3) **Antiseptika:** Aseptika. Sidumise materjal. Sterilisaatsioon. Võitusele walmistamine. Narkoos ja tuimastamine. Sõrgendite ja kudede põletik.
- 4) **Haawad:** Vere jooks ja selle jalgumine. Haawade arstimine, õmblemine, sidumine, sidumise patiteesed.
- 5) **Marutõbi.**
- 6) **Põletis- ja külmetishaawad.**
- 7) **Sidemed:** Sidumete rullimine. Pea, kaela, õla, küünarnuki, käe ja sõrmede, rinna, kõhu, niuete, reie, põlwe, sääre ja jalalaba sidemed. Munatõti hoidja. Silmused.
- 8) **Proteesid:** Mehaano-teraapia lühikene ülewaade. Masinad. Mehaanilised wigastused. Contusio.
- 9) **Luumurded:** Nende tunnused ja üldine arstimine. Lahad Gips ja tärkliiside. Pealuude murded. Kinaluude murded. Lõugluu murd. Kõlgluu ja rangluu murd. Rangluu murde side. Õlgluu ja käsiwarre luude, reisluu, teberluu, jalaääre ja labaluude murded.
- 10) **Siigendite wenitus.**
- 11) **Nikasused:** Nikastuse üldised tunnused. Õlgluu pähiku, küünarluu, põidla, rangluu, reisluu, sääre, labajala ja lõualuu nikasused.
- 12) **Waewajad:** nende näpitsasse jäämine (incarceratio) ning tagasi asetamine.

3. Suguhaigused.

- 1) Age ja pikalbane tripper, kaitsewahendib, komplikatsioonid. Kusipõie eelnäärme ja munade põletik.
- 2) Pehme chanter.
- 3) Kõwa chanter. Kõlgehahtamine. Süüfilise tunnused I, II. ja III järgus.

4. Silmahaigused.

Conjunctivitis, trachoma, keratitis, Hordeolum.

5. Nõrwaigused.

Wälis- ja lefkorwa haiguste üldised tunnused.

6. Nahahaigused.

Sammaspooled. Scabies. Pediculosis. Intertrigo. Clavus.

7. Sisemised haigused.

- 1) Hingamis-organide haigused: Nohu. Bronchitis. Kopsu põletikud, riisikus.
- 2) Südametegevuse rikked.
- 3) Seedimise organide haigused: Vere ofsendamine, verine väljajehide ja Opstipatio. Diarrhoea. Pleus, pimesoolika ja ussi jätku põletik, kõhutalme põletik. Soolteusfid. (Helminthiasis).
- 4) Maksahaigused: Kollatõbi (icterus), sapi kiivid.
- 5) Neeruhaigused: Põletikud ja kiivid.
- 6) Närvihaigused: Langetõbi, peaju rabandus.
- 7) Waimuhaigused ja waimuhaigete eest hoolitsemine.

8. Külgehaigused.

- 1) Üldine ülevaade pifilastest. Pifilased külgehaiguste haiguste tekitajatena. Organismi võitlus pifilastega. Organismi vastuvõtlikkus. Võitlus haigustega. Toksiinid. Jammuniteedi õpetus.
- 2) Kõhuõetõbi, plekiline õetõbi, lorduw õetõbi. Haiguse edasiandmine. Infektsioon. Kaitsewahendid. Hoolitsemine
- 3) Kolera.
- 4) Verine kõhutõbi.
- 5) Storbunt.
- 6) Influentza.
- 7) Lätatuslõha
- 8) Rõuged ja kaitserrõuged.
- 9) Tuulerõuged.
- 10) Leetrid.
- 11) Sarlat.
- 12) Difteria.

9. Haigete eest hoolitsemine ja arstline tehnika.

- 1) Soojuse, pulsi ja hingamise mõõtmine. Wannitamine. Duschid. Linadesse mähkimine, märjad lapid, jää tarvitamine, soendaw mähis (kompres), kataplasmad, plaastriid, lupud, naha alla prittimised, liistiriid, toidullisiti-

rid, maoloputamine, pulverisatsioon, inhalatsioon, kõrwapritsimine ja puhastamine, rohtude tilgutamine, filma lõikamine, määrimine, tööriistade kõrvaldamine kõrvast, ninast, kurgust, silmast ja söögitorust. Pusitoru pritsimine ja kateteriseerimine pehme kateteriga. Arstiriistad, nende nimetus, puhastamine, alalhoidmine ja steriliseerimine.

- 2) Sanitarikoti sisu.
- 3) Welsteri teenistus: wäeosas, ambulantsis ja haigemajas.
- 4) Haigete ruumid: valgus, soojus, õhu ja ruumide puhastamine, haigewoodi, pesuwahetus, haigete toitmine ja jootmine. Opereeritud külgehaakawate ja luumurdega haigete eest hoolitsemine. Üldised määrused haigete hoolitsemises.

10. Lühitene ülevaade wälja sanitariteenistusest:

Wäsinute ja haigete eest hoolitsemine wäeosade liikumisel. Intertrigo. Haudunud ja õrutud jalad. Welsteri kohused komandode saatmisel ilma arstita. Haawatute ja haigete kandmine ja wadamine. Rätel ning kanderaamil kandmine. Kanderaamid. Haawatu kanderaamile seadmine. Sanitarid-kandjad. Haawatu asetamine sanitar kaarikule. Haawatute koristamine lahingu wäljal. Kergelt haawatud. Wiibimatast arstiabi wajawad haawatud. Lootuseta (surmawalt) haawatud. Haawatutele ja põrututele abiandmise üldised määrused.

Sidumise punktid ja laatsaretid, sanitarwagunid ja transport. Genfi konwentsioon ja Punane Riist.

11. Eefimine abiandmine õnnetutel juhtumistel ja äkiste haigetajäänutele.

- 1) Surma tunnused.
- 2) Elustamise üldised reeglid.
- 3) Kunstlik hingamine.
- 4) Uppunu, külma wõetu, wingujäänu, ülespoonu, ja walgustatatu elustamine.
- 5) Päiksepiste tunnused ja päiksepistest tabatule abiandmine.
- 6) Abiandmine minestanule.

Mürgitus. Mürgid. Mürkide kohalik ja üldine mõju. Mürgituse üldised tunnused. Abiandmine järgmistele sihitutele: alkoholiga, hapetega, karbool-happega, lehelistega, hlorkaliga, arsenikumiga, elawahõbeda, wase ja tina ühendustega, põrgukiviga, oopiumiga, morfiumiga, atrobiniga, kofainiga, strychniniga, tungal teradega, fosforiga, joodiga, tsiaanhappega, kalts-hypermanganicumiga, seentega, liha ja kalaga.

12. Terwishoid.

Toidu koosseis. Liha. Kala. Piim. Muna. Jahu. Leib. Kartul. Kapsas. Wesi. Wee tähtsus organismile. Wee omadused. Wee puhastus. Joowastawad joogid. Kalk. Tee. Kohwi. Tubaka suitsetamise kahjulik mõju. Keha ja rite puhtuse järelwalwe. Dht, tema tähtsus elule. Glumaja ja eluruumide õhupuhastamine. Niiskete eluruumide kahjulik mõju. Normaali elumaja omadused. Raapind ja tema roojastamine.

Sõjawäe terwishoid.

Külgehaiguste vastu wõitlemine sõjawäes. Sõjawäe haiguste mõju ja nende põhjused sõjawäes. Külgehaiguste vastu wõitlemise üldised määrused. Abinõud külgehaiguste esimeste juhtumiste ilmnemise puhul. Abinõud ilma haiguste ärahoidmisel.

13. Desinfektioon.

Desinfektioon soojustega, auruga, keetmisega, põletamisega, karbooliga, seebi-karbooliga, wäewelkarbooliga, sublimaadiga, lubjapiimaga, Hoorlubjaga, roheline seebiga, soodaga, puutõrwaga, formaliiniga, wäewliga, naftalüfooliga ja munde wahenditega. Inimese, kate, elumaja ja mitmesuguste asjade desinfektioon. Eetwaatusabinõud desinfektoritele.

14. Retseptuur.

Kohusedelid ja nende lohkuseadmine. Raal ja mõõbud. Arstirohtude kujud: pulvis, pilulae, emulsio, mixtura, infusum, emplastrum, suppositorium, unguentum, linimentum, sapo, extractum, tinctura.

15. Farmatoloogia.

Üldine mõiste farmatoloogias ja teemias:

Rõhupuhastajad: Ol. Ricini, calomel, natr. sulfur., magnes. sulfur., magnes, usta, radix Rhei, Cortex casc. Sagradae.

Rõgastajad: Specac., Pulv. Doveri, Ol. Anisi, Ol. Terebinth., Acid. benzoicum.

Ruseajajad: Diureticum, Urotropinum, Foliae urae urfi, Bals. Copalvae, Ol. Santali, Salolam.

Higijajajad: Flores Liliae, Fl. Chamomillae.

Usfirõhud: Rhizoma Flicis Maris, Flores Cinae, Santonin.

Glustajad ja wirgutajad (analeptica): Camphora, Spiritus vini, Aether, Liquor ammon, caust. Coffein, Rad. valerianae.

Palawikuwähendajad: Chinin, Acidum et natr. salicyl. Aspirinum, Pyramydonum, Phenacetinum.

Nimastajad, uinutajad, rahustajad ja waluwähendajad:

Opium, Morphium, Codein, Chloroform, Aether sulfur., Chloral hydrat, Folia Belladonnae, Cocain, Kalium bromatum, Natr. bromatum, Ammon. bromatum.

Südamerõhud: Fol. Digitalis, Tinct. Strophanti, Coffein, Digalen, Camphora.

Muutjad: Hydrarg. vivum, Sublimat., Calomel, Hydr. praecip. alb. et flavum, biiodatum rubrum, salicylicum, oxycyanatum, Jodium purum, Kalium iodat. Natr. iodat. Arsenicum, Natr. katodylicum, Phosphorus, Natr. bicarbonic. Natrium chloratum, Acidum muriaticum.

Wereandjad: Ferrum ja arsenicum, Ferrum sesquichloratum.

Wõrud ja seedimistedendajad rõhud: Tinct. Chinae, Tinct. Menthae pip. Menthol.

Toitjad: Ol. Secoris Aselli.

Behmendajad ja limastajad: Semen amygdal. dulc. et amar, Semen Vini, Ol. Olibarum, Ol. provincial, Ol. seu. butyrum Cacao, Glycerinum, Paraffinum, liquidum, Vaselinum, Arunguia porci, Cera flava,

Radij Liquiritiae, Gummi arabicum, Amylum tritici,
Semen Hydropodii, Talcum venetum.

Parlijad ja kolkufiskujad: Acid. tannicum, Tannalbin,
Tinct. Katanhae, Tinct. Myrrhae, Alumen, Liq.
alum. aceticum, Argentum nitricum, Plumbum aceticum,
Zincum oxydatum, Zinc. sulf. Bismuth. subnitr. et
salicylicum, Acid. aceticum et citricum, Secale cornu-
tum (Ergotin), Adrenalinum.

Pöletajad: Arg. nitricum, cuprum sulf., natr. et kali caustic-
um, Calcar caustic. acid. nitr. et sulfuricum,
acid. lacticum.

Artajad ja willitõmbajad: Charta sinapis, Tinct. jodi,
Ol. Terebinth., Cantharides.

Definitsseerijad: Sublimat, Acid. carbol. crudum et crys-
tallis., Creolin, Dylol, Naphthalinum, Acid. boricum,
Resorcina, Borax, Kal. chloric., Kali hypermang.
Formalinum, Jodoformium, Dermatol, Xeroform,
Ichthyolum, Pix liquida, (Üngt. Willin.), Kreoso-
tum. Quajacol, Thioacol.

Sõjawäe Terwischoiuwalitsuse Ülem

San. Volkownik Rossmann.

Nr. 216.

Tallinnas, 17. mail 1922 a.

Räfin Sõjavägede Ülemjuhataja päevakäsku 30. jaanuarist 1920 a. nr. 1024 maksusametaks lugeda.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots**.

Nr. 217.

Tallinnas, 18. mail 1922 a.

Wabariigi Walitsuse otsuse põhjal olid minu abi Rindralstaabi Rindral-Major **Larka**, Sõjavägede Staabi ülem Rindralstaabi Rindral-Major **Lill**, Merejõudude Juhataja staabi ülem ase-kapten **Salza** ja Ratsawäe inspektor alampolkownik **Burhoeuden** komandeeritud, ühes Riigivanemaga, Helsingis 15-ist kuni 18. maini s. a.

Märkus: Riigisekretäri wahetiri 13. 5. 1922 a. nr. 1471.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots**.

Nr. 218.

Tallinnas, 18. mail 1922 a.

Sõjavägede Staabi ülemat Rindralstaabi Rindral-Major **Lill**'e luban puhtusele 15-ist mailist kuni 14. juulini s. a., ühes palga edasimatsmisega.

Rindral-Major **Lill**'e äraolekul täita Sõjavägede Staabi ülema kohuseid Rindralstaabi ülemal Rindralstaabi polkownik **Tõrwan'd**'il.

Muus: Wene sõjawäe seaduste kogu VII raamat § 666.

Diendus: Wabariigi Walitsuse nõusolek 12-ist mailist s. a.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots**.

Nr. 219.

Tallinnas, 18. mail 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Wiru maakonna Püksi walla kod. Linda Hansu t. Laur'i, Wiru maak. Erra walla kod. Marie Hansu t. Koljal'i, Narwa linna kodanikud Albe Joosepi t. Mill'i ja Marie Augusti t. Liebe, neid süüdistades, U. N. S. art. 102, 129 ja S. N. S. art. 273¹ põhjal.

Sõjainimestri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

Nr. 220.

Tallinnas, 19. mail 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna kohus, kohtu istumisel 30. märtsil j. a., kuulab ära tagawara wäes olewa jw. ametniku asetäitja Melesander Taska süüdistuse asja N. S. § 1455 ja S. N. S. § 279 järele ja otsustas teda mõista, meelega tapmises mitte süüdi olewat, kuid kohus, leidis teda süüdlase olewat meelega haavamises äritatud ja ägedas olekus, mille tagajärjel surm oli N. S. § 1484 ja 2, 31 astme 2 põhjal kolmeks aastaks wangiroodu, ühes kõigi isearraliste õiguste ja eesõiguste kaotamisega ja tagajärgedega mis ettenähtud N. S. § 58, 1—2.

See otsus läks staatuslikku jõusse 2. aprillil j. a.

Märkus: S. Proturööri wahetiri nr. 3114, 11. 5. 22 a.

Sõjainimester, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 221.

Tallinnas, 19. mail 1922 a.

Minu käsul toimepandub juurdlusest 6-da jalawäe polgu ülema abi alam-polkownik Egbert Fürmann'i ja 3-da diviisi staabi fideülema f. t. leitnant Woldemar Hegeinam'i ülespidamise kohta Sindi alewis 2-sel mail j. a. selgus järgmist:

1) 2-sel mail s. a. nõudsid leitnant Uegeinam ja alam-polkownik Jürmann, kes nelja eraisiku seltskonnas Pärnus, „Bristol'i“ sõerastemajas, purjutamas olid, diivlisi fidekomandost diivlisi ülema tarvitamiseks määratud auto wälja, laadisid sellele tähendatud eraisikute seltskonna peale ja sõidutasid nad Sindi alewisse, kuhu Pärnust 22 wersta halba ja autole rasket teed on.

2) Tee peal jattasid alam-polkownik Jürmann ja leitnant Uegeinam tähendatud seltskonnas purjutamist, nii et nad Sindi alewisse täiesti joobnud olekus jõudsid. Niisuguses olekus pidasid nad endid sündmatalt üles, ja tõmbasid sellega eneste peale alewielanikkude ja wabrikust wäljatulewate tööliste üldise tähelpanu.

3) Benziini otsakorrale lõppemise puhul tegid alam-polkownik Jürmann ja leitnant Uegeinam telefoni kaudu Pärnu korralduse, et neile hobusega Sindile benziini järele saadetak. Selleks nõudis alam-polkownik Jürmann 6-da polgu tööroobust hobuse, kuna leitnant Uegeinam diivlisi staabi fidekomandost benziini wälja nõudis. Selles asjas awalikul telefoni kõnepunktil kõneledes pidasid endid alam-polkownik Jürmann ja leitnant Uegeinam jällegi sündmatalt üles, telefoni kõne juures kõiksugu wägijõnu tarwitades.

4) Sindi alewis jattasid alam-polkownik Jürmann ja leitnant Uegeinam purjutamist kalewibriku teenijate seltsi „Harmonie“ ruumides, mis juures leitnant Uegeinam lord seltsimaja lauale magama jäi ja niihästi temal, kui ka alam-polkownik Jürmann'il kohalikkude elanikkudega ja seltsiliikmetega sõnawahetusi tekkis, mis juures asi, nagu pealtnägijad tõendawad, isegi rüülemiseni on läinud.

Alam-polkownik Jürmann'i ja leitnant Uegeinam'i niisugune ülespidamine kogus juba sündmuse juurde suure hulga pealtwaatajaid, pärast on see Sindi alewis üldiseks kõneaineks olnud, mis juures ohwitseride ülespidamise kohta weel teisi tõmteateid on laiale laotatud.

Seian, et niisugune riigi poolt diviisi ülema tarvitamiseks määratud auto tarvitamine oma eralõbuks, sõdurite ja polgu hobuste väljalasutamine samaks otstarbeks ja lõpeks alam-polkownik Fürmann'i ja leitnant Ugeinam'i kõlbmata ülespidamine amplitudis lohtades, mis rahwa filmis terve ohwitserlonna peale warju võib heita, ja mida igasugused kihutajad oma huvides võivad ära kasutada, täiesti lubamata nähtus on. Sõltub raskendab veel see asjaolu, et asjaosalistest ohwitseridest üks kõrgema ja teine igatahes filmapaistwa koha peal teenib.

Karistan alam-polkownik Fürmann'i 15 päevalise arestiga peawahis ja kõrvaldan tema ametist. Arest ära landa Tallinnas, komendandi korralduses.

Leitnant Ugeinam'i karistan niisamuti 15 päevalise arestiga peawahis, mille hulka aga need 3 päewa aresti arvata, millega teda 3-da diviisi staabi ülem auto omawolilise tarvitamise eest juba karistanud on, ja kõrvaldan tema ametist. Arest leitnant Ugeinam'il ära landa Tallinnas, komendandi korralduses.

Karistuste täidewiimiseft 3-da diviisi ülemaal minule ette landa.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 222.

Tallinnas, 9. mail 1922 a.

Wabastan Sõjakoolis teenawat alam-kapten August Riwi Sõjawäe Ringlonna lohtu ajutise liikme kohustest 1. juunist j. a. arwates, ja määran tema asemele samast ajast 5 jalawäe polgu kapten Oswald Mullas'e.

Diendus: Sw. Ringlonna lohtu esimehe ettelanne nr. 3092, 15. 5. 22 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Mr. 223.

Tallinnas, 19. mail 1922 a.

§ 1.

Räfen Suurtükiwäe Inspektoril juurtükiwäe lasteharjutust korraldada 3 perioobis:

I perioob 1-st juunist kuni 30-da juunini — 3. Suurtükiwäe polk.

II perioob 1-st juulist kuni 31-se juulini — 2. Suurtükiwäe polk.

III perioob 1-st augustist kuni 31-se augustini — 1. Suurtükiwäe polk.

Tähendatud tähtaegadets asuwad polgub laagri.

Laagrisse sõiduts luban tarwitada raudteed, kuid tagastaminek oma karnisonibesse peab lahing osadele sündima rännat korras.

Lasteharjutused sünniwad Suurtükiwäe Inspektori juhatusel, kellel tarwitajed programmid kokku seada.

Ülftitasjalitub juhitudõrid batareide wälja sõidu kohta laagrisse annab Suurtükiwäe Inspektor.

Sõjaminek Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Mr. 224.

Tallinnas, 22. mail 1922 a.

§ 1.

Kindralstaabi Kurfustel olematele ohwitseridele topograafiliste instrumentaal-üleõwõtete ajal määrata abiks töölistena igale tšhele 1 sõdur 7-st jalawäe polgust.

§ 2.

Menbele samadele ohwitseridele, gruppede ja kurfuste juhatajale taktiliste ja statistiliste wälisõitute ajaks määrata ratsa hobuseid ja ratsa kästjalgafti Ratsa polgust. Hobusemoona ja asjade weoks määrata 2 lahchobuse weowanfert.

Wea parandus. 117

Sõjaministri päewaläsus 19. 5. 22 a. nr. 223 on trükitud: Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Soots, peab aga olema: Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjawäe trükituba.

§ 3.

§§ 1 ja 2 tähendub sõdurite, hobuste ja veoabinõude määramisest täita vastavate väeosade ülematel Rindralstaabi Kurjustejuhataja nõudmisel.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 225.

Tallinnas, 22. mail 1922 a.

Sõjaväe Ringkonna kohus lohtu istumisel 15. detsembril 1921 a. kuulas ära end. 7. Piiriküti pat. leitnant Magnus-Oskar Siial'i süüdistusasja ja otsust. s teda mõista S. N. S § 232 jao IV p. 1 ja N. S. § 134 ja 135 ning 31 astme 4-da põhjal poolteiseks aastaks vangiroodu ühes kõigi iseenalaste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. §§ 581 ja 582 ja ühes ohvitseri kutse mahavõtmisega.

Peale selle Siial'ilt fisisenõuda 801247 mk. 85 penni tema süü läbi riigile tehtud kahju, misjulgune summa aga tema maksujõuetuse puhul administratiiv teel fisisenõuda S. N. S. § 236 põhjal nendelt Siial'i ülematelt, kes oma ameti kohuste järgi kohustatud olid tema teenistuse järele walwama ning selle oma kohustuse mittetätmises süüdlased leitakse olewat.

N. S. § 152¹ põhjal arwesse wõttes 9 kuud eeluurimise wangistust, jääb temal weel järele karistuse aega kanda 9 kuud wangiroodus.

See otsus läks seaduslikku jõusse 26. detsembril 1921 a.

Märkus: Sw. Prokuröri wahelkiri nr. 3163, 13. 5. 22 a.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 226.

Tallinnas, 22. mail 1922 a.

Rindluse suurtahtiwäe divisjoni 1 gruppe ülema kohustetäitja alam-kapten Gerhard Mollin omas raportis 1 suure

tühtiväe polgu ülemale 8. mail j. a. nr. 1095, palus teeni-
tusse üleviia Narwa karantiinist, sõjaväe ametniku asetäitjat
Teodor Treimanni — nimetades sõjaväe ametnikuks. Teen
alam-lapten Nollin'ile märkuse tähepanematuse eest ametlike
kirjavahetuses.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Paamatuks

Sõjaväe trükkoda.

Sõjaministri Päewakäskud.

Nr 227.

Tallinnas, 23. mail 1922 a.

§ 1.

Minu päewakäsku 17-st jaanuarist j. a. nr. 30 muutmiseks avaldan siin juures Riigikogu poolt 1922 a. peale vastuwõetud riigimaksude nomenklatuuri, mida 1-st maist j. a. fiskemaksude juures riigisummade arwele käsitada tuleb. Maksu kaastirjades käsin iga kord nomenklatuuri jaotuse äratähendada.

§ 2.

Suhin wäeosade ja asutuste ülemate tähelepanu selle peale, et nemad tänini kõik summad, mis nende kaudu Riigisummade arwele makseti, Riigisummade arwele Sõjaministeeriumi alal on kannud. See talitushwiis ei ole aga sugugi õige, sest et Sõjaministeeriumi alale oma iseloomu poolest ainult teatud osa fiskemaksetatavatest summadest kuulub, see on need summad, mida Sõjaministeerium riigile otsekohe annab, oma tulude eelarwes ette näeb ja neid arwestab. Muud fiskemaksetatavad summad aga, mis Sõjaministeeriumi tulude eelarwesse üles ei ole wõetud, nagu tempelmaks, tulumaks, kohtutulud, kohtu poolt määratud trahwid j. n. e., kanda lihtsalt Riigisummade arwele, jättes „Sõjaministeeriumi alal“ tähendamata.

M l u s: Riigikassa Peawalitsuse kiri 22. aprillist j. a. nr. 2149.

S i s a: Üldine riigimaksude nomenklatuur ja wäljawõtte nomenklatuurist, misjaguse jaotuse all fiskemaksetatavad summad Sõjaministeeriumi alale kuuluda wõiwad.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Riigimaksude nomenklatuur 1922 aasta peale.

A. Otselohesed maksud.

pr. 1. Tulumaks.

1. 1922 aasta maks.
2. Eelmiste aastate maksud.
3. Trahwid ja wiivitusrahad.

pr. 2. Vri- ja tööstusmaksud.

1. Põhiärimaks (patendid).
2. Lisaärimaks mitte awalikult aruandwate ette-
wõtete pealt (puhtafumaks):
 - a) 1922 a. maks
 - b) eelmiste aastate maks.
3. Lisaärimaks awalikult aruandwate ettewõtete pealt
(kapitali ja % maks):
 - a) 1922 a. maks
 - b) eelmiste aastate maks.
4. Ratlamaks.
5. Trahwid ja wiivitusrahad.

pr. 3. Maa ja hoonete maksud.

1. Maks liikumata waranduse pealt linnades ja alewites.
 - a) 1922 aasta maks
 - b) eelmiste aastate maks.
2. Maks liikumata waranduse pealt maal.
 - a) 1922 aasta maks
 - b) eelmiste aastate maks.
3. Trahwid ja wiivitusrahad.

pr. 4. Maks kapitali %% pealt.

1. Maks wäärtpaberite pealt.
2. Hoiusummade pealt.
3. Obligatsioonimaksud (13. 1. 1905 ja 9. 1. 1915.
seaduse põhjal)

4. 0.396% maks kontoforrent (on call) arwete pealt.
5. Trahwid ja wiimitusrahad.

pr. 5. Kreposti maks.

1. a) Kreposti ja kingituse poshlinid.
- b) Wiimitusrahad.

pr. 6. Pärandusemaksud.

1. Päranduse poshlinid.
2. Trahwid ja wiimitusrahad.

V. Tempel- ja tasumaksud.

pr. 7. Tempelmaksud.

1. a) tempelmaks
- b) tempeltrahwid.
2. Kohtu poshlinid ja rewisjoni maks.
3. Akti poshlinid.
4. Tulekinnituse poshlinid.
5. Kantselei poshlinid ja maksud, maks notariuste ja makserite raamatute pealt.
6. Kohtumaks.
7. Advokatide maks.

pr. 8. Patentid, laalud ja proowid.

1. Maks ees- ja omandusliguste pealt joonistuste, mudelite, leiduste ja kaubamärkide eest.
2. Proowimaks metallidelt.
3. Mõõtude ja laalude õigekstunnistamise eest.

pr. 9. Mitmesugused tasumaksud.

1. Passide maks ja passide kaotamise eest.
2. Maks väljamaa passide pealt.
3. a) Passide wiseerimise maks.
- b) Peatuslubade maks.
4. a) Mitmesugused muud tasumaksud lubade, tunnistuste ja teadete eest (kohtutulud, transferdi maks ja kaupade analüüs)
- a) Kodafonduse maksud.
- b) Hobuste passid.

D. Mitmesugused tulud.

- pr. 10. 1. Kulude tagasimaks, mis on tehtud era-asutuste ja isikute arvel ja karantiini maks.
2. Maks loterii võitude pealt.
3. Erakvõid ja viivitusrahad, mis eelmistes pr. pr. mitte ettenähtud.
4. Leitud ja konfiskeeritud varandused.
5. Mitmesuguste riigi varanduste miinid.
6. Ülejäägid krediididest.
7. Mitmesugused ettenägemata sissetulekud.
8. Maksud eelmiste aastate arvel.
9. Riigikontrolli poolt avalikuks tehtud ülemäärane maksud.

E. Raudsed maksud.

pr. 11. Tollid.

1. Tollimaks sisseveetavatelt kaupadelt.
2. " " väljaveetavatelt " "
3. 5% aktsidendiad.
4. Erakvõid.
5. Mitmesugused sissetulekud.

pr. 12. Aktsid.

1. Aktsid piirituse pealt.
2. " " veinide, nappide ja likööri pealt.
3. Õlle pealt.
4. Patendid joogikohtadele, vabrikutele ja tööstustele.
5. Aktsid pärmil pealt.
6. Patendid pärmil pealt.
7. Tubala aktsid.
8. Peberosfi lestad ja paberi pealt.
9. Tubala patendi maks kauplustelt.
10. Tubala patendi maks vabrikutelt ja tehastelt.
11. Aktsid tuletikude pealt.
12. Tuletikude patent.
13. Mitmesugused muud sissetulekud.
14. Erakvõid.

pr. 13. Piirituse monopool.

1. Piirituse müük.
2. Eeteri j. n. e. müük.
3. Mitmesugused fiskaalimaksud.

G. Tulud Riigi ettevõtetest.

pr. 14. Tulud riigi maadest, hoonetest ja metsadest.

Rendimaksud maadest ja metsadest.

2. Hoonete rendid ja üürid.
3. Metsade fiskaalimaksud.
 - a) metsa müük.
 - b) valmis metsa materjali müük.
4. Jahilubade maks.
5. Mitmesugused fiskaalimaksud.
6. Trahvid ja viivitustrahvad.
7. Fiskaalimaksud maavaralduse operatsioonidest.

pr. 15. Raudtee fiskaalimaksud.

1. Sõidupiletite müügist.
2. Bagasji weost.
3. Rauba weost.
4. Transiid weost.
5. Mitmesugused raudtee fiskaalimaksud.

pr. 16. Sadamad ja ladud.

1. Ladumaksud tollivalitsuse ladude tarvitamise eest.
2. Laewa ja sadamate maksud.

pr. 17. Posti, telegrafi ja telefoni fiskaalimaksud.

1. Postimaks.
2. Telegrafi maks.
3. Telefoni maks.
4. Mitmesugused fiskaalimaksud.

pr. 18. Eesti Pank ja mitmesugused teised ettevõtted.

1. Fiskaalimaksud Raubandus-Tööstusministeeriumi raubandusl. ja tööstusl. operats. (puhaslasku).

- 151
2. Sissetulekud Põllutööministeeriumi operats.:
 - a) mitmesug. tööstusettevõtet.
 - b) weejõust.
 3. Riigi Trükitubade sissetulek.
 4. „Riigi Teataja“ ja muu kirjastus.
 5. Maudest riigiasutusest.
 6. Riigi liikuva ja liikumata varanduse kasutamisest.
 7. Trükitööde müügist, tšeki raamat.
 8. Riigil olevatest väärtpaberitest (Eesti Pank jne.).
 9. %% Riigi poolt antud laenude pealt.

pr. 19. Selgitamata maksud.

Sw. Warustuse Walitsuse Ülem
Polkownik Rotberg.

W ä l j a w ö t e .

Riigimaksude nomenklatuurist 1922 aasta peale misjuguse jautuste all sissemasjetawad summad Sõjaministeeriumi alale kuuluda wõiwad.

D. Mitmesugused tulud.

- pr. 10. 1. Kulude tagasimaks, mis on tehtud era-asutuste ja isikute arwel ja karantiini maks.
2. Trahwid ja wiilwitusrahad, mis eelmistes pr. pr. mitte ettenähtud.
4. Leitud ja konfiskeeritud warandused.
5. Mitmesuguste riigi waranduste müük.
6. Ülejäägid krediitidest
7. Mitmesugused ettenägemata tulud.
8. Maksud eelmiste aastade arwel.
9. Riigikontrolli poolt awalikult tehtud ülemäärä maksud.

G. Tulud riigi ettevõtetest.

- pr. 14. Tulud riigi maadest, hoonetest ja metsadest.
1. Rendimaksud maadest ja metsadest.
2. Hoonete rendid ja üürid.
pr. 17. Posti, telegrafi ja telefoni sissetulekud.
2. Telegrafi maks.
3. Telefoni maks.
4. Mitmesugused sissetulekud.
pr. 18. Eesti pank ja mitmesugused teised ettevõtted.
3. Riigi Trükitubade sissetulek.
6. Riigi liikumata ja liikumata watanuduse kasutamisest.
7. Trükitööde müügist, isheli raamat.
pr. 19. Selgitamata maksud.

Sw. Warustuse Walitsuse Ülem

Polkownik Rotberg.

Nr. 228.

Tallinnas, 23. mail 1922 a.

§ 1.

Uwalban teadmiseks Wabariigi Walitsuse poolt 29. aprillil 1922 a. wastuwõetud seadluse Wene Sõjawäe Seaduste Rogu XX raam. § 41 ettenähtud summade normi suurendamise kohta.

„Wene Sõjawäe Seaduste Rogu XX raamatus § 41 ettenähtud summade normi, mis awansi näol ühele isikule wõladokumentide peale sõjawäe osade ja asutuste ülemate poolt majandusliste tulude katmiseks wõiwad wäljaantud saada, — suurendatse 200 rubla pealt 5000 marga peale. Riigivanem R. P ä t s. Sõjaminister S o o t s. Riigisekretäär H. T e r r a s.“

§ 2.

Juhin wäeosade ja asutuste ülemate tähelepanu S. S. Rogu XX raamatu art. 40 ja 41 ettenähtud summade wõladokumentide peale andmise puhul ettetulewate wäärnähtuste peale, mida Riigikontrolli Sõjawäe Osakond rewideerimistel on awalituts teinud.

Rii on selgunud, et paljud sõjawäe osad ja asutused anawad wõladokumentide peale suuremaid summe, kui seadus lubab, ilma et wahet teeks suuremasummaliste sisseostude ja vähemate majandusliste tulude wahel. Tihti peale lubatakse üllsikute ametnikude läes ilma tarwitufeta suuremaid summe pidada, sellega tähelepanemata jättes Riigi Teatajas nr. 35—1919 a. riigi raha hoidmise kohta awalbatud määrust, Sõjainistri prot. nr. 256 ja 409 — 1920 a. ja Sw. Warustus Walitsuse Ülema lastuifi nr. 31 — 1919 a. ja 18 — 1921 a.

S. S. R. XX raam. art. 40 põhjal suuremasummalisteks sisseostudeks wõib wõladokumentide peale summe wäljaanda ainult igakorbe tarwiduse (sisseostu) puhul, kus juures tarwitatu summa suuruse määrab kindlaks igakord wäeosja ehk asutuse ülem; dokument peab wiibimata kustutatud saama peale tarwidust.

Waa parandus.

Sõjainiistri päewaläsus 23. maist j. a. nr. 228 § 2 on
trükitud: Sõjainiistri pwl. nr. 256 ja 409 — 1920 a., peab
aga olema trükitud: Sõjainiistri pwl. 256 ja 459, — 1920 a.

Sõjawägebe Staabi Kantselei Sekretär Birkhau.

Bähemate majandusliste kulude katmiseks dokumendi peale summade väljandmises ja tähendatud dokumentide kustutamises käsen täpisealt käia S. S. R. XX raam. art. 41 ettenähtud korra järele.

Palgad, päewa- ja toidurahad tulewad nimelirjade järele välja anda ja lohe raharaamatutest väljaminekuts kirjutada. Suhtumisel kui mõni nendest summadest mingisugusel põhjusel väljamaksmata jääb, tuleb see Sõjaminiisteeriumi krediidi uuenamiseks tagasimaksta.

Ühtlasi hoiatan, et makswatest seadustest ja päewaläsktudest kõrwalekaldujaid saan wastutusele wõtma ja käsen ifikutelt, kes riigi raha ilma seadusliku aluseta oma käes hoidnud, üldise arwepidamise seaduse § 371 ja Wene Peastaabi ringkirja nr. 57 — 1896 a. põhjal trahwi näol 1% kuus fiskeñõuda.

Sõjaminiister, Rindralflaabi Rindral-Major Soots.

Mr. 229.

Tallinnas, 24. mail 1922 a.

Sõjaminiistri päewaläsku nr 702, 23. now. 1921 a., millega Peeteri maakonna Irboska walla kod. Sergei Gawrili p. Malow'i ja Peeter Iwani p. Semiglasow'i Sõja Ringkonna kohtu alla anti, muudan ära.

Sõjaminiistri eest, Rindralflaabi Rindral-Major Sarka.

Mr. 230.

Tallinnas, 24. mail 1922 a.

§ 1.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Harju maakonna Saue walla kodanikud: Ludwig Rüstase p. Allikson'i, Eduard

Ludwigi p. Allikson'i, Robert Ludwigi p. Allikson'i, Kaarel Jaani p. Reimann'i ja Johannes Kaarli p. Reimann'i, neid süüdistabes U. N. S. § 102 j. 1 ja S. N. S. § 269 ja 273¹ põhjal ja Liina Juhani t. Allikson'i ja Leena Kus-tase t. Salm'i, neid süüdistabes U. N. S. § 168 j. III järele.
§ 2.

Anton Wedro süüdistus asja U. N. S. § 102 järele panem seisma kuni Wedro ülesleidmiseeni.

Sõjaminiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

Nr. 231.

Talinnas, 24. mail 1922 a.

Sõjaväe Tehnilise nõukogu esimehe asetäitjat alam-polkownik Burwikow'i lugeda Wabariigi Walitsuse otsusel komandeeritute Prantsusmaale, 18-st maist j. a.

Alam-polkownik Burwikow'i äraoleku ajal täita sõjaväe tehnilise nõukogu esimehe kohused Warustus Walitsuse Mehanika töökobade ülemal insener Sander'il ja nõukogu Ehitus sektsiooni esimehe kohuseid — Warustus Walitsuse Tehnika osakonna ülemal insener Sommer'il sellestjamaast kuupäewast arwates.

Oiendus: Ettekirjutus 15. maist j. a. nr. 8011/1982, alam-polkownik Burwikow'i raport 18. 5. 22 a. nr. 76.

Sõjaminiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

Nr. 232.

Talinnas, 26. mail 1922 a.

Kinnitan ametisse Wabariigi Ohwitseride Reskogu kowabisel korralisel peatoosolekul 30. aprillil j. a. walitud Ohwitseride Reskogu juhatusse ja rewisjoni komisjoni:

Juhatusse esimees:

Kindral-Major Unt.

Juhatusel abiesimees:
 Polkownik Partz.

Juhatusel liikmed:
 Kapten Laurits,
 Meremäe kapten Salza,
 Polkownik Seimann.

Juhatusel liikmete kandidaadid:
 Alam-polkownik Wiard,
 Alam-polkownik Joonson.

Revisjoni komisjon:
 Alam-polkownik Marber,
 Alam-polkownik Trossi,
 Kapten Färwer,
 Wanem-leitnant Taltz,
 Sanitar-polkownik Lofsmann.

Siendus: 30. aprillil s. a. ärapeetud Ohwitseride Rektori
 ja peakoosoleku juhataja ettekanne 4. mail s. a. nr. 2.

Sõjainimester, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 233.

Tallinnas, 26. mail 1922 a.

15—20 sfp. sai Opeasutuste- ja lasteinspektorite juhatusel
 ja juuresolekul korraldatud Alam-ohwitseride koolis kuulipildujate
 roodus kursuste lõpetajatele katse välisõpuse alal. Katse toimetati
 Waldkõis lahingu padrunitega. Ettekannetest selgus, et õpilased
 avaldasid suurt osavust ja head füüsilist arenemist laste seisus-
 lohtade walikul ja sinna minekul. Maastikule tohanemine oli häa,
 maastiku kasutamine liikumisel õige, tule awamine kiire ja rahulik,
 tuleandmisel kindel distsipliin ja märkide õige hindamine, ning
 tabamus rahulolaw. Kuulipilduja töös ettetulnud takistused
 said kiiresti kõrvaldatud. Raartide lugemine ja maastiku oma-
 buste hindamine oli häa.

Katse komisjon, mis koosnes isikuteft väljaspoolt kooli
 koosseisu, leidis, et katset olnud õpilased on välisõpuse alal tar-
 wiliselt ettevalmistatud alam-ohwitseride kohuste täitmiseks.

Sinnates sarnast hädä ettevalmistuse tööd, tänan Alamohvitseride kooli ülemat, kuulipildurite roodu ülemat, selle roodu nooremaid ohvitseri ja kaadrit.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 234.

Tallinnas, 24. mail 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna kohus kohtuistungisel 17. detsembril 1920 a. kuulas ära tagawarawäes olevate (end. 6. jal. polgu) alamkapten Ernst Wilmanzen'i ja f. ametniku Heinrich Grafi, ning ohvitseride referwi nimetirjas olew (end. 6 jal. polgu) f. ametnik Pärtel Kirschfeldti süüdistusasja ja otsustas mõista:

1) alamkapten Ernst Wilmanzen'i S. N. S. § 173 põhjal kolmeks kuuks peawahiti, kuid arwesse wõttes N. S. § 152¹ põhjal aega, mis süüdimõistetud eeluurimise ajal wahi all on mööda saatnud, tuleb see karistus äratantuks lugeda;

2) f. ametnik Heinrich Grafi — S. Rp. S. § 910 p. 1 põhjal kohtulikult õigeks;

3) f. ametnik Pärtel Kirschfeldti — S. N. S. § 232 j. 4 põhjal neljaks aastaks wangiroodu ühes kõigi iseäraliste õiguste kaotamisega ja S. N. S. § 234 põhjal wiieks aastaks wangiroodu ühes kõigi iseäraliste õiguste kaotamisega — mõlema karistuse loostusel mõista teda N. S. § 152 põhjal wiieks aastaks wangiroodu ühes kõigi iseäraliste õiguste kaotusega.

Riigikohus, kus asi 1. webruaril 1921 a. harutusel oli otsustas Sõjawäe Prokuröri abi kassatsiooniprotesti läbiwaatamata jätta. Alamkapten Wilmanzen'i kohta Sõjawäe Ringkonnakohtu otsus täiendada sellega, et tema on kohtulikult õigeks mõistetud süüdistustes S. N. S. §§ 232, 234 ja 261 järele. Munnas osas tema kassatsioonikohtu kaebus tagajärjeta jätta.

See otsus läks seaduslikku jõusse 1. webruaril 1921 a.

M ä r k u s: Sõjawäe Prokuröri whf. nr. 3796, 13. 5.22 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 235.

Tallinnas, 27. mail 1922 a.

20. aprillil 1921 a. saadeti Rindralstaabi Valitjuse I osakonna D jaostonnast L. r. Soomusrongi „Kapten Jrw“ ülemale lit. „D“ raamat nr. nr. 52801—52900, raamatu juurtele leidumate puuduste kõrvaldamiseks. Ühe aasta pärast 26. aprillil 1922 a. saatis L. r. Soomusrongi „Kapten Jrw“ ülem, al.-kapten Grassmansdorff nimetatud raamatu D. jaostonda tagasi, seletusega, et weolirjabe raamat on endise rongi ülema al.-kapten Nepsi ajal tarvitusel olnud ja lorratumalt peetud, mispärast wõimata on tagantjärele nõutud puudusi kõrvalbada. Et al.-kapten Grassmansdorff 8 kuu jooksul, mil ajal tema rongi ülem oli, ei ole leidnud wõimalust puuduste kõrvaldamiseks, tarbekorral endise rongi ülema ja abjuurandi ületuulamise teel politsei laudu, leian, et siin äärmise lohakuse ja hoolimatusega asjaajamises tegemist on.

Ülewalpool toodud asjaolu tõttu teen L. r. Soomusrongi „Kapten Jrw“ ülemale al.-kapten Grassmansdorffile walju noomituse täitsa lubamata lorratu asjaajamise eest.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Nr. 236.

Tallinnas, 29. mail 1922 a.

Minu päewakäsjuga nr. 749, 28. detsembrist 1921 a. on lubatud Sõjamineisteeriumi ja diwiiside orkestrites alaealisi muusikaltoori õpilasi pidada, sõburi palga ja warustusega.

Nimetud õpilasi wõetakse vastu Sõjamineisteeriumi orkestrisse — Korralduswaltitjuse ülema ja diwiiside orkestritesse — diwiisi staabi ülema lubaga; wastuwõtmisel tuleb neid arstiliselt läbi lasta waadata ja nende wanemate luba nõutada.

Need õpilased on kuhustatud orkestrites teenima kuni kutssealiks saamiseni. Enne seda wõivad nemad wabastud saada: 1) arstilise komisjoni otsuse põhjal; 2) distsiplinaar lorras

ning 3) omal soovil ainult siis, kui nemad kõi tulud tagasi maksavad, mis riik nende teenistuse kestvusel ülespidamise peale on ära kulutanud.

Peale kutsealikes saamist tuleb neid vastava Rahwawäe komisjoni saata, kus nemad, ülbiste määruste järele saavad ka sõjawäe teenistusse wastuwõetud, ehk jälle wabastud.

Neid õpilasi, kes Rahwawäe komisjoni poolt saavad sõjawäe teenistusse wastuwõetud, tuleb selle sama orkestriisse teenistusse tagasi saata, kust nad Rahwawäe komisjoni olib saadetud, seal neid rahwawäelaste nimikirja ülesse wõtta, kus ka nemad oma sundusliku aja wälja teenivad. Neid, kes komisjoni poolt sõjawäe teenistusse kälhmataks saavad tunnistatud, tuleb teenistusest hoopis wabastada, ehk nende soovil ja orkestri juhiga kokkuleppel, wabapalgalistena teenistusse edasi jätta.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 237.

Tallinnas, 29. mail 1922 a.

Et Wabadusõja Mälestusmärgid kohale on jõudnud, käjen wäeosade ja asutuste ülemaid tarmiline arm mälestumärke, äratähendades kui palju Wabadusõjas haawata saanutele, Korraldus Walitsusest wälja nõuda, selleks saata wastuwõtja wolitusega Tallinna.

Wäljaandmist korraldada minu pwl. nr. 41, 663 — 1921 a. nr. 148 j. a. awalbud juhtnõuõride järele, wäeosades toimendada mälestusmärkide wälja jagamist wäeosja ülema äranägemisel, soowitaw 24. juunil j. a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 238.

Tallinnas, 1. juunil 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 176 — 24. IV. s. a. täiendusets
juhiti tähelepanu kauba weotariisi nr. 12 muudatuste ja täien-
duste peale, mis awalbatud „Kiigi Teatajas“ nr. nr. 62 ja
65/66 — 1922 a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.****Nr. 239.**

Tallinnas, 1. juunil 1922 a.

Sõjawägede staabi Ülemal Rindralstaabi Rindral-Major
Lill'el oma ametikooste täitmisele asuda, 1-st juunist.

Rindralstaabi polkownik Tõrwand'il oma otjekoheste
kohustetäitmisele pöörduda sellestjamaast kuupäewast.

Märkus: Minu pmf. 18/V. 1922 a. nr. 218 ja
Rindralstaabi Rindral-Major Lill'e raport 1./VI. 1922 a.
nr. 2660.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Wea parandus.¹²⁸

Sõjaministri päewaläsus 2. juunist f. a. nr. 242 on trükitud: „ Dien dus: Minu päewaläsus 1922 a. nr. nr. 218 ja 329 “ peab aga olema trükitud: „ Dien dus: Minu päewaläsus 1922 a. nr. nr. 218 ja 239.

Sõjawägede Staabi Kantsleil Sekretär Birkan.

Sõjawäe trükkoda.

Päewakäsiud.

№ 240.

Tallinnas, 2. juunil 1922 a.

Annan Sõja Ringkonna Kohtu alla Tartu maakonna Kol-
lora walla kodaniku Timofei Peetri p. Kriwoglasow'i ja
Kuresaare linna kodaniku Helene Suhani t. Ammerman'i,
neid süüdistades U. N. S. § 49 ja III¹ j. I ja S. N. S.
art. 269 ja 273² põhjal.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Sarta.****Nr. 241.**

Tallinnas, 2. juunil 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Harju maakonna
Meelime walla kodaniku Anton Gustawi p. Illing'i, teda
N. S. § 9, 1459 j. 2 ja S. N. S. § 279 põhjal süüdistades.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Sarta.****Nr. 242.**

Tallinnas, 2. juunil 1922 a.

Sõjawägede Staabi ülemal Rindralstaabi Rindral-Major
Lill'il luban täna, 2. juunil, puhkusele tagasi sõita.

Sõjawägede Staabi ülema kohused täita Rindralstaabi pol-
kownik Lörwand'il, sellestisamast kuupäewast.

Diendus: Minu päewakäsiud 1922 a. nr. nr. 218 ja
ja Rindral-Major Lill'i raport 2. juunist 1922 a. nr. 2679.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Wea parandus.

Sõjaministri päewatäsus 7. 6. 22 a. nr. 244 on trükitud ülewelt lugebes 22 reas: „al.-leitnant Kattiste“, peab aga olema: „al.-kapten Kattiste“.

Sõjawägede Staabi Kantselei Sekretäri k. t. Jaak.

Sõjanduse trükitoda.

Hõjamineistri P ä e w a k ä s u d.

Nr. 244.

Tallinnas, 7. juunil 1922 a.

Suurtükiwäe Inspektori poolt ettepanud aruandest ohwitsjeride teadmiste kontroleerimise üle suurtükiwäe polkudes ja merelindlustes selgub, et mööbaläinud õpeaasta wõrdlemisi heade tagajärgedega ära kasutatud on. Kuid ühest kurwast nähtusest ei wõi mööda minna: programm on kõikidele ohwitsjeridele üks — aga mitmed batarei ülemad, kes oma ohwitsjeride juhid ja õpetajad olema peawad — teawad oma asja palju nõrgemalt, kui nende nooremad ohwitsjerid. Sellega rahul olla ei saa. Käsen Suurtükiwäe Inspektoril peale laagri lõppu kõikidele batarei ülematele, kes ainult rahulolbawalt wõtanud on, uued katsed määrata ja tagajärjed mulle ette anda, kus juures hoiatan, et kui nemad teistkorda oma teadmistes teistest ohwitsjeridest maha jääwad, nemad madalamate kohtade peale määramiseks ettepanud saama peawad. Wanema ohwitsjeride kohtade peal batareides wõiwad olla ka ainult ohwitsjerid heade teadmistega.

Kõik suurtükiwäe ohwitsjerid, kes kaks aastat järgimööbba teadmiste kontroleerimistel mitte olnud ei ole ja nende teadmised mitte kindlaks tehtud ei ole — tulewad ettepanna suurtükiwäest ülewõimiseks.

Järgmistele ohwitsjeridele, kellel head teadmised, awaldan teenistuse nimel tänu: I. suurtükiwäe polgust: M. leitnant A m b e r g, al.-leitnant R a t t i s t e, lipnik R i w i w ä l i, al.-lapten E u g e n b e r g ja al.-lapten R ü g l e r. II. Suurtükiwäe polgust: leitnant R r u p p, al.-leitnant U n w e l t, al.-lapten T e n n o, al.-leitnant R u b i, leitnant D e r r i k, lipnik W i l b e r g, al.-leitnant R i k e l b a c h, lipnik E u t s, al.-leitnant T a m b e l, lapten R a s u m o f ja al.-leitnant R a n e m ä g i.

III. Suurtükiväe polgusti: al.-lajten *Graven*, leitnant *Wäe*, leitnant *Volk*, al.-leitnant *Rieberg*, al.-leitnant *Matiesen* ja leitnant *Debius*. Soomusrongide brigadist: leitnant *Jerus*, lipnik *Berg*, aseohvitser *Kull*, lipnik *Pommer* ja al.-leitnant *Brokner*. Merekindlustest: lipnik *Georg*, lipnik *Willeh*, lipnik *Böber*, lipnik *Schiller*, mer. ltn. *Bernhoff*, al.-leitnant *Lingas*, al.-lajten *Musfitch*, lipnik *Tuul*, al.-leitnant *Bötler* ja lajten *Smirnoff*.

Soomusrongide brigaadi al.-lajten *Tschetörkin*'it, kellel kõige elementaarsemad teadmised puuduvad ja kes nähtavasti ka püsivmisi edasi jõudmises ei näita, karistada soomusrongide brigaadi ülemaal disiplinaarselt ja laagri lõpul uued eksamid määrata, kui jelleks ajaks rahulolevaid teadmisi ei avalda — tagawara wälle määramiseks ettepanna.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soost.

Nr. 245.

Tallinnas, 8. juunil 1922 a.

Teen Intendantuuri osakonna ülemale alam-polkownik *Karung* a'le märkuse ja avaldan Warustus Walitsjuse Kantselei Alemale s. ametnik *Andresman*'ile noomituse selle eest, et nemad 31. mail s. a. Soomusrongide brigaadi Alemale, i. polkownik *Roska* palwele, temale teenistuse asjus Dwiigateli wabrikusse sõitmiseks liikumise abinõu muretsjeda, sedawõrd wastutulematud olid ja sedawõrd saamatult toimetaksid, et liikumise abinõud 1½ tunni jooksul ei leitnud, nõnda et lubamine ruttu sõiduriigi leida, brigaadi ülema l. i. ninapidi wadamiseks muutus.

Ingin Warustus Walitsjuse Alemale tähelepanu nimetud määratuse peale ja käsen korraldust teha, et liikumise abinõude saamiseks edaspidi sarnaseid talistusi ei tuleks.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soost.

Wea parandus.

Sõjainistri päewaläsus 8. 6. 22. a. nr. 245 on trüki-
tud: Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Soots,
peab aga olema: Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major
Soots.

Sõjaministri Päewakäsk.

Nr. 246.

Tallinnas, 10. juunil 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna ülem kandinis ette, et temale inspektori ülewaatuse ajal 30. V. s. a. peawahis nr. 2 wahialused kaebustsi awalbasid Wahi pataljoni lipnik Drowing'i tegevuse üle, mis selles seisis, et nimetud ohwitser 18. ja 28. mail wahikorra ohwitser olles, lõõnud wahialuseid.

Tallinna linna komendandi poolt toimepandud juurdlusel selgub: 1) et wahialused Boltshunas, Limberg, Kanarik, Kääts, Suits, Laidorff, Ruberg, Tamm, Best, Kool Timps ja Lindmann karauki meeskonnaseaduslike nõudmisi ei ole täitnud ja isegi wastu on hakanud ja 2) et dissipliini jalule seadmise mõttes lipnik Drowing tsehti on omale lubanud kütia mõnda wahialust, selle asemel, et talitada Karnisoni määrustiku § 183 p. 3 järele, mis sugune § lubab wahialuste wastuhakkamise ja käsu mittetäitmise puhul isegi sõjariistade tarwitusele wõtmist.

Lipnik D r e w i n g'i süütegu on ettenähtud S. N. S § 185, mille põhjal teda wõib kohtu alla anda, kuid wõib ka dissiplinarijelt karistada. Ja arwesse wõttes seda, olulorda mille juures nimetud ohwitser lubas enesele seaduses ettenähtud karimate abinõude tarwitusele wõtmise asemel pehmemalt toimeta, mis käega lõõmises awalbus, arreteerin lipnik D r e w i n g'i 1 päewaks peawahis. Arest täidewia Sõjawäe Ringkonna ülema korraldusel. Mis puutub aga wahialustesse, Boltshu-

nas, Limberg, Kanaril, Kääts, Suits, Laidorff
Kuberg, Tamm, Lest, Kool, Timp ja Lindmann
süs käsen neid wastuhakkamise katse eest igat 7 päewaks üksi
kuisse kartsjeriisse paigutada, misjugune karistus täidewiia Tallinn
linna Komendantil.

Dien dus: Sw. Ringk. ülema raport nr. 7448, 8. VI. 22 a

Sõj a minister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõj a ministeeriumi trükituba.

Sõjainiistri Päewakäsiud.

Nr 248.

Tallinnas, 13. juunil 1922 a.

§ 1.

Annan Sõjawäe Ringlonna Kohtu alla Tartu maak.
Kopla walla kod. August Hansu p. Riis'i, Tallinna linna
kod. Olga Mikku t. Rebase ja Alma Mikku t. Rebase,
Järwa maak. Nõmkiila walla kod. Anna Gustawi t. Seil-
berg'i (sünd. Meister), Tartu maak. Raadi walla kod. Mihkel
Jüri p. Sai, Jellesama maak. Daewa walla kod. August Juhani
p. Suubi, Järwa maak. Mäo walla kod. Paul Juliusse p.
Schütz'i ja Tartu maak. Wara walla kod. August Peetri p.
Limse, neid süüdistades U. N. S. art. 102 põhjal.

§ 2.

Marie Richter'i, Linda Meltsas'e, Oskar Herman'i,
Amalie Herman'i, Alide Maurer'i Anna Rebase, Amalie
Suubi, Josua Kriisa, Adele Kriisa, Jaan Truusi,
Jaan Weidra, Marie Piir'i, August Mutso ja Widrit
Kuril'i vastu tõstatud süüdistuse U. N. S. art. 102 järel
lõpetan ära, andmete puudusel.

Sõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **S a r i a.**

Tallinnas, 13. juunil 1922 a.

§ 1.

Annan Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Wenemaa alamad Feodor Trofimi p. Aleksejew'i, Mihail Dšipi p. Elišejew'i, Grigori Aleksei p. Bogatšchew'i ja Wiru maak. Koje walla kod. Anastafia Semeni t. Trifonowa, neid süüdistades U. N. S. art. 111, 168 p. 2 ja S. N. S. art. 273² põhjal.

§ 2.

Wiru maak. Koje walla kod. Aleksander Gerasimow'i, Olga Gerasimow'i ja Aleksander Aleksejew'i süüdistatuse asja U. N. S. art. 111 ja 111¹ järele panen seisma kuni nende ülesleidmiseni.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larfa.

Sõjainistri Päewakäsk. Nr. 252.

Tallinnas, 15. juunil 1922 a.

§ 1.

Sõjamae Ringkonna kohus, kohtuistungil 24. jaanuaril f. a., kuulab ära kapten Karp Wärdi p. Koh'i süüdistuse asja S. N. S. § 98, 100, 151. j. II., N. S. § 1540 j. III. ja N. S. § 362 järel ja otsustas mõista: esimese kuriteo eest S. N. S. § 100, 98, N. S. § 134, 135, 31 astme 5 ja S. N. S. § 5 p. 1 põhjal üheks aastaks wangiroodu ühes teenistusest väljajäetmisega, aukraadi kaotamisega ja kõigi isikualiste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. § 58¹⁻²; teise kuriteo eest N. S. § 362, 34, 134, 135, 35 astme 2 põhjal neljaks kuuks kindluse wangistusele ilma õiguste kättesuhteta, kuid N. S. § 79 põhjal ülewii see karistus kohanlise türmi peale selle sama aja peale ilma õiguste kättesuhteta.

N. S. § 152 põhjal mõlemate kuritegude eest määrata loostud karistus ühe aasta wangiroodu ühes nimetatud õiguste kaotamisega ja muude tagajärgedega.

Kohtukulud panna süüdimõistetud Koh'i waranduse peale, tema maksujõuetuse puhul aga võtta Riigikassa lenda.

Arvesse võttes, et kohtualune Koh Sõjamae Ringkonna kohtu poolt 24. jaanuaril f. a. mõistetud S. N. S. § 231

Järgi sõjaväe teenistusest kõrvaldamisele, kohus otsustas N. S. § 152 põhjal kohtualusele Kõhl'ile ülewaltähendatud karistusest loondada ja temale mõista koostud karistus üks aasta wangiroodu, ühes teenistusest väljajäetmisega, aukraadi kaotamisega ja kõigi isearaliste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. § 58¹⁻².

Silmaspidades, et kohtualune Kõhl wabadusõja algusest saadil Babariigi sõjaväeteenistuses on olnud, lahinguteist osa wõtnud, mille tagajärjel haawatud, kohus S. Rp. S. § 913 juhtnõuõiks wõttes, otsustas esineda Babariigi Walitsuse ees palwega kohtualusele Kõhl'ile kohtu poolt määratud karistus kergendada kolme kuulise arestini peawahis ilma õiguste kikkendusega.

§ 2.

Babariigi Walitsus 10. märtsil j. a., läbiwaadates Sõjawäe Kingkonnakohtu ettepanekut, otsustas kapten Karp Wärdi p. Kõhl'i peale pandud kohtulisi karistusi kergendada, määrates temale kolm (3) kuud aresti peawahis ning alandades teda reamehels.

Otsus läks seaduse jõusse 10. märtsil 1922 a.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 253.

Tallinnas, 15. juunil 1922 a.

End. Tartu Kooliõpilaste pataljoni, end. 6. jalawäe polgu, L. R. Soomusrongi nr. 2 ülemate ja S. L. „Lembitu“ komanderi poolt olib õpilaste-õdurite peale priitkooli saamiseks autasu ettepanekutes mitte õiged teated ülestähendatud, selles pärast lästin endise Sõjawägede Ülemjuhataja prof. nr. 1043 — 6. weebr. 1920 a., nr. 1293 — 26. märts. 1920 a. ja

minu pöf. nr. 706 — 24. juulil 1920 a., ning nr. 153 — 15
 4. märil. 1921 a. avaldatud õpilaste sõdurite nimekirjades,
 lugeda priitkooli tunnistusi väljaantud järgmiselt:

Sõjete. nr. nr.	Väljaantud.	Väljaantud tunnistuse nr.	Lugeda väljaantuse.
1.	Ritsberg, Arnold sünd. 1899 a., pärit Wiljandi maak., Sõgewesti wallast.	717.	Ritfing, Arnold Järi p., sünd. 15. juulil 1899 a., pärit Walga maak. Sõgewesti wallast.
2.	Uhtmann, Martin Marbi p., sünd. 1899 a., pärit Pärnu maak., Sauga wallast.	2201.	Uhtmann, Martin Peetri p., sünd., 30. jaanuaril 1899 a., pärit Pärnu maak., Sauga wallast.
3.	Walben, Ewald pärit Tallinna linnast.	3954.	Walder, Ewald Willemi p., sünd. 15. jaan. 1901 a., pärit Järwa maak. Purbi wallast.
4.	Tugi, Alfred sünd. 1893 a., pärit Tartu linnast.	592.	Tugi, August Kaarli p., sünd. 25. jaan. 1891 a., pärit Tartu maak., Rudina wallast.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 254.

Tallinnas, 15. juunil 1922 a.

15. juuni 27. mail s. a. korraldati Sõjaväe Speasutuste inspektori poolt Sw. Lennu kursuste õpilaste teoreetiliste teadmiste katseksamid. Nagu speasutuste inspektori ettekandest näha, on kõige raskuste ja puuduste peale vaatamata hoolikasti tööd tehtud ja häid tagajärgi saavutatud.

Loen neid tagajärgi Lennuväe Aleva kapten Steinberg'i teenuseks, mille eest temale tänu avaldan.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Wea parandus. 137

On trükitud: Sõjaminiſtri päewaläſt 19. juulift 1922 a. nr. 255, peab olema: Sõjaminiſtri päewaläſt 19. juulift 1922 a. nr. 255-a.

Sõjaminiſtri päewaläſt 16. juulift 1922 a. nr. 255 on tähta ſalajane ja trükitift ei ilmu.

Sõjawägede Staabi Kantslelei Sekretäri l. t. Jaas

Sõjawäe trükitoda.

Sõjainistri Päevakäsk.

138

Nr. 255^a

Tallinnas, 19. juunil 1922 a.

Teen kohuseks väeosade, valitsuste, diviiside ja neile vastavatele ülematele kõik neile alluvad seni wandetõutust andmata ohvitserid, ametnikud ja sõdurid ning sõjaväes teenivad eraisikud ära wannutada 1. juuliks s. a. Riigi Teatajas nr. 1. 1920 a. avalbub üldise riigiteenijate wandewormeli järgi. Peale wannutamist võtta wannutatult allkirjad wandetõutuse lehtedel, mis wannutamist toimetaja poolt ära kinnitada ja teenistuslehtede juures alal hoida. Sõdurite wannutamise kohta teha nende teenistuslehtedes sellekohane märkus.

Valitsuste ja diviiside ülemate ning neile vastavate sõjaväelaste wannutamise kohta järgneb minu erikorrabutus.

Muus: Wab. Wal. otsus 20. IV. 22.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Varla.**

Nr. 256.

Tallinnas, 19. juunil 1922 a.

Sõjaväe Ringkonna kohus kohtuistungisel 10. weebruari s. a. kuulab ära alamkapten Jaan Mihkli poja Leefi'ku süüdistus asja ja otsustas mõista teda N. S. § 13, 294, 119, 31 astme 3 põhjal, kahels aastaks ja kuueks kuuls wangiroodu, ühes kõigi isekraliste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega; teise kuriteo eest — N. S. § 13, 296, 119 astme 2 põhjal, kolmeks aastaks wangiroodu, kuid N. S. § 152 põhjal mõlemate kuritegude eest koostud karistuse — kolm aastat wangiroodu ühes kõige isekraliste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. § 58¹⁻².

Kohtukulud panna süüdimõistetud L e e f i k'u waranduse peale, tema maksuõuetuse puhul aga võtta Riigikassa kanda.

Riigikohtus, kus see asi 29. aprillil j. a. alamkaptän L e e f i k'u kassatšioni kaebtuse põhjal arutusel oli, otsustas tema kohta finnitada Sõjawäe Ringkonna kohtu otsuse 10. weebuarist j. a. mis Sõjawäe Ringkonnakohtu määruse põhjal 15. maili j. a. täitmisele saadetud.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Nr. 257.

Tallinnas, 19. juunil 1922 a.

Annan sõjaringkonna kohtu kätte harutada endise Ehituse ja korteri osakonna ülema al.-polkownik Artur Pärna, selle sama osakonna ehituse jaostonna ülema insener Aleksander H ä b b e, sõjawäe ametniku Alfons Heido'l'i ja sõjawäe ametniku k. t. Alfred Lätte süüdistus asja, mille järele 1920 a. hooletu teenistuse kohuste täitmise tõttu 9211¹/₄ kant tolli laudu 44.568 marga väärtuses kaduma läks.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 258.

Tallinnas, 19. juunil 1922 a.

Minu päewaläsu nr. 238 — 1. VI. 1920 a. täiendusel juhiti tähelepanu kauba weotariifi nr. 12 muudatuste peale, mis avaldatud „Riigi Teatajas“ Nr. 78.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Tallinnas, 19. juunil 1922 a.

Minu päevakäsu nr. 134 — 30. III. 1922 a. täienduseks juhin tähelepanu lauba meotariifide nr. nr. 15 ja 17 muudatuste peale, mis avaldatud „Kiigi Teatajas“ nr. 73.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Nr. 260.

Tallinnas, 20. juunil 1922 a.

10. juunil s. a. umbes kell 19 ajal ilmus Harjuvärava mäele, kus sõjaväe staabi orkester sõjaväe muusika inspektori sõjaväe ametnik Keder'i juhatusel mängis, salilkond Lennuwäe ohvitseri, kelle seast üks ohvitser kõlatoja juure astus ja paberisse mähitud paki näitelawa peale pani ja paberi katki rebis, kus juures pott ja potti sees munad ilmsiks tulid. Selle juures olid teised Lennuwäe ohvitserid ennaft kõlatoja juure kogunud ja nende seast kostsid hüüded, et munad ei ole mitte orkestrile, vaid s. ametnik Keder'ile määratud ja nimelt Lennuwäe ohvitseride poolt. Et ohvitserid bravo hüüetega ja aplaudeerimisega selle wahetuhtumisel ennaft väljakutsuwalt üles pidasid, kuna orkestri juhataja s. am. Keder'i arwamisel sarnasest seisustorast wõisid tekkida kokkupõrkamised ja Harjuvärava mäel olew publikum, s. am. Keder'i arwamisel, seisutoha wõtmise tunde märtle awalbas, kästis s. am. Keder orkestrile mängu lõpetada ja loju minna. Kui s. am. Keder kõlatojast lahkus ja mäest alla läts jooksid mõned Lennuwäe ohvitserid järele ja s. am. Keder'i ja orkestris teenivate sõdurite seletuse järele, sai Keder'ile mõni muna tagant järele wisatud, mis aga ei tabanud.

Nagu selle wahetuhtumise kohta tehtud juurdlusest näha, oli munade annetaja alamleitnant Mädasson. Lennuwäe

ohwitserid olid selle munade annetamist omaš kogus harutanud ja otsustanud. Kogu protokoll raamatus sellekohast märkust ei ole.

Lennuwäe ülem kapten Steinberg on asjast teadnud.

Lennuwäe ohwitseride seletuse järele on selle ülesastumise põhjuselks olnud, et f. ametnik Reber oma orkestriga ei ilmunud 2. juunil f. a. Lennuwäe merisalgas awiomotoristi Atlas'e matmisel, kes õnnetu juhtumise tõttu teenistuse kohuste läitmisel ajal oli surma saanud ja pidi 9. juunil f. a. kell 15 maetud saama, waid oli orkestriga mänginud Harjuvärava mäel matmise ajal, mis Merewäe orkestri saatel kell 19 toimetati. Selle tõttu olewat Lennuwäe ohwitserid otsustanud f. am. Reber'ile „põlgtust awalbada“.

Kogu sellest asjast on näha, et Lennuwäe ohwitserid, terwe kogus, ilma, et vleks selgitanud, kas orkestril wõimalus oli matmisele imuda, kas orkestrile sellest matmisest õigel ajal teadustatud ja kuiwõrd ülepea sarnane orkestri nõudmine seaduslik on, kergemeelselt awalikul kohal ennast mitte ohwitseri mundri kohaselt ülespidada otsustanud on, siis sarnast ülesastumist wäeosa nimel toime pandud, pealegi unustades, et ülesastumine teise wäeosa ülema wastu silitud. Kogu selle tegewusega on Lennuwäe ohwitserid sõjawäe juhatajate, mis nemad ise tegelikult on, prestiisshi awalikul kohal naeruwäärilise seisukorra pannud, ennast awalikul kohal wiisakujeta ülespidades ja teise wäeosa ülema kallale tungides.

Lennuwäe ülem kapten Steinberg on kogu kawatsusest teadnud ja Sõjaministri käsul juurdlust toimetajale ohwitserile oma solitaarsust oma käsualustega allakripsutanud, kuna tema otselohene kohus oleks olnud temale usalbatud wäeosa ohwitseridele nende poolt tehtud otsuse ebatõhusust seletada ja wiisakujeta ülesastumist awalikul kohal ärakeelata.

Sellepärast awaldan kapten Steinberg'ile walju noomituse ja käsen seba disiplinäär karistust teenistuslehte siia lenda.

Al-leitnant Mäbasson'i karistan disiplinäär korras 14 päewase arestiga Tallinna Garnisoni peawahis.

Tennwäe ohwitseri kapten Siibus'e, al-kapten Wiit-
 mann'i, al.-kapt. Fischer, k. leitn. Matwei, n. leitn. Rubu,
 wan.-leitn. Schepotjew, noor.-leitn. Habermann'i, noor.-
 leitn. Press'i, al.-leitn. Seppari, al.-leitn. Mihleson'i,
 leitn. Mikki, lipnik Inn, leitnant Wernik, leitnant Haas,
 al.-leitn. Reimann'i, lipnik Poff'i, leitnant Janson'i,
 al.-leitn. Gutmann'i, al.-leitn. Kuuseländ, lipnik Uibo,
 lipnik Tennorist, lipnik Pahlberg, al.-leitn. Rothberg'i,
 lipnik Raud, lipnik Wertmann, lipnik Seestränd, alam-
 leitnant Ilwes, al.-leitn. Juhkam'i, lipnik Kurg'i, lipnik
 Rätt'i, ja ohwitseri asetäitja Weelman'i, karistan igat ühte
 dissiplinaar korras ühes päewalise arestiga Tallinna Garnisoni
 peamahi ja käjen seda karistust täide wiia selles päewakäsus
 aratähendatud järjekorras niiviisi, et ilka üks ohwitser karistust
 kannab kapten Siibus'est algades.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soos.

Mr. 261.

Tallinnas, 21. juunil 1922 a.

S. Terwishoju Walitsuse ülemat sanitar polkownik Posa-
 mann'i lugeada Wene ja Rajariikide Terwishoju Konwerentsist
 osawõtmise otstarwel komandeeritult Tartusse, 17-st juunist s. a.

San. polkownik Posa mann'i äravõetu ajal täita Terwis-
 hoju Walitsuse ülema kohuseid tema abil, san. al. polkownik
 Terwan'il, sellest samast kuupäewast arwates.

Diendus: S. Terwishoju Walitsuse ülema raport 17.
 VI. 1922 a. nr. 3812.

Sõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Saria.

Nr 262.

Tallinnas, 21. juunil 1922 a.

Sõites Wabariigi Walitsuse poolt minule lubatud puhtusele, jätan oma asetäitjaks jooksma töö alal minu abi Rindralstaabi Rindral-Major P a r t a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 263.

Tallinnas, 21. juunil 1922 a.

Prægusel ajal teenivad koosseisudes ettenähtud Staabi ohwitseride kohtade peal mitmed mitte wastawas aukraadis olevad ülemohwitserid (kaptenid, al. kaptenid j. n. e.). Selle juures paljudel neist ei ole rahuaegse ohwitseri haridust. Arusaadav, et need noored ja puuduliku sõjalise ettevalmistusega ohwitserid, teenibes wastawate kohtade peal ei suuda anda omas töös soovitatuid tagajärgi täies ulatuses. Peale selle neil ei ole küllalt autoriteeti nooremate ohwitseride ees, kelledest paljudel on juba rahuaegse ohwitseri haridus. Tulewikus nii edasi lesta ei või, mispärast läsen:

1) Diivlõide ja wastawatel ülematel juba nüüd teha tarvilikud korraldused ja astuda sammud, et eeltulewal sügisel saaks komandeeritud Sõjatooli juures asuwatele ohwitseride kurgustele teiste ohwitseride seas ka kõik sõjaegse haridusega kaptenid ja alamkaptenid, kui nad teenivad Staab ohwitseri kohtadel. Kes ei soovi kurgustele minna, paigutada aukraadile wastawa ülemohwitseri koha peale.

2) Leitnandid ja vähem aukraadiga ohwitserid, kes teenivad alampolkowniku kohtadel, kui ka kaptenid ja alamkaptenid, kes teenivad polkowniku kohtadel, lugeb oma ameti peal ajutiselt kohustetähtjateks. Esimesel juhtumisel, kui leitduwad kohale wastawad staabohwitserid, nimetada neid koosseisudes nende ettenähtud kohtadele.

§. p. 1 ja 2 tähendatud korraldused ei käi eriteadlaste kohta, kes teenivad oma erialal, nagu juristid, insenerid j. n. e.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainiisri päewakäsi nr. 164 jalajane.

Nr. 265.

Tallinnas, 22. juunil 1922 a.

Minu päewakäsus nr. 735 — 1921 a. avaldatud Riigi teenijate ametisõitude tasu seaduse § 1 juures leiduva märkuse täienduseks käsen alamteenijate koosseisu kuulumatels lugeda;

- 1) Kõiki sõdurid ja sõdurite kohtadel teenivaid eraisikuid;
- 2) Kõiki eraisikuid, kes küll mitte sõdurite kohtadel ei teeni, kuid kelle põhipalk on vähem minu päewakäsus nr. 227 — 1921 a. ettenähtud 14. astme põhipalga normist (s. v., vähem, kui 2700¹/₂ marka), väljaarvatud halastajad ja finise tähe ded, keda alamteenijatels ei loeta.

S i e n d u s: Riigikontrolli Sõjawäe osakonna Peakontrollööri pealkiri nr. 2140, 19. VI. 1922 a.

Sõjainiisri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larfa.

Sõjainistri P ä e w a k ä s k .

Nr. 266.

Tallinnas, 27. juunil 1922 a.

Minu päewakäsfuga nr. 529, 12. 9. 21 a. oli asutud Alamohwitseride Kooli juures kuulipilduja-ohwitseride kursuse asjatundjate kuulipilduja ning automaat lasteriistade asjandust põhjalikult tundjate ohwitseride kaadri loomiseks.

Ragu näha Sõjawäe Ringkonna Ülema poolt etteantud aruandest, on tänawu kursuse lõpetanud 24 ohwitseri, kuna üts, leitnant Karl Paulson, Saiala partisaanide ükfilast pataljonist, puudus eksamilts haiguse tõttu.

Komisjoni poolt kursuse lõpul toimendud katse andis järgmisi tagajärgi:

„Seade“ teadmistega lõpetasid:

- 1) Al.-kapt. Parts, Aleksander Soomusrong „Kapten Jrw“
- 2) „ Bablas, Johan 2. jalawäe polk
- 3) Leitnant Lippus, Johan Sõjakool
- 4) „ Tois, John Soomusautode rood
- 5) „ Raudsep, Kirill Merewäe Ekspash
- 6) „ Wirit, Hans 1. jalawäe polk
- 7) Al.-leitn. Käht, Johan 7. jalawäe polk
- 8) Ühnik Kuusental, Adolf 2. jalawäe polk
- 9) „ Treimann, Arnold R. N. Soomusrong nr. 2.

„Rahuloldawate“ teadmistega lõpetasid:

- 10) Alam-kapt. Aia, Johannes Ratsa polk
- 11) „ Wilo, Hugo 5. jalawäe polk
- 12) Leitnant Saagund, Jaan 3. ükfil pataljon
- 13) „ Waimel, Johannes 1. jalawäe polk
- 14) „ Bärn, Jaan 5. jalawäe polk
- 15) „ Kasmat, Karl 6. jalawäe polk
- 16) „ Woller, Oskar 7. jalawäe polk

- 17) M.-leitn. Meibaum, Martin 6. jalaväe polk
 18) " Johanson, Alfred L. R. Soomusrong nr. 2.
 19) " Gutmann, Walfried Lennuwägi
 20) Lipnik Randmann, Nikolai R. R. Soomusrong nr. 1.

"Mitte rahuloldawate" teadmistega lõpetasid:

- 21) Leitnant Parson, Karl Tankide rood
 22) M.-leitn. Strandberg, Johan Ratsa polk
 23) " Laurison, Hans Tallinna Wahi pataljon
 24) Lipnik Eismann, Robert L. R. Soomusrong nr. 3.

Häid teadmisi ülesnäitanud ohwitsera-kursuslasi loen oma kohuset nende edurikka töö eest teenistuse nimel tänada, lootes, et nemad sellel alal omandud teadmisi ka teistele kasulikult suudawad edasi anda.

Rahuloldawalt lõpetanutel tuleb weel energiliselt tööd teha ja ennast täiendada, et saada ühewääriliseks eelmistega.

Peade ja rahuloldawate tagajärgedega lõpetanud ohwitseride teenistuse lehtedesse wastaw märkus teha.

Mis puutub leitnant Parson'i Tankide roodu, Alamleitnant Strandberg'i Ratsa polgu, Alamleitnant Laurison'i Tallinna Wahi pataljonist ja lipnik Eismann'i L. R. Soomusrong nr. 3. pealt, kes kursuse mitte rahuloldawalt lõpetasid, siis näen, et siin ilmaaegselt tööd on tehtud ja aega raisatud meeste kallal, kellel mingisugust huwi oma õpeaine wastu ei olnud ja kursusel ainult selleks wiibisid, et wabaneda omaist alalisest tööst wäeosas. Karistan neid nelja ohwitseri lohaka ja hooletu õppimise eest igatühte 5 päewase arestiga peawahis.

Karistus täidewia Sõjawäe Ringkonna, 2. Diviisi ja Soomusrongide Brigaadi ülemate korraldusel.

D i e n d u s: Sõjawäe Ringkonna Ülema raport nr. 7524, 27. 6. 22 a.

Sõjaministri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larva.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 267.

Tallinnas, 28. juunil 1922 a.

Sõjaringkonna kohtu esimehe kohustetäitjat kapten Kromel'i lugeda ühetskülisel puhkusel 26-st juunist s. a.

Kapten Kromel'i äraoleku ajal täita kohtu esimehe kohuseid sellesama kohtu alalisel liikmel alamleitnant Hell'il, nimetud kuupäewast arwates.

Diendus: kapten Kromel'i raport 23. juunist 1922 a.
Nr. 3801.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Lark**

Sõjainistri Päevakäskud.

14

Nr. 270.

Tallinnas, 30. juunil 1922 a.

Varustuse Valitsuse Ehituse ja Korterite osakonna 4 töötalgu liikvideerimiseks määrati komisjoni järgmises koosseisus: Esimees Sõjaväe Ringkonna ülem määramisele liigeteks Varustuse Valitsusest lipnik Vest ja f. am. Landsberg Sw. kontrolli esitaja juuresolekul.

Liikvideerimist korraldada Sw. Varustuse Valitsuse ülesmal minu pvt. nr. nr. 129, 134, 254, 322, 338, 435, 481 ja 717 — 1920. a. kindlaks määratud juhtnõude järele. Liikvideerimist lõpetada 1. augustiks f. a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Nr. 271.

Tallinnas, 30. juunil 1922 a.

19. kuni 22. juunini f. a. olid Ohvitseride Kooli Opeestadronis kursuse lõpu eksamid. Ratsaväe inspektori ettelandest nende tagajärgede kohta on näha, et eskadronis võrdlemisi lühikese ajaga on suur töö äratehtud. Valialdane õpetamine on küllalt täielikult läbitõdetud, õpilased on tarmikult teadmised ja teenistuse tundmise omanud. Iseäranis põhjalikult teadmised ja vilumust näitavad õpilased väliteenistuses, kus nad oskavad iseseisvalt töötada ja üllituid ülesandeid väga heasti täitida. Riisama oli hea ka maastiku ärakasutamine.

Kõigiti head tagajärjed saavutatakse ainult siis kui asja juures ollakse tõsiselt. Opeestadronis on see nii olnud, mis ka andis õpilastele hea ettevalmistuse.

Rõrgelt hinnates tehtud tööd, tänan Alamohvitseride Kooli ja Speeslabroni ülemaid, eslabroni ohvitseri, kaabri mees-
londa ja õpilasi.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Mr. 272.

Tallinnas, 30. juunil 1922 a.

4. juunil f. a. saatis Narwa linna Komandantuuris teeninud alam-leitnant Juul, olles ajutine Narwa jaama komandandi l. t. Tallinna jaama komandandile wahetirjaga Nr. 191, 4/VI f. a. era pati ja kirja edasi toimetamiseks Tallinna. Saadetud wahetiri oli ametliku iseloomuga ja kandis komandanturi pitseri. Kui Tallinna jaama komandant alam-leitnant Juul'i tähepanu selle peale juhtis, et era patte ametlikult saata ei ole kohane, et erapakkide edasisaatmine ei ole jaama komandandi ülesanne ja et eraasjus tarwitada komandanturi pitseri on üleliigne, wastas alam-leitnant Juul wahetirjaga Nr. 861, tarwitades lauseid, mis ametlikus kirjawahetuses lubamata.

Kõik need asjastud näitawad, et alam-leitnant Juul teenistuse kohuseid ja õigusi ei tunne, arasegabes ametlikka ja era asju. Peale selle on alam-leitnant Juul ennast teise ohwitseri wastu mitte korrektselt ülewal pidanud.

Ülewaltõudub wäärnähtuste pärast karistan alam-leitnant Juul'i 5. päewase arestiga peawahis.

Arest täidewiia Narwa karnisoni ülewal ja täitmiseft minule ettekanda.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 273.

Tallinnas, 1. juulil 1922 a.

3 Diviitfi ülemat kindral-major Tõnisson'i lugeda tahe-
hulksel ravitsusel Haapsalu Sõjaväe sanatooriumis, arstlike
kommissjoni otsuse põhjal, palga edasimaltsamisega, 20. juunist
s. a. arvates.

Kindral-major Tõnisson'i äraolekul täita 3 diviitfi ülema
kohuseid 1 diviitfi ülema abil polkownik Rubbo'l.

M l u s : Haigussetunnistus Nr. 203.

S i e n d n s : Kindral-major Tõnissoni telegramm nr. 199,
20. 6. s. a.

Sõjainimesteri eest, Kindralstaabi Kindral-Major S a r l a.

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr. 274.

Tallinnas, 4. juulil 1922 a.

Räsen 7-da jalawäe polgu asutamise päewaks lugeda 7. juulil 1921 a.

Diendus: 2-se Diwitši ülema raport 30. 6. 22 a. nr. 50.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 275.

Tallinnas, 8. juulil 1922 a.

Wabariigi Sõjakoolist Kindralstaabi kursustele komandeeritud alam-leitnant Martin Grossholm komandeeritakse terwislistel põhjustel oma wäeosja tagasi.

Diendus: Kindralstaabi kursuste juhataja raport nr. 21, 22. 6. 22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 276.

Tallinnas, 4. juulil 1922 a.

S. Terwishoiu Walitsuse ülemat sanitar polkownik Sofmann'i lugeda Wene ja rajariiklike wäeliseft terwishoiu konwerentfist Tartust tagasi juba nuks ja oma kohuste täitmisele ajunuks 28-est juunist s. a.

1 2 Ajutisel Terwishoiu Waktisuse Ulema Kohustetätjal sanitar alam-polkownik Terwan'il oma otjeloheste kohustetäitmisese pöördä, sellest samast kuupäewast arwates.

Siendus: Minu pwl. 21-st juunist s. a. nr. 261 ja jan. polkownik Bosmann'i raport 23. 6. 1922 a. nr. 3499.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parfa.

Sõjainistri päewakäst nr. 263, 21. 6. 22 a. lõppus on trükitud: Sõjainistri päewakäst nr. 164, salajane, tuleb lügeda: Sõjainistri päewakäst nr. 264, salajane.

Sõjainiistri Päewakäst.

Nr. 278.

Tallinnas, 5. juulil 1922 a.

Minu päewakäsu 18. webruarist j. a. nr. 77 täienduseks määratud Ehituse ja Korterite osakonna ülemaks insener **Sisa** ja Kõrvalolekul Ehituse Sektioonis sama osakonna ülemaks abi insener **Lunin** tema asetäitjaks.

Sõjainiistri eest, Kindralkaabi Kindral-Major **Sarta**.

Sõjainistri B ä e w a k ä s t.

Nr 279.

Tallinnas, 6. juulil 1922 a.

§ 1.

Merejõudude Kannawalwe osakonna ärakaotamisega panen Kannawalwe kohused Mere Side osakonna peale, keda selleks otstarbeks lõwendada tarwilitu meeskonnaga (kuni 2 roodu) 10-st jalawäe polgust. Meresidel waltwata randa 1 diiwitši piirkonnast (Toila) kuni Pärnu maakonna piirini, juurde arwatud ka saarestil.

Meeskonna komanbeerimise kohta 10 polgust ja sellega seotud majandusliste küsimuste üle Merejõudude juhatajal koltuleppida Sõjawäe Ringkonna ülemaga.

§ 2.

Kannawalwe kohused Pärnu maakonna piirides panen 3. diiwitši peale.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Sõjainistri Päewaläsu.

Nr. 281.

Tallinnas, 6. juulil 1922 a.

Minu päewaläsuuga nr. 43, § 1 — 1922 a. Sõjainistiteeriumi waranduse selgitamiseks määratud komisjoni liikmed: f. ametnik Hasselbladt ja alamleitnant Kanarik wabastasse komisjonist: esimene — 1. mailt f. a., sõjawäe teenistusest wabastamise tõttu ja teine — 1. juunist f. a., ülewõitmise puhul Satala partisaanide üsfitu pataljoni.

Diendus: Komisjoni esimehe raport 1. juulist f. a. nr. 82.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soos.

Nr. 282.

Tallinnas, 5. juulil 1922 a.

§ 1.

Lätendan oma päewaläsu 30. okt. 1920 a. nr. 1078 § 13 järgmiselt:

Märkus: Tasuta hammaste plombeerimise peale (tsemendiga on õigus § 1 ülesloetud üsfitutel ainult siis, kui nad vähemalt kuus kuud Sõjainistiteeriumis ehk Sõjainistiteeriumile alluwaes asutustes teeninud. Peale kuue kuulist teenistusaega laieneb tähendatud õigus ka nende isikute perekonna liigete peale.

§ 2.

Lätendan oma päewaläsu 30. okt. 1920 a. nr. 1078 § 14 järgmiselt:

Märkus: Wanbaasid, priidid ja muud sarnased abindub, mis mitte otsekohesed arstimise abindub ei ole, waid on määrat

tud orgaanide wõi lehaosade alaliste puuduste kõrvaldamiseks, wõivad Sõjawaie Terwishoiu Walitsuse kulu muretsesetud saada ainult ajateenijatele rahwawäelastele.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 283.

Tallinnas, 8. juulil 1922 a.

S. Terwishoiu Walitsuse ülem, san. polkownik Lossmann lendis ette, et ta 30. juunil s. a. 1 diwiisi raioni sanitar olusid järelwaatama on sõitnud.

S. Terwishoiu walitsuse ülema kohuseid täita san. polkownik Lossmann'i ärasoleku ajal tema abil san. al. polkownik Ferwan'it, sellestjamaast kuupäewast armates.

Märkus: Sw. Terwishoiu Walitsuse ülema raport 30. 6. 22 a. n. 3518.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 284.

Tallinnas, 10. juulil 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 258 — 19. 6. 22 a. täienduseks juhin tähelepanu lauba weotariifi nr. 12 mündatuse peale, mis awalbatud „Riigi Teatajas“ nr. 76/77 — 1922 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 285.

Tallinnas, 10. juulil 1922 a.

S. Terwishoiu Walitsuse ülem sanitar polkownik Lossmann lendis ette, et ta Narwast 4. juulil s. a. tagasi sõudnud ja oma ameti kohustetäitmiselale asunud on.

Sõjainistri Päewakäjud.

15

Nr. 287.

Tallinnas, 10. juulil 1922 a.

Sõjawäe Ringtonna kohus, kohtuistungil 23. märtsil s. a., kuulab ära endise Narwa komandandi alamkapten August Urb'i süüdistuse asja R. S. § 1651 järelle ja otsustas mõista teda S. N. S. § 192 põhjal kolmeks kuuks peawahiti.

Kohtutulud panna süüdimõistetule peale, aga tema maksu-
houetusel võtta riigikassa kanda.

See otsus läks seaduslikku jõusse 3. aprillil 1922 a.

Märkus: Sõjawäe prokurööri wahelikiri Nr. 4755, 30. 6. 22 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Sõjainistri päewakäst 10. juulist s. a. Nr. 286, kui
lühisaalajane trükitist ei ilmu.

Nr. 288.

Tallinnas, 10. juulil 1922 a.

Sõjawäe Tehnika koolis sõjariistade instruktoriga teenin
eralist Artur Jüri p. Lemberg wiitakse üle 10 jalawäe polku
sõjariistade ülewaatajaks, 1. juulist s. a. arwates.

M l u s : Eksamimeerimise akt Nr. 322 ja 10 jalawäe
polgu ülema telefonogramm nr. 10. 4. 7. 22. a.

Sõjainistiri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

151
Ajutisel Terwishoiu Walitsuse ülemal san. alam-polkownik
Serwan'il otsekoeste lohusetäitmisele afuda, sellest samast
kuupäewast arwates.

Õiendus: Minu päewakäsi 26. apr. 1922 a. nr. 179
ja san. polkownik Sosmann'i raport 4. juulist j. a. nr. 3594.

Õjamineistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Sõjaministri Päewakäsu d.

Nr. 289.

Tallinnas, 12. juulil 1922 a.

Minu päewakäsu Nr. 255-a täitmist pikendan 15. juulini s.a.
 Mlus: Wabariigi Waltijuse otsus, 5. juulist s. a.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 290.

Tallinnas, 12. juulil 1922 a.

I. diwiisi ülemat kindral-major Heinze't lugeda arstlike komisjoni otsuse põhjal lahetuulisel puhkusel, palga edasimata-
 misega, 1. juulist s. a. arwates.

Rindral-major Heinze äraolekul täita I. diwiisi ülema kohuseid 1 jalawäe polgu ülemal alam-polkownik Sul'li, tema otsekooste kohuste täitmisega.

Mlus: Haigusetunnistus Nr. 262.

Diendus: Rindral-major Heinze raport Nr. 33, 1. 7. 22.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Nr. 291.

Tallinnas, 13. juulil 1922 a.

§ 1.

Awaldan teadmiseks ja läsitamiseks Riigikogu poolt 27. juunil 1922 a. wastuwõetud (R. T. nr. 82—1922.)

Berekonna abiraha seaduse:

§ 1. Rõigile riigiametnikkudele ja teenijatele, Wabariigi Waltijuse poolt 25. mail 1921 a. wastuwõetud Tartu ülikooli

Õpetajadude palgaseaduse § 7 ettenähtud stipendiaatidele (Riigi Teataja nr. 44 — 1921 a. seadus nr. 38) ning rahwawäelastele makstakse 1922 a. 1. juulist alates perekonna abiraha nende ülespidamisel olevate perekonna liikete pealt.

Märkus 1: Riigiametnikkudeks ja teenijateks loetakse selle seaduse järele kõiki neid, kes teenivad riigi ko-danliste wõi sõjawäe asutuste koosseisudes ettenähtud lohtabel. Rahwawäelasteks loetakse kõik sõjawäelased, ameti ja auastme peole vaatamata.

Märkus 2: Selle seaduse alla ei kuulu riigiametnikud ja teenijad ning rahwawäelased, kelle teenistuskohi on väljaspool wabariigi piire ja kes väliswaluutas palka saawad.

Märkus 3: Maakonna-, linna- ja alewivalitsuste poolt õpetajatele ja tunniandjatele õpetajate palgaseaduse (Riigi Teataja nr. 41 — 1921 a. seadus nr. 34) põhjal makstaw perekonna abiraha, niiwõrd, kui see 300 margast iga abirahasaaja perekonna liikme kohta kuus suurem on, wõetakse 1922 aastal riigikassa kanda ja makstakse wälja wastawatele omawalitsustele haridusministeeriumi krediididest.

Märkus 4: Päewatöölisele maksetaw perekonna abiraha määratakse Wabariigi Walitsuse poolt erinormidega. Kuni uute erinormide maksmapanemiseni saawad päewatöölised perekonna abiraha endisel määral.

§ 2. Perekonna abiraha saamist õigustawad järgmised perekonna liikmed:

1) palgasaaja abitaas.

Märkus: Mees loetakse naise poolt ülewälpeetawaks, kui ta tegelikult töowõimetu on.

2) palgasaaja lihased lapsed;

3) Adopteeritud lapsed ning lastelapsed, samuti ka tema abitaasa lapsed eelmistest abieludest.

Märkus: Lapsed (p. 2 ja 3) loetakse palgasaaja poolt ülewälpeetawaks kuni 17 a. wanaduseni, kooliõppimise

15
ja ametiõppimise puhul kunni 20 a. wanaduseni, tege-
likult töödõimetud lapsed aga wanaduse peale waata-
mata.

4) Palgasaaja wanemad, wanaisa, wanaema ja -adoptiiv-
wanemad.

Märkus: Punkt 4 nimetatud isikud loetakse palgasaaja
poolt ülewalpeetawateks ainult siis, kui nad tegelikult
töödõimetud on.

5) Palgasaaja wennad ja õed.

Märkus: Palgasaaja poolt ülewalpeetawateks loetakse
tema wennad ja õed samadel tingimistel kui lapsedki
(§ 2 p. 3), kui nad täiesti wäesedlapsed on, wõi kui
nende wanemad on tegelikult töödõimetud.

§ 3. Perekonna abiraha määramisel wõetakse arwesse § 2
p. p. 1, 3, 4 ja 5 tähendatud perekonna liigetest ainult need,
keda palgasaaja ülewal peab ja kellel ei ole omaette warandust
ega alalist sissetulekut, mis neid vähemalt määrdetawa abiraha
määril kindlustab, wõi kellel ei ole teist seadusjärelist ülespidajat.

§ 4. Üks ja sama isik ei wõi sahe wõi mitme palgasaaja
poolt ülewalpeetawaks perekonna liikmeks olla.

§ 5. Perekonna abiraha määramisel loetakse tegelikult töö-
dõimeuks meeste- ja naisterahwad 60 aastast peale.

§ 6. Igast muudatuselt palgasaaja perekonnas, mis pere-
konna abiraha määramise lõpetamiseks põhjust annab, peab palga-
saaja ametiasutusele, kus tema teenib, hiljemalt sahe nädala
jooksul teatama. Wastasel korral nõutakse temalt seadusliku alu-
jeta määrdetud perekonna abiraha sahelordisel määril tagasi wastu-
waimlemata korras.

§ 7. Perekonna abiraha määrdetakse: palgasaaja teise pere-
konnaliikme pealt — 700 marka kuus, kolmanda perekonna liiks-
me pealt — 1000 marka kuus, neljanda ja iga järgmise pere-
konna liikme pealt 1300 marka kuus.

Märkus: Palgasaaja loetakse esimeseks perekonna liikmeks.

§ 8. On palgasaaja teenistustoht maal, väljaspool linna-

wõi alewipiirkonda, siis makstakse perekonna abiraha teise perekonna liikme pealt 300 marka kuus ja iga järgmise pealt 40% suuruses § 7 ettenähtud normidest.

§ 9. Ajateenijatele sõduritele makstakse perekonna abiraha nende perekondade alalise elukohta normide järele.

§ 10. Kui palgasaajal palga arwel ehk palga lisana riigi wõi kogutonna põllumajanduslikult tõlklitu maad kasutada on, mille suurus üle ühe tiinu, makstakse talle perekonna abiraha teise perekonna liikme pealt 300 marka kuus, kolmanda pealt 300 mt. kuus ja iga järgmise pealt 325 marka kuus.

§ 11. On perekonna liikmeks, kelle pealt abiraha määratakse, ainult töömõimeline naine, siis makstakse abiraha 300 marka kuus.

§ 12. Perekonna abiraha määratakse palgasaajale ametisse wõi teenistusse astumise päewast arwates, kui palgasaaja oma õiguse abiraha saamiseks hiljemalt kolme kuu jooksul sellele seadusele wastawalt tõestab, selle tähtaja möödalaskmise korral aga — nõudmise päewast alates, kui palgasaaja kolme kuu jooksul oma õiguse tõendused ette paneb; wastasel korral aga tõestatud nõudmise ettepanemise ajast arwates.

Perekonna abiraha makstakse wälja palgasaajale selle ajutuse poolt, kelle teenistuses ta seisab.

§ 13. Kõik perekonna abiraha küsimusse puutuw kirjawahtetus ja tunnistused on tempelmaksust wabad.

§ 14. Töö- ja hooletandeministril on õigus käesolewa seaduse elluwõimise ja käsitamise, eriti tegeliku töömõimetuse kindlaksmääramise ja perekonna abiraha nõudmise ning wäljamaksmise, samuti ka perekonna ülewalpdamiseks tarwisminewa waranduse wõi sissetuleku suuruse ja selle kindlaksmääramise kohta juhatuskirju wälja anda, neid „Riigi Teatajas“ awaldades.

§ 15. Kõigile riigiametnikkudele ja teenijatele ning rahwawäelastele, kes selle seaduse maksma hakkamise ajaks wähemalt 6 kuud wahetpidamata riigiteenistuses olnud, makstakse 1922 aastal peale harilikku tuutaju ühetordfelt lihapalka selle aasta

juunikuu palga suuruses ühes 80% ajutiselt elufallidusega.
 Õpetajate palgaseaduse § 9 järelle palgasajajad, kui nad
 käesoleva seaduse maksimahakamise ajaks vähemalt 6 kuud awa-
 listudes koolides wabapidamata õpetaja ametis olnud, jaawad
 tähendatud lihtasu 1922 a. juunikuul riigi poolt saadawa aju-
 tise elufallidusliija suuruses.

Märkus: Selles paragrahwis nimetatud lihtasu ei
 maksta isikutele, kelle teenistuskohd on wäljaspool Eesti
 riigi piire.

§ 16. Ametkondadele antakse õigus käesolewa seaduse teos-
 tamiseks tarwisminewad summe wälja maksta 1922 a. eelarwe
 palga krediididest kuni sellekohaste lihtkrediitide saamiseni.

§ 17. Käesolewa seaduse wäljakuulutamisega kaotawad oma
 makswuse:

1) Wabariigi Walitsuse poolt 12. aprillil 1920 a. Ajutise
 walitsenise korra § 12.a põhjal wastuwõetud ja „Riigi Teata-
 jas“ nr. 57./58. — 1920 a. nr. 152 all wäljakuulutatud
 „Määrused perekonna abiraha maksmise asjus riigiteenijatele ja
 tööliste“;

2) Wabariigi Walitsuse poolt 29. aprillil 1920 a. wastu-
 wõetud ja „Riigi Teatajas“ nr. 69./70. — 1920 a. wäljakuu-
 lutatud „Määrus sõjawäe asutustes teeniwate eraisikute perekon-
 na abiraha kohta“;

3) Ajutawa Kogu poolt 17. juunil 1920 a. wastuwõetud
 ja „Riigi Teatajas“ nr. 95./96. — 1920 a. nr. 232 all wälja-
 kuulutatud „Seadus perekonna abiraha maksmise asjus rahwa-
 wäelaste“;

4) Riigikogu poolt 19. märtsil 1921 a. wastuwõetud ja
 „Riigi Teatajas“ nr. 20. — 1921 a. nr. 8 all wäljakuuluta-
 tud „Riigiametnikkude ja teenijate palgaseaduse“ § 4;

5) Wabariigi Walitsuse poolt 25. mail 1921 a. wastu-
 wõetud ja „Riigi Teatajas“ nr. 44 — 1921 a. nr. 38 all wäl-
 jakuulutatud „Tartu ülikooli õpejõudude palgaseaduse“ § 10.

Algkirjale allakirjutanud: Riigikogu abiesimees R. Wirma.
 Sekretär U. Lupits.

§ 2.

Selle päevakäsu § 1 avaldatud seaduse maksimahakamise ajaks lugeda 10. juuli s. a. Wabariigi põhiseaduse § 54 põhjal („Riigi Teataja“ nr. 113./114. — 1920 a.).

Seaduse § 15 ettenähtud ühefordset lisapalka nõuda palganõudmise korras.

Sõjaministri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Mr. 292.

Tallinnas, 14. juulil 1922 a.

Sõjaväe Terwishoiu walitfufe ülema Sanitar polkownik Lossmann'i puhkusele sõitnise puhul täita Terwishoiu walitfufe ülema kohuseid tema abil, Sanitar alam-polkownik Terwan'il 12-st juulist s. a.

Diendus: Sanitar polkownik Lossmann'i raportid 5. 7. 22. nr. 3580 ja 12. 7. 22. nr. 3691.

Sõjaministri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Mr. 293.

Tallinnas, 17. juulil 1922 a.

Sõjavägede staabi ülem, kindralstaabi kindral-major Pilli laskis ette, et tema 15. s.l.p. puhkusest tagasi jõudis ja oma ametikohuste täitmisele asus.

Ujutisel Sõjavägede Staabi ülema k. t., kindralstaabi walitfufe ülema, kindralstaabi polkownik Terwand'il oma otsekoheste ameti tallituste täitmisele asuda sellest samast kuu päewast.

Diendus: Kindral-major Pilli'i raport nr. 3476 ja minu päewakäst 18-st maist s. a. nr. 218.

Sõjaministri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Sõjainistri Päewakärsud.

150

Nr. 294.

Tallinnas, 19. juulil 1922 a.

Kannawälwe osakonna likvideerimise tõttu, lähewad tema ülesanded Merewäe Side koondosakonnale üle, sellepärast laiendan oma päewakärsu 2./III. s. a. Nr. 95 ka Merewäe Side koondosakonna peale, selles osas, mis puutub piirivalwele rahana antawa suurendatud toidu normi hinna ja tubaka raha maksimisse.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

Nr. 295.

Tallinnas, 19. juulil 1922 a.

Oma päewakärsude 15. 7. 20. nr. 663 muutmiseks ja 2. 3. 22. nr. 95 punkt 3. täienduseks määran sanatooriumites rawitusel olevate sõjawäelaste haigete toidu normi hinnaks 60 marka. Selle hinna piiirides tuleb haigeid võtta arsti äranägemise järele, võstes aineid loha pealt oma algatusel.

Minete eest, mis intendantuurist saawad wäljaantud, tuleb raha renteisse sõjaministeeriumi krediidil uuendamiseks fiske maksta ja nimelt:

Leib	6	mrk.	75	p. nael.
Tangud	10	"	—	"
Sai ja nisju püüil	15	"	—	"
Looma liha	12	"	—	"
Sea liha	25	"	—	"

Geeringad	12	mrk.	—	nael.
Wõi	60	"	—	"
Kartulid	55	"	—	pd.
Kapsad (hapud)	5	"	—	nael.
Riis	13	"	—	"
Thee	60	"	—	"
Kohwi	18	"	—	"
Suhtur	18	"	—	"
Sool	1	"	10	p. "
Pipar ja loorberi lehed	40	"	—	"

Kuu toidu aruanded pidada ainult rahaliselt. Intendantuurist natuuras saadud ainete kohta tuleb aruandele rentei kwittung raha äramaksmise üle juure lisada.

See korraldus on maksjw 21. juulist s. a. armates.

Edjainistri eest,
Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Sõjainistri B ä e w a k ä s u d.

Nr. 296.

Tallinnas, 19. juulil 1922 a.

Kwalsdan fiinjuures õppur-sõdurite nimekirja, kellele minu poolt tunnistused priikooli saamise peale kuni kõrgema kooli lõpetamiseni (Wabariigi Walitsuse poolt 29. juunil 1921 a. wastuõdetud seadus, mis on wäljakuulutatud „Kiigi Teatajas“ 8. juulil f. a. nr. 57) on wäljaantud.

Nimekiri.

Nr.	Berekonna- risti ja isanimi.	Wäesjõe nimetus.	Tunnistuse Nr.
1	Andresson, Nikolai Georgi p.	1. jalawäe polk.	2437
2	Grasmansdorf, Artur Martini p.	"	2438
3	Sampka, Alfred Madise p.	"	2439
4	Tenorist, Elmar Augusti p.	"	2440
5	Umon, Augusti Johani p.	2. jalawäe polk.	2441
6	Hagel, Oskar Jaani p.	"	2442
7	Henno, Johan Peetri p. (lipnik.)	"	2443
8	Jalatas, Karl Jakobi p. (lipnik.)	"	2444
9	Klein, Oskar Peetri p.	"	2445
10	Vellep, Otto Hansu.	"	2446
11	Luit, Aleksander Andrese p.	"	2447
12	Birn, Johannes Kristjani p.	"	2448
13	Brins, Woldemar Danieli p. (referwi lipnik.)	"	2449
14	Simpson, Robert Aleksandri p.	"	2450
15	Witburg, Julius Jakobi p.	"	2451
16	Bernast, Oskar Heinrichi p.	"	2452

Nr. Nr.	Perekonna- ristis ja isanimi.	Wäeosade nimetus	Lunnistuse Nr.
17	Leis, Artur Hugo p. (al. leitnant.)	3. jalawäe polk.	2453
18	Leinbock, Feerdinand Matu p. (leitnant.)	End. 4. jalaw. polk.	2454
19	Saage, Karl Jaani p.	"	2455
20	Wästrif, Heinrich Kustase p. (alam-kapten.)	End. 5 jalaw. polk.	2456
21	Pastarus, Edgar Johani p. (lipnik.)	End. 6 jalaw, polk.	2457
22	Sepp, Julius Tõnise p. (ohw. aset.)	"	2458
23	Prass, Erich Gustawi p.	End. 7 jalaw. polk.	2459
24	Seire, August Heinrichi p.	"	2460
25	Tamm, Felix Jaani p (lipnik.)	7. jalawäe polk.	2461
26	Wirmann, Ants Jaani p. (lipnik.)	End. 7 jalaw. polk.	2462
27	Ross, Ernst Theodori p.	End. 8 jalaw. polk.	2463
28	Toom, Adolf Udo p. (lipnik.)	End. 9 jalaw. polk.	2464
29	Johson, Elmar Ludwigi p. (lipnik.)	End. Reuper. part. polk.	2465
30	Moggur, Rudolf Hansu p. (al. leitn.)	End. Satala part. polk.	2466
31	Brindseidt, Arthur Gustawi p.	End. Scouts polk.	2467
32	Jüris, Jaan, Gustawi p.	Ratša polk.	2468
33	Semistar, Ernst Jüri p. (ref. lipn.)	"	2469
34	Sprent, Arthur Hansu p.	"	2470
35	Rast, Karl-Johannes Karli p. (lipnik.)	1. suurtükiväe polk.	2471
36	Reiman, Karl Johani p. (lipnik.)	"	2472
37	Rubach, Richard Abrami p. (lipnik.)	"	2473
38	Lääne, Joosep Tõnise p. (lipnik.)	3. Suurtükiväe polk.	2474
39	Krigul, Oskar Jakobi p.	End. 1. kindluse raske suurtükiväe divisjon.	2475
40	Zube, Friedrich Karli p.	Wäljapatarei Nr. 1.	2476
41	Hendrii'son Nikolai Tõnise p. (lipnik.)	Kindl. suurt. 1 grupe.	2477
42	Kiwistil, Woldemar Joosepi p. (lipnik.)	"	2478

Nr.	Beretonna, risti ja isanimi.	Wäeosade nimetus.	Linnastuse Nr.
43	Tamm, Nikolai Willemi p.	L. R. Soomusrong. „Rapten Jrm.“	2479
44	Laupman, Gustaw Jüri p.	L. R. Soomur. nr. 3.	2480
45	Brooman, Anton Jüri p.	„	2481
46	Reinap, Ernst. Karli p.	„	2482
47	Behrsin, Karl Karli p. (al. leitn.)	End. soomusaut kolon.	2483
48	Reimann, Arnold Karli p. (al. leitn.)	S. R. div. kuulip. kurf.	2484
49	Klein, Karl Jüri p. (ohwitseri aset.)	S/l. „Lembit.“	2485
50	Linneberg, Kurt Aleksandri p. (noorem leitnant.)	„	2486
51	Susi, Ottomar Tomase p.	End. meredess. pat.	2487
52	Oder, Nikolai Antoni p.	End. I. Tall. kaitse pat.	2488
53	Luis, Oskar Mihkli p.	„	2489
54	Gernhardt, Heinrich Heinrichi p.	End. Balti pataljon.	2490
55	Kablits, Bruno Aleksandri p.	„	2491
56	Rumberg, Herbert Nikolai p.	„	2492
57	Reilbaur, Christian Christiani p.	„	2493
58	Rottbeck, Otto Berendi p.	„	2494
59	Palm, Helmuth Ferdinandi p.	„	2495
60	Wiren, Nikolai Arthuri p.	„	2496
61	Birkenthal, Helmuth Nikolai p.	End. Tartu wabat. pat.	2497
62	Koht, Julius Gustawi p. (lipnik.)	„	2498
63	Brinkmann, Walfried Jaani p.	End. Tall. kooitõp. pat.	2499
64	Planken, Johannes Willemi p.	End. Tartu k. õp. pat.	2500
65	Steinberg, Paul Johani p.	„	2501
66	Telling, Willem Hendriku p.	„	2502
67	Waldbmann, Eduard Jaani p.	„	2503
68	Arnolilt, August Gustawi p.	End. 2. diviisi k. rood.	2504
69	Schiller, Boris Rudolfsi p. (lipnik.)	Megnaasaare kom.-dur.	2505
70	Walter, Richard Danieli p.	Tall. linna kom. rood.	2506

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 297.

Tallinnas, 19. juulil 1922 a.

Et tagavara wões palju ühenimelisi sõdurisi on, käsen sõjawäeosjade ja asutuste ülemaid sõdurite teenistuse lehtede ja teiste andmete nõudmistele juures rahwawäe ülematele, peale sõduri ees ja perekonna nime, ka isanimi ja sündimise aasta äratähendada.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 298.

Tallinnas, 20. juulil 1922 a.

Olen 20. juulil s. a. minule Wabariitigi Waltitjuse poolt lubatud puhkuselt tagasi jõudnud ja oma ametikooste täitmisele asunud.

Minu abil Kindral-Major Larka'l oma otsekoheste kooste täitmisele asuda, sellesisamaft kuupäewast arwates.

Diendus: Minu päewalast 21-st juunist s. a. nr. 262.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 299.

Tallinnas, 19. juulil 1922 a.

2. diviisi ülem Kindral-major Põdder kandis ette, et tema on 10-st s. k. päewal haigeks jäänud ja Tartu ülikooli Kliinikuuse arstimisele läinud.

2. diviisi ülema kohuseid täita ajutiselt sama diviisi staabi ülemal Kindralstaabi alampolkownik Parw'il ja wiimase kohuseid — kapten Mase r'il, samast kuupäewast arwates.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Päewakäsu d.

Nr. 300.

Tallinnas, 22 juulil 1922 a.

Uunan Sõjawäe Ringkonna kohtu alla Walga maak. Helme walla kodaniku Otto Hendriku p. Sirk'i, teba süüdistades U. N. S. art. 109, S. N. S. § 269, 273² põhjal

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 301.

Tallinnas, 22. juulil 1922 a.

Minu päewakäsu 10. mailt j. a. nr. 208 paranduseks tuleb lugeda August Peetri p. Hiop'it sõjawäe ametniku asetäitjaks, aga mitte sw. ametniku k. t., Alfred Hansu p. Kehwa't sõjawäe ametniku k. t. aga mitte sõjawäe ametnikuks ning künniku Eduard Karli p. Sunnet eraisikuks, aga mitte sw. ametniku k. t.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 302.

Tallinnas, 22. juulil 1922 a.

Sõjawäe tehnilise nõuлогу esimehe kohustetäitjat alam-polkownik Burwikow'i lugeda Prantsusmaalt komandeerimiselt tagasi jõudnuks ja oma kohustetäitmisele asunuks, 18. juulist j. a.

Inženeridel Sander'il ja Sommer'il oma otsetõheste kohustetäitmisele pöörduda sellestjamaast kuupäewast arwates.

Tiendus: Minu päewakäst 24. 5. 1922 a. Nr. 231 ja al.-polkownik Burwikow'i raport 18. juulist j. a. nr. 110516.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr 303.

Tallinnas, 25. juulil 1922 a.

Muuseks wõttes minu päewakäskub nr. 1149-a — 25. 11. 20 a. ja 434 — 18. 7. 21 a., käsen Wabariigi Sõjakooli juures olevate alaliste ohwitseride kursustele 1922./1923 õpeaastaks komandeerida wäeosadest ja asutustest 60 jala- ja ratsawäe, ning 20 suurtükiwäe ohwitseri järgmiselt:

A) Jala- ja ratsawäe ohwitseridest komandeerida:

Sõjainisteeriumist	—	5
Sw. Kingkonnast	.	— 17
I. Diviisist	.	— 9
II.	"	— 15
III.	"	— 8
Soomusr. brigaadist	—	6
<hr/>		
Kokku:	—	60

B) Suurtükiwäe ohwitseridest komandeerida:

I. Diviisist	.	—	5
II.	"	—	5
III.	"	—	3
Sw. Kingkonnast	.	—	2
Soomusr. brigaadist	—	3	
Merekindlustest	.	—	2
<hr/>			
Kokku:	—	20	

Wõõdunud õpeaastal ohwitseride komandeerimiste puhul kursustele tulid ilmsiks mitmesugused wäärnähtused, näituseks: mõned kursustele määratud ohwitserid ilmusid kohale alles 7—10 päewa pärast õpetöö algust, paljud tulid ilma tarwiliste doku-

mentideta, majanduslõhi vahelorda väeosaga liikvideerimata j.n.e., mis ilmaasjata kirjawahetust sünnitas ja otse talistawaks oli korralikule õpetööle.

Sjegi saadeti kursustele niisuguseid ohwitsera, kes raskemaid haigusi põdesid, nagu tiifus, kopsu- südam- j. t. haigused.

Ulewal toodud wäärnähtuste ärahoidmiseks käsen wäeosade ülematel kursustele komandeerida ohwitsera, kes täiesti terwed ja heaste atesteeritud; komandeeritawad ohwitserid peawad warustud olema järgmiste dokumentidega: teenistuse leheb, attestatsioonid, wäljawõtteb kiituse ja dissiplinaar karistuse raamatust, riitega warustuse leheb, palga atestaabid, perekonna abiraha tunnistus; peale selle peab ohwitseride majandusline wahelord wäeosaga täiesti liikvideeritud olema.

Et õpetöö kursustel 1-sel septembril algab, peawad kursustele määratud ohwitserid Sõjakooli staapi ilmuma 31-sel augustil kell 12.

D i e n d u s: Minu päewalast j. a. nr. 263.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Raamatukogu

Sõjainistri Päewakäit.

Nr. 304.

Tallinnas, 29. juulil 1922 a.

Sõjakooli ohwitseride kursuse lõpetamise puhul loetakse rahuaaja ohwitserideks:

Nr.	Misjugaest waeofaht.	Muaste.	Peretonna ja eesnimi.	Rehkmine number.			Siivi ettevalmist.	Sõpu tekkim. number
				ütlebilisies õpetinets.	Sõjanäe õpetinets.	Määrus-tiitluses.		
1	2 jal. polk	Rapten	Liibus, Eduard	9,6	9,2	10	10	9,7
2	6 jal. polk	"	Jaakson, Aleksand.	10,8	10,9	11,43	12	11,28
3	"	"	Luukas, Jaan	10,4	10,4	11,57	12	11,09
4	Sõjakooll	"	Luling, Johannes	9,6	10,4	11,29	12	10,82
5	2 jal. polk	"	Koern, Wiktör	10,2	10,9	11,29	12	11,1
6	1 jal. polk	"	Walder, August	10,6	10,1	11,	12	10,93
7	6 jal. polk	"	Soo, Karl	8,6	8,9	10,71	10	9,55
8	Sal. p. üksit p.	III. kap.	Liival, Peeter	8,	8,8	9,43	9	8,81
9	Päänem. R. w. ja R. L.	"	Laane, Theodor	9,2	9,7	10,43	10	9,83
10	3. div. ft.	"	Lomback, Rein	10,2	10,4	11,71	10	10,58
11	1. jal. polk.	"	Zanjon, Otto	9,6	9,9	10,57	11	10,27
12	Kindralst Wal.	"	Liidemann, Hans	9,4	8,9	9,86	9	9,29
13	8/r. Smr. nr. 3.	"	Ernann, Nikolai	10,2	10,1	10,29	10	10,15
14	II. ohw. kooll.	"	Kanep, Konst.	9,2	9,7	10,14	11	10,01
15	Sõjakooll	"	Kurwits, Jaan	9,8	10,5	11,	11	10,58
16	"	"	Freiberg, Herbert	10,2	9,	11,29	11	10,35
17	7. jal. polk.	"	Ellram, Erich	9,4	9,6	10,57	11	10,14
18	Katja polk.	"	Kramm, Ernst	9,6	10,1	10,86	10	10,14
19	8/r. Smr. nr. 3.	"	Reitlam, Eduard	8,4	9,1	10,43	10	9,48
20	5. üks. pat.	"	Lamm, Mart	9,4	8,4	10,	10	9,45
21	10 jal. polk.	"	Renter, Julius	8,6	8,8	10,57	9	9,24
22	Soomusauto-r.	"	Lammeland, Karl	9,8	9,8	10,43	10	10,01

Nr.	Misjugaest wäeojast.	Kuaste.	Perikonna ja eesnimi.	Keskmine number.			Mitmi ettevalmist.	Sõpukestm. numb.
				Üleühistes õpetaines.	Sõjaväe õpetaines.	Määrus-tikkides.		
23	1 jal. polk.	Al.-kapt.	Kemmel, Johannes	9,8	9,8	10,43	11	10,26
24	Sõjafool	"	Wold, Eduard	9,8	9,	10,57	11	10,09
25	"	"	Zeismann, Woldo	9,6	10,1	11,29	10	10,25
26	6 jal. polk.	"	Korkmann, August	9,4	9,7	9,71	11	9,95
27	Kindrakst. wal.	"	Grabby, Herbert	10,8	10,5	11,29	12	11,15
28	Sw. King. ft.	"	Kalberg, Theodor	9,4	9,7	11	9	9,78
29	Sak. p.üksit p.	"	Holland, Johannes	9,4	9,2	10,14	10	9,69
30	Sõjafool	"	Männi, Karl	10,2	10,4	11,29	11	10,72
31	1 jal. polk.	"	Baurmann, Ed.	9,4	9,4	9,29	9	9,27
32	7 jal. polk.	Leitn.	Leppit, Eduard	9,6	10,6	11,29	11	10,62
33	2 jal. polk.	"	Korkson, Johann	8,6	9	10,57	9	9,29
34	6 jal. polk.	"	Tolbast, Woldem.	7,6	9,5	10	9	9,03
35	Disciplin. r.	"	Kerberg, Rudolf	8,4	9	9,14	9	8,89
36	5 üksit pat.	"	Sepp, Wto	10,4	9,2	10,57	10	10,04
37	6 jal. polk.	"	Jurgen, Aleksand.	8,4	9	10,57	11	9,74
38	Korr. Wal.	"	Kaunisäär, Oskar	8,8	9,4	10,29	9	9,37
39	Sak. p.üksit p.	"	Sarnits, Edgar	9,4	9,9	10,14	10	9,86
40	3 üksit pat.	"	Mänd, Ferdinand	8,8	9,5	10,86	10	9,79
41	"	"	Röim, Julius	8,6	8,4	10,14	9	9,04
42	5 üksit pat.	"	Gilandt, Julius	9,6	9,7	10	11	10,08
43	Discipl. r.	"	Haltrit, Bernhard	9,6	8,33	10,43	9	9,34
44	Sak. p. üks. p.	"	Dunkel, Waluin- Heindrit	10,	8,7	10,14	10	9,71
45	Al. Ohw. l.	"	Baga, Willem	9,6	9,7	10,71	11	10,25
46	10 jal. polk.	Al. leitn.	Saar, Gustaw	9,2	9,9	11	9	9,78
47	"	"	Willberg, Ferdin.	9,4	9,1	9,43	9	9,23
49	"	"	Poljansky, Konst.	9,2	10,7	11,29	10	10,30
49	7. jal. polk.	"	Ilves, Andreas	9	9,9	10,29	10	9,80
50	2. jal. polk.	"	Luts, Alfred	8,6	9,2	10,43	10	9,56
51	Karwa l. kom.	"	Endi, Arnold	8,8	8,8	9,86	9	9,12
52	Al. Ohw. kool.	lipnik	Schiller, August	9,6	9,5	9,71	10	9,7
53	L/r. Smr. nr. 2.	"	Zeeman, Aleksand.	9,2	9,3	9,86	9	9,34
54	Sw. Op. Kom.	"	Koern, August	9	10,	10,86	10	9,97
55	2 jal. polk.	"	Rea, Wasfikt	8,8	8,6	10,57	10	9,49
56	L/r. Smr. nr. 2.	"	Kullama, Meff.	10	9,6	10,57	10	10,04

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjaväe trükitoda.

Sõjainistri Päevakäskud.

Nr. 305.

Tallinnas, 27. juulil 1922 a.

Paneri Katwere linna garnisoni ülema kohused 5 ühikuga jalaväe pataljoni ülema alam-polkownik Paawijaan'i peale, 1. sept juulist j. a. arwates.

Muus: I. Diviisi ülema whl. nr. 4170. 10. 7. 22.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Nr. 306.

Tallinnas, 27. juulil 1922 a.

Nimetan erasiis arhitekt Aleksander Wladowski Sw. Warustuswalitsuse Ehituse ja Korteri osakonna joonistus-büroo ülemaks, 16. juunist j. a. arwates.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Nr. 307.

Tallinnas, 27. juulil 1922 a.

Nimetan erasiis Albert Prit wanemaks tehnikeriks Sw. Warustuswalitsuse Ehituse ja Korteri osakonda, 1. juulist j. a. arwates.

Märkus: Sw. Warustuswalitsuse ülema raport Nr. 81999, 4. 7. 22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Mr. 308.

Tallinnas, 27. juulil 1922 a.

§ 1.

Merijõudude juhataja asetäpnen Herm kandis raportiga ette, et tema 22. juunil f. a. väljasõitnub laewabega merele ja ajutiselt oma ametikohuste täitmise jätnud meriwäe-lapten Salza peale.

§ 2.

Asetäpnen Herm'i, kui väljasõidust tagasi tulnud, lugeba ametikohuste täitmisele asunuks 19. juulist f. a.

Tema asetäitjat merijõudude staabi ülemaat meriwäe-lapten Salza't käsen oma otsekohese ametikohuste täitmisele asuda, samast kuupäewast arwates.

Siendus: Merijõudude juhataja raportid 22. 6. nr. 3270 ja 19. 7. nr. 4884.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **S a r t a.**

Mr. 309.

Tallinnas, 27. juulil 1922 a.

Merijõudude juhataja asetäpnen Herm, kandis raportiga ette, et on 24. juulil f. a. minu poolt lubatud ühetuulisele ametipuhkusele läinud.

Tema ajutisels kohusetäitjaks jääb Merijõudude staabi ülemaat meriwäe-lapten Salza.

Siendus: Merijõudude juhataja raportid 20. 7. nr. 4904 ja 24. 7. nr. 4977.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **S a r t a.**

Mr. 310.

Tallinnas, 27. juulil 1922 a.

Et sõjawäelise hariduse saamist võimalbada wastawa ülb haridusega sõduritele-ajateenijatele, luban neid Wabariigi Sõja-

kooli kaSwandikkudeks wõtta, kui nad ise jeda soowivad ja järgmistele tingimistele wastawad: täitsa terwed, oma ülemuse poolt hästi attesteeritud ning mitte wähema, kui keskkooli 6 kl. (ühikuskooli 9 õpeaastat) hariduse omandanud on.

Wäeosade ülematel saata niisuguste Sõjakooli astuda soowijate sõdurite kohta 15. augustiks kooli ülemale järgmised dokumendid: sõduri ettekanne — soowiwalbus, ära kirjab teenistuse ja wastuwõtte lehtedest, wäljawõtte dissipliinar karistuse raamatust ja attestatsioon, kuna sõdurisi endaid ühes toidu attestaatidega wäljasaata Sõjakooli kella 8-ks 27. augustil s. a. arstilise läbiwaatamisele ja katsele Eesti keeles ning matemaatikas (geomeetria, algebra, aritmetika) keskkooli 6 klassi programmi ulatuses.

Katse läbiteinud sõdurid jäetakse Sõjakooli, ning neid wita Sõjakooli üle sellekohase kooliülemaga teadaande põhjal, mis juures wäeosad nende teenistuse dokumendid kohustud on wiibimata Sõjakooli saatma; katse mitte läbiteinud sõdurid komandeeritakse oma wäeosadesse tagasi.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 311.

Tallinnas, 28. juulil 1922 a.

Sõjawäe ringkonna kohtu esimehe kohustetäitjat kapten Kromeli lugeada puhkusest tagasi jõudnuks ja oma kohustetäitmisele asunuks, 27. juulist s. a.

Alamleitnant Helt'il oma otsekoheste kohustetäitmisele pöördata sellestjamaft kuupäewast.

Diendus: Minu päewaläst 28. 6. s. a. nr. 267 ja 27. 7. s. a. nr. 4291.

Sõjainistri eest,
Kindralstaabi Kindral-Major Sarka.

Nr. 312.

Tallinnas, 28. juulil 1922 a.

Sõjaväe Warustuse Walitsuse ülemat polkownik Rotberg'i lugeda sõjaväe haigemaja arstilise komisjoni otsuse põhjal Narwa Jõesuu sõjaväe sanatoriumi rawitsemisele sõitnuks 24. juulist s. a.

Polkownik Rotberg'i äraoleku ajal täita Sw. Warustuse Walitsuse ülema kohuseid tema administratiiv abi, alampolkownik Wiard'il, sellest samast kuupäewast.

Dienbus: Polkownik Rotberg'i raport 24. juulist s. a. Nr. 2784.

Sõjaminiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

Sõjainistri Päewakärsud.

Nr. 315.

Tallinnas, 2. augustil 1922 a.

Sõjawäe Ringkonna kohtus, 26. jaanuaril 1922 a., kuulas ära sõjawäe ametniku asetäitja August Gustawi p. Kalew'i süüdistuse asja N. S. § 1453. jao I ja S. N. S. § 279 järele, otsustas: sw. ametniku asetäitjat August Gustawi p. Kalew'it mõista N. S. § 1466 jao I ja S. N. S. § 8 lisa 1, §§ 32, astme 2, 33 ja 27 põhjal, kolmeks kuuls peawahiti, ühes mõnesuguste õiguste ja eesõiguste kaotamisega teenistuse alal, ning ametis ülendamise õiguse keeluga väljateenitud aja eest ja autasu saamise õiguse kätvendusega.

Kiigikohtu otsusega 21. weebr. 1922 a. on Sõjawäe Prokurööri kaebatsiooni protekt selle otsuse kohta tagajärjeks jäetud ja Sõjawäe Ringkonna kohtu määrusega 7. weebr. 1922 a. s. ametniku asetäitja Kalew'ile määratud kolmekuuline karistus kantuks loetud.

Otsus läks seaduslikku jõusse 21. juunil 1922 a.

Dien dus: Sõjawäe Prokurööri wahetiri nr. 5073,
13. 7. 22.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 316.

Tallinnas, 2. augustil 1922 a.

Rinnitan erasitub Albert Borkwell'i ja Arwed Krahn'i Wabarligi Sõjakooli alalisteks lektoriteks, 1. augustist s. a. arwates.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri
P ä e w a k ä s t.
 Nr 322.

Tallinnas, 5. augustil 1922 a.

Rinnitan erasitud Eduard Kant'i ja August Soo Sw.
 Varustuswalitsuse Ehituse ja Korteri osakonna wanematel
 ehitustehnikuteks, 1. juulist j. a. arwates.

Märkus: Sw. Varustuswalitsuse filema rapoortid
 nr. 81998 ja 82000, 4. 7. 22 a.

Sõjainister, Rindralkaabi Rindral-Major S o s t k.

Sõjainistri Päewafäät.

Nr. 323.

Tallinnas, 7. augustil 1922 a.

Annan Sõja Ringkonna kohtu kätte harutada Woldemar Lõnu p. Manns'e. Jüri Rardi p. Portsmut'i, Wasili Efimi p. Riitjar'i, Peeter Jakobit p. Draw'a, Hendrik Jaani p. Rüttil'u, Feodor Nikita p. Schurawlew'i, Aleksei Sergei p. Meschtschanow'i, Aleksei Efimi p. Lennuki, Grigori Protossjewi p. Stroganow'i, Nikolai Iwani p. Stellovsky, Georgi Iwani p. Boitfow'i, Aleksei Samsoni p. Kullow'i, Iwan Jakobit p. Soldatow'i, Grigori Iija p. Russjanow'i, Wasili Peeteri p. Schaharenkowi, Nikita Gawrili p. Puide süüdistus asja, teda U. N. S. art. 111, 111¹ ja S. N. S. art. 269 ja 273^a järele süüdistasse.

Selles sammas asjas wastutusele wõetud Johanna Loming'u, Altiide Krus'i, Sergei Efimow'i, Dmitrii Andrejew'i, Mart Aprill'i, Leena Aprill'i ja Praskowja Borowlowa süüdistused lõpetan ära andmete puudusel.

Wladimir Brandenburg'i ja Boris Kettowsky wastu wõetud süüdistus asjad panen seisma kuni nende tabamiseni.

S i e n d u s : Sõjawäe Prokuröri arwamine 5. augustist 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Sots.**

B ä e w a f ä s j u d.

Nr. 324.

Tallinnas, 9. augustil 1922 a.

Sõjawäe prokuröri, kapten Trakmann'i üheltuulisel pühitusel lugeda 8. augustist j. a. armates.

Sõjawäe prokuröri kohuseid ajutiselt täita tema abil, kapten Knorring'il.

Diendus: Kapten Trakmann'i raportid nr. nr. 5412 ja 5465.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 325.

Tallinnas, 9. augustil 1922 a.

§ 1.

Sõjawäe Ringkonna kohus, omaliikumisel 9. märtil j. a. kuulas ära tagawarawäe alam-leitnant Nikolai Scha f'i süüdistuse asja N. S. § 1412 järele ja otsustas mõista teda N. S. §§ 1412 ja 31, astme 5-da põhjal üheks aastaks wangiroodu, ühes kõigi isääraliste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. § 58¹ ja 58², karistust tarbetorral teostada N. S. § 77 korras; kohtutulud panna süüdimõistetud peale aga tema maksujouetusel võtta riigikassa kanda.

§ 2.

Wabariigi Walitsus 26. aprillil j. a., läbiwaadates referw alam-leitnant Nikolai Scha f'i armuandmise palwet otsustas temale täielikult armu anda, wabastades karistusest ja selle tagajärgedest.

Märkus: Sõjawäe prokuröri wahetiri nr. 3918, 23. 3. 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päevakäsuud.

169

Nr. 326.

Tallinnas, 11. augustil 1922 a.

Wabastan erasliku Karl Pinkowitzy Wabariigi Sõjakooli alalise lektori kohustest, 13. detsembrist 1920 a. arwates.
Märkus: Minu päewakäsi nr. 1035 — 1920 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 327.

Tallinnas, 11. augustil 1922 a.

Minu päewakäsu 19. juulist j. a. nr. 299 täiendusels lugeda 2. diivitsi ülemat, Kindral-Major Põdder'it, 2. diivitsi arfilise komisjoni otsuse põhjal Kuresaare Sõjawäe Sanatoriumis rawitsusel, 4. augustist j. a. arwates.

Märkus: Kindral-Major Põdder'i raport nr. 166,
3. 8. 22. a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 328.

Tallinnas, 11. augustil 1922 a.

Wabastan eraslik Gleb Wannowitzy Sõjakooli alalise lektori kohalt 1. septembrist j. a. arwates.

Diendus: Sõjawäe Ringkonna ülema raport nr. 7620,
2. 8. j. a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 329.

Tallinnas, 12. augustil 1922 a.

Wabariigi Walfitsuse otsuse põhjal 11. augustist j. a. lähen 1. septembril j. a. tagawara wälke lasta sõdurisi:

a) Kõikidest wäeosadest ja asutustest, kes 1. septembriga kaks aastat ja rohkem sõjawäes teeninud.

b) Jalawäe polkudest, üksikutest pataljoniidest ja soomusrongidest jalawäe alal teeninuid sõdurisi, kes küll weel 2 aastat pole ärateeninud, kuid kes mitte hiljem kui aprillil kuu jooksul 1921 a. on tegelikult teenistusse wõetud ja kaks terwet suwe õppusel olnud, juhtnõuiks wõttes minu päewaläsku 1922 a. nr. 206.

Keg mis sõdurid wahi aii wõibinud, neile lohtu poolt määratud karistuse ärakandmisels, teenistuse aja arwesse ei wõeta (Minu päewaläsk 1921 a. nr. 681).

Tagawara wälke lastawatele sõduritele walmitada sõjawäe osades ja asutustes wabastamise tunnistused kolmes eksemplaaris, milledest esimene wäeosasse jääb, — teine — wiitbimata selle maa- lonna rahwawäe ülemale saadetakse, kuhu sõdur elama asub ja kolmas — sõdurile kätte antakse, kes elukohta jõudes kohustatud on jeda kolme päewa jooksul linnas — politsei, maal — walla- walfitsuses ettenäitama, kus ilmunise üle tunnistuse peale märkus tehakse ja sõdur arwe peale wõetakse.

Wabastamise tunnistuse kätteandmise juures peab sõdurile ära seletatama, et politsei wõi wallawalitsustesse mitteilmumise eest nemad rahwawäe ülema poolt kuni 10 päewase arestiga diskiplinaar lorras karistatud wõiwad saada.

Tagawara wälke lastawaid sõdurisi warustada söögirahaga minu päewaläsku 1922 a. nr. 124 põhjal.

Sõduritele wabastamise juures kroonu riideid wälja ei anta. Sõdurisi aga kes 2 aastat ärateeninud ja kellele oma riide puu- busel minu päewaläsku 1922 a. nr. 206 p. 2 põhjal kroonu riided wäljaantakse, tuleb kohustada lahe näbala jooksul neid sellesse walla wõi politsei walfitsusesse ära anda, kus elama asuwad.

Armatuur lehed, wäljaantud riiete üle, antakse sõduritele ühes wabastamise tunnistusega kätte, kus juures wabastamise tunnistuse alumise ääre peale märkus: „Eisa — Armatuur leht“ tehakse. Registreerim walla wõi politsei walitus nõuab registreerima ilmunud sõduri käest armatuur lehe ja walwab selle järele, et riided kahe nädala jooksul äraantakse. Peale riiete kätte saamist teeb selle üle wastawa märkuse wabastamise tunnistuse peale (wäeosja märkuse „Eisa Armatuur leht“ — juure) ja saadab riided ühes armatuur lehega maakonna rahwawäe ülemale, kes neid omalord wastawasse sõjawäeosasse wodobu-
mendi lit. „D“ juures saadab.

Peale sõdurite wäeosade nimelirjadest mahakustutamist ja teenistuse lehtedesse wastawa märkuse tegemist — jaata teenistuse dokumendid (teenistuse ja wastuwõtte lehed) wiibimata selle maakonna rahwawäe ülemale kus sõdur teenistusse wõetud, alal-
hoidmiseks.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päevakäsu.

Nr. 330.

Tallinnas, 14. augustil 1922 a.

Rinnitan erasliku Johannes Kreckmann'i Sõjaväe Tehnikaga kooli auto instruktorige, 1. juulist j. a. arwates.

Märkus: Sõjaväe Ringkonna ülema raport 5. 7. 22. nr. 7547.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 331.

Tallinnas, 14. augustil 1922 a.

Minu päevakäsu 15. detsembrist 1921 a. Nr. 732 täienduseks luban esitada Lõugemasse õveasutusse astumiseks edaspidi ainult need ohvitserid, kes rahuaegse ohvitseri kutse täielikult omandanud.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 332.

Tallinnas, 15. augustil 1922 a.

Korralduswalitjuse ülema kohustetäitmise, jooksul tööalal, panen ajutiselt tema abi (ühtlasi inspektori osakonna ülem) alam-polkownik Kanep'i peale.

Polkownik Simon'il pöörata oma otseoheste kohuste täitmisele.

Siendus: Minu päevakäsi nr. 32 j. a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjaministri Päewakäsk.

172

Nr. 333.

Tallinnas, 15. augustil 1922 a.

Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäsu 27. 3. 19 a. nr. 112 pr. 2 põhjal ei ole õigustatud dissiplinaar korras arreteeritud ohwitserid ja ametnikud aresti all viibimise aja eest palka saama. Tähendub lord, mis ei ole täiesti vastaw makswatele Bene seadustele, oli seletataw sellega, et päewakäsu awaldamise ajal ohwitserid ja ametnikud peale palga veel hinnata toiduaineid ja riideid saidwad ja seega neil aresti all viibimise ajal ülespidamine hinnata oli. Kuna Wabariigi Walitsuse poolt 26. 3. 1921 a. wastuwõetud uute palga määradega hinnata toiduainere andmine lõpetati ja ainult riiete andmine jäeti, käsin Ülemjuhataja pwl. nr. 112 muutmiseks kõigile sõjaväelastele kes Ülemuse poolt (mitte kohtu poolt) dissiplinaar korras arreteeritud, palka maksta poolest määras, kus juures ohwitserid ja ametnikud wõiwad lasta enbale omal kulul toitu järele tuua; sõduri toitu saawatelt tuleb selle hind kinnipidada ning raha renteisse Sõjaministeeriumi krediidi uuendamise arwele sisse maksta.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr. 334.

Tallinnas, 17. augustil 1922 a.

§ 1.

Annan Sõjawäe Ringkonna kohtu alla Tartu maakonna Pühajärve walla kodanikud Mikkel Hendritu p. Morast'i ja Rosalie Peetri t. Morast'i, neid süüdistades U. N. S. art. 102 ja S. N. S. § 273¹ põhjal.

§ 2.

Krapõgenenud Paul Jaani p. Pelju süüdistus asja U. N. S. art. 102 järele panen seisma, kuni tema ülesleidmiseni.

§ 3.

Tartu maak. Pühajärve walla kodanikkude Mikkel Hendritu p. Morast'i ja Rosalie Peetri t. Morast'i vastu tõstetud süüdistuse N. S. § 528 ja U. N. S. § 3 järele lõpetan ära tõenduste puudusel.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarta.

Nr. 335.

Tallinnas, 17. augustil 1922 a.

1.

Sõjawäe Terwishoiu Walitsuse ülemat, sanitar polkownik Lojsmann'i puhkufelt tagasi jõudmiks ja oma ametikooste täitmisele asunuks lugeda 12-st augustist s. a.

Alampolkownik Terwan'il oma otsetõhete ameti talitustele ajuda samast kuupäewast.

Diendus: Minu päewakäst 14-st juulist s. a. Nr. 292 ja san. polkownik Lojsmann'i raport nr. 4338.

Sõjamae ringkonna üleal, kindral-major Unt kandis ette,
et tema 16. s. l. p. Sebstasse wälja sõitis.

Kindral-major Unt'i äravõetud panen tema kohused Wa-
bariigi Sõjakooli ülema palt. Marber'i peale.

Dienbus: Kindral-major Unt'i raport 15-ft augustist
s. a. Nr. 21472.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 337.

Tallinnas, 19. augustil 1922 a.

Kästudetäitja staap-ohvitser Sõjainistri juures Rindral-
staabi polkownik Salf kandis ette, et tema 18. j. l. p. Waba-
riigi Sõjakooli ülema käsutusse läks, nimetud kooli klasside ins-
pektoriks määramise puhul.

Diendus: Käst Wabariigi Sõjawägede 14. augusti
j. a. nr. 1593 ja polkownik Salf'i raport 18-st augusti j. a.
nr 58.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

175

Nr. 338.

Tallinnas, 19. augustil 1922 a.

§ 1.

Räsen awada iga aasta 1-sel septembril Inseneri pataljoni õpeloando juures, Inseneri pataljoni alamohwitseride ettevalmistamiseks: sapööri-, raudtee- ja telegrafi-telefoni asjanduse õpelasid, kuhu määrata weebruari kuul sõjawäe teenistusse ilmuvad, rahuldawas terwislikes seisukorras olewad, hästi atesteeritud noor-sõdurid, sõjawäe Õpetuskomitee poolt kinnitatud sellekohase õpetawa läbiwõtmiseks.

§ 2.

Sädetelegrafi roodu juures läsin iga aasta 1-sel septembril awada, sädetelegrafistide ja motoristide väljaõpetamiseks, sädetelegrafistide ja motoristide klassid, kuhu õppima määrata noor-sõdurid, kes iga aasta weebruari kuul sõjawäe teenistusse ilmuvad, hästi atesteeritud ja rahuldawa terwislike seisukorraga.

§ 3.

Räesolewa päewakäsku §§ 1 ja 2 ettenähtud kursuste klassides õpetööde kestmise ajaks lugeda aeg 1-st septembrist kuni järgmise aasta 15. maini ja nimelt: klassiõppuse aeg kuni 1-se maini ja eksamite aeg 1-st kuni 15-da maini.

§ 4.

Sädetelegrafi roodu ingliskeele lektorile-eraihtule (ehi ohwitserile), maksta tasu wastawalt minu päewakäsku Nr. 664 — 1921 a. § 2, ühes märkustega, ettenähtud lektorite tasunormide jätele.

§ 5.

Kõik lektorid eelmistes §§ tähendub klassidesse kinnitab
oma päewaläsfuga Inseneriwäe Inspektor.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainiistri prewaläsf Nr. 336 on salajane ja trükk ei
ilmu.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 339.

Tallinnas, 21. augustil 1922 a.

Räskubetäitja staap-ohwitser Sõjainistri juures, alam-polkownik Korjus kandis ette, et tema 19. augustil f. a. oma uue teenistuse kohale ilmus.

Õtendus: Käst Wabariigi Sõjawägede 14. augustist f. a. nr. 1593 ja alam-polkownik Korjus'e raport 19. ft augustist f. a. nr. 1.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjaministri Päewakäsk.

Nr. 341.

Tallinnas, 23. augustil 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 876 — 1920 a. põhjal trahwin 2. Suurtükiväe polgu abjutanti, leitnant Rudolf Krupp'i 500 margaga hooletu asjaajamise eest, mille tõttu sw. sõidupiletid lit. A nr. nr. 334085 ja 334086 kaduma on läinud, kuna pealegi nimetatud piletite kadumaminek ilmsiks tuli alles nende juurte kontroleerimisel vastawate asutuste poolt.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päevakäsu.

Nr. 342.

Tallinnas, 23. augustil 1922 a.

Sõjawäe Staabi ülemat Rindralstaabi Rindral-Major
Lill'i lugeda Wabariigi Walitsuse otsuse 18-ist augustist f. a.
täitmiseks, Poolamaale komandeeritult, 21-ist augustist f. a.
arwates.

Sõjawäe Staabi ülema kohused tema äraolekul panen
Rindralstaabi Walitsuse ülema Rindralstaabi Polkownik Tõr-
wanb'i peale.

Alus: Rindral-Major Lill'i raport 21-ist augustist f. a.
nr. 4012.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soos.

Nr. 343.

Tallinnas, 23. augustil 1922 a.

On juhtumisi olnud, et ohwitserid oma ülemate poolt on
aasta jooksul 5—6 ehl rohkem lorbasiin distsiplinaarselt karistatud
hooletuteenistuse kohuse täitmise, halwa ülespidamise ja mitme-
suguste rängemate süütegude eest, kuid siiski veel teekwad
wäeosades. Sarnane suur arv karistusi kühilese aja kestusel
näitab juba küllalt selgesti, et ohwitser teenistuse vastu huwi
ei tunne ja ei suuda ennast ohwitseri wääriliselt ülespidada,
heites ühes sellega warju kogu ohwitserkonna peale.

Misugused isitub häwitades lugupidamist sõjawäelaste vastu
kõnanikude filmis ja autoriteeti ohwitseride vastu sõburite
poolt, on ohwitseridena sõjawäele aina kahjulikud, mispärast
on ka täitsa mõtteta neid teenistuses pidada.

Ebasõpibi lään kõik jarnased ohvitserid teenistusest vabastamiseks ettepanna, vaatamata selle peale, kas nemad sõja eht rahuaja ohvitserid on. Need aga, kes hiljuti Sõjatooli lõpetanud ja saadud hariduse eest veel pole sündusliku aega ära teeninud, ettepanna reameesteks alandamiseks, et puudujäänud aja reameestena väeosades ära teeniks.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 344.

Tallinnas, 23. augustil 1922 a.

Rinnitan eraisiku Wilenti Ilwesi Sõjawaie Warustus Walitsuse Ehituse ja Korterite osakonna wanemaks ehitustehnikuks 1. maili j. a. arwates.

Märkus: Sw. Warustus Walitsuse ülema wahelkiri nr. 3003, 11. augustist 1922 a.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 345.

Tallinnas, 23. augustil 1922 a.

Rinnitan eraisiku Karl Leemann'i s/l. „Marduse“ wane ma mehhaniku lohusetaitjaks, 1. augustist j. a. arwates.

Märkus: Merejõudude Juhataja raport 7. 8. 22. nr. 5274.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 346.

Tallinnas, 24. augustil 1922 a.

Sõjaväe Ringkonna ülem kindral-major Unt kandis ette, et tema 18. j. k. p. Irboškast ametisõidult tagasi jõudis ja oma lohuste täitmisele asus.

Polkownik Marber'il oma viielohuste lohustetäitmisele asuda.

Diendus: Sõmini pvt. 17. aug. nr. 335 ja kindral-major Unt'i raport 18. augustist j. a. nr. 7662.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 347.

Tallinnas, 24. augustil 1922 a.

Räsen kõi Toitusministeeriumile wõlgnewad summad aratajuba tähendatud ministeeriumi likwideerimis komisjonile 1-seks septembriks j. a.

Dien bus: Wabariigi Walitsuse otsus 18. augustist j. a.
(prot. nr. 59 p. 3).

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 348.

Tallinnas, 26. augustil 1922 a.

§ 1.

Wabastan järgmised ohwitserid nende peale pandud sõjaringtonna-lohtu ajutiste liigete kohustest 1-est septembrist j. a. arwates:

Kindralstaabi Wal. al.-kapten Morladt.

Merejõudude staabist ase-kapten Klimoff.

Korraldus Walitsusest al.-kapten Feldhuhn.

10 polgust kapten Mullas.

2. jalawäe polgust al.-kapten **Taril.**
 " " " al.-kapten **Weidebach.**
 " " " al.-kapten **Willip.**
 " " " kapten **Rohal.**
 2. hiimisi staabist al.-kapten **Kruus.**

Lagawara wälle arwatus

2. Suurtükiväe polgust leitnant **Luha.**
 " " " kapten **Kasumow.**

§ 2.

Nimetan järgmised ohwitserid Sõjaringkonna kogu ajutisteks liigeteks 1-st septembrist s. a. arwates.

Tallinna garnisonist:

10. jalawäe polgust al.-poltownik **Pinka.**
 " " " al.-kapten **Lindquist.**
 Rindralstaabi **Wal.** kapten **Martin.**
 Sõjawäeringkonna staabist kapten **Baumann.**
 Warustuse Walitsusest kapten **Martenson.**
 Mer. Rab. koolist wan. leitnant **Lensment.**
 Korralbus Walitsusest kapten **Melgunoff.**
 Rindralst. Walitsusest al.-kapten **Leithammel.**
 Korralbus Walitsusest leitnant **Wunn.**

Tartu garnisonist:

2. jalawäe polgust kapten **Liibus.**
 " " " al.-kapten **Ruhlberg.**
 " " " al.-kapten **Ruslap.**
 2. suurtükiväe polgust al.-kapten **Polonsky.**
 " " " leitnant **Krupp.**
 Ratsapolgust al.-kapten **Eichorn.**
 " leitnant **Foerster.**

Narwa garnisonist:

1. jalawäe polgust kapten **Koff.**
 " " " kapten **Leiburg.**
 1. suurtükiväe polgust al.-kapten **Martinson.**
 Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Wea parandus.

181

Sõjainiisri päewakäsus 26 augustist 1922 a. nr. 348
p. I. lõpus on trükitud: 2 diiwliisi staabi alamkapten **Kruus**.
Tagawara wälke arwatud

2 Suurtükilwäe polgust leitnant **Luhä**.

kapten **Kasumow**.

Tuleb lugeda: „2 diiwliisi staabist tagawara wälke arwa-
tud al.-kapt. **Kruus**

2 Suurtükilwäe polgust leitnant **Luhä**

2 „ „ kapten **Kasumow**“.

Diendus: Suurtükilwäe inspektori waheliri 29-st sep-
tembrist 1922 a. Nr. 1096.

Sõjawägede Staabi Kantselei Sekretäär **Dirkhan**.

Sõjawäe trükitoda.

Sõjainistri Päewakäjud.

182

Nr. 349.

Tallinnas, 30. augustil 1922 a.

Alpool järgnewad suurtükiväe ning merewäe ohwitserid, kes lennuväes teoreetilised ning praktilised tööd lendur-waotlejate klassis on lõpetanud, kinnitan lendur-waotleja kutjes 1-st septembrist j. a. arwates.

Nr. nr.	Wäeosa mil- lest kursusele komandeerit- tud.	Auksaad.	Ges- ja perekonna- nimed.	Restmine katsete hindamine	
				Teorias.	Praktikas.
1	Merewäeekipasch	Koor. ltn.	Karl Habermann	Rahulold.	Sea
2	"	"	Kurt Brees	Rahulold.	Rahulold.
3	2. suurt. polk	Al. ltn.	Friedrich Kuuselaänd	Rahulold.	Sea
4	1. suurt. polk	Lipnik	Otto Raud	Sea	Sea
5	"	"	Lembit Seefstrand	Sea	Sea
6	2. suurt. polk	"	Arthur Pahlberg	Rahulold.	Sea
7	3. suurt. polk.	"	Kalf Tennorist	Rahulold.	Rahulold.
8	"	"	Karl Uibo	Rahulold.	Rahulold.
9	Soomusr. brig.	"	Philip Wertmann	Rahulold.	Rahulold.

Ülalnimetud ohwitserid käsen oma wäeosa desse tagasi ko-
mandeerida.

Siendus: Minu pwl. nr. 651 — 1921 a. Sõjawäe
Kningonna ülema ettelanne nr. 7690 ühes Sw. õpeasut. Ins-
pektori pealkirjaga ning õpetõõbe materjaal.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 350.

Tallinnas, 30. augustil 1922 a.

Merejõudude juhataja L. t., asekapten Herm kandis ette, et tema 24. augustil s. a. ühekuuliselt puhkuselt tagasi jõudis ja oma kohuste täitmisele asus.

Merewäe kapten Salza'i oma otseõhuste kohuste täitmisele asuda.

Tiendus: Sõjainistri pvt. 27. juulil 1922 a. nr. 309 ja asekapten Herm'i raport 24-st augustist nr. 5625 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 352.

Tallinnas, 31. augustil 1922 a.

Rinnitan eraisiku Ernst Jännes'i Sõjaväe Varustus
Walitsuse Ehituse ja Korteri osakonna wanema ehitustehniku
lohusetäitjaks, 15. juulist s. a. armates.

Märkus: Sw. Varustus Walitsuse ülema wahetiri
nr. 3081, 18. 8. 1922 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 353.

Talinnas, 2. septembril 1922 a.

Uvaldan siin juures mäeosjade ja asutuste nimekirjad, kellele Rindral-
staabi Walitsuse 1 osakonna D jaoskonna poolt sõjaväe sõidu- ja weodoku-
mentide raamatud on välja antud:

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat ef. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millal välja- antud.
1	Sm. Termisõhõu Walitsuse ülemale	1	414001—414100	2. 8. 22.
2	Inseneeri Bataljoni ülemale	1	414101—414200	4. 8. "
3	Tallinna Sõjaväe haigemaja ülem- arstile	2	414201—414400	4. 8. "
4	Wirumaakonna Rahwawäe ülemale	2	414401—414600	7. 8. "
5	7-da jalawäe polgu ülemale	1	414601—414700	14. 8. "
6	1-se Diviisi laatsjareti ülemarstile	1	414701—414800	15. 8. "
7	Merejõudude Juhataja Staabi Kant- selei ülemale	1	414801—414900	17. 8. "
8	3-da Üksiku jalawäe bataljoni ülemale	2	414901—415100	18. 8. "
9	1-se jalawäe polgu ülemale	1	415101—415200	19. 8. "
10	10-da jalawäe polgu ülemale	1	415201—415300	21. 8. "
11	2-se jalawäe polgu ülemale	1	415301—415400	22. 8. "
12	2-se Diviisi Staabi ülemale	1	415401—415500	23. 8. "
13	3-da Suurtükiväe polgu ülemale	1	415501—415600	25. 8. "
14	Ratja polgu ülemale	1	415601—415700	26. 8. "
15	1-se jalawäe polgu ülemale	1	415701—415800	28. 8. "
15a	2-se jalawäe polgu ülemale	1	415801—415900	31. 8. "

b) lit. „B“ :

Nr. nr.	Wäeosade ja afutuste nimetus.	Raamat. eff. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal väljaantud.
16	Merejõudude Juhataja Staabi Kantselei ülemale	1	347901—348000	3. 8. 22.
17	Inseneeri pataljoni ülemale	2	348001—348200	4. 8. "
18	1-se jalawäe polgu ülemale.	3	348201—348500	8. 8. "
19	Sw. Staabi Kantselei ülemale	1	348501—348600	17. 8. "
20	10-da jalawäe polgu ülemale	1	348601—348700	18. 8. "
21	Sõja looti ülemale	1	348701—348800	21. 8. "
22	5-da ühiku jalawäe pat ülemale	1	348801—348900	23. 8. "
23	7-da jalawäe polgu ülemale	1	348901—349000	26. 8. "
24	Sw. B. W. Intendantuuri osakonna kraami ladu walits.	1	349001—349100	26. 8. "

c) lit. „D“ :

Nr. nr.	Wäeosade ja afutuste nimetus.	Raamat. eff. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal väljaantud.
25	Wirumaakonna Rahwawäe ülemale	1	86801—86900	7. 8. 22.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Sõjainistri Päewakärsud.

Nr. 354.

Tallinnas, 2. septembril 1922 a.

Kinnitan eraisitu Oswald Miina Merejõudude Juhataja Staabi Tehnika osakonna wanema käsklusetähta ametniku lohusetähtjaks, 21. juunist s. a. arwates.

Märkus: Merejõudude Juhataja raport nr. 5683, 26. 8. 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 355.

Tallinnas, 2. septembril 1922 a.

3 diviisi ülem kindral-major Tõnisson on terwise paranduselt tagasi jõudnud ja oma teenistuse lohusete täitmisele asumis, 28. augustist s. a. arwates.

1 diviisi ülema abil polkownik Rubbo'1 oma otsetoheste lohusete täitmisele asuda, samast kuupäewast arwates.

Märkus: Sõjainistri päewakärs nr. 273—1922 a. ja kindral-major Tõnisson'i telegramm nr. 87, 28. 8. 22. a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri
Päewakäskud.

186

Nr. 356.

Tallinnas, 4. septembril 1922 a.

Komandeerin lendmasinatega Poolamaale õppereisile järgmised ohwitserid ja sõdurid:

1. Kindralstaabi polkownik K e e l'i
ja lennuväest:
2. Kapten Steinberg'i,
3. Leitnant Haas'i,
4. Wan. leitnant Schepotjew'i,
5. Lipnik Post'i,
6. Lendur-weld. Päew'i,
7. Awiomot. Rüt'i,
8. Awiomot. Kaal'i.

Ekspeditsiooni juhatajaks määrati Kindralstaabi polkownik K e e l'i.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 357.

Tallinnas, 4. septembril 1922 a.

Minu pmt. f. a. nr. 37 § 2 osaliseks muutmiseks käesolewa aasta lõhta käsen ohwitseri, kes soovivad astuda Kindralstaabi Kursesetele ettevalmistamiseks kindralstaabi teenistusse, komandeerida eelkatsetele mitte 1-ks, vaid 10-eks oktoobriks.

Katsetele komandeerimiseks soovijate nimekirjad saata diviiside ülemate kaudu Kindralstaabi Valitsusse 1. oktoobriks.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr 358.

Tallinnas, 4. septembril 1922 a.

Sõjavägede Staabi ülemat Rindralstaabi Rindral-Major Sill'i lugeda komarbeerimiselt Poolamaalt tagasi jõudnuks ja oma kohustetäitmisele asunuks 4-st septembrist s. a.

Tema ajutisel kohustetäitjal Rindralstaabi polkownik Tõrwan d'il oma otseloheste kohustetäitmisele asuda, sellestihamaft kuupäewast arwates.

Diendus: Minu pwl. 23. 8. 22 a. nr. 342, Rindral-Major Sill'i raport 4. 9. 1922 a. nr. 4251.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major L a r t a.

Sõjainistri Päewakäsk.

18

Nr. 359.

Tallinnas, 8. septembril 1922 a.

Ummar Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla Tallinna linna kodaniku Julius Hansu p. Grünberg'i, Pärnu linna kodaniku Woldemar Jakobi p. Tõlp'i ja Harju maakonna, Idelehtme walla kod. Anton Gustawi p. Illing'i, neid süüdistades R. S. § 13, 1653 jao I, 1459 jao 2 ja S. R. § 279 põhjal.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

188
Sõjainiistri päewakäsi nr. 336—1922 a., kui täitja
jalajane, trükiti ei ilmu.

Sõjainiistri Päewakäsiud.

Nr. 360.

Tallinnas, 8. septembril 1922 a.

Minu korraldusel waatas lasteinspektor üle lasteõpetuse korraldamise ja tegeliku lastmise 1-se, 2-se ja 3-da diwiisi jalawäe osades, mis juures üle waatamata jäid 2-ne jalawäe polk ja Sakala partisaanide bataljon, kes waatuse ajaks lasteturjust alles peale olid alanud.

Lasteinspektori ettekandest selgub, et kõigis wäeosades lasteõpetus igatahes juba palju kõrgemale järjele on wiidud, kui ta möödaläinud aastal oli. Siiski on aga weel niikasti puudefandjate kui ka kerge ja raskete kuulipildujate meeskondade ettevalmistuses palju puuduseid, mis osalt õpetuse juhatajate ja otsekooste õpetajate wilumatuse, osalt heade õpetajate ja alamohwitseride puuduse, osalt aga ka lihtsalt hooletuse ja tarwilise puudefandmise puudumise arwele tuleb panna.

Mi tuleb täiesti nõutawa hoole ja ettenägemise puudumise arwele panna, et 2-ses diwiisis, kus mitme wäeosa nekrutid suurematesse wäljaõppe-üksustesse olid koondatud, nekrutide õppuse ajal tarwilikud lasteplatid ja tiirid täiesti puudusid. Lartus ei olnud polgu tiir õigeks ajaks ära kohendatud, möödaläinud aastal tarwitusel olnud lasteplatt oli põllu alla lastud minna, ilma et sammufid oleks astunud platfi alleshooidmiseks, wee platfi saamiseks ei olnud ka sammufid astunud. Mi said

1
Tartus nekrutid terwe oma õppuseaja jooksul ainult mõne harjutuse läbi teha. Grafiwerekse olid nekrutid paigutatud täiesti ilma mingisuguste lastewõimalusteta. Sellepärast on siis ka arusaadam, et pärastine kursuse kiire läbimäsiendamise kaugeltgi neid tagajärgi ei suutnud anda, mida korraliku ja süstemaatilise töö juures oleks wõinud kätte saada.

Riisamuti tuleb tarwilise hoole ja püüdmise puudumise arwele panna see nähtus, et kusagil pool weel lasteõpetus korraldatud ei ole täielise ükshõppusena, mille juures iga üksiku mehega just seda tööd tehtaks, mis selle mehe puudused ja iseäraldused nõuawad, ja millega igastühest, ka kõige nõrgemast mehest, head lasturit teha piisataks. Suba möödaläinud aastate waatuste puhul juhtisin tähelepanu selle puuduse peale, tänawu ei ole aga lugu selles tükis sugugi paranenud. Paljudes wäoosades ei osata weel üleüldise korraldada ükshõppust laste-eharjutuste alal, mõnes ei suudetud seda ka siis korraldada, kui lasteinspektor seda mitu korda ette oli näidanud. Õpetajad ja õpetuse juhatajad ei tunne sugugi oma õpilasi ja nende iseäraldusi. Koodude lasteraamatutes, kus lahtris „Märkused“ leitakse peab olema siisse kantud, mis lasturi arenemiskäiku selgitada ja iseäraliste wigade kõrwaldamiseks abinõude walikut kergendada wõib, ei ole wastawaid märkusi sugugi tehtud. Suuremalt jaolt ei teadnudgi rooduülemad, mis sugujeid märkusi sellesse lahtrisse teha tuleb, ehk see küll minu möödaläinud aasta päewakäsu nr. 581 juures awaldatud vormis selgesti oli ära bel-dud. Raamatud ennast peab suuremalt osalt kirjutaja lasteplatstil tehtud ülestähenduste järel, raamat seisab kantselei riivil mingisugusels ilustusels, ei ole aga sugugi selleks abiks ja toeks õpetamise juures, millena ta mõeldud oli.

Tuletan weel lord meelde, et lastetegewusi masjaliselt kätte brilliida ei tohi, waid iga õpilasega iga üksiku tegewuse oma ette peab kätte harjutama. Kuidas seda teha, selleks on maksimas juhatuskirjas täiesti selged juhtröörid antud. Õpetajate puudusega ei saa siin keegi ennast wabandada: üksikute lastetegewuste kätteõpetamiseks ei ole sugugi waja alamohwitserid ehk kapralid, siin wõib edutalt toimida iga hea lastur,

fellele teatav eriala ja selle juurde kuuluvad õpewiisid on kätte näidatud. Mõnult nii saab iga õpilase isearalbusi silmas pidades ja igasühte just selles järele aidata, milles ta tõesti nõrk on.

Täielise hooletuse arwele peab panema ka selle asjaolu, et suuremas osas wäeosades wanemad sõdurid ja alamohwitserid üldiselt palju halwemini lasewad, kui tänawuse aasta kutse reamehed. Kuna tänawuse aasta kutse reameeste hulgas keskmiselt 25—30% täiesti nõrku on, on wanemate reameeste ja alamohwitseride hulgas kuni 60% nii nõrku lasturid, kes kõige lihtsamaid ja elementaarjamaid tingimisi ei suuda täita. See on juba täielik wäärnähtus. Sõdur on selleks 1½—2 aastat õppusel wilibinud, et ta osawa wõitlejana tagawarawälte wõiks minna: nüüd aga tuleb wälja, et ta sellegi on ära unustanud, mis ta oma teenistusaaja alguses on õppinud. Mitjugusele nähtusele ei ole mingit wabandust. Meeste wähesus ja muud teenistusharud ei tähenda siin midagi, kui kats meestgi roodus lohal on, peab seda arakasutama harjutusteks, et omandatud oskusi alal hoida ja wälja arendada. Et seda nõudmisi täiesti wõimalik on täita, näites 1-mene jalawäe polk, kus wanemate meestega järjekindlaid harjutusi oli peetud ja nad tõesti täiesti korralikult esitatud tingimisi täitsid. Kõigis teistes wäeosades on selles tükis andeksandmata lohatad olnud.

Mitsumasugune lohatus on ohwitseride ülbine halb lastmine. On wäeosasid, kus ainult mõni ühik ohwitser rahuloldewaltgi lasta suutis, kõige paremates osades on ikkagi wähemalt pooled ohwitseridest lastamises alles üsna nõrgad. Hoiatan, et tulewikus selle wäärnähtusega wõitlemiseks kõige karmimad abinõud tarwitusele wõtan.

Siiga wähe rõhku on pandud jalawäe praegu pea kõige tähtsama lasteriista — terge kuulipilduja — peale. Ohwitserid ja alamohwitserid tunnewad seda lasteriista üldiselt wäga halvasti ja on äärmiselt saamatud temaga ümberkäimises.

Õpetajate wilumatuse arwele wõiks panna järgmised nähtused.

Õpetatakse jutustamisega, mitte näitega ja harjutamisega.

Kui küsida, kas on see ja see asi kätte harjutatud, saab alati vastuseks: „on ära seletatud küll.“

Ei osata üles leida kõige harilikumaid tegemuswigu. Spilane hoiab püüsi nii käes, et tabamist sugugi loota ei wõi, teeb kuulipildujaga töötamise juures täiesti lubamata wigu, instrktor ehk ohwitser seisab kõrwal ja ei suuda wiga üles leida.

Sõdurid on ära hirmutatud, puudub täiesti julgus, üst oma wõimiste sisse ja kindlus. Tegemuse juures sattutakse segadusse ja ei mäletata enam kõige lihtsamaid wõtteid. See nähtus oleneb ka suurelt osalt ülliskõppuse puudumisest ja laste-eelharjutuste massilisest drillimisest. Isestiswolt töötama jätubes kaotab niisugune ainult karjas koos ja komando järele töötama harjunud sõdur paratamatalt pea ja ei oska enam midagi teha.

Kõik ülemaltähendatud puudused kuhjavad end wahesti niisugusel hulgal kokku, et nad terwe tehtud töö anulleerivad. Ei wõi ju öelda, et tööd ei oleks tehtud; mõnes wäeosas on wäljaõpetamise ajal isegi hiigla waewa nähtud. Kuid süsteemi puudus, saamatus ja tihti ka hooletus, töö puht wormilik tegemine ilma tööse elawa hinge puhumata teewad selle töö tagajärjed waemaseks, omandatud oskused niisugusteks, mis lühiteise aja järele jälle ära unustatakse.

Süsteemaallise ja korraliku töö juures on täiesti võimalik kõiki efitatawaid nõudmisi täita. Nõudmised, mis tänapuustel waatusel üles seati, olid niisugused, et Euroopa sõjawägedes neid iga algaja lastur wabalt täidab. Ja kus ka meil tööd dieti ja õigete põhimõtete järel olid tehtud, olid tagajärjed kõigiti rahuloldawad. Niisugustest täiesti korralikkudest tagajärgedest pean nimetama: 3-da diwiisi õperoodu, ja 3-da ülliku bataljoni kuulipildujate roodu lastetagajärgi. Niisamuti wõib täiesti rahul olla 1-se jalawäe polgu tööga wanemate sõdurite harjutamise alal.

Kõige wähem süsteemi ja korralikkust on olnud 6-da jalawäe polgu töös. See polk andis nende heade tingimiste peale waatamata, milledesse ta on paigutatud, kõige suurema prot-

190
fendi tingimiste mittelähtjaid; seal oli nõrkade järelatamise
õpetuse korraldamine kõige nõrgem; niisamuti võib seal ka
ainult nelja ohwifleri terwest polgust rahuloldawatets lastjateks
pidada, kuna teised isegi algajale lasturike esitatamaid tingimisi
tähta ei suutnud. Weidi parem on selles polgus weel asi
9-das bataljonis, kuna ta 6-das bataljonis täiesti lubamata
halb on.

Ei saa tähelepanu pööramata jätta selle hoolimatuse peale,
mis luenendas polgus maksimate määrustitkude wastu ifta edasi
walitseb. Märtsitkuus wäljaantud ja wäesfajadele laialisfaadetud
„Juhatused käsigranaatide pildumiseks“ ei olnud waatuse ajal,
27-mal juulil, weel rooduüklematele tuntud Lähemal järelepäri-
misel selgus, et see määrustit weel polgu flaabist kaugeemale ei
olnud jõudnud, waid alles rahulikult polgu abjutandi kapis
puh'as. Niisugustel tingimistel saab üleüldise määrustitkude
wäljaandmine osjataks.

Nõuan kindlasti, et kõik tänawu tähelepandud puudused
tulewikus kõrwaldatud oleksid ja lastekinepektori poolt waatuseil
tehtud märkuseid ja juhatusi tulewikus wäljaõpetamise juures
hoolega filmas peetaks.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Mr. 361.

Tallinnas, 8. septembril 1922 a.

Trahwin endisi Wiljandi Maakonna Rahwawäe ja Kaitse
Lidu asjaajajat, tagawarawäe sõjawäe ametnik Andres Kur-
rikoff'i 1000 margaga sw. sõidupiletite hooletu ümberkäämise
ja nõrga järewalwe eest, mille tõttu sõidupiletid liit. „A“
nr. nr. 284501—284600 juures on kaduana läinud ja piletite
nr. nr. 284585—284600 seadusliku äratarwitamise kohta iga-
suguste andmete puudusel on wõimata selgusele jõuda.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 362.

Tallinnas, 9. septembril 1922 a.

Sõjaväe Varustus Valitsuse ülemat polkownik *Rotheberg*'i lugeda *Narwa* Jõesuu sanatooriumist ravitsemiselt tagasi jõudnuks ja oma kohustetäitmisele asunuks 31-st augustist j. a.

Alampolkownik *Liard*'il oma otsekoheste kohustetäitmisele pöörata, sellestjamaft kuupäewast arwates.

Diendus: Minu päewaläht 28-st juulist j. a. nr. 312 ja polkownik *Rotheberg*'i raport 31. 8. 22 a. nr. 3244.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major *Varla*.

Nr. 363.

Tallinnas, 9. septembril 1922 a.

Sõjainiisteeriumi Juriskonsultil polkownik *Markewitsch*'i lugeda puhtuselt tagasi jõudnuks ja oma kohustetäitmisele asunuks, 1-st sept. j. a.

Mutisel Juriskonsultil kohustetäitjal sõjaaegsel ametnikul *Roche*'il oma otsekoheste kohuste täitmisele pöörata sellestjamaft kuupäewast arwates.

Diendus: Minu päewaläht 4. 8. 22 a. nr. 318 ja polkownik *Markewitsch*'i raport 1. 9. 22 a. nr. 770.

Sõjainiistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major *Varla*.

Nr 364.

Tallinnas, 9. septembril 1922 a.

1. Diwisi ülem Rindral-major *Heinze* on puhtuselt tagasi jõudnud ja oma teenistuse kohuste täitmisele asunud, 1. septembrist j. a. arwates.

1. jälgimise polgu ülema alampolkoroniik Puik'i oma offitseride lohiste täitmisele abuda, samast luupäewast armates.

Märkus: Sõjainiisri päewakäsi nr. 290—1922 a. ja kindral-majoor Heinze raport nr. 5051, 1. 9. 22 a.

Sõjainiisri eest, kindralstaabi kindral-majoor Larka.

Nr. 365.

Tallinnas, 9. septembril 1922 a.

Sõjakooli ohvitseride kursuse lõpetamise puhul loetalle rahuaja ohvitserideks:

Nr. nr.	Mistugusest wäe- osast	Auaaste	Peretonna ja eesnimi	Rekmine number			Nimi etteval- mistus	Lõpu rekmine numbr
				üleümbistes õpetamises	Sõjand õpetamises	Määrustif- tudes		
1 2	Suurt. polk	Kapt.	Veßel, Richard	9,5	9,64	10,67	11	10,2
2 1	Suurt. polk	Al.-kpt	Toffer, Erich	10,5	11,1	11,17	11	10,94
3 2	Suurt. polk	"	Born, Boris	8,25	9,55	9,67	10	9,37
4 3	Suurt. polk	"	Kurg, Hans	9,67	10,1	10,—	10	9,94
5 2	Suurt. polk	Leitn.	Kull, Karl	8,75	9,—	9,33	10	9,27
6 3	Suurt. polk	Sipnit	Lääne, Joosep	10,—	10,—	10,—	11	10,25
7 1	Suurt. polk	"	Lepp, Frits	9,75	9,91	9,33	9	9,5
8 2	Suurt. polk	"	Neubbaum, Nikol.	8,—	9,18	9,67	9	8,96
9 2	Suurt. polk	"	Ilwes, Eduard	8,75	8,82	9,33	9	8,98

Sõjainiisri eest, kindralstaabi kindral-majoor Larka.

Sõjaministri Päewakäsk.

Mr. 365-a.

Tallinnas, 9. septembril 1922 a.

Luban ratsawäelastele väljaspool teenistust oma linnal
tanda dolmani juurelihtad kirjelduse ja joonistuse järel.

Lisa: Dolmani kirjeldus ja joonistus.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Õ I E R D U S.

Sõjavägede Staabi Kantselei poolt waremalt laiali saadetud Ratswähe mündri doimanni joonistuses on nõõrid eksikõrbel punast wärmi tehtud, kuna nemad tõsiselt kaitsewärrwi peawad olema, nagu see Sõjaminiistri päewakõsus nr 365-a 1922a. ettenõhtud on, Sellepõrast tuleb waremalt saadetud joonistus maksuwõsetaks lügeda ja tarwitusele wõtta juurdelisatud joonistus.

F. Birnbaum
Sw. St. Kantselei Sekretär.

Kaitawäelaste dolmani kirjeldus.

Kiite kaitsevärwi. Lõige — dolmani kaju taljes, kinnise kaelusega, kaelus seisew ühelordne. Sõduril kaelusõhma riidest, millest dolman kanditud kaitsevärwi willase nõõriga. Ohwitseridel mustast riidest kanditud samasuguse kaitsevärwi nõõriga. Kind eest kinnine 2 rea metall nõõpidega. Kummagil pool 5 nõõpi. Keset rinda 5 metall pööraga ja wiie ülerinna läiwa kahelordse kaitsevärwi willase nõõriga. Rahe põik puusatastuga, awausega ettepoole, wäljaspoolt kaitsevärwi willase nõõriga kanditud. Hõlmad eest ja alt ümberringi kaitsevärwi willase nõõriga kanditud. Selg file, kahe piha õmblusega. Lõige kuni taljeni. Taga talje peal õmbluse kohal kaks pööra ja sellest allpool iga willase kaitsevärwilise nõõri sõlme juures otja peal 1 metall nõõp. Oladest taljeni kummagil pool ühe arune kaitsevärwi willane nõõr, mis taljest allapoole kolme aruline. Käitse alustel pooltel roseti taoline kaitsevärwi willane nõõr. Olalapid willasest kaitsevärwi kahelordsest nõõrist. Sõduritel filedad, ilma märklideta, ohwitseridel täppeede asemel rõngad. Nõõri laius 8—10 m/m. Nõõbid ja pöörad walgest mitte läikiwast metallist.

Sõjawäe Warustuse Wallitjuse Ülem Põlkownik Rotberg.

Wea parandus.

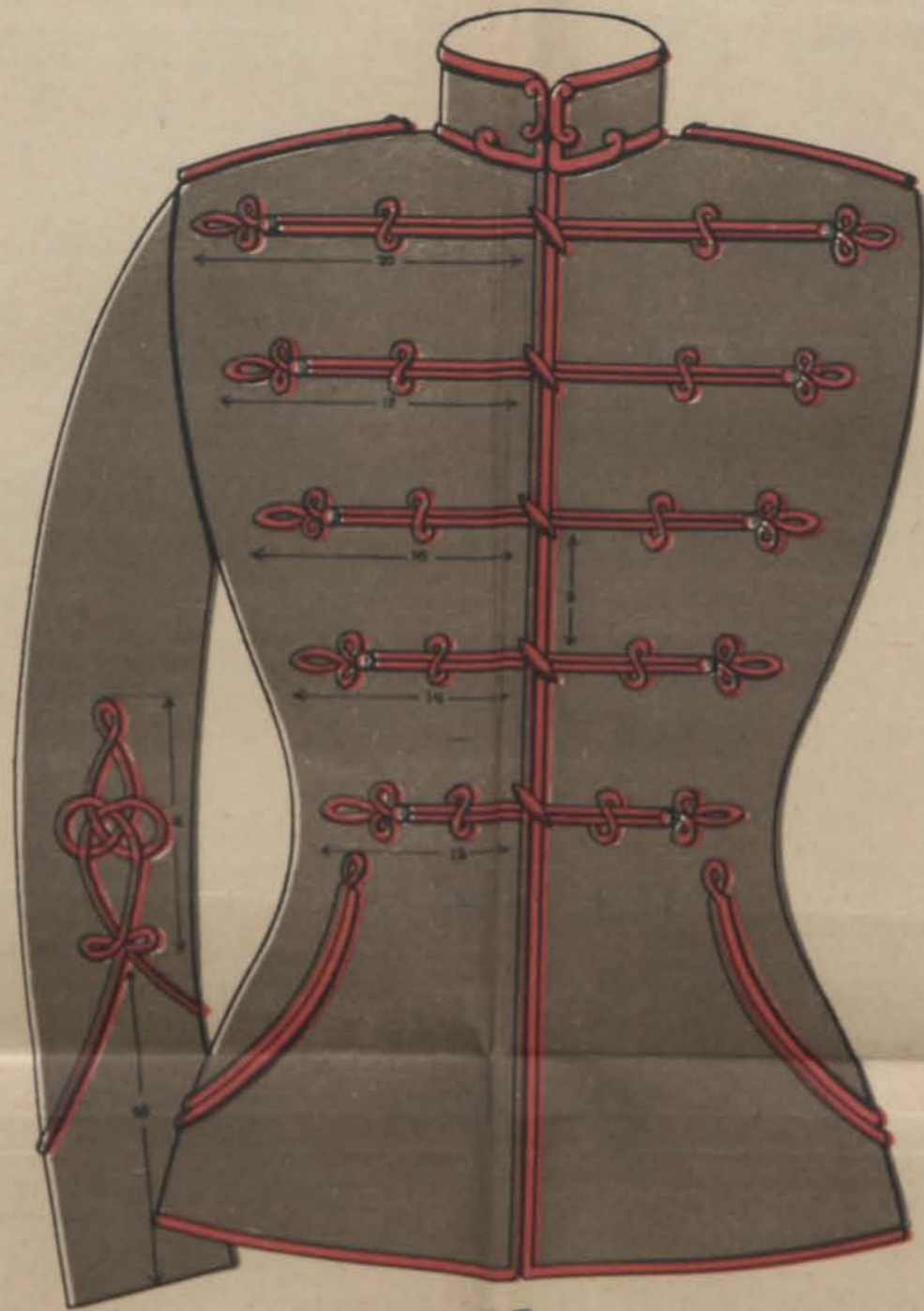
133

Sõjaminstri päewaläsu 9. septembrist 1922 a. nr. 365-a
lõhas on trükitud: „ sõduril kaelus oma riide-si“,
peab aga olema trükitud: „ sõduril kaelus sama riidest“.

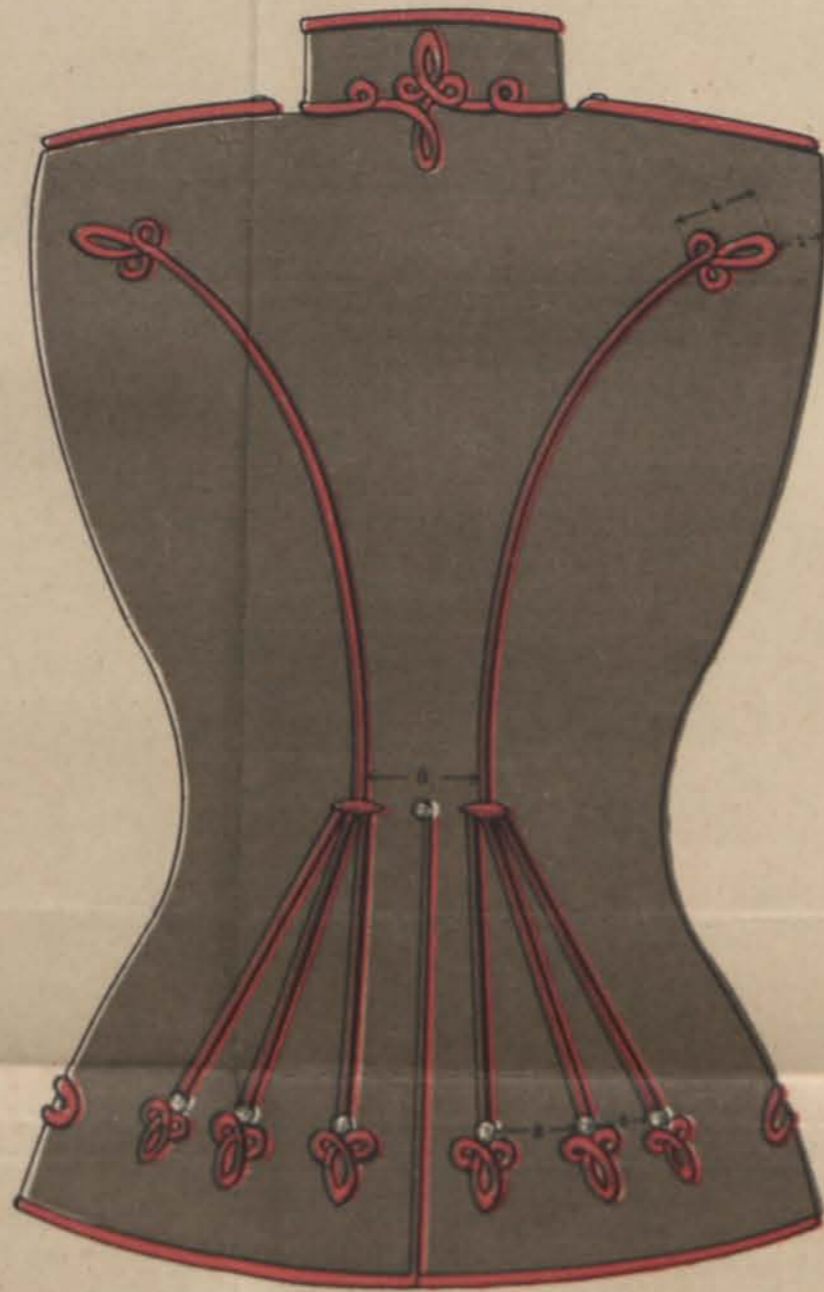
J. B i r t h a n
Sõjamägede Staabi Kantselei,
Sekretäär.

Sõjamäde trükkimiseks.

Ratsawäelase munder DOLMAN

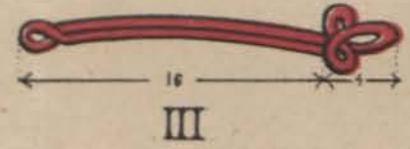
VI

I

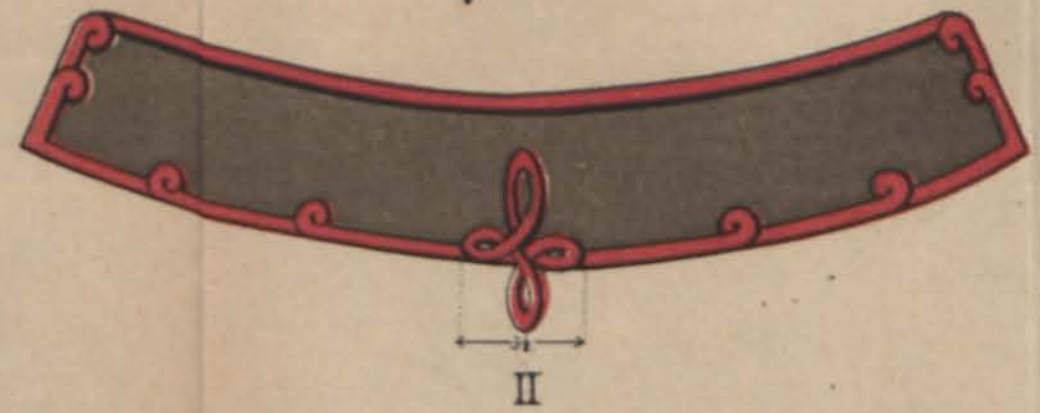
IV

III

V

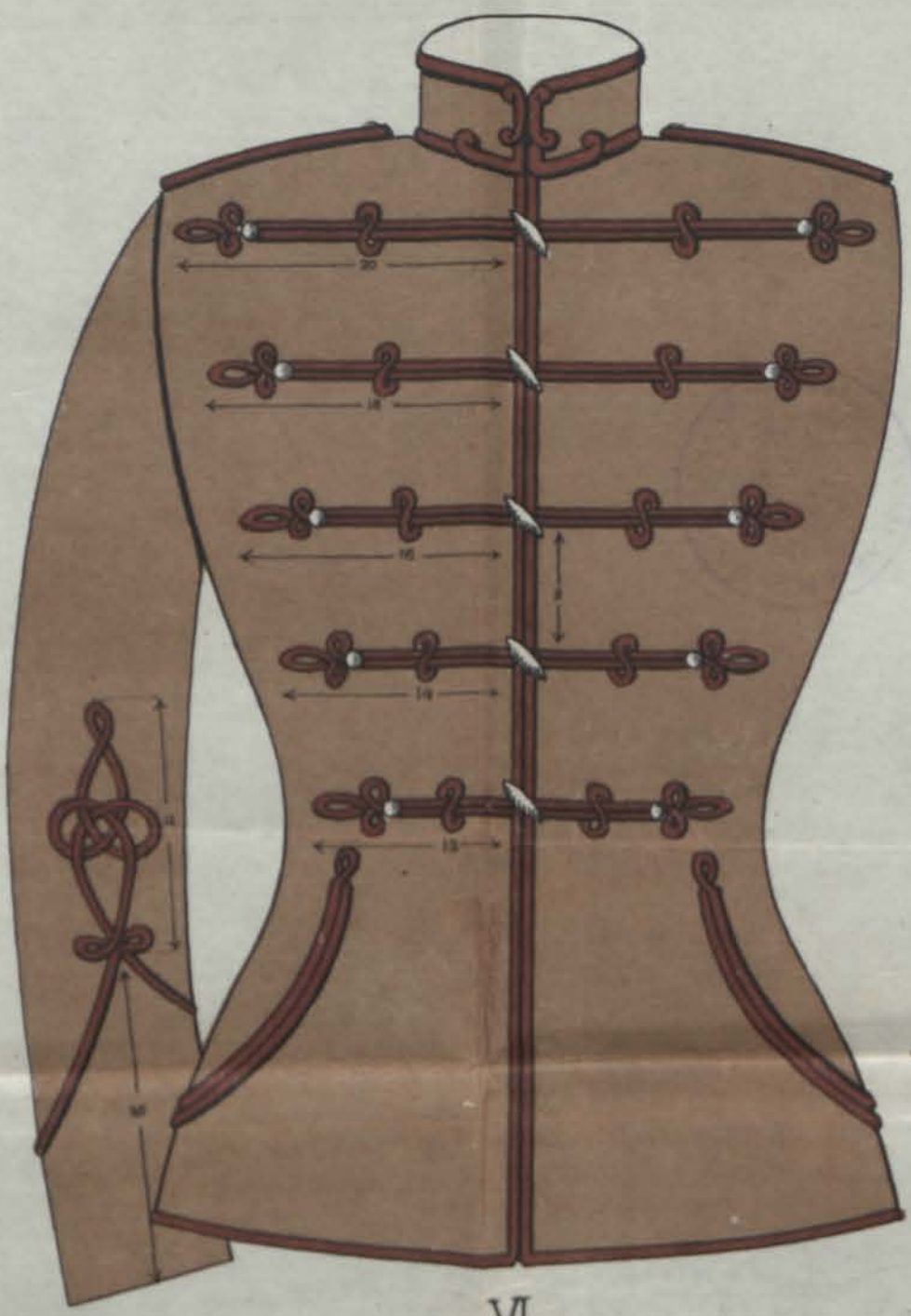
II

- I Dolman tagant.
- II Dolmani krae.
- III Dolmani külje tasku aatr.
- IV Dolmani pagun.
- V Ohu Dolmani krae.
- VI Dolman eest.

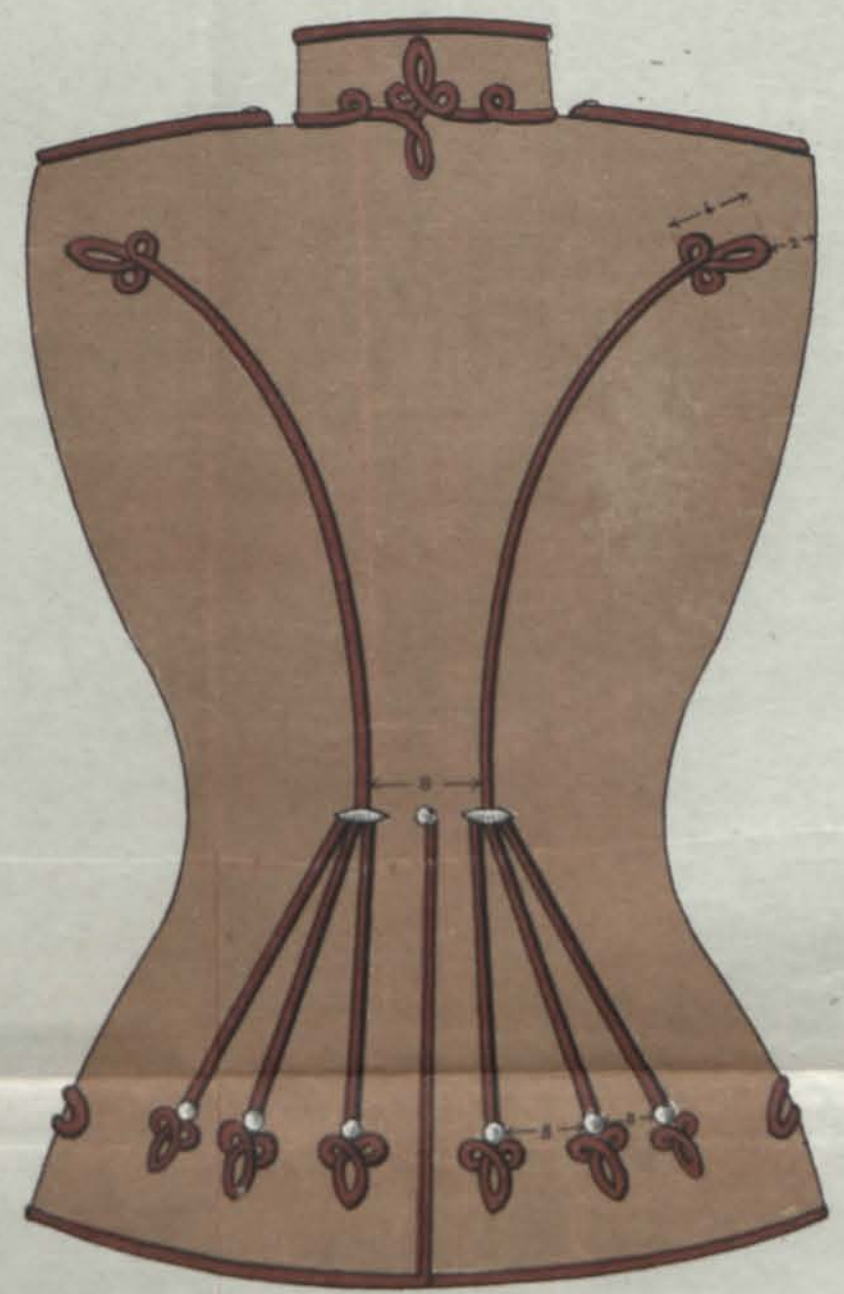
Hoik mõõtude numbrid tähendawad sentimeetride arwu.

Prüki p. 865, p. 192. 1922.

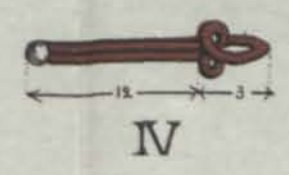
Ratsawäelase munder DOLMAN

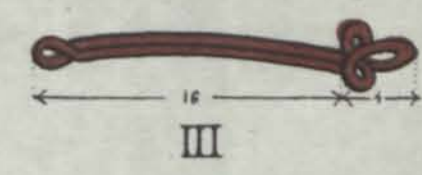
VI

I

IV

III

V

II

- I Dolman tagant.
- II Dolmani krae.
- III Dolmani külje tasku äär.
- IV Dolmani pegun.
- V Ohv. Dolmani krae.
- VI Dolman eest.

100k mõtude numbrid tähendawad sentimeetride arvu.

Sv. Warustuse Walitsuse Olem Polkownik *Rotberg*

197

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 368.

Tallinnas, 11. septembril 1922 a.

Sõjawäe prokuröri kapten **Trankmann**'i lugeda puhtuselt jagasi jõudnuds ja oma kohustetäitmisele asumaks, 9-ist septembrist f. a.

Ajutisel prokuröri kohustetäitjal alamkapten **Rnerring**'i oma viiseloheste ülesannete täitmisele pöörata, sellestjamaast luupäewast arwates.

Diendus: Minu pmf. 9. 8. 22 a. nr. 324, kapten **Trankmann**'i ja **Rnerring**'i raportid 9. 9. 22 a. nr. 5890 ja nr. 5891.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots**.

Nr. 369.

Tallinnas, 11. septembril 1922 a.

Minu päewakäsu 18-ist weebruarist f. a. nr. 77 osaliseks muutmiseks wabastan Inseneriwäe Inspektori tähtsusetäitja ohwitseri alamkapten **Kirschbaum**'i Sõjawäe tehnilise nõusloogu **Ehitus Seltsi**oni sekretäri kohuste täitmiseft, 4-ist septembrist f. a.

Ehitus Seltsioni sekretäri ajutiseks kohustetäitjaks määran ajutiselt Sõjawäe Tehnilise nõusloogu sekretäri **Otto Hinzenberg**'i **Warustus-Walitsuse**ft, sellestjamaast luupäewast arwates.

Diendus: Inseneriwäe inspektori raport 6-ist septembrist f. a. nr. 120.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots**.

Tallinnas, 11. septembril 1922 a.

Wabariigi Walitsuse poolt 22. oktoobril 1920 a. wastu-
wõetud määruste põhjal (R. T. 1920 a. nr. 185—186)
pannakse sell aastal oktoobri ja nowembri kuus üleriikline sõja-
wäele kõlbulike hobuste registreerimine toime. Registreerimise
komisjonide esimeesteks määratakse sõjaministeeriumi esitajad,
leba oma ülesannetega, hobuste liikidesse jagamisega ja kõlba-
mata hobuste tundemärkidega tutvustamisega, kolmeks päewaks
ratsa polgu ja Tallinna hobuse latsareeti juure komandeerida
läsin. Komandeerida tulewad 20. septembriks nooremad ohwit-
serid üksikute wäeosade ülemate määramise järele:

Ratsa polgu juure	{	2. jalawäe polgust	2.
		3. üksikust pataljonist	2.
		7. jalawäe polgust	3.
		Soomusrongidest	3.
		2. suurüksik polgust	2.
		Ratsa polgust	2.

Tallinna hobuse latsareeti juure	{	1. jalawäe polgust	2.
		5. üksikust pataljonist	3.
		1. suurüksik polgust	2.
		Salala part. pataljon.	3.
		6. jalawäe polgust	3.
		3. suurüksik polgust	3.
		10. jalawäe polgust	3.

Sõjawäe Looma terwishoiu ja hobustega warustamise
osakonna ülemal täielised juhtnõudid wäljatöötada, mille järele
komandeeritawatele ohwitseridele ettelugemisi pidada tuleb.

Kurzustel olnud ohwitseridest määratakse Korkalbuswalit-
suse ülema poolt igasse maakonda, peale Harju ja Saaremaa-
konna, kaks, Harjumaakonda kolm ja Saaremaakonda üks oh-
witser ja nende hobuste täitjateks, — haiguse wõi muude wõi-
malike äraolekute ajal, — igasse maakonda üks ohwitser.

Määratud ohvitserid komandeeritakse maakonna rahwast
ülemate käsutada, viimaste poolt tähenatud ajaks.

Kursustele määratud ohvitseride nimelisi wiibimata Kor-
ralduswalitsuse ülemale saata.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Nr. 371.

Tallinnas, 11. septembril 1922 a.

Karistan L. K. Soomusrongi nr. 2 Ipnit Leiberg'i
3 päewase arestiga peawahis jelle eest, et olles 15. juulil rongi
korraldaja ohvitser, ei wõtnud kõiki etteawaatuse abinõusid tar-
witusele rongi manöwerdamise ajal Tartu jaamas, mille taga
järel jaama kabiinist sai maha murtud.

Karistus täide wiia Soomusrongide Brigaadi ülemal ja
täitmiseft minule ettekanda.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäst.

Nr. 372.

Talinnas, 11. septembril 1922 a.

§ 1.

Käsin wäeosjade ja asutuste ülemaid, Sw. Warustuse ülema käskude 30-st jaanuarist 1920 a. nr. 7 § 2 ja 30. aprillist 1920 a. nr. 31 § 4 muutmiseks ja Sw. Warustuswalitsuse ülema käsu 28. novembrist 1921 a. nr. 33 täienduseks, peale 1. oktoobri s. a. kõik aruanded ilma erandita saata Sw. War. Wal. Kaha-Urwe Osakonda, kuna aga wastawale erikrediiti korraldajale Walitsusele ehk osakonnale kõigist peale 1-st juuli 1922 aasta erikrediididest asigneeritud eelsummade aruannetest väljawõtted esitada.

Märkus: Väljawõtted käsin saata Sw. Warustuswalitsuse ülema käsus 28. novembrist 1921 a. nr. 33 awalkatud vormi järele; blanketid selleks on saada Sõjawäe Trükitojas.

§ 2.

Erikrediidid kuuluvad walitsuste ja osakondade käsutada järgmiselt:

Intendantuuri osakonna — ihukatte, pesupesemise, sõdurite raktete, kõõgi riistade, hobuseriistade, hobuse rautamise materjaali, sõidu- ja weoabinõude, rätsesepa- kringsepa- sadulsepa töökojade fiskeseadete, toitluse ja hobusemoona krediidid.

Tehnika osakonna — insenerilise warustuse: materjaali, sopööriabinõude, elektrotehnika abinõude (maawäe sibe alal) rautamise riistade, mehaanika abinõude, mehaaniliste liikumise ja weoabinõude muretsemise ja korrahoidmise, lennuaparaatide

ja nende abinõude korrashoidmise, tankide, soomusrongide ja soomusautode parandamise ja korrashoidmise (väljaarvatud soomustatud veerew koosseis ja sõjariistad), töökodade (väljaarvatud rätsepa, kingsepa, sadulsepa ja sõjariistade töökojad) jisse-seadmise ja tööriistade muretsemise krediitid.

Ehitus-korteri osakonna — Kasarmute ja hoonete ehituste paranduste, jisse-seadete, ning korteri-kütte-walgustuse- ja wee muretsemise, puhastuse ja korrashoidmise krediitid.

Sõjariistade osakonna — maawäe sõjariistade nende abinõude ja lastemoona muretsemise ja korrashoidmise ja soomusrongide brigaadi suurtüki platvormide ja kuulipildujate wagunite paranduse ja korrashoidmise krediitid.

Sõjawäe terwishoiu walitsuse — terwishoiu asutuste jisse-seadmise, arstirohtude, arstitööriistade ja abinõude ning inwallididele kunfiliste abinõude muretsemise, erateel haigete rawitsemise, külgehaakawate haiguste vastu wõitlemise ja furnute matmise krediitid.

Soomaterwishoiu ja hobustega warustamise osakonna — hobustega warustamise ja nende terwishoiu krediitid.

Merejõudude tehnika osakonna — laewadele ja merekindlustele suurtükkide ja torpeedo aparaatide muretsemise ja korrashoidmise, nende jaoks lastemoona muretsemise ja selle korrashoidmise, meremiinide ja torpeedode muretsemise ja korrashoidmise, sõjalaewadele ja merekindlustele inseneerilise warustuse, nagu elektro-tehnika mehaanika materjaali ja abinõude, tööriistade j.n.e. muretsemise, merekindlustes raudteede ja selle weerewa koosseisu muretsemise ja korrashoidmise, laewadele ja merekindlustele kütteenete ja tarwimaterjaalide muretsemise, laewade ja muude ujuwate abinõude muretsemise ja korrashoidmise, laewadele valgustuse ja weewarustuse ja inventaari muretsemise ja korrashoidmise ja ujuwate abinõude eest tasumise krediitid.

§ 3.

Räfin wäeosjade ja asutuste poolt eelsummade arwel ostate warustust järgmiselt arwestada:

1) Erikrediite korraldajatel walitsustel ehl osakondadel arwele wotta seda warustust, mida waranduse jelsudest Sõjanõu-
logu ja Sw. War. Wal. ülema poolt linnitatud aktide põhjal mahakustutakse ja sellest Raha-Arwe Osakonda kaks korra aas-
tas arwuline ja hinnaline aruanne anda: I-se poole aasta eest
jooksma aasta 1-ks augustiks ja II-se poole aasta eest järgmise
aasta 1-ks weebruariks.

Märkus: arwele wotta ei tule seda warustust, mida
diwiisi intendantuurid wäeosjade warustamisels oma
ladudesse muretsewad, kuna arwele wotta jällegi see
warustus tuleb, mida nemad enda, kui majanduse
üksuse, ülespidamisels ostawad.

2) Raha-Arwe Osakonnal harilikult kuuluma materjaali muret-
semisels asigneeritud eelsummad otsekohe tuluks londa.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 373.

Tallinnas, 15. septembril 1922 a.

Uuann Sõja Ringkonna Kohtu alla Wiru maadonna
Wihula walla kodaniku Karl-Woldemar Antoni p. Leetberg'i,
teda süüdistades N. S. art. 1453, p. 2 ja 4, 1525, 1526
p. 4 ja 7 ja S. N. S. art. 279 põhjal.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Varla.**

Sõjainistri Päewakäsk.

202

Nr. 374.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

Sõjaväe toiduainete puutumata tagavarade headuse rewi-
deerimiseks määrati komisjoni: Esimees — käästudekõrge staabi
ohvitser alampolkownik Korjus, liikmed: Tallinna Komendant-
tuurisõjaväe sanitäär kapten Gold, Tallinna sõjaväe haigemajasti
sanitäär kapten Bartels ja 10 polgu majanduse ülema abi
s. ametnik Nusberg.

Komisjonil loetakse tulla eesistuja arvanägemise järele. Kom-
isjonil igal kohal ja iga sordi tagavarade headuse kohta teada
loetakse alati. Tööd lõpetada 15. oktoobriks s. a., millal alati
minule esitada.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsu.

Nr. 375.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

Babastan eraisiku Peeter Marikow'i Babariigi sõjakooli alalise lektori kohustest, 10. septembrist s. a. arwates.

Märkus: Sõjainistri päewakäsk Nr. 359, § 1 — 1921 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 376.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

2. diviisi ülem Kindral-major Bödder on terwise paranduselt Kuresaare Sõjawaie sanatooriumist tagasi jõudnud ja oma teenistuse kohuste täitmisele asunud, 8. septembrist s. a. arwates.

2. diviisi staabi ülemal Kindralstaabi alampolkownik Barw'il ja kapten Maser'il oma otsekoheste kohuste täitmisele asuda, samast kuupäewast arwates.

Märkus: Sõjainistri päewakäsu Nr. 299 ja 327 — 1922 a. ja Kindral-major Bödder'i raport Nr. 7598, 8.9.22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 377.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

Minu päewakäsu Nr. 720 — 1921 a. täienduseks, luban määrata Kindralstaabi kursuste ajutiseks lektoriks juurtüüsi

wäe tehnik ja taktika alal tästudetäitja staap-ohwitseri Suure
tälliwäe Inspektori juures polkownik Stahl'i, 1. septembrist
f. a. armates.

M ä r k u s: Rindralstaabi Kurjuste juhataja raport
Nr. 1140, 30.VIII.22 a.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 378.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

§ 1.

Wabastan 10. jalawäe polgu alampolkownik Friedrich
Pinka Sõjawäe Ringkonna kohtu ajutise liikme kohustest,
15. septembrist f. a. armates.

M ä r k u s: Sõjamineistri päewaläsk Nr. 348, f. a.

§ 2.

Nimetan 10. jalawäe polgu kapten Johannes-Oskar
Schmidt'i Sõjawäe Ringkonna kohtu ajutiseks liikmeks,
15. septembrist f. a. armates.

Sõjamineistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 379.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

§ 1.

Sõjawäe Ringkonna kohtus omal istumisel 10. augustil
f. a. kuulab ära tagawarawäe f. ametniku August Luts'u
süüdistuse asja S. M. S. § 229 järelle ja otsustas mõista
teda S. M. S. § 229 jao I, 7 ja Disiplinaar määrustiku § 33
põhjal neljaks päewaks aresti peawahis S. M. S. S. § 89¹
põhjal arwesse wõttes nelja päewa eeluurimise wangistust, la-
ristus f. ametniku Luts'u poolt kantuks lugeda.

204

Peale selle S. N. S. § 62 p. 2 põhjal j. ametniku Luts'u otsekohele ülemusele õigus jätta j. ametnik Luts'ult administratiiv teel sissenõuda tema süü läbi riigile tekkinud kahjustasi, peale lahju suuruse täpipealset kindlaks tegemist.

Kohtukulud panna süüdimõistetule peale, aga tema maksu-
jõuetusel võtta Riigikassa kanda.

See otsus läks jõuduslikku jõusse 19. augustil 1922 a.

M ä r k u s: Sõjawäe Prokurööri whl. Nr. 5783,
30. VIII. 22 a.

§ 2.

Sõjawäe Ringkonna lohus, omal istumisel 11. oktoobril 1921 a., kuulab ära tagawarawäe j. ametniku Aleksander Maitallo süüdistuse asja S. N. S. § 279 ja N. S. § 1455 jao II järgi ja otsustas mõista teda N. S. §§ 1455 jao II ja 134 p. 8 ja 9 ning S. N. S. § 279 põhjal wiieksteisikümneks aastaks sunnitööle, ühes kõigi õiguste kaotamisega ja tagajärgebega, mis ettenähtud N. S. § 23 ja 25.

Kohtukulud panna süüdimõistetule peale, aga tema maksu-
jõuetusel võtta Riigikassa kanda.

Riigikohus, kus see asi 6. detsembril 1921 a. j. amet-
niku Aleksander Maitallo kassafiooni kaebuse põhjal arutusele
oli, otsustas tema kohta kinnitada Sõjawäe Ringkonna kohtu
otsuse 11. oktoobrist 1921 a., mis Sõjawäe Ringkonna kohtu
määruse põhjal 23. augustist 1922 a. täitmisele saadetud.

M ä r k u s: Sõjawäe Prokurööri whl. Nr. 5770,
30. VIII. 22.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 380.

Tallinnas, 16. septembril 1922 a.

6. jaanuaril polgu endine noorem ohvitser lipnik Konstan-
tin Radisson oli viimase kuu aasta jooksul roodu ja polgu
ülemate poolt — hooletuse, joobnud olekus lärmitsamise ja

tõlbmata ülespidamise eest karistatud 11 korda, seejuures 8 korda enne septembri kuud 1921 aastal.

Mai kuul 1921 a. atesteeriti lipnik Madisson 4-ba polgu (kus ta tol ajal teenis) ülema poolt kui nõrga iseloomuga, tahtejõuta, väheste algatusvõimega ja keskmise energiaga ohvitser, kes pealegi ohvitseri kutsest lugu ei osta pidada.

Suvel 1921 a. koosseisude vähendamise tõttu pidid mõned ohvitserid teenistusest lahkuma. Et jätta väeosadesse paremaid ohvitserisid, tegin mina päewakäsuga 17 sept. 1921 a. Nr. 546 korralduse, mille järgi nooremate ohvitseride atesteerimine väeosades sai pandud komisjonide peale, kes koosseisid pataljonide ja roodute ülematest, polgu ülema abi eesistumisel.

Lipnik Madisson sai atesteeritud 6. polgu komisjoni poolt kui kõrkema iseloomuga, ning rahuloldawa kohustundega ohvitser, kellel jätkub wilumusi teenistuses, algatusvõimet ning energiat. Polgu ülem, alampolkownik Schmidt, kinnitas selle otsuse, mille tõttu ka lipnik Madisson teenistusse jäeti, kuna tema seejuures polgu ülemale töötuse andis ennaft parandada.

Lipnik Madisson'i halb ülespidamine ja hooletu teentuse kohustetäitmine kestis aga edasi, heites sellega tumedat warju kogu ohvitserkonna peale. Võib olla, mõjus noore ohvitseri peale ka wanemate ohvitseride halb eeskuju, nagu seda näha võib minu päewakäsust Nr. 221 1. a., kus 6. polgu ülema abi alampolkownik Fürmann joomise ja lubamata ülesastumiste eest ametist tagandatud ja arestiga karistatud sai. Suurdelisada võib, et eelpool tähendatud atesteerimise komisjoni esimeheks oli sama polgu ülema abi alampolkownik Fürmann. Et lipnik Madisson'i poolt, waatamata tema töötuse peale ennaft parandada, jooanud olekus lärmitsemised kordufid, tegi polgu ülem wiimaks 26 juulil s. a. diwiisi ülema kaudu minule ettepaneku, lipnik Madisson'i teenistusest wabastamiseks disiplinäär korras.

Wahapeal sai lipnik Madisson toime järgmise tõlbmata ülespidamisega: jõi enese Pärnu „Nanna Salongis“ täis, ilkus teistele saaliswiibivatele kallale, lõhtus söögi ja joogi nõusi,

läts kellneritega riibu, kes Radisson'i läbi peksid, riided ja
lõhkusid ja viimaks politsei kätte toimetasid. Ka politseiõhmu-
bele hakkas Radisson vastu, rikkudes seega üldiselt korra.

Õelmiseft järelban:

1) III. Diiviisi ülem on wähe rõhku pannud nõudmise peale temale alluwa diiviisi wäeosa ohwitseride korraliku ülespidamise kohta;

2) 6-da polgu ülem alampolkownik Schmidt, teades lipnik Radisson'i mitte rahulolewat attestatsiooni ja nähes selle ohwitseri halba ülespidamist pikema aja jooksul, jättis tema siiski teenistusse kinnitades komisjoni poolt lohkuseatub attestatsiooni, mis oma siisu poolest kuidagi ei wastanud lipnik Radisson'i tõelistele omadustele;

3) mõned wanemad ohwitserid 6. polgus ei suuda weel arusaada, et kõlbmata elemendi pidamine polgu ohwitseride seas tumedat warju heidab, mitte ainult oma wäeosa, waid ka kogu Wabariigi kaitsewäe peale.

Nende wäärnähtuste peale juhiti III. diiviisi ülema Rindralmajor Tõnisson'i tähelepanu ja nõuan edaspidi karmimat talitamisest nende ohwitseridega, kellel puudub huwi teenistuse vastu ja kes ei suuda ennast ülewalt pidada ohwitseri kutsese wastawalt.

Samade wäärnähtuste pärast teen 6. polgu ülemale, alampolkownik Schmidt'ile, märkuse.

Lipnik Radisson'i kohta leidfin, et tema üleüldse ei ole lohane kaitsewäes ohwitserina teenima, mispärast ettepaneku tegin Wabariigi Walitjusele lipnik Radisson'i reamehena tagawara wälke armata. See ettepanek sai Wabariigi Walitjuse poolt kinnitatud 8. septembril s. a. ning käsuga Wabariigi Sõjawägebele Nr. 1619 täide wiidud. —

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 381.

Tallinnas, 18. septembril 1922 a.

3. septembril j. a. nägi minu abi kindral-major Latta Harju uul. ühe eraifitu sellis kahte ohwitseri. Mõlemad ohwitserid olid niimõrd joobnud, et uulitsal tuigerdashid. Üks neist, nagu pärast selgus leitnant Riismann, haaras uulitsal isegi tiifituse haigete heaks raha korjawa neu läest firmi. Terwe sellskond katsus mitmesse Harju uulitsal olemasse restorani ja söögimajasse sisse minna, kuid tulid warsti jälle uulitsale. — Nähtawasti ei soowitud nendes lokalides sarnasi tällafi wastu wõtta. Rogu pilt oli nii põlastaw, et näituse ajal suurel arwul uulitsal liikuwast publikumist mitmed endid tagasi hoida ei jõudnud ja terawaid märkusi joobnute kohta tegid.

Wiimaks läks leitnant Riismann ohwitseride kafinosse ja wistas ennast saabastes ja riietes woodisse, kuna tema kaaslane hiljuti joomise eest tagawara wälle lastud lipnik Madisson ja eraifil linnas ära kadusid.

Asja ligemal juurdlemisel selgus, et leitnant Riisman ja tagawara lipnik Madisson mõlemad ohwitseride kafinos korteris olid, kus Madisson ennast sisse kirjutada lastnud, nagu oleks tema wäeosast Tallinna komandeeritud.

Ülemaal toodud asjaolu arwesse wõttes, leian et leitnant Riismann ennast ohwitserile mitte wastawalt awalikus kohas on ülewal pidanud, kuid arwesse wõttes, et ta joomise eest weel karistud ei ole, lepin seekord selle karistusega, mis minu abi temale määranud, (5 päewa aresti peawahis), lootes, et sellest hoiatusest tulewikus jätkub.

Ei saa tähele panemata jätta ka forda, mis ohwitseride kafinos walitseb. On lubamata, et kafinosse wõmajale wõtakse isituid, kellel selleks õigust ei ole. Tulewikus wõmajale tulejate isitute dokumendid enne hoolega läbi waadata, tähele pannes ka seda, kas wõmaja tahtja ennast komendantuuris registreerinud.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 382.

Tallinnas, 18. septembril 1922 a.

Sõjavägede Staabi ülemat Rindralstaabi Rindral-Major
Lill'i lugeda komandeerituks Valitsuse ülesandel Poolamaale
17. septembrist j. a. alates.

Rindral-Major Lill'i äraoleki ajal täita Sõjavägede
Staabi ülema kohuseid Rindralstaabi ülemal Rindralstaabi pol-
townit Tõrwan'd'il.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major **Soots.**

Nr. 383.

Tallinnas, 19. septembril 1922 a.

Annan Sõjav. Ringkonna Kohtu alla Narwa linna kod.
August Karli p. Mattasepp'a, Wenemaa alama Johannes
Juhani p. Kaleis'i, Wiru maak. Joala walla kod. Lowiisa
Tõnu t. Sätt'i ja Willem Friedrichi p. Sätt'i, Tartu maak.
Laius-Tähtwere walla kod. Aleksander Gustawi p. Haamer'i
ja Wiru maak. Pada walla kod. Richard Aleksandri p. Lullo,
neid süüdistades U. N. S. art. 51, 111, 111¹ ja S. N. S.
art. 273² põhjal.

Sõjainiistri eest,

Rindralstaabi Rindral-Major **Larka.**

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 384.

Tallinnas, 21. septembril 1922 a.

Minu päewakäsu 16-st septembrist j. a. Nr. 374 muutmiseks nimetan sõjaväe toiduainete puurtumata tagavarade headuse rewideerimise komisjoni liikmeks sanitaar kapten Bartels'i asemel sanitaar leitnant Lepajon'i Tallinna sõjaväe haigemajast.

Märkus: Raskudetäitja staabi ohvitseri sõjainistri juures alampolkownik Korjus'e raport 20. sept. 1922 a. Nr. 6.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 385.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Räsen Sw. Warustuse Walitsuse ülemal organiseerida 3 kuulised majanduslikud kursused, minu poolt, ajutiselt tarvitamiseks, kinnitatud põhikirja järele.

Esimeses järjekorras komandeerida kursustele wäeosadest ja ajutustest neid ohwitsera kes peale kursuste lõpetamist wõiksid ajutiselt 2-se järjekorras kursustele komandeeritawate majanduse, ülemate, asjaajajate, laekahoidjate ja kortermeistrite kohuseid täita.

Komandeerida tuleb ohwitsera järgmisel arwul:

Igast jalawäe, ratsa, suurtükiväe polgust ja üksikut pataljonist	1.
Soomusrongide hrigaadist	2.
Sõjawägede staabist	1.
Sw. Ringkonnast	2.
Sw. Warustus Walitsusest	2.
Merewäest	2.

Komandeeritawatel ilmutada Sw. Warustuse Walitsusse
14. oktoobril s. a.

Kursuste tegewust alata 16. oktoobril s. a.

Tasu lektoritele maksta minu päewakäsu 1921 a. nr. 664
§ 2 p. p. 1 ja 2 põhjal.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri

Päewakärsud.

Nr. 386.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Annab endise 1 jalawäe diviisi intendantid alamleitnant Waldemar Jalobi p. Wende sõja riigikonna kohtu alla leda süüdistades

1) selles, et tema 1920 a. lõpul oma ameti alal ettes võtta Tamm'ega lepingu tehes liha ja sarwloomade muretsemise peale, Tamme käest seadusewastast maksu nõudis selle lepingu sõlmimise tingimisteks pannud, et Tamm temale 40 marka liha puuda pealt maksaks, millega Tamm nõus oli ja Wende'le 1921 a. jooksul liha operatsioonide pealt 184640 mkr. maksis, misjulguse süütegu on ettenähtud R. S. art. 377 p. 2 ja 378.

2) selles, et tema 1921 aastal teenistuse alal tobanis Tamme käest 1 diviisi intendantuurile 7000 puuda heina odes, Tamme käest altkäemaksuna 36000 marka vastu wõttis misjulguse süütegu on ettenähtud R. S. art. 372.

3) selles, et tema 1921 a. juuni kuus lepingut sõlmides Rahwera linna tobanituga Karl Tomingasega 1 diviisi intendantuurile heina muretsemise kohta, Tomingase käest oma kasuks seaduse wastast maksu nõudis selle lepingu sõlmimise tingimistena millega Tomingas nõus oli ja pärast lepingu sõlmimist 9. juulil 1921 augusti ja septembri kuude jooksul 5 marka puuda pealt altkäemaksu sai mitmes järgus kogusummas 160.000 marka misjulguse süütegu on ettenähtud R. S. art. 377 p. 2 ja 378.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 387.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Minu pvt. nr. 204, 9. maili 1922 a. muutmiseks ning filmas pidades, et tagaotsitaw kaasliidlane Hans Witsmanni wähe peal on kinniwõetud ning et uued asjaolud on ilmfiat tulnud, annan Sõja Ringkonna Kohtu alla:

1) Kerewäe ametniku Willem Mihkli p. Tamm'e S. N. S. art. 141, 145, N. S. art. 13, S. N. S. art. 232 p. 4 ja N. S. art. 487 põhjal.

2) Keila walla kodaniku Hans Jaani p. Witsmann'i N. S. art. 13, 1681 ja 487 põhjal.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 388.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Minu päewaläsu nr. 258 — 19. VI. 1922 a. täienduseks juhin tähelpanu kauba weotariifi nr. 12 muudatuste peale, mis awaldatud „Riigi Teatajas“ nr. 117/118 — 1922 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 389.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Minu päewaläsu nr. 259 — 19. VI. 1922 a. täienduseks juhin tähelpanu weotariifi nr. 15. muudatuste peale, mis awaldatud „Riigi Teatajas“ nr. 117/118 — 1922 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 390.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Almalban fin juures õppur-õburite nimetirja, kellele minu poolt tunnistused priitkooli saamise peale kuni kõrgema kooli õpetamisteni (Wabariigi Wälistuse poolt 29. juunil 1921 a. wastumõetud seadus, mis on wäljatuulutatud Riigi Teatajas 8. juulil 1921 a. Nr. 57) on wäljaantud.

Nimetiri.

Nr.	Berekonna, ristii ja isanimi.	Wäeosa nimetus.	Tunnistuse Nr.
1	Ansi p, Johannes Johani p.	End. 4. jalaw. polk.	4363
2	Petersell, Karl Andrese p.	"	4383
3	Hebermann, Gustaw.	"	4384
4	Hints, Eduard Madise p.	"	4394
5	Sii, Artur Tõnise p.	End. 5. jalaw. polk.	4399
6	Seiman, Oswald Georgi p.	6. jalaw. polk.	4408
7	Raelapea, Georg Karli p.	7. jalaw. polk.	4400
8	Wii, Aleksander Aleksandri p.	End. Kal. Kal. polk.	4874
9	Mallene, Tõnis Jaani p.	End. Scouts polk.	4895
10	Jaakson, Jaan Jaani p.		4409
11	Kremerberg, Jaan Jaani p.	Soomr. „Rapt. 3 r w“	4396
12	Jäger, Siegfried Aleksandri p.		4410
13	Erk, Martin Peetri p.	2. R. Soomr. Nr. 3.	4386
14	Kruusmann, Karl Johani p.		4367
15	Kärt, Wladimir Antoni p.	1. Suurt. polk.	4414
16	Puikso, Leonhard Jakob p. (lipnik).		4408
17	Haus, Ludwig Jakob p.	End. Rindluse Raske Suurt. div.	4401
18	Anderson, Gerhard Johani p.		4393
19	Pihl Aleksander Jaani p.	End. Wäljapat. Nr. 9.	4389
20	Reubau, Nikolai Willemi p. (lipnik).	End. Wäljapat. Nr. 8.	4382
21	Strobel, Herbert Kristjani p. (lipnik).	Wäerindluse d.	4398
22	Rlaasman, Bernhard Jaani p. (lipnik).	W/r. „Wambola“.	4407
23	Masfil, Eduard Kristjani p.	W/r. „Wannat“.	4405
24	Beniko, Paul Georgi p.	Ratja polk.	4411
25	Belfeldt, Richard Augusti p.	"	4412

Nr.	Perekonna-, riisti ja isanimi.	Wäeosa nimetus.	Tunnistuse Nr. 98r.
26	Schubert, Alfred Jakob p. (lipnit).	Ratja poll.	4413
27	Grossberger, Joosep Madise p.	End. 2 Ratja p.	4378
28	Lasn, Eugen Johani p. (lipnit)	Ratja p.	4370
29	Holberg, Johan Jaagu p. (alamtapten)	"	4371
30	Sulg, Rudolf Gustavi p.	2. div. ft. komb. rood.	4380
31	Sooner, Karl Johani p.	2. div. ft. Side rühm.	4373
32	Lange, Archibald Konstantini p.	End. Balti pat.	4415
33	Mechmechausen, Bert Konstantini p.	"	4404
34	Sponholz, Gerhard Konradi p.	"	4381
35	Wiren, Leonhard Rudolfi p.	"	4369
36	Holst, Heinrich Roberti p.	"	4365
37	Detlow, Julius Jakob p.	Ingeneri pat.	4418
38	Dlew, Ernst Jaani p.	"	4417
39	Balkis, Eduard Julius p.	End. 4. Piirik. p.	4375
40	Sarm, Anton Hansu p.	Sädetelegrf. r.	4364
41	Lill, Woldemar Lõnise p.	Saarem. R. 2.	4365
42	Lill, Albert Lõnise p.	"	4386
43	Lamm, Paul Georgi p.	"	4387
44	Lull, Sergei Emiljani p.	"	4388
45	Lõll, Georg Jaagu p.	End. Tallinna Raitse p.	4402
46	Lindla, Eduard Willemi p.	End. Tartu wabataht. p.	4379
47	Lirm, Ernst Jaani p.	"	4390
48	Luus, Heinrich Eliase p.	"	4404
49	Rätt, Edgar Karli p.	"	4377
50	Reinburg, Eduard Jakob p.	End. Pärna Raitse p.	4397
51	Ranimägi, Arthur Jaani p.	End. Wõru Raitse p.	4373
52	Rabson, Ernst Karli p.	End. Põltsamaa m. k- mand. rood.	4388

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Laska.

Nr. 391.

Tallinnas, 22. septembril 1922 a.

Wabariigi Walitsus otsustas 15. septembril s. a. lubada
wastu wõtta ja landa järgmistele sõjawäelastele Inglise Kuning

Wea parandus.

Õjainistri päewaläsus nr. 390 s. a. on järgmised trükkwead juhtunud:

Mimelirja järjekorra nr. 33 on trükitud . . . „Mechmershausen“, peab olema . . . „Mechmershausen“ ja järjek. nr. 45 on trükitud . . . „Tõll“, peab olema . . . „Rõll“.

Õjandä trükitoda.

Utu Walitsuse nimel neile annetud „Briti Võidu Medale“
(Victory Medals):

1. Sõjakooli kapten Johannes Tuuling'ile.
2. Rindralstaabi Walitsuse kapten Aleksander Wes-
sart'ile.
3. Tagawarawäe kapten Adolf-Walter Pint'ile.
4. Tagawarawäe alamkapten Albert Djašson'ile.
5. Sõjaväest wabastus meriwäe leitnant Karl Err'ile.
6. 2. Jalawäe polgu alamleitnant Alfred Bruttan'ile.
7. Sakala partisaanide üksiku pataljoni alamleitnant Erwin
Braunschweig'ile.
8. End. Traalerite diviisjoni meriwäelasele Christian
Winter'ile.

Tähendub aumärgid nende sõjaväelaste teenistuselehte fiske
landa.

Märkus: Riigisekretääri whf. nr. 2313, 16. 9. 22. all.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nõudmine

teeniwatele sõjaväelastele ja eraisikutele perekonna abiraha saamiseks juuli kuu eest 1922 a.

(wäeosa nimetus)

Järjekorra №№	Üldine alus	Ameti nimetus	1) Palgasaaja aukraad, nimi ja perekonna nimi 2) Perekonna liikmete sugulus, nimi, sündimise aeg	Üksikult mk.	Perekonna abiraha seaduse §§ mille põhjal abiraha õigustud saada	Palgasaaja teenistuse koht	Abiraha saaja alaline elukoht	Tunnistuste №№ ja kuupäew abi- raha saami- seks	Aruande № ja kuupäew, kuhu juure tunnistus lisatud on	Kogusumma mk.	Allkirjad
1.	R.T.1922a. № 82 ja 84/85.	1 roodu ülema k. t.	Leitnant Oswald Hansen abikaasa Alwiine s. 1900	300	§ 2 p. 1, § 3 ja § 11	Tallinn	Käsmu (Wirumaal)	№ 2640 31. 7. 22	№ 5462 10. 8. 22	300	
2.	"	Noor. ohwits.	Al.-leitnant Walter Topmann isa Gustaw s. 1852 a. ema Marie s. 1860 a. õde Fanny s. 1903 a.	700 1000 1300	§ 2 p. 4 § 2 p. 5 ja § 3	"	Tartu	№ 3562 15. 6. 22	№ 9846 1. 7. 22	3000	
3.	"	"	Lipnik Axel Kruuse abikaasa Aino s. 1902 a. tütar Erika s. 1922 a.	700 1000	§ 2 p. 1, 2 ja § 3	"	Tallinn	№ 1832 16. 7. 22	№ 9415 6. 8. 22	1700	
4.	"	Rühma ülem	W. a. o. Peeter Pärn isa Jaan s. 1856 a. ema Liisa s. 1859 a.	300 400	§ 2 p. 4, 5, § 3 ja 9	"	Sõmeru wald Wiru maak.	№ 936 18. 7. 22	№ 6743 30. 9. 22	700	
1.	R.T.1922a. № 82 ja 84/85.	Patarei ülem	Kapten Arnold Luts isa Mart s. 1870 a. wend Paul s. 1905 a. õde Aliide s. 1908 a.	300 400 520	§ 2 p. 4, 5, § 3 ja 8	Kadrina mõis Wiru maak.	Walk	№ 1003 1. 7. 22	№ 7646 20. 7. 22	1220	

Sõjainistri Päewakäst.

Nr. 392.

Tallinnas, 25. septembril 1922 a.

Räsin 1-st oktoobrist j. a. alates perekonna abiraha nõuda nimeliste nõudmistega, juurelisatud wormi järele. Esimese nõudmisele tulewad tarvilised tunnistused juurelisada, kuna järgmistel igakord äratähendub peab olema, misjuguse aruande juure tunnistused lisatud on. Nõudmised tulewad Sw. W. W. Raha- Urwe Osakonda sisseanda 2-es eksemplaaris, kus juures 2:ne eksemplar, mis peale raha asigneerimist nimetud osakonnast wastawa märkusega läbiwaatamise üle ühes tunnistusega tagasi saadub, allkirjadega raha lättesaamises warustatult, aruandena Raha-Urwe Osakonda saata tuleb. Senised perekonna abiraha eelsumma aruanded tulewad 1-ks oktoobriks lõpetada, j. o. üles jäägid, kui neid olemas, renteisse Sõjainistiteeriumi kredidi uuendamise arwele ~~minu prot. j. a. nr. 31 ettenähtud korras~~ sissemakssta ja kwiitung aruande juure lisada.

Suhin wäeosade ja asutuste ülemate tähelepanu, et kodanlike asutuste poolt wäljaantud tunnistused, mille põhjal ühtlutele isikutele abiraha nõutakse, peawad punktipealselt wastawa perekonna abiraha seaduse §§-le (R. T. j. a. nr. 82 ja 84/85) wastasel korral ei saa abiraha kuni tunnistuste täiendamiseni asigneeritud.

Liisa: nõudmise worm.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Ediawäe trüfiloda.

... Rindralstaabi Rindral-Major Sootsi käsu nr. 10-1922 järgi

Veeparandus V. nr. 423, järele

Sõjainiistri Päewakäjud.

214

Nr. 393.

Tallinnas, 26. septembril 1922 a.

Räjen 1-sels oktoobriks s. a. Warustuse Walitsuse Ehituse ja Korteri osakonnal allpool nimetud elektri jaamad, pumbamajad ja saunad ühes hoonete, inventaari ja materjaalibega üleanda:

1. 10-dale jalawäe polgule Kopli ja Pääsküla elektri jaamad ühes pumbamajadega ja Batarei saun.

2. Tallinna Sõjawäe Haigemajale Juhkentali saun ja pumbamaja.

Nende elektri jaamade, pumbamajade ja saunade majandusline järelwalwe ja warustamine jääb ülemaanimetatud polgu ja haigemaja ülesandeks. Tehniline järelwalwe jääb endiselt War. Wal. Ehituse Korteri osakonna peale.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 394.

Tallinnas, 28. septembril 1922 a.

Sõdurite Poobide Walitsuse likwideerimisel, Poobide tegevuse kestmisel sõjaajal kogunud puhtakasu summa (rahvas 3.376.274 marka ja liikumat warandust — 729.064 marka 69 penni), üldiselt 4.105.338 marka 69 p. mis Sõjawäe Majanduse Ühifusele laenu näol üleantud, tagasimaksu tähtaega pikendan nimetatud ühifusele kuni 25-dama septembrini 1923a.

Mus: S. S. R. XX r. par. 2 — III lisa 27 p.

Diendus: S. M. Ü. Juhatuses Etimehe esitis nr. 984 — 23. 9. 1922 a. ja minu päewakäsi nr. 1079 — 31. 10. 1920 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakärsud.

215

Nr. 395.

Tallinnas, 29. septembril 1922 a.

Täiendusels minu päewakärsudele nr. 1209 — 1920 a. ja nr. 346 — 1921 a. luban ratsawäe ohwitseridele ühte isiklist hobust pidada, koosseisus ettenähtud kohtadel.

Hobuse wäeosasje toimetamine kui ka ülewalpdamine sünnib kroonu kulul.

Wigastuse wõi otja saamise korral, teenistuse tagajärge del, tasutakse omanikule hobuse wäärtus üleülbiste maks wate määruste kohaselt.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 396.

Tallinnas, 29. septembril 1922 a.

Sõjawägede Staabi ülemat Kindralstaabi Kindral-Major Pill'i luge da komandeerimiselt Poolamaalt tagasi jõudnuks ja oma kohustetäitmisele asunuks 27-ist septembrist j. a.

Tema ajutisel kohustetäitjal Kindralstaabi polkownik Tõrwanb'il oma otsekoheste kohustetäitmisele asuda, sellestamast kuupäewast arwates.

Dienbus: Minu prot. 18. 9. 22 a. nr. 382 ja Kindral-Major Pill'i raport 27. 9. 22 a. nr. 4611.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

216

Nr. 397.

Tallinnas, 30. septembril 1922 a.

Luban 1. jalawäe polgu juure komandeeritud Inseneri
pataljoni sapõõbridele, kes piiritõõbel asuvad ja naturaas toidu-
aineid ei saa, maksta raha piirivalwe rahana antawa toidunormi
hinna suuruses s. o. 55 marka päewas, alates 1. septembrist
s. a. kuni tööde lõpuni.

Diendus: Minu päewakäsk 2. 3. 22 a. nr. 95 ja Sõja-
nõukogu erikoosoleku protokoll 20. 9. 22 a. nr. 98 p. 8.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 398.

Tallinnas, 30. septembril 1922 a.

Sõjawäe Te. wiskhoiu walitsuse ülem sanitaar polk. Lošmann kandis ette, et tema 22. sept. Tartu Terwishoiu Nõukogu istangule wälja on sõitnud ja 25. septembril s. a. tagasi on jõudnud.

Sõjawäe Terwishoiu walitsuse ülema kohuseid täitis san. polk. Lošmann'i äraoleku ajal tema abi san. al. polk. Ferwan.

Diendus: Sõjawäe Terwishoiu walitsuse ülema raportid 22-st ja 25-st septembrist s. a nr. 4843 ja 4877.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 399.

Tallinnas, 30. septembril 1922 a.

Sõjawäe Tehnilise nõukogu esimehe asetäitja alam-polkownik Burwikow'i lugeda komandeeritult Prantsusmaale, 26. septembrist s. a.

Alam-polkownik Burwikow'i äraoleku ajaks panen Sõjawäe Tehnilise nõukogu esimehe asetäitja kohuste täitmise Sw. Warustus Walitsuse Mehaanika Töökodade ülema insener Sander'i peale, sellestjamaast kuupäewast arwates.

Diendus: Al.-polkownik Burwikow'i ja insener Sander'i raportid 26. sept. s. a. nr. 132 ja 134.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr 400.

Tallinnas, 30. septembril 1922 a.

Wabastan h-ra August Trelle Rindralstaabi Kurjuste ajutise ingliskeele lektori kohustest 22. septembril s. a. ja määran tema asemele ingliskeele lektori ajutiseks kohustetäitjaks h-ra Richard Frank'i, samast kuupäewast arwates.

Märkus: Rindralstaabi Kurjuste juhataja raport 25. 9. 22 a. nr. 1227.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr 402.

Tallinnas, 30. septembril 1922 a.

§ 1.

Tagawarawäe leitnant Johann Riis on Petserimaa ja Narowataguste waldade elanikkude perekonnanimede määramise komisjoni otsusel Wabariigi Walitsuse poolt 29. juunil 1921 a. wastuwoetud määruse põhjal (R. T. nr. 58—1921 a.) omandanud perekonnanimeks „Looming.“

Tähendub nimemuutus leitnant Loomin'gi teenistuslehte ja dokumentidesse märkida.

Märkus: Petserimaa ja Narowataguste waldade elanikkude perekonnanimede määramise komisjoni Etimehe tunnistus nr. IV. 6. 15. X 21 a.

§ 2.

Tagawarawäe lipnit Aleksander Antonow on Petserimaa ja Narowataguste waldade elanikkude perekonnanimede määramise komisjoni otsusel Wabariigi Walitsuse poolt 29. juunil 1921 a. wastuwoetud määruse põhjal (R. T. nr. 58—1921 a.) omandanud perekonnanimeks „Tomsky“

Lähendub nime muutuse lipnik Tomsky teenistuslehte ja dokumentidesse märkida.

Märkus: Siseministeeriumi Administratiivsajade Peavalitsuse wahetiri nr. 2369—4. 9. 22. a.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäst.

219

Nr. 402-a.

Tallinnas, 30. septembril 1922 a.

Alwalban teadmiseks ja tähtimiseks wäeosades ning la-
dudes rikkilainud lastemoona ja lõhkeainete ärահäwitamise korra,
mille järele lastemoona ja lõhkeainete ärահäwitamist toimetada:

p. 1. lastemoona ja lõhkeainete rikkimineku tundemärkide
ilmumise korral lauagaegse eht korratu hoitumise tõttu peab kogu
lastemoona korralikkuse eest wastutaw isik sellest teatama ko-
mando järjekorras Sõjariistade osakonna ülemale ja oma otse-
kohese ülemusele ärანհհհհհ lastemoona ja lõhkeainete nimetust
ja arwu, mis rikki on lainud, ning kus kohal see asub.

p. 2. Sõjariistade osakond, kättesaades sellekohast teada-
annet, komandeerib koha peale asjatundja isiku lastemoona järele-
waatamiseks, wiimane kannab järelewaatamise tagajärjed Sõja-
riistade osakonna ülemale ette ärահհհհ lastemoona eht
lõhkeainete rikkimineku põhjusel ja leitud seisukord.

p. 3. Sõjariistade osakonna ülem esitab kõik kirjawahe-
tuse rikkilainud lastemoona eht lõhkeainete ärահհհհ koha-
ühes oma arwamisega Sõjawäe Tehnilise Nõutogule, Riigikont-
rolli esitaja osawõittel, läbiwaatamiseks.

p. 4. Sõjawäe tehnilise Nõutogu poolt ärահհհհamiseks
tunnistatud lastemoon ja lõhkeaineid häwitakse ära: Sõja-
riistade osakonna ülema otsusel kuni 50.000 marga wäärtu-
seni, Warustuse Walitjuse ülema otsusel kuni 100.000 marga
wäärtuseni ja lastemoon, mille wäärtus üle 100.000 marga
tõuseb, häwitakse ära Sõjanõutogu sellekohase lubaga.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakärsud.

Nr. 403.

220

Tallinnas, 3. oktoobril 1922 a.

Annab Sõjawäe Ringkonna kohtu alla Saare maakonna
Loona walla kodaniku Kirill Foma p. Looš'i, teda süüdis-
tades U N S. art 108 p. 6, 109, S. N. S. art. 269,
273² ja 273³ põhjal.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soos.

Nr. 404.

Tallinnas, 3. oktoobril 1922 a.

Lendmasinatega Poolamaale üpereisile komandeeritud Kind-
ralstaabi polkownik Keel'i, kapten Steinberg'i, wan. leit-
nant Schepotjew'i, leitnant Haas'i, lipnik Post'i, lend-
weld. Päew'a ja awiomotoriste Küt'i ja Kaal'i lugeda
nimetud komandeerimiselt korralikult tagasi jõudnuds 22. sept.
s. a. kell 17.15.

Diendus: Minu pwf. 4/9 22 a. nr. 356, Kindral-
staabi polkownik Keel'i telefonogramm nr. 17 ja raport 23/9
22 a. nr. 1216.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larfa.

Sõjainistri Päewakäsk.

221

Nr. 407.

Tallinnas, 3. oktoobril 1922 a.

Luban sõjaväe Dermatoloog-Konsultant sanitäär kindral-major **Paldrock'ile** ja sõjaväe Neurolog-Konsultant sanitäär kindral-major **Bussjep'ile**, kes oma kohuseid täidavad ilma sõjaväelise palga ja varustusega, wälja anda riide varustuse ühesugusel alusel teiste sanitäär ohwitseridega, sellest ajast, mil-lal nad tähendud ametisse nimetud.

Märkus: Käsud Wab. Sõjaw. nr. nr. 702, 1273 ja sõjaväe Terw. Wal. ülema raport 14. 9. 22 a. nr. 4725.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

Sõjainistri Päewakäsu.

Nr. 408.

Tallinnas, 6. oktoobril 1922 a.

Sõjainistri päewakäsu nr. 1149-a. — 1920 a. osaliseks muutmisel, luban neile ohwitsereitele, kes wäeosades ohwitsereide kursustele komandeeritute kohuseid täidavad, maksta palka kursustel viibijate ohwitsereide palgast ühe astme wõrra madalama normi järele, 1-st septembrist s. a. arvates.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr 409.

Tallinnas, 6. oktoobril 1922 a.

Luban kanda Poola sõjainistiteeriumi poolt annetus Poola lennuwäe lenduri märki:

Kapten August Steinberg'ile.

Leitnant Karl Haas'ile.

Wanem-Leitnant Boris Schepotjew'ile.

Lipnik Woldemar Post'ile.

Weltweebel Paul Päew'ile.

ja lennuk-woatleja märki Rindralstaabi Polkownik Nikolai Keel'ile
Tähendub märgi annetamine nende teenistuse lehte sisse kanda.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major L a r t a.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 410.

Tallinnas, 7. oktoobril 1922 a.

§ 1.

Silmaspidades, et inseneriwäe ohwitseride erihariduse täendamise kodumaal raskendatud, on Wabariigi Walitsuse otsusel 22. septembrist s. a. põhjal Sõjainistri teeriumile lubatud, wiimase kulul wäljamaa era- ja sõjawäe õpeasutustes iga aasta kolm inseneriwäe ohwitseri sõjawäelise erihariduse täendamiseks komandeerida.

§ 2.

Räesolewa pmf. § 1 põhjal läfin iga aasta kolm inseneriwäe ohwitseri: 1 pioneer teenistuse ja gaasiasjanduse, — 1 säde-telegrafi ja elektrotehnika — ja 1 signaalsatfiooni ja fibeteenistuse aladel, Sõjainistri teeriumi kulul, wäliskriitide sõja- ja eraõpeasutustes, sellekohase lepingu põhjal, oma erihariduse täendamiseks komandeerida, alljärgnewate kohustuste nõuete ja tingimistega:

1) Wäljamaa õpeasutustes õppima komandeeritud wõivad saada ohwitserid, kes omanud rahuaegse ohwitseri kutse, vähemalt kaks aastat Wabariigi inseneriwäes teeninud, hästi attesteeritud, füüsiliselt terwed ja vähemalt täielise keskkooli hariduse omanud on.

Märkus 1: Inseneriwäe ohwitserid wõib olla wäljamaal õppimas ühel ajal ainult kolm; peats milgil alal kursus wäljamaa õpeasutuses üle ühe aasta kestma, jääb sellel

alal järgmisel aastal ohvitser komandeerimata, kuni wakanis wabaneb.

Märkus 2: Erialgul kuni suuremal armul elukutselise sõjawäelise haridusega ohwitserid puuduwad, on lubatud komandeerida wabaduse sõjast osawõtnud, sõjaaegse sõjawäelise haridusega ohwitsera, kõige teiste p. 1 näidatud tingimiste juures.

2) Wäljamaale komandeeritud ohwitserid on kohustatud peale sealse õpeasutuse lõpetamist Wabariigi sõjawäes iga wäljamaa õpeasutuses wiibitud aasta eest kaks aastat teenima neile kätte määratud kohtabel.

3) Komandeeritawal peab olema niipalju teadmisi selle riigi keeles, kuhu teda komandeeritakse, et tema wabalt ilma suuremate wigadeta kõnelema ja kirjutada võib.

4) Enne komandeerimist saawad komandeeritawad ohwitserid Sõjawäe õpetuskomitee juures selleks määratud komisjoni poolt eksamineeritud: a) wõõrakeeles, suusõnaliselt ja kirjalikult, b) walitud erialal, suusõnaliselt ja kirjalikult, c) sõjawäe administratsioonis ja taktikas, suusõnaliselt.

Märkus: Eksamil saawad nõutud teadmised sõjawäe õpeainetes, Sõjawäe õpetuskomitee poolt kinnitud sellekohase kawa järele.

5) Komandeeritawad ohwitserid saawad arfilselt läbiwaadatud Tallinna sõjawäe haigemaja arstide komisjoni poolt enne wäeosa ülema sellekohast ettepanekut, wäeosa ülema korraldusel.

6) Ohwitserid, kes soowivad komandeeritud saada, nimekirja seab kattu Inseneriwäe inspektor, wastawate inseneriwäe osade ülemate ettepanekute järele ja esitab Sõjawägede Staabi ülemale, kelle käsil õpetuskomitee juures p. 4-s tähendatud eksamitsatsioon-komisjon asutakse. Ratsjete tagajärgebest minule ettelanda ühes ohwitseride nimekirjaga, otjustamiseks teda komandeerida.

7) Ettepanekud wäeosade ülemate poolt ohwitseride wäljamaale komandeerimiseks tulewad Inseneriwäe inspektorile saata iga aasta 1-ks juuliks.

8) Iga väljamaale komandeeritud ohvitser saab enne komandeerimist uue wormi ülikonna: mütsi, fineli, frentsch, püksid ja üks paar saapaid.

9) Igaale komandeeritule antakse välja enne komandeerimist 30 000 Emf. era ülikonna ja üliriide muretsemiseks.

10) Kõik õpetulud välisriikide õpeasutustes tasutakse sõjaminiisteeriumi poolt viimase eelarves ettenähtud vastavast krediidist.

11) Komandeeritu reisukulud komandeerimise paika ja tagasi, ühekorrdseks kannab Sõjaminiisteerium.

12) Komandeeritud ohvitseridele makstakse komandeerimise päewast alates, kuni tagasiilmumise päewani Sõjaminiisteeriumi vastavast krediidist peale sõjawäelase palga päewarahast, mille juurus igal üksikul juhtumisel minu poolt kindlaks määratakse.

Marlus: Päewarahade kogusumma ühe kuu kestusel ei võt suurem olla, kui maksetaw noorema ohvitseri kuupalk selles riigis, kuhu ohvitser komandeeritakse.

13) Väljamaal õppinud ohvitser on lohustatud iga semestri lõpul, lühema õpeajaga õpeasutuses aga iga kuus omast tööst ja tegemusest, selle õpeasutuse poolt kinnitatud lühikest — ja pääle õpekursuse lõpetamist täieliku aruannet minule Inseneriwäe inspektori kaudu esitama. Palk ja päewarahad järgmise semestri peale saadetakse välja alles peale aruande kättesaamist Sõjaminiisteeriumis.

14) Väljamaa õpeasutuses möödasaadetud aeg loetakse üldisesse sõjawäe teenistuse aja hulka.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 412.

Tallinnas, 9. oktoobril 1922 a.

Kvaldan siinjuures käsitamiseks määrused sõjawäe osade, lomanõude, ühiskute sõjawäelaste ning sõjawäe kraami ja varustusainete veo ning sõjawäe sõidu- ja weodokumentide tarvitamiseks korra kohta raud- ja weeteedel. Nimetud määrused astuvad jõusse 1. novembril s. a. ning jäävad ajutiselt maksma kuni Sõjawägede Liikumise määrustiku ilmuniseni.

Räesolewate määruste jõusseastumisega kaotawad maksuse sõjawägede Ülemjuhataja päewakäskud 1918 a. nr. 8 § 1, 1919 a. — 1920 a. nr. nr. 47 § 1—3, 90 § 1, 97 § 2—3, 130 § 3—4, 154 § 2, 181, 292, 324, 325, 326, 403, 612, 613, 651, 652, 681, 698, 843, 900, 971, 1040, 1041 ja 1111.

Mimu päewakäskud 1920 a. nr. nr. 151, 152, 262, 530, 531, 532, 799, 800, 876, 877, 1042, 1150 ja 1153; 1921 a. nr. nr. 20, 107, 319, 376, 462, 643, 647, 665, 686, 705 § 1 ja 3; 1922 a. nr. nr. 18, 49, 214.

Sõjajaguste seletuste ja õlenduste saamiseks nimetud määruste siju kohta tuleb kindralstaabi Valitsuse Djatonna nr. 1 jaostonna D ülesma poole pöörata.

L i s t: Määrused.

Sõjainister, kindralstaabi kindral-Major Soots.

Määrused

Sõjaväe sõidu- ja weodokumentide tarvitamise korra ning sõjaväe osade, komandode ja üksikute sõjaväelaste ning sõjaväe kraami ja varustuse weo kohta raud- ja weeteedel.

Trükitud Sõjaväe trükikojas Tallinnas, Kükli tän. 13.

I.

Üldised määrused.

§ 1. Sõjawäe osade, komandode, ükikute sõjawäelaste ja igasuguse sõjawäe kraami vedu raudteedel sünnib reisirite-, sega-, lauba- ja sõjawäe rongides. Igasuguste sõjawäeliste vedude üldine korraldamine ja juhtimine Wabariigi raud- ja meeteedel on Kindralstaabi Walitsuse Osakonna nr. 1 jaoskonna D. (Sõjawägede Liikumise jaoskonna) ülesandeks.

Märkus: Sõjawäe rongidega, wäljaarwatud soomusrongid, wõib raudtee walitsus saata ka eraisikuid-reisijaid (eraldi wagunites) ja kraami, kui see sõjawäe wõimude äranägemise järele wõimalik on ja kui sõjawäe osa poolt rongi weojõud pole täielikult ära kasutatud. Sõjawäe rongile on keelatud külge haakida wagunid kergesti põlema süttawa ja plahwatawa kraamiga.

§ 2. § 1 nimetud vedude eest riigi- ja eraraudteedel maksab Sõjaminiisteerium tasu üldise-, sõjawäe- ja sellekohaste eritariifide järele.

§ 3. Raudtee on lohustud wagunid sõjawäe osade, komandode ja igasuguse sõjawäe kraami weoks esimeses järjekorras andma ning edasi saatma.

§ 4. Sõjawäe kraami saatmisel tuleb kraami saatjatel maksimate tariifide alusel walida Sõjaminiisteeriumile kõige odawamat saatmise wiisi. Samuti tuleb wagunite täis- ja tühjalaslaadimisel kinnipidada selleks tariifides kindlaks määratud tähtaegadest. Kõik tariifi walesti ehk mitteotstarbelohase käsi-

tamise ja wagunite üle määratud aja laadimise all kinnipidamise tõttu tekkinud kulud jäävad juhtumistel, kui need kulud mõne sõjalise tarvidusega ehit saadetawa kraami iseeneslikel omadustega pole põhjendub, selles süüdi olevate isikute kanda.

§ 5. Igasugune kirjawahetus sõjawäelaste ja sõjawäe kraami wao kohta raud- ja weeteedel käiwates küsimustes sõjawäe osade ja asutuste ning raud- ja weeteede keskwaltitsuste wahel sünnib Sõjawägede Liikumise jaoskonna kaudu.

Märkus: Grandina on lubatud wäheha tähtsusega küsimustes Sõjawägede Liikumise jaoskonna teadmisel ja nõusolekul, kui ta käesolewates määrustes ettenähtud juhtumistel wäeosadel ja asutustel raudtee walitshuiga (ja wiimasele alluwate asutustega) ning ümberpöördukt otsekohesesse kirjawahetusse astuda.

§ 6. Kõik sõjawägede liikumisse puutuwad teated, arwulised andmed, samuti korraldused sõjawäe warustuse ja kraami wõudels raud- ja weeteedel loetakse salajasteks. Nimetud teadete wäljaandmise eest on kõik raudtee ja laewade agendid wastutawad samasugusel määral, nagu see sõjasaladuste awaldamise kohta üldiselt maksew on.

§ 7. Igasugused summad, mis süüdlastelt käesolewate määruste walesti käsitamise eest sisse nõutakse, kantakse:

a) Sõjaminiisteeriumi krediidi uuendamise arwele, kui kulud tehtud sama aasta eelarwest, mil raha fisserandumine sünnib;

b) riigi ülbiste fissetulekute arwele Sõjaminiisteeriumi alal, kui kulud tehtud eelmiste aastate eelarwest;

c) wastawate asutuste arwele, kui need aineliselt süüdlaste talitushuifi tõttu kannatanud.

II.

Sõjawäe sõidu- ja weodokumentide kokkuseadmine, wäljaandmine ja tarvitamine.

§ 8. Sõjawäe osade, kompaniide ja isikute sõjawäelaste ning igasuguse sõjawäe kraami ja warustuse wõels raud- ja

Wea parandus.

Eksaminiistri päewaläsu nr. 412 juures olewas lihas II osas § 9 on trükitud:

„Litterate blanketid nummerdatakse iga litterate liigi jaoks“ peab aga olema trükitud: „Aastataartide ja litterate blanketid nummerdatakse iga litterate liigi jaoks“

weeteedel tarwitakse sellekohaseid weodokumente nimetusega „litterad“, mis jagunewad kolme liiki: litt. „A“, „B“, ja „D“.

Märkus: Weeteedel on litterad sõiduks ja kraami weoks makswad neil laewadel, mille omanikkude ja Sõjaminiisteeriumi wahel sellekohased lepingud tehtud. Lepingu gute kokkewõtted awaldakse käsitamiseks Sõjaminiistri päewakäskluses.

§ 9. Rõik litterad (samuti ka ohwitseridele, sw. ametnikkudele jne. hinnaalandust õigustawate aastakaartide) blanketid trükitakse Sõjawägede Liikumise jaoskonna tellimiste põhjal sõjawäe trükitojas. Litterate blanketid nummerdakse iga litterate liigi jaoks erilises järjekorras ja warustakse Sõjawägede Liikumise jaoskonnas kontrolliempliga. Iga litterate wihus (raamatus) leiduw litterate arv ja numbrid näidatakse wihu kaanel, tõendakse Sõjawägede Liikumise jaoskonna ametniku allkirjaga ja saadetakse nimetud jaoskonna poolt wäeosadele ja asutustele wiimaste kirjalikkude nõudmistel põhjal. Litterate kättesaamise üle saadab sõjawäe osa ehk asutus wiibimata kwiitungi Sõjawägede Liikumise jaoskonnale.

Märkus: Wäeosadele ja asutustele tarwitamiseks wäljaantud litterate numbrid awaldakse iga kuu algul mõõdalainud kuu eest Sõjaminiistri päewakäskluses. Nimetud päewakäsku andmed peawad § 14 tähendub andmetega kokkewõlas olema.

§ 10. Sõjawäe sõidupiletifi litt. „A“, sõidutunnistusi litt. „B“ ja weokirje litt. „D“ on õigus wäljaanda sõjawäe osade ja asutuste ülematel, kellel iseseisew majandus ja ülsitu wäeosja ülema õigused.

Märkus: Peale selles paragraafis nimetud wäeosade ja asutuste antakse litterate blankette tarwitamiseks jaamade komandantidele, kes litteraid oma äranägemise järele erakorralistel juhtumistel wäeosadele ja asutustele, kui ka ülsikutele sõjawäelastele wälja annawad. Iga wäljaantud littera kohta peab jaamakomandandil kirjalik dokument olema. Jaamakomandant on õigustud litteraid

ainult siis wäljaandma, kui ta leiab, et nõudmine on täihta põhjendub ja seaduslik.

§ 11. Wäeosas ehk asutuses tarwitusel olev lütkrate arw ei wõi igas liigis mitte üle 200 blanketi tõusta. Erandina wõib Sõjawägede Liikumise jaoskond mõjuwatel põhjustel ta juurema arwu lütkrate tagawara pidamist mõnele wäeosale ehk asutusele lubada.

§ 12. Saadud lütkrad arwestakse wäeosja päewakäsuja. Iga weolirja lütk. „D“ wäljaandmine awaldakse wäeosja päewakäsuja, äratahendamises jaadetawa kraami kaalu ja arwu, imestete arwu ja wiimaste sõidupõhjust. Nimetud päewakäsu nr. ja kuupäew tähendakse wastawa lütkra „D“ juurele. Päewakäsu andmed peawad wäeosades peetawate toidu-, warustuse- ja inwentaari raamatutega kokkufõlas olema. Nimetud raamatutes tähendakse samuti wastawate päewakästude numbreid. Sõidupiletite lütk. „A“ ja sõidutunnistuste lütk. „B“ wäljaandmise alusena tuleb juurtel näidata päewakäsi, millega ifitud, kellele lütkrad wäljaantud, on komandeeritud, teise wäeosajale üle wiidub, puhkusele lubatud jne.

Märkus: 1. Lütkra juurel kwiiterib ifit, kellele lütkra wäljaantakse, wiimase kättesaamist oma allkirjaga.

2. Kui ametisõidu kestus alla 6 tunni on ja selle tõttu wastawat komandeerimise päewakäsu, mis lütkra „A“ ehk „D“ wäljaandmise aluselt oleks, wõimata näidata, tuleb jarnastels lühikeseajalisteks ametisõitubeks wäljaantud lütkrate äratarwitamine eraldi päewakäsu awaldada, misjagune päewakäsi lütkra wäljaandmise aluselt jääb.

3. Samuti tuleb lütk. „D“ juurel näidata päewakäsu nr. ja §, millega lütkra „D“ põhjal sõitwad ifitud kraami jaatma on komandeeritud.

§ 13. Iga lütkra, tema taloon ja juur peab wäeosja illema ja abjutandi (ehk wastawa ifitu) poolt allakirjutud ja wäeosja pitseriga warustud olema.

§ 14. Aratarwitud litterad kustutakse wäeosa päewaläsuga wäeosa arwelt, iga litterate raamat eraldi. Litterate fissetuleku ja wäljamineku üle peetakse wäeosades ja asutusetes sellekohased raamatud, milles peab olema näidatud iga litterate raamatu kohta: mil kuupäewal ja mis suguse saatelirjaga (saatelirja nr. ja kuupäew) litterate raamat wäeosas ehk asutuses saadub, mis suguse Sõjaministri ja wäeosa päewaläsuga litterad wäeosa arwele kantud, mis suguse päewaläsuga litterad wäeosa arwelt kustutud ja mil kuupäewal ja mis suguse nr. all litterate juures Sõjawägede Liikumise jaoskonda ära saadetakse.

§ 15. Litteral parandusi wõib teha: a) selle wäeosa ehk asutuse ülem, selle allkirjaga littera wäljaantud; b) jaama- komandandid ja maakondade rahwawäe ülemad. §. 6 tähendub isikutele on õigus litteratel parandusi teha juhtumistel, mis täesolewates määrustes ettenähtud.

§ 16. Sõidu- ja weodokumendid, mis selleks määratud blankettidel pole wäljaantud ehk wastawate allkirjadega ja pitsoriga pole kinnitunud, loetakse makswusetaks (wäljaarwatud § 36 ettenähtud juhtumistel). Igasugused parandused litteratel tuleb punase tindiga teha ja eelmises paragraafis nimetud isikute allkirjadega ning pitsoriga kinnitada. Määrimised, puhastused ja wäljakraapimised litteratel pole lubatud ning sarnased litterad loetakse makswusetaks.

Märkus: Jaamakomandantide ja maakondade rahwawäe ülemate poolt tehtud parandused wõtab littera wäljaandja wäeosa ehk asutus arwesse. Juhtumisel, kui wäeosa ehk asutuse ülem littera parandusi küllalt põhjenduks ei loe, siis selgitab tema lõpulist seda arusaamatu parandajaga. Wäeosa ehk asutuse päewaläsud peawad litteratel tehtud parandustega kokkukõlas olema.

§ 17. Sõjawäe sõidupilet litt. „A“ antakse wälja üksikute isikute ja vähemate komandode weoks, kui nhes sõitjatega kraami wedu (wäljaarwatud maksuta wagunisise laasawõetaw läsbagaasih) ei ole ettenähtud.

§ 18. Sõidutunnistused litt. „B“ antakse wälja sõbr-ritele puhkusele ja isiklikuis asjus sõiduks. Litt. „B“ antakse ära raudtee eht laewa kasjasse, mille wastu sõdur sõidupileti hinnaalandusega saab, ülejäänud osa üldise tariifi järele lope wäljamalstes.

§ 19. Sõjawäe weofiri litt. „D“ on määratud igasuguse sõjawäe kraami, warustuse ja loomade kui ka suuremate komandode ja terwete wäeosjade (mitte üfsikute isikute) weoks. (Sõjamineistri päewakärad 1921 a. nr. 705 § 2 ja 1922 a. nr. nr. 14, 134, 150, 176, 238, 258, 284 ja 388).

Märkused: 1. Sõjawäe weofirjaga litt. „D“ on lubatud, näituseks, raud- ja weeteedel wedada:

a) igasugust sõjavarustust ja kraami, mis Sõjamini-steriumi alla kuuluwatest ladudest eht wiimaste raudu wäeosjadele ja asutustele wäljaantud, eht wäeosadest ja asutustest Sõjamineisteriumi alla kuuluwatesse ladudesse saadetakse;

b) igasugust kraami, mis küll erateel wahendita wäe-osa eht asutuse poolt ostetud, kuid wäeosas ja asutuses arwele wõetakse ja wararaamatusse riigi warandusena fikseltantakse;

c) puud, heinu, wilja jne., mis algjaamas sõjawäe osade ja asutuste esitajate poolt wastuwõetud ja wäeosadele ja asutustele adresseeritud ning wiimastes arwele wõetakse.

Puud, heinad, willi ja muu kraam, mis mitmesuguste muude riigi-, omawalitsuse- ja eraasutuste ning eraisikute poolt wäeosadele ja asutustele saadetakse, tuleb mitte weofirjaga litt. „D“, waid ülemalnimetud asutuste ja isikute kulul wedada. Littera „D“ põhjal kraamisaadetuste adre-seeimine „ettenäitajale“ on keelatud.

2. Weodokumentide wiendamist kraami saatmisel ja wagunite nõudmist toimetab igal juhtumisel sõjawäe osa eht asutus, kelle oma kraam on, wahendita wastawate raudtee agentidega.

3. Kui sõjaväe weolirjaga ltt. „D“ sõjaväe kraami, warustust eht loomi weetakse, wõiwad nimetud weolirjaga ainult need isikud sõita, kes tegelikult kraami, warustust eht loomi saadawad.

§ 20. Sõjaväe sõidupiletite ltt. „A“, tema taloonile ja juurele kirjutakse wastawa klassi lahtrise sõitwate isikute arw, reisu alg- ja sihtjaamad, sõjaväe osa eht asutuse nimetus, maksuise tähtaeg ja wäljaandmise aeg, littera ja juure teisele poolele — sõitwate isikute nimed; juurel märgitakse päewakäsu nr. ja §, mis littera wäljaandmise alusel on. Juur linnitakse wäeosa ülema ja adjutandi allkirjadega ja wäeosa pitseriga. Juure tagumisel küljel tuleb ütsifikasjaliselt sõibu põhjus üles tähendada, „schabloonilist märkust“ ameti asjus kõrwale jättes. Littera ja juure tagumisel küljel antud teated linnitakse wäeosa adjutandi (eht wastawa isiku) allkirjaga.

§ 21. Littera „B“ wäljaandmisel täidetakse juur ja tunnistus wastawate teadetega (wäljaandmise aeg, sõitja sõburi nimi, alg- ja sihtjaamad ning maksuus); tunnistus antakse sõitwale sõburile, kuna juur, millele samuti ülemaltähendud teated ja päewakäsu nr., mis ltt. „B“ wäljaandmise alusel, märgitakse, wäeossasse jääb. Ltt. „B“ on maksu atnult ühe isiku ühelordseks sõiduks ühelepoole.

Märkus: Kui jaamale ei leia wõimaliku olewat ltt. „B“ ettepanud kujul wastuwõtta ega ka § 53 ettenähtud korras talitada, teeb ta litterale sellekohase märkuse.

§ 22. Sõjaväe ja kraami weoliri ltt. „D“ loosneb, samu nagu littera „A“, juurest, taloonist ja litterast. Juur jääb ltt. „D“ wäljaandmisel wäeossasse, taloon antakse ära raudtee jaamas eht laemal tõendama dokumendina, kuna ltt. „D“ kraami saatjale eht saadetawa komando wõi wäeosa ülemales weodokumendina kätte jääb. — Weolirja ltt. „D“ tähendatakse alg- ja sihtjaamad ja kraami saaja wäeosa eht asutuse nimetus (ülemises osas), sõitwate sõjawäelaste arw, saadetawa kraami, warustusainete, loomade täpipealne nimetus, taal, tüki

ehk lohtade arm (keskel, wastawates lahtrites), wagunisaadetisel wagunite ja platwormide arm. — Taloon ja juur linnitakse samuti nagra littera, wäeosa ülema ja abjutandi (ehk wastawa isiku) allkirjadega ja wäeosa pitseriga. Juurel näidatakse wäeosa päewaaktsu nr. ja §, mis litt. „D“ wäljaandmise alusel on. — Littera ja talooni tagumisel küljel tähenda^h raudtee (laewa) agent, kui palju ja misjagust kraami faktiliselt littera põhjal saadeti, mille juures faktiliselt saadetud kraami kaal ehk arm littera eesküljel näidatud kaalust ehk armust ei wõi suurem olla. Kui littera teine pool wastawate teadetega täideti, kirjutakse ta kraami saatja ehk saadetawa wäeosa wõi komando ülema ja jaamalomandandi poolt (seal, kus wiimane olemas) alla.

Märklused: 1. Litt. „D“ täitmisel tuleb alga ja sihtjaamad täpipealselt äratähendada, tarbeksrral täien dawalt peale- ehk mahalaadimise lohtade nimetusi juure märklides. Näitused, Wiljandi — Tallinn — Sadam (ehk Tallinn — Peajaam), Wiljandi — üle Tallinna — Al-
miste; Ratwere — Tallinn — Sadamatehaste hoo jne.

2. Wälisaadetustel tuleb ülestähendada saadetawa kraami täpipealse nimetused (wõimalikult tariifi nomen-
klatuurist linnipidades), saadetuste lohtade arm ja wõima-
likult ka saadetuste kaal, wagunisaadetustel — kraami
täpipealsed nimetused, wagunite arm, ehk lohtade arm,
selle järele, kuidas see tariifide järele kraamisaatjale kasu-
likum on. Escheloonide saatmisel tuleb ülestähendada ini-
meste, hobuste ja nende saadetuste arm, mida ilma üles-
kaalumata weetakse (elusad loomad, weoabinõud, suurüksid,
puusärgid jne. kõik muu kraam üldise nimetusega „sõja-
wäe kraam“, äratähendades umbkaudset kaalu. Ühtlasi
tuleb wõimalikult ka terwele escheloonile tarwisminew wa-
gunite ja platwormide arm litteral näidata. Kraami saat-
jatel tuleb selle järele walwata, et litt. „D“ tagumisel
küljel raudtee (laewa) agendi poolt tehtawad märklused
tegelikult saadetud kraami armuga ehk kaaluga täitja lohtu-
kõlas oleks.

3. Ltt. „D“ põhjal weetawa kraami saatmise kirus on tähendub § 98.

4. Kui saadetawa kraami liiside rohkuse tõttu kraami nimetused ltt. „D“ ei mahu, võib selleks otstarbeks litterale, taloonile ja juurele lisalehed juure kleepida. Lisalehtedel peab olema tähendub littera nr., mille lisaks ta määratud. Lisalehed kinnitakse samuti litteral nõutawate allkirjadega.

5. Waguni saadetuste peale, mis väljaspool eschelooni weetakse, tuleb iga waguni prae eraldi ltt. „D“ välja kirjutada.

§ 23. Litterad antakse välja kõige lühema tee (marschruudi) peale. Ainult neil juhtumistel, mil seda teenistuse huwid nõuawad, ehk mil wäärinata wõim (vis major) lähema tee tarwitamise wõimataks teeb, võib litteral wäeosa ehk asutuse ülema, jaamalomandandi ehk maakonna rahwawäe ülema arwagemisel marschruut muudetud saada, pikemat teed tarwitades. Riisugustel juhtumistel tehakse littera tagumisel küljel sellekohane märkus. Kui marschruudi muutmine ja pikema marschruudi tarwitamine küllalbasel määral pole põhjendub, tasub littera väljaandja ehk parandaja sellestõttu tekinud hinnawähe § 45 põhjal.

§ 24. Esjawäe sõidupiletid ltt. „A“ ja weokirjad ltt. „D“ tuleb järgmistel liinidel igal liinil sõiduks ja kraami weoks eraldi väljaanda: a) laiaroopalised teed ühes Tamsalu-Paide kitsaroopalijega; b) Pärnu-Tallinna kitsaroopalised teed; c) Tallinna-Bääna kindluse raudtee; d) siijemaa laewasõidu liinid (iga liini jaoks eraldi); e) Ratwere-Runda eraraudtee. (Esjamineistri päewakäsi 1922 a. nr. 109).

Märkus: Ltt. „D“ tuleb algjaamas jaamalomandandi poolt (kus wiimane olemas) registreerida. Samuti tuleb sihtjaamas ltt. „D“ enne kraami kättesaamist jaamalomandantuuris (kus wiimane olemas) registreerida.

§ 25. Sõidutunnistus ltt. „B“ tuleb eraldi välja anda: a) laiaroopalistel teedel ühes Tamsalu-Parde ja Pärnu-Tallinna kitsaroopaliste teedega; b) Tallinna-Wäana kindluse raudteel; c) siemaa laewasõidu liinidel (iga liini jaoks eraldi); b) Põlwa-Keuruu eraraudtee. (Sõjaminiistri päewaläsk 1922 a. nr. 109).

Märkused: 1. Tunnistuse ltt. „B“ kaotamise korral uut litterat välja ei anta.

2. Tunnistust ltt. „B“ võib ainult sõduritele välja anda. Sõdurite lohtabel teenivatele eraisikutele on ltt. „B“ väljaandmine keelatud.

§ 26. Sõjawäe sõidupiletid ltt. „A“ antakse välja sõiduks ametiasjus sõjawäelastele ja Sõjaminiستيرiumile allu wates asutustes koosseisus ettenähtud lohtabel teenivatele era isikutele, misjuures raudteedel II, weeteedel I klassis sõitmisel tuleb litterad välja anda kõigile ohwitseridele, sw. ametnikkudele ja nende asetäitjatele, halastajate ja finisetahe õbedele ning koostelksteritele ja eraisikutele, kes nimetud isikute lohtabel teenivad raud- ja weeteedel III klassis — sõduritele ja nende lohtabel teenivatele eraisikutele. (Sõjaminiistri päewaläskud 1921 a. nr. 735, 1922 a. nr. nr. 56, 138, 265 ja 1920 nr. 1005).

Märkused: 1. Ltt. „D“ põhjal sõitwate isikute lohta on makswad samad määrused.

2. Erakorralistel juhtumistel, kui sõitwal isikul kaalw watel põhjustel wõimata oli ametisõiduks sõidupiletit ltt. „A“ ehk „D“ tarwitada, võib riigiteenijate ametisõitwate tasu seaduse põhjal sõidukulufid wäeosa ülema arandamise järele rahast tasuda. Sõiduhind tasutakse tselikkude kaudu lohaselt.

3. Naistelksterid läiwad klasside jaotuse suhtes welsksterite lohta makswate üldiste määruste alla.

4. Sõjakooli õpilased sõidawad raud- ja weeteedel ühisel alusel sõduritega.

§ 27. Sõjawäe sõidupiletid litt. „A“, sõidutunnistused litt. „B“ ja sõjawäe weolirjad litt. „D“ on maksvad ainult sõiduks ja ühefordsete kraami weoks ühelepoole.

§ 28. Puhkuse- ja lomandeerimise tunnistustel tuleb alati ülestähendada, misjuguuste litteratega (littera liik, nr., alg- ja sihtjaamad) tunnistuse omanik on varustud.

§ 29. Sõjawäe sõidus- ja weodokumentide litt. „A“, „B“, ja „D“ tarvitamise kontroleerimine on Sõjawägede Liikumise jaoskonna ülesandeks. Selleks saadavad wäeosad ja asutused, kellele litterad tarvitamiseks väljaantud, litterate juured, juurekleepides litterate „A“ ja „D“ juurtele ärakõike joone kohal, äratarwitud litterad, wiibimata peale litterate raamatu lõpule saamist nimetud jaoskonnale. Enne äratarwitud litterate ja nende juurte ärasaatmist tuleb wäeosas hoolsalt järele waadata, kas kõik litterad ja juured nõutawate andmetega täidetud.

Märkused: 1. Sõjawäe osade ja asutuste liikwideerimisel tuleb kõiki tarwitamata, poolikult ja täitsa äratarwitud litterate raamatud harilikus korras Sõjawägede Liikumise jaoskonda tagasi saata. Liikwideerimise komisjoni kohusel on kontrollleerida, kas litterad seaduslikult äratarwitud ja litterad ning juured kõigi nõutawate andmetega täidetud. Litterate seaduswastase ja mitteots-
tarbelohase äratarwitamise ehk kaotfirmineku korral tuleb liikwideerimise komisjonil talitada § 45 kindlaksmääratud korras.

2. Äratarwitud litterate „A“ ja „D“ ladumamineku korral määratakse süüdlasele dissiplinaar karistus wäeosa ülema äranägemise järele.

3. Sõjawäe teenistusest wabastud sõjawäelastele väljaantud sõidupiletid litt. „A“ võib üllelliigse kirjawahetuse ja postikulude ärahoidmisets juurtele juurelihamata jätta, kui nimetud litterad peale äratarwitamist pole isikute poolt, kellele nad olid väljaantud, wäeosasse tagasi saadetud, mida wabastatawatele sõjawäelastele wabastamise juures üldi kohusel teha.

§ 30. Ohwitseridele, sõjaväe ametnikkudele ja nende asetäitjatele, halastaja- ja finisetähe õbedele ja kooliwelsteritele antakse isiklikuis asjus raud- ja weeteedel sõitmiseks wälja sellekohased aastalaartid, mis neile I ja II klassis hinnaalandusega sõitu õigustawad. Kindralitele, admiraalidele ja nende staabi ohwitseridele, kellel iseiseiswa wäeosa ülema õigused, tuleb aastalaartid I ja II klassis hinnaalandusega sõitmiseks wäljaanda, kõigile teistele ohwitseridele, sõjaväe ametnikkudele ja nende asetäitjatele, halastaja- ja finisetähe õbedele ning kooliwelsteritele — II klassis hinnaalandusega sõitmiseks. Aastalaartid käibetalje wäeosas nõutawate andmetega ja kinnitakse wäeosa ülema ja adjutandi allkirjadega ning wäeosa pitseriiga. Aastalaartide blanketid, mille makswuse aeg kalendri aastaga ühte langeb, saadetakse aasta lõpul wäeosadele, wiimaste kirjallikude nõudmise põhjal Sõjawägede Liikumise jaoskonna poolt. Wäljaantud blankettide üle saadawad wäeosad ja asutused Sõjawägede Liikumise jaoskonnale ühe näbala jooksul peale blankettide kätte saamist aruande selle üle, kellele aastalaartid wäljaantud (äratähendades ametit, aukraadi, nime ja aastalaardi nr.), juurelihases tarwitamata jäänud ja rikkiläänud blankette.

Märkused: 1. Kadumaläänud aastalaartide asemel võib uue aastalaardi wäljaanda, peale selle, kui loominekuft kaotaja kulus „Riigi Teatajas“ kuulutud. Kuitung kuulutuse wastuwõtmise üle tuleb uue aastalaardi nõudmisele juure lihasa.

2. Kui isikub, kellele nimetud aastalaartid wäljaantud, sõjaväe teenistusest lahtuwad, tuleb neilt wäeosas enne nende wäljasaatmist Sõjawägede Staabi Korralduswasttustuse lõpulist wabastamiseks aastalaart tagasi nõuda ja wiibimata Sõjawägede Liikumise jaoskonda tagasi saata (Sõjawägede Ülemjuhataja päewakäst nr. 1120 § 5 p. a.).

3. Ohwitseride, sõjaväe ametnikkude jne. lohtabel teeniwatele eraisikutele on aastalaartide wäljaandmine keelatud. Raiswelsterid käiwad aastalaartide saamise suhtes üldiste welsterite lohta makswate, määruste alla.

4. Beeteedel õigustawad aastalaartid hinnaalanduse saamist ainult neil laewadel, mille omanikkudega käesolewa määrustiku § 8 märkuses ettenähtud leping tehtud.

5. Aastalaartid jääwad sõjawäelastele, kellele nad wäljaantud, kätte ka ühest wäeosast teise Alewiimise korral kuni aasta lõpuni ehk sõjawäelase teenistusest wabastamiseni, kui wabastamine sama aasta lestimusel sünnib. Teenistuses ümberpaigutamisel võib wäeosa ehk asutuse ülem tarbel korral aastalaartil wastawad parandused teha.

§ 31. Sõjawäe sõidu- ja wendokumentide liti „A“, „B“ ja „D“ makswuse tähtaja ülemmäär on 30 päewa.

Märkus: Vitterate makswuse tähtaeg on temal näidatud kuupäew kuni kella 24 ühesarwatud.

§ 32. Haigemajadest arstliste komisjonide otsuste põhjal pikaajalisele (alates 16 päewast) termisparanduslisele puhkusele lastawad sõjawäelased saamad sõjawäe sõidupiletid liti „A“ sõjawäe haigemaja poolt, kus wiimast pole, rahwawäe ülemalt, kellele littera wäljaandmise alusel arstide komisjoni otsus on: a) kodukohta ja sealt tagasi oma wäeosasse sõiduks — kui puhkus lubatud kuni 30 päewani, b) ainult koju sõiduks — kui puhkuse lestimusaeg on üle 30 päewa. Wiimasel juhtumisel saab sõjawäelane puhkuseaja lõpul wäeosasse tagasi sõiduks sõidupileti liti „A“ lähemalt maakonna rahwawäe ülemalt puhkuse tunnistuse põhjal, mille arakiri tõendusdokumendina rahwawäe ülemale jääb. Lühikeajalisele termisparanduslisele puhkusele (kuni 16 päewani) lubatud sõjawäelastele on liti „A“ wäljaandmine keelatud.

Märkus: Teistel wäeosadel ja asutustel, veale ülewalnimetute, s. o., sõjawäe haigemajade ja maakoondade rahwawäe ülemate, on selles paragraafis nimetud juhtumistel sõjawäe sõidupiletite liti „A“ wäljaandmine keelatud.

§ 33. Raskest haawatud ja haiged sõdurid võib ükfilult ja grupebes kuni 8 inimest raudteel haigemajasse saatumisel II klassi wagunitesse paigutada, samuti võib haawatud ja haigetele sõjawäelastele, kes saatjate abi tarwitawad ja tingimata

peawad lamama, II. klassi wagunis rohkem kui üks istekoht iga istu jaoks linnipanna. Gruped, mis rohkem kui 8 sõjawäelaseft loosnewad, tuleb saata harilikus korras sanitaar wagunites. Kõhastelt haawatud ja haigete sõjawäelaste wagunitesse paigutamisi ülemaltähendud korras määrab iga üksikul juhatus misel saatja asutuse ehl wäeosa arst. Miisugustel juhtumistel tähendatse litteral sõitjate arwu kõrwal tegelikult tarwisminew istekohtade (ehl kupeede) arw, mis suguste andmete põhjal raudtee walitsusele sõidukulud tasutakse. Littera juure tagumisel küljel tähendatse lähidalt, nil põhjusel sõjawäelastele suurem arw istekohte nõutud, kui harilikult, mis suguse märkuse wäeosa ülem oma allkirjaga linnitab.

§ 34. Sõjawäelaste tegewasti teenistuseft wabastamise korral sünnib nende saatmine raudtee ja weeteedel kodukohta Sõjaminiisteeriumi kulul, milleks neile sõidupiletid litt. „A“ nende aukraadile ehl ametile wastawas klassis kuni nende poolt ülesantud asupaiga lähema raudtee jaamani ehl sadamani wäljaantakse.

Märkused: 1. Ühesugusel alusel sõjawäelastega sünnib teenistuseft wabastamise korral halastaja ja finistatse õdede ja naiswäelaste saatmine raudtee ja weeteedel nende poolt walitud alalise elukohani Sõjaminiisteeriumi kulul.

2. Saartelt pärit sõdurite kodukohta saatmises nende wabastamise korral tegewasti teenistuseft on makswad erilised korraldused (§ 42 ja Sõjaministri päewakäsi 1922 a. nr. 124).

§ 35. Rohu uurijate ja lohtu kutsete täitmisel tuleb järgmiselt talitada:

a) Sõjawäe lohtu uurijate ja Sõjaringkonna lohtu poolt wäljakutsutud uurimise all olewad ja süüdistatamad ohwitsersid ning sõjawäe ametnikud saadetakse sõjawäe osadesse wõi asutustesse ühtisus korras ja warustakse sõidupileti litt. „A“ sinna ja tagasi sõiduks, mille juures süüdlajeks mõistmise juhtumisel ja wõibimata wahiallawõtmise korral tagasisõidu litt. „A“ nendelt lohtu kantselid laudu tagasi saadetakse.

Õfeloheise ülemuse walwe wõi wahi all olewad süüdistatawad ohwitserid ja sõjawäe ametnikud saadetakse sõjawäe kohtu uurijate juure ja sõjakohtusse wastawalt, kas ohwitseri wõi ametniku saatel, mille juures niihästi saatjale, kui ta saadetakse lutt. „A“ wäljaantakse, ja saatja warustakse peale selle weel päewarahaaga, kui komandeerimise eest teenistuse lohustepäitmisel.

b) Kriminaal kuritegudes uurimise all olewate süüdistatawate ohwitseride ja sõjawäe ametnikkude wäljakutsumisel tšiwil kohtu uurijate poolt ja tšiwil kohtutesse, nagu: rahukohtus, rahukogu ja kohtupalat, warustakse wäljakutsutawad samadel alustel, nagu see aratähendub p. a, lutt. „A“, mille juures juhumiisel, nagu see p. a ettenähtud, lutt. „A“ saadetakse tagasi wastawa wangistusasutuse juhataja kaudu selle sõjawäe osale wõi asutusele, kelle poolt littera oli wäljaantud.

c) Uurimise all olewad ja süüdistatawad sõdurid, keda wäljakutsutakse sõjawäe kohtu uurijate juure ja sõjakohtusse, samuti ka tšiwil kohtu uurijate poolt ja tšiwil kohtutesse (rahukohtus, rahukogu ja kohtupalat), saadetakse sõjawäe osadest kohaliku rahwawäe ülema (komandandi) kaudu wäljasaadetawate sõdurite kohta kindlaksmääratud korras, kui nemad wahi eht oma lähema ülemuse walwe all on. Uurimise all olewad ja süüdistatawad sõdurid, kes wahi ega walwe all ei ole, saadetakse ühikuis korras, neile wäljaandes lutt. „A“ sinna ja tagasi sõduris, nagu see p. a ettenähtud.

d) Sõjawäelased (niihästi ohwitserid, sõjawäe ametnikud kui ka sõdurid) keda nõudjatena wõi kohjatena tšiwil asjus, tšiwil kohtutesse wäljakutsutakse, riigi arwel ei saadeta. Et niisugusele wäljakutsutawatele kohtusse ilmumist wõimaldada, wõib sõjawäe osa eht asutuse ülema wäljakutsutawale ainult pühkust selleks ajaks lubada, ja niisugusel korral antakse sõduritele lutt. „B“ wälja.

e) Ohwitseri ja sõjawäe ametnikka, keda wäljakutsutakse sõjawäe kohtu uurijate poolt ja sõjakohtutesse, samuti ka tšiwil kohtu uurijate poolt ja tšiwil kohtutesse tunnistajatena eht

ekspertibena, mingisuguste sõidudokumentidega ei varustata, sellepärast, et nende sõidukulud seaduse järele vastava lohtu poolt tasutakse.

Sõjawäe lohtu uurijate ja sõjalohututesse kutsutavad sõdurite tunnistajad varustakse ltt. „A“ üldistel alustel. Tsiviil lohtu uurijate ja tsiviil lohtutesse kutsutavad sõdurite tunnistajad varustakse littera „B“, nagu see p. d tähendab.

f) Tsiviil lohtutesse laebealustena kutsutavad sõdurid nende poolt enne sõjawäe teenistusesse astumist toimepannud süütegude eest saadetakse välja ainult sel juhtumisel, kui süütegu raskemalt võib karistatud saada, kui arestiga või rahatrehvinga.

a) Sõdurite väljasaatmisel tunnistajatena tsiviil lohtu uurijate ja tsiviil lohtute nõudmisel tuleb tähelepanna, et nende väljakutsumine lohtuõimude poolt võib ainult väljakutsutavate lähemate ülemate laudu juhitud saada ja nende väljasaatmine võib ainult siis täidetud saada, kui väljakutsutav on võimalik teenistuse olude põhjal lohtusse ilmutamiseks teenistuse kohuste täitmisest vabastada; kui neid aga teenistusest vabastada ei või, siis peab väljakutsutava ülem alluvale lorras sellest etteandma ja väljasaatmise talituse põhjustel ära seletama, ning ühes sellega vastavale lohtu uurijale ehk lohtule teatama, et teenistuse oludest ärarippumatel põhjustel väljakutsutud isik ilmuda ei võiks. (Ar. Ap. S. §§ 436 ja 439).

Dhwitserid ja sõjawäe ametnikud, keda tsiviil lohtu uurijate juure või tsiviil lohtutesse väljakutsutakse, võtavad ka ise õhkekohe vastu, kuid nende ilmutamine nimetub lohtutesse on ärarippum samasugusest lorrast, nagu see sõdurite kohta maksab.

b) Kõik sõjaväelased, keda lohtutesse kutsutakse tunnistajatena osjus, millega Sõjaministeeriumi huvid seotud, komandeeritakse riigi armel, üldistel alustel, mis teenistuse kohuste täitmise komandeerimistel maksab.

i) Et ilmaaegselt sõitusid lohtu uurijate juure arahoiba, tuleb sõjawäe lohtu uurijatel laiemalt tarvitada neile S. Ap. § 380 põhjal antud õigusi äletuulata sõjaväelasi kas lohtu lohtu uurija ehk sõjawäe ülemuse läbi.

1) Wäeosjabe ja asutuste päewakäsiud ning litterate juured peawad täpipealseid andmeid lohtutesse ja uuriate juure komandeeritawate sõjawäelaste lohta fisaadama, nagu: misjufusesse lohtusesse, kas siitalusesse, tunnistajana, nõudjana, lohtijana j. n. e., omas wõi Sõjaminiisteeriumi asjus.

§ 36. Juhtumistel, mil wäeosas eht asutuses litterad puuduwad (adumamineku, mõne muu õnnetuse j. n. e. tõttu), tuleb littera saamiseks sellekohase kirjalkitu nõudmisega pöörata lähema jaamakoemandi eht maakonna rahwawäe ülema poole, nõudmisel äranäidates kõiki neid andmeid, mis littera täitmiseks tarwilikud. Peale niisuguse littera äratarwitamist saadetakse wiimane wäeosja poolt jaamakoemandile eht rahwawäe ülemale tagasi, juure lihases wäljawõtet wäeosja päewakäsiust, milles littera wäljaandmine awalbud. Kohtadel, kus komandanti ega rahwawäe ülema pole, tuleb sarnastel juhtumistel wäeosja eht asutuse ülema sellekohase kirjalkitu nõudmisega pealkirjaga „erakorraline“, milles kõik samad andmed peawad leiduma, mis litteral tähendatse, pöörata wastawa jaamaülema poole, kes, nõudmisel omale tõendusdokumendiks jättes, eschelonni, komando, sõjawäe kraami j. n. e. nõudmise põhjal edasi saadab. Krafirja nõudmisest saadab jaama ülem wiibimata wastawa raiisoni jaamakoemandile, kes nimetud krafirja Sõjawägede Siitumise jaoskonna ülemalesitab. Wäeosja eht asutuse ülem, kelle poolt erakorraline nõudmine jaamaülemales oli esitub, awalda kraami, komando j. n. e. saatmisel wäljaantub nõudmise litterate lohta kindlakääratud korras päewakäsius ja annab wastawa wäljawõtte päewakäsiust Sõjawägede Siitumise jaoskonda.

Märkus: Üksikute sõjawäelaste ja wähemate grupede (kes mitte komando korras ei saadeta) sõidub tasu kasse juhtumistel, mil neile wõimata litteraid wälja anda, riigiteenijate ametsoitute tasuseaduse põhjal. Nende warustamine erakorraliste nõudmisestega on teelatud. (Sõjaminiistri päewakäsiud 1921 a. nr. 735, 1922 a. nr. 56, 138, 265 ja 1920 a. nr. 1005).

§ 37. Kui littera „A“ ehk „D“ pole temale näidatud maksuse tähtaja jooksul äratarvitub, tuleb littera wäesajse ehk asutusse, kusti ta wäljaantud, tagasi saata. Jaamatomandantidel ja maakondade rahwawäe ülematel on õigus tarbetorral, kui selleks on seaduslikud põhjused, litt. „A“ ja „D“ maksust 30 päewalise kestwusaja piires pikendada.

Märkused: 1. Sama õigus on jaamatomandantidel ja rahwawäe ülematel tunnistuste litt. „B“ suhtes. 2. Tarbetorral, kui selleks seaduslik alus olemas, wõivad jaamatomandandid ja maakondade rahwawäe ülemad maksuse laotanud tarwitamata litterate „A“, „B“ ja „D“ asemele, kui nende tähtaja pikendamine wõimata, uued litterad wälja anda, maksuse laotanud litterat endale jättes ja wiimast nende poolt wäljaantud littera juurele juurelisades. Jaamatomandandi ehk maakonna rahwawäe ülema poolt wäljaantud littera „A“ ehk „D“ antakse peale äratarwitamist wäeosa kantsleisise ära wõtawana juurele juurelisamiseks, litterale sellekohast märkust tehes.

§ 38. Sõidupiletisi litt. „A“ ja sõjawäe weolirje litt. „D“ on keelatud wäesajadest ja asutustest wäljaanda: a) litt. „A“ — ilma kõigi nõuetawate andmetega täitmata, b) litt. „D“ — ilma jaamade ja kraami saaja wäeosa nimetuseta ning kraamisaatjate arwuta.

Märkus: Wäesajade ülemad on õigustud juhtumistel, mil üksikud bataljonid ehk roodud (eskadroonid, komandod) wäeosa staabi asukohast kaugel on ja läbikõlmise staabiga raskendub, bataljonide ja roodude ülematele wäeosa ülema ja abjutandi allkirjadega ning wäeosa pitseriga warustud litterate blankette tarwitamiseks täitmata wälja andma, misjuures litterate juured wäeosa staabi tuleb jätta. Iga littera wäljaandmise üle saadawad bataljonide ehk roodude ülemad kohe peale littera wäljaandmisest ehk äratarwitamisest wäeosa staabi sellekohase teadaande. Littera juurele märgitakse wäljaandmise alusena

wastawa päewakäsu nr. ja §. Tarbelorral (§ 12 märkuses nr. 2 nimetud juhtumisel) awalbakse littera wäljaandmine wäeosa päewakäsus, mis littera tarwitamise alujeks jääb. Bataljonide, roodude j. n. e. ülemad on kohustatud litteraib ainult § 38 ettenähtud korras andmetega täidetult wälja andma.

§ 39. Nõutawate andmetega täidetud litt. „A“ kaotamine korral antakse kaotajale, kui temal raha sõidupileti ostmiseks puudub, lähema jaamalomandandi ehk rahwawäe ülema poolt uus sõidupilet litt. „A“ kuni jaamani, milleni littera kaotajal oli waja sõita. Jaamalomandant ehk rahwawäe ülem nõuab wastawa wäeosa ülema kaudu kaotajalt sisse summa, mis Sõjaminiisteerium littera wäljaandmisega lahju saanud, misjuures juhtumisel, kui littera mitme isiku sõiduks oli wäljaantud, sõiduhinna kõikide eest sõjawäe tariifi järele littera kaotaja tasub; kui aga kaotaja palwel wäeosa ülema korraldusel ettewõetud juurdluselt selgub, et kaotaja littera kadumaminekus mitte ise otsekohse süüdi pole, waid et kaotamine mingisugustel kõrwaldamata põhjustel sündinud, wõib Sõjaminiisteeriumile uue littera wäljaandmisega tehtud kulufid Kindralstaabi Walitsuse 1 osakonna ülema aruanagemise järele riigi kanda wõtta, kui wäeosa ülem wastawa ettepanekuga esineb.

§ 40. Nõutawate andmetega täidetud littera „D“ kadumamineku korral tuleb järgmiselt talitada:

a) Kui littera „D“ ja tema taloon on täidetult kaduma läinud, tuleb kaotajal isikul sellest wiibimata kirjalikult (aratahendas littera nr. ja temal näidatud alg- ja siltjaamast) lähema jaama ülemale teatada, kes telegraafi teel littera kaotaja kulus kõik tarwilised andmed wastawate jaamade ülematele teatab littera seaduswastase tarwitamise arahoibmiseks;

b) kui littera „D“ peale selle, kui tema põhjal kraam raudteele saatmiseks wastuõetud, kaduma läinud, teatab kaotaja omal kulus kirjalikult ehk telegraafi teel litteral näidatud siltjaama ülemale, et nimetud litteraga weetud kraam ei tule wäljaanda ja litteraga kraami järele ilmuvad isikud tuleb kin-

nipibada ja jaamakomandandi eht poliitsei korraldusse anda. Riitjuguistel juhtumistel tuleb kraami wastuwõtmisel talitada § 106 märkuses ettenähtud korras.

Märkused: 1. B. a ja b ettenähtud juhtumistel käib littera kaotaja sõjawäelane dissiplinaar karistuse alla wäeosa eht asutuse ülema äranägemise järele (wrbl. § 20 märkus 2).

2. Kui p. b nimetud juhtumistel kraam sihtjaamas juba seaduswastaselt wäljaantud, tuleb asjale harilik seaduslik käit anda.

3. Weeteedel kraamiweoks wäljaantud littera „D“ kadumamineku korral tuleb talitada ülewalnimetud korras teadaandeid wastawatele laewaagentidele saates.

§ 41. Kui wäeosas eht asutuses täitmata litt. „A“, „B“ eht „D“ blankettide kadumaminek ilmisk tuleb, telegraferib wäeosa eht asutuse ülem wiibimata Sõjawägede Liikumise jaostonnale kadumaläinud litterate nr. nr., nende makswustats tunnistamisels. Sõjawägede liikumise jaostond teeb omakord wastawad korraldused kadumaläinud litterate makswustats tunnistamisels. Ühtlasi pannakse wäeosa ülema korraldusel rutulises korras juurdlus toime kadumamineku põhjuste ja selles süüdlaste findlatstegemisels. Võpetud juurdluse saadab wäeosa ülem, oma arwamist juurelthades seisutoha wõtmisels Sõjawägede Liikumise jaostonnale.

§ 42. Negadel, mil laewaiihendus mannermaa ja saarte wahel algamas wõi lõppemas, tuleb sõjawäelastele, kes Saare-Hiiume ja Muhumaale sõidawad, litterad kuni Tallinnani wälja anda, neid ühtlasi kirjaliku nõudmisega edasisaatmise kohta Tallinna jaamakomandandile warustades, kes, sõiduwõimalusi arwesse wõttes, neile wastawad litterad wälja annab. (Sõjaministri päewakäsk 1922 a. nr. 124).

Märkus: Teenistusest wabastawate sõdurite kohta, kes saartele sõitawad, on makswad erimäärused (wrbl. § 34 märkus 2).

Beale selle on veel selle päewatäsu juures olemas lihas II
osas § 45 p. b. trükitud: „Sifutelt, selle poolt litterat „A“
ja „B““ peab aga olema trükitud: „Sifutelt, selle
poolt litterat „A“ ja „D““

Eõjawägebe Staabi Kantselei Sekretär Birghan.

§ 43. Litterad ühes äratarwitub litterate juurtega näidatakse ette wäeofades ja asutustes rewideerimistel inspektori allawaatustel.

§ 44. Ametis ümberpaigutamisel, mis ühenduses elukohta muutmisega, wõib sõjawäelastele, kui ka Sõjaminiisteeriumile alluwates asutustes koosseisus ettenähtud lohtadel teeniwatele eraisikutele sõiduks ltt. „A“ wäljaanda eht sõidukulud rahast tasuda. Perelonna liigete ja isikliku kraami webu sünnib sellekohase riigiteenijate ametisõitute tasuseaduse põhjal. Ltt. „A“ ja „D“ wäljaandmine perelonna liigete ja isikliku kraami weoks on keelatud. (Sõjaministri päewakäskud 1921 a. nr. 735; 1922 a. nr. nr. 56, 138, 265 ja 1920 a. nr. 1005).

§ 45. Sõjawäe sõidu- ja weodokumentide kadumamineku eht seaduswastase äratarwitamise korral talitab Sõjawägede Lükumise jaoskond järgmiselt:

a) Litterate kadumamineku korral (w. §§ 39, 40, 41) waatab nimetud jaoskond sellekohased juurdlused läbi ja teeb ettepaneku Rindralstaabi Wal. 1. osak. ülemale süüblaste wastutusele wõtmiseks, kui wiimased kindlaks tehtud;

b) Isikutelt, kelle poolt litterad „A“ ja „D“ ilma seadusliku aluseta wäljaantud, nõutakse sõidu- ja weokulud fisise üldise tariifi järele; fissenõutud summad jaotakse tarbekorral littera wäljaandmisega ainelist kahju saanud asutuste wahel, nende tehtud kahju suurusel wastawalt.

Märkused: 1. Seaduswastaselt wäljaantud litterate eest nõutakse sõiduhind ja weokulud fisise litterate allakirjutajatelt ühesugustes ofades.

2. Suhtumistel, kui littera wäljaandmisel küll maksimatest määrustest pole kinni peetud, kuid selleks pehmen dawad asjaolud olemas, wõib Rindralstaabi Walitsuse 1. osakonna ülema äranägemise järele ainult Sõjaminiisteeriumile tehtud kahju fissenõutud saada. Samas korras tuleb talitada kulude fissenõudmisel, mis Sõjaminiisteeriumile tehtud tariifi walesti käsitamise tõttu.

c) Kui litterate seadusvastane väljaandmine on omanud kuritahtlikult iseloomu, võetakse süüblasele peale neilt riigile tehtud kahju füüsiliselt nagu see ülevalpool ettenähtud, seaduslikule vastutusele.

d) Seadusvastaselt väljaantud litt. „B“ eest nõutakse väljaandjatest 50% sõiduhinnast üldise tariifi järele füüsiliselt. Sisuliselt summad kantakse vastava raudtee valitsuse ehitaja waomaniku arwele.

§ 46. Sõjawägede Liikumise jaoskonna ülemaal on õigus sõjawäe sõidu- ja weodokumentide tarwitamist mitte ainult vormiliselt vaid ka füüsiliselt kontrollida, tarbelorral kohal wäe osades ja asutustes. Juhtumistel, mil vormiliselt littera väljaandmine küll õigustatud, tegelikult aga asja muul, filmapaisi walt vähem kulukamal teel oleks wõinud lahendada, nõutakse isikutelt, kelle süü läbi Sõjaminiisteeriumile üleliigsed kulud tekkinud, nimetatud kulud füüsiliselt. (Sõjaministri päewakäsi 1921 a. nr. 543).

Märkus: Sama kontrollseerimise õigus lohtabel on ka Sõjawägede Liikumise jaoskonna ülema otselohestel ülema ülemustel. Kindralstaabi Walitsuse ülemaal on õigus litterate tarwitamise lohtapealset vormiliselt ja füüsiliselt kontrolli teostada ka muude isikute laudu, kellele selleks eriline wõllitus Kindralstaabi Walitsuse ülema poolt väljaantud.

III.

Üksikute sõjawäelaste, sõjawäe osade ja komandode, sõjawäe kraami, woori ja loomade wedu raud- ja weeteedel.

a) Üksikute sõjawäelaste ja vähemate grupede ning komandode wedu.

§ 47. Sõidupiletiga litt. „A“ ja weotirjaga litt. „D“ (witmasega sel juhtumisel, kui littera põhjal weetaw kraam ja saatjad mõnesugustel põhjustel mitte ühe ja sama rongiga ei

saadeta) sõitjad on kohustatud ärasõidu jaamas littera raudtee piletikassas komposteerima. Littera „A“ ja „D“ põhjal sõitwatel isikutel on õigus nimetud litteraid jaamakassades väljaspool järjekorda komposteerida.

Märkused: 1. Kui rongis mõni isik leitakse, kes komposteerimata litteraga „A“ ehk „D“ sõidab, tuleb sõitjalt nõuda, et ta lähemas jaamast littera komposteeriks. Jaamast, kus isik peale istus, ehk kui seda võimalik on, lähemast kontrolljaamast kuni jaamani, kus littera komposteeritakse, loetakse isik piletitäie reisirajaks. Littera komposteerimisel on jaamaülem kohustatud litterale vastava märkuse sõidu faktilise algjaama üle tegema, mille põhjal sõidukulud litteraga tegelikult sõidetud kauguse eest arvatakse.

2. Kui rongis leidub piletitäie, kuid tunnistusega litt. „B“ varustatud sõdur, tuleb temalt trahviraha piletitäie sõidu eest eelmises märkuses ettenähtud korras fišsenõuda ja temale võimaldada lähemas jaamas litt. „B“ põhjal sõidupilet omandada.

3. Litt. „A“ ja „D“ põhjal sõitwatel isikutel on õigus littera kehtvusaja piirides teel määramata arvul peatust teha. Iga peatuse korral tuleb selle üle lasta jaamakorrapidajal ehk jaamaülemal vastav märkus litterale teha. Edasisõidu eel komposteeritakse littera jaamakassas uuesti.

4. Litterate „A“ ja „D“ maksumuse tähtaja viimasel päeval võib litterat raudteel jaamakassades kuni kella 24 komposteerida, kui sõiduplaani järele rong, millega sõiduks littera komposteeritud, samal päeval mitte hiljem, kui kella 24 litteral näidatud algjaamast välja sõidab. Niisuguses korras komposteeritud litterad on makswad ainult ilma peatusteta sõiduks kuni sihtjaamani.

§ 48. Litt. „A“ ja „D“ on makswad ainult sõiduks raud- ja weeteedel vastawates klassides, kuna nad mingisuguste muude mõnustuste saamist (magamiswagunite, pesu, lajutite

i n. e. tarvitamine) ei võimalda. Nimetud mõnuste tarvitamine litt. „A“ ja „D“ põhjal sõitvate isikute poolt sünnib ühisel alusel teiste reisirijatega. (Sõjainistri päevakäskub 1922 a. nr. nr. 63, 134, 259 ja 389).

Märkus: Raudteedel sõitmise korral tasutakse platskaardi hind vastava riigiteenijate ametisõitude tasu- seaduse põhjal. (Sõjainistri päevakäskub 1921 a. nr. 735, 1922 a. nr. nr. 56, 138, 265 ja 1920 a. nr. 1005).

§ 49. Sõidulõpul jäävad litt. „A“ ja „D“ nende põhjal sõitvatele isikutele kätte ja antakse viimaste poolt eht saadetakse väeosa eht asutuse poolt, kuhu sõitjad kuuluvad, selle väeosa eht asutuse ülemale tagasi, kust littera oli väljaantud — juur- tele juurelisamiseks (väljaarvatud § 37 märkustes ettenähtud juhtumistel).

§ 50. Sõjaväe lohtu ja profuratuuri esitajad, sõjaväe arstid, wesklerid ja sõjaväelased, kelle ülesandeks sõjaväe liitu- mise korraldamine raudteedel, wõivad tungival ametitarmiduse sõita töö- ja laubarongides ametijaoskonnas, kus wiimast pole- wagunites, platvormidel, äärrisil juhtumisel weduril, selleks- haste erimääruste põhjal. („Riigi Teataja“ 1922 a. nr. 48).

§ 51. Kui rongis vastawad kõrgemad klassid puudu- wad, ja sõjaväelased, kellele litterad kõrgemas klassis sõiduts- wäljaantud, selle tõttu on sunnitud alamas klassis sõitma, tuleb- neil litterad § 52 ettenähtud korras lasta ümberparandada.

§ 52. Kui mõne grupe eht komando arwuline koosseis- algjaamas vähem on, kui litteral näidatud, teatab sellest ko- mandu ülem eht isik, kelle käes littera on, enne littera kompos- teerimist jaamades, kus jaamakomandanti pole, jaamaväemale,- les piletil vastawa paranduse teeb. Parandus kinnitakse jaama- templiga ja jaamaväema ning komando ülema eht isiku, kelle- käes littera on, allkirjadega. Samas korras tuleb ka tarbe- korral jaamade ja klasside nimetustes parandused teha juhtu- mistel, kui selle läbi üldine sõidetawa tee pikkus (marschruut) ei suurene ja alam klass kõrgemaks klassiks ei muutu.

Märkus 1. Jaamades, kus komandant olemas, on viimase kohuseks litterate parandamine, nagu see §§ 51 ja 52 ettenähtud.

2. Lutt. „D“ ei tule parandusi saadetava kraami j. n. e. arvulise suuruse kohta selles paragraafis määratud korras teha, sest et lutt. „D“ teisel küljel raudtee poolt tarvilised arvulised andmed faktiliselt saadetakse kraami üle tähendatse ja kraami saatja allkirjaga kinnitatse, misjuguuste andmete põhjal Sõjaministeerium weotulud tasub.

3. Kulud, mis litterate parandamata jätmisega tehtud, tuleb isikutel, kelle süü läbi littera parandamata jäänud, tasuda § 45 ettenähtud korras.

§ 53. Kui littera „A“, „B“ ehk „D“ on puudulikult ehk makswatele määrustele mittewastawalt kokuseatud, nii et jaamaillem ei leia võimaliku olewat litterat ettepannud kujul wormilistel põhjustel wastu wõtta (kui näitusels, pitser, üks allkiri, kuupäew ehk mõned muud määrused puuduwad, saadetawa kraami nimetus pole täpipealselt lauba weotariifi nomenklatuuri järele tarwitud, jaamade nimetused litteral pole makswate jaamade nimetustega kokkukõlas, litteral tehtud parandused on kinnitamata, kuid nende algupärasuse juures pole kahtlusi) seatse nimetud puuduste üle algjaamas sellekohane akt kokku, millele allakirjutawad jaamaillem, jaamakomandant (kus komandanti pole, raudtee politsei esitaja, viimase puudusel raudtee agent) ja littera ettepanija sõjawäelane, kuna littera põhjal saadetaw kraam ehk isikud edasisaatmiseks wastuwõetatse, kui jaamaillem seda leiab võimaliku olewat (wastasel korral mingit akti ei tehta). Akt tehtakse kahes eksemplaaris, millest üks raudteele littera „A“ ehk „D“ talooni ehk littera „B“ juure lisamiseks jääb, kuna teine eksemplar littera ettepanijale sõjawäelasele antakse. Wiimane esitab akti wäeosasse jöudes oma ülemusele wastawa littera juure juurelisamiseks. Kui wäeosja ehk asutuse ülem leiab, et akti kokkuseadmine põhjendamata ehk seadu-

sewastane, tuleb wäeosa ehk asutuse ülemal asja wastawa jaamaülemaga lõpulistult selgitada.

§ 54. Kui littera „A“, mis wäljaantud üksiku sõjawäelase ehk wäheema grupe sõiduks, on walesti kokuseatud, ja teda pole võimalik eelmistes paragraafides ettenähtud korras parandada, ja ka alti kokuseadmine § 53 põhjal wõimata, tuleb sõitjatel sõiduks harilik sõidupilet osta, kuna sõidutulu niisugusel juhumiisel wäeosa ehk asutuse poolt § 26 märkuse 2 põhjal tasutakse. Kui sõitjad piletit osta ei soowi ehk see neil rahapuu- busel wõimata, toimetakse nad jaamalomandandi ehk, kus wiimast pole, raudtee politsei korraldusel lähema maakonna rahwawäe ülema ehk linna komandandi juure etapi korras edasi saatmiseks. Kui niisuguse saatmise korra juures Sõjaministeerium rohkem on sunnitud kulusid kandma, kui see õieti kokuseatud littera tarwitamisel oleks olnud, nõutakse ülemäärast tehtud kulud isikultelt, kelle süü tõttu litterad walesti kokuseatud, misse § 46 põhjal.

§ 55. Walesti kokuseatud litteraid „A“ ja „D“, mis wäljaantud komandode ja wäeosade, kui ka igasuguse kraami wõlts, on õigus parandada jaamalomandandil, kui wiimast selleks seaduslik alus olemas. Wäljaspool jaamalomandandi asukohta olewates jaamades ettepanud litteraid, kui jaamaülem neid keeldub wastuwõtma selle tõttu, et nad walesti kokuseatud (ja kui nende suhtes wõimata talitada § 53 ettenähtud korras), võib jaamalomandant neid telegraafi teel parandada. Telegraafiline parandus lisatakse littera taloonile juure, kuna ärakirja parandusest jaamaülem littera ettepanijale sõjawäelasele annab wäeosa ülemale esitamiseks. Wiimane teeb korralduse, et parandus wäeosa päewalähsuga arwesse wõetakse; kui wäeosa ülem leiab, et parandus põhjendamata ehk seadusewastane, selgitab wiimane asja lõpulistult jaamalomandandiga.

§ 56. Ohwitserid, ametnikud j. n. e. on kohustatud raudtee agendi nõudmisel neile hinnaalandust õigustawa aastakaardi ettenäitama, kui nimetud sõjawäelased 1 ehk 2 klassis raudtee taskest hinnaalandusega ostetud piletiga sõidavad. Samuti

on ohwitserid, ametnikud j. n. e., kui nad ülemalnimetud hinnaalandusega raudteel erariides sõidavad, lohistud wastawate raudtee agentide nõudmisel ka oma isikutunnistuse ettenäitama. Kui raudtee agendil kahilus tekib, on sõjawäelane lohistud oma isikut kindlakstegegema üldises korras.

Märkused: 1. Ohwitserid, sõjawäe ametnikud j. n. e., kellel sellekohane hinnaalandust õigustaw aastakaart puudub, pole õigustud hinnaalandust saama.

2. Samuti on ka üleajateenijad sõdurid lohistud raudteel erariides sõites tarbelorral raudtee agendi nõudmisel enda isikut kindlakstegegema.

§ 57. Isikutel, kes litteratega ehk aastakaartide põhjal hinnaalandusega sõidavad, on õigus alamast klassist kõrgemasse klassi üle minna, klasside waheraha täie tariifi järele tasudes, kusjuures jaama kassast, kust pileet väljaantud, täiendaw pileet ehk sõidul rongijuhhi poolt sellekohane kwittung väljaantakse. Kõrgemast klassist alamasse klassi ülemineku korral sõidu ajal klasside waheraha tagasi ei makseta. (Sõjaminiistri päewatäsus 1922 a. nr. nr. 63, 134, 259 ja 389).

§ 58. Haigete ja haawatute wedu sünnib reisijate ja sega rongidega harilikultudes reisijate ehk erilistes sanitaar wagonites.

Märkus: Harilikultudes reisijate wagonites sünnib haigete ja haawatute wedu nende ametile ja aukraabile wastawas klassis. Tarbelorral võib wedu ka kõrgemas klassis sündida, nagu see läesolewate määruste § 33 on ettenähtud.

§ 59. Nendele haigetele ja haawatutele, kelle terwisline seisutord kaasabi ehk järelwalwet nõuab ja kes harilikultudes reisijate rongides saabetakse, võib wäeosa ehk asutuse arsti nõudmisel sanitaare, wesklerid ehk halastaja õbefid saatjateks määrata. Witimastele antakse sõiduks sõidupiletid lutt. „A“ haigetega ehk haawatutega ühises klassis. Bittera täidetakse § 33 kindlaksmääratud korras lupeede ehk istekohtade arwu järele.

§ 60. Haiged, kes külgehahtawaid haigusi põewad eht selle haiguse wälisest awaldujed kaasreisijates jälkuse eht wastikuse tunnet wõiwad äratada, kui ka waimuhaiged, weetatakse eraldi wagunite jaoskondades eht kupeedes. Ütiterad, mis niisuguste haigete weoks wäljaantakse, täidetakse § 33 kindlaks määratud korras.

Märkused: 1. Nimetud weudes tuleb jaamatomandandile eht, kus wiimast pole, jaamallemale aegsasti (rongide algjaamades vähemalt kolm tundi, wahajaamades vähemalt 12 tundi enne rongi minekut) teatada.

2. Kui raudteel ümberpaigutamisel haigeid eht haawatuid ühest jaamast teise jaama eht haigemajasse tuleb wadada, on jaamatomandil, eht, kus wiimast ei ole, raudtee politseil õigus sellekohaseid weoarweid kinnitada.

§ 61. Arstlise kommisjoni, igasugustes haigemajadesse, sanatooriumitesse ja pitaajalisele termisparanduslisele puhkusele (wrdl. § 32) saadetawad sõjawäelased weetakse raud- ja weeteedel Sõjaminiisteeriumi kulus sõjawäe sõidupiletiga lutt. „A“.

Märkus: Selles paragraafis ettenähtud juhtumistel, kui ka ümberpaigutamise puhul ühest haigemajast teise on Sõjaminiisteeriumile alluwates asutustes teenistawate erafiktute, kui ka sõjawäelaste perelondade liigete saatmine Sõjaminiisteeriumi kulus teelatud.

b) Sõjawäe komandode, osade, nende kraami, woori ja hobuste wedu raudteedel.

§ 62. Komando moodustub ajateenijatest sõduritest, tagawarawäelastest, noorsõduritest eht wangidest (komando alamäär 12 meest). Komandole määratakse wanem.

Märkus: Üle 1000 mehe komandot ei formeerita.

§ 63. Wähemal arwul jagatakse sõjawäelased ilfsitult (grupekena) rahwawäe ülemate ja linna komandantide korraldusel etapi korras.

§ 64. Igasugused komandod ja wäeosad, filmapipades nende suurus ja nendega kaasasweetawa kraami arwu ja ras-

kuft, weestafje reifijate, sega, lauba ja sõjawäe rongidega. Wäeosad, mille suurus ulatab jalgwäe bataljoninini, eskadronini, poolbatareini, weestafje lauba ehk mõimaluife järel segarongides, suuremad wäeosad tarbelorral — sõjawäe rongides, mille juures saatmise korra ülemalnimetud juhtumistel Sõjawägede Liikumise jaoskond kindlats määrab. Kui sõjawäelaste wedu on tarwis suurema kiirusega teostada, tuleb selleks Sõjawägede Liikumise jaoskonna laudu eriti raudtee mõimudega kokku leppida.

§ 65. Sõjawäe osade ja komandode weoks § 76 näidatud juhtumistel määratud sega ehk sõjawäe rongide wagunid peawad laadimise ja fikseseade abinõudega olema varustatud. Nimetud abinõud peawad Sõjaminiisteeriumi poolt nõutud arwul ja kohtadel alati valmis olema.

§ 66. Igasuguste sõjawäe rongide määramine sünnib Raudteewalitsuse Liikumise osakonna poolt Sõjawägede Liikumise jaoskonna nõudel.

§ 67. Komandod kuni 20 meheni mõiwad ilma etteteatamata jaamatomandandile ehk jaamaillemale raudtee jaama edasifsaatmiseks ilmuda, mille juures raudtee agendid niisugustele komandodele efinese reifijate rongiga peawad edasiliikumist mõimaldama.

§ 68. 20 kuni 200 mehe suuruse komando ehk wäeosja saatmisel ilma suuremaarwulise kraamita tuleb komando ehk wäeosja ülemal wastawa raiooni jaamatomandandileawatsetawast ümberpaigutamiseft vähemalt 24 tundi enne laadimise algust teatada. Suuremate (üle 200 mehe) wäeosjade saatmine raudteedel sünnib Sõjawägede Liikumise jaoskonna ülema korraldusel, kelleleawatsetawast ümberpaigutamiseft vähemalt kolm päewa enne laadimise algust tuleb teatada.

Märkused: 1. Wäeosja teatab wagunite ja terwete rongide nõudmisel eelpool näidatud tähtajats Sõjawägede Liikumise jaoskonnale edasifsaatmiseks määratud sõjawäelaste, hobuste, kraami, moori, lahurite, autode jne. täpipealse arwu, alg- ja sihtjaamad, ümberlaadimise koha ja kui palju aega peales ja maha laadimiseks tarwis läheb ning millal

laadimist kawatsetakse alata. Wähemate wäeosjade ja komandode ümberpaigutamisel antakse samad teated jaama komandandile.

2. Kui teated puudulikud, võib Sõjawägebe Liikumise jaoskond ümberpaigutamist edasi lükkata.

3. Noorsõdurite ja tegewast teenistusest wabastatute sõdurite wedu sünnib eriliste korralduste põhjal (wrbl. § 79).

§ 69. Igasuguste wäeosjade ehk komandode ümberpaigutamiste puhul sõjawäe ehk kaubarongides escheloonidena on lubatud maksuta isikliku kraami kaasa wõtta, ohwitseridel, sõjawäe ametnikkudel jne. ning üleajateenijatel sõduritel kuni 50 kg., ajateenijatel sõduritel kuni 20 kg. Nimetud kraam paigutakse sõjawäelastega ühistesse wagunitesse.

Märkus: Reisirajate ja segarongides sünnib isikliku kraami wedu üldisel alusel wastawate raudtee määruste järele. (Sõjaministri päewatärsud 1922 a. nr. nr. 63, 134, 259 ja 389).

§ 70. Kuni 20 meheilised komandod peawad sõidudokummentide komposteerimiseks ja rongile asetamiseks jaama ilmuma vähemalt $\frac{1}{2}$ tundi enne rongi minekut. Suuremate komandode ja wäeosjade sõidul peawad meeskonnad ja kraam Sõjawägebe Liikumise jaoskonna ehk jaamakomandandi poolt kindlaksmääratud ajaks jaama ilmuma. Komandod ja wäeosjad mis määratud ajast hiljem jaama ilmuvad, saadetakse nende jaoks määratud rongiga edasi ainult sel juhtumisel, kui selle tõttu rongide liikumises takistusi ei teki.

§ 71. Kuni 200 meheliste komandode edasisaatmisest peab jaamakomandant võimalikult aegsasti wastawatele raudtee agentidele tarwiliste korralduste tegemiseks teatama. Üle 200 meheliste komandode ja wäeosjade edasisaatmisest teatab Sõjawägebe Liikumise jaoskond wastawatele raudtee agentidele vähemalt 48 tundi enne laadimise algust.

§ 72. Sõjawäe kraami, woori ja hobuste laadimine ja sõjawäelaste mahutamise wagunitesse alustatakse jaamakomandandi

korralbusel. Jaamades, kus komandanti pole, teeb wastawad korralbused jaamaliem.

§ 73. Sõjawäe rongide liikumisel ning jaamadesse fissee ja väljasõidul peab raudtee kõig ettevaatuse abinõud tarwitusele wõtma, mis harilikult reisirijate julgeoleku kindlustamiseks ranteel makswad on.

§ 74. Eschelooni wagunite arwu peab saadetawa wäeosja liem oma korralbusel wähen dama, kui wähe ma arwu wagunitega wõimalik wedu teostada, ilma sellest Sõjawägede Liikumise jaoskonnale teatamata, kuid filmaspidades raudtee eksploatatsiooni määrusi wagunite mahutusruumi aralasuutamise kohta. Litterate tarwitamisel tuleb riisugustel juhtumistel § 52 kindlaksmääratud lorda filmaspidada.

§ 75. Kui saadetawasse komandosse kuuluwad sõjawäelased sõidawad harilikude reisirijate ehl segarongidega, tuleb nimetud sõjawäelased eraldi wagunitesse paigutada. Kui aga ümberpaigutataw komando on niiwõrd wähearwuline, et ta terwet wagunit enda alla ei wõta, siis mahutakse sõjawäelased eraldi waguni osasse (jaoskonda).

Romando wõi wäeosja ohwitserid mahutakse eraldi teistest reisirijatest, wastawa klassi waguni kupeesse (jaoskonda), kui sõitjate arw kupee (jaoskonna) istekohtade arwule wastab. Üksitub ohwitserid, sõjawäe ametnikud jne. mahutakse teiste reisirijatega üldisse kupeesse (jaoskonda).

§ 76. Kui sõjawäe teenistusest wabastatawate ehl noorsõdurite ümberpaigutamiseks lähed rohkem klassiwagunid tarwis, kui neid raudteel nõutud ajaks saadawal on, ehl kui tehnilistel põhjustel kasulik pole terwet eschelooni klassiwagunites saata, wõib raudtee Sõjawägede Liikumise jaoskonnaga ehl jaamakomandandiga ülikasjaliselt kokkuleppides wäeosjaid saata linnistes laubawagunites, missugused laubawagunid peawad sellekohaste abinõudega warustud ja puhastud, külmal ajal ka lõetud olema, aastaaega arwesse wõtmata.

§ 77. Kui sõjawäe rongide koosseisu kuuluwates ohwitseridele määratud II-se klassi wagunites waba ruumi leidub,

wõib ümberpaigutatava wäeosa ülem oma äranägemise järele nimetud wagunitesse sõdurid paigutada, sellega waba ruumi ära kasutada.

Märkus: II klassi wagunid määratakse, filmaspladades ümberpaigutatava wäeosa ohwitseride ja ametnikkude armu, tarwiduse järele Sõjawägede Liikumise jaostonna ülema korraldusel.

§ 78. Erakorralistel oludel sõjawäe osade ehk komandode ümberpaigutamisel, iseäranis wälise lauguse juures, wõib sõjawäelasi, hobuseid ja sõjawäe kraami üle normaal armu, kuid suurema ettevaatusega wagunitesse paigutada. Sõjawägede Liikumise jaostonnal ehk jaamatomandandil tuleb niisuguse talituse miisi üle igakord raudtee agentidega kokkuleppida.

§ 79. Noorsõdurite saatmisel wäeosadesse ja tegewasti teenistusest wabastatawate sõdurite kodukohta saatmisel raudteedel tuleb Sõjawägede Liikumise jaostonda esimesel juhtumisel rahwawäe ülematel, teisel juhtumisel diwiiside staapidel saata järgmised teated: raudteedel saadetawate noorsõdurite ehk wabastatawate meeste arm, mil ajal (kuupäew ja umbkaudne kellaaeg) ja kui paljuawatsetakse mehi saata, iga üksize komando ehk grupe sõidu alg- ja sihtjaamad. Teated saadetakse kirjalikult ehk telegraafi teel nii, et nad wähemalt wiis päewa enneawatsetawat ümberpaigutust Sõjawägede Liikumise jaostonda jõuaks. Nende teadete põhjal seab Sõjawägede Liikumise jaostond ümberpaigutamise kawa kokku, mille siisu nimetud jaostond rahwawäe ülematele wõi wastawatele diwiiside staabiülematele teatab, ja millest wiimased on kohustud kõrwalekaldumata kinnipidama. Ühtlasi teeb Sõjawägede Liikumise jaostond tarwilised korraldused wastawatele raudtee agentidele.

§ 80. Suuremate wäeosade ja komandode saatmisel (ta noorsõdurite saatmisel wäeosadesse ning tegewasti teenistusest wabastatawate sõdurite koju saatmisel) määratakse wastawa sõjawäe ülema (rahwawäe ülema, diwiisi ülema, garnisoni ülema) poolt sõjawäe ehk harilikkude rongidega saadetawate wäeosade ehk komandode jaoks eschelooni ülem, kelle kohusetš on:

a) alajaamas sellekohase aktiga tema alla usaldub wäeosa ehk komando edasijaatmiseks määratud wagunite ja tarbeks nendes leiduva inventaari ning raudtee warustusabinõude wastutamine;

Märkus: Akti teatise kogu kohes esemplaaris, millest üks raudteele ja teine eschelooni ülemale jääb, ning kirjutise alla jaama ülem, eschelooni ülem ja jaamamandandi (kus wiimane olemas) poolt.

b) sihtjaamas p. a nimetud akti järele wagunite (tarbeks nendes leiduva inventaariga ja warustusabinõudega) raudteele tagastamine;

c) wäeosa ja tema kraami mahutamisel wagunitesse, teel olles sõidu ja peatuste ajal ja sihtjaamas väljalaadimisel korra alahoidmine temale alluwas wäeosas ehk komandos ja igasuguste tekkida wõivate wahetuhtumiste lahendamise jaamamandandi kaudu, ehk kus wiimast pole, wastawate kodanlike asutustega.

Märkused: 1. Aktiga wastuõdetud wagunite, nende inventaari ja warustusabinõude korrahoidmise eest on eschelooni ülem isiklikult wastutaw. Samuti wastutab eschelooni ülem, kui teel eschelooni sõjawäelaste süü läbi mõnesuguseid korratusi tekkib.

2. Kõik tarwilikud seletused, teated ja juhatused saab eschelooni ülem jaamamandandilt, kus wiimast pole — jaamaülemalt.

3. Kui sõit pikemaajaline, wõib wastawa ülemuse äranägemise järele eschelooni ülemale 1—2 abi määrata nooremate ohwitseride seas.

§ 81. Eschelooni ülem määrab iga waguni jaoks waguni wanema, wõimalikult allohwitseride seas, kelle kohuseks on pealaadimisel, teel olles ja väljalaadimisel wagunisse mahutud sõdurite seas korra alal hoida. Waguni wanemad on ühtlasi wastutawad wagunis leiduva inventaari korrahoidmise eest.

Märkus: Waguni wanemad määratakse warakult, wõimalikult enne wäeosa ehk komando jaama väljasaatmist.

§ 82. Noorsõdurite saatmitel raudteedel tuleb järgmisi juhtnõbre kätitada:

a) eschelooni ülem võib kohaste sõdurite puudusel wagunite wanemateks ja rohkem arenenud noorsõdurid määrata, neile nende kohuseid täpisealt äraseletades;

b) jaamakomandandi ehl noorsõdurite ärasaatmist jaamadest korraldavad ohwitserid peawad noorsõduritele nende kohuseid sõidu ajal äraseletama ja teatama, et kõik korra ja antud käskude wastu elhjad wäeosasse jõudes karistuse alla langewad;

c) escheloonide ja komandode ülematel pole õigust rongi jaamadest üle määratud aja kinnipidada.

§ 83. Tegewast teenistusest wabastatawate sõdurite kodu-kohta saatmisel raud- ja weeteedel tuleb järgmisi filmaspidada:

a) wabastatawad sõdurid tuleb kodukohta saata raud- ja weeteedel komandode saatmiseks kindlaksmääratud korras. Sõidupiletite wäljaandmisel peab filmaspidama, et mitmesugustes jaamadest sõitwatele sõduritele ühiseid pileteid wälja ei antaks;

b) wabastatawad sõdurid peawad raudteel jaama ehl sadamasse ilmuma komandobena ja võimalikult ohwitseri juhatusel; wiimane on kohustud kuni sõdurite ärasõiduni jaamas ehl sadamas wiibima ja sõdurite ärasaatmist korraldama;

c) et wabastatawate sõdurite saatmisel tekkida wõiwaid korratusi ära hoida, tuleb nimetud sõdurid võimalikult eraldi wagunitesse paigutada, igale wagunile waguni wanem määrata wabastatawate sõdurite seast ja neile teatada, et nad kuni elukohas arwele wõtmiseni tegewas sõjawäe teenistuses loetakse, ja nad selle tõttu igasuguste korratuste eest samal määral nagu tegewas teenistuses olewad sõdurid, maakondade rahwawäe ülemate poolt saawad karistud.

§ 84. Kui ühe ja sama rongiga juhtub mitu komandot korraga sõitma, siis moobustawad need komandod korra mõttes ühise termiku, mille wanemaks jääb see komandode wanemateks, kes aukraadi ehl auasime poolest kõige wanem.

Märkus: Kui garnisoni ehk mõne muu vastava
õlema poolt niisugust wanemat pole määratud, siis määrab
wanema jaamalomandant, kus wiimane olemas.

§ 85. Niihästi ükfitud sõjawäelased, kui ka wäeosad ja
komandod peawad raudteel sõites end raudtee määruste ning
jaamalomandantide ja raudtee poliiseli seaduslikkude korralduste
alla paenutama.

Märkus: Kui sõitja sõjawäelane leiab, et jaama-
komandandi, raudtee agendi ehk poliiseli esitaja korraldused
seadusewastased on, tuleb sõitjal nimetud korraldused fiiski
wastuwaiblemata ja täpipealselt täita. Sõitjal sõjawäela-
sel jääb sarnasel juhtumisel wõimalus Sõjawägede Liitu-
mise jaoskonnale ülema nimitud isikute talituswiisi üle kaeba-
tuslega esineda.

§ 86. Ümberpaigutatawate wäeosade ja komandode hobu-
sed paigutakse sellekohaselt sisse seatud linnistesse kaubawaguni-
tesse. Samadesse wagunitesse paigutakse hobuste riistad ja
moon terve tee jaoks.

§ 87. Hobuste saatjateks määratakse sõdurid, iga nelja
hobuse peale 1 mees.

§ 88. Kõik hobuste saatmiseks antawad wagunid peawad
tingimata ennem puhastud ja tarbekorral desinfitseeritud olema.

§ 89. Hobustega laaditud wagunid tuleb pimedal ajal
walgustada, milleks iga waguni jaoks üks latern antakse. Peale
selle antakse iga waguni jaoks üks pang hobuste jootmiseks.

§ 90. Hobused tulewad wagunitesse pikuti mahutada, kui
aga niisugune asetamiswiis wõimalik ehk soowitaw pole, siis
põigiti.

§ 91. Wastawate diwiisi ülemate poolt korraldatawatest
rahwõisilustest osawõtjate sõjawäelaste hobused ühes saatjatega
weetakse wõisiluste kohani ja sealt tagasi wäeosasse sõjaministee-
riumi kullul sõjawäe weokirjaga liti. „D“.

§ 92. Sõjawäe teenistusse ühes isiklikkude hobustega
ilmunud isikute hobused weetakse hobuse omaniku kodukohast

wäeosaste ja teenistusaja lõpul wäeosast kodukohta Sõjamäe teeriumi kullul, milleks sõjawäe weoliri littera „D“ väljaantakse.

§ 93. Sõjawäe osade kraam ja woor saadetakse ühes rongis sõjawäelastega eht kaubarongides, misjuures ühes wäeosaga on lubatud ainult see osa kraami ja woori saata, mis sõjawäe osale sihtjaama jõudes kohe tarwis läheb, kuna kõik ülejäänud woor ja kraam lahust wäeosast kaubarongidega saatjate wälwe all harilikus kraami saatmise korras wäeosale järele wetakse.

Märkus: Wäeosja ülem diwiisi ülema nõusolekul määrab kindlaks, misjugune sõjawäe kraam, woor ja kui suurel määral toiduaineid ja hobusemoona wäeosaga ühes rongis tuleb saata, ja misjugune kraam kaubarongidega tagantjärele saadetakse, filmaspidades ümberpaigutamise ostarbet ja kesiwust.

§ 94. Saatjaid sõjawäe kraami weol wõib ainult häda tarwilit arw määrata. Üksikutel juhtumistel, mil see wõimalik, wõib sõjawäe kraami ka ilma saatjateta wadada.

Märkused: 1. Iseäranis tähtsa eht kõrgehinnalise kraami weol määratakse peale saatjate weel sõjawäelme wälwe.

2. Sõjawäe kraami weol raudteedel tuleb saatjate suhtes filmaspidada sellekohaseid kaubaweo tariifi määrusi, mille järele teatawad kraami liigid ja loomad raudteel ainult saatjatega weetakse ja wiimaste puudusel ilkagi saatjate weokulud arwesse pannaakse.

3. Jaamakoemandabil, eht kus wiimast pole, raudtee politseil, on õigus tarbekorral arweid sõjawäe kraami weokulude üle, mis tekkinud kraami jaamadestse kohaletoometamisega, kinnitaba, kui arwed maksimate talpidega kokkuvõttes ja nimetud kulude tegemine oli põhjendub tungitwa tarwibusega.

§ 95. Wagunite nõudmised sõjawäe kraami weoks antakse wäeosade ja asutuste ülemate poolt kirjaliselt eht rutulisel juhtumistel telegraafi wõi telefoni teel (telefonogrammidenä) wä-

tawa raiooni jaamatomandandile ehk vastawa jaamailemate, vähemalt 48 tundi enne laadimise algust. Terwed rongid sõjawäe kraami ja warustuse weoks määratakse alati Sõjawägede Liitumise jaostkonna korraldusel, filmaspidades § 68 ettenähtud tähtaegu.

Märkus: Kui wagunite nõudmised, mis otseteed jaamailemale adresseeritud, tähtajaks jaamailemate poolt täitmist ei leia, ehk kui wagunite tarwidus on erakorraliselt rutuline, tuleb wäeosade ja asutuste ülematel kaasabi saamiseks vastawa raiooni jaamatomandandi poole pöörduda.

§ 96. Sõjawäe kraami ja warustuse saatmisel raud- ja weeteedel tuleb peale-, ümber- ja mahalaadimisel tarwitada eeskätt sõjawäelaste tööjõudu, nende puudusel raudtee tööjõudu, ja iseäralistel juhtumistel ehk kui see kasulikum — era tööjõudu. Kui peale-, ümber- ehk mahalaadimine raudtee poolt toimetud, tõendatakse seda kraamisaatja ehk saaja ja raudtee agenbi allkirjadega littera „D“ peal.

§ 97. Wagunite laadimisel tuleb nende kandejõud ja mahutus täielikult äratasutada, teisest küljest filmaspidades kõiki sellekohaseid raudtee määrusi, eriti ülelaadimise kohta.

§ 98. Sõjawäe kraam ja warustus saadetakse raudteel wälise kiirusega. Juhtumistel, mil kraam rutulist edasi- jaatmist nõuab, võib seda wäeosa ülema korraldusel suure kiirusega ehk bagaazhis saata. Riisugustel juhtumistel tuleb littera „D“ vastaw märkus teha, mis wäeosa ehk asutuse ülema allkirjaga ja pitseriga kinnitakse.

§ 99. Sõjawäe kraam wälisaadetustena tuleb allkirje saadetuste kohtadena liitide järele tariifi nomenklatuuri põhjal pahtida, ja iga saadetuste koht eraldi ülestaaluda. Raalumine võib kraami saatmise algusmas sündida.

Märkus: Üldist nimetust „sõjawäe kraam“, „sõjawäe warustus“, „toiduained“ jne. võib tarwitada ainult sel juhtumisel, kui kraami liig wähe, et seda liitide järele allkirjutesse kohtadesse koondada, ehk kui saadetus täitsa salajane.

§ 100. Sõjawäe kraam, mis saatmisel kuidagi wõlfi wõ
gastud wõi rikutud wõib saada, tuleb raud- ja weeteedel kinn-
lasti siisepakitult saata.

§ 101. Igal saadetawal asjal, pakil, kastil jne. peab
olema märgitud: märk ehk nr. mille järgi ta litteral näidatud,
wõimaluse korral kaal ja saaja wäeosa ehk asutuse nimetus.
Samuti tuleb kergesti karkiminekutele asjadele ja paksidele sel-
gesti ja filmapaistwalt peale märkida „ettewaatlit“, kergesti sü-
tiwatele — „tulehädawõhtlit“ ja teatawat seisakut nõudwatele peal-
misele poolele — „pealpool“.

§ 102. Sõjawäe kraam loetakse raudteele edasiisaatmiseks
wastuwõetuks sellest ajast, mil littera „D“ mõlemil poolel tä-
detult ja tagumisel küljel jaamaülesmärgi, jaamakommandandi (kui
wiimane olemas) ja kraami saatja allkirjadega kinnitult kraami
saatjale raudtee agendi poolt tagasi antakse ja littera taloon
agendi poolt lõpulistult ära wõetakse.

§ 103. Kui sõjawäe kraam ilma saatjata weetakse, tuleb
kraamisaatjal wäeosal ehk asutusel samal päewal, mil kraam raud-
teel edasiisaatmiseks wastuwõetud, littera „D“ kraamisaajale wäe-
osale ehk asutusele wälja saata, et õigeajalist kraami wäljajõu-
mist wõimaldada.

§ 104. Wagunite sõjawäe kraami all kinnipidamine üle
wastawates tariifides kindlaksmääratud aja, samuti sõjawäe kraami
hooldmine raudtee (ehk laewakontorite) aitades ja wagunites on
üldiselt keelatud. Selle määruse mittetäitmisest tekkivad kulud
tuleb isikutel, kes selles süüdi, tasuda § 45 põhjal.

Märkus: Sääralistel juhtumistel, mil selle mää-
ruse mittetäitmine kraami saatjast ehk saajast ei olenemata,
wõib wagunite seisuraha ja kraami hoituraha Sõjaminstee-
riumi kanda wõtta, mille üle igal üksikul juhtumisel kind-
ralstaabi Walitsuse I. osakonna ülem temale saadetawate
andmete põhjal otsustab. Kraami hoituraha üle tehakse
raudtee saatekirjal wastaw märkus, mille kraami wastuwõtu
ja wäe allkirjaga kinnitab.

247
§ 105. Sõjawäe kraami saatmiseks määratud isikute lo-
hujeks on selle järele walwata, et kraami laadimine, saatmine,
ümber- ja mahalaadimine selleks määratud tähtaegade piirides
sainnits. Tarbekorral tuleb kraami saatjal kaasabi saamiseks
wastawa raiooni jaamatomandandi poole pöörata. Kraami saats-
jad sõidawad wõimalikult alati samas rongis, millega kraam saa-
betakse, asendades klasswagunites ehk rongiteenijate ruumis.

§ 106. Sõjawäe kraami sihtjaama jõudmisel teatab jaa-
matilem kraami jõudmisest jaamatomandandile, kes juhtumisel,
mil kraam ilma saatjateta weetud, kraami päralejõudmisest kraami
saajale wäeosale ehk asutusele teatab. Jaamades, kus koman-
danti ei ole, tuleb jaamatilemal sõjawäe kraami päralejõudmisel,
kui wiimane ilma saatjateta on, talitada laubaweo tariifis ette-
nähtud korras.

Märkus: Kui kraami saatjat pole ning littera „D“,
mille põhjal kraam algjaamas weoks wastu wõetud, kraami-
saaja wäeosale ehk asutuse ülemale pole kätte jõudnud, tuleb
kraam nimetud wäeosale ehk asutuse ülemale kirjaliku nõudmise
ehk wolituse põhjal wälja anda.

§ 107. Sõjawäe kraami sihtjaama jõudmisel näitab isik,
kes kraami wastuwõtma wolitud, jaamas littera „D“ (ehk § 106
märkuses ettenähtud juhtumisel sellekohase nõudmise ehk wolituse)
ette, mille põhjal kraami wastu wõtub, järelwaadates, kas wa-
guni plommid terwed, sissepakkimine terwe, kohtade arw ja kaal
õige. Ühtlasi kirjutab kraami wastuwõtja teekirja alla, ennem
wõrrelbes, kas wiimane saatekirja järele dietti on kolluseatub.
Peale selle hoolitseb kraami wastuwõtja, et kraam saaks tariifi-
bes kindlaksmääratud tähtajal wäljalaaditud ja äraweetud.

Märkused: 1. Ka nende wagunite teekirjad, mis
jaamaft eemalolewatele teeharudele wäljalaadimiseks antakse,
tulewad tingimata jaama laubakontoris allakirjutada.

2. Raudtee agendil on õigus kahtluse korral littera
„D“ ettenähtajalt isiku selgitamiseks nõuda isiku- ja koman-
deerimistunnistuste ettenäitamist.

§ 108. Kui kraami vastuvõtmisel tulevad ilmfiis tun-
demärgid, mis lasewad oletada osa kraami kadumaminekut, tuleb
niisugune kraam vastuvõtta jaamaülema, jaamakomandandi (kus
wiimane olemas) ja raudtee politsei juuresolekul, ärakaaluba ja
tema fiisu kindlaks teha. Kui selgub, et osa kraami kadumaläi-
nub, seatakse kaubandusline akt kottu, milles saatetirja ja littera,
mille põhjal kraam weetub, nr., kraami nõutaw ja tegelik kaal,
leitub pakkimise ja muud wigastused jne. ülestatähendakse. Aktile
kirjutawad alla jaamaülem, jaamakomandant (kus wiimane ole-
mas), raudtee politsei esitaja, tunnistajad ja kraami saaja. Akt
seatakse kottu tarwilikul arwul eksemplaarides, millest üks kraami
vastuvõtjale jääb. Wiimane on kohustud akti wiibimata end
ülemusele esitama asjale käigu andmiseks raudtee põhiseaduses
ettenähtud korras.

§ 109. Suuremate sõjawäe kraami saadetuste (üle 3 wa-
guniliste) raudteele weoks äraandmisel peab saatja wäesja eht
asutus telefoni eht telegraafi teel saajale wäesjale eht asutusele
teatama, millal ja misuguse rongiga kraam ärasaadetud ja millal
wõib kraam arwatavasti kohale jõuda, filmaspidades kaubaweo
tariifis awaldud kraami kättetoimetamise tähtaegu.

§ 110. Teel raudtee õnnetuste tagajärjel eht muudel
põhjustel rikki eht kadumaläinud sõjawäe kraami üle seatakse
raudteel maksma korra järele sellekohased aktid kottu, ja talitakse
ülbielt § 108 ettenähtud korras.

Rindralstaabi Walitsuse ülem,

Rindralstaabi polkownik Törwand.

Osakond I. ülem, kapten Hoffländer.

Saakond D ülem, kapten Steinpil.

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr. 413.

Tallinnas, 10. oktoobril 1922 a.

Polkownikud Wahtramäe ja Runnos kandsid ette, et esimene Sõjawäe Ringkonnakohtu 5. oktoobril f. a. üle annud ja teine samast kuupäevast selle vastu võtnud, ning kohtu esimehe kohuste täitmisele asunud.

Diendus: Sõjainistri pmk. f. a. nr. 114 ja polkownikute Wahtramäe ja Runnos'e raportid 5. X. f. a. nr. nr. 5701 ja 5702.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr 414.

Tallinnas, 10. oktoobril 1922 a.

Ettetulewatel ohwitseride, ametnikkude ja sõdurite komandeerimisel ühest wäeosast teise, läsen tarwitusele wõtta, kuni sellekohase seaduse ilmutamiseni järgmised juhtnõõrid:

1) Ohwitser, ametnikke ja sõdurite wõib komandeerida ainult teenistuse huwides tungiwatel põhjustel ja äärmiselt piiratud arwul.

2) Ohwitser, ametnikke wõib komandeerida teise wäeosasse mitte kauemaks, kui 4-ks kuuls, sõdurite — 2-ks kuuls, wälja arwatud komandeerimised, mis tehtud iseäralistel juhtumistel minu päewakäjuga.

3) Romandeerida ühest diviisist või walitsusest teise oh-
witjere ja ametnikke võib ainult minni loa ja päewakäsu-
ga, sõdurisi aga — diviisi ja walitsuse ülemate lubade ja päewa-
käskudega.

4) Diviisides ja walitsustes ühest wäerjast teise — di-
wiisi ülema loa ja päewakäsuaga.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päevakäskud.

№ 416.

Tallinnas, 11. oktoobril 1922 a.

Mamohvitseride kooli õpetajadronist Sõjaväe Õpetuskomitee juure käsutud lipnik Johannes Sintelmann'i lugeda tagasi komandeeritult oma endisje väeosja, 15. jaanuarist s. a. arvates.

Märkus: Sõjainistri Päevakäsk Nr. 540. 15.9.1921.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

№ 417.

Tallinnas, 11. oktoobril 1922 a.

Sõjaväe Ringkonna lohus, omal istumisel 24. augustil s. a. kuulas ära tagavaraväe sõjaväe ametniku asetäitja August Kraus'i süüdistuse asja S. N. S. § 232 p. 3 ja 234 järele ja otsustas mõista teda S. N. S. §§ 232 jao III p. I. 27² ja N. S. § 33 astme 2 põhjal üheks (1) aastaks ja kaheks kuuks türmi, ühes kõigi isearaliste õiguste ja eesõiguste kaotamisega, sõjaväe teenistusest väljajäetamisega ja sõjaväe ametniku asetäitja kutse maha võtmisega ning tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. §§ 58¹ ja 58². Kohtukulud panna süüdimõistetetu peale, aga tema maksujõuetuse puhul võtta riigi kassast raha.

See otsus läks seaduslikku jõusse 5. septembril 1922 a.

Märkus: Sõjaväe Prokurööri whl. Nr. 6167. 26.9.22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Parfa.

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 418.

Tallinnas, 14. oktoobril 1922 a.

Minu päewakäsu Nr. 388 — 22.IX.1922 a. täienduseks juhin tähelepanu kaubaweo tariifi Nr. 12 muudatuste peale, mis awaldud „Riigi Teatajas“ Nr. 123 — 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 419.

Tallinnas, 14. oktoobril 1922 a.

Minu päewakäsu Nr. 389 — 22.IX.1922 a. täienduseks juhin tähelepanu kaubaweo tariifide Nr. Nr. 15 ja 17 muudatuste peale, mis awaldud „Riigi Teatajas“ Nr. 123 — 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Sõjaväe trükkkoda.

Sõjainistri Päewakäsk.

252

Nr. 420.

Tallinnas, 13. oktoobril 1922 a.

10. jaanuaril 1920 aastal waatas sõjawäe arstileine komisjon sanitar alampolkownik Luiga eesistumisel 1. Tallinna Sõjawäe Haigemaja juures järele Tallinna tagawara polgurivitu komando reamehe Ulrich Selg'i ja tunnistas ta sõjawäe teenistuses kõlbmataks lit. N. p. 14 põhjal.

Tähendatud punkt nõuab haiguse kindlaks tegemiseks järelkatsumist rawitusasutuses.

See seaduse nõudmine oli arstilise komisjoni poolt tähelepanemata jätud.

Arstileine komisjon ei olnud isegi autoriteetlisi tunnistusi järelwaadatawa haiguse kohta tema elukohalt nõudnud.

24. septembril 1922 aastal waadati seesama Ulrich Selg, nüüd erasif, iseralise arstilise komisjoni poolt, mille eesistujaks oli sanitar alampolkownik Piik, Tallinna Sõjawäe Haigemaja juures läbi.

Tähendatud komisjon leidis, et 10. jaanuaril 1920 a. komisjoni otsus Ulrich Selg'i kohta lit. N. p. 14 suhtes ei ole õige, kuid leidis Selg'i siiski lit. N. pp. 16. ja 63. põhjal sõjawäe teenistuses kõlbmataks.

Ku lit. N. p. 16. nõuab selleks, et arstileine komisjon oma otsust teha wõiks, järelkatsumist rawitusasutuses, misjulgusest nõudmisest ta 24. septembri komisjon mööda on astunud.

Teen sarnase seaduse nõudmise mitte tähelepanemise eest komisjoni esimeestele nüüd tagawara wäfte arwatud sanitar alampolkownik Luiga'le ja Tallinna Sõjawäe Haigemaja ülemarstile sanitar alampolkownik Piik'ile märkuse.

Räjen Selg'i weel arstilises komisjonis uues koosseisus läbiwaadata. Looban, et see komisjon lõppude lõpuks oma asja saab ajama täies kokkukõlas maksimate seadustega.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjaministri

Päewakäsk.

Nr. 421.

Tallinnas, 14. oktoobril 1922 a.

Minu poolt on 2. oktoobril f. a. kinnitatud tarvitamiseks „Jalgwäe määrustiku“ 1-ne osa. Tema käsitab jälgwäe tehnilist ettevalmistust, „drilli“ f. o. teatawate alati loruwate tegevuste ja riwimiste käiteõpetamist automaatlise, reflektorise täitmiseni lühikeste käskude ja komandode järele. Ühilaasi sisaldab eneses „Jalgwäe määrustiku 1-ne osa kõiki tarwilisi juhtwõbea jälgwäe wäljaõpetamise üldiste metoodide kohta. Sellega astub see määrustik oma maismahakkamisega senise 13. 6. 21 a. kinnitatud „Ujutise riwi-määrustiku“ ja 2. 3. 1921 a. kinnitatud eeskirja „Määrused jalawäe õpetamiseks“ asemele.

Uus määrustik kõrvaldab rea wäsiolusid, mis olid tekkinud meil ilmaõõja kogemuste ja muutunud jälgwäe relwistuse põhjal tarwitusele wõetud lahingkorra wormide ja wägede koondatud paigutuse ja liikumise wormide wahel, kuna wiimased olid püsima jäänud ilmaõõja-eelsetele alustele. Peale selle juhib uus määrustik ka terwe wäljaõppe metoodid uutele lahingkorra wormidele wastawale alusele.

Suure hulga mitmesuguste tergete ja rasete automaatliste fiirtuleriistade tarwitusele wõtmise jälgwäes on praeguse aja lahinguwäljabelt täiesti wälja surunud masselise püssitule ja ühes sellega ka pilad, tihedad ja ühtlased „tulejõulised“ lasturahelikud. Ligi 90% terwest jälgwäe tulijõust peitub praegu automaatlises lasteriistades, mis oma wäljete meeskondadega ühikute õredate, suurel maa alal laiuti ja sügawuses laialepilatud punktina lahinguwäljal liiguwad, paigunewad ja tegutsewad.

Samaajuguste punktadena ja saarekestena paigunewad ja liigutawad jalgwäe löögijõudu moodustawad püssikandjate osad, mille eesmärgiks on, ilma kaotusteta waenlasele netle laugustele läheneda, kus nad niihästi kuuliga kui ka täägiga teda wõitluses mees mehe wastu kindlasti häwitada wõiwad.

Terwete roobude ja isegi terwete rühmade ühtlane juhtamine wahetute komandode ja käsitudega on sellega saanud täiesti wõimatuks. Algüksuselt, mis moodustab niisuguse ühiku, punktitaolise wõitluskolde, on saanud jagu, mida weel wõimalik on otsekohe juhtida, mis aga lahingkorras suuremalt osalt täiesti iseseiswalt peab tegutsema, ainult koostööstades oma liikumist ja tegewust selle jaoga, mille lähedal wiibib rühma ülem. Jaotsemalt ja igalt ühikult reasõdurilt nõuab niisugune lahingloob kõige suuremat iseseiswust, algatus- ja otsustuswõimet ning meelekindlust, ühe sõnaga iseloomu. Minult need omadused suudawad jao wõitluswõimeliselt teha praegustes lahingutingimistes. Meie omadusi jagude juhtides ja reasõdurites peab kaswatama ja wälja arendama kõigi wõimalikkude abinõudega, muu seas iga sammuga teenistusekohuste täitmisel. Jaotsem ja jagu peawad igalpool, igal sammul ära harjuma sellega, et jagu on oma ette ühtsus, millel iseseiswana ja kindlat jõudu moodustawana tegutseda tuleb lahingus, sellepärast peab jagu niisuguse oma ette ühtsena, mis alati ühes püüab, mida ei kildustata ega juhuslikelt kokku ei seata, esinema ka koondriwis ja wõimalikult garnisoniteenistuses, tööl, toimkondades jne. Seda meeldetuletust iga sammul peal nõuab peale muu weel äärmiselt ühikene teenistusaeg meie jalgwäes. Meie peame iga minutit, iga tegewust ära lahutama selleks, et oma sõjawäge ette valmistada sõjategewuse wastu. Minutitgi ei wõi meie kulutada niisuguste asjade peale, mida meie sõjategewuse ajal rännakul ehk lahingus ära unustada tohiksime ehk mis sõjategewuse ajal omab talle järgu tähtsuse.

Endistele lahingkorra wormidele wastawad koondriwi wormid ja jagude moodustamise reeglid on wastolus nende nõuetega. Jagu ei paista neis wormides kusagil selgesti wälja oma ette ühtsena. Wõimalus rahuaegsetel õppustel jagusid moodustada

roodu ja rühma lihtsa aritmeetilise jaotusega teeb koosseisud alatasta muutuvalt; jaotlemal on järjest lafarumus ühes sõdurid, õppusel teised, ja et ta tegewirwis ta ainult mõne ühesfilbilise komandoga ja rühmaülema komandode reamehelise täitmiseega eht kordamisega piiratud on, siis ei harju jaotlemal kunagi teatama kindla sõduritegrupi juhatajaks ja walitsejaks olema.

Uutes koondriwi wormides on jagu igalpool wälja eraldatud otsekohese filmapaistwa, alati oma ü'ema tõfise ja täieliku juhatusel all olewa, alati ühedest ja neist samadest sõduritest moodustatud ükshusena. Jagusid ei saa ega ole ta enam tarwis moodustada lihtsa aritmeetilise jaotusega. Weel enam, jagu põhiriwistus on aluseks kõigi suuremate ükshuste riwistustele.

Jagu põhiriwistuseks on wõetud see riwistus, milles jagu läheneb waenlastele laugetuile piirkonnas, oma suurte liikumise ja jalgmäe laugetuile-riistade kaitse all, ilma tuld ise awamata. Selle riwistusega on praegu ilma sõja kogemuste põhjal kõigis Euroopa suurriikides sõjawägedes tarwitusele wõetud jagu koondatud kolonn ühesaupa eht „noolriwi“, mis ta meil mõõdalainud aastast saadit tuntud ja tarwitusel. See kolonn on uues määrustikus ta aluseks kõigile koondriwi wormidele. Kõige suuremate ükshuste kolonnid moodustuwad jagude lõrwuti paigutatud kolonnidest. Kõik kogumise ja koha peal paigunemise riwistused on wajakule pöördunud eht lõrwuti paigutatud kolonnid. Kõigist kogumiseriwistustest moodustuwad kolonnid pöördega paremale, eht ükshuste kolonnide wäljawõimiseega ühe tee peale ja nende joondumiseega üksteise seljataha. Interwallid joonel kogunud sõdurite wahel on niisugused, et kolonni moodustamiseks paremale pöördunud joon otsekohese terwes ulatuses täiel sammul edasi wõib liikuda. Kui kolonnid distantid sõdurite wahel õiged olid, siis on peale wajakule pööramise ja joone moodustamise ta interwallid sõdurite wahel õiged. Sellega on ära kaotatud hulk keerulisi ümberriwistusi, millel praeguses lahingtorras enam mingisugust tähendust ei ole; kõik tarwilised ümberriwistused aga saanivad neude samade liikumiste abil, mis juba ära on õpitud ja õppusel. Ühes sellega on ta saanud äärmiselt lihtsaks ülemisel igasugusest koondriwi wormist „lähene mis korda“, rühma

riivisje jagubena, mis seniste koondriivi wormide juures, kus jagu alati lahele wiiruse ära oli kiltustatud ja kahestatud rida-
bega kolonnis isegi kolmel wiirul ja osalt tagumise jao sõduris-
tega segamini asus, õige suurte raskustega oli tehtud. Uuesti
koondriiviks on ainult waja jaod ilma mingisuguste ümberriiwi-
tusteta oma kohtadele wiia. Järgmine üleminek kolonnist ühe-
laupa lasturajelikkude ehit — trohikonda sünnib ka äärmiselt liht-
salt ja loomulikult.

Ühes selle riivwormide lihtjüstamisega on ära jäetud ka
kõik wõtted, millel enam tähtsust ei ole sõjategewuses ja mis ka
oma dissiplineerimise tähtsuse on kaotanud. Nii on esimises
joones ära jäetud kõik wistatsetud püsikõtted.

Wäljaõppinud jagu peab niikasti kõigil õppustel kui ka
ülewaatustel esinema neis sõjariistades, millega ta lahingtege-
wuse juures on warustatud. Praegu on aga jalgwäe sõjariis-
tad nii mitmekesised, et täiesti wõimatad on kõigile ühtlaseid
püsikõtteid, mida ühe ja sellesama komando järele wõiks täita.
Isegi ühtlaste sõjariistadega warustatud sõdurid ei saa kõik ühte
ja sedasama wõtet teha, nii on korraliku püsikõtte tegemine
täiesti wõimata kergekuulipilduja padrunikandjale, kellele suure-
400 padrunini mahutawad kasetikottid külge on pandud. Iga
wõtte aga, mida mitte kõik täiesti ühetasoliselt ei täida, on laotaw,
mitte dissiplineerimise. See on nende wõtte ära loomise
põhjuseks.

Muudetakse on ka sammureeglid. Praegusel hoogfate kiir-
marsside ja jooksa ajajärgul on anakronismiks saanud senine
täie jalatallaga maad põrutaw riivisamm, mis sammureeglist
ja pikkuse nõuetega wastolus ja kiire kõndimise juures ka
terwiskohidlastele nõuetele ei wasta. Selle asemel on wõetud
loomulik, kiire ja pika sammuga kõnnak, mis koondatud riivis
muudugi täiesti ühes taktis peab sündima. Sammu õpetamine
on selle poole wälja sihitud, et sõdur igasugusel, ka täiesti tak-
tiwabel rünnakusammul, oma keha nii hoiald, et edasi jõudmine
ja hingamine kergendatud oleksid, jalasooni ei põrutata ja
asjata wäsiwaid liigutusi ei tehtata, s. o., et sõdur niisuguse

sammuga ära harjaks, mis talle võimalikuks teeb pikki rännakuid ilma ruttu väsimata läbi teha.

Muidu on riivibrilli wormidest alles jäänud kõik, millel üffiku mehe keha ja waimu dissiplineerimise ja osa kokkuliitumise kohta tähtsus. Riivibrilli dissiplineerim ja kokkuliitew kälg on isegi weel teravamalt alla kriipsutatud.

See riividissiipliin ja kokkuliitumine, mida osale annab töötamine loondaiud riivis, et lindlusta weel tarwidust, et osa loos ja kindla juhatusel all hoidust praeguses laiuti ja sügawuses õredas lahingkorras ja mitmeleffistel lahingus tarwilikkudel liikumistel. Wiimaseks stätarbeks tarwilikku riividissiipliini ei saa osa enam omandada ka täieliste taktikaliste harjutuste täitmisel. Neil harjutustel ei ole enam võimalik igal filmapilgul parandada üffikuid tegewusi ja üffikute korralduste täitmist, siin võib ainult harjutuse eht teatava terwe järgu lõpul harjutuse alla tulla terwe harjutuse eht harjutuse järgu sisuline kälg, mis juures juur osa kriitilist just käskude ja korralduste enese, mitte aga täitmise pihta langeb. Et lahingwäijal praeguse lahingkorra juures käskude, komandode ja leppemärkide täitmine korraldust ja aruats saaks, on waja riivibrilli ja taktikaliste lahinguharjutuste wahetele asetada weel üks lüli, nimelt — üffikid sõdur ja osa peab neid tegewusi ja liikumisi, mis igasuguses lahingus ja igasugusel olukorral alati ühtewiisi teoduwad, niisamajuguse automaatlise täitmiseni ära õppima, kui õpitakse seisang, sõrbed kogumised ja joondumised. Rohanemine, juuna hoidmine, liikumine kolonnis üheteupa igasugusel maastikul, selle kolonni harwendamine ja koondamine maastiku ja waenlase tule kohaselt, paiskumine ahelikku ja trobikonda, osa wäljanihtumised teatava punkti külje poole, kiired äleminekud ühest riivistusest teise, rühmade, roodude ja pataljoni õtsejuunas liikumine igasugusel maastikul ja laialepaisatud olgofaesteks harunenud riivikorras, tultkaitse äratasutamise ja hüpete tehnika — kõik see ja weel palju muud teodub alataja igasugustes oludes. Nende teoduwate tegewuste ja liikumiste üffikult

tähteharjutamine reflektorise täitmiseni igasugusel maastikul ja igasugustes oludes moodustabgi lahingdrilli, selle tarwilise wahelüli koondriwi harjutuste ja taktikaliste ülesannete täitmise wahel. Sellele lahingdrillile on pühendatud suur osa käesolewast määrustikust. Selle drilliga peab ükshi sõdur omandama tarwilise wäleduse, painduwuse ja automaatlikkuse lahingutegevuste ja lahingus antawate komandode ja käsude täitmises. Iga osa, jaost alates, peab sellega omandama õrebas lahingkorras tarwilise kofkuliitumuse.

Täielikumalt ja täpisealhemalt, kui fiamaani, on reglamenteeritud sõduri kohused lahingus. Rindlasti on neis alla kriipsutatud, et iga, olgu ta nii wäikene kui tahes, lahingus alati ainult enese peale peab lootma, sündigu ümberingi mis tahes, ja lahingust ühegi etteläände all omal algatusel loobuda ei tohi.

Õpetuse kohta käiwate üldiste määruste ja terwe drilli materjali ärajaotuses on terawalt alla kriipsutatud individuaalse ükshõpetuse, — selle terwe wäljaõpe alusmüüri tähtsus ja ükshõpetusele ka wastaw koht antud niihästi üldistes õpetawades kui ka ükshõpetust sõdurilt nõuetawate oskuste ulatuses. Sel alal on meil fiamaani kõige enam patustatud; pea igalpool on ükshõppus kas wiitruõppuse ja rühmaõppuse taha täiesti warjule jäänud ehk tegelikult õppustelt hoopis puudunud. Selles on suurelt osalt süüdi senised riwimäärustikud, kus ükshõpetuse peal kirja all ainult seisang, pöörete ja sammude õpetamist wõis leida, ükshõpetuse wõitleja tegewus lahingus aga rühmaõppuse jella oli ära paigutatud. Ka koondriwi wormide rohkus ja keerulikkus sunnibid koondatud riwile just rühma ja roodu wäljaõpetamises suurt tähelepanu andma, inerifi järel käis selle kaajas ka lahingutegevuste õpetamine rühma ja roodu koosseisudes. Käesolewas määrustikus on ükshõpetuse sõduri wäljaõpe niihästi riwi- kui ka lahingudrilli alal wälja eraldatud oma-ette õpetusharuks. Õpetuse kohta käiwate üldiste määruste järele on ükshõpetuse wäljaõpetamise ajast. Samasuguse ükshõpetamise peale on pühendatud wanemate reameeste wäljaõpetamine eri-teenistusharudes.

Räesolew määrustil paneb ette suureb nõudmised igale juhile ja õpetajale, niihästi ohwitserile, kui ka alamohwitserile, kapralile ja nekrutiõpetajaks määratud reameestele. Üsifiku sõduri ja wäikese aja tehniliste oskuste wäljaarendamine kõrgema täiuse jipuni, inimwibuaalne kõlbuline laswatus ja kindlate iseloomude poimine, nende nõuete täitmine nõuab suuremat hoolt ja waewa, kui schabloonilise rüwi- ehk ohelõppuse pidamine wõi parema puudusel—ajawittmine püsifwõtetega. Kuid praeguse aja lahingus ei saa ebulalt wõidelda ilma nende nõuete täitmiseta. Ehk küll tutawad, kuid äraiganenud, wormid, kus nad weel alles on jää- nud, tulewad otustawalt kõrwale heita.

Sõjakunsti alal peame teadma ja tundma aja nõubeid. Kes ajaga sammu pidada ei suuda, ei suuba lastu tuua ka meite riigi kaitsele. Ta ei ole siis sõjawäes kõl- bulil juhi ja õpetaja koha peal olema, niisamuti ka lahingus juhi kohuseid täitma.

Räesolewas määrustikus ettekirjutatud koondriwi ja lahing- riwistuste wormide ja ülesseatud õppenõuete tundmaõppimisega täsin algust teha otsekohe peale määrustiku ilmumist. Kõige pealt tuleb määrustiku siisu täielikult ära õppida ohwitseride ja alamohwitseride õppustel, siis uue määrustiku nõuded läte harju- tada teenistuses olewatele reameestele. Et see töö mitte üle õõ sündida ei wõi, tuleb ülewaatustel, paraabidel jne. paiguneda ja liikuda senistes koondriwi wormides weel kuni järgmise nekruti- kutjeni, s. o. 1-se weebruari 1923 a. Praegu teenistuses olewate reameestega tuleb samaks tähtajaks läbi wõtta uus riwi täielikult, lahingubrilli aga neis osades, mis senistel õppustel mitte nõuetele wastawalt ei ole omandatud.

Sõjawäe õppeasutustes ja diwisiide õppeõmandites tuleb wiibimata asuda põhjalikule tutvunemisele uue määrustikuga, nii et järgmise nekrutikutse ajaks nekrutiõpetajad täiesti ette walmistatud oleksid. Seesama maksab wäeosades teeniwate kapralite ja nende reameeste kohta, leda nekrutiõpetajateks lawatsetakse määrata.

See määrustil on maksew ka ratsawäele jala tegutsemise alal.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäjud.

№ 422.

Tallinnas, 17. oktoobril 1922 a.

§ 1.

Minu päewakäsu 20. jaan. 1922 a. nr. 37 § 2 lugeda
maitsusetaks 5. okt. s. a. armates.

Diendus: Sõjaw. Staabi ülema telegramm 5. okt.
1922 a. nr. 535.

§ 2.

Järgmise ohwitseride vastuvõtmise kindralstaabi kursuste
tele liikn edasi 1923 a. sügise peale.

Kursustele astumiseks soovi avaldanud ohwitseride nime-
kirjad saata diviisidest kindralstaabi Valitsusse 1.ks aprilliks
1923 a.

§ 3.

Sellatsed kursustele astujatele teha 1923 aastal mai kuu
esimesel päewabel; lõpuksamid — augusti kuu. Spetööb
algus — 1. sel septembril.

§ 4.

Soowilavaldanud ohwitseride teenistuseaja väljaarwamist
teha 1.ks mais.

§ 5.

Ratsetele ei lubata ohwitseri, kes 1. septembriks on wane-
mad kui 37 aastat.

§ 6.

Elkatsetest osa võtta võivad soovi järele ka Sõjaväe
juures alalistel ohvitseride kursustel viibivad ohvitserid.

Lõpuksamitele neist ohvitseridest lastakse ainult need, kes
kursused rahulolevalt lõpetavad.

§ 7.

Morse tähestiku teadmises ei ole sunduslik vastuvõtmine
summeri abil.

§ 8.

Räeosolema pvl. §§ 2—7-ga muudetakse korraldused,
mis puudutavad vastavaid küsimusi minu pvl. pvl: 1921 a.
nr. 433 ja 1922 a. nr. 37.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 423.

Tallinnas, 17. oktoobril 1922 a.

Räsen noorsõduritele õpetada terwishoidu alljärgneva kava
järele.

Õpetust annab väeosa arst väeosa ülema poolt määratud
ajal ja kohal.

Õpetuse kestvus — 20 nädalat, igal nädalal üks loeng.
Täht: Kava terwishoidlike loengute ja praktiliste tööde
kohta sõjaväelastele.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Kinnitan 17. oktoobril 1922 a.
 Sõjainiister, Kindralstaabi
 Kindral-Major Soots.

Risa: Sõjainiistri päewa-
 läsu nr. 423 juure.

Rawa

terwishoidliste loengute ja praktiliste tööde kohta sõjawäelastele.

Inimese anatoomia ja füsioloogia lühikene ülevaade.

Üldmõiste terwisest ja haigusest. Haiguste mehaanilised, termilised, keemilised ja parasiitilised põhjused. Terwishoiu isiline, seltskondline ja riikline tähendus, Sõjawäelised haigused ja sõjawäeline terwishoid.

Mehaanilised wigastused: põrutused, wenitused, niikastused, luumurrud. Murdude immobiliseerimine; lahade walmistamine lättejuttuwatest ainetest. Konnafilmas, nende tekkimine ja kõrvaldamine. Öörutud jalad. Jalgade higistamine; hoiatawad ja arstilised wahendid selle kohta.

Haawad. Efimene abi lahinga wäljal; omaabi; naabrisabi; haawatute pesad; sanitarid; welskerite punktid; eelsidumise punktid; tuida sinna saada; omaabi tähtsus. Indiwiduaal pak ja selle otstarb. Sidumise wiisid. Haawa infitseerumise hädawõit. Tetanus ja muud haawainfektioonid; hoiatawad walfinatsioonid. Werejooks; selle sulgumine rõhumise abil. Haawatute wäljalandmine tuleltinilt.

Termilised wigastused. Külmatused: hoiatawad ja arstilised abinõud. Külmamised; efimene abi. Põlenud haawad; efimene abi. Päitse piste; hoiatawad abinõud. Kuumuse piste; hoiatawad abinõud ja efimene abi.

Keemilised wigastused (mürgitused). Üldmõiste mürgitusest. Efimene abi juhuslistel mürgitustel. Mürgilised ained toidus. Linutise tähendus. Wingu põhjused, mõju ja efimene abi. Lämmastawad ja mürgilised gaasid. Raitseabinõud nende vastu.

Gaafimasted ja nende käsitlemine. Raitseabinõud mastede puudumisel.

Alkoholiism. Alkoholi mõju organismi peale. Alkoholi eriline mõju lihaste ja närwikawa peale; alkoholi tarvitamise eitam mõju sõburi teenistuses. Joome ja haigeksjäävus, eraldi külgehallawatesse haigustesse. Alkoholiism õnnetute juhtumiste ja enesetapmise põhjusena. Alkoholiism ja kuritegusus. Alkohol ja waimuhaigused. Alkoholi mõju joodiku järeltulewa soo peale. Rahwamajanduslike, füüsilise ja waimlike jõe nõrgenemine alkoholi tarvitamise mõjul. Seltskondline wõiflus alkoholiismi wasta.

Külgehallawad haigused ja nende lähemad põhjused. Mõiste külgehallawatest haigustest. Haigusloha eraldamine. Haigemajaline ja karantiiniline eraldamine. Desinfektsioon ja tema tähendus. Infektsiooni laialilagunemise teed; tema organismi tungimise teed läbi wiga-saanud naha, kopsu ning maosoolte kaudu.

Tiifitus. Arwud tiifituse haigeksjäämise ja selle haiguse kätte suremise kohta. Tiifituse laialilagunemine rahwa waelemate kihtide keskel; selle põhjused; hariduse (kultuurlikkuse) puudus ja halwad terwishoidlised olud. Kasarmus kooselamise paha mõju; wastuabinõud. Tiifituse laialilagunemise wiisid. Nõrga; tema lahjutaks tegemine. Tiifituse edasiandmine päritwuse teel. Sanatooriumid; kodused sanatooriumid; õhu, walguse, kõwendatud tootluse ja rohu tähendus. Seltskondline wõiflus tiifituse wasta.

Suguhaigused. Tripper, pehme skankler, süfilis. Nende mitmesugused komplikatsioonid. Haiguse saamise wiisid; haiguste külgehallawus. Profülaktis; tarvitamine ja tähendus. Haiguse saamine ilma sugulise läbiläimiseteta; ettewaatuse abinõud. Pärandatud süfilis. Suguhaiguste seltskondline tähtsus ja seltskondlike wõifluse tähtsus nende wasta. Haigeks jäämiste ja haigusallikate registratsioon. Haiguse ja selle allika ülesandmine iga kodaniku kohusena. Arsti saladus — selle kohustuse kergendajana.

Epideemialised päsandused: kolera, düsenteeria, kõhu soe-
täbi. Haiguse-saamise viisid: wesi, teeduwili, puuwili ja muud
toiduained. Rahjutaks tegemine keetmise läbi. Kärbsed hai-
guste edasilandjatena. Waltfinatsoonid. Rõugepanemine.

Raha haigused. Puhtuse tähtsus. Inimese ihu peal
olewa mustuse kosjeis; pesu ja riiete mustus. Pesemine külma
ja sooja weega. Seebi tähendus. Täid ja nende tähtsus.
Desinfektatsioon. Sügelised. Koeranaelad, flegmoonid, panari-
iumid. Ettewaatusabinõud saunas käimisel ja suplemisel.

Efimene abi isääralistel äkilistel juhtumistel. Minesius.
Tõmmatfid ühes teadwuse kaotusega. Ubi uppunule. Ubi üles-
poonule. Kunstlik hingamine ja selle mitmesugune tarwitamine.

Eluase. Tema otstarb. Tuulutamise wajabus. Tõmbe-
tuul kui kiirem õhu puhastamise abinõu. Tolmu ja mustuse
kahju elukorterites; hooiwide ja peldikute mustus ja selle kah-
julik mõju. Tubade koristamine; niiske koristamise head oma-
dused. Woodite tuulutamine ja lorrashoidmine. Tell-laagrib
rahu ja sõja ajal. Tellide puhashoidmine ja tuulutamine;
telgi umbruse puhashoidmine. Kahju, mis umbruse roojasta-
misest wälja heidete läbi sünnib. Peldikul laagris ja biwakil.

Toit. Sõja- ja rahuaegne ratsioon. Wärske ja rikkiläi-
nud liha ja haige looma liha tunnused; paelus ja trichinid.
Piha weedu ja alalhoidmine. Piha portfioni raskus. Wärske
ja rikkiläänud kala tunnused. Hea jahu tunnused; jahu kah-
julikud segud. Jahu, tangude ja muude kuiwade toiduainete
alalhoidmine. Hea leiwa tunnused. Rõõkide, leiwa küpsetiste
ja ladude puhtuse tähtsus. Käte pesemise tähendus enne söömist.

Wesi. Joomisels kõlbulise wee tunnused. Raewud ja
muud kahtlase wee warustuskohad. Pihksamad abinõud paha
wee puhastamiseks. Haigeks jääwus rännakutel wee ettewaa-
tamata tarwitamise tõttu.

Sõjamäe teenistus ja õppus. Rehaliste harjutuste täht-
sus; füüsilise jõu ja osawuse arenemine; mehikuse, enese walit-
semise ja kindlustunde wõrsumine; mõju üldtunde ja terwise
peale. Spordi tähtsus ja spordi pahed liialduste tagajärjel.

Ettemaatuse abinõud karauli teenistuses, eraldi iga aasta-
aja kohta. Terwishoid rannatul ja raudteel.

Haigetest. Arstlike läbivaatuste tähtsus. Rahju, mida
toob haiguste algamine, iseäranis suguhaiguste juhtumistel. —

Sõjaväe Terwishoiu walitsuse ülem
sanit. polk. **Loßmann.**

Wea parandused.

Sõjaministri päewaläsus 25. septembrist 1922 a. nr. 392
on trükitud: „..... renteitse Sõjaministeeriumi krediidi uuenda-
mise arwele minu pwt. f. a. nr. 31 ettenähtud korras sisse-
makssta“ Peab aga olema trükitud: „..... renteitse
Sõjaministeeriumi krediidi uuendamise arwele Sõjaväe Warus-
tus walitsuse ülema läsus nr. 10 — 1921 aastast ettenähtud
korras sissemakssta,“

Sõjavägede Staabi kantselei sekretäär: **Birkhan.**

Sõjaministri päewaläsus 11. septembrist 1922 a. nr. 372
parag. 3 punkt 2 on trükitud: „Raha-Arwe Osatonnal hariliku
kululawa materjaali muretsemiseks“ Peab aga
olema trükitud: „Raha-Arwe osatonna hariliku kululawa ma-
terjaali muretsemiseks“

Sõjavägede Staabi kantselei sekretäär **Birkhan.**

Sõjainistri Päewakäsu d.

Mr. 424.

Tallinnas, 18. oktoobril 1922 a.

Umbaldan teadmiseks Wabariigi Walitsuse poolt 13. oktoobril 1922 a. wastuwõetud määruse wälisriikide sõjalaewade sisefõidu kohta Eesti Wabariigi sadamatesse:

§ 1. Sõna „sõjalaew“ all tuleb mõista — kõik laewad, mis on warustatud sõjariistadega ja millel sõjaline tähtsus ja ülesanne, hulka arwatud ka iga tüübilised abi sõjalaewad.

§ 2. Sisefõiduks Wabariigi kindlustatud ehk kindlustamata ranna piirkondadesse, reididele, sadamatesse ehk jõgedesse peawad Wälisriikide sõjalaewad nõutama harilikul diplomaatilisel teel, wastawa luba. Ilma sellekohase loata ei tohi ükski wälisriigi sõjalaew Wabariigi kindlustatud ehk kindlustamata piirkonda, sadamasse, reidile ja jõkke sisefõita ehk peatama jääda.

§ 3. Selmeses paragrahwis nimetud määruse alla ei lüa laewad, mis on sunnitud wigastuste ehk merefõidu hädaohu põhjal (force majeure) Wabariigi sadamatesse ehk territoriaalwetesse tulema.

§ 4. Tallinna sadamas ja reidil wälisriikide sõjalaewadele antru seisukoha ehk koha muutmise, kui see tarwilik, määrab ja korraldab Merejõudude Staap. Teistest sadamates ja reididel, kus olemas sadama kontorid, korraldab seda sadama kapten, kokkulepel reidil seiswa Wabariigi sõjalaewa wanema komanderiga, kui niisugune laew reidil wiibib.

§ 5. Wälisriikide sõjalaewad, lähenedes Wabariigi sadamatesse ja reididele, ei ole lohistud loofissi wõtma; kuid kindlustud mere ranna piirides, sadamates ja reididel, kus makswad eri määrused käiwad Wälisriikide sõjalaewad nende määruste alla.

§ 6. Kui Välisriigi sõjalaew sadama määrusi rüüb, saab sadama kapteni eht mõne muu Babariigi Walitsuse esitaja poolt sõjalaewa komanderi tähelepanu selle peale juhitud ja et tepandub neid määrusi täpisealt täita. Kordumal juhtumisel saab välisriigi sõjalaewale ettepanek tehtud sadamast wiibimata lahkuda.

§ 7. Tallinna fiskefõites, saadetakse välisriigi sõjalaewale, Merejõudude Staabi, eht reidil seiswate Babariigi sõjalaewade wanema komanderi poolt wastu ohwitser, kes patub kohale jõudnud laewa komanderile sadama abi. Wastu saadatud ohwitser tutvustab laewa komanderi kohaga, mis tema laewale ankrul seisumiseks määratud; ühtlasi saab tema laewa komanderilt teateid: laewa fiskefõidu eesmärgi ja arwatawa seisu aja üle, komanderi ja laewa nime ja muud andmed, mis farnastel lorbabel tarwilikud.

§ 8. Kui ohwitser, kes välisriigi sõjalaewale termitamiseks wastu saadatud, jõuab laewale, kui see juha ankrus eht maandunud on — saab laewa ankrul seisukoht kes kinnitud, eht määratud teine koht.

§ 9. Teistest Babariigi sadamates ja reididel täidab §§ 7 ja 8 tähendub kohuseid kohalil sadama kapten eht tema asemil. Kohtades aga, kus ei ole sadama kapteni kohalil rannawalwe ülem.

Algulirjale allkirjutanud: Riigivanem (R. Päts). Sõjaminister Rindralstaabi Rindral-Major Soak. Riigisekretäär R. Terras.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

nr 425.

Tallinnas, 18. oktoobril 1922 a.

Sw. Staabi Korralduswalitsusse ületoodud alampolkownik Johann Kalm'i jätta edasi Siseministeeriumi juure komandeerituna, ilma sõjawäelise palga ja warustuseta.

Märkus: Käsub Wabariigi Sõjawägebele nr.nr. 169 **261**
§ 1, ja 1633.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 426.

Tallinnas, 18. oktoobril 1922 a.

Wabariigi Walitsus otsustas 4. oktoobril s. a. lubada wastu wõtta ja lenda Poola Walitsuse poolt annetud Sõja Riisi (Krzy-Valecznych):

Kindralstaabi Kindral-Major Paul Lill'ile ja Kindralstaabi polkownik Nikolai Keel'ile.

Tähenub aumärgid nende teenistuselehte fiske landa.

Märkus: Riigisekretääri whl. nr. 2457, 6. 10. 22 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 427.

Tallinnas, 18. oktoobril 1922 a.

Annitan eraisiku insener-tehnoloog Mihail Egorow'i Sõjawäe Tehnika kooli õppetöötobade ülemaks, 25. septembril s. a. arwates.

Märkus: Sõjawäe Ringlonna ülema raport nr. 7776. 23. septembril 1922 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 428.

Tallinnas, 19. oktoobril 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringlonna lohtu lätte harutada Nõul. Wenemaa Wabariigi kodaniku Wladimir Nikolai p. Schreiber'i süüdistus asja, kes salajaste sõjaliste teadete loomulises süüdistusse U. N. S. art. 111¹ p. l., S. N. S. art. 269 ja 273¹ põhjal.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 429.

Tallinnas, 19. oktoobril 1922 a.

Annan Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Nõutogude Wene-
maa kod. Anton Swan p. Swirgstin'i, teha süüdistades
U. N. S. art. 111¹ ja S. N. S. art. 273² põhjal.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Sõjainistri Päewakäsiud.

262

Nr. 430.

Tallinnas, 19. oktoobril 1922.

Annab Sõjawäe Ringkonna lohtu alla Harjumaakonna
Rae walla kodaniku Eduard Jaani p. Lehtman'i teada N. S.
§ 1455 j. 1. ja S. N. S. § 279 põhjal süüdistades.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 431.

Tallinnas, 19. oktoobril 1922 a.

Annab Sõjawäe Ringkonna lohtu alla Harjumaakonna
Rae walla kodaniku Jakob Pearna p. Reinik'i teada süüdis-
tades N. S. § 9, 1455 j. 1. ja S. N. S. § 279 põhjal.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 432.

Tallinnas, 19. oktoobril 1922 a.

Uwaldan teadmiseks ja käsitamiseks „Tallinna Sõjawäe
haigemaja komandandi kohused.“

Lisa: „Tallinna Sõjawäe haigemaja komandandi ko-
hused“.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Tallinna Sõjawäe Haigemaja Romandandi kohused.

1) Tallinna Sõjawäe Haigemaja Romandant on ülemarstile abiks üldise korra alalhoidmiseks haigemajas ning haigemaja meeskonna otsekoheseks ülemaks.

2) Romandant allub haigemaja ülemarstile.

3) Romandandiks määratakse administratiivse wilumusega ohwitser.

4) Haigemaja Romandandil on distsipliini alal pataljoni ülema õigused.

5) Haigemaja Romandant on vastutaw distsipliini eest haigemaja alamwäelaste personaali ja haigete keskel.

6) Arstlisele osale puutub Romandant nii palju, et tema walwab selle järele, et kõik instruktioonid, mis puutuwad haigemaja personaali haigemajas wiibimise aega, saaks täp-pealselt täidetud. Instruktioonide mitte täitmise üle haigemaja personaali poolt — kannab ülemarstile ette. Kõikidel teistel juhtumistel võtab isiklised abinõud korratuste ärahoidmiseks tarwitusele ning walwab selle järele, et kõik instruktioonid saaks teiste haigemaja wõimude ja haigete poolt täidetud.

7) Wahjaluste jaoskonnas walwab Romandant selle järele, et karaulis olewad sõjawäelased täidaks omi kohuseid.

8) Arusaamatuste korral Romandandi ja Majanduse ülema wahel sisemise korra alal — pesu puudumises ja söögi mitte kõlbulikkuse korral — kannab Romandant sellest kõigist wiibimata ülemarstile ette, puuduste kõrvaldamiseks.

9) Haigemaja Majanduse ülem ja teised wõimud on kohustud kontaktis töötama Romandandi korraldustega, mis puutuwad haigemaja sisemist korda ja puhtust.

10) Igasuguste tekkivate muudatuste puhul, mis soovitawad haigemaja fiksemises lorras ja seotud majandusalaga — harutawad Majanduse ülem ja Romandant muudatuste tarwilikkuse läbi ja wiimane kannab sellest ülemarstile finnitamisel ette.

11) Majanduse jaostond haigemaja Romandandile ei allu.

12) Romandant on lohustud teha ööfitti järelewaatust ühes korrapidaja arstiga.

13) Haigemaja korrapidajate, päewnikkude ja wälwurite wahifordade järjekorra määrab Romandant ja kannab kawa ülemarstile finnitamisel ette (peale korrapidaja arsti, welskeri ja halastaja ödebe, kes haigemaja ülemarsti päewakäsuuga määratud saawad).

14) Romandant walwab selle järele, et haigemaja korrapidajad täpipealt omi kohuseid täidawad.

15) Romandant walwab täielise puhtuse järele haigemaja raioonis, palatites ja teistes haigemaja ruumides ning walwab parajal määral kütmise ja walgustamise järele.

16) Romandant on lohustud haigetele laebtufti küsima ja selle järele walwama, et haigetele saaks nende määratud söötbigel ajal wälja jagatud.

17) Romandant walwab selle järele, et kõrwalised iftud ei wiibiks haigemajas keelatud ajal, ja et haigetele ei tooda keelatud asju.

18) Korrariiklumistest, wahetuhtumistest ja tähelepandub puudustest kannab Romandant ülemarstile, wastawate sammude astumisel ette.

19) Romandant on lohustud tähelepandub korrariikumisi ja puudusi oma wõimu kohaselt wiibimata kõrwaldama.

20) Romandant rewideerib linnast toodawaid produkte ja walwab nende tarwitamise järele.

21) Romandant walwab selle järele, et sugu- ja noha-haigete jaostonnas Sõjaminiistri pwl. nr. 129—8. 11. 21 a. teostataks.

22) Romandant korraldab riwiõppust haigemaja meeskonnale ja suguhaigetele, kes arsti arwamise järele selleks kõlblikud on. Tema ise on ka riwi õppuse juhatajaks.

23) Riwi ja fsemises lorras allub haigemaja lomanbo otsetohe Romandandile.

24) Romandant walwab selle järele, et kõik haiged sõjawäelased, leba haigemajast väljakirjutakse, oleksiwad wormi järele riides ja teeb õigel ajal korraldusi warustuse suhtes, et warustus wastaks aastaaja nõuetele.

25) Kui seisawad eel sõjawäelaste matused, selle wäeosa Tallinnas ei asu, siis teadustab haigemaja Romandant sellest linna Romandandile, matjate sõjawäelaste määramiseks.

26) Sõjawäe furnuaed kuulub niisamuti haigemaja Romandandi alla, mis puutub puhtust, lorida ning walwet. Romandandil on furnuaia raamat märkustega maetute kohta ja tähendustega furnuaia plaani peal, kus kohal furnu maetud. Surnuaial tähelepandud puudustest haigemaja Romandant teatab iga lorb linna Romandandile nende kõrwaldamiseks.

27) Romandant walwab kõikide tulelahju wastu wõitlemise abinõude üle.

Sõjawäe Terwishoiu walitjuse Ülem

San. Polkownik Dofsmann.

Sõjainistri Päewakäsu.

234

Nr. 433.

Tallinnas, 21. oktoobril 1922 a.

Annan Sõjawäe Ringkonna Kohtu alla 6 jalawäe polgu ülemat al.-polkownik Johannes Hindreku p. Schmidt'i, teda süüdistades selles, et tema, oma käsualuste läbi Pärnu garnisoni ülema käes kasutada olewat kino „Ideal“ juhatades, ei täitnud 3. diviisi päewakäsus nr. 2 § 3 ja 4, 3. 1. 1922 a. avaldatud ja tema kohta käiwad 3. diviisi ülema käsku mitmesuguste korralduste läbiwiimise kohta kino sisemisekorra suhtes ja komisjoni liikme määramise kohta tähendatud kino rewideerimiseks, mis on ettenähtud S. N. S. art. 105.

Selles samas asjas al.-polkownik Schmidt'i vastu tõstatatud süüdistuse S. N. S. art. 96 ja 232 põhjal lõpetan ära tõenduste puudusel.

Et juhtumine mitte riwiteenistuses ei süündinud leian võimalikuks al.-polkownik Schmidt'i kuni kohtuotsuseni polgu ülema kohuste täitmisele jätta.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Nr. 434.

Tallinnas, 21. oktoobril 1922 a.

Pärnu Garnisonis on 1920 a. saadik kino „Ideal“ garnisoni kasutada olnud. Kino on oma kultuurilise tähtsuse tõttu linnawalitsuse poolt maksudest wabastatud ja kasutab sõjawäelaste jõudu. Summasi kino peale riigi poolt antud ei ole, waid kino pidas ennast ise ülemal tähendatud soodsate tingi-

miste tõttu. Renditud oli kino kuni 5. jaanuarini 1922 a. garnisoni ülema nimel. Sellest saadil 6. jalawäe polgu ohvitseride Rogu nimel. Asja alustaja oli selleaegne garnisoni ülem polkownik Limberg.

Garnisoni kino asutojate mõtte järelle pidi kino puhaskafu niisuguste garnisoni väeosade tarwiduste peale kulutatud saama, milleks riigi poolt summasi ettenähtud pole.

3. jaanuaril 1922 a. kästis 3. Diviisi Ülem kino asjaajamisi rewideerida. Seda käsku 6. jal. polgu ülem, kes garnisoni ülema kohuseid täitis, ei täitnud. Selle eest olen al.-polkownik Smid't'i kohtu alla annud. Rewision sai Sõjaminiistri korraldusel toime pandud.

5. jaanuarist 1922 a. saadil oli kino 6. jalawäe polgu ohvitseride Rogu käes. Mulle esitatud juurdlustest on näha, et Rogul septembri kuu lõpuks 1922 a. on tekkinud suuremad puudujäägid ja viendamata arwed. Rogu summade seas on ka kino operatsioonidest tekkinud summad.

Sellest on näha, et kino küll suuremad summad liituma paneb, ja Rogule laiab võimalused annab kulturaliste otstarwete peale raha tarwitada, ülitule Rogu liikmele aga suurema riisikoga ähwardab, sest Ohwitseride Rogu wastutab täies loos seisus tema wastu tekivate rahaliste nõudmistest eest. Arwete korralik viendamine peab ohwitseril au asi olema.

W. Ohwitseride Rogude põhikirja § 7, 29, p. d ja r, 41 on näha, et Rogudel lubatud on liitumata ja liitumab warandust omandada ja kasutada. Rogude põhikirjast ei järgne aga mitte, et ohwitseride Rogudel õigus oleks oma arwel kauplusi wõi ärilisi ettevõtteid pidada; sellepärast ei wõi ohwitseride Rogud ka harnaseid warandusi ja asutusi (ettevõtteid) omandada, mis kaubanduslike iseloomuga, ärilise kasu saamise eesmärgiga ja kaubanduslike riisikoga seotud on.

Teenistuse huwisi filmas pidades, keelan ära ohwitseride Rogudele ennast ärilise iseloomuga waranduste ja asutustega siduda ja käsen 6. jalawäe polgu ohwitseride Rogule kuni „Deali“ leping üle anda, isitule, keda 3. Diviisi Ülem selleks määrab, kokkuleppes kino omanikutega.

6. jalawäe polgu ohwitseride Rõgu peab oma arwepidamist korra seadma ja kõik kõrwaliste isikute seaduslikud nõudmised rahuldama, kui tarwilik põhikirja § 33 p. 1 põhjal. Ohwitseride Rõgu on ise süüdi, kui ebasõnksaid isikuid Rõgu ametite peale walib ja oma majapidamist ei rewideeri põhikirja määruste wastu.

Rõgul on õigus oma ametimeeste kohtu alla andmiseks sammusi teha wäeosa ja diwiisi ülema kaudu (põg. § 33 p. 1.).

3. Diwiisi Ülemale teen kohuseks kino sisetise korra, etenduste sõnksuse ja korraliku raamatupidamise eest hoold kanda. Kino arwel tekkinud puundujäägi summade likwideerimiseks käsen 3. diwiisi ülemale juhtnõõrid anda tema poolt määratud kino korraldajale ohwitserile ja 6. jalawäe polgu ohwitseride Rõgule.

Kino puhtad sissetulekud tulewad arakajutada 3. Diwiisi wäeosa peale tarwiduste peale.

Sõja minister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri
Päewakäsk.

Nr. 435.

Tallinnas, 24. oktoobril 1922 a.

Uunan Sõja Kingonna Kohtu alla Wiru maakonna Wis
hula walla kohaniku Karl Woldemar Antoni p. Leetberg'i,
teda süüdistades N. S. art. 1525, 1526 p. 4 ja 7, 1453 p.
2 ja 4 ja S. N. S. art. 279 põhjal.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsiud.

Nr. 436.

Tallinnas, 25. oktoobril 1922.

Teen Narwa linna Komandandile kapten Eduard Freudenstein'ile märkuse selle eest, et tema leitnant Kudemell'i atesteerimises mitte järjekindel ega küllalt siglane ei olnud, ning tema kohta ilma nõudmata uue atestatfiooni kirjutas.

D i e n d u s: Sõjainistri kästudetäitja staapohvitseri polkownik Simon'i raport nr. 24, 13. 10. 22 a.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 437.

Tallinnas, 26. oktoobril 1922 a.

Sõjawäeteenistuse kohustuse seaduse par. 28 põhjal, lähen 1. novembril tagawarawälle lasta:

a) kaitidest wäeosadest ja asutustest sõdurisi, kes kaks aastat ja rohkem sõjawäes teeninud;

b) suurülikiwäest, jalawäe riitwitu osadest, sõjawäe asutustest ja Soomusrongidest jalawäe ja suurülikiwäe alal teeninuid sõdurisi, kes küll weel 2 aastat pole ärateeninud, kuid kes mitte hiljem 1. juunit 1921 a. on teenistusse wõetud ja kaks terwet suwe õppusel olnud.

Neg mis sõburid wahi all wiibinud, neile kohtu poolt määratud karistuse äratandmisels, teenistuse aja arwesse ei wõeta (Minu päewakäsi 1921 a. nr. 681).

Tagawarawälke lastawatele sõduritele walmistada sõjawäe ofades ja asutustes wabastamise tunnistused kolmes eksemplaaris, milledest esimene wäeosase jääb, — teine — wiibimata selle maakonna rahwawäe ülemale saadetakse, tulu sõdur elama asub ja kolmas — sõdurile kätte antakse, kes elukohta jõudes kohustatud on jeda kolme päewa jooksul linnas — politsei, maal — wallawalitsuses ettenäitama, kus ilmuatise üle tunnistuse peale märkus tehakse ja sõdur arwe peale wõetakse.

Wabastamise tunnistuse kätteandmise juures peab sõduritele ära seletatama, et politsei wõi wallawalitsustesse mitteilmumise eest nemad rahwawäe ülema poolt kuni 10 päewase arestiga dissiplinaar korras karistatud wõiwad saada.

Tagawarawälke lastawaid sõdurisi warustada sõõgtrahaga minu päewaläsu 1922 a. nr. 124 põhjal.

Sõduritele wabastamise juures koonu riideid wälja ei anta.

Peale sõdurite wäeosade nimetrijadest mahakustutamist ja teenistuse lehtedesse wastawa märluse tegemist — saata teenistuse dokumendid (teenistuse ja wastuwõtte lehed) wiibimata selle maakonna rahwawäe ülemale, kus sõdur teenistusse wõetud, alalhoidmisels.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 438.

Tallinnas, 25. oktoobril 1922 a.

Tagawarawäe leitnant Karl Einberg on Riigikohtu otsusel 8. detsembrist 1921 a. omandanud perekonnanimeks „*Linomäe*“.

Tähendub nimemuutus leitnant Linomäe teenistuslehte ja dokumentidesse landa.

Muus: Riigi Teataja nr. 1 lisa 1922 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Barla.

Nr. 439.

Tallinnas, 25. oktoobril 1922 a.

Rinnitan hambaarstid Maly Hindrey ja Salme Solba Peterson'i Tallinna linna Romandantuuri hambaarstideks, 1. oktoobrist j. a. arvates.

Märkus: Sw. Terwishoju Walitsuse ülema abi wabefiri nr. 5123, 7. 10. 22 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parfa.

Nr. 440.

Tallinnas, 26. oktoobril 1922 a.

Endist Tartu Garnisoni hambaarsti Alibe Raba'it lugeda teenistusest wabastatuks, loosseisu wähendamise tõttu, 1. jaanuarist 1921 a. arvates.

Märkus: Sõjawäe Terwishoju Walitsuse ülema raport nr. 38 — 1921 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parfa.

Sõjaministri

P ä e w a k ä s t .

Nr. 441.

Tallinnas, 26. oktoobril 1922 a.

Raakonna Rahwawäe Ülematele. Saadetud tagawarawäe sõdurite teenistusdokumentidest ja nende lisadest on näha, et sõjawäeosjad ja asutused senini nende pidamise ja arasaatmise korraga tutwunenud ei ole — näituseks:

a) Teenistuslehe kokkuseadmisel täibetakse tihtipeale ainult selle esimene lahter, kuhu ka allkirjab mahutakse, kuna järgmised lahterid lihtsalt ühjjaks jäetakse.

b) Teenistuslehe kantakse sisse kõikjugu distsiplinaarkaristused, kuna kohtute poolt määratud karistused niisõrd lühidalt sisse kantakse, et sõduri kuriteost ja karistusest õiget pilti ei saa.

c) Sõduri ülewilmisel ühest wäeosast teise, kirjutakse eelmises wäeosas kokkuseatud teenistusleht ümber ja jätkatakse sealjamas sõduri uut teenistuse läitu.

d) Wabastakse üleajateenijaid enne minu päewaläigus nr. 204—1920 a. ettenähtud üheaastast tähtaja lõppu, seejuures teenistuslehte tähendamata jättes põhjust, millest wabastamine tingitud.

e) Teenistuslehtede juure lisatakse: raha ja toidu attestaadi puhtad warustuslehtede planketid, märklusega, et warustus wälja antud ei ole, ja isikutunnistused, mis enne teenistusse astumist sõdurile pälistei ehk wallawalitkuse poolt wälja antud ning sõjawäe teenistusse wastuwõtmise puhul Rahwawäe Ülemate poolt nende wastuwõttelehtede juure lisatud.

f) Haiguse pärast wabastud sõdurite teenistuslehtede juure ei lisata arstilise komisjoni poolt wäljaantud haiguse tunniskusti, ehk jällegi lisatakse nende asemel senna nende aralirjad.

Ülemaltähendatud wäärnõhtuste korrvaldamiseks käsen:

1) Sõdurite teenistuslehtede lahtrid loit wastawalt ja täpisealt wäeosa ehl asutuse päewakäskude põhjal täita.

2) Distiplinaar korras määratud karistusi teenistuslehte mitte siise kanda, waid sõduri ülewilmise puhul teise wäeosahe saata wäljamõte liidu ja karistuse raamatust.

Rohu poolt määratud karistused teenistuslehe 4-ose laht-
risse lühidalt ja selgelt siise kanda ning lohtuotfufe ärakiri
juure lisada.

3) Sõduri ülewilmisel ühest wäeosast ehl asutusest teise,
mitte eelmiseft wäeosast saadud teenistuslehti ümber kirjutada,
waid neile juure lisada uus teenistuse lehe plankett, millel
jatlata teenistuse läitu.

4) Üleajateenijate-sõdurite wabastamisel teenistuslehes tin-
gimata ära tähendada põhjused, millest wabastamine tingitud.

5) Reserwilastud sõdurite teenistuslehtede juure mitte
lisada raha ja toidu atestaate ning warustuse nimelkirje, waid
wäljaantud warustuse peale warustusnimelkiri minu poolt.
nr. 329—1922 a. põhjal sõdurile kätte anda; samuti ka ko-
danliste asutuste poolt wäljaantud isikutunnistus sõjawäeteenis-
tusest wabastamisel sõdurile kätte anda.

6) Haiguse pärast wabastud sõdurite teenistusdokumenti
dele ringimata juure lisada arstilise komisjoni poolt wäljaan-
tud haiguse tunnistuse alguskiri, nagu seda minu päewakäskus
nr. 10 — 1920 a., § 3, nõutakse.—

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soob.

Nr. 442.

Tallinnas, 27. oktoobril 1922 a.

Annan Sõja Ringlonna Rohu alla Nehatu walla kod.
Herman Kihani p. Oja, Kohila walla kod. Jaan Hansu p.
Sommer'i, Kurna walla kod. Jaan Jüri p. Sommer'i,
Eumaste walla kod. Mihel Tooma p. Blani, Rae walla

tob. Juhan Juhani p. Proomann'i, Poola riigi tob. Aleksan-
 der Joosepi p. Polischewski ja Mäe walla tob. Johannes
 Hansu p. Linkhorst'i, neib süüdistabes U. R. S. art. 51,
 102 ja S. R. S. art. 273¹ põhjal.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soost.**

Sõjainistri 271
Päewakäsk.

Nr. 443.

Tallinnas, 27. oktoobril 1922 a.

Luban sõjaväe osadele ja asutustele äratarvitada iga sõduri peale aastas kuni $1\frac{1}{2}$ puuda magadis õlgi, alufets võttes kinnitud koosseisudes ettenähtud sõdurite arvu. — Oled muretsema üleüldiste majanduslike summade arvel.

Ostmist talitada minu päewakäsu nr. 356—1921 a. järel.—

Mus: Wene S. Peastaabi ringkiri nr. 291—1893 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Sõjaministri Päewakäsk.

Nr. 444.

Tallinnas, 31. oktoobril 1922 a.

Lennuväe alamleitnant Aldo Mädasjon on Riigikohtu otsusel 22. septembril s. a. omandanud perekonnanimeks „Kalwe“.

Lähendub nimemuutus alamleitnant Kalwe teenistuslehtide ja dokumentidesse lenda.

M l u s: Riigi Teataja nr. 74/75—1922 a. lisa.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 445.

Tallinnas, 2. novembril 1922 a.

Et praegu tarvitusel olevad aastakaartid, mis sõjaväelastele Babariigi raud- ja weeteedel I. ja II. klassis 50% hinnaalandusega sõitu võimaldavad, 31-st detsembrist f. a. maksuse laotavad, käsen wäeosjade ja asutuste ülemaid Kindralstaabi Walitjuse I. osakonna D jaoskonnast alates 1-st detsembrist f. a. uued aastakaartide blanketid 1923 a. jaoks välja nõuda, alusel wõttes minu päewakäsku f. a. Nr. 412 § 30.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Sõjainistri Väevalähted.

Nr. 448.

Tallinnas, 4. novembril 1922 a.

Wabastan eraõhtu Gertrud Loppenowe Wabariigi Sõjakooli alalise ingliskeele lektori lohusõest, 1-st novembrist s. a. arwates.

Märkus: Sõjainistri väevaläht nr. 62—1921 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Nr. 449.

Tallinnas, 4. novembril 1922 a.

Rinnitan eraõhtu insener Hans Bresinsky Sw. Warustuswalitsuse Ehituse ja Korteri osakonna töödejuhhi lohusõetatitjaks, 1. oktoobrist s. a. arwates.

Märkus: Sw. Warustuswalitsuse ülema wõht. nr. 3617, 27. 9. 22 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 450.

Tallinnas, 7. novembril 1922 a.

Räsen Sõjawäe Terwishoiu Walitsuse Ülemat korraldada Sõjawäe arstidele kursused Sõjawäe terwishoius, sõjawäe terwishoiu- ja meditsiini- ja administratsioonis ja välja kirurgias.

Kursusi korraldada gruppides. Kursuste lõpul on kontrolleerimise järelkatsumine kursantidele nende töö edukuse kohta, mille tagajärgebest minule ettelanda.

Kursuste kohta, aja ja wältuse määrab ühtlasajaliselt kindlaks Sõjawäe Terwishoiu Walitsuse Ülem.

Liisa: Kursuste õppelawa.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Rinnitan. 7. novembril 1922 a.
Sõjainiisrii, Rindralstaabi Rindral-major S o o t s.

Sõpetawa

Sõjawäe terwišhoibliše taktika ja adminiisratšiooni lohta.
(Doengud ja praktiilised tööd.)

Sõjawägede organisaatšioon ja juhtimine rahu ja sõja ajal.
Seljatanguse teeniistuse organisaatšioon.

Mobilisaatšioon.

Moodne külm ja laste sõjariis.

Sõjawägede wõitlemise omadused, wõitlemise lord ja sõjawäe lahing-wälja teeniistus.

Rännat-liikumine, puhkus, etiewaatuse abinõud.

Peale tungiw ja kaitsew wõitlus, sõjategewuse mitmesugused tingimised ja iseloom.

Kaartide ja plaanide tõlgitsemine (lugemine), orienteerimise õstus; scheemide ja aruande kaardikeste (tabelite) kohtuseadmine.

Sibe teeniistus.

Tuleriistade haawad.

Rirurgilise abi määr ja iseloom haawatute peatuskohtel teel tulellinilt seljatangusesse.

Raud- ja maanteedel haawatute ewakueerimise jaatawad ja eitawad omadused.

Haawade infekšioonid.

Sanitaar-asutuste kirurgiline sissesead.

Rirurgilised improwisaatšioonid.

Wälja neuro-patalogia.

Sõjawäe terwišhoibliše organisaatšiooni pea-süsteemid. Moosad waated nende lohta.

Sõjawäe terwišhoibline teeniistus wäljamaa sõjawägedes.

Raotused mitmesugustel juhtumistel. Sanitaarliste jõubude ja abinõude albarwu lohta käiwad arwamised. (Kalkulaatšioon).

Sõjamäe terwishoidlisse teenistuse orgaanid ja nende liigistamine.

Sõjamäe terwishoidliste asutuste manööverimine.

Sõjamäe terwishoidline teenistus: rännakul, peatuskohtel ja lahingu ajal. Polgu side-punkt.

Diiviisi terwishoidlised asutused. Pea side-punkt, ajutised laatsaretid, wäljaambulants, sanitaar-hügieenilised salgad.

Wälja ja seljataguse haigemajad.

Haawatute ja haigete ewakuatsioon. Ewakuatsiooni orgaanid.

Terwishoidlisse warustamise orgaanid.

Praktiliste tööde teemad: Polgu ja diiviisi arstide tegewus, ülesanded ja kohused korraldused mobilisatsiooni wäljatuulutamisel. Ülemarstide tegewus ja korraldus (ülesanded ja kohused) terwishoidliste asutuste formeerimisel. Polkude, sega-salkade ja diiviiside rännakud waenlase läheduses ehk kaugel temast. Sanitaar teenistus kindlalt kawatsatud pealetungimisel, wastamisi pealetungimisel, kaitsewal wõitlusel, pikaleweniwal wõitlusel ning taganemistel. Haawatute ja haigete võimaliku arwu, nende ära mahutamise ja ewakueerimise jaoks tarwisminewate wahendite etteäraarwamine. Ewakuatsiooni punktide ja sanitaar-rongide fiskeadmiseks tarwilised korraldused ja tegewus.

Sõjamäe terwishoiu walitsuse ülem san. polk. Doffmann.

Sõjainistri Päewakärsud.

277

Nr. 451.

Tallinnas, 7. novembril 1922 a.

Uualdan Korralduswalitsuse Inspektori osakonna ülemale alampolkownik Kanep'ile märkuse selle eest, et tema, Korralduswalitsuse ülema kohuseid täites, pööras oma allkirjaga meie jaadiku poole Soomes, üleandes Sõjawägede Staabi ülema mõtteid sedawõrd puubulifult, et selle järelbusel setelbused on tellinud. Jään lootma, et tulewikus sarnased asjad ei korbu.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 452.

Tallinnas, 8. novembril 1922 a.

Uunan Sõjawäe Ringlonna kohtu alla 2-se suurütkki polgu 15 wäljabatarei ream. Karl-Woldemar Karli p. Weitmänn'i, keda N. S. art. 1630 ja S. N. S. art. 279 põhjal süüdis-tatakse.

Sõjainisiri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 453.

Tallinnas, 8. novembril 1922 a.

Kõik sõjawäe osade ja asutuste ülemad, pöörates poliitsei asutuste poole wäejooksikute ja teiste sõjawäelisi kohustusi rikkus-

nud isikute otimise nõuetega, peavad tingimata wahetirjades ja telefonogrammides aratähendama: 1) tagaotstitawate perekonnaees- ja isanimi ja wanadus, 2) tundemärgid, 3) endine elukoht ja pärimuskoht.

Ilma nende andmedeta võib otstitawate leidmine sagedaste ainult juhuslike olla.

Diendus: Kriminaal-politsei Peawalitsuse wahel. 20
9. s. a. Nr. 188-a.

Etjamineistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major B a r t a.

B ä e w a k ä s t .

Nr. 454.

Tallinnas, 9. novembril 1922 a.

Siin juures avaldan teadmiseks minu poolt kinnitud Sõjamee lenduri ja lendurwaatleja kutsemärgi põhikirja.

Lisa: Põhikirj.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s .

Kinnitan, 4. novembril 1922 a.
Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-major S o o t s.

Gesti sõjaväe lenduri ja sõjaväe lendurwaatleja kutsemärgi

p õ h i f i r i.

§ 1.

Gesti sõjaväes teenivad sõjaväe lendurid, kes selles kutses kinnitud, omavad õiguse sõjaväe lenduri kutsemärgi kandmiseks.

§ 2.

Gesti sõjaväe lenduri kutsemärk kirjutab endast põhjalokkafi, selle ühes lääes mõel ja teises lääes sõjaväe lendmasina tundemärk — kolmnurk on. Kõikas tähendab lendamist, mõel tähendab sõjaväge ja kolmnurk Gesti wärwides tähendab Gesti lennuwäge.

Kutsemärk on hõbedast.

Märkus: Sõjaväe lenduri kutsemärk on sellest paragrafist kohe allpool pitsseeritud kinnitud.

§ 3.

Gesti sõjaväes teenivad sõjaväe lendurwaatlejad, kes selles kutses kinnitud, omavad õiguse sõjaväe lendurwaatleja kutsemärgi kandmiseks.

§ 4.

Gesti sõjaväe lendurwaatleja kutsemärk kujutab endast põhjalokkafi, selle ühes lääes mõel ja teises lääes sõjaväe lendmasina tundemärk — kolmnurk on, mille alt wälja jooksewad murdnooltena kujutatud elektri lained. Kõikas tähendab lendamist, mõel tähendab sõjaväge ja kolmnurk Gesti wärwides tähendab Gesti lennuwäge, kuna wiimase alt tulewad murdnoolled tähendawad radiot, kui waatleja eriala. Kutsemärk on hõbedast.

278

Märkus: Sõjawäe lendurwaatleja kutsemärk on sellest paragrafist lohe allpool pitsseeritud kinnitud.

§ 5.

Sõjawäe lenduri ning sõjawäe lendurwaatleja kutsemärgid kantakse frentsch'i ehk mundri pahemal pool rinnal, pealpool rinnatasku liini, wertikaalselt rinnatasku keskjoone sibil.

§ 6.

Sõjawäe lenduri ning sõjawäe lendurwaatleja kutsemärgi kandmise õigus algab wastawa tunnistuse wäljaandmisega sõjawäe lendurile ehk sõjawäe lendurwaatlejale.

Märkus: Tunnistuse worm lihana.

§ 7.

Kutsemärgide ning nende tunnistuste numbrid on ühised, kuid eraldi sõjawäe lenduri ning sõjawäe lendurwaatleja kohta.

§ 8.

Tunnistused sõjawäe lenduri ning sõjawäe lendurwaatleja kutsemärgile annab wälja rahuajal Sõjaminister, sõjaajal Wägede Ülemjuhataja, kui ülemus, kellel õigus on sõjawäe lenduri ja sõjawäe lendurwaatleja kutses sõjawäelasi kinnitada.

§ 9.

Ettepanekuid sõjawäe lendurile ning sõjawäe lendurwaatlejale kutsemärgi tunnistuse wäljaandmiseks teeb komando korras Lennuwäe ülem, aratähentades ettepanekus: 1) misjaguses koosis ettepanew lennuasjandust õppinud, 2) millal ja kelle poolt kutses kinnitud, 3) kas teenib ehk millal teenis Eesti lennuwäes.

§ 10.

Kutsemärke ja tunnistusi wõivad saada ka need sõjawäe lendurid ja sõjawäe lendurwaatlejad, kes Eesti lennuwäes teeninud on, kuid reserwis wiibivad.

Märkus: Kutsemärke ei saa need sõjawäe lendurid ning sõjawäe lendurwaatlejad, kes teiste riikide sõjawäes kutsse on omandanud ja Eesti lennuwäes weel pole teeninud.

§ 11.

Sõjawäe lenduri ja sõjawäe lendurwaatleja kutsemärke võib Sõjaminister annetada võeraste riikide, kutses linnitud, sõjawäe lenduritele ning sõjawäe lendurwaatlejatele, ühes tunnistuse väljandamisega.

Märkus: Nende isikutele kutsemärkide andmine sünnib Sõjaministeeriumi kaudul.

§ 12.

Sõjawäe lenduri ning sõjawäe lendurwaatleja kutsemärgi kandmise õigus koob kutses äravõtmisega sellelt isikult.

§ 13.

Sõjawäe lenduri ning sõjawäe lendurwaatleja kutsemärgid muretsetakse iga isiku enda kaudul.

§ 14.

Räesolew põhikirj astub jõusse kinnitamise päewast arwates, ning kui alguskiri, hoitakse alal Sõjaministeeriumis.

Tallinnas, 4. novembril 1922 a.

Sõjainistri Päewakäst.

Tallinnas, 13. novembril 1922 a.

Nr. 455.

Käsen mootorpaati „Woojit“ Rindralstaabi Walitsuse IV osakonnal üleanda Merejõudude staabile.

Diendus: Minu päewakäst nr. nr. 862:c ja 911, 1920 a. ja Merejõudude Staabi ülemal wahelkiri 4. 11. 22 a. nr. 7434.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **S a r l a**.

Sõjainistri Päewakäst.

Nr. 456.

Tallinnas, 14. novembril 1922 a.

Arwalban fiin juures Riigi Statistika Keskbüroo postitõttuseatub instruktšioni rahwalugemise korraldamise üle sõjawäes, käsen:

Mobilisatšiooni osakonna ülemaal, sõjawäe ametnik R o p p e l ' i, rahwalugemise többeft sõjainistiteeriumi woliniikuna osawõtta, oma tegewuust ülewaltähendatud instruktšioni järele korraldada ja kontaktis Riigi Statistika Keskbürooga töötada.

Rahwalugemise läbiwiimiseks koha peal üffitute wäeosade ülemaatel määrata instruktšoriteks ohwitserisi wõi sõjawäe ametnikuust järgmisel arwul:

Sga suurüksi, ratsa, jalawäe polgu ja üffiku bataljoni jaoks	1 inft.	wäeosade ülemaate korraldusel.
Inženeri bataljoni ja Säde-telegrafi wosdu jaoks . . .	1 inft.	Inženeri bataljoni ülema korraldusel.
Sga diwiisi Staabi ja teiste weiksemate garnisoni sõjawäe osade ja asutuste jaoks, kellel oma instruktšori määratud ei ole.	1 inft.	diwiisi ülemaate korraldusel.

Soomusrongide brigadi jaoks 1 inf. Soomusrongide brigadi ülema korraldusel.

Laemäe, meremäe asutuste, Lääne, ja Saare maakonna rahvamäe ülema kantseleide jaoks 1 inf. Merejõubude juhataja korraldusel.

Merekindluste jaoks 1 inf. Merekindluste ülema korraldusel.

Sõja- ja Tehnika kooli jaoks 1 inf. Sõjakooli ülema korraldusel.

Alamohvitseride kooli jaoks 1 inf. Alamohvitseride kooli ülema korraldusel.

Tallinna sõjamäe, haigemaja ja lekapteegi jaoks . 1 inf. Tallinna "sõjamäe" haigemaja alamarsti korraldusel.

Sõjamäe Ringkonna ülema alla kuuluvate sõjamäe osade ja asutuste jaoks Tallinnas ja tema ümbruses, rahvamäe ülema kantselei Paides, nii ka teiste Tallinna garnisoni sõjamäe asutuste jaoks, kellel oma instruktorigid ei ole (Lennuwägi, Sõjavägede Staap, Tallinna komandantuur, rahvamäe ülema kantselei, distsiplinaar roob, Varustus Walitsuse asutused ja töökojad j.n.e.) 1 inf. Sõjamäe Ringkonna ülema korraldusel.

Märkus: Katwere, Baltas, Wrus, Petseris ja Wiljandis olewat sõjawäe asutused (rahwawäe ülemate kantseleid, Intendantuuri komandob) kuuluvad nende jalawäe osade instruktore alla, kelle raionis nemad asuwad.

Wäesjate ja asutuste ülematel määrata instruktore korraldusse tarwilise arwu registreerijaid, kes instruktore juhatusel faktiilist registreerimist sõjawäe osades toimetawad.

Rahwalugemise tehnikaga ja korraldusega tutvunemiseks komandeerida instruktoreks määratud ohwitserid ja ametnikke 25. nowembriks kell 11 Tallinna, Korralduswalitsuse Mobilisatsiooniosakonda, kuhu ka määratud instruktore nimetirjad 20. nowembriks saata tulewad.

Wäesjate ja asutuste ülematel instruktorele ja registreerijatele võimalust mööda abiks olla ja kõiki abinõusi tarwitusele wõtta, et registreerimine määratud ajal tahtamata ja ettenähtud korras toime pandud wõiks saada.

Viisa: Instruktioon nr. 8 — Rahwalugemise korraldamise kohta sõjawäes.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Sarla.

Instruktsioon nr. 83

Rahwalugemise korraldamine sõjaväes.

I. Üldine juhatus.

1. Sõjaväe jõudude rahwalugemise juhatajaks ja korraldajaks on Sõjaminiisteeriumi poolt, Riigi Statistika Keskbüroo nõusolekul, nimetud wälimi, kes oma tegewuse instruktsoonid Riigi Statistika Keskbüroo poolt saab ja temaga otsekohehes kontaktis töötab.

Märkus: Sõjaväe rahwalugemise juhatajale annab Sõjaminiisteerium tarwilise arwu abilisi.

2. Sõjaväe rahwalugemise juhataja käsutada nimetatse eriti iga wäeosja (wäeliikuse) peale rahwalugemise juhataja poolt tarwiliseks leitud arw instruktorid. Instruktorid peab olema vähemalt üks iga wäeosja (wäeliikuse) kohta.

3. Instruktorid peawad 25. nowembriks nimetatud olema.

4. Sõjaväe osade ülemad nimetawad wastawa wäeosja rahwalugemise instruktori korraldusse tarwilise arwu registreerijaid. Iga registreerija kohta ei tohi mitte rohkem, kui 150 isikut tulla, kui wäeosja ühistes rüumides asub. Suhtumisel, kui wäeosja territoriaalselt laialpildatub, tulewad territoriaalsed isekorraldused arwesse wõtta.

II. Rahwalugemise tehniline sõjaväes.

5. Rahwalugemist korraldajale käesolewa instruktsooni järele töötades sõjaväe osades wäeliikuste ehk asutuste järele, nagu staabid, ühikud wäeosjad, koolid, haigemajad, ühikud laewad jne.

6. Registreerimisele käesolewa instruktiooni järele kutsu-
wad kõik, kes wäeosas ehk asutuses rahwalugemise päewal
nimetirjade järel „alal“ arwatakse, kui nad ka registreerimise
momenbil wäeosast ajutiselt puuduwad (wahil, wooril jne.), kui
nad alaliselt wäeosas elawad.

7. Kõik sõjawäelased, kes erakorrites elawad, jama kui
puhtusel või komandeerimisel wiibiwad, registreeritakse üldises
korras ja nende kohta isiklike kaartte täita ei tule.

8. Rahwalugemise päewaks sõjawäes on üldine rahwa-
lugemise päew — 28. detsember, ühes kriitilise momendiga
tell 12 õõsel 27./28. detš., mis 4 päewa enne rahwalugemise
päewa wastawa päewalärguga wäeosades teada antakse.

9. Instruktorid instrueeritakse rahwalugemise korralduse
üle Tallinnas, enne 1. detsembrist, ja sõidawad peale selle
neile määratud wäeosade juurde, kus nad kokkuleppel wäeosja
ülematega, jaotawad wäeosja registreerimise jaoskondadesse. Iga
jaoskonna peale nimetab wäeosja ülem võimalikult samast wäe-
osast registreerijad.

10. Registreerimisjaoskondade järele seatakse kogu wäeosja
ülemal korraldusel wäeosja isikliku koosseisu nimestikud (rahwa-
lugemise päewa kohta), ühes märkusega komandeeritud, puhtusel
ja haigemajades olewate ning erakorrites elawate isikute kohta.
Nimetirjad antakse registreerijatele, kes nende järele rahwaluge-
misõõõõ toimetawad.

Märkus: Isikliku koosseisu nimestiklubesse kantakse ka
isikud, kes teistest wäeosadest „juurde“
komandeeritud.

III. Instruktorite ja registreerijate ülesanded.

11. Instruktorite ülesandeks on rahwalugemise korralda-
mine wastawas sõjawäe osas:

- a) registreerijate instrueerimine Riigi Statistika Keskbüroo ja sõjaväe rahwalugemisejuhataja poolt antud instruksioonide järel;
- b) tarvilikkude materjaalide tähtsusetamine registreerijatele;
- b) rahwalugemise eeltööde kontroll (nimestikkude loomiseadmine jaoskondade järel);
- e) registreerimise kontroll, materjaalide korraldamine ja eelkoostööde tegemine antud vormide järel peale rahwalugemise päeva.

12. Registreerijad saavad kolm päeva enne rahwalugemise päeva instruktoreid käest vastavad materjaalid ja üks päev enne rahwalugemise wäeosa ülema poolt wastawa registreerimisjaoskonna nimestikud.

13. Rahwalugemise päeval läbib registreerija oma jaoskonna läbi ja täidab sellekohase instruksiooni järel isiklikud kaardid, iga registreeritud isikut „eriti arvestatavate isikute nimestiku“ (worm nr. 4) siia langes.

14. Järgmisel päeval peavad registreerijad täidetud lehed läbiwaatama ja ettetulnud puudused, nagu puudulikus vastuses mõne üsimumise peale, kohapeal ära parandama. Kui mõne isiku kohta eelmisel päeval kaart weel täidetud ei saanud, tuleb seda siia teha.

15. 30. detsembril peavad registreerijad kõik täidetud isiklikud kaardid ühes nimestikkudega (worm nr. 4) instruktoreile edasi andma, juurdelisabes ka wäeosa poolt saadud nimestikud. (W. p. 10).

16. 31. detsembril kontrollib instruktor registreerijate poolt kleanud materjaalid (wõimalikult registreerijate juuresolekul), teeb üldkoostööte registreeritud, komandeeritud ja eralorterites asuwate sõjaväelaste, ning sõjaväe hoonetes elawate eraisikute arwu kohta. Peale selle pakib ta kõik rahwalugemise materjaalid pakki, mille wäeosa pitjati all, ühes erisaatekirjaga

Sõjamineisteriumi jaoks. Mit part, kui saatetki märgitakse „salajasena“.

17. Wäeosasse peale rahwalugemise toimepanemist ilmivate isikute kohta, kes oma endises wäeosas registreeritud ei saanud, tuleb isiklik kaart kohe peale tema wäeosasse ilmumist täita, milleks instrktor teatud osa isiklike kaarte wäeosasse tagawarats jätab. Need kaardid saadetakse wiibimata sõjawäe rahwalugemise juhatajale edasi.

IV. Sõjawäe hoonetes elawate eraisikute registreerimise kord.

18. Graifitute kohta, kes sõjawäe osades wõi asutustes elawad, kuid wäeosja koosseisu ei kuulu, tulewad täita isikukaardid ja peale selle ka maja- ja korterilehed üldises korras.

19. Instrktor peab kindlaks tegema, kas tema wäeosas wõi asutuses eraisikuid on ja wastawale registreerijale sellest teatama, warustades teda sellekohase rahwalugemise materjaaliga.

Märkus: Rahwalugemise materjaal eraisikute kohta tuleb eraldi pakis sellekohase kaastirjaga Sõjamineisteriumi jaoks.

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr. 457.

Tallinnas, 15. novembril 1922 a.

Sõjaväe Termishoiu Walitsuse ülemat sanitar polkownik
Lofsmann'i lugeda sanitar olude järel vaatamiseks II diviisi
raionis komandeeritaks Tartusse, 10-st kuni 13. novembrini
j. a.

Diendus: Sõjaväe Termishoiu Walitsuse ülema rapor-
tid 10-st ja 13-st novembrist j. a. nr. nr.
6134 ja 6165.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larfa.

Nr. 458.

Tallinnas, 15. novembril 1922 a.

Rindralstaabi Kursuste ajutist lektori eraisil professor
Marifew'i lugeda lektori kohustetäitmisest wabastatuks, 1-st
septembrist j. a.

Diendus: Minu pwl. 1921 a. nr. 720 p. 2 ja
Rindralstaabi Kursuste juhataja raport 9. 10.
22 a. nr. 1290.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larfa.

Nr. 459.

Tallinnas, 15. novembril 1922 a.

Rindralstaabi Kursuste ajutist prantsusekeele lektori, eraisik Elmarice Kasemets'i lugeda nimetud lektori kohustetäitmiseft wabastatult, 15-ft oktoobrist f. a.

Diendus: Minu pwf. 1921 a. nr. 720 p. 17 ja Rindralstaabi Kursuste juhataja raport 9. 10. 1922 a. nr. 1289.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 460.

Tallinnas, 15. novembril 1922 a.

Eraisik Marie Ennemann nimetatse Rindralstaabi Kursustele ajutiselt prantsusekeele lektoriks, 15-ft oktoobrist f. a.

Diendus: Minu pwf. 1922 a. nr. 459 ja Rindralstaabi Kursuste juhataja raport 9. 10. 1922 a. nr. 1289.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Sõjainistri Päewakäsu.

286

Nr. 461.

Tallinnas, 16. novembril 1922 a.

Minu päewakäsu nr. 418—14. 10. 1922 a. täiendusets
juhul tähelepanu laubaweo tariifi nr. 12 mündatuste peale, mis
awaldub „Kiigi Teatajas“ nr. 128 — 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 462.

Tallinnas, 16. novembril 1922 a.

Minu päewakäsu 30-ist septembrist j. a. nr. 397 täien-
dusets luban piiri raionis töötawatele telefoni liini töölistele —
töõuritele maksta toiduraha päewas ühistel alustel Infeneri
Bataljoni sapöõribega.

Siendus: Sõjanõuogu erikoolektu protokoll 7-ist
novembrist j. a. nr. 115 p. 7.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 463.

Tallinnas, 16. novembril 1922 a.

1-se Diviisi eesrinna toetus, kraami ja sõjariistade ladud
lugede läpulisult likwiideeritutes 1-sest juunist 1922 a. armates.

Siendus: Minu päewakäsjuga 1921 a. nr 12 mää-
ratud komisjoni esimehe w/l. 9. 11. 22. a. nr. 4275.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Mr. 464.

Tallinnas, 17. novembril 1922 a.

Annan Sõjaväe Ringkonna kohtu alla Harjumaalonna
Anija walla kodaniku Anette Johaneje t. Kuusli, teha jüh.
distades U. N. S. art. 129 p. p. 1, 2 ja 5 ning S. N. S.
§ 269 ja 273¹ põhjal.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Sõjaministri Päewakäsud.

Nr. 465.

Tallinnas, 17. novembril 1922 a.

Kvaldan teadmiseks ja tähttamiseks väljowõtte Sõjandusloogu erikoosoleku protokollist 31. oktoobrist 1922 a. nr. 111 p. 10.:

„10. Lubada käesolewa aasta peale laiendada puhtuse otstarbeks antawad seebi normi, alates 1-st novembrist s. a.:

1) köitide tööliste sõjawäelaste peale wäesfades ja asuustes, kus töölised sõjawäelased koosseisus ettenähtud, selsamal määral, nagu see praegu Sw. kesktööstobades Sõjaministri päwakäsk nr. 289—20 a. lubatud on; 2) köitide peale p. 3. ettenähtud Sõjaministeeriumi alla kuuluwate laewade ja mootorpaatide peale (wiimastele ainult navigatsioonil ajal), sallsamal määral, nagu see Sw. Warustus Wal. ülema käsus nr. 21—20 a. sõjalaewadele lubatud on; 3) Nendele laewadele ja mootorpaatidele, kus meeskond alla wiie on, meeskonna ruumide pesemiseks 3 naela kuus“.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 466.

Tallinnas, 18. novembril 1922 a.

Wanen ajutiselt maksma fita juurde lisatud sõjawäelaste matmise lorra kohta käiwad juhtnõbrid. S. Mega laotub oma maksuise wene wäes tarwitusel olewatest „määrustest paraatide ja tseremoniide kohta“ V osa.

Liisa: Juhtnõbrid ja furnute registreerimise raamatu vorm.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sündimise koht ja kust pärit.	Wanadus.	Üksik, abielus lesk ehk lahatud.	Haigus, surma põhjus.	Märkused.

200

Järjekorra
№.№

Auaste.

Eesnimi, liignimi
ja isanimi.

Wäeosa.

Millal
surnud.

Kuu ja
päew.

tund

Millal maetud

Kuu ja päew.

Kuhu
maetud

Rida

Haua

Rinnitan, 18. novembril 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-major S o o t s.

Suhtnõõrid

sõjaväelaste matmise kohta rahuajal.

A. Sõjaväelaste matmiseaegadeft.

1. Kõikides linnades eht alemites, kus mingisugune wäeosa alaliseit asub, tuleb sõjaväelaste matmiseks asutada, tarwiduse ja olukorro järele waadates, kas täiesti eraldi karnisoni sõjaväe furnuaed, eht eraldada teatav osa üldmatusepaigast sõjaväelaste matmiseks.

2. Karnisoni sõjaväe furnuaedade, eht muudes furnuaedades sõjaväelaste jaoks eraldatud matmise kohtade korras- hoidmise järele walwab karnisoni ülem, kes selleks wastawad korraldused teeb ja isiku määrab, kes furnuaia inventaari raamas- tud peab ning furnute matmise registreerimist toimetab, juurde- lisatud registreerimise raamatu wocmi järele (lisa nr. 1).

Märkus: Tarwitub kuulub nii furnuaedade korras- hoidmiseks kui ka raamatupidamiseks katab Sõja- wäe Termisshoiu Walitus, kui wastawad summad tema eelarwes selleks ette on nähtud.

B. Surunud sõjaväelaste matmise kohta walik.

3. Kõik regewas wäeteenistusele olemad sõjaväelased, kes karnisoni asupaikades rawitjusaasutustes eht wäeosas surewad,

maetakse kohaliku sõjaväe furnuaeda, kui nende omakšed mitte soovi ei avalda, neid mujale matta.

Märkus: Sel juhtumisel, kui omakšed soovi avaldavad sõjaväelast matta väljaspoole karnisoni piirkonda, kannavad nad furnukeha veokulud ise.

4. Tegemas teenistuses olevad sõjaväelased, kes väljaspool karnisoni asupaika surevad, maetakse, kui nende omakšed teist ei soovi, väeosa ülema korraldusel võimalust mööda ligemasse karnisoni furnuaeda; kui see aga võimalik pole, siis ligemasse kohaliku furnuaeda.

5. Sõjaväelased, kes puhkusel olles ärasurevad, võivad ainult omakšete sellekohasel soovil sõjaväe furnuaeda maetud saada. Selleks tuleb furnu omakšetel pöörata kohaliku eht ligema komendandi poole.

C. Matmise korraldamine.

6. Kui surnud sõjaväelast tema väeosa asupaigas maetakse, korraldab matmist väeosa ülem.

7. Kui sõjaväelast maetakse väljaspool oma väeosa asupaika, korraldab matmist kohalik komendant.

Märkus: Kui sõjaväelane sureb sõjaväe ravitusasutuses, mis väljaspool tema väeosa piirkonda, korraldab lahtunu matmist ravitusasutuse ülemarst. Wiimane on kohustatud vähemalt 24 tundi enne matmist kohalikult komendandilt furnukeha saatmiseks lahtunui auastmele vastava suurusega väeosa paluma, andes kindlaid teateid matmise aja ja koha kohta.

8. Kui furnukeha ühest karnisonist matmiseks teise viiakse, milles lahtunu väeosa ei asu, korraldab matmist kohalik komendant.

Surnukeha kohale jõudmise aja üle teatatakse komendandile 24 tundi ette.

9. Tegewasti sõjawäe teenistusest wabastatud wanemate ohwitseride ja kindralite matmist korraldab kohalik karnisoni ülem.

D. Matmise kombe.

10. Matmist toimetatakse lahkunu usu kombe järele.

11. Kui lahkunu ühtegi usulisse ühingusse ei kuulunud, maelatse teda kodanlike matmise kombe järele.

12. Matmise kombe sõjawäelaste kohta, kes küll usulisse ühingusse kuulunud, kuid oli soowi awaldanud ilma usuliste toiminguteta maetud saada, määrab wastawalt kindlaks kas wäeosa ehl karnisoni ülem, wõi rawitsusasutuse ülemarst.

E. Matmise toimkond.

13. Iga sõjawäelase matusele määratakse puusärgi hauda lastmiseks neli ilma sõjariistadeta sõdurit jao ülema juhatusel, kes aegsaste surnuaitale lähewad ja seal surnukeha kohale jõudmist ootawad.

14. Iga tegewas teenistuses olewa sõjawäelase kui ka teenistusest wabastatud wanema ohwitseri ja kindrali surnukeha saatmiseks ja sõjawäeliseks auandmiseks määratakse wastaw wäeosa ühes signalistiga järgmises suuruses:

- a) noorele, reamehele ja kapralile — jagu, jao ülema juhatusel.
- b) ajateenijale allohwitserile — rühm, allohwitseri juhatusel.
- c) bootsmannile, weltweebliile ja üleajateenijale allohwitserile — rühm, ohwitseri juhatusel.
- d) sõjawäe ametnikule, lahkunule alluwad sõjawäelased, ilma sõjariistadeta.

- e) ohwitserile tegemas teenistuses ja tagawarawäe wanemale ohwitserile — kompani (eskadron) täies koosseisus.
- f) üßfiku wäeosa ülemale, wanemale ohwitserile tegemas teenistuses ja teenistusest wabaõstatud kindralile — pataljon (divisjon) täies koosseisus.
- g) kindralile tegemas teenistuses — üks pataljon, üks patareii (4 suurüßi) ja üks ratsa rühm.

Märkus: 1) Punktides c, b, e, f ja g nimetatud furnukehade jaotmises määratakse peale selle la sõjawäe orlester, kui viimane saadawal on. Iseäralistel juhtumistel võib karnisoni ülem la punktides a ja b tähendatud furnukehade jaotmises orlestert määrata.

Märkus: 2) Saartüliwäelaste furnukehad paigutatakse furnuwankride asemel lafetidele; aupaute andmises nende määratakse jalamäe aja.

Märkus: 3) Sõjawäe lennuriite ja lennuriite waatlejate matmises, kes lendamisel surma saanud, kantakse matuserongis neijatiwaine propeller ja weetakse lennuki kere.

Märkus: 4) Teenistuse lohuste täitmisel surmasaanud sõjawäelasi ja punktides a, b, c, d, e tähendatud Wabaduse Riigi kowalera maetakse üks aste kõrgemalt; wabasurma läbi lahkunuid — üks aste madalamalt.

15. Matusele määratud wäeosa, komandobes ning üßfikut saatjad sõjawäelased peawad olema wahtkonna vormis.

16. Surnukeha saatmine wäeosa poolt ja sõjawäeline arandmine sünnib ainult matuse päewal. Kui külm 20° R ehk rohkem, siis sõjawäeosa ei määrata. Orlestert ei määrata, kui külm üle 10° R.

17. Peale § 14 nimetatud toimlonna määrab matmise korraldaja ülem (wäeosa ülem ehk komendant) ühe ohwitseri ehk plats-adjutandi, kelle kohuseteks on: üleüldise korra järele walwamine, furnu aumärkide asetamine patjadele, nende kandmise järjekorra tündlaks määramine, matusele määratud wäeosale toha lättenäitamise ja signaalsatfiooni korraldamine aupaukude andmiseks furnu hauda lastmisesel.

18. Eraldi korralduste põhjal, milleks juhtnõure annab karnisoni ülem, võib riigivanema, sõjaminiistri ja kõrgemate sõjawäe juhtide — wanem ohwitseridest alates — furnutehade juurde furnu korteris ja kirikus aumakte wäljapanna.

19. Selmisel § tähendatud paaris aumaktide wälja panemiseks määratakse eraldi aukaraul, mis koosneb 4 allohwitserist — tunnimehest ja ühest wanemast allohwitserist, kes aumakti wahetab ja ühilaft aukarauli ülema kohuseid täidab.

Aukaraul asub kas oma kasarmu ruumides ehk mõne alalise karauli juures leinamaja ehk kiriku läheduses.

Paaris aumahid paigutatakse furnuteha päetfisse üksteise wastu, — jala- ja merewäelased püsfidega, ratsja ja suurtükiswäelased paljastatud mõetadega.

Postil seistes hoitakse püsfid ja mütsid nagu rivi määrustikus § 45 ettenähtud, kuna mõgad wajakus käes otse alla lastult, teraga ettepoole, hoitakse. Sellesamas käes mõega peal hoitakse ka müts põial warju peal. Waimuliku talituse ajaks korteris ehk kirikus mõetakse aumahid maha. Lükumise ajal lähewad aumahid mõlemal pool puusärki, mütsid peas ja püsfid ehk paljastatud mõgedad ülal.

Aumahid mõetakse lõpulikult maha hau juures enne matmise talituse algust.

F. Matusekord (matmise tseremonii).

20. Matusele ilmunud wäeosa seab end leinamaja ehk kiriku juures koondumisele nii, et puusärki, wäljatoomisel, wäeosa rinde eest läbitanda mõiks. Dekster asub wäeosa jellel tiimal, mis puusärki wäljatandmise kohale lähemal.

21. Matusel wiibides annab sõjawäeosa au ainult surmulehale, — ülemust termitatakse enne surmuleha väljatoomist tomandoga: „Wäit. Paremale (wasakule) waat. S'rad ohwitserid.“

22. Surmuleha väljalambimisel annab väeosa ülem komando: „Wäit. Auandmisets wõtt. (o).“ — Peale wiinast komandob mängib orkester leinawit loogu auandmise aeg. Komando: „Salale wõtt“ — antakse, kui puusärl wäeosa rinde eest mööda on läinud.

23. Kui matuserong paigast liikuma hakkab, läheb orkester, kui ta määratud on, kaarestäiguga rongile järele, ning tema taga liigub wäeosa. Lükumise algusest peale mängib orkester leinamarsši.

24. Lükumise järjekord matuserongis on järgmine:

- I. Aumärgid patjatel.
- II. Pärjad.
- III. Surnuwanger (lofet) puusärgiga.
- IV. Waimulikud, kui nad matmist toimetawad.
- V. Surnu omakied ja saatjad.
- VI. Orkester ja sõjawäe osa.

Märkus: 1) Aumärgid kantakse sellekohastel patjatel, mis igal komandandil peawad olema.

Märkus: 2) Kantakse kõik sõjawäe teenistuses saadud aumärgid järgmiselt:

- a) esimesel padjal kõrgemate (I ehk II) liitide Wabaduse Risti,
- b) teisel padjal kõik muud Eesti aumärgid ja medalid,
- c) järgmistel patjatel wõeraste riikide aumärgid, iga riigi omad eraldi padjal.

3) Aumärkide kandjateks määratakse: sõduritele — sõdurid, ametnikudele — ametnikud ja ohwitseridele — ohwitserid.

Märkus: 4) Aposiitli-digeusu ja Rooma-katoliku usu waimulitub liiguwad puusfargi ees.

5) Bendamisel surma saanud sõjawäe lennuri eht lennur-waatileja matuserongis liiguwad propeller ja lennuki tere pärgade ja surmuwantri wahel.

25. Surmuata juurde jõudes, peatab matuserong ja orkester lõpetab mängu.

Numärkide ja pärjabe kandjad lähewad haua juure ja seisawad selle läheduses kõrwu kuni haua kinniojamiseni; peale selle antakse aumärgid matuse korraldajale üle, kuna pärjad hauale paigutatakse.

Pausjärel kantakse hauale ja algab matmise talitus.

Aupaukusi andja wäeosa asub wäljaspool surmuata müüri hargriwisie; kui aupautusi ei anta, siis paigutatakse wäeosa wõis malust mööda surmuatale haua lähedusse koondriwisie.

Signalist paigutatakse haua lähedusse, kust tema aupaukude algamisets märku annab.

26. Puusfargi haudalastmisel mängib orkester, kui wiimane matmisest osa wõtab, hau läheduses leinawiid ja wäeosa lasseb kolm aupauku; kui wiimaseid ei anta, siis wõtab pääsid auandmisets.

27. Kui matmise tseremoniist pataljon jalawäge osa wõtab, siis lasseb kogupautusi ainult üks roob.

Aupaukude andmisets ratsawäe osa jalastatakse.

Märkus: Jalawäe juuresolekul ratsawäe osa ei lasse.

28. Kui matmise tseremoniile suurtükid määratud, siis lastakse ka nendest kolm kogupauku korra mööda jalawäe kogupaukudega, mille juures jalawäe osa esimesena lasseb.

Märkus: Aupaukude leikamiseks paigutatakse suurtükid wäljaspoole surmuaeda ja wõimalikult laugemale elumajadest.

29. Mubangud lastakse kindralitele, kōitidele ohwitseridele I. ja II. liigi Wabaduse Riisti kawaleridele (peale sw. ametnikude) ja kōitidele sõduritele, kes wabadussõjas lahinguteši osawõtnud.

30. Peale puusärgi haudalaskest ja haura kinnitajast lahhtub wäeosa orkestriga furnuasiat, mille juures orkester alustab marsši siis, kui ta 1 kilomeeter furnuasiast eemale on jõudnud, kust mäng enam furnuaeda ei kosta.

31. Kui furnuteha matmiseks wäljaspoole linna wiitakse, saadab matusele määratud wäeosa ja orkester teda kuni linna piirini ehk raudteejaamani.

Märkus: Wiimasel juhtumisel korraldatakse sõjawäelisi auawaldamisi karnisonis, kus lahkunu maetakse.

32. Kui ilm tuifune ja külma üle 10° R, wõib karnisoni ülem matusele määratud sõjawäe osa lubada furnuteha kuni furnuasiat mitte saata.

G. Matmise kord sõjalaewadel.

33. Laewal surnud sõjawäelased maetakse wõimaliselt kaldal ja ainult äärmisel juhtumisel asetakse nad merde.

34. Kui furnuteha maale wiitakse ehk merde asetakse, toimetatakse auawaldamisi järgmiselt:

a) laewastiku juhi surma puhul, tema surmast kuni maale wiimiseni ehk merde asetamiseni, hoitakse tema lipp pooles mastis. Kui paat, milles furnuteha kaldale wiitakse, laewalt lah'ub, ehk furnuteha merde asetatakse, lastakse tema lipp alla ja fogu laewastik salu teerib wastawalt kadunud auastimele minutiliste waheaegadega:

1) admiralile — 17 pauku, 2) witseadmiralile — 15 pauku, 3) kontradmiralile — 13 pauku ja 4) wanemale ohwitserile (kui breid-wimpel) — 11 pauku.

b) I., II., ja III. järgu laewade komanderide surma puhul lastakse wimpel poolde masti, kui paat, milles surmateha kaldale wiialse laewalt lahtub, ehk surmateha asetakse merde — tõmmatasse wimpel omale kohale ja saluteeritakse 7 pauguga minutiliste wahedega.

c) IV järgu laewa komanderidele ja muudele laewa ohwitseridele ja merewäelastele saluteeritakse minutiliste wahedega: wanematele ohwitseridele — 5 pauguga, ohwitseridele — 3 pauguga, kadetiidele ja madrustele — 1 pauguga. Selle juures lastakse päralipp laewadel poolest saadik alla.

35. Kirikliste matuse kombete talitamise ajal laewadel, surmateha maale wiimise ajal ja üheilise reidil mõne matuse protsessiooni liikumise puhul lasewad kõik, reidil olijad laewad päralipud poolest saadik alla.

36. Surmateha kaldal matmist toimetatakse maawäelaste matmise korra järele, kus juures toimkond määratakse meriwäe poolt, milleks maale dessant saadetakse. Kui dessandist nõutawaks toimkonnaks wähe on täiendawad teha maawäelased.

Märkus: Buusärl on kuni haudalaskmiseni laewa päralippuga laetud.

37. Surmateha merde asetamise puhul õmmeldakse ta purjeriidesse ja jalgu paigutatakse suurküli kuul.

38. Kui wõõra riigi reidil olles mõnes laewas surma juhtumine ette tuleb, teatab laewastiku juht sellest kohalilule konsulile ja lepib wiimasega kokku matuse asjus, teatades misjulgust wiimast auandmist tema kawatseb toimetada. Enne selgetohast teadet konsuli poolt ei lubata meeskonda maale. Kui koha peal konsulit ei ole, pöörab laewastiku ülem otsetohe kohaliste wõimude poole.

See kõik on maksew ka üksiku laewa komanderi kohta üksikul sõidul.

§. Sõbraliste riikide sõjaväelaste matmise korb.

39. Sõbraliste riikide sõjaväelaste matmist, kui neil Eesti pinnale maetakse ehl nende kodumaale matmiseks saadetakse, korraldatakse käesolevate juhtnõuete järele.

Nr. 467.

Tallinnas, 20. novembril 1922 a.

§ 1.

6. Jalaväe polgust leitnant Aleksander Fürgen komandeeritakse Alamohvitseride kooli juure alamohvitseride väljõpetamiseks, 20. novembrist s. a. arwates.

Alus: Sõjainistri päewakäsi nr. 414 — 1922 a.

Märkus: Alamohvitseride kooli ülema raport nr. 6539, 6. 11. 1922 a.

§ 2.

7. Jalaväe polgust alamkapten August Ottan komandeeritakse II. Diviisi Laatsareti juure, komandandi lohusetäitjaks, 14. novembrist s. a. arwates.

Alus: Sõjainistri päewakäsi nr. 414 — 1922 a.

Märkus: II. Diviisi ülema raport nr. 8415, 28. 10. 1922 a.

§ 3.

Ratša polgust alamleitnant Boris Andrejew komandeeritakse Ratšaväe Inspektori käsutusse, ratša riwi määrustiku väljatöötamiseks, 9. novembrist s. a. arwates.

Alus: Sõjainistri päewakäsi nr. 414 — 1922 a.

Märkus: Ratšaväe Inspektori raport nr. 327, 30. 10. 1922 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 468.

Tallinnas, 20. novembril 1922 a.

Soban järgmistele lennuväes teenivatele sõjaväe lennuri kutseks kinnitud ohvitseridele ja sõduritele Eesti sõjaväe lennuri kutsemärki kanda:

Nr. nr.	Auaaste, perekonna ja eesnimi.	Päevakäsu diendused lennuri kutseks kinnitam. kohta.
1	Kapten Steinberg, August	Sõmin. pwf. nr. 407 — 1921 a.
2	Ban. ltn Schischepotjew, Boris	Lõpetas kutsuse weneväes.
3	Leitnant Haas, Karl	R. W. S. nr. 41 — 1919 a.
4	Leitnant Wernik, Aleksander	Sõmin. pwf. nr. 407 — 1921 a.
5	Koor. ltn. Matwei, Gustaw	Lõpetas kutsuse weneväes.
6	Al. ltn. Reimann, Aleksander	Sõmin. pwf. nr. 515 — 1921 a.
7	Al. ltn. Gutmann, Walfried	Sõmin. pwf. nr. 684 — 1921 a.
8	Sipnik Post, Woldemar	Sõmin. pwf. nr. 1171 — 1920 a.
9	Ohw. aset. Konno, Aleksander	R. W. S. nr. 41 — 1919 a.
10	Ohw. aset. Behlmann, Nikolai	S. Ülem juh. Juh. pwf nr. 875—1919 a.
11	Weltweebel Peite, Richard	Sõmin. pwf nr. 140 — 1921 a.
12	Weltweebel Päew, Paul	Sõmin. pwf. nr. 1037 — 1920 a.
13	Weltweebel Altdorf, Eduard	Lõpetas kuts. Prantsusmaal
14	Weltweebel Stunde, Harald	Sõmin pwf nr. 1022 — 1920 a.
15	Weltweebel Fiskar, Karl	Sõmin. pwf. nr. 132 — 1921 a.
16	Weltweebel Waldmann, Willem	Sõmin. pwf. nr. 913-a — 1920 a.
17	Weltweebel Tuimann, Karl	Sõmin. pwf. nr. 140 — 1921 a.
18	Weltweebel Arro, Heinrich	Sõmin. pwf. nr. 515 — 1921 a.
19	Weltweebel Kurssmann, Konstantin	Sõmin. pwf. nr. 165 — 1921 a.

Alus: Eesti Sõjaväe Lendurite kutsemärgi põhikiri
§§ 8 ja 9.

Diendus: S. Ringkonna ülema raport 13. 11. 22 a.
nr. 7888.

Sõjaminister, Rindralflaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 469.

Tallinnas, 20. novembril 1922 a.

Luban järgmistele sõjaväe lennur-waatleja kutsetes kinnitud ohwitseridele Eesti sõjaväe lennur-waatleja kutsemärki anda.

Nr. nr.	Kuuste, perekonna ja eesnimi.	Päewakäsu diendused lennur-waatleja kutsetes kinnitamise kohta.
1	Rindralstaabi polkownik Reet, Nikolai	Lõpetas kursuse Wene wäes;
2	Al. leitnant Kuusekänd, Friedrich	Sõmin. pwl. nr. 349 — 1922 a.
3	Koor. leitnant Habermann, Karl	Sõm.n. pwl. nr. 349 — 1922 a.
4	Koor. leitnant Prees, Kurt	Sõmin pwl. nr. 349 — 1922 a.
5	Lipnik Kaud, Otto	Sõm n. pwl. nr. 349 — 1922 a.
6	Lipnik Seestrand, Lembit	Sõmin. pwl. nr. 349 — 1922 a.
7	Lipnik Wertman, Philip	Sõmin. pwl. nr. 349 — 1922 a.
8	Lipnik Pahlberg, Arthur	Sõmin pwl. nr. 349 — 1922 a.
9	Lipnik Libo, Karl	Sõmin. pwl. nr. 349 — 1922 a.
10	Lipnik Tennorist, Ralf	Sõmin. pwl. nr. 349 — 1922 a.

M l u s: Eesti Sõjaväe lennur-waatleja kutsemärgi põhikiri §§ 8 ja 9.

Diendus: Sõjaringkonna ülema raport 13. 11. 22 a. nr. 7888.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 470.

Tallinnas, 20. novembril 1922 a.

Lennuwäe lennur-instruktorile, Briti Kuningliku lennuwäe lennuwäe leitnant Claude Emery'le annetan Eesti Sõjaväe lenduri kutsemärgi.

M l u s: Eesti Sw. Lenduri ja Lennurwaatleja kutsemärgi põhikiri § 11.

Diendus: Sõjaringkonna ülema raport 8. 11 1922 a. nr. 7881.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 471.

Tallinnas, 22. novembril 1922 a.

Lõhipeale pööravad aasta, poolteise või isegi rohkema aja eest vabastatud sõjaväelased palwega minu poole, et nendele saaks teenistuse ajal saamata jäänud palg, riidewarustus, toiduained inr. tagantjärele väljaoantud.

Wahupeal on aga waeosad, kusi warustus saamata jäänud, juba likwideeritud ja arhiwidest dienduste tegemine on seotud suurte sekeldustega ning sünnitab asjata kirjawahetust.

Srnaste juhtumiste edaspidiseks ärahoidmiseks käsin igalt teenistusest wabastatavalt sõjaväelaselt peale selle, kui kõik seaduse järele saadaolew warustus väljaantud — allkiri wõtta, millega wabastataw tunnistab, et temal mingisugust nõudmist waeos^u vastu ei ole.

Allkiri tuleb waeosas alal hoida.

Liisa: allkirja tekk.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Lisa Sojainistri päevakäsu № 471 juure.

ALLKIRI.

Mina

rügemendi

kompani
komande

tunnistan

oma allkirjaga, et olen igasuguse varustuse, mis makswate seaduste järele
minul õigus saada oli — oma teenistuse ajal

kättesaanud ja mingisugusi rahuldamata nõudmisi sellel alal ei ole.

” “ 192... a.

(allkiri)

Sõjainistri
Päewakäsk.
 Nr. 471-a.

Tallinnas, 22. novembril 1922 a.

Alaldan sin juures Sõjanõuogu poolt 25. 10. 22 a. protokoll nr. 109 p. 9. põhjal kinnitatud tingimised, milledele sõjaväe tarvitamiseks muretssetatawad toiduained vastama peavad.

S i j a: Tingimised.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Eõjandusloogu poolt kinnitatud 25. 10. 22 a.
protokoll nr. 109. p. 9.

Singimised

milledele sõjaväe tarvitamiseks muretsjetavad
toiduaineid vastama peavad.

1. R u l i s.

Rullis peab kuu ja ilma kopitanud lõhnata olema. Riiskust ei tohi üle 14% olla. Raskus mitte alla 69,62 kg. hektoliitris ehk Hollandi kaalu järele mitte kergem, kui 118 naela. Prahti ei tohi wili üle 2% sisaldada. Prahti all tuleb mõista: wiljapea tükid, haganad, õelõrre tükid umbrohu seemned, muld, liiw ja mitmesugune prüg. Selles 2% ei tohi olla: nisulille ja tungla teri koku üle 1/2%, liiwa ja mulda üle 1/2%. Poolikuid teri võib rullis kuni 3% olla ja nisu mitte üle 2%. Rullis teral peavad järgmised omadused olema: õhukesed koorega, katti murdes finakas walge, loomulikkus wärwis. Hamba alla pannes peab ta lõwa olema ja pooleks pudenema aga mitte laialt wajuma. Teris ei tohi olla looma ega taimeriigi parafita.

2. N i s u.

Nisu peab kuu ilma kopitanud lõhnata olema. Riiskust ei tohi üle 14% olla. Raskus Hollandi kaalu järele mitte alla 125 naela ehk 8hes hektoliitris mitte alla 73,75 kg. Wili ei tohi sisaldada nõgipeast rikutud teri üle 1/4%. Prahti ei tohi wili mitte üle 2% sisaldada. Prahti all tuleb mõista: haganad, õelõrre tükid, umbrohu seemned, muld ja liiw.

Niiretatud kõrvalainete 2% hulgas ei tohi olla liiva ja mulda üle $\frac{1}{2}\%$ ja nisulille seemneid üle $\frac{1}{5}\%$. Teisi vilja teri: rukk, odra, kaera, herne võib nisu sisaldada kokku kuni 2%. Nisu teril peavad järgmised omadused olema: tera puhas, õhukesest kestaga, latki murdes loomulikult valge, pealt värv kollane. Gamba alla pannes peab ta lõvosa olema ja pooleks pudenema ega mitte laialt wajuuma. Teris ei tohi olla looma ega taimeriigi parasita.

3. O d e r.

Oder peab kuiv, ilma kopitanud lõhnata olema. Niiskust ei tohi üle 14% olla. Kasutus Hollandi kaalu järele mitte alla 103 naela, ehk ühes hektoliitris mitte alla 60 kg. Vill ei tohi sisaldada nõgipeast rifutud teri üle $\frac{1}{4}\%$, prahti ei tohi villi mitte üle 3% sisaldada, nisu, kaera, rukk ehk herne teri kokku kuni 2%. Prahi all tuleb mõista: õhatad, õelõrre tükkid, umbrohu seemned, muld ja liiv, kus juures mulda ja liiva üle $\frac{1}{2}\%$ olla ei tohi. Tera väljanägemine kollakas, mitte mustjas. Teris ei tohi olla looma ega taimeriigi parasita.

4. H e r n e s.

Hernes peab valamuud, kuiv, lõvosa, valget, kollakat, rohelist ehk hallikat värvi olema. Niiskust ei tohi üle 15% olla. Kasitanud, kirjuid herneid ja teisi viljateri ei tohi mitte üle 3% olla. Kõrvalaineid nagu liiva, mulda, umbrohu seemneid ja prahti ei tohi üle $\frac{1}{2}\%$ olla.

5. R u k k i j a h u.

Jahu peab kuivadest teradest valmistatud olema, temas ei tohi üle 14% niiskust olla, lõhn ja maitse peab värskelt olema, ei tohi kopitanud, koitanud, hapu mõru ega tikkis olla. Tungla teri ja nisulille ei tohi jahu kokku üle $\frac{1}{16}\%$ mitte sisaldada. Jahu ei pea mitte väga peenikene vaid keskmise jahvatusega olema. f. o. sõelast nr. 12 peab jahu läbi minema kuni

šela nr. 20 peale läbisõelumisel mitte üle 3,5% jahu järele võib jääda. Kliifi ei tohi üle 22% sisaldada. Jahu ei tohi elaja ega taimerliigi putukatesti ja parasitidest rikunud olla ega neid sisaldada. Jahu ei tohi kõvalisfi mineraal olluiseid nagu: tall, gips, lubi j. n. e. sisaldada. Jahus ei tohi westikiwi liiwa üle 1/10% leiduda.

6. N u k k i l e i b.

Leib peab täiesti küpse olema ega tohi toores ega nätske olla. Pealmine koorute peab olema tumedam, kui fisu, ilma möruba maiguta ja ilma ära põlemata. Niiskust looritus ei tohi üle 12,5% ja fisus üle 46,5% olla. Leiva lõhn peab hea, värste ja hapukas olema. Lainas peab hästi segatud olema, nii et leiva sees mitte jahu tilka ei leibu. Leivas ei tohi üle 1/10% liiwa olla.

7. S a i.

Sai peab täiesti küpse olema, ei tohi toores ega nätske olla. Pealmine koorute peab tumedam, kui fisu ja ilma möruba maiguta ja ära põlemata olema. Saial ei tohi hapukat lõhna juures olla. Lainas peab hästi segatud olema, nii et saias jahu tilka ei leibu. Niiskust looritus ei tohi üle 13% ja fisus üle 40,6% olla.

8. O b r a t a n g u d.

Tangud peavad värsked, kuitvad, ilma kopitanud lõhnata ja koidtmata olema. Niiskust ei või nendes mitte üle 14% olla. Kõrvalaineid nagu; seemneid, puru, õlekõrja ja mullatõelisei ei tohi mitte üle 1/10%, niisama ka jahu üle 1% sisaldada. Tangus ei tohi olla looma ega taimerliigi parasiita.

9. N i i s.

Niis peab värste, loomulit kuitu, ahewärkiline, valge, mitte purustatud terabega olema ja täiesti ilma kopitanud lõhnata.

Temal ei tohi mõrutat maitu olla ja teisi kõrvalaineid, nagu: puru, liiva ja teisi mixeriaal aineid, putulaid j. n. e. sisaldada.

10. R a r t u l.

Rartul peab täiesti valminud, suureõitu, mitte alla 1¹/₂ tolli läbimõet olema; walge roosata ehk kollata koorega, ilma pehmeks mädanenud ehk kuiwa mäda plekkideta, usfitamata ja ilma mullata. Ei tohi wälja kaswanud ehk külma wõetud olla ja peab wälja korjatud ja kuiu olema.

11. W ä r s t e k a p s a s.

Rapsas peab täiesti valminud, pead lõwad ja wälgeb, mitte kollasets läinud, usfideft rikkumata ja ilma lahtiste lehtedeta olema. Pead ehk lehed ei tohi mitte libedad ja hallituse plekkidega olla. Pead peawad lõwad, terwed, mail ja lõhn hea, wärste ja juurikad, maha lõigatud olema.

12. S a p u k a p s a s.

Sapu kapsas peab täiskaswanud lõwadest wärstedest peadest, millebelt wälimine juurikas ja tsil rohelised pealised lehed kõrwaldatud on, ühe tooliselt lõigatud ehk rainatud, paraja soolaga sissetehtud olema. Sapu kapsas peab puhas, walge, ehk kollakas walge, lõwa, ilma mingi kõrwalise lõhnata ja maiguta olema ja tarwilise soolweega. Et temale paremat maitu ja aromaati anda, on soovitatav sissetegemise juures wähesel arwul lõõmleid juurde lisada.

13. P o r g a n d i d.

Porgandid peawad heast sõõgi porgandi sordist ja wärstest olema, täiesti valminud, kestmise juurusega, kollata punase wäriwiline, sileda kooreline, ilma mäda plekkideta, wigastuseta ja hallitanud plekkideta olema ja pealsed juure lähedalt ära lõigatud. Mail peab magusa wõitu, mitte mõru olema.

Söögi tarvitav kaalilas peab fileba, mitte pragunenud loorega olema, ilma wigastuseta ja mädanenud plekkideta. Pealsed lähedalt äraldigatud ja juurikas mullast puhas. Kaalilas peab kõva, mitte närtsinud, latki lõigates kollakas-valge värviline ja mitte mõru ega puine olema.

15. Peedid.

Peedid peavad heast söögi-peedi sordist ja värsked olema, kestlike suurusega, ilma wigastuseta ja mädanenud plekkideta. Peedid ei tohi külma riikutud olla ja peavad mullast hästi puhastatud, kuivad ja pealsed lühikeselt ära lõigatud olema. Beet ei tohi puine olla. Pooleks lõigates peab tema värv verekarva punane ehk mustjas-punane ilma valge joondeta olema.

16. Sibul.

Sibul peab täiskasvanud, kõva ja kuiv, ilma pehme, mädanenud plekkideta olema, pealsed lühikeselt ära lõigatud ja sibul täiesti mullast puhas; ei tohi külma võetud olla.

17. Pipar.

Peab täiesti kõva, musta värvi ja terwetest teradest olema, maitse poolest mõru, aromaatile ja ilma kopitanud lõhnata, puhas igasugusest kõrvalisest aineist. Niiskust ei tohi üle 14% olla.

18. Vorberi lehed.

Peavad täiesti kuivad, kollakas rohelist värvi, aromaatilise lõhnaga olema, ilma kõrvalainedeta.

19. Vilja kohvi.

Vilja kohvi peab valmistatud olema järgmisest segust: 20% ruttid ehk nisu, 40% figurid ja 40% otre. Ülined millest

lohwil walmistatud saab, peawad rikkumata ja head olema. Rohwils määratud ainete segu peab peale põletamist ja jahutamist mitte alla 73% walmistolhwi wäljaandma. Jahwatus peab säre olema, umbes jämeda rukki eht obra jahu sarnane. Wärw tume pruun. Maitse ja lõhn hea.

20. Tee.

Tee peab rikkumata, ilma kopitanud lõhnata olema. Wärw must, mitte wärwitud. Niiskuse % mitte üle 12%. Puhtus: kõrwalaineid ei tohi mitte üle 0,4% olla, millest mulda ja liiva 0,15%. Bee sees sulawaid ekstraktiifsi aineid peab olema mitte vähem 39%.

21. Sea liha.

Sea liha peab wõetud saama figadest, mis mitte alla 4 puuda ja mitte üle 3 aastat wanad on. Loom peab terve ja hästi tapetud, liha puhas, wärste ja tsehmiselt raswane olema, ning seal, kus loomaarsti saadawal, arsti poolt läbiwaadatud ja tempeldatud olema; 4—6 puudaliste figade turja peki passus peab vähemalt 2 tolli olema, üle tuue puudalistel vähemalt 2 $\frac{1}{2}$ tolli.

22. Looma liha.

Liha võib olla kas härja, pulli või lehma liha 2—6 aastadest loomadest. Tapetud looma lere ilma pea ja jalgadeta, fiksonnata ja nahata peab vähemalt 6 puuda kaaluma. Liha peab kõige paremas wäärtuses olema, rammusatest talle lihaga loomadest ja hästt wäljanõrgunud. Liha peab puhtalt tapetud, wärste, kuid mitte enam soe, waid juba ärajahtunud, mitte werine, ja lohalise Kopamaja poolt järelewaadatud ja tempeldatud olema. Looma nahaalune rasw peab walge eht lerge hele kollakas olema. Liha, kui ta raswal ei tohi mingit halba lõhna hirtes ega peab hbe olla. Liha peab terwete lered

viisi pikuti raiutud ehk neljandil terede viisi, kus juures esimesi ja tagumisi neljandikka ühepalju olema peab. Nõik pealmine, kui ka sisemine rasv, peale mao ja soolilate rasva, peab kaasa olema. Siha küljes ei tohi olla tapmise lohta ja verist laela otša, vahelihast (diofragma), jalga, saba ja ubarat. Esimesed jalad peavad maharaiutud saama, ühes põlve lihtmega, kuna tagumised hüppeluu liikme loholt äralõõdud saavad.

23. Wõi.

Wõi peab värste, rõõsast ehk hapu koorest valmistatud, kergesti soolatud, kuid hästi pressitud olema. Temal ei tohi niiva ja libedat maitu juures olla. Sisepakkitud peab wõi tihkides ehk pressitud ühtides pergament paberis olema. Wõi ei tohi üle 16% weti sialdada.

24. Sulamata rasv.

Heomadusline ja värste rasv peab walge, kerge kollaka läikuga olema warest ja igasugusest mustusest puhas. Tema ei tohi mitte libedaks läinud olla ja halwasti lõhnata. Raswa hulgas ei tohi mitte mao ega soolilate raswa olla.

25. Sulatatud rasv.

Sulatatud rasv peab walge ja hea värste lõhnaga olema. Temal ei tohi mürukat maitu juures olla, kunstiliselt wärwitud ega taimeraswa olluatega segatud olla.

26. Wärste kala.

Iga tarwitusele wõetaw kala peab värste ja mitte liig wälle olema. Soomus peab läikiv, lõpused hele punased olema, kuna kala ise harilikult värste lõhnaga olema peab.

27. Soola kala.

Igasugune soola kala: nagu heering, räim, kilo j. n. e. peab värste ja rillumata olema. Kala ei tohi mitte libeda kollaka korruga laetud olla; läbilõigates peab liha loomulik, mitte kollane olema. Kalal ei tohi vähemaltki hapukat lõhna juures olla. Tünnid milledeesse kalad sissefoolatud, ei tohi soolwettt läbi lasta ja peavad kalaga täis täidetud olema.

28. Sool.

Peab kuiv, walge, terades ja puhas olema igasuguste teistest ainetest. Sool peab testmiselt jahwatatud olema. Sool peab ilma libeda maitseta olema. Rõrwalisi soolasi ei tohi üle 1% olla ja wees sulamata aineid mitte üle 0,5%.

29. Nisupüüli.

Nisupüüli jahu peab kuivadest teradest valmistatud ja esimest sorti olema, lõhn hea ja värste, täiesti ilma mõrula ehl libeda maitseta, mitte lopitanud ja ilma nõgipea tahma lõhnata olema. Jahu ei tohi mitte tükides ega kompades olla. Väljanägemine peab walge ehl kollakas walge olema. Ei tohi wõerast tähtsisi sisaldada ja nisu tähtsise terad peawad fermentatsioonist puutumata olema. Niiskust ei tohi temas üle 14% olla. Jahu ei tohi elaja ega taimeriigi putukatest ja parasitidest rikutud olla ega neid sisaldada. Jahu ei tohi teiste wäljade, kaunawilja ega kartuli jahu samuti ka mineraal ohuselid nagu gips, kriit, lubi j. n. e. sisaldada.

30. Peenite Suhkur.

Peenite suhkur peab puhas ja kuiv olema, wärwi poolest walge, ehl kollakas walge. Wõib tarwitada niihästi liiw, kui ka kristall-suhkurt. Peenite suhkur peab sisaldama saharaoset mitte alla 93,5%, organilist mitte suhkurt mitte üle 3,5%, inwert suhkurt mitte üle 2%, niiskust mitte üle 0,5%, tuhka mitte üle 0,5%. Suhkur peab riidest kottides olema.

31. R a e r.

Raeral ei tohi üle 15% niiskust jees ega kopitanud lõhna juures olla. Raalus Hollandi kaalu järele mitte alla 76 naela ehk heftolliter mitte alla 44,84 kg, kuna teisi süluseid mitte üle 3% tema khalbada ei tohi, millest $1\frac{1}{2}\%$ looma toitwaid aineid ja mitte rohkem kui $1\frac{1}{2}\%$ kälbmata aineid, wiimaseft feedimata aineid mitte üle $\frac{3}{8}\%$, ja maulda, liiwa, wälkseid liiwa mitte üle $\frac{1}{8}\%$ ei wõi olla.

32. S e i n.

Hein peab olema harilikku wärwi. Kulu ja niidetud bitse ajal, mitte soohein, wäbanemata, lõpastamata, hästamata, ilma jõe liiweta ja liiwata, niiskusest ja ilma igasuguste tuhja pealiste ja põhjasteta, heinte niiskus enne pressimist ja wastu wõtmist ei tohi suurem olla 14%; kui hein on wihnast ja lastest oma harilikku wärwi muutnud ja natuke mustjas-pruunikat wärwi, muidu ega wastab teistele nõudmistele, siis lubatakse niisugust heina wastu wõtta; lubatakse wastu wõtta ka kollakat ja mustjas pruuni heina, kui temas roheline wärwi pures on tekkinud laste heina rohusest, ristikheinast ehk teistest söödawatest taimedest. Mitte söödawaid taimi ei tohi olla heinte hulgas üle 10% heinte üldkogusest kaalust, sel juhutamisel, kui nimetatud taimed juba heintamaal kaswanud loomaliiku nähtusena. Kuusik segu mitte söödawaid taimi niidetud heina hulka segada mitigi tingimisel ei lubata. Hädalhein ehk hädalheina segu wastu wõtmiseks ei luba; heina puru heinte hulgas ei tohi olla üle 5% terwest kaalust.

33. S u w e w i l j a p õ h t.

Suwewilja põht, mida hobustele heinte asemel sööta wõib, peab kulu olema, ilma hallitanud tükideta ja kopitanud lõhnata. Rõige parem suwe wilja põhust on laera põht ihes enne ehk wilki seguga, millest rohtel arwul wiljale jella kasunud heina leidub. Peenekõrreline põht on hobustele söötmiseks tõige

soovitavam. Hobustele söötetaw suwewilja põhl peab tingi-
mata masinaga pekstud wiljast wõetama; rehaga pekstud põhl
hobuste toiduks ei kõlba.

34. M I N S p õ h l.

Muspõhuts võib tarwitatud saada igasugust õlgi, nagu
rukti, nisu j. n. e. õlg peab täiesti kuiv ja hallitamata olema.

Sw. Warustuse Walitjuse ülem Põllownik Rotberg.

Eõjawõe trükitoda.

Sõjainistri Päewaläjud.

Nr. 472.

Tallinnas, 23. nowembril 1922 a.

Kwalkan teadmiseks ja käsitamiseks tulewikus Wabariigi Walitsuse poolt 6. oktoobril j. a. wastuõdetud sõjamehe truuduse töötuse teksti:

„Sõjamehe truuduse töötus.

Mina töotan usinawalt jääda Eesti demokraatlikule Wabariigile ja tema seaduslikule walitsusele, kaitsta Eesti Wabariigi waenlaste wastu kõige oma mõistuse ja jõuga, igal ajal walmis olles lahingutes langenud kangelaste eestjäl riigi kasuks oma elu ohwerdama, kindlasti pidada sõjawäe dissipliini ja tõrjumata ning täpisealt täita kõiki oma kohuseid, meeles pidades, et wastasel korral seabus mind raskesti karistab.“

Mus: „Riigi Teataja“ nr. 139 — 1922 a.

Dienus: Sõjainistri päewaläjud nr. 255-a ja 289 j.a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 473.

Tallinnas, 23. nowembril 1922 a.

Kimetan Sõjawäe Ringkonna ülema Kindral-majori Unt'i, Wabariigi Sõjakooli ülema kolonel Marber'i ja I jalawäe polgu ülema kolonel-leitnant Pull'i ajutisteks Sõjawäe Ringkonna kohtu liikmeteks kolonel-leitnant Johannes Schmidt'i määratusasja arutamiseks S. M. S. § 105 järele.

Märkus: Sõjawäe Ringkonna kohtu esimehe raport nr. 6499, 21. nowembrist 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 474.

Tallinnas, 23. novembril 1922 a.

Wabariigi Walitsus otsustas 17. novembril s. a. lubada wastu wõtta ja lenda järgmistele sõjawäelastele Soome Prefi-
deni poolt sõjaegsete teenuste eest annetatud Soome Walge-Roofi
ordu I klassi riste:

a) komandori:

- 1) Rindralstaabi Rindral-Major Andres Parla'le,
- 2) Rindralstaabi Rindral-Major Paul Lill'ile,

b) rüütli:

- 3) Noorem-leitnant August Schönberg'ile

ja II. klassi komandori riste:

- 4) Meriwäe kapten Herman Salza'le,
- 5) Kolonel-leitnant Arthur Buxhoevden'ile.

Tähendub aumärkide annetamine nende sõjawäelaste tee-
nistuslehte lenda.

Märkus: Riigisekretääri whf. nr. 2729, 20. 11. 22 a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 476.

Tallinnas, 24. novembril 1922 a.

Räfin tarwitusele wõtta Wabariigi Walitsuse poolt 3. no-
wembril s. a. wastuwõetud ja „Riigi Teatajas“ nr. 139, 14.
nowembril s. a. awaldud seadlused:

- 1) kaitsewäe ohwitseride auastmete tabeli muutmise kohta ja
- 2) sõdurite auastmete tabeli muutmise kohta.

Rõik ohwitserid, kelle auastme nimetus seadlusega muudetakse,
ümberrimetada ühiskult wäeosjade päewakäskluses wastawalt uute
auastmete nimetustega, seadluses ettenähtud wõrdlustabeli järele,
eksjuures auastme wanus jääb igal ümberrimetatud ohwitseril

zabitseks. Tähenbud seadlus on malsen ka sanitäär ja weterinaär ohwitseride kohta.

Sõburite uued auastmete nimetused tarwitusele wõtta sildiselt wäeosade päewakäskudega ilma igalihte ükshilult päewaläsusümber nimetamata.

Sõjawäe ametnikkude, Sõjakooli kadettide ja ase-kadettide kohta jääwad malsma endised nimetused.

Tähenbud seadlused astuwad jõusse Wabariigi Põhiseaduse § 54 põhjal — 24. nowembrist s. a. arwates.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 477.

Tallinnas, 27. novembril 1922 a.

Paneri Haapsalu linna garnisoni ülemale kohusele Läänemaa-
tonna Rahwawäe ja Kaitseliidu ülemale kapten Karl Bau-
manni peale, 16. novembrist j. a. arwates.

Märkus: Käsi Wabariigi Sõjawägede nr. 1640 ja
Sw. Ringkonna ülemale raport nr. 7897,
17. 11. 22 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 478.

Tallinnas, 27. novembril 1922 a.

Kinnitan erasisu Hugo Sogenbitsi Tallinna Sõja-
wäe haigemoja apteegi juhataja abi kohuste täitjaks, 1. no-
vembrist j. a. arwates.

Märkus: Sõjawäe Terwishoju walitsuse ülemale raport
nr. 5757, 14. 11. 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr. 479.

Tallinnas, 27. novembril 1922 a.

Kinnitan erasisu Julius Werhoustinski Kindralstaabi
Walitsuse IV osakonna kaartide labu üllewaataja kohuste täitjaks,
1. novembrist j. a. arwates.

Märkus: Kindralstaabi Wälitsuse IV. osakonna ülema
raport nr. 1368, 3. 10. 1922 a.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Mr. 480.

Tallinnas, 27. nowembril 1922 a.

Lennuväest endise Wene sõjawäe lennukooli lõpetanud
wanem-leitnant Boris Schitchebotjew, noorem-leitnant Gus-
taw Matwei ja Brantsusmaal sõjawäe lennukooli lõpetanud
weltweebel Eduard Altdorf kinnitakse sõjawäe lenduri kutsek.

Märkus: Sõjawäe Ringkonna ülema raport nr. 7889,
13. 11. 1922 a.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Mr. 481.

Tallinnas, 28. nowembril 1922 a.

Sõjawägede Staabi ülem Kindralstaabi Kindral-Major
Lill on 25. nowembril s. a. komandeeritud Moskvasse Kõu-
kogude Wenemaa ja Balti riikide waheliseft sõjawägede wähen-
damise konverentsift osawõtma.

Kindral-Major Lill'e äraoleku ajal täita Sõjawäe Staabi
ülema kohuseid Kindralstaabi Wälitsuse ülemal, Kindralstaabi
kolonel Tõrwanb'il.

Diendus: Kindral-Major Lill'e raport 25. 11. 22.
Nr. 5724.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Tallinnas, 28. novembril 1922 a.

Nunan Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla 7 jalaväe rügemendi r/m. Mikander Matwei p. Matwejew'i ja Karl Jakob p. Kõstais'i süüdistus asja teada S. N. S. art. 155, R. S. art. 13 ja 1632 ja S. N. S. art. 279 põhjal süüdistatse.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Nr. 483.

Tallinnas, 29. novembril 1922 a.

Käsin ohvitseridele ja sõjaväe ametnikudele, kellele käesoleva aasta eest pesu väljaandmata, väljaanda raha pesurilbe muretsemiseks ja valmistamiseks järgmiselt:

2 särki peale	Mt. 578. 50.
2 aluspükste peale.	" 668. 50.
2 padjapüüri "	" 179. —
2 woodilina "	" 530. —
2 taskurätiku "	" 40. —

Käterätikuid kats tüüki iga ohvitseri ja sõjaväe ametniku peale natuuras väljaanda.

Siendus: Minu pmf. nr. 1049—1920 a., 697—1921 a., Sõjanduskoogu otsus 31-st oktoobrist s.a. prot. III. p. 5 ja Sm. War. Val. ülemra raport 28. novembrist s. a. nr. 46958.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Nr 484.

Tallinnas, 29. novembril 1922 a.

Awaldan 2-se diviisi staabi ülemale, kindralstaabi kolonel-leitnant Barw'ile ja allohvitseride kooli õppe batarei juure

komandeeritud 2 suurüksli rügemendi noorem-leitnant R i l e
bach'i le märkuse jelle eest, et nemad õhtul 21. novembril s.a.
Tallinnas Cafe-Vindenis ennaft jedawõrd üllilõbusalt ülespida-
sid, et juures olljad mitte kindlaks ei jäänud nende kaine olett-
tohta.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soos.

Sõjainistri Päevakäsk.

Nr. 482-a.

Tallinnas, 28. novembril 1922 a.

Mõned väeosad on esinenud etteandega sõjaväe hobustele numbrite ja märkide põletamist naha fiske ärajätta, põhjendades seda hobuste perulõ minemisega naha põletamise tagajärjel. Praktika on näidanud, et Nr. Nr. ja märkide naha fiske põletamine ei tee hobust perulõ kui Nr. Nr. ja märkide kordumalt aegajalt ei uuendata.

Selle pärast keelan ära numbrite uuendamise nahapõletamisega ja luban, kui selguseks tarvis, vastavaid laela numbreid ka esimese pahema jala labja fiske põletada ja labja ja rellasõnamise juures neid uuendata.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Costé.**

Sõjainistri Päewakäsu.

Nr. 485.

Tallinnas, 1. detsembril 1922 a.

Grondiks minu päewakäsu 10. oktoobrist j. a. nr. 414 luban Merijõududejuhatajal laewadelt ja meriwäe asutustest komandeerimisi Meriwäe Etipsõhi juure kurbustele toimetada naviigatsioonilise waheajal minu päewakäsus awaldamata.

Diendus: Merijõududejuhataja whl. 22. nov. j. a. nr. 7714.

Sõjainister, kindralstaabi kindral-major Soots.

Nr. 486.

Tallinnas, 1. detsembril 1922 a.

Sõjawäe Ringkonnakohus, kohtuistungil 11. septembril j. a., otsustas 3. ühiku jalawäe pataljoni sw. ametniku asetäitjat Johannes Jaani p. Koll'i mõista S. N. S. § 232 ja 4, N. S. § 13, 31 astme 4 põhjal üheks aastaks ja kuueks kuuks wangiroodu, ühes kõigi isearaliste õiguste kaotamisega ja tagajärgedega, mis ettenähtud N. S. § 58², arwesse võttes N. S. § 152¹ põhjal, 1 aasta ja 3 kuud eeluurimisel finniistumist.

S. R. S. § 62 põhjal, riigile tekkinud kahju 1.489.125
marka 62 penni koostis sisse nõuda. Kohtukulud panna süü-
dimõistetud peale, aga tema maksujõuetusel võtta riigi kanda.

Kasjatsoonitaebtus tähendatud kohtuotsuse peale on Riigi-
kohtu poolt tagajärjetuks jätud.

Sõjamäe Ringkonnakohtu otsus astus seaduslikku jõusse
26. oktoobril 1922 a.

Märkus: Sõjamäe Peoturõõri wahetiri nr. 7083,
22. 11. 22 a.

Sõjainiister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäjud.

Nr. 487.

Tallinnas, 4. detsembril 1922 a.

Wabariigi Ohwitseride Keskkogu sügisele korralise peakoosoleku määrati 17. detsembril s. a. kell 11 Ohwitseride Keskkogu ruumides (Tallinnas Raatuse pl. nr. 14).

- Päewakord:
1. Peakoosoleku juhatusel valimine;
 2. Juhatusel teadaanne endise majavanema lipnik Ubakivi wabasurma kohta.
 3. Ohwitseride Kogude liikme matju juuruse küsimus.
 4. Ohwitseride Keskkogu 1923 aasta eelarwe läbiwaatamine ja kinnitamine.
 5. Jooksuad küsimused.

Muus: Wabariigi Ohwitseride Kogude ja Keskkogu põhikirja par. 110. (Sõmini. pwl. nr. 192, 1921 a.)

Siendus: Wabariigi Ohwitseride Keskkogu juhatusel raport 2. detsembrist s. a. nr. 130.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Tallinnas, 5. detsembril 1922 a.

Wabariigi Walfitsuse poolt ajutise walfitsemise korra § 12-a põhjal 12. aprillil 1920 a. wastuwõetud sõjawäe meditsiin ja weterinäär arstidele ohwitseri aukraadi andmise seaduse põhjal (R. L. nr. 59/60—20 a. sanitaär- ehk weterinäär ohwitserideks ühendub ja sõjawäe haigemajade ehk loomalaatsaretide juure praktiliselt sõjawäe arsti teenistuse ja tegewusega tutwumiseks komandeeritud ülekoosseisu arstidele luban palka maksta kui noorematele ohwitseridele aukraadi järel.

Dienbus: Minu päewakäht nr. 205-a.—1920.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 490.

Tallinnas, 6. detsembril 1922 a.

Mitmetes asutustes ja mäeosade staapides on ametisse jatatunud sugulased, kes ühetetsega allumuse wahelortas teenivad.

Suhin mäeülemate tähelepanu selle pääle, et sarnane seisukord, kus sugulased teineteistele oselohesest allumuses teenivad seadusewastane on ning käsin neid nähtusti wiibimata kõrwaldada.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soost.

Nr 491.

Tallinnas, 7. detsembril 1922 a.

1-se Diviisi staabi majanduse osakonna kirjawahetuse ja aruannete uuesti läbiwaatamiseks ja sama staabis ettetulnud puudujääkide läbi riigile tehtud lahjude lõpulistaks kindlaks tegemiseks määran komisjoni: esimeheks colonel-leitnant Koch, liitmeteks — s. ametnik Hofmann 1 jalawäe rügemendist ja s. ametnik Lindberg 5 üksikust jalawäe pataljonist.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soost.

Nr. 492.

Tallinnas, 8. detsembril 1922 a.

29. novembril s. a. oli Wabariigi Walitsusele esitamiseks minule ettekantud Korralduswalitsuse wäljatõõstatud seaduseelnõu, mille redaktsioonis olid mõted segamad wead sisse tehtud. Alasdan selle eest Korralduswalitsuse ülemal kohustetäitjale colonel leitnant Kanep'ile märluse.

Eksaminiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjaministri Päewakäsk.

Nr. 493.

Tallinnas, 8. detsembril 1922 a.

Sõjaministeeriumis on väljatöötamisel ohwitseride teenistuskäigu ja auastmetesse ülendamise seadlus. Selle seadluse alusel on mõetud neeldamad põhimõtted, mis teistest sõjawägedes tarwilisel on, nimelt, et kohtole määramine sünnib atestaatiooni järele — madalamatel kohtadel peaaegjalikult wanus järjekorda alusel pidades, kuna kõrgematele kohtale määramine ainult liiduwäärt teenistuse eest sünnib, arwesse wõttes määratavate sõjalist ettemalmistust ja isikliku tublidust.

Koostöös sellega on ka auastmetesse ülendamine kawatsetud, nimelt nooremate ohwitseride kohtadel ainult väljateenitud aja eest, kompanii, eskadroni ja patari ülema kohtadel, s. o. kapteniks (wanem-leitnandiks) osalt väljateenitud aja eest osalt liiduwäärt teenistuse eest, wanematel ohwitseridel, s. o. majoriks (kapten-majoriks), kolonel-leitnandiks (kapten-leitnandiks) ja kolonelik (meriwäe-kapteniks), kui ka kindralitel (admiraalidel) — ainult liiduwäärt teenistuse eest.

Tähele pannes, et Wabakodusõja lõpust, mil väljateenitud aja eest auastmetesse ülendamine katkestati, ei ole mitte palju aega mööda läinud, ei leia mina praegu veel mitte wimaliku olemat ettepanekuid teha ülendamisels väljateenitud aja eest, küll aga leian tarwilikuks, et sõjawäelases, kes oma teoreetilise ja praktilise ettemalmistuse ja isiklise tubliduse tõttu filmapatrival kohtadel liiduwäärt teenistusega oma küpsust on üles näidanud, saaks auastmetes ülenдатud. Sellepärast annan wäe- osade ülematele lüha ettepanekuid teha ohwitseride auastmetesse ülendamisels liiduwäärt teenistuse eest, ja nimelt:

1) alam-laptenifi, kes teenivad kompanii, eskadroni või patareti ülema kohtadel — lapteniks;

2) leitnantifi ja alam-laptenifi, kes teenivad pataljoni ülema või kõrgematel kohtadel — lapteniks;

3) laptenifi, kes teenivad pataljoni ülema või rügemendi ülema abi kohtadel — majoriks (lapten-majoriks);

4) laptenifi ja wanem-leitnantifi, kes teenivad rügemendi ülema kohtadel — kolonel-leitnandiks (lapten-leitnandiks);

5) kolonel-leitnantifi (lapten-leitnantifi), kes teenivad rügemendi ülema kohtadel — koloneliks (meriväe-lapteniks).

Reid, kes wanemate ohvitseride kohtadel teenivad ja kes alalise sõjaväe ohvitseri teenistust veel ei ole omandanud, luban ülenemiseks ette panna ühe auastme võrra vähem, kui eelpool ette nähtud.

Ettepanek peab sündima harilikus autasu ettepaneku korras — iga ohvitseri kohta eraldi, alluvuse järjekorras, kusjuures kõik ettepanekud Sõjaministeeriumi esitatud peavad olema mitte hiljem, kui 31. jaanuariks 1923 aastal.

Et auastet kiiduväärt teenistuse eest keegi nõuda ei või, siis ei kuulu kirjawahetus nende ettepanekute kohta avalikkuse ette.

Suhin tähelepanu selle peale, et ettepanekud käesoleva päewakäsu põhjal ei kujuneks mitte järjekorralisteks ettepanekuteks wanuse järele, kuna selles päewakäsus mõeldud on ainult wäljapaistvamate wäejuhide kõrgendamise teenistuse huvides, mispärast ei või ka teha ettepanekuid nende peale, kes ainult rahulolewalt omi kohuseid täidawad.

- Diendus: 1) Minu päewakäst nr. 234 — 1920 a.
2) Seadlus kaitsemäe ohvitseride auastmete tabel: muutmise kohta (R. L. nr. 139—1922 a. — Sõjaväe R. L. nr. 3).

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsu.

Mr. 494.

Tallinnas, 9. detsembril 1922 a.

Räfin sõjawäelastele isikutunnistuste väljaandmisel korraldada järgmiselt:

Isikutunnistused peavad sõjawäelastele nende teenistusdokumentide põhjal välja antud olema.

Ohvitseridele ja s. ametnikkudele isikutunnistused välja anda kolme aasta peale, üleajateenijatele ja ajateenijatele sõduritele — kogu teenistuse aja kestmise peale.

Sõjawäelaste teenistusest vabastamise ja ühest wäeosast eht asutusest teise ülewimise puhul, tuleb sõjawäelastelt isikutunnistus ära wõtta ja edaspidiseks tarwitamiseks kõlbmatuks teha.

Ülewitud sõjawäelastele annab uue isikutunnistuse välja see wäeosja eht asutus, kuhu sõjawäelane on ülewitud.

Isikutunnistust peab iga sõjawäelane korralikult ja puhtalt alal hoidma.

Kaotatud isikutunnistus tuleb wastawal wäeosjal eht asutusel „Kiigi Teatajas“ maksumisetaks kuulutada ja selle asemele uus välja anda. Kuulutuse kulud kannab isikutunnistuse kaotaja.

Isikutunnistuste plankide nõudmisega tuleb Sw. Staabi Korralduswaltisuse poole pöörata.

Minu pmf. nr. 1138—20 nowembril 1920 a. maksumisetaks lugeda.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Eoos.

Nr. 495.

Tallinnas, 9. detsembril 1922 a.

Annan Sõjaväe Ringkonna Kohtu alla Narva linna
kohaniku Robert Ludwigi p. Fuhtund'i, teda süüdistades
R. S. art. 1455 ja S. N. S. art. 279 põhjal.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **S a r f a.**

Sõjainistri Päewakäst.

Tallinnas, 11. detsembril 1922 a.

Nr. 496.

Wähemate wäeosade kellel oma rügemendi kohtut asutatud pole ja kes 2 diviisi piirkonnas asuvad, rügemendi kohtu asjad käsen üleanda harutamiseks S. Rp. S. § 21 korras järgmiselt:

Wäeosa ja asutuse nimetus, millel oma rügemendi kohtut ei ole.

Wäeosa nimetus, mille kohtu all ilma kohtute wäeosade ja asutuste rügemendi kohtu asjad kuuluvad.

1. 2-se Diviisi staabi ja tema juurde komandeeritud wäiksemad wäeosad.	2-se Suurtükiväe rügemendi kohtu alla.
2. Sõjaväe Ringkonna Kohtu uurtja kantselei.	" " " " "
3. 2-se Diviisi Intendandi Walitfus.	Ratša rügemendi kohtu alla.
4. 2-se Diviisi Laatsaret.	" " " "
5. Tartu Maakonna Rahwawäe ja Raitseliidu staap.	2-se jalawäe rügemendi kohtu alla.
6. Peipsi Laewastiku Divisjon	" " " " "
7. Walga maakonna Rahwawäe ja Raitseliidu staap.	3 üksiku pataljoni kohtu alla.
8. Walga jaama komandantuur.	Soomusrongide Brigadi kohtu alla.
9. Wõru maakonna Rahwawäe ja Raitseliidu staap.	7-da jalawäe rügemendi kohtu alla.
10. Pefteri i maakonna Rahwawäe ja Raitseliidu staap.	" " " " "

Märkus: Kui tulewikus mingisugused muudatused tekiwad wäeosade koosseisus wõi uued wäeosad asutatud saawad, mis siin ettenähtud pole käsen wäeosa ülemale ettekanda komando järjekorras ühes oma eelnõuga, misjaguise riigemendi lohtu alla wastawas wäeosas tekiwad lohtu asjad peaks kuuluma.

Otendus: S. Ap. S. § 21, 22, Diviil 2 w. l. nr. 35855 ja Sõringül pmf. 111—21 a.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjaministri Päewakäsk.

Nr. 497.

Tallinnas, 11. detsembril 1922 a.

Minu päewakäsjuga nr. 12—1921 a. määratud komisjoni esimees kandis ette, et Sw. Warustuswalitsuse Ehituse ja Kor-
teri osakonna I töötalgu litwideerimise komisjoni liikmed:
praegu Sw. Warustuswalitsuses teenivad kapten Oskar Mar-
tenson, lipnik Aleksander Lest ja 3. üfikus jalawäe pataljo-
nis teeniw noorem-leitnant Heinrich Ruth on tähendatud töö-
talgut lorratult ja mitte nõuetekohaselt litwideerinud, mille tõttu
teine komisjon määrati talgu lõpuliikuteks litwideerimiseks.

Samuti on ka endise 6. Jalawäe polgu komisjon, mille
koosseisu kuulusid praegu tegewas sõjawäeteenistuses olewad
Sakala partisaanide üfiku pataljoni leitnant Aleksander Pär-
tel ja 6. Jalawäe rügemendi leitnant Aleksander Fürgen
ning tagawara wäes olewad: alam-kapten Kristjan Thomson,
noorem-leitnant Jaan Ombus, lipnik Helmuth Kontowski,
ja ohwitseri asetäitja Herman Matson — polgu wararaama-
tut lorratult rewideerinud, sellega neile polgu ülema poolt an-
tud käsku mitte täitnud.

Sarnase lorratu kohustetäitmise eest awalban ülewalnime-
tatud ohwitseridele noomituse.

Looban, et jarnased juhtumised edaspidi ei kordu. Kom-
misjone ei määrata mitte selleks, et kogu tulla, aega wiita ja
jälle laialt minna, waid et nende peale pandud ülesanded täpi-
pealt ja lorraltikult täidetak.

Siendus: Sõjaministri pmk. nr. 12—1921 a. määra-
tud komisjoni esimehe whk. nr. nr. 4241
ja 4367 — 7. 11. 22 a.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 498.

Tallinnas, 12. detsembril 1922 a.

Wabariigi Walitsuse poolt 6. oktoobril s. a. wastuõdetud ja minu päewakäsus 23. nowembrist s. a. nr. 472 awaldatud „Sõjamehe truuduse töötuse“ wormeli järele käsin truuduse töötuse andmist korraldada järgmiselt:

1) Diwiiside ja walitsuste ülematel truuduse töötuse andmiseks ilmuda 18. detsembril s. a. kell 10 Sõjainisteeriumi, kus neile saab minu poolt truuduse töötuse teksti ette loetud ja igalt allkiri wõetud.

2) Kõikides Sõjainisteeriumi walitsustes ja asutustes, peale Sw. Warustuswalitsuse, teeniwate ohwitseride ja ametnikkude truuduse töötuse andmist korraldada Sõjawägede staabi ülemal.

3) Sõjawäe warustuswalitsuses teeniwate ohwitseride ja ametnikkude truuduse töötuse andmist korraldada Sõjawäe Warustuswalitsuse ülemal.

4) Kõikides Sõjainisteeriumi walitsustes ja asutustes teeniwate erasiikute wande töötuse andmist, „Kõlgi Teatajas“ nr. 1 — 1920 a. awaldatud wande wormeli järele, korraldada käskudetähtjal Staap-ohwitseril colonel Simon'il.

5) Wäeosades ja asutustes, kus juba sõjawäelaste poolt truuduse töötus endiste wormelite järele ära antud, ei tule selle andmist uue wormeli järele mitte nõuda.

6) Väeosades ja asutustes, kus aga jenniajani ei ole veel üldse sõjaväelaste poolt truuduse töotust ja eraisikute poolt wande töotust ära antud, käsin wastawatel ülematel nende andmiseks korraldused teha.

Kõik sõjamehe truuduse töotuse ja eraisikute poolt antud wande töotuse lehed peawad alla kirjutatud olema ühtlasi nende poolt, kes truuduse ja wande töotuse täide wiinud.

Sõjamehe truuduse töotuse ja eraisikute wande töotuse andmine peab 1. jaanuariks 1923 a. läbi wiidud olema.

Diendus: Minu päewakäsi nr. 255-a — 19. 7. j. a.

S o o t s.

Rindralstaabi Rindral-Major

Sõjamineister.

Sõjainistri Päewakäht.

Nr. 499.

Tallinnas, 13. detsembril 1922 a.

Annari Sõja Ringkonna Kohtu alla 2. jalawäe polgu r/m. Peeter Leena p. Soriksep'a, keda süüdistatakse S. N. S. art. 136 ja U. N. S. art. 109 ja S. N. S. art. 273² järel.

L a r k

Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainistri eest.

Sõjainistri

310

Wäewakäsk.

Nr. 501.

Tallinnas, 14. detsembril 1922 a.

Sakala partisaanide ühikust pataljoniist nooremleitnant Konstantin Wehlmann komandeeritakse teenistuse kohuste täitmiseks 10. jalawäe rügemendi juure, 15. detsembrist j. a. armateel.

Ühendus: Sõjainistri pwl. nr. 414—1922 a.

Muus: Sakala partisaanide ühiku pataljoni ülema wõj. nr. 7826, 18. 11. 1922 a.

J. S o o t s

Rindralstaabi Rindral-Major.

Sõjainister.

Sõjainistri Päewakäst.

Nr. 502.

Tallinnas, 15. detsembril 1922 a.

1922 a. jooksul rewideeris Sõjainistiteeriumi poolt määratud komisjon lestaasutuste ja diivliki staabide kirjawahetuse pidamist ja leidis järgmised puudused:

1) Ei panda küllalt rõhku kirjawahetuse rutulise ja täpse pealse täitmise peale, ehk jälle täidetakse niivõrd hooletult, et vastus eneses kõiki andmeid ei sisalda, mis jälle uut kirjawahetust sünnitab.

2) Tihti torjub, et kiri ühest asutusest teisi, mis ühes ja samas linnas asuvad, posti teel saadetakse, kuna neid peaks kästjalgabega saadetama. Veel enam torjab filma, et ühes ja samas majas asuwate asutuste ja osakondade omawaheline kirjawahetus saadetakse ühest kohast teisi ümbrikutes ja veel, salajasel, koguni mitme pitsatiga kinnipitseeeritult. Niisugune torb on lubamata. Ühes majas asuwate asutuste omawaheline kirjawahetus peab saama edasiantud kästjalgabe kaudu, aga salajasenende isikute kaudu, kelle kätte salajane kirjawahetus on usalbatud, ilma ümbrikuteta ja pitseeerimata.

3) Bitemasifisulistel kirjadel puudub lühike kokkuvõtte äärepeal, mis mitte ainult ei tatiista registraatorite tööd, vaid wilumata registraatori käes saab raamatusse fiskekanne hoopis teise mõtte, kui see kirjawahetuses on.

4) Kantselei varustusega ümberkäimine on lohakas. Tihhti heidetakse kõrmale terwed lehed, mille peal ainult mõned üfistud sõnad, ehk tähed, või koguni pliiatfiga igasugused joonistused määritud on. Leidub ka kaustades lühikeste fifuga kirjafid, mis terwe paberi lehe peale on kirjutatud; on ka walgeid puhtaid lehta kaustades leida. Iga paberi lipakas, kuhu wähegi wõimalik midagi peale kirjutada, tuleb ärakasutada.

Tihhti peale on mõnes lohas kalli pafsu kaane paberiga kõi lauad kaetud selleks, et omanik finna igasuguseid märkufi ja kirjebufi peale teeks. Niifugune laudade katmine kalli paberiga, nagu rewideerimise juures felgus, kurdub õige fagedasti.

Ülemuse enese poolt kokkufeatud kirjad, kui nad felgelt ja arusaadawalt on kirjutatud, wõiwad kui eelkirjad (черновикъ) wastawas kaustas alal hoitud jaada ja ei tarwitfe fugugi nendest eraldi ärakirjafi wõtta.

5) Mitte kõi fiffetulewad kirjad ei kanta otfekohe fiffetulewasse raamatusse. On juhtumifi, kus kirjawahetus juba täidetult ära faadetakse, ilma fiffelantmata. See on lubamata nähtus, mis wõimaldab kirjade kaduma minemift.

6) Puuduwad raamatutes märkufed kirjade edafi andmise kohta, ehk on ainult wastuwõtja allkiri, mis teineltord nime asemel kahest tähest koosfeifab, või lõweraid jooni kujutab. Njajootful ja ifeäranis arhiiwidel on wõimata felgufele jõuda, kuhu kirjawahetus on läinud.

7) Mitte kõi kirjade ärakirjad kaustades ei ole õigeks tunniftatud. Puuduwad ka märkufed, kes neid üleülbfe on allkirjutanud.

8) Tihhti peale hoiawad fõjawäe afutufte ja wäesfabe ülemad raamatutesse fiffe landmatuid kirjafid oma käes. Ka fiffelantud kirjade omas käes hoitmine wäesfabe ja afutufte ülemate poolt on lubamata, feft see aitab kirjade kaduma minemifele kaasa ja tihhti taliftab nende täitmift õigel ajal. Niifugune lord ei wõimalda ka kontrollerijatel felgufele jõuda, kas kirjawahetus täidetud, ehk täitmata.

9) Mõnedes asutustes kantakse terve kirjawahetuse fisku raamatusse pea täieliselt sisse, mis tööd pikendab ja raamatute arvu suurendab. Kirja fisku tuleb raamatusse sisse kanda lühikalt, kuid arusaadavalt.

10) Leidub asutusi ja wäeosasid, kus sõjawäelaste teenistuse lehtedesse ka kõige weiksemad karistused sisse kantakse, mis koguni seaduse wastane. Teenistuse lehte kantakse sisse ainult nuhtlused, mis kohtu poolt peale pandud.

11) On asutusi ja wäeosasid, kus salajane kirjawahetus adjutandi ehk ametniku laua sahtlis, wõi puust kapis, ühes teiste kirjadega, alal hoitakse.

Et wõimata on igale weikelele wäeosa üksusele raudkappi muretseda, tuleb siiski salajase kirjawahetuse kindlas kohas hoidmise eest rohkem hoolitseda.

12) Tuleb ka nõuda, et adjutandid, kantsleide ülemad, ametnikud ja ka kirjutajad, kohtade wahetamise puhul, kõik nendele alluwad tööd korras üle annaksid. Siis ei korduks kirjawahetuses korralagedust nende pidajate ja täitjate poolt ja ei leiaks ka maad wabandused, et „see ei olnud minu ajal“. Wäeosa ehk asutuse ülem wastab kõige temale usaldatud asutuse tegewuse ja hea korra eest, mispärast nendel tuleks ka aegajalt oma kaastööliste tegewust kontrollleerida ja korraliku töötamist nõuda.

Nõuan sõjawäe osade ja asutuste ülematelt, et nemad wiibimata abinõud tarwitusele wõtaks ülewalkirjeldud wäärnõutuste kõrwaldamiseks.

J. S o o t s
 Kindralstaabi Kindral-Major,
 Sõjaminister.

Sõjainistri Päevakäsk.

Nr. 503.

Tallinnas, 15. detsembril 1922 a.

Sõjaväe ringkonnakohtus, kohtuistungisel 10. novembril s. a. otsustas 7. jalaväe rügemendi leitnant Arnold Mithli p. Eibrecht'i mõista S. N. S. §§ 141 ja 145 põhjal teenistusest tagandamisele.

Kohtutulud panna süüdimõistetud Eibrecht'i peale, aga tema maksujõuetusel võtta riigilaska lenda.

Sõjaväe ringkonnakohtu otsus astus seaduslikku jõusse 20. novembrist 1922 a.

Märkus: Teenistusest tagandamine on seotud tagajärgedega, mis on ette nähtud S. N. S. § 44.

Diendus: Sõjaväe profurdööri whl. nr. 7288, 4. detsembrist s. a.

J. S o o t s
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainister.

Sõjainistri 320
Päewakäsu d.

Nr. 504.

Tallinnas, 16. detsembril 1922 a.

Rinnitan Sõjawäe Trükitoja töblistele-erakaitsele, Sõjawäe Trükitoja ja Tallinna trükitööliste ühifuse wahel 15. detsembril j. a. tehtud uues kollektiiv lepingus ettenähtud palganormid, 16-ft detsembrist j. a. arwates.

Minu päewakäsi 18-ft juulist 1921 a. nr. 432 lugeda raktsuwusetaks.

J. S o o t s
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainister.

Nr. 505.

Tallinnas, 16. detsembril 1922 a.

Paljud sõjawäeosad ja asutused ei dienda õigel ajal arweid Sõjawäe Trükitojas tehtud tööde eest, mis halwawalt Trükitoja operatsioonide peale mõjub.

Mõuan Sõjawägede Ülemjuhataja päewakäsu 25-ft oktoobrist 1919 a. nr. 680 täpisealt täitmist.

Raha tuleb ära maksta mitte Korralduswalitsuse Kantselei ojatonda, waid otsekohe Sõjawäe Trükitoja Kantseleisse.

J. S o o t s
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainister.

Sõjainistri Päewakäsu d.

Nr. 506.

Tallinnas, 19. detsembril 1922 a.

Sõjaväe Staabi ülem, Kindralstaabi Kindral-Major Lill jõudis 17. detsembril Wenemaal tagasi ja asus oma oiselohele lohusetäitmisel.

Diendus: Minu päewakäst 1922 a. nr. 481.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjainister.

Nr. 507.

Tallinnas, 19. detsembril 1922 a.

Luban igast suurtükiväe rügemendist 3 hobust al-ohvitseride Kooli õpebatarei juurde kuni batarei õpeaasta lõpuni komandeerida.

Diendus: Suurtükiväe Inspektori wahetiri 15. 12.—
22 a. nr. 1416.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjainister.

Tallinnas, 20. detsembril 1922 a.

Minu poolt 18. mail 1921 a. kinnitatud Wabariigi Ohwitseride Kogude ja Keskloju Põhikirja muudan järgmiselt:

Par. 44 ettenähtud liikmemaksu wähen dan 2% päält 1% pääle.

Par. 119 ettenähtud $\frac{1}{4}$ oma liikmetelt sissetulnud liikmemaksudest maksawad ainult Tallinnas asuwad ohwitseride kogud keskloju üllespidamiseks, kuna wäljaspool Tallinnat asuwad ohwitseride kogud ainult $\frac{1}{8}$ oma liigetelt sissetulnud liikmemaksudest selleks otstarbeks maksawad.

Siendus: Ohwitseride keskloju peakoosoleku otsus 17. detsembrist 1922. a.

J. S o o t s
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjaminister.

Sõjaministri

Päewakäsk.

Nr. 509.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

§ 1.

Käsin kõigi sõjaväe osade ja asutuste ülemaid, warandusliikist seisju 1-ks jaanuariks 1923 a. kindlaks teha, selleks wäeosades ja asutustes olevate riigivaranduste, wäärtuste ja warustuse täielised nimetirjad 2 eksemplaaris, iga warustuse liigi kohta eraldi, naturis (s. t. tegelikult waranduse seisust) kokkuseada, milledest 1 eksemplaar Sw. War. Wal. Raha-Urwe Djaconda ja teine — wastawa osakonda, kelle alla warustus kuulub, 15-ks weebruariks 1923 a. saata.

Nimetirjadesse üleswõtta kõik warustus ja warandus, selle peale waatamata, kas see ladudes tagawarana seisab ehit meeskonna tarwitada on. Peale nimetirjade kokkuseadmist need raamatutes näidatud arwudega ärawõrrelda ja lahuminetute puhul wahed ärajelgitada. Wahede selgitamise tagajärgedest Raha-Urwe Djaconda sellekohased teated 1-ks märtsiks 1923 a. saata.

§ 2.

Nimetirjade kokkuseadmisel käsin wäeosast ja asutust warustust ja warandust järgmiseit liigitada:

1) Intendantline warustus: ihulatte, ratmed, jalanõud, ihu ja woodi pesu, sööginõud, kõõgiriistad, weo- ja sõidu abinõud (välja arwatud telefoni laarikud) hobuseriistad, riiete valmistamise ja kingsepa töökojade sisseseaded ja tööriistad.

2) Tehniline varustus: sapõõri varustus, mehaanilised liikumise ja mesabinõud, telefoni laarikud, masinad ja nende tagawara osad, töökodade fiskeadad ja tööriistad, peale p. 1 ja p. 4 ettenähtud fiskeadete ja tööriistade, (tööriistade nimekiri on War. Wal. Ülema ringkirjas nr. 1 — 1922 a. avaldatud), Lennuwäe ja Säbetelegrafi erivarustus, õpetabinettide fiskeadad, väljatelefonid ja fide materjaal.

3) Ehituse ja Porteri Djalonna varustus: lafarmute ja hoonete fiskeadad, tuletõrje abinõud, elektri-walgustuse fiskeadad, ehituse materjaalid, kütte ja walgustuse aineid ja n. ed., (nimetusel avaldatud Sw. War. Wal. Ülema ringkirjas nr. 2 — 1922 a.)

4) Sõjariistade Djalonna varustus: sõjariistade parandamise töökodade fiskeadad ja tööriistad.

5) Meriwäe erivarustus: (Merejõudude Staabi Tehnika Djalond) ujuwad abinõud ja nende tarbeasjad, mere-sõidu tarberistad, sõjalaewade inseneeriline ja tehniline varustus, laewade inventaar ja n. ed., (Sw. War. Ülema Käst 1920 a. nr. 27).

6) Sõjawäe Terwishoiu Walitfufe varustus: arstirohud, arstiriistad, igasugune sanitaar varustus ja haigemajade erifiskeadad.

7) Looma Terwishoiu ja Hobustega warustamise osalonna warustus: hobused, looma arstimise abinõud ja rohud, igasugune weterinaar erivarustus.

8) Mitmesugune warustus: majandusline ja lantslei inventaar, spordi abinõud, muusika riistad, raamatukogud ja igasugune warustus, mis eelpoolnimetud liikidesse ei kuulu.

Märkus A: Punkt 8 ettenähtud warustuse nimekiri tuleb ühes eksemplaaris otsetohe Kaha-Arwe Djalonda saata.

- Märtus B:** Väeosfabel ei tule teateid anda: toibuainete, hobusemoona, parandusmaterjaali, määrdeõlide, kütteainete ja n. ed., ülejääkide kohta, kui nende tagamarad üle ühe kuu tarvitamise normi ei ulata.
- " **C:** Sõjariistade ja laskehoone kohta sõjaväe osafabel teateid anda ei tule.
- " **D:** Suuremat parandust tarvitaw inventaar (veoabinõud, masinad j. n. ed.) näidata eraldi, kus juures wigastuse suurus %/0/0 äratähendada.
- " **E:** Eratöökohtadele ja isikutele ümbertöötamiseks antud toibu ja tarbeained, mis, 1-ks jaanuariks 1923 a. ümbertöötatult weel tagasi ei ole saanud, tulewad niisama eraldi näidata.

§ 3.

Djafondade ja Diwiifi Intendantuuride töökojad ja ladud: teatawad ladu tegeliku seisju, millega raamatud pr. 1 ettenähtud tingimistel kokkukõlla viidud peavad saama, seisju waranduse allumuse suhtes liigitamata jättes. Ladudes alal olem pruugitud, kuid tarvitamiseks kõlbulik, warustus näidata eraldi.

Töökojad, kes majanduslikelt iseseiswad ja sellel wastaw raamatupidamine sisseseatud, annawad waranduslike seisju asemel 1-ks jaanuariks 1923 a. bilanfi, tähtajaga 31-sel märtsil 1923 a. Töökojad, kus sellekohast raamatupidamist ei ole, annawad majanduse alal waranduslike seisju pr. 2 ettenähtud korras; töökoja sisseseade, materjaali ja pooleli olemate tööde seisju 1-ks jaanuariks 1923 a. tähtajaga 1-ks märtsiks 1923 a.

Räesolewas paragrafis ettenähtud ladud ja töökojade seisju kokkuseada 2 eksemplaaris, milledest üks Sw. War. Wal. Raha-Arwe Djafonda ja teine Djafonda, sellele töökojale ehitatud ladu allub, joata.

§ 4.

Sõjamineisteriumi liitumata ja liituma waranduse kohta 1-ks jaanuariks 1923 a., mis selles paragrafis nimetatud Walitsused ja Osakonnad waldawad, käsin osakondade ja walitsuste Ülemaid nimekirjad kokkuseada ja need ühes eksemplaaris Sw. War. Wal. Raša-Urwe Osakonda saata. Kõik liitumata warandused peawad Osakondade poolt ärahinnatud saama: Wabariigi lestimisel ostetud warandused — tegeliku wäärtuse ja ülewõetud riigwarandused — 1914 a. hinna kuldrublaades lärele, selle juures igonemise ja kulumise %/0 maha arwates ja 1-sel jaanuaril 1923 a. makswat kuldrubla kurefi alusel wõttes.

1) Ehituse ja Korteri Osakond:

- 1) Pooned, krundid, ehitused, sadamad, fillad, kaewud, kanali-
jatsoonid, raudteed, metsad, maaalad, weerew koosseis,
jõujaamade sisseseaded ja n. ed.
- 2) 1-sel jaanuaril 1923 a. pooleli olewad ehitused ja kapitaal
remondid.

2) Sõjariistade Osakond:

Sõjariistade ja lastemoona seis terve sõjawäe kohta, üffit-
asjaliste nimetusteta, hinnaliselt-kogusummas.

3) Rindralstaabi Side:

Sõjawäe telefoni ja telegrafi liinid ja juhed ühes aparaa-
sidega, hinnaliselt-kogusummas.

4) Merejõudude Staabi Tehnika Osakond:

Laewad ja ujuwad abinõud, hinnaliselt-kogusummas.

§ 5.

Käsin Walitsuste ja Osakondade Ülemaid wäesjabelt saa-
bud warustuse nimekirjad peetud raamatutega wõrreiba, kus
sellekohased raamatud sisseseatud, igasugused lahkuminekud ära-
selgitada ja wäesjades 1-ks jaanuariks 1923 a. alal ol-
wa waranduse ja warustuse kohta kokkumõtte 15-ks märtsiks 1923
a. Sw. War. Wal. Raša-Urwe Osakonda saata.

Sw. War. Wal. Raha-Arwe Osakonne Ülemal wäeosabelt
 saadud warustuse nimekirjadesse sissekantud warustuse otstarbe-
 kohane liigitamine läbiwita ja inventuuri koktuwõtte arwestada.

Et wõimalik oleks nimekirjades näidatud warandusliiki seisu
 korralikult hinnata ja arwestada, on tarwilik, et nimekirjades
 üleswõetud warandustel ja warustusel oleks äratähendatud kõik
 nende wäärtust äramääravad omadused. Selleks awaldan siin
 juures mõnede materjaalide nimekirjasse üleswõtmise kawa.
 (Lija nr. 2).

Igasugusi täiendawaid juhtnõure ja seletusi selle päewaläsu
 piires annab Sw. War. Wal. Raha-Arwe Osakond.

Päewaläsu põhjal saadetakwad andmed käsin salajastena
 esitada.

Lija: Nr. nr. 1 ja 2.

J. S o o t s

Rindralstaabi Rindral-major.

(Iligi nimetus.)

1. jaanuariks 1923 a.

Diendus: II-ne eksemplaar saadetud Sw. W.W.

Dafonda jaan. 1923 a. Nr. all.

Järjel. N. N.	Nimetused	N r w.		Wäeosa märkused.	Sw. W. W. Dafondade märkused.
		tükk	Kaal ehl mõdt.		
1					
2					
3					
4					
5					

1 lahtris märgitakse warustuse nimetuste järjekorra N. N.

2 " nimetused.

3 " tähendatakse arv, kaal ehl mõdt.

4 " teeb wäeosa tähendused § 1 ettenähtud lohtuminekute kohta (kui lohtuminekuid ei ole jääb märkus ära), § 2 märkuses D ettenähtud ja igajugu täiendavad seletused, mis tema seisukohalt tarwilistena paistavad.

5 " Sw. W. W. Dafondade märkused arwestamise ja hindamise kohta.

Nimetirja algul tehakse diendus:

Sw. W. W. Raha-Urwe Dafonda saadetawal eksemplaaril, millal ja misjaguse nr. nr. all II-ne eksemplaar wastawa Dafonnale saadetud. Dafonnale saadetawal eksemplaaril — seesoma Sw. War. Wal. Raha-Urwe Dafonda saatmise kohta.

Allakirjutavad: Wäeosa ehl afutuse ülem, Mejaniduse ülem ja ohwitser ehl ametnik, teise alla warustus otselõhe kuulub.

L. Rothberg.

Kolonel

Sw. Warustuse Wäeosa Ülem.

Nimetused.	Andmed, mis nimelirjades „nimetuste“ lahtris aratähendada.	Arvestamise viis
Krossid.	Materjaal millest tehtud (vasi, teras, manilla jne.)	Raal.
Kibed, nõõrid.	Materjaal millest tehtud (kanep)	Raal.
Kettid.	Materjaal (teras, raud), lüül Φ	Raal.
See woolitub.	Materjaal (riibest, gummist), läbim.	Pikkus.
Telefoni ja elektri kaabel.	Vähimõõt, andmed isolatsiooni üle jne.	Pikkus.
Lauad, palgid, lattid.	Puu sort	Rubil jalgades.
Rasiva rihtmab.	Materjaal (nahk, riibest jne.), laius	Pikkus.
Spiraal puurid.	Sariit ehk isekarastav teras, läbim.	Arv.
Viltid.	Profiil (poolümargused, kolmekantslised jne.) jämedalt (B) ehk peenelt (S) raiutud	Pikkus ja arv.
Ühikud masinate jaoks: rihma ja hoorattad, laagrid, krossid, võlvad jne.	Materjaal (raud, malm, teras, vask jne.) mõõdud	Arv ja kaal.
Jõumasinad.	Süsteem, hobuse jõud, firma, kui kaua töötanud jne.	Arv.
Elektromootorid ja dünamod.	Vaheldava ehk alatise voolu, hobuse jõud, firma, tüüp, nr.nr., voltide ja ampeeride arv	Arv.
Treipingid, hoovelpingid, puurmasinad, pressid, talid, viinid jne.	Iseloomustavad andmed ja mõõdud, firma jne.	Arv.
Sõidu ja veo autod.	Firma, nr.nr., kandejõud ehk mitmeisemeline, mootori nr., hobuse jõud jne.	Arv.

Mõistatult iga masin eraldi tähenbada.

L. Notberg
 Kolonel
 Sõjaväe Varustusvalitsuse Ülem.

Sõjainistri Päevakäsu d.

Nr. 510.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

Luban määrata erasisu Alfred Lusikas'i 2. Suurtükiväe rügemendi 4. patarai asjaajaja lohuste täitjaks, 1. detsembrist j. a. armates.

Märkus: 2. Diviisi staabi ülema raport nr. 8796, 28. 11. 1922 a.

M. Larfa
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainistri eest.

Nr. 511.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

Lagawarawäe nooremleitnant Jefim Feodorow on Petserimaa Panikowitschi walla elanikkude perekonnanime määramise komisjoni otsusel, Wabariigi walitsuse poolt 29. juunil 1921 a. wastuwõetud määruse põhjal (M. L. nr. 58—1921 a.) omandanud perekonnanimeks „Litwit“.

Lähendatud nimetus nooremleitnant Litwit'i teenistuslehte ja dokumentidesse kanda.

Märkus: Panikowitschi wallawatitsuse tunnistus nr. 2836—9. 1. 1922.

M. Larfa
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainistri eest.

Mr. 512.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

Luban määrata eraisiku Woldeemar Sooni'i Sw. Warustuswalitsuse ehituse ja korteri osakonna wanema ehitustehniku kohuste täitjaks, 15. detsembrist j. a. arwates.

Märkus: Sw. Warustuswalitsuse ülema whl. nr. 4835, 9. 12. 1922 a.

M. Larfa

Rindralstaabi Rindral-Major,
Sõjainistri eest.

Mr. 513.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

Luban määrata eraisiku Rudolf Tomander'i Sw. Warustuswalitsuse ehituse ja korteri osakonna raamatupidaja kohuste täitjaks, 15. detsembrist j. a. arwates

Märkus: Sw. Warustuswalitsuse ülema whl. nr. 4743, 6. 12. 1922 a.

M. Larfa

Rindralstaabi Rindral-Major,
Sõjainistri eest.

Nõ 514.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

Tallinna-Haapsalu Riigukoju kriminaal osakond kohtuistungil 8. aprillil j. a. kuulas ära 10. Jalawäe rügemendi alam-lipten Paul Kärmi'i süüdistusaja N. S. § 1666 järelle ja otsustas mõista N. S. §§ 1666, 31 — 5 astme, 134, 135, 33 — 2 astme ja 148 põhjal kahetsats kuuls wangi Wiigi isedraliste lobaniku diguste kaotamisega ja N. S. § 58¹

ettenähtud tagajärgedega, arwesse wõttes R. S. § 152 põhjal eeluurimise wangistust — 4 kuud.

See otsus läks seaduslikku jõusse 6. mail 1922 a.

Märkus: Kohtupalati protokoll nr. 5834,
8. S. 22 a.

A. Sarla

Rindralstaabi Rindral-Major,
Sõjainistri eest.

Nr 515.

Tallinnas, 21. detsembril 1922 a.

Minu päewaläsjuga 31. 10. 20 a. nr. 1079 Sõjawäe Majanduse Ahhhusiele Sõdurite Poobide Walitsuse likwideerimisel laenu näol üleantud, poobide tegewuse kestwusel sõjaajal kogunud puhtalaasu summaft luban Sõjawäe Majanduse ahhhusel wäljaanda Tartu Garnisoni Ohwitseride Kasinole ilma %/0-
beta laenu näol 200.000 marka wõla kustutamiseks, mis on tekinud ühenduses 2-se diwiisi sõjawäelaste olukorra paran-
damisega.

Laenu tagasimaksu tähtajaks määran 25-da septembri 1923 a.

J. Soots

Rindralstaabi Rindral-major,
Sõjainister.

Nr. 516.

Tallinnas, 22. detsembril 1922 a.

Uwaldan teadmiseks, et Riigikohtu Administratiiv Osa-
tonna otsuse nr. 43—1921 a. põhjal (Riigi Teat. nr. 129/
130—1922 a. lisa) läiwad riigimaranduste osjoni teel müü-
mise protokollid tempelmaksu alla tempelmaksu tariifi 6/23
järel, s. o. 1% üleüldisest müügil saadud summaft, tulud
mahaarwatud. — Tempelmaksuks wõetaw kogusuma ei wõi
aga alla 6 marka olla.

Tempelmaksu tulud kannab waranduse osija. Tempelmaks
krabiendada ülemaltähendub tariifi järele tempelmarkidega, mida
enampakkumise protokollile peale pannakse ehk sularahas ren-
teise fiksemakssta ja rentei kviitungit protokollu juure lisada.

A. Larfa
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjaminiistri eest.

Sõjainistri B ä e w a k ä s t.

Nr. 517.

Tallinnas, 23. detsembril 1922 a.

20 sarwlooma hinna 179.370 marga filtiiv akti abil 1 diviisi intendantuuri summadest lörwale toimetamise asjus annan Sõjawäe Ringkonna kohtu alla enblise 1 jalawäe diviisi intendantid al. leitnant Wende S. N. S. art. 229, end. ja lawäe diviisi intendantid majanduse ülema L. t. f. am. a. t. August Mihli p. Kraus'i N. S. art. 13 ja 362 ja S. N. S. art. 232 j. 3 p. 2 ja Narwa linna kodaniku August Peetri p. Küttis'e N. S. art. 14 ja 1681 põhjal.

Selles samas asjas lõpetan ära süüdistuse andmete puus-
busel eeluurimise f. am. August Pahla, f. am. a. t. August
Krupp'i ja sw. am. Oskar Wäärt'i kohta, mis oli tõstetud
N. S. art. 13 ja 362 tundemärkide järele.

A. P a r t a
Kindralstaabi Kindral-majoor,
Sõjainistri eest.

Päewakäsk.

Nr. 518.

Tallinnas, 22. detsembril 1922 a.

Minu päewakäsu 7. juunist 1922 a. nr. 244 alusel olid korraldatud Suurtükiväe Inspektori poolt katsed nende batareide ülematele, kes kewadel ainult rahuloldawalt hinnatud said ja nende ohwitseridele, kes hiljuti teistest wäeosa liikidest suurtükiväkke juurde komandeeritud olid, sinna ülewõtmiseks:

Katsed tagajärjed olid järgmised:

Järjel. nr.	Wäeosa	Auaste ja nimi	Komisjoni hinne
1	3. Suurt. rügem.	Kapten Treder	Hea
2	1. " "	Al.-kapt. Martinson	Hea
3	3. " "	" Tiits	Rahuloldaw
4	1. " "	Leitnant Paulson	Rahuloldaw
5	1. " "	Al.-leitn. Bazo	Rahuloldaw
6	Soomusr. brig.	" Uuetoa	Hea
7	2. Suurt. rügem.	" Sawi	Hea
8	1. " "	Lipnik Kutusow	Rahuloldaw
9	1. " "	" Fedorow	Hea

Sellega on siis baterei ülemad oma teadmised tarwilisele kõrgusele wõinud. Teised ohwitserid lugeda lõpulistult suurtükiväkke ülewõtmiseks.

M. Parla

Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjainistri eest.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 519.

Tallinnas, 29. detsembril 1922 a.

§ 1.

Uualdan teadmiseks ja täitmiseks Sõjanõukogu poolt 19. 12. 22 a. kinnitatud juhtnõbrid Wabariigi Walitsuse poolt 27. oktoobril 1922 a. wastuwõetud seadluse „Raitsewäe ihukatte ja rakmetega warustamise kohta rahua ajal“ elluwõimiseks (R. T. nr. 139 — 1922 a.)

Viisa: juhtnõbrid.

§ 2.

Rõigil wäeosadel jaanuari kuu jooksul juhtnõbridest ette nähtud aruanded kokkuseada, nende põhjal wäeosades olemas warustus 1923 aasta raamatutesse sisse landa ja sis 1923 aasta peale tarwisminewa warustuse peale nõudmised Sw. Warustuse Walitsuse Intendantuuri osakonda mitte hiljem 10. weebruari sisseanda. Nende nõudmistest põhjal Intendantuuri osakonnal 1923 aasta warustus wäljaanda, tähelepanemata jättes wäeosade endiseid nõudmisi.

U. S a r l a.

Rindralstaabi Rindral-Major,
Sõjainistri eesk.

Sõjandusloogu poolt kinnitatud 19. 12. 22 a.
protokoll nr. 137.

Suhtnõõrid

Wabariigi Walitsuse poolt 27. oktoobril 1922 a. wastu-
wõetud seadluse „kaitsewäe ihukatte ja rakmetega warustamise
kohta rahua ajal“ elluwõimiseks § 40 põhjal (R. L. nr. 139—
1922 a.)

Uue warustusewiisi peale üleminekut teostada järgmiselt:

A. Jalanõude ja ihupesuga warustamise alal
(kaitsewäe kraami warustustabel nr. 1.)

1. Üjateenijaid kaitsewäelasi, kes 1923 aastal ja pärast
seda teenistusse ilmuvad warustada jalanõude ja ihupesuga
uue seadluse järele.

2. Üleajateenijatele enne 1. I. 23 a. wäljaantud ihupe-
su, samuti ka enne 1. X. 22 a. wäljaantud jalanõude, tähtaja
lõpuks lugeda 31. XII. 22 a., mis ajast nad üleajateenija
omanduseks lähewad.

Üleajateenijatele 1. X. 22 a. kuni 1. I. 23 a. wäljaan-
tud jalanõude tähtaja algu lugeda esimesest jaanuarist 1923 a.

1923 aastal warustada üleajateenijaid jalanõude ja ihu-
pesuga esimese teenistuse aasta määral.

3. Üjateenijatele kaitsewäelastele, kes enne 1. I. 23 a.
teenistusse ilmufid, jääwad lätte enne 1. I. 23 a. wäljaantud
jalanõud ja ihupesud, kus juures need asjad, mis selleks ajaks
endiste tähtaegade järele oma aja wälja teeninud, sõburi oman-
duseks lähewad, kuna mitte wäljateeninud asjade tähtaja algu
lugeda wäljaandmise kuu 15 päewast ja tähtaja kestuwust endiste

normide järele (Sõmini. päewakäsi nr. 1049 — 20 a.) Rõiki neid asju täiendada 1. I. 23 a. halates kuni sõduri teenistuse aja lõpuni uute tähtaegade järele, kus juures nad sõduri teenistusest wabastamisel ta omanduseks lähewad, peale wiimase wäljaantud paari saabaste, misjaguseid ainult siis sõduri omanduseks loetakse, kui nad selleks ajaks mitte wähem nelja kuud wäljateeninud; wastasel korral wõetakse saapad tagasi ja nad lähewad wäeosa omanduseks.

Räesolewas punktis ettenähtud jalandude ja ihupestu täiendamisel tuleb eimeses järjekorras ära kasutada wäeosade ladudes olemas olewad pruugitud asjad, mis oma tähtaega uue tabeli järele weel wälja pole kannud ja kandmiseks kõlbulikud.

4. Eelmises (3 p.) punktis ettenähtud sõdurite peale antakse wäeosadele 1. I. 23 a. halates kuni sõduri teenistuse aja lõpuni pooltaldu ja kontsa plekka arwates, et uued wäljaantud saapad peawad ilma parandamata kolm kuud wastu panema ja pooltallad ning kontsapekid kolm kuud wälja kandma.

5. Pruugitud jalandude ja ihupestu wäljaandmisel arwastada neid poolel määral, filmaspibades uusi tähtaegasi.

6. Kui wäeosade ladudes olemas jalandud ja ihupestu, mis oma aega pole wäljateeninud, kuid kandmiseks kõlbmatud, siis peab wäeosa jeda komisjoni läbi kindlaks tegema. Komisjoni peawad kutjutud olema diwiisi eht wastawa intendandi ja riigi kontrolli esitajad. Altiide lõpulik kinnitamine kuulub Sw. Warustuse Walitsuse ülema wõimkonda.

7. Rõik wäeosa ladus olemas olewad uute tähtaegade järele wäljateeninud jalandud ja ihupestu, samuti ka eelmise (6) punkti järele kõlbmataks tunnistatud asjad, lähewad wäeosa omanduseks.

B. Riidetega warustamise alal (kraami warustustabelid nr. nr. 2, 4 ja 6.)

I. Wäeosa warustusmäära kindlaks tegemine.

1. Wäeosade warustuse koosseisule ja koosseisust üle-eht alamäära peetawate sõdurite, kui ka wälispostide, arwu kindlaks määramiseks esineda wäeosadel seaduslikes korras.

II. Warustuse arvestamine.

1. Wäeosjades olemas olemad riide warustust ülewiia iga warustuse artikli ükste tähtaja peale, mille algu lugeda esimesest jaanuarist 1923 a. Ülewimisi teostada järgmiselt:

a) Uut warustust, mis wäeosjades-ladudes esimeseks oktoobris 1922 a. olemas oli ja mis neile toolest ajast hakates kuni 1. I. 23 a. wäljaantud, wõtta arwesse täiel määral.

b) Enne 1. X. 22 a. tarwitusele wõetud warustust arwestada nii moodi — kui asjad eniste tähtaegade järele esimeseks jaanuariks 1923 a. mitte rohkem $\frac{1}{4}$ landwuse tähtajast wälja põle teinud, tulewad nad mitels lugeda ja täiel arwul arwesse wõtta; kui asjad üle $\frac{1}{4}$, kuid mitte rohkem $\frac{1}{2}$ tähtaega wäljateeninud, siis wõetakse iga kätte prungitud asja asemel, üks wastaw uus asi arwesse; asjad, mis üle $\frac{1}{2}$ kuid mitte rohkem $\frac{2}{3}$ tähtajast wäljateeninud, wõetakse arwesse ühe kolmandiku wõrra; kõik asjad, mis esimeseks jaanuariks 1923 a. üle $\frac{2}{3}$ landwuse tähtajast, ehk selle täielikult, wäljateeninud lähewad wäeosja omansuseks. Wiimased kustutakse tähtaegse warustuse arwelt maha ning wõetakse wäljateeninud warustuse arwele jebawõrd kui nad wäeosjades weel olemas.

c) Wäeosjadele Intendantuurist wäljaantud ja weel wäljaantawaid prungitud asju arwestada poolel määral ning toltu-
kõlas käesolewa punniga.

2. Selmise (1) punkti põhjal ükste tähtaja peale ülewiidud warustuse kohta hakawad tabelites ettenähtud uued tähtajad maksma esimesest jaanuarist 1923 a.

3. Spetsiaal riietega, kui need laitsewäes weel tarwitusel ei ole, kuid tabelites ettenähtud, hakata warustama esimesest jaanuarist 1924 a.

4. 1923 aasta peale wäeosjadele wäljaanda tabelites ettenähtud aastane määr, peale nende asjade, milledega eelmise punkti (p. 3) järele 1. I. 24 a. warustama hakata.

Märkus: Raawäele kuubest wäljaanda 100% loos-
seisu peale.

5. Kui pärast varustuse üldise tähtaja peale ülewilmist (p. 1) ja 1923 aasta normi lätteleaamist (p. 4) selgub, et wäeosa ei ole tähtaegset warustust tabelites ettenähtud määral, siis nõuab wäeosa puudujäägi Sw. Warustus Wastitusest wälja. Kui wilmane ei junda puudujääli lorraga wäljaanda, siis teeb ta seda järjekorpa iga aasta nii, et wastawa asja esimese tähtaja lõpuks oleks wõlg tasutud.

6. Kui jälle selgub, et mõnes wäeosas pärast warustuse üldise tähtaja peale ülewilmist (p. 1) ühes 1923 aasta peale wäljaantawa normiga (p. 4) tähtaegset warustust saab üle koosseisu olema, siis peetakse ülemäär 1923 a. normist (p.4) finni.

7. Käesolewate määruste järele üldise tähtaja peale ülewilmise kohta seab wäeosa täieliku aruande koku. Wiimaseid waatab läbi, kontroleerib koha peal oma esitajate kaudu ja kinnitab diwisi eht temale wastaw ülem. Aruannete läbiwaatamisest tuleb riigikontrolli teatada. Kinnitatud aruande põhjal kannab wäeosa esimeseks jaanuariks 1923 a. järelijäänud tähtaegse warustuse nimetatud aasta raamatutesse sisse.

Märkus: Asjade arwestamisel, kui nende endine tähtaeg ei olnud määratud, täsitada tabelites ettenähtud uusti tähtaegasi.

C. Katmetega warustamise alal (kraami warustustabel Nr. 5).

1. Wõõrihm, weepubeli kott, püsfi rihm nahast, püsfitiku tupp, mõega rihm sangrihmaga, granaadi kott, kannused, signaali wiled, signaali sarwe lände rihm, signaali wile nõõr:

a) 1. X. 22 a. kuni 1. I. 23 a. wäeosadele wäljaantud tähtaeg lõpeb 31. XII. 27 a.

b) Enne 1. X. 22 a. wäljaantute tähtaja algu lugeba wäljaandmise aasta 1. jaanuarist ja tähtaja kestwust wiis aastat.

2. Palitu sidumise rihm, püsfi rihm presendist — kujukutud, padruni takt wõõrihmale, presendist; supi katlate plektist:

a) 1. X. 22 a. kuni 1. I. 23. a. wäeosadele wäljaantute tähtaeg lõpeb 31. XII. 25. a.

b) Enne 1. X. 22 a. wäeosadele wäljaantute tähtaja algu lugeda wäljaandmise aasta 1. jaanuarist ja tähtaja kestwust kolm aastat.

3. Supi katlale wäsest ja aluminist:

Tabelis ettenähtud alumin ehk wäsest supi katlalese tarwitusele wõtmise üle saab erikorraldus tehtud.

4. Selja kott ehk raanits, weepudel, tagawara padrundi tass, rinna padrundi tass, padrundi tass wöörrihmale nahast, rewolwri tupp nõõriga nahast, signaali sarwed, jalawäe labida kott, jalawäe kirwe tupp jalawäe koblase tupp, sapöörlabida kott, sapöörlkirwe, sae, koblase, pöitle, puuri oherdi tüped; tööriistade kott, telefoni aparaadi kott, instrumendi kott:

a) Usjabega, mis kaitsewäes, weel tarwitusel ei ole hakata warustama esimesest jaanuarist 1924 a.

b) 1. X. 22 a. kuni 1. I. 23 a. wäljaantute tähtaeg lõpeb 31. XII. 32 a.

c) Enne 1. X. 22 a. wäljaantute tähtaja algu lugeda wäljaandmise aasta esimesest jaanuarist ja tähtaja kestwust kümme aastat.

5. Kannuse rihtmab:

a) 1. X. 22 a. kuni 1. I. 23 a. wäljaantute tähtaeg lõpeb 31. XII. 32 a.

b) Enne 1. X. 22 a. wäljaantud lugeda wäljateenimisteks 31. XII. 23.

6. Warustuse arwestamise üle saab wäeosa aruande kottu kottukilas pt. B p. 7.

7. 1923 aasta peale wäeosadele wäljaanda tabelis nr. 5 ettenähtud aastane määr. Selle juures etietulewate puudujääkidega ehk ülearu saadud tähtaegse warustusega talitada, nagu pt. B. p. p. 5 ja 6 ettenähtud.

D. Ohwitseride ja sõjawäe ametnikkude varustamise alal (kraami varustustabel nr. 3).

1. 1921 aasta jooksul väljaantud varustuse tähtaja algulugeda esimesest jaanuarist 1921 a.

Siendus: "Enne 1. I. 21. a. väljaantud varustuse kohta jääb maitsma Sõjanõukogu otsus 17. märtsil 1922 a. Nr. 48. (Sõjaministri pool. Nr. 126 — 22 a.)

2. 1922 aasta jooksul väljaantud varustuse tähtaja algulugeda esimesest jaanuarist 1922 a.

3. 1923 aastal varustada ohwitseri ja ametnikka esimese aasta määral arvesse võttes neid asju, mis esimeseks jaanuariks 1923 a. oma tähtaega uue tabeli järele ja kokkuvõttes eelmiste p. p. 1 ja 2 pole välja teeninud.

E. Varustuse parandamine, hoidmine ja pesu pesemine:

1. Varustuse parandamiseks ning hoidmiseks ja pesu pesemiseks väeosajäi varustada 1. I. 23 a. alates rahaga, nagu see Wabariigi Walitsuse poolt 27. 10. 22 a. wastuõetud seadluses ettenähtud.

F. Ökonoomia summade kasutamine:

Ökonoomia summasi kasutama hakata võivad väeosad ja asutused peale wastawa seadluse väljaandmisst.

E. Notberg

Kolonel

Sõjawäe Varustuswalitsuse Ülem.

Sõjaministri Päewakäsu.

334

Nr. 520.

Tallinnas, 29. detsembril 1922 a.

Räsen sõduritele ja üleajateenijatele kes minu pmf. nr. 95 2. III. 1922 a. põhjal sõbgiraha saavad, väljaanda sõbgikeedu puud naturas, normides (Sõjaministri pmf. nr. 27.—1919 a., Riigi Teataja nr. 40—1919 a.) ettenähtud määral, ehk sõbgikeedu puude raha 36 marka sõduri peale kuus, alates 1. jaanuarist 1923 a.!

Märkus: Sw. War. Wal. Ülema esitis nr. 115482—1922 a.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjaminister.

Nr. 521.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Räsen tasu loengute eest Sõjawäe arstide kursustel maksta järgmiselt:

1) A. Üliõõli tegelikele professorile ehk selle kohuste täitjale ehk dotsendile märkuses üleloetud minu päewakäsu nr. 450 lisa ettenähtud küsimuste ettekandmise eest kindralstaabi kursuste määruste põhjal.

B. Sõjaväele, kes ülalmainitud teadlisi kutseid ei oma, tasu maksta märkuses üleloetud küsimuste ettekandmise eest minu päewakäsu nr. 664 § 3 punkt A. järele.

Märkus: Tasu punkt A. ja B. järele tuleb maksta järgmiste küsimuste etteandmistest eest:

Tuleriistade haavad.

Kirurgilise abi määr ja iseloom haawatute peatuskohtel teel tuleliinilt seljatagusesse.

Raud- ja maanteedel haawatute ewalueerimise jaatavad ja eitavad omadused.

Haavade infektsioonid.

Sanitaar — asutuste kirurgiline fisisead.

Kirurgilised improviseerimised.

Wälja neuro — pataloogia.

Sõjawäe terwishoidlise organisatsiooni süsteemid. Moodsad waated nende kohta.

Sõjawäe terwishoidline teenistus wäljamaa sõjawägedes.

2) Kõikide teiste minu päwatäsu nr. 450 lisas ettenähtud küsimuste etteandmistest ning praktiliste tööde eest tasu maksta minu päwatäsu nr. 664 § 2. punkt 1 ja 2 põhjal.

J. Soots

Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjaminister.

Nr. 522.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Wabariigi põhiseaduse § 31 alusel on Riigikogu juhatus 19. detf. 1922 a. Riigikogus wastuwõtma jäänud rahwaalgatusel fisiscantud seaduse eelnõu, algkoolide seaduse muutmise asjus rahwahääletamisele määranud 17., 18. ja 19. weebru- aril 1923 a. Rahwahääletamise ringkondade komiteed algawad juba tegewust 5-ast jaanuarist 1923 a., mispäraft kõikidel wäe- ofade ja asutuste ülematel rahwahääletamisesse puutuwate eel- töõdega wiibimata algada ja 7. jaanuariks 1923 a. kõikide hääleõiguslike rahwawäelaste arm ringkondade komiteedele teatada.

Rahvahääletamise eeltööde juures juhtnööribeks võtta minu päevakäsi nr. 807, 23. augustist nr. 841, 6. okt. nr. 1010 ja 16. novembrist nr. 1118 — 1920 a.

Mus: Riigisekretääri vaheltri 23. detsembrist 1922 a. nr. 3080.

J. Soots
Rindralstaabi Rindral-major,
Sõjainiister.

Nr 523.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Sõjaväe Ringkonnatohus, lohtuistumisel 13. novembril 1922 a. kuulab ära tagavaramäe jm. ametniku asetäitja Arnold Luusenberg'i süüdistusasja S. N. S. § 232 — jao 4 ja S. N. S. § 234 järele ja otsustas mõista teda S. N. S. § 232 — jao 4; N. S. § 31 astme 4; S. N. S. 234; N. S. § 31¹, 134, 135, 31 astme 2, ja 152, 58¹⁻² põhjal kolmeks aastaks vangiroodu ühes kõigi isearaliste õiguste ja eesõiguste kaotamisega ja tagajärgedega, arvesse võttes, N. S. § 152¹ põhjal, 1 aastast eeluucimisel tinnistuarist.

See otsus läts seaduslikku jõusse 21. novembril 1922 a.

Märkus: Sõjaväe prokurööril whf. nr. 7382, 9. XII. 1922 a.

M. Larfa
Rindralstaabi Rindral-major,
Sõjainiistri eest.

Nr. 524.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Wabariigi Walitsus otsustas 20. detsembril 1922 a. lubada vastu võtta ja landa Soome Presidendi poolt sõja-

aegsete teenuste eest annetatud Soome Valge Risti ordu
II klassi Komandori Risti:

Vanem-leitnant Johan Masik'ile

ja I järgu Risti Risti:

Vanem-leitnant Rudolf Borgmann'ile.

Lähendub aumärkide annetamine nende sõjaväelaste teenistussele kanda.

Märkus: Riigisekretääri whl. nr. 3009, 22. XII.
1922 a.

A. Larfa
Rindralstaabi Rindral-Major,
Sõjaministri eest.

Sõjainistri

Päewakäskud.

Nr. 525.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Museks võttes Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäsku 6. jaanuaril 1919 a. nr. 9, on Tallinna Garnisoni ülem oma ringkirjaga 11. oktoobril s. a. nr. 69 Tallinnas asuwate wäeosade ja asutuste ülematele kohuselt teinud neile alluwatelt sõjawäelastelt nõuda wälise wiisakuse tunde awaldujena wastastikust terwitamist ja selleks neile ära seletada terwitamise põhimõtteid, mis rajatud on wanema austamise ja sõjawäelise korporatsiooni ühistunde wäljendamise peale.

Sellewastu on aga Inseneri pataljoni abjutant leitnant Gustaw Wälja ringkirja põhimõtteid ja oma ülemuselt selle kohta saadud juhtnõude sedawõrd segaselt ja puudulikult omale alluwate ja seal juures wiibiwatele õpewõltsidele seletanud, et wiimastel, kes waremalt õpewõltside ülemalt teistsuguse, kuid õige seletuse saiwad, terwitamise põhimõtetest hoopis wastupidine mulje jäi. Sellest seletusest jäi sõduritel arwamine, et wastastikune terwitamine filski tarwilik ja sundluslik ei ole, mida näitawad sõdurite omawahelised ja ekslikud harutamised peale tähendub seletust.

Seesuguse teguwiiisiga on leitnant Wälja demoraliseerinud mõju awaldanud sõdurite peale, mille eest teda arreteerin kahets näbalaks peawahis.

Sooban, et sarnased juhtumised edaspidi mitte ei kordu, waid ohwitserid, kes mingi seletusega sõdurite ette astuwad, oleks ise wastawa küsimusega põhjalikult tuttawad ja seletust nii annaks, et sellest kahesugust eht koguni wastupidisti järeldust ei saaks teha.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjamineister.

Nr. 526.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Sõjaajal kokkuseatud ja korralduswalitsusse saadetud ohwitseride, arstide ja ametnikkude teenistuslehtedes puuduwad teated nende edaspidise teenistuskäigu üle, mis on awaldud wäeosade päewaläsktudes ja mis tarwilikud on Korralduswalitsusele igasuguste dienduste wäljaandmiseks. Käsin 1. weebruariks 1923 a. Korralduswalitsusse saata äratirjad teenistuslehtedest kõigi wäeosade ja asutuste nimetirjas seiswate ohwitseride, arstide ja ametnikkude peale, milles kõik teenistuskäit kunni ülemaltähendub kuupäewani oleks fiske kantud ja teenistusleht ise uue vormi järele kokku seatud.

Teenistuslehtede äratirjade wäljasaatmise puhul juhin tähelepanu selle peale, et sõjaajal rutuga kokkuseatud teenistuslehtedes paljudel mitmesugused puudused on, mida mõned wäeosad oma äranägemise järele juba on kõrwaldanud, kuid mida paljud weel pole teinud.

Tähtsamad puudused mis enne teenistuslehtede wäljasaatimist tulewad kõrwaldada on järgmised:

1. I ja II lahtrites tuleb üles tähendada see autraad ja amet, mis isikul teenistuslehe ümberkirjutamise ajal on, mitte aga see, mis isikul oli Eesti teenistusse astumisel, nagu mõned wäeosad seda teewad, waatamata selle peale, et wahapeal isik juba 2—3 aukõrgendust saanud.

2. Kolmandas lahtris tulewad wälja jätta kõik endise Wene ajal saadud juubeli märgid. Esiimeses järjekorras ära tähendada Eesti saadud aumärgid ja autasu (Wab. Riist, tasuta maa, prii-kooli õigus, wabadusõja mälestusmärk), ning selle järele end. Wene ning wäljamaa autähed.

3. Sünnimise aeg ära tähendada uue ja wana kalendri järele.

4. Teated rahwuse üle tulewad siise kanda isiklike teadaannete põhjal. Kui mõnel isa ja ema on kumbki ise rahwusest, siis lugeda rahwus isa järele.

5. Teadetes hariduse üle tuleb tingimata ära tähendada — kus, misuguse kooli ja mitu klassi lõpetanud, kuna sarnane wastus nagu „koolis“ midagi ei tähenda.

6. Kui ohwitser sõja eht lipnikkude koolis käinud ei ole, siis lahter IX nii täita, et oleks näha, mil teel tema ohwitseriks saanud (näit.: tagawara lipniku eksami teinud, wahwuse eest ülendatud jne.). Ka tuleb wahet teha sõja ja lipnikkude koolide wahel (ei ole olemas näituseks Peterhofi sõjakooli j.n.e.).

7. Abielus olematel isikutel tuleb teenistuslehes ära tähendada naise nimi, endine perekonnanimi ja sünnimise aeg, ning laste nimed ja sünnimise aeg.

8. Teadetes sõjategewuse üle puuduwad tihti andmed Eesti wabadusõjast osawõtmise üle.

9. Teenistuskirjelduses puudub paljudel teenistuse algus endises Wene wäes, ehl algab ohwitseriks ülendamise päewast. Samuti ei ole näha endise Wene teenistuse lõppu ja Eesti teenistuse algust. Teenistuskirjeldus ühes eht teises wäes tuleb eraldada pealtkirjadega: „end. Wene wäes,“ „Eesti wäes“ jne.

10. Siht distsiplinaar karistused teenistuslehtedesse ei lanta, kuid seda on paljudel ette tulnud. Teenistuslehtedesse lantakse distsiplinaar karistus siis, kui päewalõpus on märkus „teenistuslehte siiskandmisega.“

11. Ära jätta tuleb teenistuskirjelduse lestel igasugused endiste wäeosade ülemate ja adjutantide allkirjad. Wäeosja ülem, kes teenistuslehte ümberkirjutada lasseb kinnitab oma allkirjaga juba kogu teenistuskaigu, alusels wõttes endist teenistuslehte.

12. Et teated kõik õiged oleks ja et midagit ohwitseri või ametniku teenistuskäigus wahela ei jäetaks, selleks tuleb teenistusleht enne väljasaatmist omanikule läbi lugeda anda, mille üle viimane teenistuslehe lõpul oma allkirja annab.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjainiister.

Nr. 527.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Sõjaväes teenivatele ilma iseeralise tasuta Sõjaväe kontsultantidele: dermatoloog sanitar kindral-major professor Paalbrock'ile ja neuropatoloog sanitar kindral-major professor Buusepp'ale maksta komandeerimiste puhul, kui komandeerimine sünnib Sõjainiisteriumi ülesandel, päewaraha riigiteenistajate ameti sõitute tasu seaduse põhjal. — Päewarahade väljamakstu aluseks arvata sõjaväe kirurg kontsultandi palg, 1-st detsembrist 1922 a. alates.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjainiister.

Nr 528.

Tallinnas, 30. detsembril 1922 a.

Kuni ohwitseride uue vormi riide väljatöötamiseni käsen teha: majoridel üks, colonel-leitnantidel kaks ja sõjaväelikel kolm kuunenurgalist kollast larva täppi.

J. Soots
Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjainiister.

Käsitlemas raamatut on kolm-
sada kolmsümmend seitse
(337) nummerdatud lehte.

" 15^u mail 1928e.

Haaguis-
kapten,
Raamatukoguhoidja et

Handwritten marks, possibly a vertical sequence of characters or numbers.

Ar 922

Scanned text, possibly a name or title, mostly illegible.

AR Fr. P. Kreuzweid
nich. B. W. Riklik
E.

43 177

Sojaministri Päewakäsud.

Nr. 5.

Tallinnas, 5. jaanuaril 1922 a.

Amaldan siinjuures wäeojade ja asutuste nimekirjad, kellele Rind-
raalstaabi Walitsuse osakonna nr. 1. jaoskonna D poolt sõjawäe sõidupile-
tite lit. „A“ ja raamatud on wälja antud.

a) sõjawäe sõidupiletid lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeojade ja asutuste nimetus.	Raamat ef. arv.	Sõidupiletite nr. nr.	Wäljal- wälja- antud.
1	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	4	394201—394600	1. 12. 21.
2	7-da Jalawäe polgu ülemale	1	394601—394700	3. 12. 21.
3	2-se Diwitši Intendantile	5	394701—395200	" " "
4	2-se jalawäe polgu ülemale	2	395201—395400	6. 12. 21.
5	Disciplinar roodu ülemale	1	395401—395500	7. 12. 21.
6	Järwa maak. Rahwaw. ja Raitse Liidu üh.	1	395501—395600	8. 12. 21.
7	Wõru maak. Rahwawäe ja Raitse Liidu üh.	1	395601—395700	" " "
8	2-se Diwitši Staabi ülemale	3	395701—396000	12. 12. 21.
9	5-da jalawäe polgu ülemale	1	396001—396100	" " "
10	Pääne maak. Rahwawäe ja Raitse Liidu üh.	2	396101—396300	14. 12. 21.
11	7-da jalawäe polgu ülemale	1	396301—396400	19. 12. 21.
12	2-se Suurtükiväe polgu ülemale	3	396401—396700	" " "
13	3-da	1	396701—396800	20. 12. 21.
14	1-se jalawäe polgu ülemale	1	396801—396900	" " "
15	6-da jalawäe polgu ülemale	3	396901—397200	21. 12. 21.
16	Narwa Raitse Liidu ülemale ja Romanbandile	1	397201—397300	" " "
17	Sakala Partisaantde ühikute pat. üh.	1	397301—397400	23. 12. 21.
18	3-da Diwitši staabi ülemale	3	397401—397700	" " "

Sojaministri eest,

Rindraalstaabi Rindral-Major Parla.

Nr. 6.

Tallinnas, 5. jaanuaril 1922 a.

Sõjavägede Ülemjuhataja päevakäskude nr. nr. 886, 887, 888—1919 a., nr. nr. 1088, 1199—1920 a. ja minu päevakäskude nr. nr. 164, 307, 781 ja 1002—1920 a. osaliseks muutmiseks lugeeda alljärgnevad lit. „B“ ja lit. „D“, raamatud teistkordselt väljaantud järgmistele sõjaväe osadele ja asutustele:

a) lit. „B“:

Nr. nr.	Osade ja asutuste nimetus.	Raamat. efl. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Välja- antud.
1	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	1	69901—70000	1. 12. 21.
2	"	1	87201—87300	" " "
3	7-da jalaväe polgu ülemale	1	128101—128200	" " "
4	" " " "	1	170301—170400	" " "
5	2-se " " " "	1	178601—178700	6. 12. 21.
6	" " " "	1	184401—184500	" " "
7	" " " "	1	205401—205500	" " "
8	" " " "	1	209701—209800	" " "
9	" " " "	1	217601—217700	" " "
10	Sakala Partisaanide ühiku pat. ül.	1	219101—219200	7. 12. 21.
11	1-se jalaväe polgu ülemale	1	246001—246100	14. 12. 21.
12	" " " "	1	245501—245600	" " "
13	" " " "	1	241701—241800	" " "
14	" " " "	1	239201—239300	" " "
15	" " " "	1	230001—230100	" " "
16	Sõjaväe Tehnika kooli ülemale	1	229901—230000	16. 12. 21.
17	"	1	225301—225400	" " "
18	Wabariigi Sõjakooli ülemale	1	263201—263300	19. 12. 21.
19	"	1	265901—266000	" " "
20	Ratša polgu ülemale	1	258501—258600	" " "
21	3-da Suurtükiväe polgu ülemale	1	258401—258500	20. 12. 21.
22	6-da jalaväe polgu ülemale	1	254701—254800	21. 12. 21.
23	Wabari. Alam-ohvitseride kooli ül.	3	266001—266300	22. 12. 21.
24	"	1	273901—274000	" " "
25	Tallinna Wähi pataljoni ülemale	1	270501—270600	23. 12. 21.
26	S. W. W. Riiete valmistamise Töötoja ül.	1	270601—270700	" " "
27	Wabariigi Sõjakooli ülemale	1	267201—267300	29. 12. 21.
28	Ratša polgu ülemale	1	281101—281200	" " "
29	Merelindluste ülemale	1	281701—281800	" " "
30	3-da Suurtükiväe polgu ülemale	1	276001—276100	30. 12. 21.
31	" " " "	1	275901—276000	" " "

b) lit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Kaamat. efl. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal väljantub.
82	2-se jalawäe polgu ülemale	1	70901—71000	6. 12. 21.
83	7-da	1	62001—62100	19. 12. 21.
84	3-da Suurtükiwäe polgu ülemale	1	68401—68500	30. 12. 21.

Sõjainistri eest: Rindralstaabi Rindral-Major **Larka.**

Nr. 7.

Tallinnas, 5. jaanuaril 1922 a.

✓ Käsen 3 diviisi lugeda formeerituts järgmiselt.

- 1) 3 diviisi staapi 1-st oktoobrist 1921 a.
- 2) 3 Suurtükiwäe polku 26-ist nowembrist 1921 a.
- 3) Salala partiisaaribe üllisut bataljoni 1-ist oktoobrist 1921 a.
- 4) 3 diviisi/intendantuuri 1-ist augustist 1921 a.

Diendus: Minu salajased päewatäsub 1921 a. nr. nr. 371 ja 372 ja 3 diviisi ülema raport nr. 70—1921 a.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Larka.**

16/12/22

Sõjainistri Päewakäsk.

M
Nr. 19.

Tallinnas, 11. jaanaril 1922 a.

§ 1.

Räsen Kannawalwe ujuvate abinõude koosseisus ülesõedetud wedurlaewa „Mereküla“ (endine „Narowa“) tema endise omanikule James Sagor'ile tagasi anda, viimase peale „Mereküla“ tagasiõetmise kulusi Eesti Wabariigi heaks pannes.

M l u s: Ülempriisfikohju otjus 16. septembrist 1921 a. nr. 8.

§ 2.

Merejõudude Juhatajal määrata komisjon riigikontrolli esitaja osawõtmisel § 1. nimetud tagasiõetmise kulude kindlaks määramiseks ja laewa üleandmiseks endisele omanikule.

Üleandmisest minule ettekanda.

Sõjainistri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

Sõjaministri Päewakäsud.

Nr. 60.

Tallinnas, 4. veebruaril 1922 a.

Minn püewakäsude nr. nr. 367, 418, 780, 873, 1003, 1186—1920 a. ja nr. 25—1921 a. wäljajel muutmiseks lugeda alljärgnewad lit. „B“ ja lit. „D“, waamatud teipõhõselt wäljaantud järgmistele sõjawäe osadele ja asutustele:

a) lit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat. ehk arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Mikal wälja- antud.
1	Derejõud. Staabi kantselei ülemale	1	283201—283300	3. 1. 22.
2	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	274101—274200	4. 1. 22.
3	Tartu maak. Rahwam. ja Riitse Wiibu ül.	1	284301—284400	4. 1. 22.
4	Riitriisileja „Wambola“ komanderile	1	284401—284500	5. 1. 22.
5	Wabaritigi Marmõhmitseride kooli ülemale	1	284501—284600	7. 1. 22.
6	Tallinna linna Komandandile	1	285101—285200	10. 1. 22.
7	7-da jalawäe polgu ülemale	1	285301—285400	12. 1. 22.
8	Sakala Partisaanide üstiku pat. ül.	1	285701—285800	14. 1. 22.
9	6-da jalawäe polgu ülemale	4	285801—286200	14. 1. 22.
10	5-da	1	287701—287800	14. 1. 22.
11	Mereväe „Ekipaži“ Komanderile	1	288001—288100	17. 1. 22.
12	Sõjam. Staabi kantselei ülemale	1	288601—288700	19. 1. 22.
13	Kegnasaare Komandandile	1	288801—288900	25. 1. 22.
14	7-da jalawäe polgu ülemale	1	289901—289000	25. 1. 22.
15	3-da Diviisi Intendandile	1	289001—289100	25. 1. 22.
16	Infeneri pataljoni ülemale	1	301401—301500	25. 1. 22.
17		1	309601—309700	25. 1. 22.
18	Sõmusrongide brigaadi kaabi ülemale	1	289101—289200	25. 1. 22.
19	„ „ „ „	1	310501—310600	25. 1. 22.
20	„ „ „ „	1	310601—310700	25. 1. 22.
21	„ „ „ „	1	318401—318500	25. 1. 22.

b) lit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat. ehk arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Mikal wälja- antud.
2	1-ge Diviisi kaabi ülemale	1	74301—74300	18. 1. 22.
3	1-ge Diviisi Komanderile	1	74701—74800	14. 1. 22.

Nr. 61.

Tallinnas, 4. veebruaril 1922 a.

Arvandan siinjuures väeosade ja asutuste nimetirjad, kellele Rind-
ralstaabi Valitsuse osakonna nr. 1. jaoskonna D poolt sõjaväe sõidu- ja
veodokumentide raamatud on välja antud.

a) sõjaväe sõidupiletid lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat. efi. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millal välja- antud.
1	Tartu maaf. Rahwaw. ja Raitse Liidu ül.	3	397701—398000	4. 1. 22.
2	Sõjav. Staabi Rantselai ülemale	3	398001—398300	5. 1. 22.
3	Merejõud. Kannawalwe osak. ülemale	1	398301—398400	7. 1. 22.
4	Sõjavägede Staabi Rants. ülemale	2	398401—398600	" " "
5	Disciplinaar roodu ülemale	1	398601—398700	9. 1. 22.
6	2-se Diviisi laatsfreti ülemarstile	1	398701—398800	10. 1. 22.
7	Ratja polgu ülemale	1	398801—398900	" " "
8	Tallinna linna Romandandile	1	398901—399000	11. " 22.
9	Walga maaf. Rahwawäe ja Raitse Liidu ül.	1	399001—399100	13. 1. 22.
10	1-se jalawäe polgu ülemale	1	399101—399200	14. 1. 22.
11	1-se Diviisi laats. ülemarstile	4	399201—399600	17. 1. 22.
12	7-da jalawäe polgu ülemale	1	399601—399700	18. 1. 22.
13	Merejõud. Staabi Rantselai ülemale	1	399701—399800	" " "
14	3-da Diviisi Intendandile	2	399801—400000	19. " 22.
15	Soomusrongide Brigaadi Staabi ülemale	5	400001—400500	25. 1. 22.
16	5-da jalawäe polgu ülemale	1	400501—400600	26. 1. 22.
17	Wabar. Alamohwitseride kooli ül.	1	400601—400700	" " "
18	Jnseneri pataljoni ülemale	2	400701—400900	27. 1. 22.

b) sõidutunnistused lit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat. efi. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal välja- antud.
19	Soomusrongide Brigaadi Staabi ülemale	1	334601—334700	25. 1. 22.
20	5-da jalawäe polgu ülemale	1	334701—334800	26. 1. 22.

c) sõjaväe ja kraami weotirjad lit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat. efi. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal välja- antud.
21	1-se Diviisi laats. ülemarstile	1	83601—83700	18. 1. 22.
22	Soomusrongide Brigaadi Staabi ülemale	1	83701—83800	25. 1. 22.
23	" " " " "	1	83801—83900	" " "
24	" " " " "	1	83901—84000	" " "
25	3-da üsiku jalawäe pataljoni ülemale	1	84001—84100	30. 1. 22.

Sõjaministri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larla.

Sõjaväe trükituba,
Lisemerika kirjandus

Sõjainistri Päewakäst.

Nr. 66.

Tallinnas, 9. weebruari 1922 a.

§ 1.

1. Wähenbada järgmiste kohtabega:

a) Sõjawäe Warustuse Walitsuse koosseisus nr. 48,
kinnitud 1. juunil 1921 aastal.

1) 1. Diviisi Intendantuur:

Hobusemehi — 10.

2) 2. Diviisi Intendantuur:

Hobusemehi — 11.

Beohobuseid — 22.

b) 1. ja 2. wälja suurüksiwäe polgu koosseisus nr. 51,
kinnitud 1. juunil 1921 aastal.

1) Wälja terge ja terge haubitši batarei:

Ratsa hobuseid (Suurtüki noor. al. ohwitseri-
dele) — 2.

2) Raske haubitši batarei:

Ratsa hobuseid (Suurtüki noor. al. ohwitseri-
dele) — 2.

Sanitaar kaariku hobune — 1.

3) Kindluse Suurtükiwäe grupe:

Sanitaar kaariku hobune — 1.

c) Rannawalwe ujuwate abinõude osakonna koosseisus
nr. 84, kinnitud 10. jaanuaril 1921 aastal.

1) Narwa Jõesuu ujuwate abinõude jaostond:
Beolaew „Meretüla“ — sõjawäelasi — 8.

2. Makswates sõjawäe osade ja asutuste koosseisudes
teha järgmised muudatused:

a) Mannawalwe ujuwate abinõude osakonna koosseisus
nr. 34, kinnitud 10. jaanuaril 1921 aastal.

1) Võtta tarwitusele Narwa Jõesuu ujuwate abi-
nõude remont töökoja koosseisu asemele järgmine
wähendub koosseis:

Töökoja juhatoja	1	—	3200	ml.
Mootormehaniik (noor. tehn.)	1	—	600	„
Masinamehaniik (noor. tehnik.)	1	—	600	„
Wanem lukusepp (mas. wan. al. ohwitš.)	1	—	400	„

Kokku: 4

2) Bahilaewad „Salme“ ja „Linda“ wiia 3-ft
kategooriast üle 4-sse kategooriasse.

b) Merejõudude staabi koosseisus nr. 58, kinnitud 29.
juulil 1921 aastal.

1) Nurulaew „Tallinn“ ülewiiia 4-ft kategooriast
3-sse kategooriasse.

c) Sõjawäe Staabi Norralbuswalitsuse koosseisus nr. 47,
kinnitud 1. juunil 1921 aastal.

1) Mobilisatsiooniosakonna asjaajaja lugeba wane-
maks asjaajajaks.

Märkused: 1) Grupes 1 näidatud vähendamised hakkawad
maksma 1-ft märtsist 1922 a. arwates.

2) Grupes 2 näidatud muudatused hakkawad
maksma 1. jaanuarist 1922 a. arwates.

§ 2.

Minu päewatärsuga 28. detsembrist 1921 a. nr. 747
maksuwetaks loetub „Sõduri“ toimetuse koosseisu asemele lä-
sen tarwitusele võtta Babaritigi Walitsuse poolt 27. jaanuaril

1922 a. kinnitub „Sõburi“ toimetuse koosseisus nr. 67, ar-
wates 1. jaanuarist 1922 a.

§ 3.

Rindralstaabi kursuste koosseisus nr. 57, kinnitub 22.
juulil 1921 a., muuta kursuste juhataja kohta käiw märkus
järgmiselt:

„Kursuste juhataja saab sõjawäe Õpetuste inspektori ko-
hustetäitmise eest lisa põhipalka 1000 marka (+80% elu-
kalliduse lisa) kuus.

§ 4.

a) Sõjawäe Õpetuskomitee koosseisus nr. 64, kinnitub 20.
detsembril 1921 a. vähendada:

Alalisi liikmeid — 1.

b) Sõjawäe Õpetuskomitee alaliseks liikmeks ameti järele
üleswõtta „Rindralstaabi kursuste juhataja“.

§ 5.

Rindralstaabi kursuste koosseisus nr. 57, kinnitub 22. juulil
1921 a. wõtta üles:

Alaline professor — 1, põhipalgaga 6000 mk. kuus, ar-
wates 1. jaanuarist 1922 a.

Ulus: Wabariligi Walitjuse otsused 27. jaanuarist 1922 a.

Sõjaministri eest,

Rindralstaabi Rindral-Major Laika.

Sõjainistri

M. J. N.
Päewakäsk.

Nr. 81.

Tallinnas, 17. weebruaril 1922 a.

Räsen minu päewakäsku 30. oktoobrist 1920 a. nr. 1077, niisama ka minu poolt 8. septembril 1920 a. nr. 634 finnitatud Saun-rongi nr. 1 loosseisu maksuusetaks lugeda.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major Varla.

II. III. 2 Sõjaministri
Päewakäsud.

Mr. 98.

Tallinnas, 4. märtsil 1922 a.

Et suurendada võimalust mäeosašid koondada väljaõpetamiseks, käsin piirivalwe dislokatsiooni ja koosseisu 15. märtsist s. a. muuta järgmiselt:

1. Ohwitš piirkonnas walwet õrendada kuni walwondade ni nr. nr. 1, 4, 6, 9, 11, 13, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36 ja 41, jättes seega piirile kokku 22 walwondo, ning piirivalwe teenistusse jätta 8 ohwitšeri ja 110 sõdurit.

2. Ohwitš piirkonnas piirile jätta walwonnad nr. nr. 14, 15, 16, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 40, 41, 43, 45, 46, 48, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 60, 64, 66, 78, 81 ja 70 — kokku 35 walwonda, ning vähendada piirivalwe teenistuses olevate ohwitšeride arwu kuni 13 ja sõdurite kuni 175-nt.

Kuna walwondade õreduse tõttu jalawalwurite abil võimalik saab olema postidewahelisi piiri täiel määral kinni hoida, käsin piiri walwamiseks arakasutada ka piirivalwe teenistuses olevate polkude, ratsamaakuulajate komandob.

Käesolewa päewakäsu täitmiseft ühes dislokatsiooni ja koosseisu teadetega teatada Korralduswalitsuse ülemale 10 päewa jooksul.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Nr. 99.

Tallinnas, 4. märtsil 1922 a.

Minu päevalastude nr. nr. 617, 872, 1110 — 1920 a. ja nr. nr. 97 ja 158 — 1921 a. osatiteks muutmisteks lugeda alljärgnevat lit. „B“ raamatud teistkordselt väljaantute järgmistele sõjaväe osadele ja asutustele:

Nr. nr.	Wäeojade ja asutuste nimetus.	Raamat efi. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Wäljal välja- antud.
1.	Wabar. Mom-ohwitseride kooli ül.	1	319501—319600	4. 4. 21 a.
2.	Infeneri pataljoni ülemale	1	321501—321600	8. 4. 21 a.
3.	R. N. „Lembitu“ R. mandeeri	1	315201—315300	9. 4. 21 a.
4.	Tallinna Wahi pataljoni Ülemale	1	292801—292900	11. 4. 21 a.
5.	Katja polgu ülemale	2	304401—304500	18. 4. 21 a.
6.			304501—304600	“ “ “
7.	Wagnasaare Komandandile	1	304201—304300	“ “ “
8.	4-da jalawäe polgu ülemale	1	304701—304800	19. 4. 21 a.
9.	Sõjaväe hobuste Tagawara ja Saats. Ülemarstile	1	304801—304900	21. 4. 21 a.
10.	Penneroodu Ülemale	1	293301—293400	29. 4. 21 a.
11.	3-da jalawäe polgu ülemale	3	295401—295700	6. 5. 21 a.

Nr. 100.

Tallinnas, 4. märtsil 1922 a.

Uwaldan siinjuures wäeojade ja asutuste nimekirjad, kellele kindralstaabi Wälitjuse osakonna nr. 1. jaoskonna D poolt sõjaväe sõidu- ja weodokumentide raamatud on välja antud.

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeojade ja asutuste nimetus.	Raamat efi. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Wäljal välja- antud.
1.	7-da jalawäe polgu ülemale	1	400901—401000	2. 2. 22.
2.	Disiplinaar roodu ülemale	1	401001—401100	2. 2. 22.
3.	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	5	401101—401600	3. 2. 22.
4.	5-da jalawäe polgu ülemale	2	401601—401800	7. 2. 22.
5.	2-se Diviisi Intendandile	1	401801—401900	10. 2. 22.
6.	3-da Suurtükiväe polgu ülemale	1	401901—402000	11. 2. 22.
7.	Werezjõud. Kawanawalwe osak. ülemale	1	402001—402100	14. 2. 22.
8.	3-da Üksitu jalawäe pat. ülemale	2	402101—402300	16. 2. 22.
9.	7-da jalawäe polgu ülemale	1	402301—402400	16. 2. 22.
10.	Tallinna linna Komandandile	1	402401—402500	22. 2. 22.
11.	Sw. War. Wof. Kantsleit ülemale	5	402501—403000	23. 2. 22.
12.	Disiplinaar roodu ülemale	1	403001—403100	27. 2. 22.

b) lit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. eff. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal välja- antud.
13	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	4	334801—335200	3. 2. 22.
14	Merejõudude Kannahalve osak. ülemale	1	335201—335300	„ „ „
15	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	1	335301—335400	4. 2. 22.
16	2-se	10	335401—336400	„ „ „
17	Sakala Partisaanide pat. ülemale	1	336401—336500	„ „ „
18	R.r. „Lembit'u“ Komanderile	1	336501—336600	7. 2. 22.
19	3-da Diviisi Staabi ülemale	2	336601—336800	11. 2. 22.
20	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	336801—336900	„ „ „
21	7-da jalaväe polgu ülemale	1	336901—337000	14. 2. 22.
22	Wabariigi Marmohwitseride kooli ülemale	1	337001—337100	15. 2. 22.
23	5-da jalaväe polgu ülemale	1	337101—337200	„ „ „
24	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	337201—337300	22. 2. 22.

c) lit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. eff. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal välja- antud.
25	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	1	84101—84200	3. 2. 22.
26	2-se	2	84201—84400	4. 2. 22.
27	5-da jalaväe polgu ülemale	1	84401—84500	10. 2. 22.
28	2-se Diviisi Intendantile	2	84501—84700	„ „ „
29	S. W. W. Intendantuuris osak. Toitus lodu Wälitfejale	1	84701—84800	14. 2. 22.
30	S. War. Wäl. Kantslei ülemale	5	84801—85300	23. 2. 22.
31	7-da jalaväe polgu ülemale	1	85301—85400	27. 2. 22.

Sejaminstster, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Sõjainistri Päewakäst.

Nr. 104.

Tallinnas, 9. märtsil 1922 a.

Oma päewakäskude 24. juunil 1920 a. nr. 510 ja 12. märtsil 1921 a. nr. 176 täienduseks käsen wäeosabel Riigi majades jookswa remondi korraldamist 1922 aastal järgmiste juhtnõuete järel toimetada:

1) Jookswa remont tööde peale wäeosades, kes riigi majades asuvad, on 1922 a. määratud järgmised summad:

Sõjawaegede staap.

Sõjainisteleeriumi hoone ühes sõjawaegede staabile alluwate asutuste ruumidega 250.000 mrf.

Warustuse Walitsus.

Intendantuuri osak. ühes ladude ja tööl.	500.000	"
Tehnika osakond	150.000	"
Loomaterw. ja hobust. warus. osakond	75.000	"
Ehituse ja korteri osakond	150.000	"
Sõjarikistade osak. ühes ladude ja tööl.	1.000.000	"
Autogaraaßh ja woor	100 000	"

Sõjawaegede Terwishoiu Walitsus.

Apteegi keskladu ja sanatoorium (kokku)	100.000	"
Suhkentali sw. haigemaja	750.000	"

Diwiisid.

Diwiisi staab	75.000	"
Diwiisi intendantuur ühes ladu ja tööl.	150.000	"
Diwiisi laatsaret	150.000	"

Suurtükiväe polk	250.000	mkf.
Palamäe polk	250.000	"
Katšamäe polk	250.000	"
Üksik pataljon	150.000	"
Piirivalve punkt	20.000	"

Soomusrongide brigaad.

Staap	50.000	"
Rongid (käs paigutatud hoonetesse).	150.000	"
Soomusautode rood	50 000	"
Tankide rood	35.000	"
Kohalik part	25 000	"

Merejõud.

Merejõudude Juhataja staap	60.000	"
Kannamalve osakond	80.000	"
Kannamalve lordon (igakuks)	20 000	"
Kannamalve ujuvate abin. osakond	80.000	"
Meremäe esipash	25.000	"
Merekindluse meeskonna hooned	150.000	"
Meremäe intendantuur	75.000	"
Kohalik part	25.000	"
Üksikute hoonete peale (eraldi nimel. järele).	775.000	"

Sõjaväe Ringkond.

Sõjatool	250.000	"
Tehnika tool	125 000	"
Al.-ohvitseride tool	150.000	"
Tallinna Wahi pataljon	200.000	"
Disiplinaar rood	35.000	"
Vennuvägi	200.000	"
Tallinna komandantuur	50.000	"
Narva komandantuur	25.000	"
Maakonna Rahvamäe ülem	15.000	"
Garnisoni pearahid ja karauli ruumid (kõik kokku)	200.000	"
Garnisoni saunad (igakuks)	40.000	"

Insenerivägi.

Inseneri pataljon	100.000	"
-----------------------------	---------	---

Sädetelegrafi roob	45.000 mrl.
Telegrafi roob	135.000 "

2) Pkt. 1. määratud summadest tulewad ära teha järgmised tööd:

a) ahjude parandamine, b) katuste parandamine, tõrjamine ja wärwimine, b) põrandate, uste ja alende parandamine ja wärwimine, e) ruumide lupjamine ning wärwimine, g) mööblite ja muu inventaari parandamine ja h) keelkütte weewärgi, fanalihtsiooni, elektri walgustuse sisseseade ning tulekustutuse abinõude korrashoidmine.

Märkus: Klaaside ettepanemine võib ainult siis remont summadest sündida, kui nad mitte hooletuse ehk ulakuse tagajärjel ära lõhutud ei ole, wastasel korral tulewad need süüblaste kulus ettepanna.

3) Pkt. 2. tähendatud tööd wäeosadel ja asutustel täide wiia majanduslikel teel, ärakasutades, ka tööroodu sõdurisi. Kui wäeosadel omal tööjõudu ei jätka ehk see puudub, korraldada töid eratööstistega S. S. R. XVIII raamatus ja maksimates määrustes ettenähtud korras.

4) Parandustööde jaoks tarwisminewa materjaali saawad Tallinnas olewad wäeosad Ehituse ja korteri osakonnalt. Wiimasel materjaalid wälja anda raha eest, parandussumma arwel, wäljaspool Tallinnat asuwad wäeosad wõiwad materjaali wabalt müügil ostu-teel muretseda, kui neid remont komisjoni labudes ei ole, ja kui tööd mitte wäljaantud ei ole ettemõtja materjaaliga.

5) Wäeosadel ja asutustel, kes omawalitsuse ehk eramajas asuwad luban inventaari ning elektri sisseseade korrashoidmise peale kuni $\frac{1}{5}$ p. l. nimetatud riigi hoonete remonteerimiseks määratud summadest ära tarwitada.

6) Remont komisjonidel walwata selle järele, et ruumid alati saaks korras hoitud, remondi eelarwed otstarbekohaselt kokkuseatud ja saabud raha wäeosade poolt eelarwele wastawalt ärakasutatud.

7) Raha summade ja materjaalide nõudmisel ja tarvita-
misel ning aruannete andmisel käsitada minu päewaläsku 12.
märtsi 1921 a. nr. 176.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major S o o t s.

Kasvatuse osakond

Sõjaväe trükitoda.

Sõjainistri Päewakäsud.

Mr. 106.

Tallinnas, 13. märtsil 1922 a.

§ 1.

1. Wähendada järgmiste kohtadega:

a) Merejõudude flaabri koosseisus nr. 58, kinnitub 29. juunil 1921 a.

Tehnika osakond:

Tehniker — 1.

b) Merekindluste koosseisus nr. 36, kinnitub 10. jaanuaril 1921 a.

Magnasaare Komandantuur:

Elektro-tehnik (insener) — 1.

c) Hannawalme osakonna koosseisus nr. 33, kinnitub 10. jaanuaril 1921 a.

Wähendada rajoonide arvu ühe rajooni võrra (Hiiumaa rajoon), koku 4 ohvitseri, 70 sõdurit ja 4 meehobust.

2. Suurendada järgmiste kohtadega:

Merekindluste koosseisus nr. 36, kinnitub 10. jaanuaril 1921 a.

1) Merekindluste flaabri:

Insener-mehaanik — 1 — 4600 mrf.

2) Merekindluste juure formeerida õpetomando järgmises koosseisus:

Õpetomando ülem . 1 — 4400 mrf.

Nooremad ohvitserid 2 — Altraadi järele.

Rea weltweebel . . .	1	— 450 m ^l .	— 150 n ^l .
Rea wanem alam-ohwits			
serifi (cühma ülemoti) . . .	4	— 400 m ^l	— 120 m ^l .
K o k k u . . .	5		

Üleüldse kokku — 3 ohwitseri ja 5 sõdurit.

3) **Wegnasaare Komandantuur:**

Wanem pürotehniker — 1 — 3800 m^l.

Wanem elektrotehniker — 1 — 3800 m^l.

4) **Kannabatareides:**

Batarei nr. 1

1. klassi madruseid 8 — 250 m^l.

Batarei nr. 2

1. klassi madruseid 4 — 250 m^l.

Batarei nr. 3

1. klassi madruseid 4 — 250 m^l.

Batarei nr. 4

1. klassi madruseid 4 — 250 m^l.

Batarei nr. 5

1. klassi madruseid 4 — 250 m^l.

Batarei nr. 6

1. klassi madruseid 6 — 250 m^l.

Üleüldse kokku — 30 madrust.

§ 2.

Kõik § 1. nimetud muudatused hakkawad maksma 1. märtsist 1922 a. arwates.

Alus: Wabariigi Walitsuse otsus 22. weebruarist 1922 a.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Parla**.

Nr. 107.

Tallinnas, 13. märtsil 1922 a.

Sõjawäe Warustuse Walitsuse Ehituse ja Korterite osakonna 3-s tööalgu lugeda lõpulisult likwideeritaks 1-st märtsist 1922 a.

Diendus: Sõjawäe Warustuse Walitsuse ülema raportid 28. 2. 22 a. nr. nr. 993 ja 994.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Parla**.

Sõjamineistri
Päewakäsk.

Nr 130.

Tallinnas, 25. märtil 1922 a.

§ 1.

Maakmates sõjaväe osade ja asutuste koosseisudes võtta
alles märkus: „Wõib olla kooliwelster“ — järgmiste welsterite
kohtade juure:

- 1) Läänemere laewastiitu divisjoni koosseisus nr. 37,
kinnitud 10. jaanuaril 1921 a.
 - a) M/r. „Lennul“ welster wanem.
 - b) M/r. „Wambola“ welster wanem.
 - c) S/l. „Lembit“ welster wanem.
- 2) Disiplinaar roodu koosseisus nr. 66, kinnitud 20.
detsembril 1921 a.
Welster.
- 3) Sõjakooli koosseisus nr. 62, kinnitud 20. detsembril
1921 a.
Loomawelster wanem.
- 4) Alam-ohwitseride kooli koosseisus nr. 63, kinnitud
20. detsembril 1921 a.
Loomawelster wanem.

Mus: Wabariigi Walitjuse otsus 6. märtil 1922 a.

Sõjamineister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

St. 10. 10. 22

Salajane.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr 143.

Tallinnas, 1. aprillil 1922 a.

Minu päewakäsu 13. märtsist 1922 a. nr. 106, § 2 osalises muutmiseks käsen nimetud päewakäsu § 1 p. 1, c) ettenähtud muudatusi lugeda maksavaks 15. aprillist 1922 a.

D i e n d u s: Merejõudude Juhataja raport 21. märtsist 1922 a. nr. 123.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major Larka.

St. 10. 11. 22

Selajone.

Sõjainistri Päewakäik.

Nr. 154.

Tallinnas, 6. aprillil 1922 a.

Urwaldon siinjuures wäeosade ja asutuste nimekirjad, kellele kindralstaabi Walitsuse osakonna nr. 1. jaoskonna D poolt sõjawäe sõidu- ja meedokumentide raamatud on välja antud.

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat efl. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millal välja- antud.
1	Tallinna Sw. haigemaja ülemaarskile	1	403101—403200	8. 3. 22.
2	Tartu maot. Rahwawäe ja Raitse Liidu ülemale	1	403201—403300	4. 3. 22.
3	2-se Jalawäe polgu ülemale	2	403301—403500	9. 3. 22.
4	2-se Suurtüüwäe polgu ülemale	2	403501—403700	„ „ „
5	Sokala partisanide ühikute pat. ülemale	1	403701—403800	10. 3. 22.
6	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	403801—403900	13. 3. 22.
7	S. War. Wal. Mehanika Töökojade ül	1	403901—404000	„ „ „
8	Merejõudude Kannamalwe osak. ülemale	1	404001—404100	20. 3. 22.
9	Ratja polgu ülemale	1	404101—404200	22. 3. 22.
10	Disciplinaar roodu ülemale	1	404201—404300	„ „ „
11	3-da Suurtüüwäe polgu ülemale	1	404301—404400	24. 3. 22.
12	Tallinna Sw. haigemaja ülemaarskile	2	404401—404600	31. 3. 22.

b) lit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat efl. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal välja- antud.
13	Ratja polgu ülemale	1	337301—337400	1. 3. 22.
14	S. W. B. Intend. Osak. Toitlusladu Walitsujale	1	337401—337500	11. 3. 22.
15	1-se Jalawäe polgu ülemale	3	337501—337800	17. 3. 22.

b) lit. „B“:

Mr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Maamat. efi. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
16	Nerejõudude Kannawa'we osat. ülemale	1	337801—337900	20. 3. 22.
17	1-se Dimiisi Staabi ülemale	1	337901—338000	21. 3. 22.
18	Ratja polgu ülemale	1	338001—338100	22. 3. 22.
19	5-da Jolande polgu ülemale	1	338101—338200	23. 3. 22.
20	Wabaritigi Sõjakoosi ülemale	1	338201—338300	24. 3. 22.
21	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	338301—338400	27. 3. 22.

c) lit. „D“:

Mr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Maamat. efi. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
22	3-da Dimiisi Intendandile	1	85401—85500	6. 3. 22.
23	2-se Suurtükiväe polgu ülemale	2	85501—85700	9. 3. 22.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 162.

Tallinnas, 8. aprillil 1922 a.

Räfen lugeda: 1) Kuresaare Sõjaväe Sanatooriumi koosseisu nr. 44, finnitub 16. weebruaril 1921 a. maksuse-
taks 31. märtsist 1922 a. arwates.

2) Narwa karantiini koosseisu nr. 40, finnitub 22. detsembril 1920 a. maksuse-
taks ja selle asemele wõtta
tarwitusele Narwa karantiini koosseis nr. 68, finnitub 31. märts-
ist 1922 a., arwates 1 aprillist 1922 a.

3) Sõjakooli koosseisu nr. 62, finnitub 20. detsembril
1921 a. suurendatuse, 15. weebruarist 1922 a. arwates,
järgmiselt:

Rühma ülem	1	—	400 mrf.
Fao ülemaid	2	—	300 "
Warahoidja (ühiklast ja kirjutaja)	1	—	400 "
Rokku	4.		

4) 3. Wälja suurüliwäe polgu koosseisu nr. 52, finni-
tud 1. juunil 1921 a. suurendatuse, arwates 1. aprillist
1922 a., järgmiselt:

Staabi komando:

Weskler wanem 1 — 450 mrf.

Muus: Wabaritigi walitsuse otsus 31. märtsist 1922 a.

Sõjainistri eest, kindralstaabi kindral-Major **Varfa.**

3. V. Inspektori
KÄSIRUUTU
Sis. 12
Sõjainistri
Päewakäsk.

Nr. 177.

Tallinnas, 24. aprillil 1922 a.

Minu päewakäskude 13-st märtsist 1922 a. nr. 106 § 1 ja 10-st aprillist 1922 a. nr. 143 täienduseks pikendan Kananawalwe Hiiumaa raiooni likvideerimise tähtaega kuni 10-da maini 1922 a.

Siendus: Merejõudude Juhataja raport 20. 4. 22 a. nr. 169.

Sõjainister, Kindralabi Kindral-Major Soosik.

Sõjainistri Päewatäht.

Nr. 202.

Tallinnas, 6. mail 1922 a.

Ülalosan siinjuures wäeosade ja asutuste nimekirjad, kellele kindralstaabi Walitsuse osakonna nr. 1. jaoskonna D poolt sõjawäe sõidus- ja weodokumentide raamatud on välja antud.

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat efl. arv.	lit. „A“ nr. nr.	Millal välja- antud.
1	Peipsi laewastiku Diviisjoni Ülemale	1.	404601—404700.	1. 4. 22.
2	5-da jalawäe polgu Ülemale	1.	404701—404800.	" " " "
3	Kindralstaabi Wal. 8. Dsati Ülemale	1.	404801—404900.	4. 4. 22.
4	Soomusrongide Brigaadi Staabi Ülemale	5.	404901—405400.	5. 4. 22.
5	Sõjawägede Staabi Kantselei Ülemale	1.	405401—405500.	7. 4. 22.
6	1-se jalawäe polgu Ülemale	2.	405501—405700.	8. 4. 22.
7	2-se Diviisii Staabi Ülemale	1.	405701—405800.	11. 4. 22.
8	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	2.	405801—406000.	" " " "
9	7-da jalawäe polgu Ülemale	1.	406001—406100.	15. 4. 22.
10	Disciplinaar roodu Ülemale	1	406101—406200.	21. 4. 22.
11	Harju maaf. Rahwawäe ja Kaitse Sõidu Ülemale	1.	406201—406800.	22. 4. 22.
12	Mereljõudude Kannawälwe Dsati Ülemale	1.	406301—406400.	25. 4. 22.
13	Tallinna Wähi pataljoni Ülemale	1.	406401—406500.	26. 4. 22.
14	5-da jalawäe polgu Ülemale	1.	406501—406600.	" " " "
15	Sõjawägede Staabi Kantselei Ülemale	1.	406601—406700.	27. 4. 22.
16	Mereljõud. Juhataja Staabi Kantselei Ülem.	1.	406701—406800.	28. 4. 22.

b) lit. „B“:

nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Maamat. etf. arv.	lit. „B“ nr. nr.	Millal väljastatud.
17	Sõjakooli Ülemale	2.	338401—338600.	3. 4. 22.
18	Sädetelegraafi roobu Ülemale	1.	338601—338700.	7. 4. 22.
19	3-da Suurtükiväe polgu Ülemale	2.	338701—338900.	8. 4. 22.
20	2-se jalaväe polgu Ülemale	3.	338901—339200.	11. 4. 22.
21	Wabariigi M. ohw. Kooli Ülemale	2.	339201—339400.	12. 4. 22.
22	Miinitrileja „Sennu“ Romanderile	1.	339401—339500.	" " "
23	lennuväe Ülemale	1.	339501—339600.	" " "
24	Sw. Hobuste Tagavaraja Saats. Ülemarstl.	1.	339601—339700.	15. " 22.
25	Tallinna Wahi pataljoni Ülemale	1.	339701—339800.	21. 4. 22.
26	3-da Suurtükiväe polgu Ülemale	1.	339801—339900.	24. 4. 22.
27	Sakala Partisaanide Ühiku pat. Ülemale	1.	339901—340000.	25. 4. 22.
28	7-da jalaväe polgu Ülemale	1.	340001—340100.	" " "
29	3-da Diviisi Intendantile	1.	340101—340200.	28. 4. 22.

c) lit. „D“:

nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Maamat. etf. arv.	lit. „D“ nr. nr.	Millal väljastatud.
80	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	2.	85701—85900.	11. 4. 22.
81	3-da Diviisi Intendantile	1.	85901—86000.	28. 4. 22.

Sõjaministri eest,

Kindralstaabi Kindral-Major Larla.

Sõjainistri Päewakäik.

Nr. 243.

Tallinnas, 3. juunil 1922 a.

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Kaamat eli. arw.	Lit. „A“ nr. nr.	Wäljal wälja- antud.
1	7-da jalawäe polgu Ülemale	1	406801—406900	4. 5. 22.
2	Kindralkaabi Walitsuse 4 osak. Ülemale	1	406901—407000	" " "
3	8-da Suurtükiväe polgu Ülemale	1	407001—407100	" " "
4	Tallinna linna Komandandile	1	407101—407200	6. 5. 22.
5	2-se jalawäe polgu Ülemale	1	407201—407300	" " "
6	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	5	407301—407800	" " "
7	Wabar. Alam-ohwitseride Kooli Ülem.	1	407801—407900	8. 5. 22.
8	Järwa maak. Rahwam. ja Raitse Sõdu Ü.	1	407901—408000	9. 5. 22.
9	5-da jalawäe polgu Ülemale	1	408001—408100	10. 5. 22.
10	2-se div. laatsareti Ülemarstile	1	408101—408200	" " "
11	Disciplinaar röödu Ülemale	1	408201—408300	" " "
12	Sw. War. Wal. Loomaterwisõistu ja Sõbustega Warust. osak. Ülemale	1.	408301—408400	12. 5. 22.
13	Kannabatarei nr. 6 Komandandile	1	408401—408500	13. 5. 22.
14	3-da diviisi Intendandile	1	408501—408600	15. 5. 22.
15	1-se div. laatsareti Ülemarstile	1	408601—408700	" " "
16	5-da jalawäe polgu Ülemale	1	408701—408800	16. 5. 22.
17	3-da diviisi Intendandile	1	408801—408900	" " "
18	5-da jalawäe polgu Ülemale	2	408901—409100	17. 5. 22.
19	Tartu maak. Rahwam. ja Raitse Sõdu Ülemale	2	409101—409200	22. 5. 22.
20	Tallinna Sõjawäe haigem. Ülemarstile	1	409301—409400	21. 5. 7

b) ltt. „B“:

№. nr.	Wärsjade ja asutuste nimetus.	Raamat. eff. arv.	Ltt. „B“ nr. nr.	Millal välja antud.
21	Wabariigi Wamohwiteride kooli Ülemale	1	340201—340300	3. 5. 22.
22	2-se jalawäe polgu Ülemale	3	340301—340600	6. 5. 22.
23	6-da	3	340601—340900	9. 5. 22.
24	Sakala Partisaanide Ühikute pat. Ülemale	1	340901—341000	10. 5. 22.
25	Kegnesaare Romandandile	1	341001—341100	15. 5. 22.
26	7-da jalawäe polgu Ülemale	1	341101—341200	16. 5. 22.
27	6-da	1	341201—341300	17. 5. 22.
28	Ratja polgu Ülemale	1	341301—341400	„ „ „
29	Sakala Partisaan. Ühikute pat. Ülemale	1	341401—341500	19. 5. 22.
30	1-se jalawäe polgu Ülemale	3	341501—341800	20. 5. 22.
31	6-da	3	341801—342100	22. 5. 22.
32	Merejõub. Juhat. Staabi Rats. Ülemale	1	342101—342200	24. 5. 22.
33	Ratjaaare Romandandile	1	342201—342300	26. 5. 22.
34	Kallinna Wahi pataljoni Ülemale	1	342301—342400	31. 5. 22.
35	Wabariigi Sõjakooli Ülemale	1	342401—342500	„ „ „

Sõjaministri eest, kindralstaabi kindral-major P a r i a.

Sõjainiistri Päewakäst.

Nr. 250.

Tallinnas, 15. juunil 1922 a.

§ 1.

Enampakkumisel 18. jaanuaril 1922 a. äramüüdnud mootorpaadid: „L. S. R.“ Nr. 22, Nr. 18, Nr. 19 ja Nr. 25 lähen maha kustutada Merejõudude juhataja käsutuses olevate laewade nimekirjast 18-st jaanuarist 1922 a. arwates.

§ 2.

Sõjatohustus seaduse ärakasutamise puhul omanikele tagasi antud aurik „Alexander“ ja mootorpaadid „Mita“ ja „Datta“ maha kustutada Merejõudude juhataja käsutuses olevate laewade nimestikust lask esimest 17-st maist ja viimast 16-st maist 1922 a. arwates.

Muus: Wabariigi Walitsuse otsused 9-st weebuarist 1921 a. ja 22. märtsist 1922 a.

Diendus: Sõjanõutogu otsus 3-st nowembrist 1921 a. ja Merejõudude juhataja raportid 6-st weebuarist Nr. 787, 23-st maist Nr. 2775 ja 10-st juunist Nr. 3101, — 1922 a.

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major S o o t s.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 264.

Tallinnas, 21. juunil 1922 a.

Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäskude Nr. Nr. 809, 888 — 1919 a., Nr. 1088 — 1920 a. ja minu päewakäskude Nr. Nr. 616 ja 781 — 1920 a. osaliseks muutmiseks lugeda alljärgnevad lit. „A“, „B“ ja „D“ raamatud teistkordselt väljaantuks järgmistele sõjaväe osadele ja asutustele:

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. ehk. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millal väljaantud.
1.	Satula Partisaanide Ühikute pat. Ülemale.	1.	292101—292200.	27.5.22. a.
2.	6-da jalaväe polgu Ülemale.	3.	292201—292500.	31.5.22. „

b) lit. „B“

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. ehk. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal väljaantud.
3.	Merejõudude Rannawalwe osak. Ülemale.	1.	32901—33000	27.5.22. a.
4.	5-da jalaväe polgu Ülemale.	1.	142501—142600	10.6.22. „
5.	7-da „ „ „	1.	221701—221800	12.6.22. „

Nr. nr.	Väeosjate ja asutuste nimetus.	Raamat. etf. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Määrat välja- antud.
6.	Receidubude Kannahalpe osaj. Ülemale.	1.	62901—63000.	27.5.22. a.
7.	2-je Diviisi Laatsareti Ülemarstile.	1.	63101—63200.	1.6.22. "
8.	1-se jalaväe polgu Ülemale.	1.	63001—63100.	2.8.22. "
9.	Sõjav. War. Val. Intendantuuri osaj. Kraamilada Valitsejale.	1.	63201—63300.	10.6.22. "
10	Soomusrongide Brigaadi Staabi Ülemale.	1.	63301—63400.	17.6.22. "

Sõjainiistri eest,
Kindralstaabi Kindral-Major Larka.

Sõjainistri Päewakäskud.

Nr. 268.

Tallinnas, 28. juunil 1922 a.

Räsen lugeda liikvideerituls järgmised asutused:

1-se Diviisi Intendantuuri eeslinna tootlus, kraami ja sõjarliistade ladud — 1-sest juunist 1922 a. arvates,
3-da Diviisi kraami ja sõjarliistade ladu — 10-ast maist 1922 a. arvates.

O i e n d u s: Sõjaväe Varustusvalitsuse ülema raport 22. 6. 22. a. Nr. 93.

Sõjainistri eest,

Rindralstaabi Rindral-Major **Varla.**

Nr. 269.

Tallinnas, 30. juunil 1922 a.

Siin juures avaldan Meriväe asutustele ja väeosadele tehnilise materjaali nõudmise ja mahakustutuse korra:

Nõudmised, mis ennem Meriväe Intendandi nime peale fisise anti, eriti:

- 1) kütteainete peale (puud, süsi, turvas, nafta),
- 2) määrdeõlide ja rasvade peale (maflina, turbiini ja tsilindri õlid, wafeliin, loomarasw j.n.e.),
- 3) dekt warustuse peale — ja kõige muu tehnilise warustuse peale, tuleb siseseanda Tehnika osakonna ülema nimel.

Nõudmised tehnilise warustuse, kütteainete ja määrdeõlide peale kinnitab wastaw laewastiitu wanem eriala ohwitser.

Nõudmised beki varustuse peale kinnitab laewa ehitus insener.
Materjaal võib wäljaantud saada ainult kinnitatud nõu-
mistte järgi.

Nõudmistel peawad kaasa allkirja olema: laewa komanderi
ja laewa wastawa eriala ohwitseri, ehk beki alal rewideni poolt.

Sõjanduslogu poolt kinnitud varustuse tabelite järgi ära
kulutud, nii beki, kui tehnilise materjaali peale igal erialal
eraldi materjaal kustutakse maha kuu aktiga, mis allakirjutakse
laewa komanderi, laewa wastawa eriala ohwitseri ja rewideni
poolt.

Alle normi äratarwitatud materjaali peale seatakse selle
sama komisjoni poolt eri akt, ning selles peawad ära tähen-
datud olema tööd, mille peale materjaal kulutud.

Kõik kulutud materjaalide wastawus üksikutele tehtud töö-
dele peab iõbraamatuse fiske kirjutud olema.

Aktid, Sõjanduslogu poolt kinnitatud kuu materjaali tabelite
normide piires waadatakse läbi ja kinnitakse tehnika oja-
konna älema poolt, kuna alle normi äratarwitatud varustuse
peale tehtud aktid laewastiku wastawa wanema eriteadlase arwa-
misega Merijõubude Juhatajale kinnitamiseks tulewad saata.

Selle korra läsen maksma panna 1-seft juulist f. a.

Sõjaministri eest,

Rindralstaabi Rindral-Major Sarka.

Handwritten initials or mark.

Handwritten signature: Fusen...

Printed footer: Sõjanduse ministri kabinetti.

Handwritten signature or mark at the bottom right.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 277.

Tallinnas, 4. juulil 1922 a.

Uwaban siinjuures wäeosade ja asutuste nimelirjad, kellele Rindralstaabi Walitsuse I. osakonna D jaoskonna poolt sõjawäe sõidu- ja weodokumentide raamatud on välja antud.

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Staarmet. efl. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millaal välja antud.
1.	Disciplinaar roodu ülemale	1	409401—409500.	1. 6. 22.
2.	2-se jalawäe polgu ülemale	2	409501—409700.	7. 6. 22.
3.	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	409701—409800.	10. 6. 22.
4.	3-da ärsiku jalawäe pataljoni ülemale	1	409801—409900.	12. 6. 22.
5.	Merejõudude Kammarsalwe osal. ülemale	1	409901—410000.	13. 6. 22.
6.	7-da jalawäe polgu ülemale	1	410001—410100.	14. 6. 22.
7.	Tallinna Sõjawa haigemaja ülemarstile	2	410101—410200.	15. " 22.
8.	Saare maal. Rahwarw ja Raitse Lõdu Al.	1	410301—410400.	15. 6. 22.
9.	Raitse polgu ülemale	1	410401—410500.	" " "
10.	3-da Suurtükirõu polgu ülemale	1	410501—410600.	" " "
11.	2-se Diviisi Staabi ülemale	1	410601—410700.	16. 6. 22.
12.	7-da jalawäe polgu ülemale	1	410701—410800.	" " "
13.	Tallinna Sõjawa haigem. ülemarstile	1	410801—410900.	17. 6. 22.
14.	Sõjavägede Staabi Raitseleit ülemale	1	410901—411000.	" " "
15.	1-se Diviisi Laatsareti ülemarstile.	1	411001—411100.	26. 6. 22.
16.	2-se	1	411101—411200.	27. 6. 22.
17.	Sõjawäe Hõbu"ite tagawoca" ja laatsareti ülemarstile	1	411201—411300.	" " "
18.	1-se jalawäe polgu ülemale.	1	411301—411400.	29. 6. 22.

b) Iit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Kaamat. efl. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
19.	Wabariigi Sõjakooli ülemale	1	342501—342600.	2. 6. 22.
20.	5-da jalawäe polgu ülemale.	1	342601—342700.	" " "
21.	Wabariigi Alam-ohwitseride Kooli ülemale	2	342701—342900.	" " "
22.	2-se jalawäe polgu ülemale	2	342901—343100.	7. 6. 22.
23.	Kaitse polgu ülemale	1	343101—343200.	8. 6. 22.
24.	5-da jalawäe polgu ülemale	1	343201—343800.	12. 6. 22.
25.	1-se Diviisi Intendantide	1	343301—343400.	14. 6. 22.
26.	Satala Partisaanide ühikute pat. ülemale	1	343401—343500.	15. 6. 22.
27.	Sõjaväe Tehnika kooli ülemale	1	343501—343600.	17. 6. 22.
28.	Sõjavägede Staabi Kantselei ülemale	1	343601—343700.	" " "
29.	Tallinna Wahi pataljoni ülemale	1	343701—343800.	20. 6. 22.
30.	1-se jalawäe polgu ülemale	3	343801—344100.	21. 6. 22.
31.	Peniwäe ülemale.	1	344101—344200.	" " "
32.	Satala Partisaanide ühikute pat. ülemale	1	344201—344300.	22. 6. 22.
33.	Tallinna linna Komandandide	1	344301—344400.	26. 6. 22.
34.	6-da jalawäe polgu ülemale	6	344401—345000	30. 6. 22.

c) Iit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Kaamat. efl. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
35.	W. R. „Wambola“ Komanderile	1	86001—86100.	26. 6. 22.

Sõjaministri eest,
 Kindralstaabi Kindral-Major Parla.

S. T. 27/IV 22.

Salajane.

Waa parandus.

Trükkist ilmunud Sõjaministri salajasest päewaläsus 6. juulist 1922 a. nr. 280 on eksikombel Sõjawäe test-apteegi ladus näidatud 3-da palga astmele wastawaid — 5.

Peats olema:

Tallinna sõjawäe haigemaja:

3-da palga astmele wastawaid — 5.

Sõjawägede Staabi Kantselei Sekretäri k. t. Jaas.

Sõjawäe trükitoda.

18. III
Sõjaministri
Päewakäsk.

M
Nr. 280.

Tallinnas, 6. juulil 1922 a.

Minu salajase päewakäsu Nr. 660 — 5-st novembrist 1921 a. lisa muutmisel avaldan tabelid ülejateenijate sõdurite jaotuse kohta väeosades ja asutustes maa- ja meriväes. Uus ülejateenijate jaotus hakkab maksma 1. juulist 1922 a.

Lisa: Nr. 1 ja nr. 2.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Maa- ja lennukvägi.

Järjestönr. Nr.	Ametti nimetus.															
	Wäeosade ja afutuste nimetus.	Wäimeebel.	Rühma älem (w. al. ohjw.)	Yao älem (n. al. ohjw.)	Spordi instruktor (sõdur.)	Verettor.	Polgku signaalsi.	Telefonisti wäenem.	Aviomotoristi wäenem.	Autojuhk wäenem.]	Wäenuri juhti wäenem.	1 palgaastmele wästawoit.	2 palgaastmele wästawoit.	3 palgaastmele wästawoit.	4 palgaastmele wästawoit.	
	Diwitiik staap.															
1	Kantsleli.											1	1			
2	Romandandi rühm.		1										3			
3	Side rühm.							2								
4	Sperood.	1	3	3												
5	Drferster.										1	7	10	6		
	Jalawäe polk.															
6	Kantsleli.										2	1				
7	Roob.	1	3									1				
8	Ruulipilbujate roob.	1	4									1				
9	Katja maakulajate k-ko.		1													
10	Side komando.						2									
11	Lõbroob*.)	1	2									12	1			
	10. jalawäe polk.															
12	Kantsleli.										2	1				
13	Roob.	1	3									1				
14	Ruulipilbujate roob.	1	4									1				
15	Side komando.						2									
16	Lõbroob.	1	2									12	1			
	11. bataljon.															
17	Kantsleli.										2	1				
18	Roob.	1	3									1				
19	Ruulipilbujate roob.	1	4									1				
20	Katja maakulajate k-ko.		1													
21	Side komando.						1									
22	Lõbroob**.)	1										12				
	Katja polk.															
23	Kantsleli.						1	1			1	1				
24	Estadron.	1	4									1	1			
25	Ruulipilbujate komando.	1	2													
26	Tehnika komando.	1	2					1								
27	Lõbikomando.	1	2									13				

253
1029.
97.
22.
253
1029.
97.
22.
Kokku: —1401.

*) Kui wäenemate meebicin ja loomawelsterite koshabel on koolimeesterid, siis 2 palgaastmele wästawoit älesja teenijaid 10.

**) Kui wäenemate meebicin ja loomawelsterite koshabel on koolimeesterid, siis 2 palgaastmele wästawoit älesja ajateenijaid 10.

M ä r t u s e b.

Ameti nimetus.
 Wäeojade ja
 asutuste nimetus.

Weltreebel.
 Riigma ülem (n. al. ohw.)
 Rao ülem (n. al. ohw.)
 Spordi instrktor (sbour.)
 Perellor.
 Polgu signaalf.
 Telefoniist wanem.
 Aluomotoriist wanem.
 Autojuht wanem.
 Waburijuht wanem.
 1 paigakahtimele waastawaid.
 2 paigakahtimele waastawaid.
 3 paigakahtimele waastawaid.
 4 paigakahtimele waastawaid.

M ä r t u s e d.

	1 ja 2 wälja suurüksi- wäe poll.							
28	Staabi komando***)	1		1	1		1	3
29	Opelomando.	1	3					
30	Wälja terge ja terge haubitssi batarei.	1	5		1		1	3
31	Kaske haubitssi batarei.	1	3		1		1	3
32	Rindluse suurüksim. grupe.	1	5		1		1	2
33	Kohalik part, igal							1
	3 wälja suurüksiwäe poll.							
34	Staabi komando 4).	1		1	1		2	7
35	Batarei.	1	3		1			
36	Kohalik part.							2
	Soomusrongide brigaad.							
37	Rantselei.						2	1
38	Opelomando.	1	3					1
39	Side komando.			1				
40	Lõblõda.							3
41	Lõõ komando.	1						7
42	Lankide rood.	1	5				2	3
43	Soomusautode rood.	1	7			5	1	2
44	Batareopaline soomus- rong.							3
	a) Staabi komando.							
	b) Batarei.	1	2					
	c) Kuulipildujate rood.	1	3					
	d) Tehnika ja sapõõri komando.	1	1		1		1	1
	e) Desfant rood.	1	2					
45	Kiitjareopaline soomus- rong.							3
	a) Staabi komando.							
	b) Batarei.	1	2					
	c) Kuulipildujate rood.	1	2					

***) Kui wõnnemate mehi-
 chti ja loomameisterite tohtar
 bel on koolimeisterib, siis 2-se
 paigakahtimele waastawaid ühe
 ajatseentijaid 1.

4) Kui wõnnemate mehi-
 chti ja loomameisterite tohtar
 bel on koolimeisterib, siis 2-se
 paigakahtimele waastawaid ühe
 ajatseentijaid 5.

Särjelorra Nr.	Ameti nimetus.		Weltneebel.	Mühma ülem (n. al. ohw.)	Sao ülem (n. al. ohw.)	Spordi instraktor (jõdur).	Derektor.	Kolgu signaali.	Telefonist naanem.	Automotoorist naanem.	Autojuhi naanem.	Weburijuhi naanem.	1 palgaastmele vastawab.	2 palgaastmele vastawab.	3 palgaastmele vastawab.	4 palgaastmele vastawab.	M ä r t u s .
	Wäeoskade ja ajutuste nimetus.																
67	Õpematraci,		1	4	2												
68	Õpematbron.		1	4	2												
69	Õbö komando. (5)		1	2				1						11			
	Komandantuurid ja maafondade rahwawäe ülemad.																
70	Tallinna komandantuur a) roob.		1	4									1	1			
71	Karwa komandantuur.			1										1			
72	Tartu maakonna rahwawäe ülem.		1	2									1	2			
73	Harju maakonna rahwawäe ülem.												1	3			
74	Saare maakonna rahwawäe ülem.				1									2			
75	Biru, Pärnu, Wõru, Wiljandi maakondade rahwawäe ülemad, igal ühel.												1	1			
76	Walga ja Järwa maakondade rahwawäe ülemad igal ühel.													1			
78	Pääne ja Põlseri maakondade rahwawäe ülemad, igal ühel.														2		
87	Disiplinaar roob.		1	4										2			
	Sõjawäe Staap.																
79	Kantslei.												1	1			
80	Rajanduse jaoskond.												2	4			
81	Registراتuur.												1	1			
82	Arhiw.												1	1			
	Kindralstaabi Walitsus.																
83	Djalond Nr. 1. a) Kaudtee jaama komandantuur.													1			
84	Djalond Nr. 2.													1			
85	Djalond Nr. 3.													1			
86	Djalond Nr. 4.													1			

6) Kui naanema loomawäestleri kohal on koolitajad, siis 2 palgaastmele vastawab kile ajakentsijate 10.

Sõjetoorna Nr. Nr.	Ameti nimetus.		Ameti nimetus.	1	2	3	4
	Wäeosjade ja asutuste nimetus.						
	Wältoetebel.						
		Mühma ülem (w. al. ohw.)					
		Sao ülem (n. al. ohw.)					
		Sporidi instraktor (jõdur).					
		Weritor.					
		Kolgu signaalk.					
		Telefonisti wamen.					
		Wiwomotori wamen.					
		Kutsujuh wagem.					
		Weductsiht wamen.					
		1 palgaastmele wastawab.					
		2 palgaastmele wastawab.					
		3 palgaastmele wastawab.					
		4 palgaastmele wastawab.					
113	Sõjaw. hobuste laatsaret.						
	[9]		1				
114	Suurtükiväe inspektor.					4	1
115	Inženeeriväe inspektor.					1	
116	Sõjaw. Ringl. Staap.				2	2	
117	Sõjaw. Ringl. Kohus.				1	2	
118	Sõjaw. Prokuratuur.				1	1	
119	Sõjawäe terwisõhoiu walitsus.						1
120	Sõjawäe keel-apteegi ledi.					3	5
121	Tallinna sõjawäe haigemaja 10).	1				7	
122	Diwilisi laatsaret, tgal-ühel.					5	1

W ä r r u s e d.

9) Kui wanema 1000 manelsteri kohal on kolm meister, siis 2 palgaastmele wastawab 3.

10) Kui 2 wanema 1000 meisteri kohal on kolm meister, siis 2 palgaastmele wastawab 5.

Sõjamineister, Rindralflaabi Rindral-Major S o o t s.

Merewägi.

Arjetoora Nr. Nr.	Palgaaste. Wäeosfadi ja asutuste nimetus.	Märklused.			
		1 palgaastmele vastavaid.	2 palgaastmele vastavaid.	3 palgaastmele vastavaid.	4 palgaastmele vastavaid.

Merejõudude staap.					
1	Kantselei, majanduse osakond ja tööruud*.)	4	21		
2	Tehnika osakond.		2		
3	Miini ja laevade varustuse ladu ja kohalik part.		11		
4	Side ja ujumate abinõude osakond.	2	8	4	4
5	Töökoda.		4		
6	M/p. „Nr. 22.“		3		
7	M/l. „Kompas.“	1	3		
8	M/l. „Baene.“	2	5	2	
9	M/p. m/p. № № 5, 9, 10, 14 ja 23, igal ühel		2		
10	M/p. „Sõdur.“			1	
11	M/p. „Rango.“		2		
12	M/p. „Nr. 20.“			4	
13	M/l. „Sakala.“	1	1	1	
14	M/l. „Salme.“	2	1		
15	M/p. „Wanajadami.“		2	1	
16	Karwa-Jõeluse töökoda.	2	1		
17	M/l. „Tallinn.“		1	1	
18	Kumba raioon.		4	2	
19	Loõja raioon.		5	4	
20	Tallinna raioon.		2	2	
21	Haapsalu raioon.		4	4	
22	Post Nr. 13. (Jiljand.)		1		
23	Post Nr. 19. (Sõrme.)		1		
24	Reserwisolewate ujumate abinõude meeskond.		1		4
25	Orkester.	1	7	10	6
26	Meremäe labettide tooi.		2		
Säänemere laewastiku divisjon.					
27	Divisjoni staap.		2		
28	M./r. „Dermut“.	7	22	7	6
29	M./r. „Wambola“.	7	21	7	6
30	S./l. „Sembit“.	4	17	7	6
31	S./l. „Reeme“ ja „Kardus“, igal		3		2
32	Rahtalaew nr. 1.		2		

*) Kui wanemate wesklerite lohtadel on tooli wesklerid, siis 2 palgaastmele vastavaid ülaajateenijaid -- 19.

Üldkülsse merewäes.	
1-je palgaastmele vastavaid	58.
" "	267.
" "	70.
" "	88.
Kokku: 428.	

Särelorra Nr. Nr.	Pälgaste. Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Märtnsed.			
		1 p. lgaastmele wahtawatid.	2 p. lgaastmele wahtawatid.	3 p. lgaastmele wahtawatid.	4 p. lgaastmele wahtawatid.
	Peipsi laewastiku diwisjon.				
33	Diwisjoni staap.	1	3		
34	S./l. „Tartu“.	2	4	1	
35	S./l. „Nhi“.	2	4	1	
36	M./p. „Erlane“.	1	1		
37	2. Diwiisi Staabi Peipsi raiooni side rühm.	1	6		
	Merewäe eskipash.				
38	Staap.	2	5		
39	Roob.	1	3	6	
40	Opelomando.	1	8		
	Merelindlusjed.				
41	Staap.		1		
42	Opelomando.	1	4		
43	Wegnašaaie komandantuur.	1	14	1	
44	Kannabatari nr. 1.	1	9	2	
45	Kannabatari nr. nr. 2 ja 3, igal.	1	2		
46	Kaisaaie komandantuur.	1	16		
47	Kannabatari nr. nr. 4 ja 5, igal.	1	2		
48	Kannabatari nr. 6.	1	9	2	

Sõjainiister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

3 ~~1911~~ Sõjainistri
Päewakäjud.
Nr. 313.

Tallinnas, 28. juulil 1922 a.

§ 1.

Minu päewakäsus 6. juulist 1922 a. nr. 280 ettenähtud üleajateenijate arwu Suurtükiväe inspektori koosseisus suurendan järgmiselt, arwates 1. augustist 1922 a.

Weltweebel 1

Diendus: Suurtükiväe inspektori wahetiri Rindralstaabi Walitsuse ülemale 25. juulist 1922. a. nr. 836.

§ 2.

Sellesjamas päewakäsus muudan ära Warust. Walitsuse sõjariistade osakonna koosseisus ettenähtud üleajateenijate arwu ja luban pidada üleajateenijaid selles osakonnas järgmiselt.

I. palgaastmele wastawaid . . . 2.

II. " " " 2.

Diendus: Sõjariistade osakonna ülema raport 25. juulist 1922. nr. 175 Warustuse Walitsuse ülemale.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Varfa.**

Nr. 314.

Tallinnas, 28. juulil 1922 a.

10-es jalawäe polk lõpulistult formeeritult lugeda 15. juulist 1922 a.

Diendus: Minu päewakäst 13. juunist 1922. nr. 247 ja Sw. Ringkonna ülema raport 24. juulist 1922 a. nr. 52.

Sõjainistri eest, Rindralstaabi Rindral-Major **Varfa.**

Sõjainistri Päewakärsud.

Nr. 320.

Tallinnas, 4. augustil 1922 a.

Urwaldan Kinnjuures wäeosjade ja asutuste nimetikirjad, kellele Kinnbrak-
kaabi Wäestuse 1. Osakonna D. jaoskonna poolt sõjaväe sõidu- ja meso-
kumentide raamatud on välja antud.

a) lit. "A":

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat ef. arv.	Lit. "A" nr. nr.	Millal välja- antud.
1	Distiplinaar roodu Ülemale	1	411401—411500	1. 7. 22 a.
2	Sädetelegrafi roodu Ülemale	1	411501—411600	3. 7. 22 "
3	Tallinna linna Komandandile	1	411601—411700	4. 7. 22 "
4	Merekindluste Ülemale	1	411701—411800	6. 7. 22 "
5	Sakala Partisaan. Alitu pat. Ülemale	1	411801—411900	7. 7. 22 "
6	2-se Suurtükiväe polgu Ülemale	2	411901—412100	8. 7. 22 "
7	2-se Diviisi laats. Ülemarstile	2	412101—412300	12. 7. 22 "
8	Tallinna sõjav. haigem. Ülemarstile	1	412301—412400	19. 7. 22 "
9	1-se Diviisi laats. Ülemarstile	1	412401—412500	21. 7. 22 "
10	Distiplinaar roodu Ülemale	1	412501—412600	" " " "
11	Sõjavägede Staabi Kants. Ülemale	1	412601—412700	22. 7. 22 "
12	2-se jalaväe polgu Ülemale	1	412701—412800	24. 7. 22 "
13	Wabariigi Sõjalooli Ülemale	2	412801—413000	25. 7. 22 "
14	Merejõud. Suhat. Staabi Kants. üll.	1	413001—413100	26. 7. 22 "
15	Pennuwahe Ülemale	1	413101—413200	27. 7. 22 "
16	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	5	413201—413700	" " " "
17	Säänemaal. Rahwar. ja Kants Sõidu Ülemale	1	413701—413800	29. 7. 22 "
18	Rannabatarei nr. 6 Komandantile	1	413801—413900	31. 7. 22 "
19	7-da jalaväe polgu Ülemale	1	413901—414000	" " " "

b) ltt. „B“:

№. nr.	Wäesjade ja asutuste nimetus.	Rakend. ett. arv.	Sit. „B“ nr. nr.	Miljal välja- antud.
20	7-da jalawäe polgu Ülemale	1	345001—345100	1. 7. 22 a.
21	Sädelegraafi roodu Ülemale	1	345101—345200	3. 7. 22 „
22	Karwa Rattje Viidu Ülemale ja Kom.	1	345201—345300	6. 7. 22 „
23	3-da Diviisi Staabi Ülemale	2	345301—345500	„ „ „ „
24	10-da jalawäe polgu Ülemale	2	345501—345700	8. 7. 22 „
25	1-se Diviisi Staabi Ülemale	1	345701—345800	10. 7. 22 „
26	3-da Suurtükiväe polgu Ülemale	2	345801—346000	„ „ „ „
27	Sw. Bar. Wal. Besumaja ja Besu- parandamise Töökoja Ülemale	1	346001—346100	12. 7. 22 „
28	10-da jalawäe polgu Ülemale	1	346101—346200	14. 7. 22 „
29	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	5	346201—346700	15. 7. 22 „
30	Sakala Partij. kütiku pat. Ülemale	1	346701—346800	18. 7. 22 „
31	Merejõud. Juhataja St. Kantselei Ülemale	1	346801—346900	19. 7. 22 „
32	Eõjamäe Tehnika Kooli Ülemale	1	346901—347000	20. 7. 22 „
33	Negnaasaare Komandandile	1	347001—347100	25. 7. 22 „
34	Babariigi Eõjakoosi Ülemale	1	347101—347200	„ „ „ „
35	Merejõudude Juhataja Staabi Kant- selei Ülemale	1	347201—347300	26. 7. 22 „
36	Naisaare Komandandile	1	347301—347400	27. 7. 22 „
37	Eõjamäe Tehnika Kooli Ülemale	1	347401—347500	28. 7. 22 „
38	Tankide roodu Ülemale	1	347501—347600	„ „ „ „
39	10-da jalawäe polgu Ülemale	1	347601—347700	„ „ „ „
40	Ratfa polgu Ülemale	1	347701—347800	31. 7. 22 „
41	7-da jalawäe polgu Ülemale	1	347801—347900	„ „ „ „

c) ltt. „D“:

№. nr.	Wäesjade ja asutuste nimetus.	Rakend. ett. arv.	Sit. „D“ nr. nr.	Miljal välja- antud.
42	Eõjamäe Karustus Walitsuse Kantf. Ülemale	1	86101—86600	12. 7. 22 a.
43	7-da jalawäe polgu Ülemale	1	86601—86700	13. 7. 22 a.
44	„ „ „ „	1	86701—86800	„ „ „ „

Eõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major R a r t a.

Nr. 321.

Tallinnas, 4. augustil 1922 a.

Siitendan Kinnawalwe osakonna majanduse liikwideerimise tähtaega kuni 31. augustini 1922 a.

Siendus: Minu päewakäsi 13. juunist 1922 a. nr. 247 ja Meejõudude Suhataja raport 26. juulist 1922 a. nr. 260.

Sõjainiistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Tavla.**

30 VIII
Sõjainistri
Päewakäsk.

Nr. 340.

Tallinnas, 23. augustil 1922 a.

§ 1.

1. diviisi intendantuuri koosseisus nr. 70, kinnitud 2. juunil 1922 a., wähenbada:

Woor:

Weshobuseid 4.

2. diviisi intendantuuri koosseisus nr. 71, kinnitud 2. juunil 1922 a., wähenbada:

Woor:

Weshobuseid 5.

Merejõudude Staabi koosseisus nr. 85, kinnitud 2. juunil 1922 a., suurendada:

Sibe ja ujuwate abinõude osakond:

Weshobuseid 9.

Weshobuse weowantrid
ühes komplekt hobuse

riistadega 9. (Talwel reed)

Sadulaid 9.

§ 2.

Selmises paragraafis nimetud muudatused hakkawad maksma 1. septembrist 1922 a.

Mus: Wabariigi Walitsuse otsus 18. augustist 1922 a.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 351.

Tallinnas, 30. augustil 1922 a.

Minu päewakäskude nr. nr. 247 ja 321 §. a. täienduseks ja muutmiseks pikendan Kannawalwe osakonna likvideerimist funni 15. da septembrini §. a. Likvideerimise komisjoni lähen Merejõudude Sühatajal temale alluwatest ohwitseridest ja meriwäelastest komisjoni moodustada, nendele uute kohtade järgi palka makstes. Sõjawäe ringkonna ülemal 10. st jalawäe polgust al.-kapten Alfermann'i ja al.-kapten Reisberg'i likvideerimise komisjoni juure komanbeerida, nendele palka uute kohtade järgi makstes. Kannawalwe osakonnast luban ühe kirjutaja alles jätta.

Sõjainister, Kindralstaabi Kindral-Major **Soots.**

Sõjaministri Päewakäsk.

Mr. 353.

Talinnas, 2. septembril 1922 a.

Uvaldan siin juures wäeosade ja asutuste nimekirjad, kellele Rindralstaabi Walitsuse 1 osakonna D jaoskonna poolt sõjaväe sõidu- ja weodokumentide raamatud on wälja antud:

a) lit. „A“:

Mr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Raamat ef. arv.	lit. „A“ nr. nr.	Wäljal wälja- antud.
1	Sm. Termishoiu Walitsuse ülemale	1	414001—414100	2. 8. 22.
2	Suseeneeri Bataljoni ülemale	1	414101—414200	4. 8. "
3	Tallinna Sõjaväe haigemaja ülem- arstile	2	414201—414400	4. 8. "
4	Wirumaakonna Rahwawäe ülemale	2	414401—414600	7. 8. "
5	7-da jalawäe polgu ülemale	1	414601—414700	14. 8. "
6	1-se Diviisi laatsareti ülemarstile	1	414701—414800	15. 8. "
7	Merejõudude Suhataja Staabi Kant- selei ülemale	1	414801—414900	17. 8. "
8	3-da Üksiku jalawäe pataljoni ülemale	2	414901—415100	18. 8. "
9	1-se jalawäe polgu ülemale	1	415101—415200	19. 8. "
10	10-da jalawäe polgu ülemale	1	415201—415300	21. 8. "
11	2-se jalawäe polgu ülemale	1	415301—415400	22. 8. "
12	2-se Diviisi Staabi ülemale	1	415401—415500	23. 8. "
13	8-da Suurtükiväe polgu ülemale	1	415501—415600	25. 8. "
14	Ratja polgu ülemale	1	415601—415700	26. 8. "
15	1-se jalawäe polgu ülemale	1	415701—415800	28. 8. "
15 a	2-se jalawäe polgu ülemale	1	415801—415900	31. 8. "

b) ltt. „B“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Maamat. esf. arv.	Ltt. „B“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
16	Merejõudude Juhataja Staabi Kantselei ülemale	1	347901—348000	3. 8. 22.
17	Inženeeri pataljoni ülemale	2	348001—348200	4. 8. "
18	1-se jalawäe polgu ülemale.	3	348201—348500	8. 8. "
19	Sw. Staabi Kantselei ülemale	1	348501—348600	17. 8. "
20	10-da jalawäe polgu ülemale	1	348601—348700	18. 8. "
21	Sõja kooli ülemale	1	348701—348800	21. 8. "
22	5-da lihtu jalawäe pat ülemale	1	348801—348900	23. 8. "
23	7-da jalawäe polgu ülemale	1	348901—349000	26. 8. "
24	Sw. W. W. Intendantuuri osakonna kraami ladu walits.	1	349001—349100	26. 8. "

c) ltt. „D“:

Nr. nr.	Wäeosade ja asutuste nimetus.	Maamat. esf. arv.	Ltt. „D“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
25	Wirumaakonna Rahwawäe ülemale	1	86801—86900	7. 8. 22.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

Sõjainistri

14. Põhikõrvaldused.

Nr. 366.

Tallinnas, 11. septembril 1922 a.

§ 1.

Räsen allpool nimetud väeosade ja asutuste koosseisud maitsmusetaks lugeda ja nende asemele uued Wabariigi Walit-
fusse poolt 25. augustil s. a. kinnitud koosseisud tarwitusele
wõtta 1. oktoobrist 1922 a. arwates.

Maitsmusetaks lugeda		Tarwitusele wõtta 1. X. 1922 a.		
Koosseis- tude Nr. Nn	Koosseisude nimetused	Kinnitamise aeg	Koosseis- tude Nr. Nn	Koosseisude nimetused
7	Sõjawäe Ringlonna kõhtu koosseis.	10/I—1921.	91	Sõjawäe Ringlonna kõhtu koosseis.
28	Sõjawäe Terwisõhtu Wa- litfusse koosseis.	10/I—1921.	92	Sõjawäe Terwisõhtu Wa- litfusse koosseis.
			93	Sõjawäe Rest-Apteegi labu koosseis.
56	Tallinna Sõjawäe haige- maja koosseis.	22/VII—1921.	94	Tallinna Sõjawäe haige- maja koosseis.
65	Maalonna Rahwawäe Aleimate ja Raitfeliitide koosseis.	20/XII—1921.	95	Maalonna Rahwawäe Ale- imate ja Raitfeliitide koo- seis.

§ 2.

Wõtta tarwitusele Sõjawäe Tehnika kooli koosseis nr. 96,
arwates 16. juunist 1922 a.

§ 3.

Minu põhikõrvalduse 8. aprillist 1922 a. nr. 162 osaliseks
muntmiseks lugeda Narwa karantiini koosseis nr. 68, kinnitud
31. märtsil 1922 a., maitsmaks mitte 1. aprillist 1922 a.,
waid 1. maist 1922 a.

b) Wanema kaskubedaitija ametniku kohta wotta alles märkus:
„Sõjawäe Ringkonna staabis täidab diwisi intendantid kohuseid kontrolli ja järewalwe alal“.

Nimetub muudatused lugeda makswaks 1. oktoobrist 1922.

§ 5.

Lennuwäe koosseisus nr. 53, kinnitud 1. juunil 1921 a., teha järgmised muudatused, arwates 1. juunist 1922 a.

a) Abjutandi põhipalk lugeda Wabariigi Walitsuse poolt 26. märtsil 1921 a. kinnitud Sõjawäe juhtide ja ametnikkude põhipalga normide järele mitte 11-da palgaastme („abjutant“—3500 mrl.), waid 9-da palgaastme järele („wäeosa abjutant“—4200 mrl.).

b) Tehnika jaoskonnas lugeda raamatupidaja kohta käiwad tähendused järgmiselt:

Raamatupidaja . . . 1 — 3500. Wõib olla eraisik.

§ 6.

Sõjawäe juhtide ja ametnikkude põhipalkades, kinnitud Wabariigi Walitsuse poolt 26. märtsil 1921 a. teha järgmised muudatused, arwates 1. juunist 1922 a.

a) Ümberpaigutada p. 11-st p. 9-sse „Sõduri“ tegew toimetaja.

b) Täiendada nimeliste kohtadega: p. 6 — kaskubedaitija staabi ohwitser Sõjawäe Ringkonna staabis; p. 7 — Rindralstaabi Walitsuse Osakond IV hüdrografia jaoskonna ülem; p. 9 — wanem kaskubedaitija ametnik Sõjawäe Ringkonna staabis; p. 11 — laetahoidja Lennuwäes, asjaajaja Lennuwäes.

§ 7.

1, 2 ja 3 diwisi intendantuuri koosseisudes nr. 70, 71 ja 72, kinnitatud 2. juunil 1922 a., lugeda majanduse ülema põhipalk mitte 3500 mrl., waid 3800 mrl., arwates 16. juunist 1922 a.

§ 8.

Järgmistes koosseisudes lugeda raamatupidaja põhipalk 3500 marka, arwates 16. juunist 1922 a.

- a) Sõjawäe Termisshoiu Walitsuse loosfeis nr. 28, kinnitub 10. jaanuaril 1921 a.
- b) Rindralstaabi Walitsuse loosfeis nr. 46, kinnitub 1. juunil 1921 a.
- c) Tallinna Sõjawäe haigemaja loosfeis nr. 56, kinnitub 22. juulil 1921 a.
- d) Sõjawäe Warustus Walitsuse loosfeis nr. 69, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- e) Sõjawäe lastemoona ladu loosfeis nr. 73, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- f) Sõjawäe Suurtüki ladu loosfeis nr. 74, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- g) Sõjawäe käsijõhjatistade ladu loosfeis nr. 75, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- h) Sõjawäe toitlusladu loosfeis nr. 76, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- i) Sõjawäe kraami ladu loosfeis nr. 77, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- j) Sõjawäe riiete valmistamise töökoja loosfeis nr. 80, kinnitub 2. juunil 1922 a.
- k) Sõjawäe Ringsäpa ja sadulsäpa töökoja loosfeis nr. 81, kinnitub 2. juunil 1922 a.

Alus: Babariigi Walitsuse otsus 25. augustil 1922.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Nr. 367.

Tallinnas, 11. septembril 1922 a.

Merejõudude Intendantuur lugeba lõpulistult liikwideertatus 1-sept septembrist 1922 a. arwates.

Otendus: Minu salajased pwl. 1922 a. nr. nr. 255 ja 336 ja Merejõudude Suhataja raport 7. 9. 22 a. nr. 312.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjawäe traktora.

Sõjaministri
S. I. M.
Päewakäsk.

Nr. 401.

Tallinnas, 30 septembril 1922 a.

Minu päewakäsu 11. septembril 1922 a. Nr. 366 § 4 p. IV. osaliseks muutmiseks käsen selles punktis ettenähtud 10-da jalawäe polgu koosseisu suurendamise lähe masina peal kirjutaja mõrra lugeda maksmaks 1. juulist 1922 a.

Diendus: Sõjaväe Ringkonna Staabi ülema wäe-
ktri Rindralstaabi Wäliwuse ülemale 21. sep-
tembrist 1922 a. Nr. 93.

Sõjaminister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakärsud.

Nr. 405.

Tallinnas, 3. oktoobril 1922 a.

Merejõudude Kammalme osakond lugebda lõpulitult lit-
wideeritult 15-ist septembrist 1922 a. arwates.

Siendus: Minu päewakärsud 1922 a. Nr. Nr. 247.
ja 351 ja Merejõudude juhataja ettelanne
25. IX. 22. Nr. 335.

Sõjainistri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **L a r t a.**

Nr. 406.

Tallinnas, 3. oktoobril 1922 a.

Uwalban fiinjuures wäeosjade ja asutuste nimekirjab, kel-
lele Kindralstaabi Walitsuse I. osakonna D. jaoskonna poolt
sõjawäe sõidu- ja weodokumentide raamatud on wälja antud:

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat ef. arw.	Lit. „A“ nr. nr.	Wäljal- wälja- antud.
1.	Sõjawägede Staabi Kants. ülemale.	1.	415901—416000.	1. 9. 22.
2.	Tall. Sõjawäe haigemaja ül. arstile.	3.	416001—416300.	2. 9. 22.
3.	2-je Suurtükiväe polgu ülemale.	6.	416301—416900.	„ „ „
4.	Zufeneri pataljoni ülemale.	1.	416901—417000.	4. 9. 22.
5.	Mereväe Ekspeditsiooni Komanderile.	1.	417001—417100.	6. 9. 22.

4) lit. „A“ :

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Maamat. efi. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
6.	1-se Div. laats. ülemarstile	1.	417101—417200.	7. 9. 22.
7.	2-se	2.	417201—417400.	„ „ „
8.	Sakala Partii. üksiku bat. ülemale	1.	417401—417500	8. 9. 22.
9.	7-da Jalawäe polgu ülemale	1.	417501—417600.	„ „ „
10.	Distiplinaar roodu ülemale	1.	417601—417700.	„ „ „
11.	3-da Diviisi Staabi ülemale	3.	417701—418000.	9. 9. 22.
12.	1-se	1.	418001—418100.	„ „ „
13.	Merejõud. Juhataja Staabi Rants. ül.	1.	418101—418200.	„ „ „
14.	10-da Jalawäe polgu ülemale	1.	418201—418300.	13. 9. 22.
15.	Tallinna linna Romandandile	1.	418301—418400.	„ „ „
16.	Soomusrongide Brigaadi Staabi ül.	3.	418401—418700.	18. 9. 22.
17.	Saarem. Rahwam. ja Raitse Liidu ül.	1.	418701—418800.	„ „ „
18.	Wabariigi Alam-ohwitseride kooli ül.	1.	418801—418900.	21. 9. 22.
19.	1-se jalawäe polgu ülemale	1.	418901—419000.	„ „ „
20.	Kindralstaabi Walitsuse 3-da osakonna ül.	1.	419001—419100.	22. 9. 22.
21.	5-da üksiku jalawäe bat. ülemale	1.	419101—419200.	25. 9. 22.
22.	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	2.	419201—419400.	26. 9. 22.
23.	10-da jalawäe polgu ülemale	1.	419401—419500.	28. 9. 22.
24.	Läänem. Rahwam. ja Raitse Liidu ül.	1.	419501—419600.	„ „ „
25.	7-da jalawäe polgu ülemale	1.	419601—419700.	30. 9. 22.
26.	2-se jalawäe polgu ülemale	1.	419701—419800.	„ „ „
27.	Distiplinaar roodu ülemale	1.	419801—419900.	„ „ „
28.	Sw. W. W. Toitlus laudu walitsejale	1.	419901—420000.	„ „ „
29.	Sõjawäe Tehnika kool ülemale	1.	420001—420100.	„ „ „

b) lit. „B“

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Maamat. efi. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal wäljaantud.
30.	Mereväe ekipaži komanderile	1	349101—349200	2. 9. 22.
31.	Lennuwäe ülemale	1	349201—349300	6. 9. 22.
32.	10-da jalawäe polgu ülemale	1	349301—349400	8. 9. 22.
33.	Sakala partisaani üksiku pat. ülemale	1	349401—349500	„ „ „
34.	10-da jalawäe polgu ülemale	1	349501—349600	9. 9. 22.
35.	Tallinna Sõjav. haigem. ülem arstile	1	349601—349700	15. 9. 22.
36.	Regnusaare komandandile	1	349701—349800	16. 9. 22.
37.	Sädetelegraafi roodu ülemale	1	349801—349900	19. 9. 22.
38.	Sõjawäe War. Wal. mehaanika töökobade ülemale	1	349901—850000	22. 9. 22.
39.	Sw. W. W. Toitlus ladu walitsejale	1	350001—350100	28. 9. 22.

c) Lit. „D“ :

Nr. nr.	Wäeojade ja ajutuste nimetus.	Raamat. efl. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millaal wäljaantud.
40.	5-da ühiku jalawäe bat. ülemale	1.	86901—87000.	15. 9. 22.
41.	Soomusrongide Brigaadi staabi ülem.	2.	87001—87200.	18. 9. 22.
42.	1-se Suurtükiväe polgu ülemale	3.	87201—87500.	20. 9. 22.
43.	1-se Jalawäe polgu ülemale	1.	87501—87600.	22. 9. 22.
44.	2-se Suurtükiväe polgu ülemale	3.	87601—87900.	29. 9. 22.
45.	Harjumaakonna Rahwawäe ja Raitse Liidu ülemale.	1.	87901—88000.	

Minu väewäljatus nr. 353 näidatud sõjaväe weofirjade raamat lit. D. lugeda mittewäljaantuks Wiru maakonna Rahwawäe ja Raitse Liidu ülemale waid Inseneri bataljoni ülemale.

Sõjaministri eest, Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**

N I 2

Salajane.

Sõjainistri Bäewakäsk.

Nr. 411.

Tallinnas, 9. oktoobril 1922 a.

2-se diviisi ülema poolt raporti nr. 35798 — 25. 9. s. a. juures minule esitatud toimetusest, mille pääle 7 jalawäe polgu autohus oma otseuse lpt. Murritu tagandamise kohta sõjateenistusest on rajatud selgus, et lpt. Murritu ning reserveerwi lipnik Rosenbergi teguwis, wastastikune hoopide andmine teineteisele mitte awalikus kohas, on süütegukalelus, mis ettenähtud N. Nr. Seaduses ja lpt. Murritu poolt sõduritele antud käsk—reserveerwi lpn. Rosenbergi peksta, on S. N. S. par. 141 ettenähtud ja kannab wõimupiiribest üleastumise tundemärka.

Selle tõttu ei kuulu lpt. Murritu poolt toimepandud süütegu ja kuritegu, mis kriminaal seadustikkudes ettenähtud, autohtu harutamisele, mispärast ühtlasi kõiki muud asjaolusid arwesse wõttes 7 polgu autohtu otseuse 27. aug. s. a. lpt. Murritu kohta — **ä r a m u u d a n.**

Selle juures juhin 7-ma polgu ülema alampolk. Ülbergi ja selleaegse 2 diviisi ülema ajut. kohustetäitja alampolk. Barwi tähelepanemist selle peale, et nemad ei ole suutnud aru saada, et polgu autohus fin seaduse wastaselt on toimetanud.

Sõjainister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 415.

Tallinnas, 10. oktoobril 1922 a.

§ 1.

14. X

Räsen asutada iga jalaväe polgu ja sõjakooli juures väli-
kindlustus-tööde õpewäljad sõdurite näitlikuks tutvustamiseks
järgmiste kindlustamise ehitustega:

1) Ühemad kaewitud igasugustes profiiltes; üks täies pro-
fiilis 5 sülda pikk, tema faafis-travers 6x × 6x. Brustvärte
peale ehitada 10 mitmesugust lasteawa.

2) Üks lühem täies profiilis, kaewit ühes 2 sammuga lause
terge kattelise blindaašhiga.

3) Üks lühem, täies profiilis, kaewit ühes püstpalkidest ehi-
tatud tugewa blindaašhiga; blindaašhi mõõdud: $1\frac{3}{4}$ arsinat
lai, 3 arsinat pikk ja $2\frac{1}{2}$ arsinat kõrge; kätte paksus blindaašhi
peal vähemalt 2 arsinat. Kätte ehitada palkidest, mullast ja
suurematest raudkiwi tükkidest.

4) Üks kergelt blindeeritud waatepunkt lühemas kaewikus.

5) Üks kuulipilduja pesa pealetungi ahelikus raske kuuli-
pilduja jaoks; üks lahtine kuulipilduja pesa kaewiku brustvärts;
üks lahtine kuulipilduja-pesa kate tiibiga. Üks kerge kattega
blindeeritud kuulipilduja-pesa kaewikus; üks lahtine pesa kerge
kuulipildujate jaoks.

6) Üks lahtine pesa miini ja pommipildujate jaoks.

7) 20 sülla pikune looklew jooksukraaw ühes lasturite las-
teawade ja astmetega väljapääsemiseks.

8) 5 süllane traattõlle riba ühes waltwuri pesaga.

9) Üks biwual-wäljaläiguloht.

10) Üks kantstorwt, üks haotubu (fashini), üks põimi-
tud 4 arsinat pikkust aed-kilpi, nendest üks walmis teha, teine
pooleni — tutvunemiseks nende walmistamise wiisiga jätta.

9. 41

2
Sõjainistri

Päewakäsk.

Nr. 446.

Tallinnas, 3. novembril 1922 a.

Minu salajasel päewakäsk nr. 269 j. a. awaldud juhtnõõrid meriwäe asutustele ja wäeosadele tehnilise materjaali nõudmise ja mahakustutamise korra kohta, laiendan wastawalt Merikindluste ja Meriside osakonna peale, kus juures nõudmistele ja arakulutatud materjaalide mahakustutamise aktidele neis wäeosades peawad allakirjutama järgmised isikud.

Merikindlustes:

1) Saartel — Nõudmistele — Saare komandant ja majanduse ülem. Mahakustutamise aktidele — Saare komandant, majanduse ülem ja mehanika alal Saare eht batarei mehanik, kuna suurtüki ohwitserina selle batarei komander alla kirjutab kus materjaali tarwitakse.

2) Suuropis — Nõudmistele — Batarei komander ja majanduse ülem. Mahakustutamise aktidele — batarei komander, majanduse ülem ja mehanika alal batarei mehanik, kuna suurtüki ohwitserina batarei wanem ohwitser alla kirjutab.

Meriside osakonnas:

1) Dekt alal — Nõudmistele — Side osakonna ülem ja laewa komander misuguse peal materjaali tarwitakse. Mahakustutamise aktidele — Side osakonna ülem, laewa komander misuguse peal materjaaliski tarwitakse ja warahoidja.

2) Side alal — Nõudmistele — Side osakonna ülem ja wanem tehniker. Mahakustutamise aktidele — Side osakonna ülem, wanem tehniker ja warahoidja.

3) Mehanika alal — Eide osakonna ülem tehniline abi ja selle laewa komander misuguse peal materjaali tarwitatakse. Mahakustutamise aktidele — Eide osakonna ülema tehniline abi ja selle laewa komander ja mehanik misuguse peal materjaali tarwitatakse.

Nõudmised finnitab Merejõudude Staabi Tehnika osakonna ülem.

Sõjamineister, Rindralstaabi Rindral-Major Soots.

9. XI. 22.
Sõjaministri

Päewakäsk.

Nr. 447.

Tallinnas, 3. novembril 1922 a.

Uwaldan finjuures wäeosjade ja asutuste nimekirjad, te-
lele Kndralstaabi Walitsuse I. osakonna D jaoskonna poolt
sõjawäe sõidu- ja weodokumentide raamatud on välja antud:

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat ett. arv.	Lit. „A“ nr. nr.	Millal välja- antud.
1.	Miiniristleja „Wambola“ Komanderile	1.	420101—420200.	2. X. 22 a.
2.	Sõjawägede Staabi Kantselei Ülemale	1.	420201—420300.	2. X. 22 a.
3.	Sw. War. Wal. Kantselei Ülemale	5.	420301—420800.	4. X. 22 a.
4.	Katja polgu Ülemale	1.	420801—420900.	5. X. 22 a.
5.	Tall. sõjaw. Haigemaja Ülemarstile	3.	420901—421200.	7. X. 22 a.
6.	Walga maak. Rahw. ja Kaitse Liidu Ülem.	1.	421201—421300.	9. X. 22 a.
7.	Jnseneeri bataljoni Ülemale	1.	421301—421400.	9. X. 22 a.
8.	3-da Suurtükiväe polgu Ülemale	1.	421401—421500.	12. X. 22 a.
9.	6-da Jalawäe polgu Ülemale	3.	421501—421800.	12. X. 22 a.
10.	1-se Diwiisi Laatajareti Ülemarstile	1.	421801—421900.	17. X. 22 a.
11.	Sakala Partis. Üksiku bat. Ülemale	1.	421901—422000.	18. X. 22 a.
12.	Wõru maak. Rahwaw. ja Kaitse Liidu Ülem.	1.	422001—422100.	20. X. 22 a.
13.	Werejõud. Juhataja Staabi Kantselei Ülem.	1.	422101—422200.	21. X. 22 a.
14.	7-da Jalawäe polgu Ülemale	1.	422201—422300.	23. X. 22 a.
15.	Sõjawägede Staabi Kantse. Ülemale.	1.	422301—422400.	28. X. 22 a.
16.	1-se Jalawäe polgu Ülemale	1.	422401—422500.	28. X. 22 a.
17.	2-se	1.	422501—422600.	30. X. 22 a.
18.	1-se Diwiisi Staabi Ülemale	1.	422601—422700.	30. X. 22 a.

b) lit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. efl. arv.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal wälja-antud.
19.	Miinitrifileja „Wambola“ Komanderile	1.	350101—350200.	2.X. 22 a.
20.	10-da Jalawäe polgu Ülemale	1.	350201—350300.	2.X. 22 a.
21.	1-se Diviisi Staabi Ülemale	1.	350301—350400.	5.X. 22 a.
22.	3-da Suurtükiväe polgu Ülemale	1.	350401—350500.	5.X. 22 a.
23.	Miinitrifileja „Lennuk“ Komanderile	1.	350501—350600.	7.X. 22 a.
24.	5-da Üksiku Jalawäe bataljoni Ülem.	1.	350601—350700.	10.X. 22 a.
25.	1-se Jalawäe polgu Ülemale	1.	350701—350800.	10.X. 22 a.
26.	10-da Jalawäe polgu Ülemale	1.	350801—350900.	11.X. 22 a.
27.	5-da Üksiku Jalaw. bataljoni Ülemale	1.	350901—351000.	12.X. 22 a.
28.	2-se Jalawäe polgu Ülemale	1.	351001—351100.	16.X. 22 a.
29.	Rannabatarei nr. 6 Komanderile	1.	351101—351200.	17.X. 22 a.
30.	Lääne maak. Rahwaw. ja Kaitse Liidu Ülem.	1.	351201—351300.	20.X. 22 a.
31.	Saare maak. Rahwaw. ja Kaitse Liidu Ülem.	1.	351301—351400.	20.X. 22 a.
32.	Katja polgu Ülemale	1.	351401—351500.	24.X. 22 a.
33.	Sõjavägede Staabi Kantslelei Ülemale	1.	351501—351600.	24.X. 22 a.
34.	Wabar. Alam-ohwitsetide Kooli Ülemale	1.	351601—351700.	24.X. 22 a.
35.	6-da Jalawäe polgu Ülemale	3.	351701—352000.	24.X. 22 a.
36.	Tallinna linna Komandandile	1.	352001—352100.	26.X. 22 a.
37.	Merejõud. Juhataja Staabi Kantsl. Ülem.	1.	352101—352200.	30.X. 22 a.
38.	Wabariigi Sõjakooli Ülemale	1.	352201—352300.	31.X. 22 a.

c) lit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. efl. arv.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal wälja-antud.
39.	Sw. War. Wal. Kantslelei Ülemale	3.	88001—88300.	4.X. 22 a.
40.	Rannabatarei nr. 6 Komanderile	1.	88301—88400.	17.X. 22 a.
41.	6-da Jalawäe polgu Ülemale	2.	88401—88600.	24.X. 22 a.
42.	2-se	1.	88601—88700.	27.X. 22 a.
43.	Merejõud. Juhataja Staabi Kantsl. Ülem.	1.	88701—88800.	31.X. 22 a.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soots.

30. vii. 22. Jm. Jmp.

Salajane.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 475.

Tallinnas, 24. novembril 1922 a.

§ 1.

Wabariigi Walitsuse poolt 3. novembril 1922 a. vastu võetud „Seadlus muudatuste kohta kaitseväe organisatsioonis ja terminoloogias“ põhjal nimetan ümber:

W a a w ä e s.

- a) 1 jalawäe polk — 1 jalawäe rügemendiks.
2 " " — 2 " "
6 " " — 6 " "
7 " " — 7 " "
10 " " — 10 " "
- b) Ratša polk — ratša rügemendiks.
- c) 1 wälja suurüksikwäe polk — 1 wälja suurüksikwäe rügemendiks.
2 " " " — 2 " " "
3 " " " — 3 " " "
- d) Jalawäe rügementide, üksikute jalawäe pataljonide, soomusrongide brigaadi, ineneeri pataljoni, sõjakooli, alamohwitseride kooli, sõjawäe tehnika kooli, diwisiiflaskpide, sõjawäe flaabi ja Tallinna kommandantuuri roodud — vastawalt kompanideks.

- e) Soomusautode rood — soomusautode kompaniiks.
- f) Tankide rood — tankide kompaniiks.
- g) Säde telegraafi rood — säde telegraafi kompaniiks.
- h) Distfiplinaar rood — distfiplinaar kompaniiks.
- i) Sõjawäe auto rood — sõjawäe auto kompaniiks.

M e r e w ä e s .

Merejõudude Staabi ja merewäe ekipaazi roodud — wassawalt kompaniideks.

§ 2.

Nimetud muudatused lugeda maksuks 24-st now. 1922 a.

Sõjaminister, Kindralstaabi Kindral-Major Soosa.

16. XII. 22.

Salajane.

Sõjainistri Päewakäsk.

Nr. 489.

Tallinnas, 5. detsembril 1922 a.

Kvaldan finjuures wäeosjade ja asutuste nimetirjad, kellele Kindralstaabi Wälituse l. osakonna D. jaoskonna poolt sõjawäe sõidur- ja weodokumentide raamatud on wälja antud:

a) lit. „A“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat ef. arw.	Lit. „A“ nr. nr.	Wäljal wälja- antud.
1	Distiplinaar roodu Ülemale	1	422701 — 422800	3. 11. 22
2	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	2	422801 — 423000	4. 11. 22
3	Megnaasaare Komandandile	1	423001 — 423100	6. 11. 22
4	Soomusrongide Brigaadi Staabi Ülemale	2	423101 — 423300	8. 11. 22
5	Inseneeri pataljoni Ülemale	1	423301 — 423400	11. 11. 22
6	7-da jalawäe polgu Ülemale	1	423401 — 423500	13. 11. 22
7	Wabar. Mlam-ohwitseride Kooli Ülemale	1	423501 — 423700	16. 11. 22
8	Tallinna Linna Komandandile	1	423601 — 423700	20. 11. 22
9	1-se Suurtükiväe polgu Ülemale	2	423701 — 423900	20. 11. 22
10	3-da	1	423901 — 424000	23. 11. 22
11	Distiplinaar kompanii Ülemale	1	424001 — 424100	27. 11. 22
12	1-se jalawäe rügemendi Ülemale	1	424101 — 424200	27. 11. 22
13	Ratja rügemendi Ülemale	1	424201 — 424300	29. 11. 22
14	3-da lüfiku jalawäe pataljoni Ülemale	1	424301 — 424400	29. 11. 22
15	7-da jalawäe rügemendi Ülemale	1	424401 — 424500	30. 11. 22
16	Järwa maak. Rahwatu. ja Raitse Liidu III.	1	424501 — 424600	30. 11. 22

b) lit. „B“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. efi. arvo.	Lit. „B“ nr. nr.	Millal väljaantud.
17	Soomusrongide Brigaadi Staabi Ülem.	4	352801 — 352700	8. 11. 22
18	1-se jalawäe polgu Ülemale	1	352701 — 352800	13. 11. 22
19	2-se Diviisi Intendantile	1	352801 — 352900	13. 11. 22
20	10-da jalawäe polgu Ülemale	1	352901 — 353000	14. 11. 22
21		1	353001 — 353100	16. 11. 22
22	Sakala Partii. Ühiku paljaljoni Ülemale	1	353101 — 353200	20. 11. 22
23	Ratja rügemendi Ülemale	1	353201 — 353300	29. 11. 22
24	Ministriksija „Pennu“ Komandevile	1	353301 — 353400	29. 11. 22

c) lit. „D“:

Nr. nr.	Wäeosjade ja asutuste nimetus.	Raamat. efi. arvo.	Lit. „D“ nr. nr.	Millal väljaantud.
25	Sw. War. Bal. Mehhanika Töökojade Ülem.	1	88801 — 88900	3. 11. 22
26	2-se Diviisi Intendantile	2	88901 — 89100	13. 11. 22
27	Petseri maal. Rahwaw. ja RaitseÜhiku Ülem.	1	89101 — 89200	20. 11. 22

Sõjaminister, Rindralflaabi Rindral-Major Soost.

Sõjainiistri

Päewakäsk.

Nr. 500.

Tallinnas, 14. detsembril 1922 a.

Wähendada:

1) Rindralstaabi Walitsuse koosseisus nr. 46, kinnitud 1. juunil 1921 a.

a) II osakond, jaoskond D, Narwa punkt.

Punkti ülem 1 3200 mf.

Kontrolöör 1 2950 mf.

Arwates 1. nowembrist 1922 a.

b) IV osakond, fotograafia.

Fotograaf-tsintografist . . 1 2950 mf.

Arwates 1. jaanuarist 1923 a.

Suurendada:

2) Sõjawäe Ringkonna lohtu koosseisus nr. 91, kinnitud 25. augustil 1922 a.

Uurimise osakond:

Ruumide koristaja 1 1450 mf. Graifit.

Arwates 1. oktoobrist 1922 a.

Teha järgmise muudatused:

3) Suurtükiväe inspektori koosseisus nr. 5 ja inseneeriväe inspektori koosseisus nr. 6, kinnitud 10. jaanuaril 1921 a., kaotada ära järgmine koht:

Kirjutaja vanem 1 400 m.

ja võtta selle asemele üles

Kirjutaja van.

Wõib olla vanem kant-

förg. palgaga 1 450 m. jalei ametnik, eraisik.

Arwates 1. jaanuarist 1923 a.

4) Merejõudude Staabi koosseisus nr. 85, kinnitud 2. juunil 1922 a.

Side ja ujumate abinõude osakond.

a) maha kustutada referwis olev mootorpaat nr. 1 (üleantud piiripolitseile), arwates 27. septembrist 1922 a.

b) Üleanda Rahaministeeriumile referwis olev mootorpaat „Baljassaar“.

Muus: Wabariigi Walitsuse otsus 6. detsembrist 1922 a.

J. S o o t s
Kindralstaabi Kindral-Major,
Sõjaminister.

